

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes

Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12

E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no

www.svk.no

Innkalling

Utvalg: Kommunestyret
Møtedato: 15.02.2017
Møtested: Kommunestyresalen, Rådhuset
Møtetid: 11.30

Ved forfall til kommunestyremøter, skal forfall meldes til gruppeleder, som er ansvarlig for å innkalle vara.

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Kirkenes, 03.02.2017

Bergeng, Lena Norum
Fungerende ordfører

SAKSLISTE:

Saksnummer:	Sakstittel:	Arkivsak :	U.off:
	KOMMUNEREFORMEN I ØST-FINNMARK - SLUTTRAPPORT Referatsak.	14/2147	
001/17	ÅRSRAPPORT 2016 OG ÅRSPLAN 2017 - KONTROLLUTVALGET Saksordfører: Staal Nilsen, sta-nil2@online.no , tlf. 90041357	16/522	
002/17	KONTROLLUTVALGET - PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2017 - 2020 Saksordfører: Staal Nilsen, sta-nil2@online.no , tlf. 90041357	16/522	
003/17	ÅRSMELDING 2016 FOR SØR-VARANGER ELDRERÅD Saksordfører: Nina Gudrun Nilsen, nilsen.ninagudrun@gmail.com , tlf. 97628243	17/231	
004/17	ÅRSMELDING FOR RÅDET FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE 2016 Saksordfører: Knut Mortensen, knut.mortensen@trollnet.no , tlf. 95434686	16/229	
005/17	HELHELHETLIG RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE FOR SØR-VARANGER KOMMUNE OPPSTART AV ARBEIDET Saksordfører: Egil Kalliainen, kalliain@online.no , tlf. 90100336	16/3383	
006/17	ØST-FINNMARK BEREDSKAPSFORUM ETABLERING OG MANDAT Saksordfører: Cecilie Hansen, cha-ns@hotmail.com , tlf. 90634705	16/3627	
007/17	SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV - ROLF RANDA, AP Saksordfører: Lena Norum Bergeng, lnbe@svk.no , tlf. 91766623	15/3211	
008/17	SØKNAD OM PERMISJON FRA POLITISKE VERV - BEATE ABRAHAMSEN, SP Saksordfører: Lena Norum Bergeng, lnbe@svk.no , tlf. 91766623	15/3211	

009/17	SØKNAD OM PERMISJON FRA POLITISKE VERV - LISE-ANITRA JOHNSEN, H Saksordfører: Lena Norum Bergeng, lnbe@svk.no , tlf. 91766623	15/3211	
010/17	SØKNAD OM PERMISJON FRA POLITISKE VERV - MARIANN WOLLMANN MAGGA, AP Saksordfører: Lena Norum Bergeng, lnbe@svk.no , tlf. 91766623	15/3211	
011/17	VALG AV NYTT MEDLEM TIL BRENSELUTSALGETS STYRE Saksordfører: Lena Norum Bergeng, lnbe@svk.no , tlf. 91766623	16/10	
012/17	VALG AV NYTT VARAMEDLEM TIL KONTROLLUTVALGET - ENDRING Saksordfører: Lena Norum Bergeng, lnbe@svk.no , tlf. 91766623	15/3211	
013/17	AVVIKLING AV UTVALG FOR MILJØ OG NÆRING - OVERFØRING AV SAKLIGE VIRKEOMRÅDER 2015-2019 Saksordfører: Anita Brekken, anita.brekken@helse-finnmark.no , tlf. 93487154	15/3094	
014/17	VEDTEKTSENDRINGER FOR KOMMUNENS NÆRINGS- OG PRIMÆRNÆRINGSFOND SOM KONSEKVENNS AV EVENTUELL NY POLITISK ORGANISERING Saksordfører: Lena Norum Bergeng, lnbe@svk.no , tlf. 91766623	17/256	
015/17	REVIDERING AV REGLEMENT FOR POLITISKE UTVALG 2017-2019 Saksordfører: Monica Hauge Stiansen, mstiansen@hotmail.com , tlf. 41041181	17/65	
016/17	PLAN FOR POLITISKE MØTER 2017 Saksordfører: Lena Norum Bergeng, lnbe@svk.no , tlf. 91766623	15/3540	
017/17	SØKNAD OM FORSKUTTERING AV SPILLEMIDLER 2016 - PIKENE PÅ BROEN AS Saksordfører: Odne Harald Stunes, ost@svk.no , tlf. 41489888	15/3299	
018/17	REVIDERTE RETNINGSLINJER FOR TILDELING AV KOMMUNALE BOLIGER	16/2656	

	Saksordfører: Monica Hauge Stiansen, mstiansen@hotmail.com , tlf. 41041181		
019/17	REVIDERING AV RETNINGLINJER FOR STARTLÅN Saksordfører: Tove Alstadsæter, alstadove@gmail.com , tlf. 48280810	16/3187	
020/17	FELLES KJØKKEN - KIRKENES STORKJØKKEN - FREMLEGGELSE AV STIFTELSESDOKUMENTER Saksordfører: Eilif Johannesen, eilif.johannesen@airservice.no , tlf. 90580920	15/2101	
021/17	FASTSETTING AV PLANPROGRAM FOR SKOLE 9910 Saksordfører: Anders Mikkola, amikkola74@gmail.com , tlf. 40413496	16/2071	
022/17	SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON PÅ PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE SØKER: KIRKENES BASE AS Saksordfører: Bjørnar Gjetmundsen, gjetmu@bjornar-gjetmundsen.no , tlf. 97015360	16/3393	
023/17	PLANLEGGING OG UTVIKLING AV EN FRAMTIDIG STAMNETTERMINAL (HOVEDHAVN) I SØR- VARANGER Saksordfører: Ingvild Wartainen, ingvild.wartainen@gmail.com , tlf. 95924051	14/689	
024/17	SØKNAD OM ENDRING AV FESTEAVGIFT FOR 27/545 Saksordfører: Kurt Wikan, kurt.wikan@ffk.no , tlf. 90032225	15/168	§ 23
025/17	BUD FRA OPSJONSHAVER PÅ 27/137 OG 27/374 - MALMKLANG Saksordfører: Kurt Wikan, kurt.wikan@ffk.no , tlf. 90032225	16/2888	§ 13/fvl § 13.2
026/17	BEHOV FOR EKSTRA RESSURSER KNYTTET RUNDT ENKELTPASIENT Saksordfører: Egil Kalliainen, kalliain@online.no , tlf. 90100336	16/3519	§ 13/fvl § 13.1

Fra: Nina Bordi Øvergaard
Sendt: 11. januar 2017 14:52
Til: Postmottak
Emne: VS: Kommunereformen i Øst-Finnmark Sluttrapport
Vedlegg: Kommunereformen i Øst-Finnmark Sluttrapport.pdf

Til journalføring
Nina

Fra: Jens Betsi [<mailto:Jens.Betsi@vadso.kommune.no>]
Sendt: onsdag 11. januar 2017 14.04
Til: 'Lindgård, Stian' <fmfistli@fylkesmannen.no <<mailto:fmfistli@fylkesmannen.no>>>
Kopi: Nina Bordi Øvergaard <Nina.Overgaard@sor-varanger.kommune.no <<mailto:Nina.Overgaard@sor-varanger.kommune.no>>>; 'Jørn Aslaksen' <ja@tana.kommune.no <<mailto:ja@tana.kommune.no>>>; 'marit.helene.pedersen@nesseby.kommune.no' <marit.helene.pedersen@nesseby.kommune.no <<mailto:marit.helene.pedersen@nesseby.kommune.no>>>; 'Per Øivind Sundell' <per.oivind.sundell@berlevag.kommune.no <<mailto:per.oivind.sundell@berlevag.kommune.no>>>; 'Trond Henriksen' <Trond.Henriksen@batsfjord.kommune.no <<mailto:Trond.Henriksen@batsfjord.kommune.no>>>; 'Hans Erik Wilhelmsen' <hans.erik.wilhelmsen@vardo.kommune.no <<mailto:hans.erik.wilhelmsen@vardo.kommune.no>>>
Emne: Kommunereformen i Øst-Finnmark Sluttrapport

Hei,

Vadsø kommune var vertskommune for prosjektet kommunereformen i Øst-Finnmark. Vi har i den anledning laget en kort sluttrapport som oppsummerer prosjektforløpet til en viss grad.

Når det gjelder prosjektregnskapet er dette ikke fullstendig i det ingen av de deltakende kommuner har fakturert sine reisekostnader til prosjektet med dekket disse selv. Jeg har foreslått at restbeløpet derfor overføres til deltakende kommuner med like andeler for inndekking av disse og andre relevante kostnader. I det ligger det at prosjektet med dette ikke er åpent for videre belastninger. Jeg ber hver enkelt kommune sende over konteringsdata for slik overføring til meg. Ev utbetaling av restmidler vil avventes ev protester fra Fylkesmannen i Finnmark i noen dager til.

Jeg takker for samarbeidet i denne omgang.

Kommunereformen i Øst-Finnmark

Sluttrapport fra Vadsø kommune som vertskommune for prosjektet Kommunereformen i Øst-Finnmark

1. Bakgrunn

Prosjektet kommunereformen i Øst-Finnmark kom til etter administrativt initiativ fra Sør-Varanger- og Vadsø kommune tidlig i 2015. Disse kommunene tillot seg å etablere et utkast til prosjektbeskrivelse for felles utredning, drøfting, innhenting av innbyggernes syn med mer for de 7 kommunene i Øst-Finnmark. Bakgrunnen var en opplevelse av at det ikke forelå noen planer- eller initiativ for videre prosesser knyttet til de utrednings- og drøftingspliktene kommunene var gitt i tilknytning til spørsmålet om kommunesammenslåinger. Tanken var at et slikt felles prosjekt også burde kunne innrettes slik at den hadde relevans for videre diskusjoner om samarbeid dersom kommunene ikke fant grunnlag for sammenslåinger. Prosjektbeskrivelsen ble umiddelbart lagt til grunn for søknad om skjønnsmidler i februar 2015 med forbehold om øvrige kommuners tilknytning. Prosjektbeskrivelse finnes vedlagt.

Alle 7 kommuner ble deretter invitert til å være med i prosjektet. Nesseby kommune ga innledningsvis tilbakemelding på at de hadde planlagt egen prosess og ikke ønsker å delta i et slikt felles utredningsprosjekt. Vardø kommune ga ingen tilbakemelding innledningsvis. Begge disse kommunene har på senere tidspunkt sluttet seg til prosjektet.

Med bakgrunn i at Fylkesmannen i Finnmark innvilget prosjektmidler som omsøkt ble det våren 2015 utarbeidet konkurransegrunnlag og gjennomført anbudsprosess for innhenting av nødvendig ekstern bistand. BDO ble senere på våren 2015 kontrahert til å forestå prosjekt- og prosessledelse i hht prosjektplan. Oppstartsmøte med kommuner og prosjektledelse fant sted i Vadsø i august 2015.

2. Prosjektfaser, gjennomføring

Prosjektet har vært planlagt og gjennomført i 3 ulike faser; 1) *Kartleggingsfase*, 2) *Sonderings- og drøftingsfase* samt 3) *Innbyggerundersøkelser*. Følgende fremdriftsplan har vært lagt til grunn:

Aktivitet	2015						2016					
	jul	aug	sep	okt	nov	des	jan	feb	mar	apr	mai	jun
Oppstartsmøte		▲										
Kartleggingsfasen												
Avklare analysetemaene		■										
Informasjonsinnhenting		■	■	■	■							
Kvalitetsikring				■	■							
Analyser				■	■							
Styringsgruppemøte					▲							
Rapportering					■	■						
Presentasjon						▲						
Sonderings- og drøftingsfasen												
Avklaring av alternativene							■	■				
Gjennomføring av møter							■	■				
Konkludering på alternativer									▲			
Utforming av intensjonsavtaler									■	■		
Behandling av intensjonsavtalene										▲		
Innbyggerundersøkelsen												
Planlegging av undersøkelsen										■	■	
Beslutning om spørsmålsstillingene										▲		
Innbyggerinformering og -motivering									■	■	■	
Gjennomføring av undersøkelsen											■	■
Oppsummering og analyse												■
Overlevering av prosjektet												■

Prosjektet hadde en egen styringsgruppe sammensatt av politiske representanter oppnevnt av de respektive kommunestyre (2-3 fra hver kommune), representanter fra aktuelle organisasjoner i kommunesektoren (Fagforbundet, Utdanningsforbundet) samt felles representant nominert av ungdomsrådene i de aktuelle kommunene. Rådmenn i de aktuelle kommunene utgjorde i tillegg et administrativt arbeidsutvalg som prosjektleder kunne involvere i prosessen.

Kartleggingsfasen foregikk frem til årsskiftet 2015-2016. Alle kartleggingsdata er samlet i en egen grunnlagsrapport som finnes vedlagt. Kartleggingsresultatene ble videre presentert for de respektive kommunestyre som et utgangspunkt for videre drøftinger og sonderinger.

Sonderings- og drøftingsfasen avklarte følgende sammenslåingsalternativer som skulle nærmere forfølges; Sør-Varanger kommune og Nesseby kommune, Berlevåg kommune og Båtsfjord kommune samt Vardø kommune og Vadsø kommune. Berlevåg kommune og Båtsfjord kommune konkluderte tidlig med at sammenslåing ikke var aktuelt men at de ønsket å videreføre diskusjoner om utvidet samarbeid. Sør-Varanger kommune og Nesseby kommune samt Vardø kommune og Vadsø kommune hadde egne drøftingsprosesser men

kom ikke fram til noe enighet som kunne danne grunnlag for videre arbeid med sammenslåinger.

Innbyggerundersøkelser ble gjennomført i alle kommunene basert på ett sett med felles spørsmål samt noen egen konstruerte spørsmål som kommunene hver for seg ønsket å få belyst. I tillegg var det noen enkeltkommuner som utover prosjektet gjennomførte folkemøter, folkeavstemminger om kommunesammenslåing. Oppsummert er det ingen av undersøkelsene som viser at majoriteten i den enkelte kommune ønsker sammenslåing med andre kommuner selv om resultatene varierer fra kommune til kommune.

3. Økonomi

Prosjektets økonomi oppsummeres som følger:

Art/kostnad	Forventet kostnad [Prosjektplan]	Påløpt kostnad [Prosjektregnskap]
Prosjektleder/prosjektledelse	800 000,00	845 000,00
Prosjektstyring	200 000,00	67 342,49
Innbyggerundersøkelser	700 000,00	215 000,00
Andre prosjektkostnader	200 000,00	57 600,00
Sum prosjekt	1 900 000,00	1 184 942,49

Prosjektkostnaden er blitt vesentlig lavere enn forventet hovedsakelig som følge av at innbyggerundersøkelser ble gjennomført langt rimeligere enn opprinnelig forventet. Sannsynligvis skyldes dette at det ble vesentlig rimeligere å gjennomføre dette for 7 kommuner samlet enn hver enkelt kommune for seg selv. Det er også andre forventede prosjektkostnader som har endt opp lavere enn antatt. Når det gjelder prosjektstyringskostnader (reise- og oppholdsutgifter til styringsgruppemøter etc) er disse svært beskjedne. Det er god grunn til å tru at de enkelte kommuner i stor grad har dekket disse kostnadene selv og ikke belastet prosjektet med disse som forutsatt.

Andre prosjektkostnader er utgifter i fbm utforming og gjennomføring av anbudskonkurranse.

Finansieringen har vært som følger:

Finansieringsplan	Forventet	Faktisk
Tilskudd departement	700 000,00	700 000,00
Tilskudd Fylkesmannen i Finnmark	885 000,00	885 000,00
Egenandeler kommuner	315 000,00	-400 057,51
	1 900 000,00	1 184 942,49

Ekstern finansiering er oppnådd som forutsatt. Med bakgrunn i lavere kostnader enn forventet (se overfor) er det ikke nødvendig å innkalle kommunal egenkapital. Prosjektet har pr dato en positiv saldo på kr 400.057,51 som foreslås fordelt på deltakende kommuner (1/7 hver) for dekning av de kostnader som kommunene har hatt men ikke påført prosjektet (som f eks reiser, opphold til møter og samlinger).

4. Erfaringer

Deltakende kommuner v/rådmann er bedt om å avgi erfaringer på vegne av sin kommune. Her er det også bedt om en vurdering av veien videre mht videre drøftinger, samarbeid og lignende.

Sør-Varanger kommune v/Nina Bordi Øvergaard

Sør-Varanger kommune har ført samtaler og «nabopratt» med Nesseby kommune angående kommunesammenslåing. Kommunene sto langt fra hverandre og det ble utarbeidet to forslag til intensjonsavtaler i prosessen. I hovedsak strandet sammenslåingsprosjektet som følge av de samiske spørsmål omkring samisk forvaltning område, men også andre faktorer var medvirkende årsak til at det ikke kom til konkret forslag om kommunesammenslåing. Sør-Varanger kommune grenser kun til en annen norsk kommune og det er Nesseby kommune. Det er derfor naturlig å ha disse samtalene med om kommunesammenslåing med denne kommunen.

Kommunen har foreløpige ikke planer om videre samarbeid eller utredninger omkring kommune sammenslåing. I første omgang avventer vi utredning fra fylkesmannen i Finnmark og deres innstilling til kommunaldepartementet i sakens anledning.

Vadsø kommune v/Jens R Betsi

Vadsø kommune var sentral i fht det å ta ansvar for en felles utredning og tilnærming blant kommunene i Øst-Finnmark. Kommunene i Øst-Finnmark og Varanger oppleves å ha kollektive utfordringer på en del områder hvor dette med sammenslåing og samarbeid vil kunne være svært formålstjenlig. Vadsø kommune har hatt en nærmere drøftingsprosess med Vardø kommune men hvor Vardø kommune ikke ønsket å videreføre denne. Det ville vært naturlig med også en nærmere dialog med Nesseby kommune men utfordringer knyttet til bl annet samisk språkforvaltning ble oppfattet til å utelukke dette.

Kommunestyret i Vadsø vedtok ingen sammenslåing med Vardø kommune oppfatningsvis som følge av at gevinsten ved en slik sammenslåing ikke ble oppfattet å være stort nok.

Det har vært- og er store utfordringer knyttet til det å få til- og ikke minst opprettholde virkningsfulle kommunale samarbeid. Det representerer ikke et godt grunnlag for å diskutere noe som antakeligvis er ennå vanskeligere å få til; kommunesammenslåinger. Det ble også min erfaring. Gitt at Øst-Finnmark har noen avgjørende utfordringer og muligheter i et 20-30 års perspektiv fremover (f eks demografi, samfunnsutvikling) er dette høyst beklagelig. Videre drøftinger om hensiktsmessige sammenslåinger og/eller samarbeider bør derfor prioriteres høyt på de kommunale agenda i årene fremover.

Berlevåg kommune v/Per Ø Sundell

Berlevåg kommune har gjennom en ryddig og god prosess som har strukket seg over de siste 1¹/₂ år, foretatt en grundig evaluering av om Berlevåg kommune kan/bør bestå som egen kommune etter 1.januar 2020 eller om kommunen bør bli en del av en større kommune gjennom kommunesammenslåing. Den politisk oppnevnte lokale arbeidsgruppen har styrt prosjektet i henhold til det mandatet denne er gitt av kommunestyret samt av de statlige føringene. I februar 2015 vedtok kommunestyret deltakelse i et utredningsprosjekt for felles oppfølging av kommunereformen for kommunene i Øst-Finnmark. Gjennom deltakelse i prosjektet har kommunen fått et godt grunnlag for egen vurdering av om det er behov/ønskelig med endret kommunestruktur.

Gjennom drøftinger og dialog – intern politisk i Berlevåg, ut mot ansatte/tillitsvalgte, ungdomsråd, eldreråd og den enkelte innbygger gjennom folkemøte og innbyggerundersøkelse synes det klart at det er åpenbar skepsis til kommunesammenslåing. Dette er likevel noe nyansert – det er flere som argumenterer godt for sammenslåing, men det er liten tvil om hva som er den dominerende holdningen; "Berlevåg kommune er best tjent med å stå alene også i tiden som kommer".

Gjennom god dialog med andre kommuner i regionen – og da særdeleshet Båtsfjord, har det ikke kommet frem noe som skulle tilsi verken behov eller ønske om sammenslåing av kommunene. Derimot er det gjennomgående ønske om økt samarbeid over kommunegrensene framfor kommunesammenslåing. I prosessen er det drøftet alternativer dersom sammenslåing blir påtvunget fra staten til tross for lokal motstand. Fra Berlevåg sin side er det uttrykt at eneste reelle alternativ for oppfylling av kravet om størrelse og robusthet, er en storkommune i Øst-Finnmark. Alle andre konstellasjoner som er drøftet, f. eks Berlevåg/Båtsfjord eller Berlevåg/Båtsfjord/Tana, vil uansett ikke bli "stort og robust" nok ut fra uttrykt ønske om effekt av kommunereformen.

Berlevåg kommunestyre behandlet i møte 16/6-16 under sak 24/16 kommunereformen – kommunesammenslåing eller fortsette som egen kommune og fattet følgende enstemmige vedtak:

- 1. Berlevåg kommune ønsker primært å bestå som egen kommune.*
- 2. Berlevåg kommune ønsker å forsterke det interkommunale samarbeidet. Rådmannen bes følgelig å drøfte dette videre med de kommuner det er naturlig å søke samarbeid med. Resultatet av drøftingene legges frem for kommunestyret for endelig godkjenning.*
- 3. Ved eventuell påtvunget sammenslåing foretrekkes en storkommune i Øst-Finnmark.*

Nesseby kommune v/Marit H Pedersen/Tom I Haukland (utdrag)

I arbeidet i prosjektgruppen, i formannskap og kommunestyre er tre alternativer vurdert:

- Nesseby forblir egen kommune, såkalt 0-alternativ*
- Nesseby slår seg sammen med Sør-Varanger*
- Nesseby slår seg sammen med Tana*
- Nesseby inngår i en ny Stor-Varanger med Vardø, Vadsø, Tana, Berlevåg, Båtsfjord og Sør-Varanger*

Nesseby har ikke valgt å gå videre i samtaler med Vadsø siden Vadsø kommune tidlig i 2016 gjorde et vedtak der Tana og Nesseby kommuner utelukkes fra en Stor-Varanger på grunn av at kommunene tilhører forvaltningsområdet for samisk og at det ble ansett for å være for krevende.

Det er bred enighet i prosjektgruppen og i formannskapet om at Nesseby bør være egen kommune i framtiden. Jmf saksframleggets vurderinger for øvrig.

Det politiske miljøet ledet av ordfører slo fast at det var ønskelig å ha nabosamtaler med sikte på intensjonsavtale med Sør-Varanger i tilfelle vi gjennom nasjonale føringer/tvang kunne komme til å måtte gjennomføre en kommunesammenslåing. I prosessen ledet av konsultentselskapet BDO er det gjennomført to nabosamtaler og kommunene har selv hatt to møter med konkrete forhandlinger om intensjonsavtaler. Det har vært konstruktive møter med gode drøftinger. I det siste møtet 27.mai kunne en likevel ikke bli enige om sentrale punkter i en mulig avtale.

Nesseby og Tana har hatt og har samarbeid på flere tjenesteområder mellom kommunene. Nesseby kommune har felles kommunehelsetjeneste med Tana kommune. Kommuneoverlege og legene er tilsatt i Tana kommune som vertskommune, men de betjener begge kommunene. Ved Nesseby legestasjon er det en fast legestilling og en turnusstilling. Legevakt utenom ordinær arbeidstid ligger i Tana bru. Tana og Nesseby har en felles jordmortjeneste.

Nesseby kommune har IKT samarbeid med Tana kommune. Vi deler på utgifter og samarbeider om drift.

Nesseby kommune etablerer i 2016 en felles barnevernstjeneste med Tana kommune der Nesseby er vertskommune og Tana er samarbeidende kommune. Felles ledelse er tilsatt i Nesseby fra 1.6 og felles barneverntjeneste iverksettes fra 1.9.16.

Innenfor tekniske tjenester kjøper Nesseby landbruksforvaltning, kart- og oppmålingstjenester som matrikkelføring og kartdata.

Den generelle politiske holdningen er negativ i forhold til en sammenslåing med Tana. Etter det rådmannen kjenner til har det sitt utspring i at en er redd for at tjenester i Nesseby vil forsvinne og dermed sentraliseres til Tana og at man ser trekk av at dette har skjedd innad i Tana kommune.

Nesseby kommune har med vedtaket 22. juni 2016 konkludert med at kommunen skal være selvstendig. Nesseby kommune vil også i fortsettelsen samarbeide med nabokommuner om ulike kommunale tjenester. Nesseby kommune vil alltid være åpen for å dialog med nabokommuner om å løse oppgaver i fellesskap.

Båtsfjord kommune v/Trond Henriksen

Båtsfjord kommune er blitt mere bevisst på de utfordringer vi står ovenfor, prosjektet gjort Båtsfjord kommune mere bevisst i veivalg framover. Man har til en hvis grad vært klar over utfordringene, men har ikke satt disse på dagsorden. For Båtsfjord kommune har prosjektet vært positivt, det har også gitt oss en ny retning med tanke på utvikling av driften. Vi holder på å omorganisere innen for helse, da har vi ett spesielt fokus på at vi har nokk saksbehandlings kapasitet innen for åpen omsorg(Hjemmehjelpstjeneste, sykehjem etc.) . Dette vil vi trenge hvis vi skal ha på plass de gode løsningene når antall eldre begynner å øke. Bolyst er ett annet område som er løftet fram, hvis vi skal klare å konkurrere om arbeidskraft må vi være en attraktiv kommune å bo i. Slik sett kan man jo si at prosjektet har bevisstgjort kommunen, på tross av at giftelysten har vært minimal. Vi er i så fall kommet til den erkjennelse at vi må samarbeide mere på tvers av kommunegrensene, vi må også bli flinkere til å besøke våre naboer(etablere kontakt på drifts nivå for utveksling av informasjon og tjenester.) Båtsfjord kommune har i alle år hatt ett godt samarbeid med Berlevåg, dette samarbeidet vil vi utvikle, samtidig har vi også kommet til den erkjennelse at vi må få til å trekke flere kommuner inn i samarbeidet.

Båtsfjord kommunestyret vedtok å fortsette som egen kommune, men da med sterke signaler til administrasjon.

Tana kommune v/Jørn Aslaksen

Kommunestyret behandlet sak om fremtidig kommunestruktur den 25. februar 2016, og fattet følgende vedtak:

Tana kommune avslutter arbeidet med kommunesammenslåing og går videre med å utvikle flere samarbeid med aktuelle nabokommuner. Arbeidsgruppa involveres i dette arbeidet.

Hvis det skulle komme seriøse henvendelser fra evt. nabokommuner om sammenslåing så vil arbeidsgruppa kunne vurdere det og lage en innstilling til FSK/KST."

Oppgavemeldingen utløste ingen spesielle utfordringer for kommunene. Heller ikke endringene i inntektssystemet virket å ha noen betydning for regjeringens ønske om at kommunene selv skulle slå seg sammen. Det var vel snarere en bekreftelse for kommunestyret om at det er riktig å videreføre Tana som egen kommune. Også Sametingets manglende avklaringer underbygget denne beslutningen.

5. Oppsummert

Prosjektet Kommunereformen i Øst-Finnmark må sies å ha vært en suksess i den forstand at samtlige kommuner har utredet og drøftet sammenslåinger slik sentrale myndigheter har forutsatt. Dette har også skjedd innenfor de rammer (tid og ressurser) som var avsatt og forutsatt.

Med bakgrunn i de ovennevnte vurderinger som er gjort i de enkelte kommuner kan det også synes som om prosessen i seg selv har hatt noe for seg. Flere kommuner har lagt ned betydelig arbeide i dette og åpenbart fått et utvidet utbytte av prosessen selv om det konkret ikke førte til sammenslåinger. Gode og grundige tilnærminger som senere følges opp med innbyggerundersøkelser og/eller folkeavstemminger er verdifulle i seg selv.

Det foreligger også en grunnlagsrapport som gir hver kommune et godt utgangspunkt for videre vurderinger. Det er fortsatt slik at demografisk utvikling i denne regionen representerer store utfordringer i fht fremtidig kommunal tjenesteproduksjon. Regionens samfunnsmessige utviklingsmuligheter er en annen dimensjon. Det kan hevdes at disse- og andre dimensjoner i mindre grad ble viet oppmerksomhet i prosjektet.

Kommunesammenslåinger har i stor grad politisk vært knyttet til oppfatninger om egenverdi i form av lokalt demokrati og lokale verdier som gjerne effektivt ekskluderer slike dimensjoner.

Det må imidlertid anføres at prosessen ble gitt dårlige vilkår for å fange muligheten for slike refleksjoner. Med en sammenheng hvor oppgavemeldinger, kommuneproposisjon, nytt inntektssystem etc foreligger så nært opp til endelig frist for kommunestyrets vedtak vil muligheten til viktig refleksjon rundt avgjørende rammebetingelser forvitre. Det gir klare perspektiver på at kommunene i prosjektet bør føre en videre dialog om mulighetene

for om ikke sammenslåinger så i alle fall mulighetene for nødvendige og effektive samarbeidsløsninger.

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Wollmann, Siv Merete Enhetsleder: Lande, Svanhild Apeland, tlf. 78 97 75 54	Dato: 04.01.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Nilsen, Staal	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Kommunestyret	001/17	15.02.2017

ÅRSRAPPORT 2016 OG ÅRSPLAN 2017 - KONTROLLUTVALGET

Vedlagte dokumenter:

Saker fra kontrollutvalget
Vedtak sak 23.docx
vedlegg sak 23.docx
Vedtak sak 24.docx
vedlegg sak 24.docx

Dokumenter i saken:

2017000221 INNKALLING OG SAKSLISTE TIL NYTT KONTROLLUTVALGSMØTE
2016026327 SAKER FRA KONTROLLUTVALGET - FREMLEGGES KOMMUNESTYRET
2016024360 INNKALLING OG SAKSLISTE KONTROLLUTVALGSMØTE 1. DESEMBER
2016
2016024229 PROTOKOLL FRA KONTROLLUTVALGETS MØTE 26.10.2016
2016012469 INNKALLING OG SAKSLISTE TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET
14.06.2016
2016012468 PROTOKOLL FRA KONTROLLUTVALGETS MØTE DEN 10.06.2016
2016012336 INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET SØR-VARANGER
KOMMUNE
2016003923 PROTOKOLL FRA KONTROLLUTVALGETS MØTE 22.FEBRUAR 2016
2016002809 SAKSPAPIRER TIL MØTE 22. FEBRUAR.
2016002805 INNKALLING OG SAKSLISTE MØTE 22.02.16

Kort sammendrag:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2016 og årsplan for 2017 skal refereres for kommunestyret, jfr. vedlegg.

Faktiske opplysninger:

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2016 og årsplan for 2017 til orientering.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

KONTROLLUTVALGAN IS

Sekretariat for kontrollutvalgene i Vardø, Vadsø,
Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Tana
Nesseby, Båtsfjord, Sør – Varanger og Finnmark
fylkeskommune

Vår dato: 21.12.2016
Vår saksbehandler:
Sissel Mietinen
J.nr.: 22/2016
Arkiv: 420.1.5

Sør-Varanger kommune

Postboks 406
9915 KIRKENES

VEDTAK KONTROLLUTVALGETS SAK 23/16

Kontrollutvalget har i møte 1. desember 2016 sak 23/16 behandlet Kontrollutvalgets årsrapport 2016 og fattet følgende enstemmige vedtak:

Det fremlagte forslag til årsrapport fastsettes som kontrollutvalgets årsrapport for 2016.

Årsrapporten oversendes kommunestyret til orientering.

Sissel Mietinen(sign)
Sekretariatsleder

VEDLEGG: Kontrollutvalgets årsrapport for 2016

**ÅRSRAPPORT
2016**

**KONTROLLUTVALGET
SØR-VARANGER**

KOMMUNE

Behandlet i kontrollutvalget 1. desember 2016

1. Kontrollutvalget

1.1 Innledning

Kontrollutvalget er et lovpålagt organ, jf. Kommuneloven § 77. Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte og at det føres betryggende kontroll med den økonomiske forvaltning. Videre skal kontrollutvalget se til at det gjennomføres forvaltningsrevisjon og at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m.

1.2 Kontrollutvalgets formål

I følge kommunelovens formålsparagraf skal kommunens virksomhet legges forholdene til rette for kommunalt folkestyre og for en rasjonell og effektiv forvaltning av fellesskapets interesser med sikte på en bærekraftig utvikling. Kommunen skal også drive en tillitsskapende forvaltning som bygger på en høy etisk standard. Kommunelovens formålsparagraf er retningsgivende for kontrollutvalgets arbeid. Denne årsmeldingen gir informasjon om kontrollutvalgets arbeid i 2016 og dermed om hva utvalget har gjort for å bidra til de overordnede målene i kommuneloven.

1.3 Kontrollutvalgets medlemmer

Valgperioden 2015 – 2019:

Medlemmer	Varamedlemmer
Staal Nilsen - leder	Bror Sundstrøm
Anne Flaatten - nestleder	Harald Nilsen (ikke valgbar)
Ole K. Josefsen	Inger Gunn Svane
Jan Kurt Kristiansen	Jorunn Kalliainen
Wenche Randal	Jonny Andersen

Staal Nilsen er fast medlem i kommunestyret, dermed er lovkravet om at minst ett av medlemmene i kontrollutvalget skal være fast medlem i kommunestyret ivaretatt.

Kontrollutvalget består av 2 kvinner og 3 menn og er dermed i tråd med kravet om minst 40 % representasjon av hvert kjønn.

Varamann Harald Nilsen er ansatt i kommunen og dermed ikke valgbar. Dette har kommunen fått melding om, men ikke foretatt nyvalg.

2 Kontrollutvalgets virksomhet

Kontrollutvalget er partipolitisk nøytralt og rapporterer løpende om sin virksomhet ved:

- Å legge frem møteprotokoller som melding til kommunestyret

- Å legge frem revisjonsrapporter til behandling i kommunestyret
- Å avgi uttalelse om kommunens/ kommunale foretaks årsregnskap

2.1 Saksbehandling

Kontrollutvalgets møter er åpne. I 2016 holdt kontrollutvalget 5 møter.

2.2 Finansiell revisjon(regnskapsrevisjon)

Kontrollutvalget har i sin uttalelse til kommunens årsregnskap 2015 bemerket at investeringsregnskapet og driftsregnskapets finansieringstransaksjoner viser vesentlige budsjettavvik.

I sin uttalelse til Barentshallenes årsregnskap for 2015 bemerker kontrollutvalget at driftsregnskapet er avsluttet med et merforbruk på kr. 77.599,87 og at investeringsregnskapet har et udekket beløp på kr. 9.389.

2.3 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har ressurser til å få gjennomført i gjennomsnitt en forvaltningsrevisjon pr. år. I 2016 har det, pga endring av revisor/ revisjons-selskap tidlig 1. halvår ikke vært gjennomført forvaltningsrevisjon. Arbeidet med overordnet analyse som skal ende opp i ny plan for forvaltningsrevisjon er i gang. Plan for forvaltningsrevisjon skal vedtas av kommunestyret.

2.4 Selskapskontroll

Det er gjennomført eierskapskontroll i noen av kommunens selskaper av betydning i 2013 – 2015 og selskapskontroll i et kommunalt foretak.

Etter endringer i regelverket skal det, som grunnlag for plan for selskapskontroll utarbeides overordnet analyse. Etter skifte av revisor, jf. ovenfor vil dette arbeide ikke komme i gang før i 2017. Plan for selskapskontroll skal vedtas av kommunestyret.

2.5 Andre saker til behandling

Kontrollutvalget kan etter anmodning fra kommunestyret, etter innspill fra innbyggere eller andre, eller på eget initiativ ta opp forhold ved kommunens virksomhet som kan knyttes til utvalgets tilsynsarbeid.

2.6 Annet

Kontrollutvalget deltar på kurs og samlinger for å sette seg inn i relevante tema og heve kompetansen. Noen av kontrollutvalgets medlemmer deltok på følgende konferanser og møter i 2016:

- Norges kommunerevisors forbunds kontrollutvalgskonferanse 3. og 4. februar 2016
- Forum for kontroll og tilsyns konferanse på Gardermoen 7. og 8. juni 2016
- Kontrollutvalgan IS's konferanse i Vadsø 13. og 14. januar 2016.

3 Økonomi og ressurser

Kontrollutvalget skal utarbeide budsjettforslag for kontroll – og tilsynsvirksomheten i kommunen. Kontrollutvalgets eget budsjett for 2016 var på kr. 61.200 -, kjøp av sekretariatstjenester kr. 167.025 og etter avtale med nytt revisjonsfirma kr. 1.010.000 til kjøp av revisjonstjenester. Det var også budsjettet med kr. 186.668 til avvikling av Finnmark kommunerevisjon IKS.

3.1 Sekretariat – og revisjonsressurser

Kontrollutvalgan IS leverer sekretariatstjenester til kontrollutvalgene i eierkommunene, herunder Sør - Varanger kommune. Sekretariatet bistår kontrollutvalget med saksutredning, planlegging og praktisk tilrettelegging i forbindelse med møtene.

Sør - Varanger kommune har søkt om å bli deleier i Vest – Finnmark kommunerevisjon IKS(Vefik) etter at Finnmark kommunerevisjon IKS ved årsskiftet 2015/2016 ikke lenger kunne påta seg revisjonsoppdraget. Dette selskapet er vedtatt nedlagt. Vefik IKS leverer revisjonstjenester til eierkommunene. I 2016 har selskapet levert regnskapsrevisjonstjenester til Sør - Varanger kommune etter avtale.

Kirkenes den 1. desember 2016

Staal Nilsen
Leder(Sign.)

KONTROLLUTVALGAN IS

Sekretariat for kontrollutvalgene i Vardø, Vadsø,
Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Tana
Nesseby, Båtsfjord, Sør – Varanger og Finnmark
fylkeskommune

Vår dato: 21.12.2016
Vår saksbehandler:
Sissel Mietinen
J.nr.: 23/2016
Arkiv: 420.1.4

Sør-Varanger kommune

Postboks 406
9915 KIRKENES

VEDTAK KONTROLLUTVALGETS SAK 24/16

Kontrollutvalget har i møte 1. desember 2016 sak 24/16 behandlet Kontrollutvalgets årsplan 2017 og fattet følgende enstemmige vedtak:

Det fremlagte forslag til årsplan 2017 fastsettes som kontrollutvalgets årsplan for 2017.

Årsplanen oversendes kommunestyret til orientering.

Sissel Mietinen(sign)
Sekretariatsleder

VEDLEGG: Kontrollutvalgets årsplan for 2017

ÅRSPLAN 2017

KONTROLLUTVALGET I SØR- VARANGER KOMMUNE

1. KONTROLLUTVALGET I SØR-VARANGER KOMMUNE

Kommunen har et kontrollutvalg med 5 medlemmer. Følgende medlemmer er valgt for perioden 2015 – 2019:

Medlemmer	Varamedlemmer
Staal Nilsen, leder	Bror Sundstrøm
Anne Flaatten	Harald Nilsen – <i>ikke valgbar</i>
Ole K. Josefsen	Gunn Inger Svane
Jan Kurt Kristiansen	Jorunn Kalliainen
Wenche Randal	Jonny Andersen

1.1 KONTROLLUTVALGETS HJEMMEL

Kontrollutvalgets arbeid er regulert av:

- Kommune-lovens (KL) §§ 76 – 80
- Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner
- Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner

Kommunestyret kan i tillegg til de lovpålagte oppgaver og prosedyrer fastsette eget reglement for kontrollutvalget.

Sør-Varanger kommune har vedtatt reglement for kontrollutvalget

1.2 KONTROLLUTVALGETS ANSVAR

Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, inkludert å se til at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning, jf. forskrift om kontrollutvalg § 4.

Kontrollutvalget skal se til:

- At kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte (regnskapsrevisjon)
- At det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon)
- At det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper (selskapskontroll)

Kontrollutvalget skal ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer.

1.3 KONTROLLUTVALGETS ARBEIDSOMRÅDE

Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med hele den kommunale forvaltningen. I tillegg skal det også føres kontroll med kommunens interesser i selskaper.

2. KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET

2.1 MØTER I KONTROLLUTVALGET

Møtene i kontrollutvalgene er åpne, etter lovendring med virkning fra 1. juli 2013. Møtene vil bli lukket i saker/ orienteringer der lov- og regelverk tilsier taushetsplikt.

Ordfører og kommunens revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Rådmannen innkalles når utvalget ønsker det. Det legges opp til 4 møter i 2017, se vedlegg 1.

2.2 REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal se til at årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, holde seg løpende orientert om regnskapsarbeidet og se til at det foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruks eller avtaler med revisor.

Kontrollutvalget skal avgi uttalelse om årsregnskap og årsmelding til kommunestyret før det tas opp til behandling. Årsregnskap og årsmelding skal foreligge før formannskapet foretar innstilling i disse sakene.

Kontrollutvalget skal følge opp revisors merknader til regnskapet.

Årsregnskap skal avlegges senest 15. februar og årsberetning innen 31. mars.

2.3 FORVALTNINGSREVISJON

Forvaltningsrevisjon er hjemlet i KL § 77 nr. 4 og i forskrift om kontrollutvalg. Gjeldende plan er basert på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

Arbeidet med å utarbeide ny plan er i gang. Arbeidet utføres av revisjonen.

2.4 SELSKAPSKONTROLL

Selskapskontroll er hjemlet i KL § 77 nr. 5 og i forskrift om kontrollutvalg. Det skal utarbeides ny plan for selskapskontroll for denne valgperioden. Planen skal, iht. regelverket behandles av kommunestyret innen utgangen av 2016. Arbeidet utføres av revisor.

2.5 ANDRE OPPGAVER

Kontrollutvalget kan til enhver tid ta opp saker som ligger innenfor dets ansvars – og kompetanseområde. Det er viktig å huske på at utvalget ikke er et klageorgan og ikke behandler saker som har vært til administrativ behandling. Det utvalget kan gjøre er å undersøke henvendelser som kan tyde på svikt i den kommunale saksbehandlingen eller at kommunen ikke følger de lover og retningslinjer som den er underlagt.

Fokus: systemkontroll.

2.6 GJENNOMGANG AV MØTEPROTOKOLLER

På oppdrag fra kontrollutvalget gjennomgår sekretariatet jevnlig møteprotokoller fra kommunestyret og formannskapet, med fokus på saker av vesentlig økonomisk betydning. Hensikten er å kontrollere at vedtakene fattes i tråd med lov, forskrift og

overordnede planer. Det er en forutsetning at kommunen legger ut protokoller på hjemmesiden.

2.7 OPPFØLGING AV SAKER

Kontrollutvalget har ansvar for å følge opp tidligere saker og det vil minst en gang i året bli lagt frem en slik status.

2.8 BEFARING/ BESØK

For å kunne føre tilsyn med den totale virksomheten er det viktig at kontrollutvalget har ressurser og anledning til å besøke ulike avdelinger innenfor kommunens virksomhet. Kontrollutvalget bør også i 2017 prioritere dette.

2.9 ORIENTERING FRA POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE

«Kontrollutvalget kan hos kommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene» (KL § 77 nr. 7). Det er viktig å understreke at innsynsretten gjelder kontrollutvalget som organ, men utvalget kan overlate til leder eller sekretariat å benytte innsynsretten på utvalgets vegne.

Dersom det er ønskelig av hensyn til behov for opplysninger, kan kontrollutvalget også innkalle administrasjonssjefen i forbindelse med behandling av saker i møtene.

Administrativ ledelse bør normalt være tilstede ved kontrollutvalgets behandling av årsregnskap og årsberetning for foregående år og ved behandling av forvaltningsrevisjonsrapporter.

2.10 HENVENDELSER FRA PUBLIKUM

Kontrollutvalget kan ta imot henvendelser fra publikum, men kontrollutvalget er ikke et klageorgan og har ikke avgjørelsesmyndighet på forvaltningsområdet. Kontrollutvalget bør undersøke henvendelser som kan inikere svikt i den kommunale saksbehandlingen eller at kommunen ikke følger de lover og retningslinjer som den er underlagt. Fokuset bør være på systemkontroll.

2.11 TILSYN MED REVISJONEN

Kontrollutvalget er pålagt å føre tilsyn med revisjonens arbeid. Denne funksjonen utøves gjennom sekretariatet som kan ha faste kontaktmøter med revisjonen, der revisjonen orienterer om sitt arbeid. Sekretariatet har fullt innsyn i revisjonens arbeidspapirer. Referat fra møtene kan legges frem for kontrollutvalget. Interne forhold i revisjonen har skapt forsinkelser i revisjonsarbeidet siste del av valgperioden. Det har gått forholdsvis greit på regnskapsrevisjonssiden, der alle lovpålagte oppgaver er gjennomført. Det har vært problematisk å få gjennomført plan for forvaltningsrevisjon da revisjonen kun har hatt en forvaltningsrevisor til å serve alle 10 kommuner/ fylkeskommunen.

Vi håper dette skal bedre seg når vi nå får endring av revisor.

2.12 RAPPORTERING

Kontrollutvalget rapporterer årlig til kommunestyret om sin virksomhet. Rapporter fra gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroller rapporteres vanligvis fortløpende.

2.13 ANNET

Det er viktig at kontrollutvalget er gitt ressurser til å kunne holde seg oppdatert på sine arbeidsområder og kunne delta på kurs og konferanser som arrangeres lokalt og nasjonalt.

3. KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT 2017

Kontrollutvalget har utarbeidet forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i sak 17/16 møte 26.oktober 2016. Kontrollutvalgets egen aktivitet, kjøp av sekretærtjenester og kjøp av revisjonstjenester inngår i budsjettet for 2017.

4. PLAN FOR MØTEVIRKSOMHETEN I 2017

Vedlegg 1 viser kontrollutvalgets møteplan for 2017. Denne gir en oversikt over behandlingen av de faste sakene.

Kontrollutvalget forbeholder seg retten til på eget initiativ å foreta endring i planen og eventuelt gå inn på andre saker eller prosjekter som ikke er nevnt.

Endring av møteplanen kan også bli nødvendig av hensyn til saksgang eller av andre årsaker.

VEDLEGG

Vedlegg 1 – kontrollutvalgets møteplan for 2017

Saker til behandling	januar	mars	juni	Sept.	Nov.
Godkjenning innkalling/saksliste	x	x	x	x	x
Referatsaker	x	x	x	x	x
Skatteregnskapet 2016					
Uttalelse til årsregnskap 2016			X		
Uttalelse til årsregnskap KF			x		
Orientering fra administrasjonen		Når kontrollutvalget ber om det			
Orientering fra revisjonen (status og annet)	x		x		x
Forvaltningsrevisjon (rapporter/planarbeid)	x			x	
Selskapskontroll (Rapporter/planarbeid)		x			
Gjennomgang av møteprotokoller	x			x	
Revisjonsstrategi og revisors uavhengighet					x
Orienteringer fra sekretær	x	x		x	x
Kontrollutvalgets årsplan/møteplan 2018					X
Budsjett for kontroll og tilsynsarbeidet 2018				x	
Andre saker		Når dette foreligger			
Oppfølging av saker, inkl. oppfølging av eksterne tilsyn	x			x	x
Besøk ved kommunal virksomhet	avklares				
Faglig oppdatering 2017		Lokal konferanse mars 2017 NKRF – 1. og 2. febr.Gardermoen, FKT – 7. og 8. juni, begge på Tromsø			

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Wollmann, Siv Merete Enhetsleder: Lande, Svanhild Apeland, tlf. 78 97 75 54	Dato: 23.01.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Nilsen, Staal	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Kommunestyret	002/17	15.02.2017

KONTROLLUTVALGET - PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2017 - 2020

Vedlagte dokumenter:

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2017-2020 Sør Varanger.doc

Vedtak sak 4.docx

VS: Protokoll og vedtak fra kontrollutvalget

Protokoll 16. januar.docx

Dokumenter i saken:

2017001597 PROTOKOLL OG VEDTAK FRA KONTROLLUTVALGET 16.01.17
2017000221 INNKALLING OG SAKSLISTE TIL NYTT KONTROLLUTVALGSMØTE
2016026327 SAKER FRA KONTROLLUTVALGET - FREMLEGGES KOMMUNESTYRET
2016024360 INNKALLING OG SAKSLISTE KONTROLLUTVALGSMØTE 1. DESEMBER
2016
2016024229 PROTOKOLL FRA KONTROLLUTVALGETS MØTE 26.10.2016
2016012469 INNKALLING OG SAKSLISTE TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET
14.06.2016
2016012468 PROTOKOLL FRA KONTROLLUTVALGETS MØTE DEN 10.06.2016
2016012336 INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET SØR-VARANGER
KOMMUNE
2016003923 PROTOKOLL FRA KONTROLLUTVALGETS MØTE 22.FEBRUAR 2016
2016002809 SAKSPAPIRER TIL MØTE 22. FEBRUAR.
2016002805 INNKALLING OG SAKSLISTE MØTE 22.02.16

Kort sammendrag:

I medhold av kommunelovens kapittel 12, skal det gjennomføres forvaltningsrevisjon i kommunen.

Kontrollutvalget vedtok i møte 16.01.17:

«Kommunestyret godkjenner fremlagte Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017 – 2020 Følgende områder prioriteres i planperioden:

- 1. Ressursbruk og kvalitet i pleie – og omsorg*
- 2. Samhandlingsreformen*
- 3. Barneverntjenesten*
- 4. Mobbing i grunnskolen*
- 5. Kommunens nærings og utviklingsarbeid*

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planen i planperioden dersom kontrollutvalget finner det nødvendig».

Vedtaket krever kommunestyrebehandling, og saken framlegges derfor kommunestyret.

Faktiske opplysninger:**Kommuneplanens hovedmål:**

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret godkjenner fremlagte Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017 – 2020. Følgende områder prioriteres i planperioden:

1. Ressursbruk og kvalitet i pleie – og omsorg
2. Samhandlingsreformen
3. Barneverntjenesten
4. Mobbing i grunnskolen
5. Kommunens nærings- og utviklingsarbeid

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planen i planperioden dersom kontrollutvalget finner det nødvendig.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON

PLANPERIODE
2017 – 2020

SØR-VARANGER KOMMUNE

INNHold

1. FORMÅLET MED FORVALTNINGSREVISJON	1
2. SENTRALE BESTEMMELSER OM FORVALTNINGSREVISJON	1
3. PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG OVERORDNET ANALYSE.....	2
3.1 PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON	2
3.2 OVERORDNET ANALYSE	3
3.3 PLANENS TIDSHORISONT	4
3.4 UTVALGTE FOKUSOMRÅDER	4
3.5 REVISJONENS FORSLAG	5
3.6 KONTROLLUTVALGETS VEDTAK.....	5
3.7 KOMMUNESTYRETS VEDTAK	5
4. RAPPORTERING AV GJENNOMFØRT FORVALTNINGSREVISJON	5
5. OPPFØLGING AV TIDLIGERE GJENNOMFØRT FORVALTNINGSREVISJON	6

1. Formålet med forvaltningsrevisjon

Hensikten med forvaltningsrevisjon er blant annet å bidra til en bedre og mer effektiv kommunal forvaltning. Når det utføres forvaltningsrevisjon settes det fokus på økonomi, måloppnåelse og regeletterlevelse i kommunens virksomhet.

Behovet for forvaltningsrevisjon er stort. Kommunene står overfor betydelige utfordringer. Innbyggerne stiller større krav til kvalitet og sentrale myndigheter stiller krav til økonomisk effektivitet. Ofte er det også manglende samsvar mellom målsetninger og tilgjengelige ressurser.

Ved utøvelse av forvaltningsrevisjon bidrar kontrollutvalget blant annet til:

- å påvise forbedringsområder som bidrar til økt produktivitet, måloppnåelse i forhold til politiske vedtak og forutsetninger, og regeletterlevelse.
- å bidra med informasjon til kommunens beslutningstakere som er til nytte for
  - å styrke kommunestyrets grunnlag for styring
  - kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen
  - ledelsens vurdering av muligheter for mer sparsom/økonomisk drift, økt produktivitet, større effektivitet og bedre måloppnåelse
  - rasjonell, målrettet og kostnadseffektiv drift

2. Sentrale bestemmelser om forvaltningsrevisjon

Bestemmelsene om forvaltningsrevisjon i kommuner og fylkeskommuner er nedfelt i følgende regelverk:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (Kommuneloven) kapittel 12
- Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner
- Forskrift om revisjon av kommuner og fylkeskommuner

Det framgår av kommuneloven § 77 fjerde ledd at det er kontrollutvalget som har ansvaret for at det utføres forvaltningsrevisjon i kommunen.

Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Kapittel 5 i forskrift om kontrollutvalg inneholder utfyllende bestemmelser om kontrollutvalgets oppgaver med forvaltningsrevisjon. I følge forskriften § 9 første ledd skal kontrollutvalget sørge for at det blir utført forvaltningsrevisjon i kommunen.

Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon i samsvar med bestemmelsene i dette kapittel.

Forvaltningsrevisjonens innhold er utdypet i forskrift om revisjon § 7 første ledd:

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger. Herunder om

- a) forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,*
- b) forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,*
- c) regelverket etterleves,*
- d) forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige*
- e) beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav*
- f) resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.*

Forvaltningsrevisjon medfører altså systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet og måloppnåelse med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak og forutsetninger. I tillegg kommer vurdering av om regelverket etterleves, om kommunens styringssystemer og virkemidler er hensiktsmessig, og om beslutningsgrunnlaget som legges fram for politiske organer er i samsvar med offentlige utredningskrav. Forvaltningsrevisjon er med andre ord et viktig verktøy for kommunens øverste politiske organ for å føre tilsyn og kontroll med kommunens totale forvaltning og de resultater som oppnås.

3. Plan for forvaltningsrevisjon og overordnet analyse

3.1 Plan for forvaltningsrevisjon

Forskrift om kontrollutvalg § 10 omhandler plan for forvaltningsrevisjon og lyder som følger:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

Det framgår av bestemmelsen at det er kontrollutvalget som har ansvar for at det blir utarbeidet en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Minimumskravet er at planen skal utarbeides en gang i løpet av valgperioden, og innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, i dette tilfellet innen utgangen av 2016. Kommunestyret står imidlertid fritt til å bestemme at slike planer skal utarbeides oftere.

Det framgår videre at planen skal vedtas av kommunestyret. Det innebærer at kommunestyret skal spille en aktiv og bestemmende rolle i forhold til innhold og omfang av forvaltningsrevisjon. Kommunestyret kan imidlertid delegerer til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen i planperioden.

3.2 Overordnet analyse

I forskrift om kontrollutvalg § 10 siste ledd er det slått fast at plan for forvaltningsrevisjon skal baseres på en overordnet analyse. Forskriften gir ingen konkrete føringer på hva en slik overordnet analyse er, eller hvordan den skal gjennomføres, bortsett fra at den skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

I departementets merknader til bestemmelsen omtales overordnet analyse nærmere. Her framgår det at hensikten med analysen er å framskaffe relevant informasjon om kommunens virksomhet slik at kontrollutvalget settes i stand til å legge en plan for forvaltningsrevisjon, og prioritere mellom ulike områder hvor det kan være aktuelt med forvaltningsrevisjon. Det heter videre at kontrollutvalgets prioritering må ta utgangspunkt i risiko for avvik eller svakheter i forvaltningen sett i forhold til lover, forskrifter og kommunestyrets vedtak og forutsetninger, som analysen avdekker. Departementets merknader utdyper hva som menes med uttrykket ”risiko- og vesentlighetsvurderinger” slik:

«I uttrykket ”risiko- og vesentlighetsvurderinger” ligger at det skal gjøres en vurdering av på hvilke områder av kommunens/fylkeskommunens virksomhet det er risiko for vesentlige avvik i forhold til de vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten.»

Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS har i arbeidet med overordnet analyse støttet seg på en veileder utarbeidet av Norges kommunerevisorforbund (NKRF). Det teoretiske fundamentet i analysen er COSO-rammeverkene, der risiko ses i forhold til mål og den styring og kontroll som foregår i kommunen (se beskrivelse i overordnet analyse). Den overordnede analysen er ikke uttømmende. Kommunen har en kompleks virksomhet, og innenfor kommunen er det en rekke områder hvor det kan være nyttig å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Det har derfor vært nødvendig å foreta et utvalg av aktuelle mål og områder.

Ved utvelgelsen av hvilke mål og områder det har blitt gjennomført overordnet analyse på, er følgende vurderinger lagt til grunn (en nærmere beskrivelse av dette gis i overordnet analyse 2017-2020):

- risikofaktorer som kan medføre uønskede hendelser og hindre måloppnåelse
- konsekvenser dersom hendelsen inntreffer
- sannsynlighet for at hendelsen inntreffer
- eventuelle risikoreduserende tiltak
- vurdering av vesentlighet

Det er svært vanskelig, om ikke umulig, å vurdere ulike områders vesentlighet opp mot hverandre, og det vil finnes ulike politiske meninger om hva som er mest vesentlig. Den overordnede analysen kan imidlertid bidra til at de områder som velges ut er vesentlige, etter ulike perspektiv. Over tid bør også forvaltningsrevisjonen dekke en tilstrekkelig bredde av den kommunale virksomheten.

Informasjonen som ligger til grunn for analysen er i hovedsak hentet fra følgende kilder:

- Årsberetning for 2015
- Årsregnskap for 2015
- Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2026
- Kommuneplanens handlingsdel 2015-2018
- Budsjett 2015 og økonomiplan 2015-2019
- Omstillingsplan for Sør-Varanger kommune 2016-2022
- Planstrategi for Sør-Varanger kommune 2016-2019
- Retningslinjer og reglementer for Sør-Varanger kommune
- Statusbilde for Sør-Varanger kommune (Fylkesmannen i Finnmark)
- KOSTRA-tall for 2015
- Kommunebarometeret (Kommunal Rapport)
- Innspill fra kontrollutvalget
- Innspill fra rådmannen/administrasjonen
- Aktuelt lovverk på de ulike områdene
- Revisjonens generelle kjennskap til kommunen
- Gjennomført tilsyn og revisjon i andre kommuner

3.3 Planens tidshorisont

Det framlagte forslaget til ny plan for forvaltningsrevisjon har en tidsramme på fire år. I planforslaget legges det videre til grunn at kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planen i planperioden dersom kontrollutvalget finner det nødvendig.

3.4 Utvalgte fokusområder

Følgende ti områder er vurdert i analysen (jf. eget vedlegg: *Overordnet analyse 2017-2020*):

- Kommunens nærings- og utviklingsarbeid
- Tildelingskontoret
- Ressursbruk og kvalitet i pleie og omsorg
- Barneverntjenesten
- Samhandlingsreformen
- Mobbing i grunnskolen
- Forvaltning av startlån
- Integrering av flyktninger

- Sosialtjenesten og NAV Sør-Varanger
- Forberedelse og iverksetting av politiske vedtak

Områdene er nærmere beskrevet i dokumentet *Overordnet analyse 2017-2020*.

3.5 Revisjonens forslag

Med de ressurser som stilles til disposisjon vil det være realistisk å få gjennomført fem prosjekter i løpet av en fireårs periode. Revisjonens forslag er basert dels på vurdering av risiko og dels på å få dekket en bredde av kommunens virksomhet.

Revisjonens forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt i prioritert rekkefølge i perioden 2017 – 2020
<i>Samhandlingsreformen</i>
<i>Barneverntjenesten</i>
<i>Ressursbruk og kvalitet i pleie og omsorg</i>
<i>Mobbing i grunnskolen</i>
<i>Kommunens nærings- og utviklingsarbeid</i>

3.6 Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalgsmøte 16. januar 2017 sak 04/17:

Kommunestyret godkjenner fremlagte Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017 – 2020
Følgende områder prioriteres i planperioden:

1. Ressursbruk og kvalitet i pleie – og omsorg
2. Samhandlingsreformen
3. Barneverntjenesten
4. Mobbing i grunnskolen
5. Kommunens nærings og utviklingsarbeid

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planen i planperioden dersom kontrollutvalget finner det nødvendig.

3.7 Kommunestyrets vedtak

NB! Kommunestyrets vedtak settes inn her etter at forslag til plan for forvaltningsrevisjon er behandlet i kommunestyret.

4. Rapportering av gjennomført forvaltningsrevisjon

Det framgår av forskrift om revisjon § 8 at revisor fortløpende skal rapportere til kontrollutvalget om resultater av gjennomført forvaltningsrevisjon:

Revisor skal fortløpende rapportere til kontrollutvalget om resultatene av gjennomførte forvaltningsrevisjoner.

Det er videre slått fast i forskrift om kontrollutvalg § 11 at kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og resultatene av disse.

Med utgangspunkt i planen for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, skal kontrollutvalget avgi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og om resultatene av disse, jf. § 8 i forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner.

Kontrollutvalget avgjør i utgangspunktet selv hvor ofte det skal rapportere om gjennomført forvaltningsrevisjon til kommunestyret. Nærmere bestemmelser om rapportering til kommunestyret kan også fastsettes av kommunestyret med grunnlag i alminnelig instruksjonsrett.

5. Oppfølging av tidligere gjennomført forvaltningsrevisjon

Det framgår av § 12 i kontrollutvalgsforskriften at kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandling av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp. Revisjonen følger rutinemessig opp administrasjonens oppfølging av kommunestyrets vedtak fra behandling av forvaltningsrevisjon. Opplysninger om hvordan vedtakene er fulgt opp rapporteres årlig til kontrollutvalget og kommunestyret.

KONTROLLUTVALGAN IS

Sekretariat for kontrollutvalgene i Vardø, Vadsø,
Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Tana
Nesseby, Båtsfjord, Sør – Varanger og Finnmark
fylkeskommune

Vår dato: 19.01.2017
Vår saksbehandler:
Sissel Mietinen
J.nr.: 01/2017
Arkiv: 420.9.1

Sør-Varanger kommune

Postboks 406
9915 KIRKENES

VEDTAK KONTROLLUTVALGETS SAK 04/17

Kontrollutvalget har i møte 16. januar 2017 sak 04/17 behandlet Plan for forvaltningsrevisjon 2017 – 2020 og fattet følgende enstemmige forslag til vedtak i kommunestyret:

Kommunestyret godkjenner fremlagte Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017 – 2020
Følgende områder prioriteres i planperioden:

1. Ressursbruk og kvalitet i pleie – og omsorg
2. Samhandlingsreformen
3. Barneverntjenesten
4. Mobbing i grunnskolen
5. Kommunens nærings og utviklingsarbeid

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planen i planperioden dersom kontrollutvalget finner det nødvendig.

Sissel Mietinen(sign)
Sekretariatsleder

VEDLEGG: Plan for forvaltningsrevisjon 2017 - 2020

Fra: Magnus Mæland
Sendt: torsdag 19. januar 2017 15.00
Til: Siv M. Wollmann
Emne: VS: Protokoll og vedtak fra kontrollutvalget
Vedlegg: Protokoll 16. januar.docx; Vedtak sak 4.docx; PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2017-2020 Sør Varanger.doc

Fra: Nina Bordi Øvergaard
Sendt: torsdag 19. januar 2017 14.49
Til: Magnus Mæland <Magnus.Maeland@sor-varanger.kommune.no
<<mailto:Magnus.Maeland@sor-varanger.kommune.no>>>
Emne: VS: Protokoll og vedtak fra kontrollutvalget

Denne skal også som info sak til kommunesytret.

Nina

Fra: Mietinen, Sissel [<mailto:sissel.mietinen@ffk.no>]
Sendt: torsdag 19. januar 2017 10.53
Til: Postmottak <postmottak@sor-varanger.kommune.no
<<mailto:postmottak@sor-varanger.kommune.no>>>; Servicekontoret
<Servicekontoret@sor-varanger.kommune.no <<mailto:Servicekontoret@sor-varanger.kommune.no>>>
Kopi: Nina Bordi Øvergaard <Nina.Overgaard@sor-varanger.kommune.no
<<mailto:Nina.Overgaard@sor-varanger.kommune.no>>>
Emne: Protokoll og vedtak fra kontrollutvalget

Hei.

Vedlagt følger protokoll fra kontrollutvalgets møte 16. januar 2017 for offentliggjøring.

Vedlagt følger også vedtak i kontrollutvalgets sak 04/17, som skal videre til kommunestyret for behandling som egen sak.

Det er viktig av planen behandles i førstkommende kommunestyremøte pga. fremdriften i forvaltningsrevisjonen.

Kon troll utva lgan IS Fylkes huset - 9800 Vadsø Mobilt elefon : 950 87 665
--

Kontrollutvalget Sør - Varanger kommune

Kontrollutvalgan IS
Saksbehandler: Sissel Mietinen

MØTEPROTOKOLL

Dato: 16.januar 2017
Sted: Rådhuset, møterom Ellenvatn

Tid: Kl. 12.00

Disse møtte

Staal Nilsen, Ole K. Josefsen, Wenche Randal og Jan Kurt Kristiansen. Anne Flaatten hadde meldt forfall. Ingen vara å innkalle.

Ellers møtte

Fra sekretariatet: Sissel Mietinen. Revisjonen på høytalende telefon, da lyd/ bilde ikke fungerte.
Fra Sør – Varanger utvikling AS Kenneth Staalseth
Fra kommuneadm. Kontorsjef Magnus Mæland og kommunalsjef oppvekst Arnulf Ingerøen.

Innkalling

Innkallingen til møtet var sendt ut 3. januar 2017 på e - post.

Saksliste

Saksliste og sakspapirer ble sendt 6. januar 2017 pr. post.

SAKER TIL BEHANDLING

Sak nr.	Sak
01/17	Godkjenning av innkalling og saksliste
02/17	Godkjenning av protokoll 1. desember 2016
03/17	Forvaltningsrevisors uavhengighetserklæring
04/17	Overordnet analyse/ Plan for forvaltningsrevsjon
05/17	Møteprotokoller 2016
06/17	Oppfølging eksterne tilsyn
07/17	Besøk ved avdelinger/ etater
08/17	Eventuelt

Sakene ble behandlet i følgende rekkefølge:
05/17, 04/17, 01/17,02/17, 03/17, 06/17, 07/17 og 08/17

Sak 01/17 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

[Sekretariatets forslag til vedtak:](#)

Innkalling og saksliste til kontrollutvalgets møte den 16. januar 2017 godkjennes.

[Vedtak, enstemmig](#)

Innkalling og saksliste til kontrollutvalgets møte den 16. januar 2017 godkjennes.

Sak 02/17 GODKJENNING AV PROTOKOLL FORRIGE MØTE

Sekretariatets forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 1. desember 2016 godkjennes.

Vedtak, enstemmig

Protokoll fra møte 1. desember 2016 godkjennes.

SAK 03/17 FORVALTNINGSREVISORS UAVHENGIGHET

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors egenvurdering av uavhengighet til Sør – Varanger kommune til orientering.

Vedtak, enstemmig

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors egenvurdering av uavhengighet til Sør – Varanger kommune til orientering.

SAK 04/17 OVERORDNET ANALYSE/PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON

Sekretariatets forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget tar opplysningene i Overordnet analyse 2017 – 2020 og Plan for forvaltningsrevisjon 2017 – 2020 til etterretning og slutter seg til anbefalingene i plandokumentet.
2. Kontrollutvalget oversendes saken til kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret godkjenner fremlagte Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017 – 2020

Følgende områder prioriteres i planperioden:

1. Samhandlingsreformen
2. Barneverntjenesten
3. Ressursbruk og kvalitet i pleie og omsorg
4. Mobbing i grunnskolen
5. Kommunens nærings og utviklingsarbeid

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planen i planperioden dersom kontrollutvalget finner det nødvendig.

Vedtak, enstemmig

Kommunestyret godkjenner fremlagte Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017 – 2020

Følgende områder prioriteres i planperioden:

1. Ressursbruk og kvalitet i pleie – og omsorg
2. Samhandlingsreformen
3. Barneverntjenesten
4. Mobbing i grunnskolen
5. Kommunens nærings og utviklingsarbeid

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer i planen i planperioden dersom kontrollutvalget finner det nødvendig.

SAK 05/17 GJENNOMGANG AV MØTEPROTOKOLLER 2016 - KOMMUNESTYRET

Sekretær har gjennomgått kommunestyrets saker i 2016. Omstillingsprosjektet og opprettelse av Sør – Varanger utvikling AS er plukket ut og vil bli fulgt opp gjennom året.

Daglig leder Kenneth Stålseth møtte utvalget og orienterte om selskapets omstillingsplan, handlingsregler og strategier for fremtidig drift.

Sekretær hadde også bedt om at administrasjonen møtte for å gjennomgå det nye reglementet for godtgjøring til folkevalgte, sist revidert av kommunestyret 14.12.2016 sak 92/16

Kontorsjef Magnus Mæland møtte og gikk gjennom reglementet. De punktene som var uklare for utvalget ble avklart.

Det reviderte reglement kvalitetssikres å legge ut på kommunens hjemmeside.

Kontrollutvalget takker begge for at de møtte og for en lærerik orientering.

Kontrollutvalget vil anmode rådmannen om å ta opp tidligere rådmanns rutine om å legge fram en oversikt over saker behandlet i kommunestyret, herunder om vedtak er gjennomført og hva som eventuelt mangler før saken er avsluttet.

SAK 06/17 OPPFØLGING EKSTERNE TILSYN

Fylkesmannen gjennomførte tilsyn ved Bjørnevatt skole i 1. halvår 2016. Endelig rapport er datert 26.05.2016. Gjennom tilsynet ble det avdekket 5 lovbrudd og 13 korreksjonspunkter. Det er gitt frist til 01.09.2016 til å rette opp.

Kommunen har i brev av 01.09.2016 gitt en redegjørelse for rettingen og Fylkesmannen har i brev av 14.09.2016 gitt melding om at tilsynet anses som avsluttet.

Kommunalsjef for oppvekst Arnulf Ingerøen møtte i utvalget og orienterte om Fylkesmannens tilsyn/ rapport og om kommunens arbeid med å rette opp avvikene.

Kontrollutvalget takker for verdifull informasjon og stiller spørsmål om ikke slike rapporter bør legges frem for kommunestyret til orientering.

SAK 07/17 BESØK VED KOMMUNALE ETATER/INSTITUSJONER

For å bli kjent med den kommunale forvaltningen og for at de ansatte skal bli kjent med kontrollutvalget, kan utvalget besøke ulike kommunale virksomheter. Dette kan inkludere kommunale foretak og selskap. Besøkene initieres og gjennomføres av kontrollutvalget i samarbeid med sekretariatet. Hvor mye arbeid som legges ned i forbindelse med disse besøkene må tilpasses kontrollutvalgets behov og ressursituasjon. Formålet med besøk er blant annet å:

- Bli kjent med virksomheten og å gjøre kontrollutvalgsarbeidet kjent i kommunen
- Undersøke generelt om krav til internkontroll er kjent i virksomheten og om sentrale føringer knyttet til for eksempel etikk er kommunisert
- Sjekke utvalgte områder som for eksempel HMS, offentlige anskaffelser og lignende ved å få orientering om å innsyn i systemer og rutiner
- Få innspill til kontrollutvalgets risikoanalyse og planarbeid

Det bør utarbeides en prosedyre for slike besøk og planlagte besøk bør inngå i årsplan for kontrollutvalget.

Utvalget har satt opp 5 møter i årsplanen for 2017. Møtet i juni og november bør ikke ha besøk på saklisten.

Sekretær anbefaler at det foretas et besøk ved økonomiavdelingen, et ved en barnehage og et ved plan og utviklingsavdelingen i 2017

Vedtak, enstemmig

Økonomiavdelingen, en av kommunens barnehager og Plan og utviklingsavdelingen skal besøkes i 2017. Det utarbeides en plan for besøkene. Disse skal skissere temaer som ønskes tatt opp ved besøket.

Økonomiavdelingen skal besøkes ved neste møte. Etter dette avklares hvilken barnehage som skal besøkes og når dette skal foregå.

SAK 25/16   EVENTUELT

Ingen saker ble behandlet

Møtet avsluttet kl. 14.00

Neste møte fastsettes til 24. mars 2017(forslag)

Staal Nilsen
kontrollutvalgsleder

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Aikio, Sari Enhetsleder: Aud Rushfeldt, tlf. 78 97 76 05	Dato: 16.01.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Nilsen, Nina Gudrun	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Eldrerådet	001/17	24.01.2017
Kommunestyret	003/17	15.02.2017

ÅRSMELDING 2016 FOR SØR-VARANGER ELDRERÅD

Vedlagte dokumenter:
ÅRSMELDING 2016

Dokumenter i saken:

2016025778 ÅRSMELDING 2016 FOR SØR-VARANGER ELDRERÅD

Kort sammendrag:

Faktiske opplysninger:

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i

forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret tar årsmeldingen 2016 fra Sør-Varanger eldreråd til orientering.

Behandling 24.01.2017 Eldrerådet

Saksordfører:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Eldrerådet sitt vedtak i sak 001/17:

Kommunestyret tar årsmeldingen 2016 fra Sør-Varanger eldreråd til orientering.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Årsmelding 2016 fra Sør-Varanger eldreråd.

Formål og oppgaver.

Eldrerådet er opprettet med hjemmel i lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd. Rådet skal fungere som et rådgivende organ for kommunene og skal gis anledning til å behandle alle saker som gjelder de eldres levekår. Rådet har avgjøringsmyndighet i tildelingssaker som angår forebyggende arbeid blant eldre, samt de konti som budsjetteres særskilt for eldrerådet.

Eldrerådet har i perioden 01.01.-31.12.2016 bestått av:

Leder:	Henry Håkonsen	Kirkenes PF.	vararepr.:	Roger Sivertsen
Nestleder:	Karstein Kristiansen	Kirkenes PF.	«	Tordis Hansen
Medlem:	Wenche Randal	Kirkenes PF.	«	Astrid Tolk
Medlem:	Helga Kildemo	Pasvik PF.	«	Jorun Kalliainen
Medlem:	Svein Derås	Pasvik PF.	«	Nils Erlandsen
Medlem:	Odd Hansen	Neiden PF.	«	Kåre Våga
Politisk valgt:	Nina Gudrun Nilsen		«	Rolf Randa

Enhetslederne i Helse og omsorg har vært til stede på flere av møtene i eldrerådet, noe vi har satt stor pris på.

Rådets sekretær har vært Sari Aikio.

Rådet har i perioden avholdt 7 møter.

Representasjon:

Rådet har hatt leder i Den kulturelle spaserstokk, en representant i styret for Frivilligsentralen i Sør-Varanger, en representant i Tufteparken, en representant i Styringsgruppa for Hjemmebasert hverdagsrehabilitering, en representant i seniorkoret, en representant i dannelse av aktivitetssenter, eldrerådet har vært representert i «Teknologi-støtte på nett».

Videre har eldrerådet vært representert på Finnmark Eldreråds konferanse i Karasjok. Vi har også deltatt i informasjonsmøte vedr. felles kjøkkendrift ved det nye sykehuset. Likeledes i

møte om nedleggelsen av DNB i Kirkenes med den ulempe dette medførte for de eldre i vår kommune. Videre deltatt på felles budsjettmøte for kommunen.

Møter/befaringer.

Eldrerådet har i perioden besøkt Wesselborgen, Tangenlia, Prestøyhjemmet, Bugøynes omsorgssenter og Basen på Svanvik. Rapport fra disse er sendt lederne ved de stedene som er besøkt, til administrasjonen og politikerne, noe som vi håper er kommet fram dit beslutningene tas.

Vi har hatt følgende foredragsholdere på våre møter:

Anne Greve, prosjektleder for Hverdagsrehabilitering.

Roger Sivertsen, om Den kulturelle spaserstokk.

Kathrine Pettersen Strønen, om felles kjøkkendrift.

Anne Britt Røst, om manglende sykehjemsplasser, samhandlingsreformen, kompetanse for dement omsorg, manglende rehabiliteringsplasser og Nordmo gård.

Kristoffer Naustdal, Ventetid for fysioterapibehandling knyttet opp mot hverdagsrehabilitering.

Astri Daniloff, aldring og helse.

Nils Edvard Olsen, viktigheten av velferdsteknologi.

Arrangementer:

25. februar ble det under Barentsdagene avholdt et arrangement på Samfunnshuset i Kirkenes hvor det var gjester fra Finland og Russland. Arrangementet var i regi av eldrerådet, men ble gjennomført i samarbeid med pensjonistforeningene i Sør-Varanger og Frivilligsentralen. Arrangementet samlet til sammen 200 deltakere.

Den internasjonale aktivitetdagen ble gjennomført 10. mai. Medlemmer fra eldrerådet sammen med Kirkenes pensjonistforening sto for arrangementet.

24. juni arrangerte vi eldretreff i Neiden. Det møtte vel 100 personer og med god dugnadsånd ble dette en vellykket St.hans feiring for pensjonistene i Sør-Varanger. Deltakerne likte både grilling og kaffekos, sang og musikk, og ytret ønske om at dette måtte bli en tradisjon. Vel anvendte penger.

Den internasjonale eldredagen i oktober ble avviklet på Samfunnshuset i Kirkenes og her møtte ca. 120 deltakere. Dagen ble, etter de tilbakemeldinger vi har fått, svært vellykket.

Saker til videre oppfølging.

Mangel på omsorgsboliger.

Mangel på sykehjemsplasser.

Hverdagsrehabilitering. Tilrettelegging av boligforhold slik at den enkelte kan klare seg lengst mulig hjemme.

Følge gjennomføring av «Velferdsteknologi» med Argusøyne.

Samarbeid:

Eldrerådet synes samarbeidet med administrasjonen og politikerne er blitt bra og ønsker fortsatt at dette skal bli til beste for de eldre i kommunen.

Sluttord:

Som leder av eldrerådet vil jeg takke medlemmene og sekretær for et godt samarbeid i året som er gått.

Kirkenes 13.12.2016.

Henry Håkonsen.

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Celius Bodil Enhetsleder: Celius Bodil, tlf. 78 97 74 80	Dato: 23.01.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Mortensen, Knut R.	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Rådet for likestilling av funksjonshemmede	001/17	30.01.2017
Kommunestyret	004/17	15.02.2017

ÅRSMELDING FOR RÅDET FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE 2016

Vedlagte dokumenter:

ÅRSMELDING FRA RÅDET 2016
Forslag fra rådet sak 001-17

Kort sammendrag:

Vedlagt følger årsmeldingen 2016 for rådet for likestilling av funksjonshemmede.

Faktiske opplysninger:

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i

forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret tar årsmeldingen 2016 fra rådet for likestillingen av funksjonshemmede til orientering.

Behandling 30.01.2017 Rådet for likestilling av funksjonshemmede

Saksordfører:

Forslag SP foreslått av Mortensen, Knut R.:

For representantene 5 og 6 og deres vararepresentanter endres til FFO.

Innstillingen og tilleggsforslaget enstemmig vedtatt.

Rådet for likestilling av funksjonshemmede sitt vedtak i sak 001/17:

Kommunestyret tar årsmeldingen 2016 fra rådet for likestillingen av funksjonshemmede til orientering.

For representantene 5 og 6 og deres vararepresentanter endres til FFO.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

ÅRSMELDING 2016 FRA RÅDET FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE

1. Medlemmer og varamedlemmer i rådet

Rådet består av 3 politisk valgte medlemmer, derav minimum 2 kommunestyrerepresentanter med varamedlemmer, samt 3 brukerrepresentanter, med varamedlemmer.

Medlemmer

RÅDET FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE 2015 – 2019

1. Knut Mortensen, leder (SP, politisk valgt)
2. Veronica Johnsen, nestleder (AP, politisk valgt)
3. Anders Mikkola , medlem (AP, politisk valgt)
4. Sigrid Sandbu, brukerrepresentant (SAFO)
5. Alf Salangi, brukerrepresentant (FFO)
6. Anette Jensen, brukerrepresentant (FFO)

Personlige varamedlemmer:

1. Sissel Wollmann (H)
2. Tove Lill Labahå Magga (AP)
3. Svein Roger Kaspersen (AP)
4. Terje Ryeng (SAFO)
5. Alice Schanke (FFO)
6. Merethe Holm (FFO)

Rådet for likestilling av funksjonshemmede skal hvert år utarbeide årsmelding om sin virksomhet. Årsmeldingen skal legges frem for kommunestyret.

2. OPPGAVER FOR RÅDET FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE

Med utgangspunkt i Lov om råd eller annen representasjonsordning i kommuner for mennesker med nedsatt funksjonsevne og kommunestyret i Sør-Varanger vedtatte mandat for rådet, har rådet laget en plan for sitt arbeid. Rådet har laget en prioritering av oppgaver for årene 2016-2017. Rådet har beskrevet arbeidsoppgaver innenfor følgende områder:

-Boligsituasjonen for funksjonshemmede

-Transport

-Tilgjengelighet /universell utforming

-Omsorg og sosiale tjenester

- Habilitering og rehabilitering
- Psykisk helse
- Arbeid
- Kultur/fritid
- Samarbeid med brukerorganisasjonene og andre kommunale råd.
- Styrke rådets arbeidskapasitet.
- Konferanser
- Opplæring

3. MØTER OG VIRKSOMHET

Rådet har hatt 10 møter i 2016 og har behandlet 24 saker.

Det har i året vært flere saker der rådet ikke mener å ha blitt tatt godt nok med på råd av administrasjon og politisk ledelse. Rådet har selv satt saker på dagsorden, men har ikke egen sekretær, så forberedelse og oppfølging av saker er for en stor del blitt gjort av leder. Dette er ikke i tråd med Lov om råd og forskrift, samt også kommunens retningslinjer.

Rådet vil nevne følgende saker som rådet har behandlet i 2016:

3.1 Hverdagsrehabilitering

Rådet er svært fornøyd med vedtaket om at Sør- Varanger kommune skal tilby hverdagsrehabilitering som et fast tilbud i de hjemmebaserte tjenestene.

Rådet ønsker en evaluering av hverdagsrehabilitering etter ett år.

3.2 Kommunale midler til funksjonshemmedes organisasjoner

Funksjonshemmedes organisasjoner er ekskludert fra å søke på kommunale kulturmidler til kultur og idrett. Rådet har arbeidet opp mot administrasjon (rådmann) og gitt innspill til kommunestyret for å oppnå likestilling for funksjonshemmede. Her har vi pr. i dag ikke fått gjennomslag, men forutsetter at dette blir ordnet opp i før neste søkerunde på midler i 2017.

3.3 Kriterier for tildeling av brukerstyrt personlig assistanse

Rådet konstaterer at kriterier for tildeling av brukerstyrt personlig assistanse ennå ikke er utarbeidet. Dette ble vedtatt av kommunestyret i 2015. Rådet har etterlyst dette, og lovnad om prioritering av arbeidet er blitt gitt. Likevel er ikke dette kommet på plass ennå. Vi forutsetter at dette arbeidet nå blir gjort.

3.4 Tilsynsrapport fylkesmannen

Sør Varanger kommune har i 2016 hatt tilsyn av Fylkesmannen med kommunens helse og omsorgstjeneste. Kommunen fikk avviksmeldinger. *Sør-Varanger kommune har ikke et system som sikrer faglig forsvarlighet i helse- og omsorgstjenester til*

personer med utviklingshemming. Det medfører uakseptabelt stor risiko for svikt i tjenesteutøvelsen. Rådet vil følge saken til avvik er lukket.

3.5 Teleslynger i kommunale bygg

Rådet har tatt opp sak om teleslynger i kommunale bygg. Kartlegging av utstyr og ansvarsforhold angående bruk og opplæring, er blant det som må avklares. Arbeidet er godt i gang i samarbeid med teknisk sjef.

3.6 Rådgiving angående bygging av 7 nye omsorgsboliger i regi av Stiftelsen Bolig Bygg

Rådet fikk gjennomslag for at Husbankens krav til omsorgsboliger skal legges til grunn ved utformingen, Husbankens veileder «Rom for trygghet og omsorg» vil være retningsgivende. Tegninger og plan ble endret i henhold til dette.

3.7 Avlastnings- og aktivitetssenter for mennesker med nedsatt funksjonsevne, og omsorgsboliger i bofellesskap for utviklingshemmede

Dette er en sak rådet har jobbet med over lang tid. Ovennevnte var satt på dagsorden i forrige kommunestyreperiode, og var medtatt i kommunens budsjett. Etter å ha vært strøket i budsjett 2016, er vi glad for at dette nå er med i budsjettet for 2017. Rådet ser fram til at arbeidet snart kommer i gang.

Det er dokumentert et stort behov for avlastningstilbud i kommunen. Tilbudet pr. i dag er mangelfullt og utilfredsstillende både for brukere og personale. Det samme gjelder behovet for aktivitetssenter.

Det er dokumentert et behov for omsorgsboliger for utviklingshemmede, og har vært på dagsorden i lang tid.

3.8 Økt tilgjengelighet i kollektivtransporten

Kommunestyret sitt vedtak i sak 020/2015, 25.03.15:

«Kommunestyret vedtar i medhold av Kommuneplanens samfunnsdel, satsningsområde infrastruktur, at «Rapport – økt tilgjengelighet i kollektivtransporten» dat. 30.01.2015 legges til grunn ved utforming av kommuneplanens handlingsdel (økonomiplan) innenfor relevant område.» Rådet vil etterspørre hvordan rapporten er fulgt opp.

3.9 Budsjett og sekretær

Det har vært et stort savn at rådet ikke har eget budsjett og sekretær, slik det er påpekt av BUF-direktoratet.

Arbeidet i rådet lider under at vi ikke har vår egen sekretær. Pr. i dag må leder i rådet gjøre svært mye administrativt arbeid med å forberede saker og følge opp. Det er helt nødvendig at sekretærhjelp til administrative oppgaver blir stilt til rådets disposisjon.

3.10 Kommunens budsjett 2017 - Økonomiplan 2017-2020

Rådet ga følgende innspill til budsjettet: «Rådet ser med bekymring på at rådmannen foreslår kutt i tjenestene til utsatte grupper. Lovpålagte oppgaver må ivaretas.» I tillegg fremmet rådet egne forslag, noe er omtalt ovenfor.

Rådet konstaterer at vårt råd ikke ble fulgt opp av flertallet i kommunestyret m.h.t. kutt i tjenestene for utsatte grupper. Et generelt kutt i TFF (tjenesten for funksjonshemmede) på 1,7 millioner ble vedtatt, samtidig som rådmannen skriver i sitt budsjettforslag: «Dette vil medføre stor risiko for svikt i tjenesteutøvelsen til den enkelte bruker.» Det ble også vedtatt reduksjon av omsorgslønn, der rådmannen skriver. «besparelsen må hovedsakelig oppnås gjennom at det ikke innvilges nye vedtak.» At det i tillegg ble gjort generelle kutt på 5,5 millioner kr. innenfor helsebudsjettet, gjør at rådet ser med bekymring på tjenestene til funksjonshemmede i planperioden. Det harmonerer også dårlig med at kommunen har fått avviksmelding fra fylkesmannen, se ovenfor.

3.11 Deltakelse i planarbeid

Rådet har gitt tydelige signaler til rådmann og politisk ledelse om at rådet må bli sikra «åpen, bred og tilgjengelig medvirkning» i arbeidet med kommuneplaner. Vi ønsker å være en nyttig samarbeidspartner i planprosesser etter plan- og bygningsloven. Rutiner for medvirkning forutsettes fulgt opp.

4. REPRESENTASJON

Rådet for likestilling av funksjonshemmede har følgende representasjon:

Frivilligsentralen – styret:

Medlem - Sigrid Sandbu.

Varamedlem - Alf Salangi

Plan og byggekomite, bo og avlastingssenteret

Medlem - Knut Mortensen

Varamedlem - Veronica Johnsen

Planlegging for ny skole Sandnes/Bjørnevatn

Medlem- Anette Jensen

Varamedlem: Veronica Johnsen.

Rådet for funksjonshemmede utpeker alltid et medlem i byggekomitéer i kommunal regi.

De fleste av rådets medlemmer og varamedlemmer, samt representant fra administrasjonen deltok på konferanse for kommunale råd for funksjonshemmede i regi av det fylkeskommunale rådet, som denne gang ble avviklet i Kirkenes, 7.-8. juni 2016.

Kirkenes, 20. januar 2017

Knut Mortensen , leder

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Mæland, Magnus Enhetsleder: Mæland, Magnus, tlf. 97080054	Dato: 22.12.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Kalliainen, Egil	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Utvalg for plan og samferdsel	005/17	10.01.2017
Utvalg for miljø og næring	001/17	30.01.2017
Utvalg for levekår	004/17	09.01.2017
Formannskapet	002/17	01.02.2017
Kommunestyret	005/17	15.02.2017
Rådet for likestilling av funksjonshemmede	002/17	30.01.2017

HELHETLIG RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE FOR SØR-VARANGER KOMMUNE

Vedlagte dokumenter:

MANDAT FOR HELHETLIG ROS-ANALYSE - DELEGERT VEDTAK AV RÅDMANNEN
PROSESS OG METODE
KOMMUNEBESKRIVELSE TIL HELHETLIG ROS-ANALYSE (ROS-ANALYSE)
veileder-til-helhetlig-risiko-og-sarbarhetsanalyse-i-kommunen
veileder-forskrift-kommunal-beredskapsplikt
Forslag fra RFFH

Dokumenter i saken:

2016026329 MANDAT FOR HELHETLIG ROS-ANALYSE - DELEGERT VEDTAK AV RÅDMANNEN

Kort sammendrag:

På bakgrunn av planstrategi og tilsyn av fylkesmannen, er det nødvendig at Sør-Varanger kommune gjennomfører en større prosess for å få på plass en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) som tilfredsstillende kommunal beredskapsplikt.

Målet med arbeidet er at vi skal identifisere uønskede hendelser innenfor visse kategorier og dempe sannsynligheten for at de skjer, og dempe konsekvensene av dem hvis de skulle skje.

Arbeidet skal også føre til en mer systematisk og helhetlig håndtering av beredskap i kommunen og kommunen geografisk.

Arbeidet startet november 2016, og man håper å være i mål innen november 2017.

Faktiske opplysninger:

Kommuners beredskapsplikt er regulert i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt. Det er i den senere tid blitt mer tydeliggjort hvilket ansvar og forpliktelser en kommune har i sitt beredskapsarbeid. Formålet med kommuners beredskapsplikt er fastsatt i formålsparagrafen til forskrift om kommunal beredskapsplikt:

§ 1. Formål

Forskriften skal sikre at kommunen ivaretar befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

Plikten omfatter kommunen som myndighet innenfor sitt geografiske område, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører.

Første setning stadfester at vi har ansvaret for befolkningens sikkerhet og trygghet. Og det gjelder alle innenfor kommunens grenser til enhver tid.

Andre setning stadfester kommunens ansvar for interne beredskapsrutiner.

Tredje setning stadfester at Sør-Varanger kommune ikke bare har ansvaret for at kommunens interne planverk er oppdatert, det betyr også at Sør-Varanger kommune kan kreve at private aktører og andre offentlige institusjoner lager risiko- og sårbarhetsanalyser om uønskede hendelser som kan forekomme innenfor deres drift. Et konkret eksempel er strømbrudd over lenger tid. En slik uønsket hendelse vil påvirke alle deler av samfunnet og vi kan derav kreve at Varanger kraft har oppdaterte ROS-analyser og beredskapsplaner for å dempe sannsynlighet for at de skal skje og dempe konsekvensene hvis det skjer.

Målet med en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse er å avdekke sannsynlige uønskede hendelser innenfor tydelige kategorier og å identifisere tiltak for å dempe sannsynligheten for at en uønsket hendelse skal skje og dempe konsekvensene av at en uønsket hendelse skjer.

Forskrift om kommunale beredskapsplikten krever at ROS-analysen skal avdekke:

- a. Eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen.
- b. Risiko og sårbarhet utenfor kommunen som kan ha betydning for kommunen.
- c. Hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer påvirker hverandre.
- d. Særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk samfunnsfunksjon.
- e. Kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet.
- f. Behov for befolkningsvarsling og evakuering.

De uønskede hendelsene skal være av en slik art at de blir sett på som alvorlig. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har kategorisert dem slik:

- Uønskede hendelser med potensielt store konsekvenser.
- Uønskede hendelser som berører flere sektorer/ansvarsområder og som krever samordning.
- Uønskede hendelser som går ut over kommunens kapasitet til håndtering ved hjelp av ordinære rutiner og redningstjeneste.
- Uønskede hendelser som skaper stor frykt/bekymring i befolkningen.

Det er eksempelvis kriser av en art som atomulykke, alvorlige bussulykker, skoleskyting, økonomiske kriser og mer som er av en slik art at de blir kategorisert som en uønsket hendelse som blir en del av en helhetlig ROS-analyse.

Sør-Varanger kommune har håndtert kriser av nasjonale format. Flyktningkrisen satte organisasjonen under prøvelser som kommunen håndterte godt. I tillegg opplevde vi en situasjon hvor en stor privat arbeidsgiver, Sydvaranger gruve AS, gikk konkurs.

Disse hendelsen viste at kommunen har en handlekraftig kriseledelse. Man greide å håndtere de uønskede hendelsen basert på eksisterende beredskapsplaner og erfaringer fra flyktningetilstrømningen i 1999. Dette krevde mye fra organisasjonen og visse ansatte ble under krisen tatt ut av sine tidligere arbeidsoppgaver.

Det er derimot avdekt at Sør-Varanger kommune mangler gode nok rutiner, maler og et tydelig systematisk arbeid. Det systematiske arbeidet er særlig viktig for å holde oversikt over alle beredskapsplaner, konkrete tiltakskort under en krise, arbeid opp mot enheter og mer.

Et systematisk arbeid i beredskapsøyemed betyr at man må ha kontroll over mange små biter som sørger for at helheten fungerer. Dette krever kompetanse og ressurser.

Prinsippene innen beredskap er *ansvar, likhet, nærhet og samvirke*. Regjeringen har gjennom justis- og beredskapsdepartementet definert de slik:

1. Ansvarsprinsippet

Den organisasjon som har ansvar for et fagområde i en normalsituasjon, har også ansvaret for nødvendige beredskapsforberedelser og for å håndtere ekstraordinære hendelser på området.

2. Likhetsprinsippet

Den organisasjon man opererer med under kriser, skal i utgangspunktet være mest mulig lik den organisasjon man har til daglig.

3. Nærhetsprinsippet

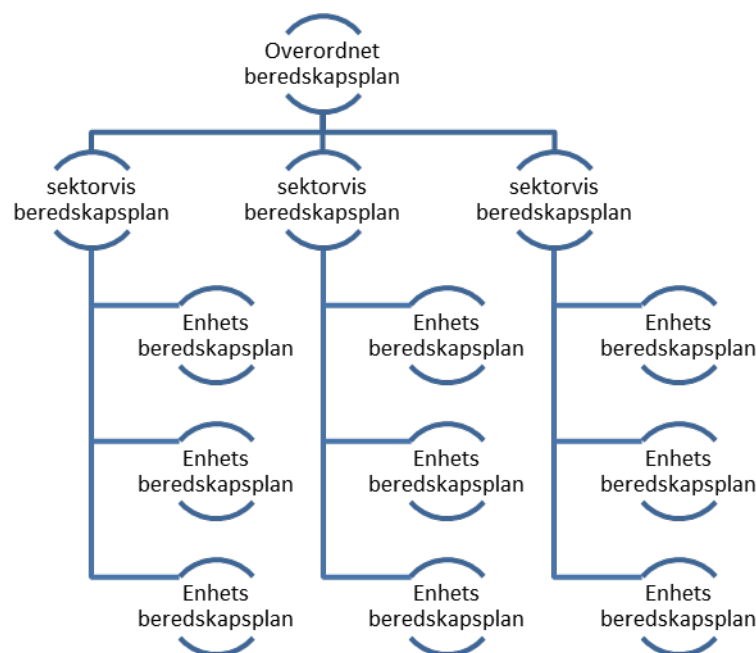
Kriser skal organisatorisk håndteres på lavest mulig nivå.

4. Samvirkeprinsippet

Myndigheter, virksomheter og etater har et selvstendig ansvar for å sikre et best mulig samvirke med relevante aktører og virksomheter i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering.

Kilde (<https://www.regjeringen.no/no/tema/samfunnssikkerhet-og-beredskap/innsikt/hovedprinsipper-i-beredskapsarbeidet/id2339996/>)

Et konkret eksempel på et viktig arbeid fremover er da ansvarsprinsippet. Dette krevet systematisk arbeid med tydelig ledelse og definerte oppgaver til sektorene og enhetene. Ansvarsprinsippet vil se slik ut i et organisasjonskart for beredskapsplaner:

Organisasjonskartet viser at det er mange deler som må kunne samvirke og som krever oppfølging. En helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse vil eksempelvis kunne avdekke behovet for sektorvis og enhetsvise beredskapsplaner.

Organisering av arbeidet

Rådmannen har vedtatt mandat for arbeidet basert på veileder fra direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Rådmannen har nedsatt en styringsgruppe bestående av rådmannens ledergruppe og eksterne aktører fra Finnmarksykehuset, politiet og sivilforsvaret. Se vedlagt for vedtatt mandat.

Prosjektgruppen rapporterer til styringsgruppen i de ulike fasene av arbeidet. Se vedlagt for

prosessplan for fasene og detaljene i arbeidet videre.

Videre arbeid består av gjennomføring. Her er det viktig å være observant på særtrekk ved kommunen og beskrivelsen av kommunes naturgitte og samfunnsgitte fordeler og ulemper. Se vedlagt for kommunebeskrivelsen i arbeidet med helhetlig ROS-analyse

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Basert på en helhetlig ROS-analyse kan det være muligheter for at privat næringsliv kan bistå kommunen mer i vårt beredskapsarbeid. Men arbeidet kan også peke på konkrete næringsmuligheter innen samfunnssikkerhet og beredskap.

Infrastruktur:

Særlig kritisk infrastruktur vil bli berørt i arbeidet.

Barn og ungdom:

Det er særlig barn og ungdom, og andre grupper som er store brukere av kommunale tjenester som vil bli særlig berørt av en helhetlig ROS-analyse.

Folkehelse:

Konkrete uønskede hendelser vil kunne påvirke dette feltet.

Kompetansebygging:

Det vil være viktig å bygge opp en større kommunal kompetanse innen beredskap.

Økonomi:

Saken vil ikke føre til særlige endringer i den kommunale økonomien. Beredskap er derimot et «nytt fag» som vil kreve ytterligere ressurser i fremtiden.

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Uønskede hendelser vil kunne peke særlig på universell utforming.

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

orientering.

Saken tas til

Behandling 09.01.2017 Utvalg for levekår

Saksordfører: Brekken, Anita

I saksordførers fravær, orienterte Nina G. Nilsen.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Utvalg for levekår sitt vedtak i sak 004/17:

orientering.

Saken tas til

Behandling 10.01.2017 Utvalg for plan og samferdsel

Saksordfører: Kalliainen Hanne

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Utvalg for plan og samferdsel sitt vedtak i sak 005/17:

orientering.

Saken tas til

Behandling 30.01.2017 Utvalg for miljø og næring

Saksordfører: Mortensen, Knut R.

Enstemmig tatt til orientering.

Utvalg for miljø og næring sitt vedtak i sak 001/17:

orientering.

Saken tas til

Behandling 30.01.2017 Rådet for likestilling av funksjonshemmede

Saksordfører:

Forslag SP foreslått av Mortensen, Knut R.:

Mennesker med funksjonsnedsettelse vil være særlig sårbare i forhold til katastrofer. Dette

må risikovurderers særskilt. Rådet vil være en samarbeidspart i arbeidet med ROS analysen.

Tilleggsforslaget og innstillingen enstemmig.

Rådet for likestilling av funksjonshemmede sitt vedtak i sak 002/17:

Saken tas til

orientering.

Mennesker med funksjonsnedsettelse vil være særlig sårbare i forhold til katastrofer. Dette må risikovurderers særskilt. Rådet vil være en samarbeidspart i arbeidet med ROS analysen.

Behandling 01.02.2017 Formannskapet

Saksordfører: Kalliainen, Egil

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Formannskapet sitt vedtak i sak 002/17:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Saken tas til orientering.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE

Magnus Mæland

Vår ref.: Saksnr.: 16/3383/7	Deres ref.:	Dato: 22.12.2016
Saksbehandler: Mæland, Magnus	Telefonnr.: 97080054	Epostadresse: postmottak@svk.no

MANDAT FOR HELHELTIG ROS-ANALYSE - DELEGERT VEDTAK AV RÅDMANNEN MANDAT 2.0 FOR PROSJEKTGRUPPEN

Rådmannen, delegerte saker har behandlet saken i møte 22.12.2016 og det er fattet følgende vedtak:

Mandat for helhetlig ROS-analyse er godkjent.

Med vennlig hilsen

Mæland, Magnus
kontorsjef

Kopi:

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes

Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12

E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no

www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Mæland, Magnus Enhetsleder: Mæland, Magnus, tlf. 97080054	Dato: 19.12.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører:	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Rådmannen, delegerte saker	042/16	

MANDAT FOR HELHELTIG ROS-ANALYSE

Kort sammendrag:

Sør-Varanger kommune må starte opp arbeidet med en ny helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) for å tilfredsstille kommunal beredskapsplikt. Denne saken skal formelt vedta mandatet for arbeidet jf. veilederen for kommunal helhetlig ROS-analyse.

Faktiske opplysninger:

Mandat helhetlig ROS-analyse for Sør-Varanger kommune

Prosjektgruppen gis mandat til å utarbeide en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Sør-Varanger kommune og dokumentere resultatet fra arbeidet i en rapport. Basert på den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal prosjektgruppen lage forslag til plan for oppfølging for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal imøtekomme kravene i lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Formål: Formålet med den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen er å:

- gi en oversikt over risiko- og sårbarhetsforhold i kommunen, og hvordan de påvirker kommunen
- avdekke sårbarhet og gjensidige avhengigheter
- foreslå tiltak for hvordan risiko og sårbarhet kan reduseres og håndteres
- gi planleggingsgrunnlag og beslutningsstøtte i kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap

Organisering, roller og ansvar

- Oppdragsgiver og eier av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen er kommunestyret.
- Rådmannens ledergruppe, politistasjonssjef Hans Møllebakken, regionssjef for sivilforsvaret Terje Meyer og beredskapskonsulent ved finnmarkssykehuset Torstein Ibrekke utgjør styringsgruppen. Styringsgruppen har utpekt følgende prosjektgruppe:
  - Prosjektleder: Kontorsjef Magnus Mæland
  - Prosjektdeltakere for prosjektgruppens arbeid: Planlegger Bernt Kvamme, Samfunnsplanlegger Sindre Torp, folkehelsekoordinator Kjerstin Møllebakken og beredskapskoordinator Herman Bjørhusdal.
- Prosjektgruppen har ansvar for å planlegge og gjennomføre den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen

- Prosjektleder skal holde styringsgruppen orientert om prosjektets status underveis
- Kommunens enheter forplikter seg til aktiv deltakelse i de ulike aktivitetene i prosjektet
- Relevante offentlige og private aktører skal inviteres med i arbeidet med gjennomføringen
- Prosjektleder skal presentere resultatene fra den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen, inklusive forslag til plan for oppfølging for kommunens ledelse
- Kommunens ledelse har ansvar for å fremme den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen for kommunestyret og følge opp plan for oppfølging

Budsjett og tidsplan

- Prosjektet får en budsjetttramme i henhold til behov.
- Prosjektet skal ha oppstart uke 47 i 2016, forankring for oppstart i kommunestyret januar 2017 og temaplan/ferdig helhetlig ROS-analyse med forslag til oppfølging til vedtak i kommunestyret november 2017.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

ROS-analysen kan få konsekvenser for eksempelvis arealplanlegging.

Infrastruktur:

ROS-analysen vil etter all sannsynlighet peke på svakheter i infrastrukturen som vil kreve tiltak.

Barn og ungdom:

Barn og unge vil være berørt av analysen.

Folkehelse:

Som over.

Kompetansebygging:

Et delmål er at arbeidet med en ny ROS-analyse vil føre til en beredskapskultur og et nytt systematisk arbeid med beredskap fra kriseledelse til enhetene.

Økonomi:

Arbeidet vil ha økonomiske konsekvenser som må innarbeides på et senere tidspunkt.

Forslag til innstilling:

Behandling Rådmannen, delegerte saker

Saksordfører:

Rådmannen, delegerte saker sitt vedtak i sak 042/16:

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE
RÅDMANNEN

Vår ref.: Saksnr.: 16/3383/5	Dato: 22.12.2016	
Saksbehandler: Mæland, Magnus	Telefonnr.: 97080054	Epostadresse saksbehandler: mmae@svk.no

**NOTAT:
PROSESS OG METODE**

**Prosjektbeskrivelse helhetlig ROS-analyse
Kort om saken:**

På bakgrunn av planstrategi og tilsyn av fylkesmannen er det nødvendig at Sør-Varanger kommune (SVK) gjennomfører en større prosess for å få på plass en ROS-analyse som tilfredsstillende kommunal beredskapsplikt.

Arbeidet starter november 2016 og man håper å være i mål innen november 2017. For organisering, roller, ansvar, budsjett og overordnet tidsplan se mandat for prosjektgruppen.

Loverket som regulerer kommunal beredskapsplikt er sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Mål for den helhetlige ROS-analysen

Det vises til mandat, men også de minimumskravene som den kommunale beredskapsplikten krever at ROS-analysen skal avdekke:

- a. Eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen.
- b. Risiko og sårbarhet utenfor kommunen som kan ha betydning for kommunen.
- c. Hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer påvirker hverandre.
- d. Særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk samfunnsfunksjon.
- e. Kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet.
- f. Behov for befolkningsvarsling og evakuering.

Det er også et særlig fokus på å opparbeide seg rutiner og systemer som letter det systematiske arbeidet med beredskap. I tillegg vil oppfølgingen av den helhetlige ROS-analysen føre til at eksisterende beredskapsplaner må oppdateres og at nye beredskapsplaner må lages. Dette gjelder beredskapsplaner på enhetsnivå, sektorvise og kommunens overordnede beredskapsplan.

Hva skal analyseres?

Følgende fire kategorier skal undersøkes:

- Uønskede hendelser med potensielt store konsekvenser.
- Uønskede hendelser som berører flere sektorer/ansvarsområder og som krever samordning.
- Uønskede hendelser som går ut over kommunens kapasitet til håndtering ved hjelp av ordinære rutiner og redningstjeneste.
- Uønskede hendelser som skaper stor frykt/bekymring i befolkningen.

Dette kan være uønskede hendelser fra skoleskyting til omdømmetap over tid for kommunen.

Det er lagt til grunn fire samfunnsverdier som definerer befolkningens sikkerhet og trygghet, og som vil være grunnlag for analysen.

SAMFUNNSVERDI	KONSEKVENSTYPER
Liv og helse	Dødsfall Skader og sykdom
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov. Forstyrrelser i dagliglivet
Natur og miljø	Langtidsskader på naturmiljø Langtidsskader på kulturmiljø/ kulturminner
Materielle verdier	Økonomiske tap

Tabell 1. Samfunnsverdier og konsekvenstyper for helhetlig ROS.

Beskrivelse av metode:

Sør-Varanger kommune vil følge malene fra veileder om helhetlig ROS-analyse for kommuner. Man vil basere metoden på hendelseseksempler.

Prosess

Proessen er i 3 faser.

- 1. fase er planlegging og forarbeid.
- 2. fase er gjennomføring av helhetlig ROS-analyse.
- 3. fase er oppfølging av rapport om kommunes sikkerhets- og sårbarhetsbilde og tiltak for å følge opp bildet.

1. Planlegge og forarbeid

a. Forankring i kommunestyret.

Forskrift om kommunal beredskapsplikt har som krav at arbeidet med helhetlig ROS-analyse forankres i kommunestyret.

Det vil fremmes sak med mandat, prosess og kommunebeskrivelse **januar 2017**.

b. Innhenting av kunnskap og kommunebeskrivelse.

Målet er at man skal kunne beskrive kommunen, eksterne trusselbilder som kan være relevant for kommunen og identifisere kritiske samfunnsfunksjoner. Veileder for helhetlig ROS-analyse beskriver målet med innhenting av informasjon og kommunebeskrivelse på følgende måte:

Gjennom arbeidet med kommunebeskrivelsen får prosjektgruppen oversikt over behovet for kompetanse til gjennomføring av selve analysen, og hvilke aktører som bør trekkes inn. Kommunebeskrivelsen skal inngå i rapporten som dokumenterer helhetlig ROS. (Veileder for helhetlig ROS-analyse 2014:23)

Kommunebeskrivelsen vil legges ved forankringen i **kommunestyret januar 2017**.

c. Planlegging av gjennomføringen

Prosjektgruppen vil bruke fellesmapper på server og prosjektverktøy som eksempelvis asana for detaljeplanlegging.

Man vil lage maler for uønskede hendelser som skal brukes på enhets- og sektornivå og skrive tydelig bestillingsbrev.

Planlegging skal være ferdig inn **desember 2016**.

2. Gjennomføring av helhetlig ROSA.

- a. Det innhentes uønskede hendelser basert på de fire kategoriene internt i kommunen og fra eksterne aktører som politi, forsvar, bedrifter og andre offentlige og private aktører.

Dette er den første av totalt 2 runder med innhenting og analysering av uønskede hendelser. Innhenting basert på mal.

Man vil også hente inn innspill fra komiteene i møtene i februar.

Frist: innhenting avsluttes i midten av februar 2017.

- b. Prosjektgruppen velger ut uønskede hendelser som sees på som naturlig for Sør-Varanger kommune. Disse presenteres for styringsgruppen for utvelgelse. De som blir valgt bort legges ved saken med en begrunnelse.

Frist: Prosess og utvelgelse må være ferdig innen 7.april 2017

- c. De utvalgte uønskede hendelsene av styringsgruppen sendes ut til alle enheter og eksterne aktører for en kort ROS-analyse. Det er særlig fokus hvordan den uønskede hendelsen vil berøre aktuelle aktører, men også dere syn på hvilke andre aktører som blir påvirket av den uønskede hendelsen.

Frist: enhetene må være ferdig 26.mai 2017.

- d. Basert på innkommende korte ROS-analyser analyser prosjektgruppen de uønskede hendelsene med mal fra veileder som presenteres styringsgruppen, det lages også en risiko- og sårbarhetsanalyse

Frist: Hele prosessen skal være ferdig innen 20.september 2017.

- e. Rapport og forslag til oppfølging ferdigstilles og presenteres styringsgruppen.

Frist: 18.oktober 2017

- f. Vedtak kommunestyret november 2017.

3. Oppfølging

- a. Basert på kommunestyrets behandling iverksettes tiltak jf. resultatet fra arbeidet med den helhetlige ROS-analysen

Mæland, Magnus
kontorsjef

SØR-VARANGER KOMMUNE
RÅDMANNEN

Vår ref.: Saksnr.: 16/3383/6	Dato: 22.12.2016	
Saksbehandler: Mæland, Magnus	Telefonnr.: 97080054	Epostadresse saksbehandler: mmae@svk.no

**NOTAT:
KOMMUNEBESKRIVELSE TIL HELHETLIG ROS-ANALYSE (ROS-ANALYSE)**

Skrevet av planlegger Sindre Torp.

Helhetlig ROS-analyse for Sør-Varanger kommune – kommunebeskrivelse

Sør-Varanger kommune ligger i Finnmark og lengst øst i Norge med riksgrense mot Finland og Russland. Tilgrensende nabokommuner er Nesseby til lands i vest, og Vadsø og Vardø til havs i nord. Kommunen er landets sjette største i areal og har et innbyggertall på 10 188 (per 3. kvartal 2016). Kommunen har de siste årene hatt en svak befolkningsvekst, og andelen eldre over 67 år blir betydelig større mot 2040.

Den største andelen av befolkningen bor på Kirkeneshalvøya med tettstedene Kirkenes, Hesseng, Bjørnevatn og Sandnes. Sør-Varanger er en kommune med store avstander og lange veistrekninger ut til distriktene, noe som kan være en beredskapsmessig utfordring. Mange av distriktsområdene i kommunen har kun én veiforbindelse noe som også kan være utfordrende ved uønskede hendelser.

Klimaet i Sør-Varanger er subarktisk, tørt innenlandsklima med relativt varme somre og kalde vintre. Sør-Varanger har roligere klima enn Finnmark for øvrig, spesielt med tanke på vind. Naturen er variert og preges av skog, fjord- og viddelandskap.

Pasvikelva, som er Norges nest lengste vassdrag, består av syv vannkraftverk, og utgjør riksgrensen mot Russland. Pasvik kraft eier og drifter 3 dammer, to produserer kraft. Framtidige endringer i klimaet vil også kunne påvirke Sør-Varanger gjennom eksempelvis høyere temperaturer, noe mer nedbør, høyere vannstand under stormflo og små endringer i vind. Selv om klimaendringene kan bli merkbare i Sør-Varanger, vil endringene være beskjedne sammenlignet med andre deler av landet.

Kommunale bygg og tjenester er hovedsakelig lokalisert på Kirkeneshalvøya. Her er også det meste av handelsnæringen plassert. Kommunens industri har historisk sett vært basert rundt jernmalmgruva i Bjørnevatn, der det også i dag foregår noe drift. Jernmalm fraktes fra Bjørnevatn til Kirkenes havn på jernbanestrekning på rundt 9 km som stedvis går parallelt med E6.

Kirkenes er snuhavn for Hurtigruten og endepunkt for E6. Også andre store båter legger til havn i Kirkenes. Kirkenes lufthavn Høybuktmoen ligger 12 km fra Kirkenes by og er svært

viktig for forbindelser til resten av landet. Sør-Varanger har også veiforbindelse til Finland, samt Norges eneste grenseovergang til Russland over Storskog. Flyplassen og Kirkenes by, med regionsykehuset for Øst-Finnmark, er forbundet med én veiforbindelse over Strømmen bru (E6), noe som kan være kritisk ved hendelser som kan stenge denne veien.

Dersom det i framtiden vil bli satset tungt på petroleumsvirksomhet i Barentshavet vil Kirkenes være svært aktuell for etablering av en forsyningsbase og stamnetthavn, noe som kan gi beredskapsutfordringer. I de to russiske industribyene Nikel og Zapolyarny, få mil inn i Russland, ligger to nikkerverk som slipper store mengder nikkel og svoveldioksid, noe som forårsaker store miljøskader i grenseområdet. Det er ikke påvist at dette har helsemessige konsekvenser for nordmenn, men i en beredskapssammenheng vil en ulykke ved et slikt anlegg få negative konsekvenser.

Atomkraftverket på Kola vil alltid kunne være en sikkerhetsrisiko som det må tas hensyn til. Det er viktig å påpeke at det påligger et stort nasjonalt ansvar i atomberedskapen.

Fakta

Areal

- Totalt: 3972 km²
- Land: 3459 km²
- Vann: 513 km²

Befolkning (per 3. kvartal 2016)

- 10 188 innbyggere
- 3 personer per km²
- Forventet levealder (Finnmark)
  - Menn: 77,2 år,
  - Kvinner: 82,3 år

Sentrale institusjoner

- Kirkenes sykehus
- Sør-Varanger rådhus
- Barne- og ungdomsskolene
- Kirkenes videregående skole
- Sykehjemmene

Tallmateriale fra SSB

Kilder

Klimatilpasning.no (Miljødirektoratet)
SSB.no
Kommunekart.com

Mæland, Magnus
kontorsjef

TEMA

Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen

Direktoratet for
samfunnssikkerhet
og beredskap

Utgitt av: Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) 2014

ISBN: 978-82-7768-344-7

Forsidefoto: Colourbox.com

Grafisk produksjon: Erik Tanche Nilssen AS, Skien

Veileder til
helhetlig risiko- og
sårbarhetsanalyse
i kommunen

	Forord.....	7
01	Innledning.....	9
	Innledning.....	10
	1.1 Oppbygging av veilederen.....	11
02	Om kommunal beredskapsplikt og helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.....	13
	2.1 Kommunal beredskapsplikt og andre beredskapsplikter.....	14
	2.2 Viktige begreper brukt i veilederen.....	15
	2.3 Hva er en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse?.....	16
03	Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse – trinn for trinn.....	19
	3.1 Planlegging og forarbeid.....	21
	3.1.1 Forankring og organisering av analysen.....	21
	3.1.2 Definerings av formål, avgrensning, metode og prosess.....	22
	3.1.3 Innhenting av informasjon og beskrivelse av kommunen.....	23
	3.2 Gjennomføring av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen.....	24
	3.2.1 Identifisering av uønskede hendelser.....	24
	3.2.2 Risiko- og sårbarhetsvurdering av uønskede hendelser.....	26
	3.2.3 Fremstilling av risiko- og sårbarhetsbildet.....	34
	3.2.4 Forslag til oppfølging.....	39
	3.2.5 Rapport.....	41
04	Oppfølging i kommunens helhetlige og systematiske samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.....	43
	4.1 Plan for oppfølging.....	45
	4.1.1 Mål og strategier for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.....	45
	4.1.2 Tiltak for oppfølging og utvikling.....	45
	4.2 Integrering av samfunnssikkerhet og beredskap i planer etter plan- og bygningsloven.....	47
05	Oppsummering: Helhetlig ROS – trinn for trinn.....	49
	Vedlegg 1	
	Kommunal beredskapsplikt i lov og forskrift.....	52
	Vedlegg 2	
	Samfunnsverdier og konsekvenstyper, samt kategorier for konsekvens, sannsynlighet, usikkerhet og styrbarhet.....	55
	Vedlegg 3	
	Eksempel på mandat.....	59
	Vedlegg 4	
	Eksempler på særtrekk ved kommunen.....	60
	Vedlegg 5	
	Eksempler på uønskede hendelser.....	61
	Vedlegg 6	
	Mulige informasjonskilder.....	63
	Vedlegg 7	
	Forslag til struktur på rapport.....	65
	LITTERATURLISTE.....	66

FORORD

Kommunene har en sentral rolle i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Denne rollen er tydeliggjort gjennom kommunal beredskapsplikt. Beredskapsplikten pålegger kommunen å arbeide helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap, og understreker kommunens viktige rolle som samordner og pådriver i samfunnssikkerhetsarbeidet.

Grunnlaget for et godt kommunalt samfunnssikkerhetsarbeid er bevissthet og kunnskap om risiko og sårbarhet gjennom en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (helhetlig ROS). Denne skal danne grunnlaget for kommunens målrettede arbeid for redusere risiko og sårbarhet, gjennom forebyggende arbeid, styrket beredskap og bedre evne til krisehåndtering.

Hensikten med *Veileder – helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen* er å gi en grundig metodebeskrivelse for gjennomføring og oppfølging av helhetlig ROS i tråd med krav til kommunal beredskapsplikt gitt i lov 25. juni 2010 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og

Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven). Kravene er konkretisert i forskrift 22. august 2011 om kommunal beredskapsplikt og i forskrift 18. desember 2012 om sivilbeskyttelseslovens anvendelse på Svalbard og om beredskapsplikt for Longyearbyen lokalstyre.

Veilederen er utarbeidet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) i samarbeid med Fylkesmannen i Rogaland og Universitetet i Stavanger. I tillegg er det er innhentet viktige innspill fra andre samfunnssikkerhetsmyndigheter. I arbeidet med veilederen har vi hatt god faglig bistand fra Proactima AS.

Tønsberg, oktober 2014.

01

Innledning

INNLEDNING

Vi vet aldri når en uønsket hendelse rammer oss som samfunn, eller hva den uønskede hendelsen består av. Det vi imidlertid kan si med sikkerhet, er at uønskede hendelser vil skje, og at vi som samfunn vil bli utfordret. Å erkjenne dette er en viktig forutsetning for et godt samfunnssikkerhetsarbeid.

Uønskede hendelser som brannen i Lærdal i 2014, flommen i Gudbrandsdalen i 2013, orkanen Dagmar i romjulen 2011, terrorangrepet 22. juli 2011 og skredet i Hatlestad terrasse i 2005 krevde kommunal håndtering, samtidig som de berørte hele nasjonen. Kommunen skal være forberedt på å håndtere slike uønskede hendelser. Samtidig er kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap først og fremst rettet mot uønskede hendelser som rammer og utfordrer lokalsamfunnet.

Kommunene skal utvikle trygge og robuste lokalsamfunn og har et generelt og grunnleggende ansvar for å ivareta befolkningens¹ sikkerhet og trygghet innenfor sitt geografiske område. Kommunene skal bidra til å opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner også ved uønskede hendelser. På denne måten utgjør kommunene fundamentet i norsk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.

«En god kommunal beredskap er en grunnleggende forutsetning for en god nasjonal beredskap.»

Stortingsmelding 29 (2011–2012)

Formålet med kommunal beredskapsplikt er at kommunene skal arbeid helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap på tvers av sektorene i kommunen. Kunnskap om risiko og sårbarhet er vesentlig for å redusere sannsynligheten for at en uønsket hendelse inntreffer, og for å redusere konsekvensene dersom den inntreffer. Gjennom å utarbeide en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse får kommunene både bedre oversikt over og økt bevissthet om risiko og sårbarhet.

I tillegg får kommunene kunnskap om hvordan risiko og sårbarhet kan håndteres for å styrke samfunnssikkerhetsarbeidet.

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal:

- gi oversikt over uønskede hendelser som utfordrer kommunen
- gi bevissthet om risiko og sårbarhet i kommunen
- fange opp risiko og sårbarhet på tvers av sektorer
- gi kunnskap om tiltak for å unngå og redusere risiko og sårbarhet i kommunen
- identifisere tiltak som er vesentlige for kommunens evne til å håndtere påkjenninger
- gi grunnlag for mål, prioriteringer og nødvendige beslutninger i kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap
- gi innspill til risiko- og sårbarhetsanalyser innen andre kommunale ansvarsområder og fylkesROS

I veilederen bruker vi helhetlig ROS som begrep for den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen det er krav til i lov og forskrift.

¹ Med befolkningen menes de som til enhver tid bor og oppholder seg i kommunen.

1.1

OPPBYGGING AV VEILEDEREN

Denne veilederen viser hvordan helhetlig ROS kan gjennomføres i en kommune. Det er ikke krav om at veilederen skal følges, men den vil bidra til å oppfylle kravene til helhetlig ROS i henhold til kommunal beredskapsplikt. Vi har lagt vekt på at veilederen skal være enkel å bruke for alle landets kommuner, uansett størrelse, geografi og kommunal organisering.

I neste kapittel vil vi ta for oss kommunal beredskapsplikt og helhetlig ROS. Vi ser på avgrensingen mellom kommunal beredskapsplikt og krav til andre risiko- og sårbarhetsanalyser i kommunen. I tillegg går vi nærmere inn på innholdet i analysen.

I tredje kapittel tar vi for oss hvordan helhetlig ROS kan gjennomføres, fra planlegging og praktisk gjennomføring til utforming av tiltak og plan for oppfølging. Vi vil bruke et gjennomgående eksempel for å illustrere dette.

I fjerde kapittel går vi nærmere inn på hvordan kommunene kan følge opp helhetlig ROS. Vi ser på hvordan tiltak besluttes og hvordan de kan følges opp i kommunens helhetlige og systematiske arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap, samt integreres i planer etter plan- og bygningsloven.

I femte kapittel gir vi en kort oppsummering av hovedtrinnene i en helhetlig ROS.

02

Om kommunal
beredskapsplikt og
helhetlig risiko- og
sårbarhetsanalyse

2.1

KOMMUNAL BEREDSKAPSPLIKT OG ANDRE BEREDSKAPSPLIKTER

Samfunnsutviklingen de siste tiårene har gjort fagområder og funksjoner i samfunnet mer gjensidig avhengig av hverandre. Den kommunale beredskapsplikten skal bidra til at kommunen tar hensyn til samfunnssikkerhetsmessige utfordringer i lokalsamfunnet.

Samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i Norge er basert på prinsippene om likhet, nærhet, ansvar og samvirke. Dette betyr at kommunens ulike ansvarsområder skal ivareta nødvendig samfunnssikkerhet og beredskap for å kunne opprettholde sin virksomhet, også når den utsettes for påkjenninger. Organiseringen av beredskapen skal være mest mulig lik ordinær organisering, og hendelser skal håndteres på lavest mulig nivå. For hendelser som går utover ordinær kapasitet, og/eller omfatter flere

ansvarsområder, har kommunen ansvar for å legge til rette for et helhetlig og samordnet beredskapsarbeid.

Uønskede hendelser kan medføre at andre aktører som politiet, Statens strålevern eller Kystverket også har en håndteringsrolle. Her har kommunen en vesentlig rolle som samvirkeaktør med de andre aktørene for å løse felles utfordringer innen kommunens grenser. Det vil være kommunens oppgave å opprettholde vesentlige funksjoner den har ansvar for og samtidig ivareta befolkningens behov for sikkerhet og trygghet.

Innen flere kommunale ansvarsområder er det egne krav og forventninger til samfunnssikkerhet og beredskap, se figur 1. Dette gjelder blant annet områdene:

- brann og redning
- helse og sosial beredskap
- akutt forurensning
- smittevern
- drikkevann (der kommunen er vannverkseier)
- planlegging og arealforvaltning
- alvorlige hendelser/beredskap i skoler og barnehager

Den kommunale beredskapsplikten erstatter ikke kommunens øvrige ansvar innen samfunnssikkerhet og beredskap, men utfyller beredskapspliktene som er gitt i annet regelverk.

FIGUR 1. Kommunal beredskapsplikt er helhetlig og sektorovergripende.

2.2

VIKTIGE BEGREPER BRUKT I VEILEDEREN

I en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse identifiseres mange uønskede hendelser. Disse analyseres med utgangspunkt i:

- Årsaker og sannsynlighet
- Sårbarhet
- Konsekvenser
- Usikkerhet

I en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse identifiserer vi uønskede hendelser som kan komme til å skje, og vi beskriver risiko og sårbarhet forbundet med disse. Sentrale begreper i denne veilederen er risiko, sannsynlighet, usikkerhet, sårbarhet, konsekvenser og kritiske samfunnsfunksjoner. I veilederen har vi brukt disse på følgende måte:

Risiko er en vurdering av om en hendelse kan skje, hva konsekvensene vil bli og usikkerhet knyttet til dette.

Sannsynlighet brukes som mål på hvor trolig vi mener det er at en bestemt hendelse vil inntreffe, angitt som innenfor hvilket tidsrom, gitt vår bakgrunnskunnskap. Når risiko vurderes, legger vi til grunn en viss kunnskap. Det er ofte mange forutsetninger og antakelser og kunnskapen kan være god eller begrenset, og noen av forutsetningene kan komme til å vise seg å være feil. Ydmykhet er med andre ord nødvendig når vi uttaler oss om risiko.

Sårbarhet er et uttrykk for de problemer et system får med å fungere når det utsettes for en uønsket hendelse, samt de problemer systemet får med å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet (NOU 2000:24). Sårbarhet sier med andre ord noe om hvilken evne systemet har til å motstå en hendelse, og systemets evne til å tåle en hendelse hvis den først inntreffer. Et system kan i denne sammenheng være både tekniske delsystemer (for eksempel infrastrukturer) og større organisatoriske systemer som en kommune. Et robust samfunn har evne til å

motstå og tåle uønskede hendelser, og evne til raskt å gjenoppta kritiske samfunnsfunksjoner etter svikt. For eksempel kan et sykehjem i en kommune være sårbart mot utfall av energiforsyningen fordi de har et gammelt strømaggregat med dårlig regularitet og uvis drivstoffkapasitet, mens et sykehjem i en annen kommune kan være mindre sårbart overfor utfall av energiforsyning fordi de har et nytt strømaggregat og planer for drivstoffleveranse.

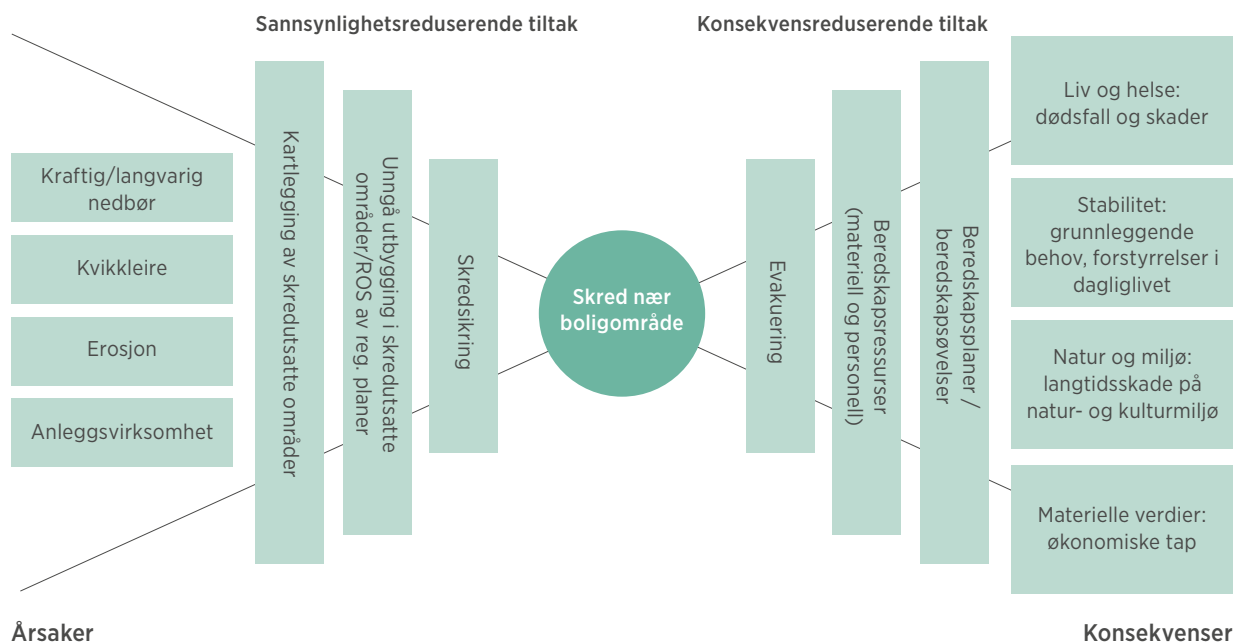
Kritiske samfunnsfunksjoner er oppgaver som samfunnet må opprettholde for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet. Dette er leveranser som dekker befolkningens grunnleggende behov. Mat, drikke, varme og helsetjenester er eksempler på dette. Disse tjenestene må være robuste mot mange ulike typer hendelser. Svikt i kritiske samfunnsfunksjoner kan forsterke konsekvensene av en hendelse, og skape følgehendelser som igjen får nye konsekvenser (for eksempel bortfall av energi som følge av en storm).

Helhetlig ROS er altså en vurdering av 1) hvilke uønskede hendelser som kan komme til å skje, 2) sannsynlighet for at en uønsket hendelse vil inntreffe, 3) sårbarhet ved systemer som påvirker sannsynligheten og konsekvensene, 4) hvilke konsekvenser hendelsen eventuelt vil få og 5) usikkerheten knyttet til vurderingene, det vil si hvor god kunnskap vi har om fenomenene som skal vurderes.

I presentasjonen av risiko og sårbarhet er det viktig å få fram hva som ligger bak angivelsene av sannsynlighet og konsekvenser, i tillegg til usikkerheten knyttet til disse vurderingene. Hva er det som får oss til å tro på en bestemt angivelse av sannsynlighet? Hvorfor mener vi at konsekvensene blir slik vi beskriver? Hvilke forhold påvirker sannsynligheten, konsekvensene og usikkerheten?

Konkrete og godt begrunnede risiko- og sårbarhetsbeskrivelser hvor også vurderingen av kunnskapsgrunnlaget er med, gir et godt grunnlag for beslutninger om risiko- og sårbarhetsreducerende tiltak.

Viktige deler av en risiko- og sårbarhetsanalyse kan illustreres i et såkalt sløyfediagram, se figur 2.

FIGUR 2. Eksempel på et sløyfediagram med utgangspunkt i den uønskede hendelsen "skred nær boligområde".

I midten av figuren er en uønsket hendelse. Til venstre for denne vises mulige årsaker som kan føre til at den uønskede hendelsen inntreffer. Her er det også listet tiltak for å hindre at den uønskede hendelsen inntreffer (sannsynlighetsreduserende tiltak). Til høyre for den uønskede hendelsen vises mulige konsekvenser for ulike verdier som liv og helse, stabilitet, miljø og materielle verdier. Her finner vi også tiltak for å redusere konsekvensene (konsekvensreduserende tiltak).

Ulike faktorer vil påvirke sannsynligheten for at den uønskede hendelsen vil inntreffe, hvor godt tiltakene virker og hvor store konsekvensene vil bli. Slike faktorer kan være særtrekk ved kommunen eller et område i kommunen, som gjør at utfallet av en hendelse blir annerledes enn i andre kommuner. Særtrekk kan også være knyttet til bosettingsmønster, infrastruktur, topografi, grunnforhold og organisering. Det er viktig å kartlegge slike faktorer for å kunne si noe om sårbarheten.

2.3 HVA ER EN HELHETLIG RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE?

Risiko- og sårbarhetsanalyser utføres på ulike nivå og for ulike virksomheter og aktiviteter. Innenfor enkelte ansvarsområder som helse- og brannberedskap og arealplanlegging, er det krav til særskilte risiko- og sårbarhetsanalyser i lov eller forskrift. Fylkesmennene har krav om å lage risiko- og sårbarhetsanalyser for fylkene (fylkesROS). I tillegg kommer risiko- og sårbarhetsanalyser gjennomført av for eksempel lokale og regionale infrastruktureiere, industribedrifter etc. Dette er illustrert i figur 3.

Veilederen omhandler helhetlig ROS for en kommune. Kommunens mange oppgaver forutsetter et helhetlig perspektiv på analysen. Dette for å unngå sammenstilling av risiko- og sårbarhetsanalyser innen kommunens ansvarsområder, uten at for eksempel gjensidige avhengigheter blir berørt. Helhetlig ROS skal

også synliggjøre kommunens viktige samordningsrolle, fremme kommunens samfunnssikkerhetsansvar på tvers av kommunens ansvarsområder, og samarbeidet med eksterne aktører.

Resultater fra risiko- og sårbarhetsanalyser på nasjonalt nivå, fylkesnivå, samt ulike ansvarsområder

i kommunen vil være en del av grunnlagsmaterialet for helhetlig ROS. Samtidig kan kommunens helhetlig ROS være et viktig grunnlag for risiko- og sårbarhetsanalyser innenfor de enkelte ansvarsområdene, og i kommunens rolle som pådriver overfor andre samfunnssikkerhetsaktører, både private og offentlige.

NIVÅ	OFFENTLIG FORVALTNING	EKSTERNE AKTØRER
Stat	<ul style="list-style-type: none"> Nasjonalt risikobilde, (departement, sektormyndigheter) 	
Fylkesmann	<ul style="list-style-type: none"> FylkesROS 	
Kommune	<ul style="list-style-type: none"> Helhetlig ROS 	
Virksomhet/fagområde	<ul style="list-style-type: none"> ROS-analyse av kommunal virksomhet/fagområde ROS-analyse for drikkevannforsyning, helse- og brannberedskap ROS-analyse i utbyggingsplaner iht. plan- og bygningsloven Risikovurdering av informasjonssystemer som håndterer personopplysninger 	<ul style="list-style-type: none"> ROS-analyse av kraftforsyningen ROS-analyser av transport Risikovurderinger av virksomheter som håndterer farlige stoffer (spesielt storulykkevirksomheter²)

FIGUR 3. Risiko- og sårbarhetsanalyser på ulike nivåer.

I helhetlige ROS skal følgende typer uønskede hendelser analyseres:

- uønskede hendelser med potensielt store konsekvenser
- uønskede hendelser som berører flere sektorer/ansvarsområder og som krever samordning
- uønskede hendelser som går ut over kommunens kapasitet til håndtering ved hjelp av ordinære rutiner og redningstjeneste
- uønskede hendelser som skaper stor frykt/bekymring i befolkningen

² Virksomhet som omfattes av forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften)

I kommunal beredskapslikt slås det fast at det overordnede målet er å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet. Hvordan definerer vi så befolkningens sikkerhet og trygghet? Hvilke verdier må vi beskytte? I denne veilederen har vi valgt å konkretisere dette i fire samfunnsverdier med tilhørende konsekvenstyper som er presentert i tabell 1.

SAMFUNNSVERDI	KONSEKVENSTYPER
Liv og helse	Dødsfall Skader og sykdom
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov. Forstyrrelser i dagliglivet
Natur og miljø	Langtidsskader på naturmiljø Langtidsskader på kulturmiljø/ kulturminner
Materielle verdier	Økonomiske tap

TABELL 1. Samfunnsverdier og konsekvenstyper for helhetlig ROS.

I forskriftens § 2 d og e er det lagt vekt på å vurdere særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur. I tillegg skal kommunen vurdere sin egen evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet. Dette krever at helhetlig ROS inkluderer sårbarhetsvurderinger knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur.

Med utgangspunkt i DSBs utredning av sikkerhet i kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner (KIKS, DSB 2012) har vi utarbeidet en oversikt over kritiske samfunnsfunksjoner i tabell 2. Listen er tilpasset kommunalt nivå. I helhetlig ROS må det vurderes om disse kritiske samfunnsfunksjonene er relevante og dekkende for kommunen.

Kritiske samfunnsfunksjoner

1. Forsyning av mat og medisiner
2. Ivaretagelse av behov for husly og varme
3. Forsyning av energi
4. Forsyning av drivstoff
5. Tilgang til elektronisk kommunikasjon
6. Forsyning av vann og avløpshåndtering
7. Fremkommelighet for personer og gods
8. Oppfølging av særlig sårbare grupper³
9. Nødvendige helse- og omsorgstjenester
10. Nød- og redningstjeneste
11. Kommunens kriseledelse og krisehåndtering

TABELL 2. Kritiske samfunnsfunksjoner relevant for en kommune.

³ Særlig sårbare grupper kan for eksempel være personer med redusert funksjonsevne, fremmedspråklige, barn, personer uten særlig nettverk eller tilreisende.

03

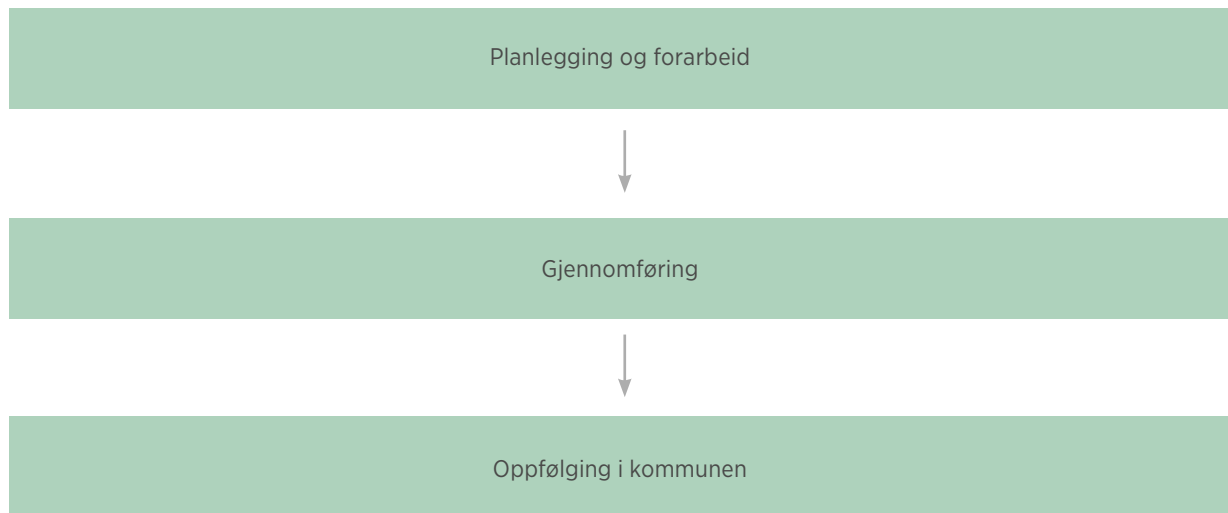

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse – trinn for trinn

HELHETLIG RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE – TRINN FOR TRINN

Det er ulike fremgangsmåter og standarder for hvordan risiko- og sårbarhetsanalyser kan utformes (for eksempel NS 5814:2008 og ISO 31000:2009). Hoveddelene i prosessen er relativt like i de fleste standarder og veiledere, med en inndeling i planleggingsfase, gjennomføringsfase og oppfølgingsfase. Vi vil også følge denne strukturen i veilederen, se figur 4. Samtidig er det viktig å understreke at veilederen er tilpasset forventningene i kommunal beredskapslikt, og at dette har vært førende for utvikling av veilederen.

FIGUR 4. Hovedtrinnene i helhetlig ROS.

Hovedfasene deles inn i følgende trinn:

1. Planlegging og forarbeid

- a. Forankring og organisering av analysen
- b. Definerings av formål, avgrensning, metode og prosess (for analysen)
- c. Innhenting av informasjon og beskrivelse av kommunen

2. Gjennomføring av helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse

- a. Identifisering av uønskede hendelser
- b. Risiko- og sårbarhetsvurdering av uønskede hendelser
- c. Fremstilling av risiko- og sårbarhetsbildet
- d. Forslag til oppfølging
- e. Rapport

3. Oppfølging i kommunen

- a. Plan for oppfølging
  - Mål, strategier, prioriteringer
  - Tiltak for oppfølging og utvikling
- b. Integrering av samfunnsikkerhet og beredskap i planer og prosesser etter plan- og bygningsloven

Vi vil beskrive og gi eksempel på hvordan hvert trinn kan gjennomføres i praksis.

3.1

PLANLEGGING OG FORARBEID

Når kommunen skal i gang med arbeidet med helhetlig ROS, er planlegging og forarbeid viktig. Figur 5 viser de ulike trinnene i planleggingsfasen.

3.1.1 FORANKRING OG ORGANISERING AV ANALYSEN

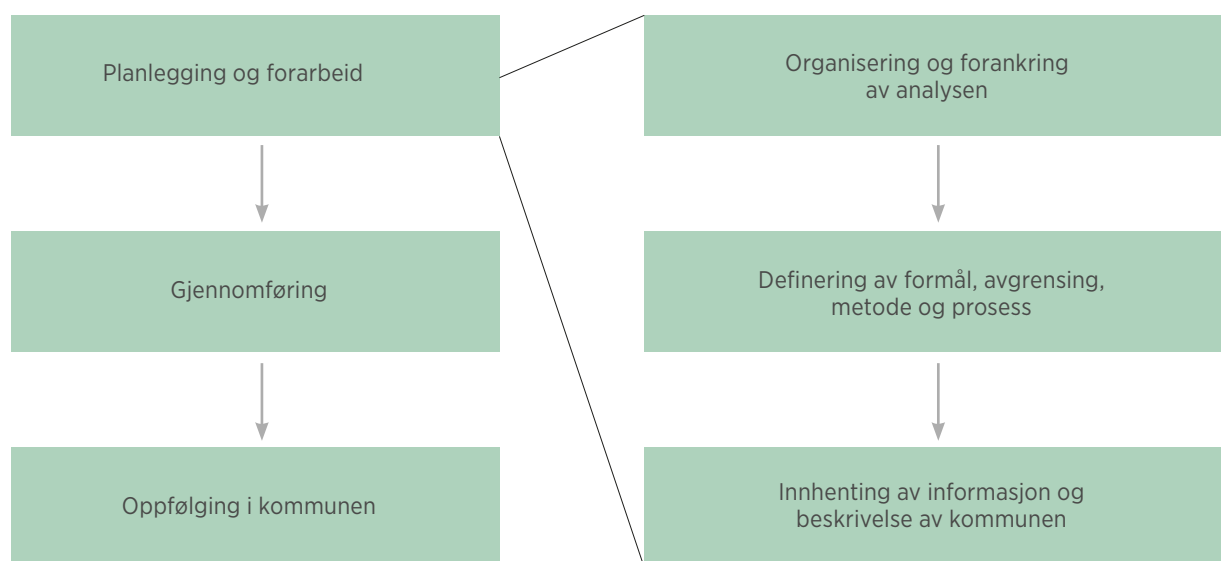
Det er hensiktsmessig å organisere arbeidet med helhetlig ROS som et prosjekt med prosjektgruppe, prosjektleder og styringsgruppe. Som for andre prosjekter er kommunens eierskap og forankring av arbeidet avgjørende.

Helhetlig ROS forankres hos kommunens administrative og politiske ledelse for å sikre eierskap til gjennomføring, resultat og oppfølging av analysen. Helhetlig ROS skal forankres i kommunestyret. Vi anbefaler at kommunestyret involveres både i oppstarten, i presentasjon av resultatene fra analysen og i oppfølgingen.

Representanter fra kommunens ledelse bør utgjøre prosjektets styringsgruppe og følge arbeidet tett underveis. For å sikre at kunnskapen som utvikles beholdes i kommunen, er det viktig at prosjektet gjennomføres av kommunens egne ansatte.

Prosjektgruppen bør være tverrfaglig sammensatt for å sikre kompetanse om kommunens virksomheter og geografiske område. I tillegg bør prosjektgruppen ha kompetanse om, og erfaring fra, risiko- og sårbarhetsanalyser og samfunnsikkerhet og beredskap. En tverrfaglig prosjektgruppe kan også bidra til læring, ny kunnskap og økt risikoforståelse på tvers av ansvarsområdene.

Det bør foreligge et mandat, se vedlegg 3, der formål, avgrensinger, ressursrammer og fremdrift fremkommer, se avsnitt 3.1.2.

FIGUR 5. Trinnene i planlegging og forarbeid til helhetlig ROS.

Vi anbefaler at flere kommuner går sammen om å lage en helhetlig ROS. Ofte har nabokommuner de samme utfordringene, og en hendelse i en kommune kan få konsekvenser for en annen. Det vil ofte være slik at flere kommuner ønsker å invitere de samme eksterne aktørene inn i analyseprosessen, og at fellesskap rundt utarbeidelsen av analysen vil føre til mer effektiv bruk av ressurser. Et slikt samarbeid vil også bidra til at kommunene kan trekke veksler på hverandres kompetanse og ressurser. Det er imidlertid et krav at den enkelte kommune skal ha sin egen helhetlige ROS som sluttprodukt.

3.1.2 DEFINERING AV FORMÅL, AVGRENSNING, METODE OG PROSESS

Kommunen utarbeider et mandat med klart formulerte formål, problemstillinger og avgrensninger for helhetlig ROS. Dette for å sikre at analysen blir relevant og gir de svarene som er nødvendige for å ta gode beslutninger. Mandatet fremmes for prosjektets styringsgruppe.

I forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2 beskrives minimumskrav til hva helhetlig ROS skal omfatte. Selv om det er opp til kommunen å beskrive formålet med analysen, skal analysen som et minimum ivareta disse kravene.

Forskriftens minimumskrav til hva den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal omfatte:

- eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen
- risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område som kan ha betydning for kommunen
- hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre
- særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur
- kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter hendelsen har inntruffet
- behovet for befolkningsvarsling og evakuering

Kommunen setter rammene og beskriver forventningene til helhetlig ROS.

Som del av planleggingen er det en rekke avklaringer og aktiviteter prosjektgruppen må gjøre:

- valg av fremgangsmåte
- dele inn samfunnsverdier med tilhørende konsekvenstyper, samt konsekvens- og sannsynlighetskategorier (se vedlegg 2)
- identifisere kritiske samfunnsfunksjoner (se tabell 2)
- identifisere relevante informasjonskilder (se vedlegg 6)
- identifisere aktuelle interne og eksterne aktører
- vurdere nødvendige aktiviteter i gjennomføringsfasen

I helhetlig ROS er det viktig å få god oversikt over risiko og sårbarhet. Helhetlig ROS bør følges opp av mer detaljerte analyser hvis det er behov for mer presis informasjon. Elementene som inngår i analysen er vist i sløyfediagrammet i figur 7. Vi viser hvordan en helhetlig ROS kan gjennomføres i praksis i kapittel 3.2.

Ved gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalyser gjøres det en rekke valg som påvirker utfallet av analysen. Dette kan være valg av hvilke hendelser som skal være med i analysen, hvilke samfunnsverdier, konsekvenstyper og kritiske samfunnsfunksjoner som skal benyttes.

I denne veilederen legger vi ikke opp til bruk av risikoakseptkriterier. Forhåndsetablering av akseptkriterier i en analyseprosess kan lett oppfattes som formelle beslutningskriterier og begrense gode diskusjoner rundt hva som skal aksepteres av risiko og sårbarhet både i prosjektgruppen og i kommunens politiske og administrative ledelse. Samtidig er det vesentlig at sikkerhetskrav i ulike lover/forskrifter følges.

Prosjektgruppen må vurdere hvilke interne og eksterne aktører det er relevant å invitere med i arbeidet, og når i prosessen det er hensiktsmessig å involvere dem. Eksempelvis kan interne aktører involveres innledningsvis, og eksterne aktører kan bli trukket inn på et senere tidspunkt.

I kommuner der det er opprettet et kommunalt beredskapsråd bør rådet bli involvert i arbeidet.

Prosjektgruppen må også planlegge for andre aktiviteter som:

- statusoppdateringer for styringsgruppen
- antall møter og tema for disse
- høringsrunde for analysen og rapporten
- presentasjon av resultater og forslag til plan for oppfølging for kommunens ledelse

3.1.3 INNHENTING AV INFORMASJON OG BESKRIVELSE AV KOMMUNEN

En del av forarbeidet er å innhente grunnlagsinformasjon om kommunen. Relevante informasjonskilder er:

- risiko- og sårbarhetsanalyser for virksomheter/ansvarsområder i kommunen
- fylkesROS og temakart fra fagetater, som for eksempel skredfare- og flomsonekart
- evalueringer og andre rapporter om tidligere hendelser med store konsekvenser
- rapporter fra tilsyn og øvelser
- eksterne analyser av kritisk samfunnsfunksjoner
- risikovurderinger på nasjonalt nivå, eksempelvis Nasjonalt risikobilde (DSB)
- forskningsrapporter
- kontakt og samarbeid med aktuelle aktører

Nasjonale fagetater publiserer en rekke digitale temakart som også vil bidra med viktig informasjon:

- kart som gir oversikt over områder der det kan være fare for hendelser
- kart som bidrar til oversikt over mulige konsekvenser av en hendelse
- kart som viser tidligere hendelser

Alle de digitale karttypene kan kombineres fritt, slik at de kan gi grunnlag for å vurdere eventuelle samtidige hendelser, følghendelser og konsekvenser.

Referanser til viktige kartdata og flere kilder til informasjon er gitt i vedlegg 6.

Ut fra informasjonen som er hentet inn og generell kunnskap om kommunen, utarbeider prosjektgruppen en beskrivelse av egenskaper og forhold som kjennetegner kommunen og som er relevante i samfunnssikkerhetssammenheng. Dette kan være:

- fysiske og naturgitte forhold
- samfunnsmessige forhold; sosiale, demografiske og økonomiske forhold
- samferdsel (veg, bane, luft, sjø)
- næringsvirksomhet/industri/turisme
- kritiske samfunnsfunksjoner og infrastruktur
- planer for fremtidig utvikling
- fremtidig klima

Vedlegg 4 gir eksempler på hva som kan være særtrekk ved en kommune.

Kommunebeskrivelsen skal omfatte ulike særtrekk som:

- natur, næringsliv og samfunn som kan medføre fare for uønskede hendelser
- gjør samfunnet sårbart overfor uønskede hendelser
- kan utgjøre en utfordring ved håndtering av uønskede hendelser

Eksempler på særlige forhold i en kommune kan være:

- områder med flom- eller skredfare nær bebyggelse
- bedrifter som transporterer, bruker eller lagrer farlige stoffer i nærheten av skoler eller barnehager
- arrangementer og turisme basert på ulike aktiviteter
- bygder med bare én veiforbindelse
- områder med mange hjemmeboende pleietrengende

Gjennom arbeidet med kommunebeskrivelsen får prosjektgruppen oversikt over behovet for kompetanse til gjennomføring av selve analysen, og hvilke aktører som bør trekkes inn. Kommunebeskrivelsen skal inngå i rapporten som dokumenterer helhetlig ROS.

3.2

GJENNOMFØRING AV DEN HELHETLIGE RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSEN

Når kommunen har hentet inn informasjon og laget kommunebeskrivelsen, starter arbeidet med selve gjennomføringen av analysen. Figur 6 viser trinnene i gjennomføringen av helhetlig ROS.

3.2.1 IDENTIFISERING AV UØNSKEDE HENDELSER

Å identifisere hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe, er en viktig del av arbeidet med en helhetlig ROS. Hvilke uønskede hendelser som kan ramme den enkelte kommune vil variere.

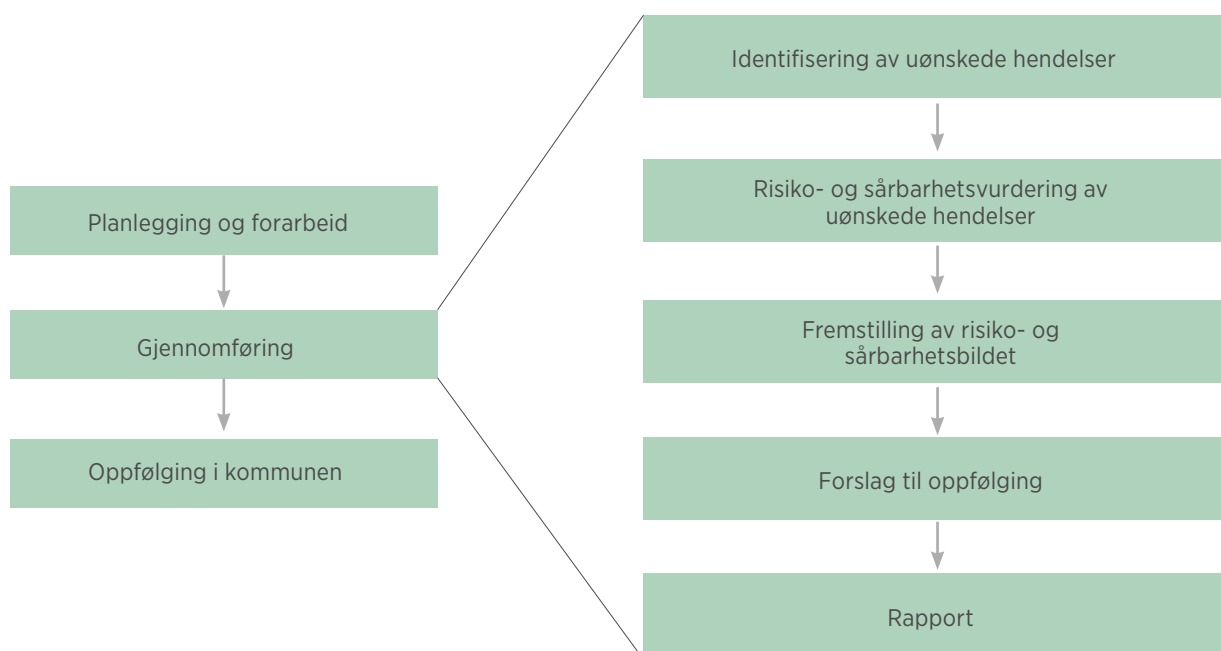
For å holde analysen på et overordnet nivå brukes følgende kriterier for utvelgelse:

- uønskede hendelser med potensielt store konsekvenser
- uønskede hendelser som berører flere sektorer/ansvarsområder og som krever samordning
- uønskede hendelser som går ut over kommunens kapasitet til håndtering ved hjelp av ordinære rutiner og redningstjeneste
- uønskede hendelser som skaper stor frykt/bekymring i befolkningen

Prosjektgruppen bruker kommunebeskrivelsen som grunnlag for å identifisere uønskede hendelsene som er relevante for kommunen. Eksempler på uønskede hendelser er gitt i vedlegg 5. Eksempellisten er et nyttig verktøy for å få i gang en diskusjon, og ikke en fasit på hvilke uønskede hendelser prosjektgruppen skal vurdere.

Eksempellisten er delt inn i tre typer hendelser:

- naturhendelser
- store ulykker
- tilsiktede hendelser

FIGUR 6. De ulike trinnene i gjennomføringen av helhetlig ROS.

Naturhendelser, store ulykker og tilsiktede hendelser er uønskede hendelser som kan gi direkte påvirkning på liv og helse, stabilitet, miljø og materielle verdier, eller de kan ha en indirekte betydning gjennom svikt i kritiske samfunnsfunksjoner. Eksempler på naturhendelser kan være storm, flom, skred og pandemi. Store ulykker kan for eksempel være eksplosjonsulykker, transportulykker eller utslipp av giftige gasser eller andre stoffer.

Svikt i kritisk samfunnsfunksjon og infrastruktur kan enten oppstå som en følgehendelse av en annen uønsket hendelse (for eksempel naturhendelse, ulykke, tilsiktet hendelse), men det kan også skyldes direkte svikt i samfunnsfunksjonen eller infrastrukturen. Et eksempel er utfall av hovedstrømkabel til en øy eller svikt i vannforsyning som følge av teknisk svikt i kontrollsystemet til renseanlegget. Disse hendelsene er inkludert i sjekklisten som store ulykker.

Tilsiktede hendelser er uønskede hendelser som forårsakes av en aktør som handler med overlegg, som for eksempel en skyteepisode på en skole eller sabotasje på kritisk infrastruktur.

Prosjektgruppen er ansvarlig for å identifisere uønskede hendelser. I denne fasen vil det imidlertid være fornuftig å invitere andre aktører med i prosessen. Aktuelle aktører kan være:

- beredskapsansvarlig(e) i kommunen
- ulike kommunale fagområder
  - brann og redning
  - helse og omsorg
  - teknikk og miljø
  - kultur
  - plan og bygg
  - skole og oppvekst
- øvrige nødetater
- representanter fra kritiske samfunnsfunksjoner
  - energiforsyning
  - vannforsyning
  - samferdsel
  - telekommunikasjon/IKT
  - havner
- representanter fra øvrige virksomheter
  - Sivilforsvaret
  - farlig industri
  - store arrangementer (idrett, konsert, festivaler)
  - dameiere
  - frivillige organisasjoner
  - Mattilsynet
  - Meteorologisk institutt

Involveringen av andre aktører kan gjøres på flere måter.

Her er to forslag til fremgangsmåter:

Alternativ 1: Prosjektgruppen arrangerer et møte med deltakere fra kommunens ansvarsområder for å involvere ansatte og ledere i diskusjonen om hva som er utfordringer for kommunen. Innspill fra møtet vil være grunnlag for prosjektgruppen i det videre arbeidet med å identifisere uønskede hendelser.

Alternativ 2: Prosjektgruppen arrangerer ett eller flere møter med både interne og eksterne aktører for å identifisere uønskede hendelser.

I planleggingen av slike møter må prosjektgruppen vurdere:

- hvilke aktører som bør inviteres
- antall møter
- hvordan det enkelte møtet skal legges opp; målsetting, tema og organisering av diskusjonen

For enkelte kommuner vil det være behov for flere møter for å identifisere de uønskede hendelsene. For andre kommuner vil prosjektgruppen gjennomføre store deler av identifiseringen med bidrag fra resten av kommunen.

For begge alternativene kan følgende agenda være hensiktsmessig:

Agenda

1. Introduksjon til helhetlig ROS; bakgrunn og formål for identifisering av uønskede hendelser, metode og prosess.
2. Kommunebeskrivelse; gjennomgang av særtrekk i kommunen.
3. Identifisering av uønskede hendelser
  - a. åpen gjennomgang for å få innspill fra deltakerne
  - b. strukturert gjennomgang av sjekkliste for å supplere med andre uønskede hendelser
4. Oppsummering av identifiserte uønskede hendelser og veien videre.

Etter hvert møte oppsummerer, sorterer og klargjør prosjektgruppen de identifiserte uønskede hendelsene. Antall utvalgte hendelser vil variere fra kommune til kommune.

Dersom det må gjøres en avgrensning i antall uønskede hendelser, kan dette være grunnlag for prioriteringen:

- Antatt høy risiko: Har hendelsen potensial for høy sannsynlighet og/eller store konsekvenser?
- Representativitet: Kan en hendelse være representativ for flere lignende hendelser i kommunen?

Hele listen med identifiserte uønskede hendelser bør likevel tas med i rapporten sammen med en kort begrunnelse om hvorfor enkelte av dem ikke er med i helhetlig ROS.

3.2.2 RISIKO- OG SÅRBARHETSVURDERING AV UØNSKETE HENDELSER

I gjennomføring av helhetlig ROS skal prosjektgruppen gjøre en risiko- og sårbarhetsvurdering av de uønskede hendelsene som er valgt ut. Uavhengig av fremgangsmåte skal prosjektgruppen påse at relevante interne og eksterne aktører er inviterte med i arbeidet. Forslag til relevante aktører finnes i avsnitt 3.2.1.

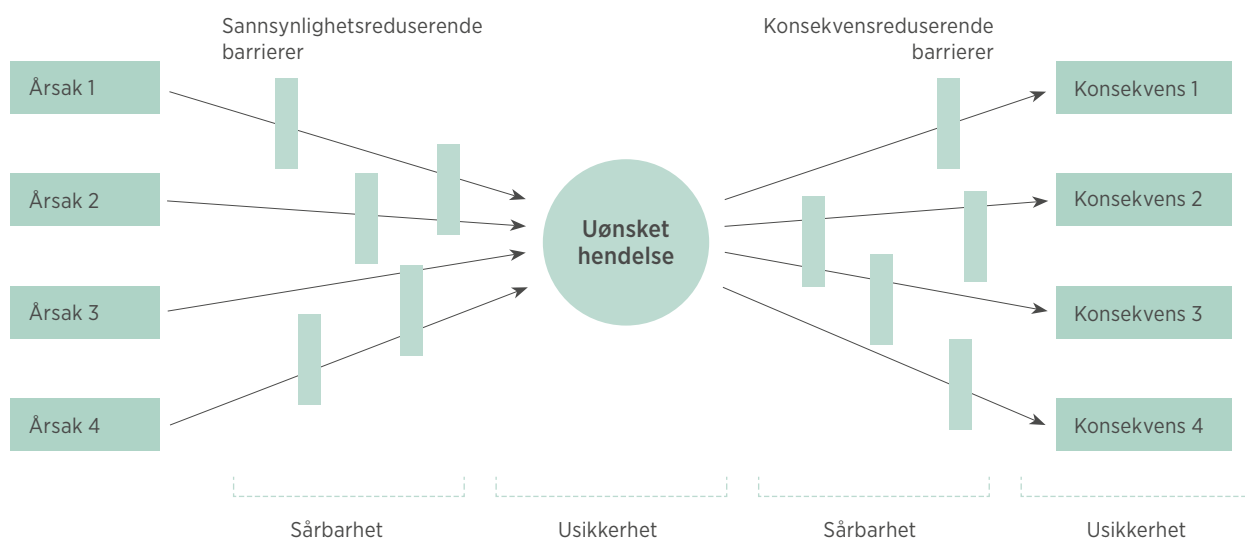
Her er to forslag til fremgangsmåter:

Alternativ 1: Risiko- og sårbarhetsvurderingene kan gjennomføres som ett eller flere møter kun for prosjektgruppen. Nødvendig bakgrunnsinformasjon innhentes gjennom mindre møter/samtaler med relevante interne og eksterne aktører.

Alternativ 2: Risiko- og sårbarhetsvurderingene gjennomføres som ett eller flere møter der prosjektgruppen deltar sammen med relevante interne og eksterne aktører.

Uavhengig av hvilket alternativ som velges, er det fornuftig å planlegge møtene tematisk med tanke på hva slags kompetanse/hvilke aktører det er behov for. Inndelingen i hendelsestyper som naturhendelser, store ulykker og tilsiktede hendelser, kan være et utgangspunkt for en slik struktur. Målet er at prosjektgruppen har samlet tilstrekkelig kunnskap til å forstå og beskrive hendelsesforløpene og vurdere risiko og sårbarhet.

I risikovurderingen vurderes hvilke hendelser som kan inntreffe, sannsynligheten for at de inntreffer og hvilke konsekvenser disse hendelsene kan få. Sårbarhetsvurderingen tar utgangspunkt i systemene som utsettes for hendelser (påkjenninger). Systemene

FIGUR 7. Sløyfediagram.

kan være både tekniske delsystemer (for eksempel infrastrukturer) og større organisatoriske systemer (som for eksempel en kommune). Sårbarhetsvurderingen skal si noe om hvor motstandsdyktige systemene er for påkjenninger og evnen til gjenoppsettelse. Hva tåler de, og når svikter de? Egenskaper både ved hendelsen og systemet som rammes påvirker sannsynligheten for at uønskede hendelser kan skje, og hvilke konsekvenser disse hendelsene får dersom de inntreffer. Se figur 7.

Et sløyfediagram illustrerer innholdet i en risiko- og sårbarhetsanalyse. Venstre side viser hva som påvirker sannsynligheten for den uønskede hendelsen, og høyre side hva som påvirker konsekvensene av hendelsen. I begge tilfeller dreier dette seg om sårbarhet og etablerte barrierer (tiltak). Det knytter seg usikkerhet både til om hendelsen vil inntreffe, og hva konsekvensene vil bli.

Det er de komplekse hendelsene som setter kommunen på de største prøvene, og ofte er det snakk om en kjede av hendelser. Der det er relevant, bør vurderingen omfatte eventuelle samtidige hendelser (for eksempel storm og brann) og følgehendelser (for eksempel skred som følge av flom, og strømbrudd som følge av storm). Et eksempel på en kjede av uønskede hendelser vises i figur 8.

I figur 8 er storm den utløsende hendelsen som fører til følgehendelsen strømbrudd, som igjen kan føre til nok en følgehendelse: svikt i renseanlegget. Ofte gjøres det først en vurdering av den utløsende hendelsen (for eksempel flom, storm, ulykke) for å identifisere mulige følgehendelser, inkludert svikter. Deretter kan man gjøre en sårbarhetsvurdering av identifiserte svikter. En identifisert svikt blir da en ny uønsket hendelse og vurderes på samme måte som den utløsende hendelsen. Svikt i energiforsyningen vil være en viktig følgehendelse å vurdere fordi dette ofte har konsekvenser for andre kritiske samfunnsfunksjoner.

Hensikten med sårbarhetsvurderingen er å forstå kompleksiteten av en uønsket hendelse. Hvis hendelsen fører til svikt i en kritisk samfunnsfunksjon, kan

dette resultere i en videre utvikling av hendelsen som medfører ytterligere konsekvenser i tillegg til de direkte konsekvensene av hendelsen.

Det er viktig å gjøre et valg av hvor i hendelseskjeden man ønsker å bruke ressursene. Hvilke svikter kommunen ønsker å analysere i nærmere detalj avhenger av hva kommunen opplever som mest kritisk, hva kommunen trenger mer kunnskap om og hva kommunen kan påvirke.

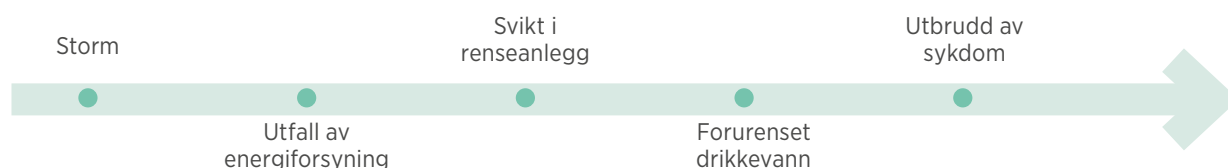
For hver av de uønskede hendelsene gjøres en beskrivelse av:

- hendelsesforløpet
- årsaker
- identifiserte eksisterende tiltak
- sannsynlighet
- sårbarhet
- konsekvenser
- behov for befolkningsvarsling og evakuering
- usikkerhet
- styrbarhet
- forslag til nye tiltak og forbedring av eksisterende tiltak
- overførbarhet

Vurderingen av sannsynlighet, sårbarhet og konsekvenser vil være en prosess der det kan komme opp nye momenter i vurderingene slik at angivelsene må justeres underveis.

Det er viktig at prosjektgruppen ikke bare konsentrerer seg om en spesifikk hendelse i ett bestemt område i kommunen, men også vurderer om lignende hendelser kan inntreffe andre steder i kommunen. I analyse-skjemaet kaller vi dette overførbarhet.

Vurderingen av hver uønsket hendelse dokumenteres i et analyseskjema. [Analyseskjema finnes her](#). Nedenfor forklares prosessen og bruken av analyseskjemaet gjennom et konkret eksempel.

FIGUR 8. Kjede av uønskede hendelser.

HELHETLIG RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE – TRINN FOR TRINN

NR. [ ] UØNSKET HENDELSE [ ]										
Beskrivelse av uønsket hendelse og lokale forhold										
ÅRSAKER										
IDENTIFISERTE EKSISTERENDE TILTAK										
SANNSYNLIGHET					A	B	C	D	E	Forklaring
Begrunnelse for sannsynlighet										
SÅRBARHETSVURDERING										
KONSEKVENSVURDERING										
Samfunnsverdi		Konsekvenstype		Konsekvenskategori					Forklaring	
				1	2	3	4	5		
Liv og helse		Dødsfall								
		Skader og sykdom								
Stabilitet		Manglende dekning av grunnleggende behov								
		Forstyrrelser i dagliglivet								
Natur og miljø		Langtidsskader - naturmiljø								
		Langtidsskader - kulturmiljø								
Materielle verdier		Økonomiske tap								
Samlet begrunnelse av konsekvens										
Behov for befolkningsvarsling										
Behov for evakuering										
Usikkerhet		Begrunnelse								
Styrbarhet		Begrunnelse								
Forslag til tiltak										
Overførbarhet										

FIGUR 9. Analyseskjema.

Nr.

Gi den uønskede hendelsen et unikt nummer. Dette nummeret kan senere brukes ved fremstilling av resultatene fra vurderingen av den uønskede hendelsen.

Beskrivelse av uønsket hendelse og lokale forhold

Gi navn til på den uønskede hendelsen. «Navnet» skal beskrive en spesifikk hendelse, for eksempel flom i Lillebekk som rammer Lilleby, skred i boligområdet Husløs eller bussulykke i Lysløstunnelen.

Gi deretter en nærmere beskrivelse av hendelsen og området den inntreffer i, inkludert kritiske samfunnsfunksjoner og infrastrukturer. Denne beskrivelsen sier noe om geografisk plassering, tidspunkt, varighet for hendelsen og tiltak som allerede er etablert mot denne type hendelse. Særtrekk ved kommunen som kan påvirke hendelsesforløpet, bør også beskrives.

Eksempel på beskrivelse av den uønskede hendelsen «Skred i boligområdet Husløs»:

NR. 3 UØNSKET HENDELSE: SKRED I BOLIGOMRÅDET HUSLØS
<p>Beskrivelse av uønsket hendelse og lokale forhold</p> <p>I slutten av mai går et stort kvikkleireskred i boligområde Husløs. Boligområdet består av ca. 20 hus med ca. 70 innbyggere. Skredet går midt på natten når de fleste ligger og sover. Skredet river med seg hovedforsyningen med høyspent til kommunesenteret. Dette fører til svikt i strømforsyningen til store deler av kommunen i 3-5 døgn, blant annet sykehuset.</p> <p>Veien til det lokale legesenteret går gjennom boligområdet. Husløs er bygget over flere kvikkleirelommer, og under redningsarbeidet dagen etterpå går det et nytt skred. Politiet har da klart å evakuere resten av beboerne og redningspersonellet.</p>

Årsaker

Angi mulige årsaker til hendelsen.

Eksempler på årsaker til den uønskede hendelsen «Skred i boligområdet Husløs»:

ÅRSAKER
<ul style="list-style-type: none"> - Erosjon - Anleggsvirksomhet - Nedbør

Identifiserte eksisterende tiltak

Før angivelsen av sannsynlighet og konsekvens er det viktig at eksisterende tiltak kartlegges og dokumenteres slik at analysen tar hensyn til disse og vurderer deres funksjonalitet.

Eksempel på identifiserte eksisterende tiltak for den uønskede hendelsen «Skred i boligområdet Husløs»:

IDENTIFISERTE EKSISTERENDE TILTAK
<ol style="list-style-type: none"> 1. Plan for evakuering 2. Avledning/drenering av vann

HELHETLIG RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE – TRINN FOR TRINN

Sannsynlighet

Hvor trolig er det at den uønskede hendelsen vil skje? Forslag til kategorier for angivelse av sannsynlighet er gitt i vedlegg 2. Historiske data og ulykkesstatistikk kan brukes der de er tilgjengelige, men mange av hendelsene vil være sjeldne, ”unike” hendelser der datagrunnlaget er mangelfullt. Her kan lokalkunnskap og ekspertvurderinger være en god hjelp sammen med tidligere risikovurderinger og farekartlegginger. Det bør gis en begrunnelse for hvorfor denne sannsynligheten er angitt.

Det er viktig at angivelsen av sannsynlighet vurderes for det gitte hendelsesforløpet som er beskrevet, og tar hensyn til eksisterende tiltak som er etablert for å unngå uønskede hendelser. Skred i et eller annet omfang kan tenkes å skje relativt ofte i kommunen, men muligens ikke det spesifikke hendelsesforløpet i «Skred i boligområdet Husløs».

Eksempel på vurdering av sannsynlighet for den uønskede hendelsen «Skred i boligområdet Husløs»:

SANNSYNLIGHET	A	B	C	D	E	Forklaring
		X				1 gang i løpet av 100–1 000 år (0,1% – 1%)
Begrunnelse for sannsynlighet Statistisk kan vi i Norge forvente 2–3 store leirskredulykker de neste 100 åra. Lokale geologiske og topografiske forhold i området gjør at vi kan bruke den nasjonale statistikken. Det er ikke gjennomført skredkartlegging i boligområdet. Derfor er det heller ikke gjennomført tiltak mot skred som kunne redusert sannsynligheten.						

Sårbarhetsvurdering

Det skal vurderes om kritiske samfunnsfunksjoner blir berørt som følge av den uønskede hendelsen, og hvor sårbare disse berørte funksjonene er for hendelsen.

Dersom hendelsen medfører svikt i en eller flere kritiske samfunnsfunksjoner, kan dette påvirke konsekvensene av hendelsen. Dette må beskrives. I tillegg til å vurdere særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner (se tabell 2), skal det også gjøres en vurdering av kommunens evne til å håndtere hendelsen og til å opprettholde og gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet.

Hjelpespørsmål:

- Hvilke kritiske samfunnsfunksjoner blir berørt av den uønskede hendelsen?
- Hvilke kritiske samfunnsfunksjoner er kommunen avhengig av for å håndtere den uønskede hendelsen?
- Hvilke konsekvenser vil bortfall av funksjonen ha for:
  - andre kritiske samfunnsfunksjoner
  - kommunens håndtering av den uønskede hendelsen, herunder kommunens evne til å opprettholde og gjenoppta sin virksomhet
  - samfunnsverdiene (se tabell 1)

Eksempel på vurdering av sårbarhet for den uønskede hendelsen «Skred i boligområdet Husløs»:

SÅRBARHETSVURDERING

Skredet fører til svikt i strømforsyningen i store deler av kommunen. Dette berører befolkningen, kommunens virksomhet, sykehuset og store deler av næringslivet.

Kommunen har nylig investert i nødstrøm og alternative lokaler for kriseledelsen i "Sorgenfri sykehjem" og flytter dit. Både vannverk og sykehjem har noe nødstrøm. Det er imidlertid uklart hvor lenge det er drivstoff til aggregatene, og det er ikke gjort avtaler om forsyning av drivstoff. De lokale bensinstasjonene kan ikke levere så lenge strømbryddet varer fordi det ikke er nødstrøm til drivstoffpumpene. Manuelle pumper vil ikke fungere, og nærmeste bensinstasjon er ca. 60 km unna.

Telenettet har batteri back-up for ca. fire timer etter strømbryddet. Mobiltelefonnettet blir overbelastet og fremkommeligheten blir dårlig. Kriseledelsen disponerer en satellittelefon, men kapasiteten er dårlig. På grunn av svikt i strømforsyningen er kommunens hjemmeside nede. Dette gjør det vanskelig for kommunen å kommunisere med befolkningen.

Kommunens evakueringscenter tilbyr de evakuerte varme og tilstrekkelig forpleining. Kommunens psykososiale helseteam er etablert, og vil oppsøke sårbare grupper i kommunen.

Veien til legesenteret blir blokkert som følge av skredet og området legesenteret ligger i er uten strøm. Dette medfører redusert fremkommelighet og mulighet til å tilby helsetjenester. Det vil ta ca. en uke å få på plass en midlertidig vegløsning. Imens vil legesenteret i nabokommunen ca. 65 km unna kunne brukes.

Konsekvensvurdering

Konsekvensene kan vi systematisere i fire samfunnsverdier; liv og helse, stabilitet, natur og miljø og materielle verdier. For hver av disse samfunnsverdiene kan det lages konsekvenstyper. Prosjektgruppen lager konsekvenstyper og konsekvenskategorier for hver samfunnsverdi tilpasset sin kommune.

Forslag til konsekvenstyper og konsekvenskategorier er gitt i vedlegg 2. I tillegg til å angi konsekvens bør det gis en begrunnelse for angivelsene.

Både de direkte og indirekte konsekvensene av den uønskede hendelsen skal vurderes. Direkte konsekvenser skjer som følge av hendelsen, mens de indirekte konsekvensene skjer som følge av svikt i de kritiske samfunnsfunksjonene.

Eksempel på vurdering av sårbarhet for den uønskede hendelsen «Skred i boligområdet Husløs»:

KONSEKVENSVURDERING

Samfunnsverdi	Konsekvenstype	Konsekvenskategori					Forklaring
		1	2	3	4	5	
Liv og helse	Dødsfall				X		6-10 døde
	Skader og sykdom				X		20-100 skadde
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov						
	Forstyrrelser i dagliglivet					X	> 1 000 berørte i 2-7 dager
Natur og miljø	Langtidsskader - naturmiljø						
	Langtidsskader - kulturmiljø						
Materielle verdier	Økonomiske tap	X					< 100 mill. kr.

HELHETLIG RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE – TRINN FOR TRINN

Samlet begrunnelse av konsekvens

I boligområdet Huslås er det 20 husstander med maksimalt 70 mennesker som kan bli direkte rammet av et skred. Det anslås at i underkant av 9 menneskeliv kan gå tapt, og at inntil 25 beboere kan bli skadd som følge av hendelsen. Fordi det er iverksatt evakuering, vil trolig ikke flere liv gå tapt. Blokkeringen av veien til legesenteret vurderes ikke å ha betydning for konsekvensene for liv og helse fordi legesenteret i nabokommunen kan brukes. Skredet førte til svikt i strømforsyningen til store deler av kommunen, herunder sykehuset.

Liv og helse vil i første rekke ikke påvirkes av strømbroddet siden sykehuset har nødstrøm for akutte funksjoner. Hjemmetjenesten har ingen brukere som er avhengig av elektromedisinsk utstyr. Stabilitet: Selv om grunnleggende behov er dekket, vil befolkningen få betydelige forstyrrelser i dagliglivet, mange er evakuerte og store deler av kommunen er uten strøm.

Skredet gir store skader på fem boligeiendommer og mindre skader på åtte tilgrensende eiendommer. Det totale økonomiske tapet blir på minst 20 mill kr.

Behov for befolkningsvarsling

Vurder om den uønskede hendelsen kan utløse behov for befolkningsvarsling. Hensikten med befolkningsvarsling er å redusere konsekvensene ved å nå raskt ut til de som er, eller kan bli berørt av hendelsen. Eksempler på hendelser som kan tenkes å medføre behov for befolkningsvarsling er fare for stort skred, brann i søppelforbrenningsanlegg med utslipp av giftige gasser, distribusjon av forurenset drikkevann og tankbilulykke med fare for eksplosjon.

Eksempel på vurdering av behov for befolkningsvarsling for den uønskede hendelsen «Skred i boligområdet Huslås»:

Behov for befolkningsvarsling	Beboerne i Huslås og i omkringliggende områder varsles av naboer og politi for å få dem ut av området så raskt som mulig. Det vurderes ikke som nødvendig å etablere en plan for befolkningsvarsling i tilknytning til overordnet beredskapsplan.
--------------------------------------	---

Behov for evakuering

Vurder om den uønskede hendelsen kan utløse behov for evakuering, og angi antall personer med et slikt behov. Hensikten med evakuering er å få berørte personer i sikkerhet og sørge for grunnleggende behov. Eksempler på hendelser som kan tenkes å medføre behov for evakuering er skred nær et boligområde, sykehjem uten strøm over lengre tid, varsel om kraftig flom og tankbilulykke med fare for eksplosjon.

Eksempel på vurdering av behov for evakuering for den uønskede hendelsen «Skred i boligområdet Huslås»:

Behov for evakuering	Politiet har beordret evakuering av alle beboere i området, totalt 70 personer. Dette går ikke utover kapasiteten i kommunens plan for å ta i mot evakuerte i overordnet beredskapsplan, men kan være en utfordring for forpleiningskapasiteten.
-----------------------------	--

Usikkerhet

Usikkerheten knytter seg til om, og eventuelt når, en bestemt uønsket hendelse vil inntreffe og hva konsekvensene av denne hendelsen vil bli. Angivelsen av usikkerhet handler om kunnskapsgrunnlaget for risiko- og sårbarhetsvurderingen av hendelsen. Er relevante data og erfaringer tilgjengelige? Er hendelsen/fenomenet som vurderes godt forstått? Er deltakerne enige? Hvis svaret er "nei" på ett eller flere av disse spørsmålene, vurderes usikkerheten som høy.

Hensikten med å vurdere usikkerhet er å synliggjøre behovet for ny/økt kunnskap om hendelsen/fenomenet eller om tiltak. Det er også en bevisstgjøring knyttet til kunnskapsgrunnlaget for analysen, se vedlegg 2.

Eksempel på vurdering av usikkerhet knyttet til den uønskede hendelsen «Skred i boligområdet Huslås»:

Usikkerhet	Høy	Begrunnelse Manglende kunnskap fordi skredkartlegging ikke er foretatt. Usikkerhet om tilstand på drenering. Usikkerhet om varighet på strømbrodd. Usikkerhet om kapasitet på nødstrømsaggregat og tilgang på etterforsyning av drivstoff.
-------------------	-----	---

Styrbarhet

Styrbarheten sier noe om i hvilken grad kommunen kan kontrollere/styre risikoen knyttet til en gitt hendelse. Hvor lett er det å implementere tiltak som reduserer sannsynligheten for at hendelsen kan inntreffe? Hvor lett er det å sette i verk tiltak for å redusere konsekvenser av hendelsen, eller tiltak for å høyne beredskapen? Styrbarheten kan angis med en tredeling: lav, middels eller høy, se vedlegg 2.

Hensikten med å vurdere styrbarhet er å gi kommunen et ekstra verktøy for å prioritere tiltak for å forebygge uønskede hendelser, redusere konsekvenser og styrke beredskapen for videre oppfølging. Det vil si, hva kan kommunen starte å jobbe med for raskt å oppnå resultater, og hva krever lengre og mer tidkrevende prosesser.

Eksempel på vurdering av styrbarhet knyttet til den uønskede hendelsen «Skred i boligområdet Husløs»:

Styrbarhet	Høy	Begrunnelse Det er flere tiltak som kan iverksettes etter beslutning i kommunen
-------------------	-----	---

Forslag til tiltak

I arbeidet med risiko- og sårbarhetsvurderingen avdekkes nye og eventuelle behov for forbedring av eksisterende tiltak. Tiltakene kan påvirke sannsynlighet, årsaker, sårbarhet, konsekvenser og usikkerhet. Dersom det er behov skal også tiltak knyttet til befolkningsvarsling og evakuering vurderes.

Eksempel på forslag til tiltak knyttet til den uønskede hendelsen «Skred i boligområdet Husløs»:

FORSLAG TIL TILTAK	
1.	Kontrollere erosjon som kan utløse skred langs bekker og utløp av dreneringsrør, stikkrenner og lignende. Gjennomføre enkel erosjonssikring for å stoppe pågående erosjon og etablere erosjonskontroll og rensing av stikkrenner og kulverter for å hindre vann på avveier.
2.	Kommunen igangsetter arbeid med å revidere reguleringsplaner for "boligområdet Husløs" og de andre boligområder med tilsvarende skredfareutfordringer. I arbeidet med å identifisere og revidere planene gjennomføres risiko- og sårbarhetsanalyse og nødvendige grunnundersøkelser for områdene. Områder der skredfare avdekkes må følges opp med hensynssoner og tilhørende bestemmelser som gir forbud mot utbygging og restriksjoner på andre tiltak som graving og utfylling. I dette arbeidet vurderes det også om eksisterende skredsikring i boligområdene "Trangbodd og "Luftig" (se overførbarhet) er tilstrekkelig.
3.	Skredsikre allerede bebygde skredutsatte områder, herunder permanent erosjonssikring og støttefylling. Prosjekteres av geoteknisk fagkyndig.
4.	Informere beboerne i "Husløs" og de andre aktuelle boligområder om grunnforholdene og om varsomhet ved/restriksjoner på endringer av egen bolig og tomt.
5.	Førsterke rutinene for gravemelding i de utsatte boligområdene.
6.	Vurdere alternativ beliggenhet eller ny veiforbindelse for legesenteret for å sikre at veien til senteret ikke blir avskåret.
7.	Sikre tilgang til kritiske beredskapsressurser også i kriseledelsens alternative lokaler.
8.	Sikre forsyning av drivstoff til kommunens nødstrømsaggregat.
9.	Gjennomgå hjemmetjenestens rutiner for oppfølging av brukerne ved uønskede hendelser.
10.	Vurdere tiltak for å styrke kommunikasjonen med befolkningen under uønskede hendelser.
11.	Vurdere prioritet i mobilnettet og tiltak for å øke kapasiteten for elektronisk kommunikasjon i kriseledelsen.
12.	Øke forpleiningskapasiteten i kommunens evakueringssenter.
13.	Sikre kompetanse i ressuroversikter og varslingslister for å håndtere skredfaren.
14.	Gi informasjon til befolkningen om egenberedskap ved strømbrudd.

HELHETLIG RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE – TRINN FOR TRINN

Overførbarhet

Det er viktig ikke bare å fokusere på en spesifikk hendelse i ett bestemt område i kommunen, men også å vurdere andre områder der lignende hendelser kan inntreffe. For eksempel kan flere boligområder i kommunen være skredutsatte.

Eksempel på forslag til overførbarhet for den uønskede hendelsen «Skred i boligområdet Husløs»:

OVERFØRBARHET

Flere andre boligområder i kommunen ligger nær skråninger hvor skred kan tenkes å forekomme, slik som boligområdene "Trangbodd" og "Luftig". I disse boligområdene er det færre husstander og mennesker som kan bli rammet, og de inneholder ikke utsatt kritisk infrastruktur. Hendelsen i boligområdet Husløs er derfor vurdert å være verstefall for denne type hendelse i kommunen.

Vedlikehold av eksisterende skredsikring, sammen med et system for rutinemessig kontroll/rensking av kulverter, stikkrenner og dreneringssystemer og kontroll av erosjon langs bekker og utløp av drenerør/stikkrenner, vil kunne bidra til generell forebygging av skred av denne typen i disse boligområdene.

3.2.3 FREMSTILLING AV RISIKO- OG SÅRBARHETSBIKDET

Etter gjennomføringen av risiko- og sårbarhetsvurderingen, skal prosjektgruppen presentere resultatene fra de analyserte hendelsene i et samlet risiko- og sårbarhetsbilde.

Sammenstilling av analyseskjemaene for de uønskede hendelsene er den viktigste fremstillingen av risiko- og sårbarhetsbilde, se pkt. 1 under. I punkt 2 viser vi hvordan særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner kan fremstilles, og i punkt 3 viser vi eksempel på sammenstilling i risikomatriser.

1. Fremstilling av risiko- og sårbarhetsbilde for de uønskede hendelsene

Sammenstilling av analyseskjemaene i et risiko- og sårbarhetsbilde. Nedenfor vises et ferdig utfylt skjema.

NR. 3 UØNSKET HENDELSE: SKRED I BOLIGOMRÅDET HUSLØS

Beskrivelse av uønsket hendelse og lokale forhold

I slutten av mai går et stort kvikkleireskred i boligområde Husløs. Boligområdet består av ca. 20 hus med ca 70 innbyggere. Skredet går midt på natten når de fleste ligger og sover. Skredet river med seg hovedforsyningen med høyspent inn i kommunesenteret. Dette fører til svikt i strømforsyningen til store deler av kommunen i 3-5 døgn, blant annet sykehuset.

Veien til det lokale legesenteret går gjennom boligområdet. Husløs er bygget over flere kvikkleirelommer, og under redningsarbeidet dagen etterpå går det et nytt skred. Politiet har da klart å evakuere resten av beboerne og redningspersonellet.

ÅRSAKER

Erosjon, anleggsvirksomhet og nedbør

IDENTIFISERTE EKSISTERENDE TILTAK

Plan for evakuering, avledning/drenering av vann

SANNSYNLIGHET

A	B	C	D	E	Forklaring
	X				1 gang i løpet av 100-1 000 år (0,1%-1%)

Begrunnelse for sannsynlighet

Statistisk kan vi i Norge forvente 2-3 store leirskredulykker de neste 100 årene. Lokale geologiske og topografiske forhold i området gjør at vi kan bruke den nasjonale statistikken. Det er ikke gjennomført skredkartlegging i boligområdet. Derfor er det heller ikke gjennomført tiltak mot skred som kunne redusert sannsynligheten.

SÅRBARHETSVURDERING

Skredet fører til svikt i strømforsyningen i store deler av kommunen. Dette berører befolkningen, kommunens virksomhet, sykehuset og store deler av næringslivet.

Kommunen har nylig investert i nødstrøm og alternative lokaler for kriseledelsen i «Sorgenfri sykehjem» og flytter dit. Både vannverk og sykehjem har noe nødstrøm. Det er imidlertid uklart hvor lenge det er drivstoff til aggregatene, og det er ikke gjort avtaler om forsyning av drivstoff. De lokale bensinstasjonene kan ikke levere så lenge strømbryddet varer fordi det ikke er nødstrøm til drivstoffpumpene. Manuelle pumper vil ikke fungere, og nærmeste bensinstasjon er ca. 60 km unna.

Telenettet har batteri back-up for ca. fire timer etter strømbryddet. Mobiltelefonnettet blir overbelastet og fremkommeligheten blir dårlig. Kriseledelsen disponerer en satellittelefon, men kapasiteten er dårlig. På grunn av svikt i strømforsyningen er kommunens hjemmeside nede. Dette gjør det vanskelig for kommunen å kommunisere med befolkningen.

Kommunens evakueringssenter tilbyr de evakuerte varme og tilstrekkelig forpleining. Kommunens psykososiale helseteam er etablert, og vil oppsøke sårbare grupper i kommunen.

Veien til legesenteret blir blokkert som følge av skredet og området legesenteret ligger i er uten strøm. Dette medfører redusert fremkommelighet og mulighet til å tilby helsetjenester. Det vil ta ca. en uke å få på plass en midlertidig vegløsning. Imens vil legesenteret i nabokommunen ca. 65 km unna kunne brukes.

KONSEKVENSVURDERING

Samfunnsverdi	Konsekvenstype	Konsekvenskategori					Forklaring
		1	2	3	4	5	
Liv og helse	Dødsfall				X		6-10 døde
	Skader og sykdom				X		20-100 skadde
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov						
	Forstyrrelser i dagliglivet					X	200-1 000 berørte i 2-7 dager
Natur og miljø	Langtidsskader - naturmiljø						
	Langtidsskader - kulturmiljø						
Materielle verdier	Økonomiske tap	X					< 100 mill. kr.

Samlet begrunnelse av konsekvens

I boligområdet Huslås er det 20 husstander med maksimalt 70 mennesker som kan bli direkte rammet av et skred. Det anslås at i underkant av 9 menneskeliv kan gå tapt, og at inntil 25 beboere kan bli skadd som følge av hendelsen. Fordi det er iverksatt evakuering, vil trolig ikke flere liv gå tapt. Blokkeringen av veien til legesenteret vurderes ikke å ha betydning for konsekvensene for liv og helse fordi legesenteret i nabokommunen kan brukes. Skredet førte til svikt i strømforsyning til store deler av kommunen, herunder sykehuset.

Liv og helse vil i første rekke ikke påvirkes av strømbryddet siden sykehuset har nødstrøm for akutte funksjoner. Hjemmetjenesten har ingen brukere som er avhengig av elektromedisinsk utstyr.

Stabilitet: Selv om grunnleggende behov er dekket, vil befolkningen få betydelige forstyrrelser i dagliglivet, mange er evakuerte og store deler av kommunen er uten strøm.

Skredet gir store skader på fem boligeiendommer og mindre skader på åtte tilgrensende eiendommer. Det totale økonomiske tapet blir på minst 20 mill. kr.

HELHETLIG RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE – TRINN FOR TRINN

Behov for befolkningsvarsling		Beboerne i Husløs og i omkringliggende områder varsles av naboer og politi for å få dem til å trekke ut av område så raskt som mulig. Det er ikke vurdert som nødvendig å etablere plan for befolkningsvarsling i overordnet beredskapsplan.
Behov for evakuering		Politiet har beordret evakuering av alle beboere i området, totalt 70 personer. Dette går ikke utover kommunens kapasitet til å ta i mot evakuerte i overordnet beredskapsplan, men kan være en utfordring for forpleiningskapasiteten.
Usikkerhet	Høy	Begrunnelse Manglende kunnskap fordi skredkartlegging ikke er foretatt. Usikkerhet om tilstand på drenering. Usikkerhet om varighet på strøbrudd Usikkerhet om kapasitet på nødstrømsaggregat og tilgang på etterforsyning av drivstoff
Styrbarhet	Høy	Begrunnelse Det er flere tiltak som kan iverksettes etter beslutning i kommunen

FORSLAG TIL TILTAK

1. Kontrollere erosjon som kan utløse skred langs bekker og utløp av dreneringsrør, stikkrenner og lignende. Gjennomføre enkel erosjonssikring for å stoppe pågående erosjon og etablere erosjonskontroll og rensing av stikkrenner og kulverter for å hindre vann på avveier.
2. Kommunen igangsetter arbeid med å revidere reguleringsplaner for "boligområdet Husløs" og de andre boligområder med tilsvarende skredfareutfordringer. I arbeidet med å identifisere og revidere planene gjennomføres risiko- og sårbarhetsanalyse og nødvendige grunnundersøkelser for områdene. Områder der skredfare avdekkes må følges opp med hensynssoner og tilhørende bestemmelser som gir forbud mot utbygging og restriksjoner på andre tiltak som graving og utfylling. I dette arbeidet vurderes også om eksisterende skredsikring i boligområdene "Trangbodd" og "Luftig" (se overførbarhet) er tilstrekkelig.
3. Skredsikre allerede bebygde skredutsatte områder, herunder permanent erosjonssikring og støttefylling. Prosjekteres av geoteknisk fagkyndig.
4. Informere beboerne i "Husløs" og de andre aktuelle boligområder om grunnforholdene og om varsomhet ved/restriksjoner på endringer av egen bolig og tomt.
5. Forsterke rutinene for gravemelding i de utsatte boligområdene.
6. Vurdere alternativ beliggenhet eller ny veiforbindelse for legesenteret for å sikre at veien til senteret ikke blir avskåret.
7. Sikre tilgang til kritiske beredskapsressurser også i kriseledelsens alternative lokaler.
8. Sikre forsyning av drivstoff til kommunens nødstrømsaggregat.
9. Gjennomgå hjemmetjenestens rutiner for oppfølging av brukerne ved uønskede hendelser.
10. Vurdere tiltak for å styrke kommunikasjonen med befolkningen under uønskede hendelser.
11. Vurdere prioritet i mobilnettet og tiltak for å øke kapasiteten for elektronisk kommunikasjon i kriseledelsen.
12. Øke forpleiningskapasiteten i kommunens evakueringssenter.
13. Sikre kompetanse i ressuroversikter og varslingslister for å håndtere skredfaren.
14. Gi informasjon til befolkningen om egenberedskap ved strøbrudd.

OVERFØRBARHET

Flere andre boligområder i kommunen ligger nær skråninger hvor skred kan tenkes å forekomme, slik som boligområdene "Trangbodd" og "Luftig". I disse boligområdene er det færre husstander og mennesker som kan bli rammet, og de inneholder ikke utsatt kritisk infrastruktur. Hendelsen i boligområdet Husløs er derfor vurdert å være verstefall for denne type hendelse i kommunen.

Vedlikehold av eksisterende skredsikring, sammen med et system for rutinemessig kontroll/rensking av kulverter, stikkrenner og dreneringssystemer og kontroll av erosjon langs bekker og utløp av drensrør/stikkrenner, vil kunne bidra til generell forebygging av skred av denne typen i boligområdene.

2. Fremstilling av særlige utfordringer ved kritiske samfunnsfunksjoner, behov for befolkningsvarsling og evakuering

Forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2 d krever at analysen skal belyse særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner, herunder tap av kritisk infrastruktur. Utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner gir grunnlag for å vurdere robusthet i kommunens ulike funksjoner og i kommunens beredskap. Forskriften krever også vurdering av behovet for befolkningsvarsling og evakuering.

Disse forholdene skal beskrives. I tillegg kan de oppsummeres i tabellform. I vår tenkte prosjektgruppe for Lilleby kommune er fire andre uønskede hendelser vurdert i tillegg til skredet i Husløs, se tabell 3. Tabellen viser at noen kritiske samfunnsfunksjoner er sårbare for flere uønskede hendelser.

UØNSKET HENDELSE	KRITISKE SAMFUNNSFUNKSJONER SOM BLIR BERØRT												
	1. Forsyning av mat og medisiner	2. Ivaretagelse av behov for husly og varme	3. Forsyning av energi	4. Forsyning av drivstoff	5. Tilgang til elektronisk kommunikasjon	6. Forsyning av vann og avløpshåndtering	7. Fremkommelighet for personer og gods	8. Oppfølging av særlig sårbare grupper	9. Nødvendige helse- og omsorgstjenester	10. Nød og redningstjeneste	11. Kommunens kriseledelse og krisehåndtering	Behov for befolkningsvarsling	Behov for evakuering
1. Bussulykke i Lysløstunnelen							X		X		X		
2. Flom i Lilleelva som rammer Lilleby			X		X		X					X	X
3. Skred i boligområdet Husløs		X	X	X	X		X	X	X		X		X
4. Brann på Sorgenfri sykehjem								X	X	X			X
5. Skyteepisode på Lærerik skole									X	X	X	X	X
...													
...													

TABELL 3. Eksempel på oppsummering av kritiske samfunnsfunksjoner.

Tabellen illustrerer at den uønskede hendelsen 'Skred i boligområdet Husløs' (nr. 3 i tabellen over) kan påvirke de kritiske samfunnsfunksjonene: Ivaretagelse av husly og varme, forsyning av energi og drivstoff, tilgang på elektronisk kommunikasjon, fremkommelighet for personer og gods, ivaretagelse av nødvendige helse- og omsorgstjenester og kommunens kriseledelse og krisehåndtering. Hendelsen utløser også behov for evakuering. En nærmere begrunnelse og vurdering av hendelsen finnes i analyseskjemaet.

Analysene kan synliggjøre at flere samfunnsfunksjoner er gjensidig avhengig av hverandre. Dette kommer spesielt frem gjennom sårbarhetsvurderingene og kan påvirke kommunens evne til å håndtere den uønskede hendelsen. Eksempler på avhengigheter som er avdekket kan fremstilles i en tabell, se tabell 4. I venstre kolonne vises svikt i de aktuelle samfunnsfunksjonene, mens kolonnene over viser følgehendelser/konsekvenser for andre samfunnsfunksjoner.

HELHETLIG RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE – TRINN FOR TRINN

SVIKT	FØLGEHENDELSER / KONSEKVENSER										
	1. Forsyning av mat og medisiner	2. Ivaretagelse av behov for husly og varme	3. Forsyning av energi	4. Forsyning av drivstoff	5. Forsyning av mat og medisiner	6. Forsyning av vann og avløpshåndtering	7. Fremkommelighet for personer og gods	8. Oppfølging av særlig sårbare grupper	9. Nødvendige helse- og omsorgstjenester	10. Nød- og redningstjeneste	11. Kommunens kriseledelse og krisehåndtering
1. Forsyning av mat og medisiner											
2. Ivaretagelse av behov for husly og varme							X	X			
3. Forsyning av energi		X		X	X	X		X	X	X	
4. Forsyning av drivstoff		X				X		X	X	X	
5. Tilgang til elektronisk kommunikasjon			X	X	X			X	X	X	
6. Forsyning av vann og avløpshåndtering											
7. Fremkommelighet for personer og gods								X			
8. Oppfølging av særlig sårbare grupper											X
9. Nødvendige helse- og omsorgstjenester									X		
10. Nød- og redningstjeneste											
11. Kommunens kriseledelse og krisehåndtering											

TABELL 4. Illustrasjon av gjensidige avhengigheter i den uønskede hendelsen «Skred i boligområdet Husløs».

3. Forenklet fremstilling av risiko- og sårbarhetsbilde

Risiko- og sårbarhetsvurderingene for alle de uønskede hendelsene kan oppsummeres i matriseform for å vise enkelte deler av et risiko- og sårbarhetsbilde. Et eksempel er vist i figur 10. Det bør benyttes én matrise for hver konsekvenstype fordi de ulike konsekvenstypene ikke kan sammenlignes. Det er også mulig å lage en matrise for hver samfunnsverdi (se tabell 1). I de tilfeller der samfunnsverdien inneholder mer enn en konsekvenstype, må konsekvenstypene vektas innbyrdes.

De uønskede hendelsene plasseres i matrisen ut fra vurderingen av sannsynlighet og konsekvens. Hendelsene som ligger øverst til høyre i matrisen, er hendelser som er vurdert å ha høy sannsynlighet og store konsekvenser. Hendelser som ligger nede til venstre i matrisen, er hendelser som er vurdert å ha lav sannsynlighet og små konsekvenser. I matrisen kan hendelser med høy usikkerhet for eksempel markeres med en ring, se figur 10.

		KONSEKVENNS FOR LIV OG HELSE – DØDSFALL					
		Ingen døde	1–2 døde	3–5 døde	6–10 døde	>10 døde	
SANNSYNLIGHET	E: 10–100 % 1 gang per 10 år eller oftere						1. Bussulykke i Lysløstunnelen
	D: 2–10 % 1 gang per 10–50 år			2			2. Flom i Lilleelva som rammer Lilleby
	C: 1–2 % 1 gang per 50–100 år					1	3. Skred i boligområdet Husløs
	B: 0,1–1 % 1 gang per 100–1000 år				3	4	4. Brann på Sorgenfri sykehjem
	A: < 0,1 % Sjeldnere enn hvert 1000 år				5		5. Skyteepisode på Lærerik skole

FIGUR 10. Eksempel på risikomatrix for konsekvenstypen dødsfall.

3.2.4 FORSLAG TIL OPPFØLGING

Prosjektgruppen til Lilleby kommune har vurdert fem uønskede hendelser. Med utgangspunkt i forslagene til tiltak fra disse hendelsene, utarbeider prosjektgruppen et forslag til plan for oppfølging. Dette for å sikre at kunnskap og erfaring fra arbeidet med helhetlig ROS blir ivaretatt i den videre oppfølgingen.

Forslaget til oppfølgingsplan skal beskrive de tiltakene som er identifisert. Dette kan være tiltak for å forebygge, for å styrke beredskap og håndteringsevne, men også tiltak for å øke kunnskapen og forslag til mer detaljerte analyser og planer på enkelte områder. Prosjektgruppens forslag til plan for oppfølging kan inngå i rapporten for helhetlig ROS (se pkt 3.2.5).

I vårt eksempel foreslår prosjektgruppen følgende tiltak for Lilleby kommune:

Oppfølging av naturfarer i kommunens planlegging og daglige drift

- Kontroll av erosjon langs bekker og utløp av dreneringsrør spesielt i skredutsatte områder. Gjennomføring av enkel erosjonssikring for å stoppe pågående erosjon.

- Rens av stikkrenner og kulverter for å hindre vann på avveie og sikre kapasitet ved flom og store nedbørsmengder.
- Gjennomgang av eksisterende flom- og skredsikring i boligområdene. Ny og oppdatert flom- og skredsikring må prosjekteres av geoteknisk fagkyndige.
- Informasjon til beboere i skredutsatte boligområder om grunnforholdene, og om varsomhet ved/ restriksjoner for endringer av egen bolig og tomt.
- Forsterkede rutiner for gravemelding i skredutsatte boligområder.
- Gjennomgang og revisjon av reguleringsplaner for de flom- og skredutsatte boligområdene. I dette arbeidet gjennomføres risiko- og sårbarhetsanalyse som også tar hensyn til klimaendringene og nødvendige grunnundersøkelser. I planene fastsettes hensynssoner for flom og skredfare med tilhørende bestemmelser.

Krisekommunikasjon

- Kommunens plan for krisekommunikasjon må revideres med tanke på å nå befolkningen på ulike språk. Det er behov for økt kapasitet, alternative kommunikasjonsformer og et nærmere samarbeid med lokale media.
- Øke kapasitet ved kommunens sentralbord ved uønskede hendelser.

Beredskapsplanlegging

- Kommunen utarbeider en overordnet beredskapsplan på bakgrunn av funn fra helhetlig ROS.
- Helhetlig ROS må følges opp i risiko- og sårbarhetsanalyser og beredskapsplaner på andre beredskapsområder i kommunen.
- Kommunen må samordne sin beredskapsplanlegging internt, men også mot andre aktuelle samfunnsikkerhetsaktører i kommunen.
- På bakgrunn av funn må det vurderes særskilte beredskapstiltak, herunder videreutvikle ressuroversikter og varslingslister med tanke på håndtering av flom- og skredfaren med ressurser fra NVE, geologer og maskinentreprenører.
- Kommunen har plan for evakuering, men har for liten kapasitet til å bistå de evakuerte med tanke på at de befinner seg i en vanskelig situasjon.
- Naturfarehendelsene i kommunen skal være grunnlag for utvikling av scenarioer for øvelser sammen med redningsetatene og andre lokale aktører.

Kommunens egenberedskap

- Undersøke om kommunens ansvarsområder ivaretar krav til å kunne opprettholde aktuelle funksjoner under uønskede hendelser, og om tilstrekkelig egenberedskap er på plass.
- Gjennomføre en detaljanalyse av konsekvensene i kommunen som følge av et langvarig brudd i energiforsyningen. I denne analysen gjøres en gjennomgang av kommunens nødstrømkapasitet, og om det er ev. udekkede områder. Videre er det behov for planer for test og vedlikehold, og avtaler om etterfylling av drivstoff under uønskede hendelser.

- Vurdere prioritet i mobilnettet, økt kapasitet og alternative løsninger for elektronisk kommunikasjon hvis den vanlige telekommunikasjonen skulle svikte.

Annet

- Generell informasjon til befolkningen om egenberedskap.
- Gjennomgang av hjemmetjenestens rutiner for oppfølging av brukere ved uønskede hendelser.
- Vurdere beliggenhet for kritiske samfunnsfunksjoner i kommunen slik at disse ikke blir avskåret fra brukerne om de utsettes for en hendelse.
- Dialog med nettselskap knyttet til forsyningssikkerhet av energi, med teletilbyderne når det gjelder robusthet og utholdenheten knyttet til telekommunikasjon og Direktoratet for nødkommunikasjon når det gjelder nødnett.

Prosjektgruppens forslag til plan for oppfølging bør inneholde forslag til målsettinger og strategier for kommunens arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap. I arbeidet med målsettingene har prosjektgruppen i dette eksemplet lagt vekt på at kommunens er utsatt for naturfarer.

Forslag til målsettinger for samfunnsikkerhetsarbeidet i Lilleby:

1. Lillebys beliggenhet og naturutfordringer er en verdi. Kommunen skal sikre at utbygging og utvikling tar hensyn til de utfordringer naturen har gitt.
2. Lilleby skal ha et plan- og styringssystem som ivaretar befolkningen, kritiske samfunnsfunksjoner og næringslivets behov for sikkerhet og trygghet ved å redusere sannsynlighet for at uønskede hendelser forekommer gjennom god forebygging.
3. Lilleby skal ha en forberedt og øvet kriseorganisasjon for å redusere konsekvensene for befolkningen dersom vi utsettes for en uønsket hendelse.
4. Lilleby skal samarbeide nært med eksterne aktører for å styrke samfunnsikkerheten.
5. Lillebys arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap skal være lærende og i kontinuerlig utvikling.

Forslag til plan for oppfølging bør ha en utforming lik den som kommunen ellers bruker i ulike handlingsplaner slik at den kan integreres i kommunens plan- og styringssystem.

Kommunens ledelse må forberede forankringen av helhetlig ROS i kommunestyret, gjøre en vurdering av prosjektgruppens forslag til mål, strategier og plan for oppfølging og legge til rette for behandling internt. Den videre oppfølgingen og utviklingen av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet må få en klar forankring i kommunen. Dette omtales i kapittel 4.

3.2.5 RAPPORT

Resultatene fra helhetlig ROS skal være dokumentert i en rapport. Rapporten skal inneholde en oppsummering av risiko og sårbarhet i kommunen og anbefalte tiltak for å styrke samfunnssikkerhetsarbeidet. Et forslag til oppbygging av rapport er vist i vedlegg 7. Formålet med analysen bør gå klart fram og forutsetninger og avgrensninger må være tydelige.

Risiko- og sårbarhetsbildet dokumenteres med fullstendige analyseskjemaer for alle analyserte hendelser, oppsummeringer og analyser av spesielle forhold. Det anbefales å dokumentere også de hendelsene som ikke ble analysert nærmere, se avsnitt 3.2.1.

Kommunebeskrivelsen er en viktig del av rapporten, se avsnitt 3.1.3. Den gir oversikt over kjent risiko og sårbarhet i kommunen og beskriver egenskaper og forhold som kjennetegner kommunen (særtrekkene) når det gjelder samfunnssikkerhet. Bakgrunnsinformasjon som er funnet relevant for analysen og kommunebeskrivelsen, legges ved eller refereres til i rapporten.

Prosjektgruppens forslag til plan for oppfølging bør være en del av rapporten. Hvis det er spesielle forhold prosjektgruppen mener det er viktig å holde et særlig øye med fremover, skal dette også dokumenteres.

Utkast til rapport sendes på høring til interne og eksterne aktører som har vært involvert i arbeidet. Prosjektgruppen innarbeider endringer og avslutter arbeidet med å overlevere helhetlig ROS og rapporten til styringsgruppen for prosjektet.

04

Oppfølging i kommunens
helhetlige og systematiske
samfunnssikkerhets- og
beredskapsarbeid

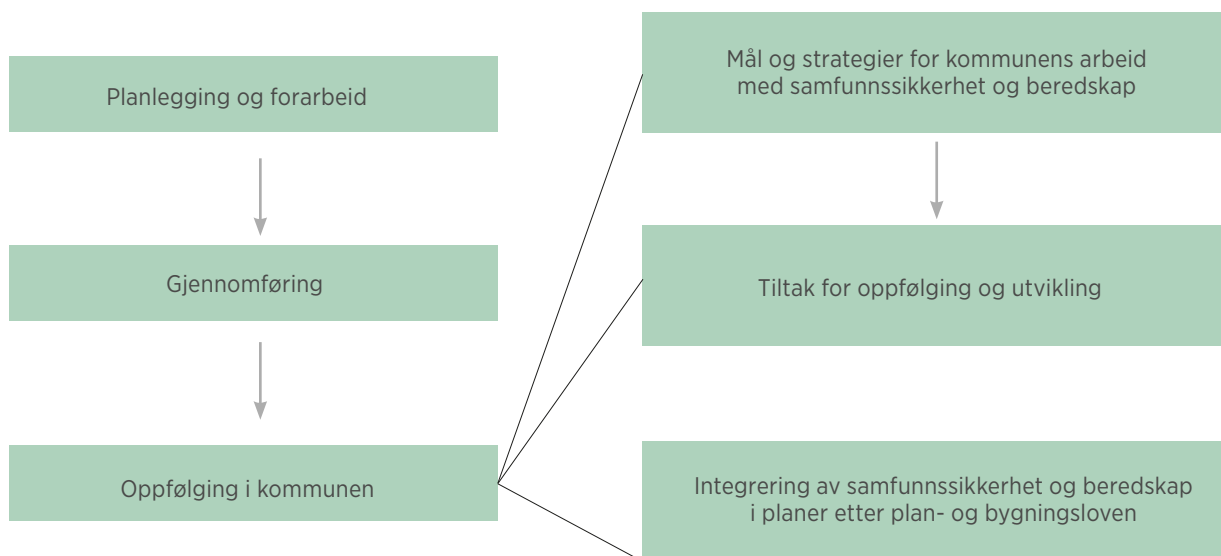
OPPFØLGING I KOMMUNENES HELHETLIGE OG SYSTEMATISKE SAMFUNNSSIKKERHETS- OG BEREDSKAPSARBEID

Vi anbefaler at prosjektgruppen i tillegg til å lage helhetlig ROS, lager et forslag til plan for oppfølging (se avsnitt 3.2.4.). Planen bør også inneholde forslag til målsettinger og strategier for et helhetlig og systematisk arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Forslag til plan for oppfølging behandles i kommunes ledelse og internt i kommunens ansvarsområder.

Helhetlig ROS kan avdekke risiko og sårbarhet som ligger utenfor kommunens ansvarsområde. Der disse forholdene er vesentlige for kommunens samfunnssikkerhetsarbeid, kan kommunen være pådriver for å få gjennomført aktuelle tiltak. Eksempler på dette kan være samarbeid med energiselskap og teletilbydere om beredskapsplanlegging og

samarbeidsavtaler med næringslivet om kritiske forsyninger. I tillegg har kommunen en viktig rolle i arbeidet med å styrke egenberedskapen hos innbyggerne

Ved den interne behandlingen av plan for oppfølging gjøres prioriteringer og nærmere konkretiseringer. I forbindelse med at helhetlig ROS fremmes kommunestyret, bør også plan for oppfølging legges frem for beslutning og gis status som et styrende dokument for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Det bør være samme krav til oppfølging og revisjon som for planer etter plan- og bygningsloven.

FIGUR 11. Kommunen skal ha en plan for oppfølging av helhetlig ROS.

4.1

PLAN FOR OPPFØLGING

På bakgrunn av helhetlig ROS beslutter kommunen en plan for oppfølging. Planen inneholder målsettinger, strategier og tiltak for utvikling av kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap de neste fire årene. Planen revideres hvert år.

4.1.1 MÅL OG STRATEGIER FOR KOMMUNENS ARBEID MED SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP

I det gjennomgående eksemplet slutter kommunen seg til prosjektgruppens forslag til målsettinger og strategier (se pkt.3.2.4) og velger å integrere disse i kommuneplanens samfunnsdel.

4.1.2 TILTAK FOR OPPFØLGING OG UTVIKLING

I eksemplet vårt fra Lilleby kommune er nå alle forslag til tiltak vurdert i kommunens ulike ansvarsområder og kommunens ledelse. Underveis er det kommet inn nye innspill og prioriteringer. På bakgrunn av dette har kommunen prioritert tiltakene som skal gjennomføres for å styrke kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Kommunens ledelse har i den vedtatte planen for oppfølging både pekt på ansvarlige og frister for oppfølging av tiltakene.

Plan- og bygningssetaten

- Lillebys beliggenhet og naturutfordringer skaper usikkerhet for fremtiden. I tillegg vil klimaendringene øke fremtidig risiko. Disse forholdene er vesentlige utviklingstrekk i kommune som skal integreres i kommunale planstrategi og legges til grunn for revidering av kommuneplaner og nye utbyggingsplaner.
  - Løpende
  - Følge særlig opp naturfarer og klimaendringer i arbeidet med kommunal planstrategi og i arealplanleggingen
  - Revidere sjekklister for utbyggingsplaner hvor dette følges opp, med særlige krav til utbyggere og gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalyser for utbyggingsplaner

- Gjennomføre skredsikringstiltak i samarbeid med geotekniske fagkyndige i de skredutsatte boligområdene.
  - Utrede mulighet for samarbeid om statlig støtte innen 1. juni XXXX
  - Følge opp i planarbeidet i oppfølgingspunktet over
- Utrede flom og skredfare i de utsatte boligområdene nærmere for å vurdere en eventuell revisjon av reguleringsplanene. I arbeidet gjennomføres risiko- og sårbarhetsanalyser som ser på eksisterende flom- og skredsikring. I tillegg gjennomføres nødvendige grunnundersøkelser. Ved behov for nye hensynssoner med tilhørende bestemmelser revideres reguleringsplanen innen 1. juni XXXX
- Følge opp samfunnssikkerhet og beredskap som et særlig satsningsområde i arbeidet med ny kommuneplan.
  - Arbeidet starter opp i slutten av kommunestyreperioden

Teknisk etat

- Kontrollere erosjon langs bekker og utløp av dreneringsrør i flom og skredutsatte områder.
  - Løpende
- Rense stikkrenner og kulverter for å hindre vann på avveie og sikre kapasitet ved flom og store nedbørmengder.
  - Løpende
- Forsterke rutiner for gravmelding i de skredutsatte områdene, innen 1. oktober XXXX
- Helhetlig ROS må følges opp i risiko- og sårbarhetsanalyser og beredskapsplaner innen beredskapsområdene i teknisk etat, innen 1. juli XXXX

Rådmannens stab

- Ved informasjonsansvarlig: Informasjon til beboere i skredutsatte boligområder om grunnforhold, og om varsomhet på endringer av egen bolig og tomt, innen 1. april XXXX

- Ved informasjonsansvarlig: Kommunens plan for krisekommunikasjon må revideres med tanke på å kunne nå befolkningen på ulike språk uansett situasjon. Det er behov for økt kapasitet, alternative kommunikasjonsformer og et nærmere samarbeid med lokal media, innen 1. mai XXXX
- Ved informasjonsansvarlig: Generell informasjon til befolkningen om egenberedskap, innen 15. april XXXX
- Ved informasjonsansvarlig: Gjøre aktuelle samarbeidsaktører kjent med resultater fra helhetlig ROS, innen 15. april XXXX
- Ved servicetorget: Øke kapasiteten ved kommunens sentralbord ved uønskede hendelser, plan for teknisk løsning og bemanning innen 1. mai XXXX
- Ved beredskapsansvarlig: Kommunen utarbeider en overordnet beredskapsplan på bakgrunn av funn fra helhetlig ROS, i samarbeid med andre beredskapsaktører internt. Beredskapsplanen gjøres til en handlingsdel i kommuneplanens samfunnsdel med årlig rullering, innen 1. juli XXXX
- Ved beredskapsansvarlig: Kommunen må samordne sin beredskapsplanlegging internt, men også mot andre aktuelle samfunnsikkerhetsaktører i kommunen innen 1. oktober XXXX
- Ved beredskapsansvarlig: På bakgrunn av funn i helhetlig ROS må det vurderes særskilte beredskapstiltak, som egenberedskap i kommunen, videreutvikle ressursoversikter og varslingslister med tanke på håndtering av flom- og skredfare med ressurser fra NVE, geologer og maskinentreprenører, innen 1. oktober XXXX
- Ved beredskapsansvarlig: Kommunen har plan for evakuering, men har for liten kapasitet til å drifte evakueringssenteret med tanke på at de evakuerte vil befinne seg i en vanskelig situasjon. Det må vurderes om kommunen kan inngå samarbeid med frivillige organisasjoner for å drifte evakueringssenteret, innen 1. november XXXX
- Ved beredskapsansvarlig: Gjennomføre en detaljanalyse av konsekvensene i kommunen som følge av et langvarig brudd i energiforsyningen. I denne analysen gjøres en gjennomgang av kommunens nødstrømkapasitet, og om det er ev. udekkede områder. Videre er det behov for planer for test og vedlikehold, og avtaler om etterfylling av drivstoff under uønskede hendelse

- Ved beredskapsansvarlig: Vurdere prioritet i mobilnettet og økt kapasitet og alternative løsninger for elektronisk kommunikasjon hvis teletilbudene skulle svikte
- Ved beredskapsansvarlig: Utvikle naturfarehendelsene fra helhetlig ROS til scenarioer for samøvelse mellom redningsetatene, kommunen og andre lokale aktører, innen 1. februar XXXX

Alle fag-/sektorområder i kommunen

- Helhetlig ROS skal følges opp i risiko- og sårbarhetsanalyser og beredskapsplaner på andre beredskapsområder i kommunen, alle fag/ sektorområder innen 1. juli XXXX

Kommunen som pådriver

- Invitere NVE, geologer og maskinentreprenører til samarbeid og videreutvikling av ressursoversikter og varslingslister for håndtering av flom- og skredfare, ved beredskapsansvarlig, innen 1. oktober XXXX.
- Invitere til samarbeid om beredskapsplanlegging og øvelser med aktuelle eksterne samfunnsikkerhetsaktører, ved beredskapsansvarlig, innen 1. oktober XXXX
- Invitere nettselskap til samarbeidsmøte om å utrede konsekvenser av et langvarig energibrudd i Lilleby, ved rådmannen, innen 1. november XXXX
- Invitere til samarbeid med frivillige organisasjoner for å drifte evakueringssenteret, ved beredskapsansvarlig, innen 1. november XXXX
- Ha jevnlig dialog med nettselskaper, teletilbydere og Direktoratet for nødkommunikasjon om forsyningsikkerhet av energi, telekommunikasjon og nødnett, ved rådmannen, løpende

Tiltak for evaluering og utvikling av arbeidet med samfunnsikkerhet og beredskap

For å sikre oppdatering og kontinuerlig utvikling av kommunens arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap, anbefaler vi at plan for oppfølging også inkluderer tiltak for evaluering og utvikling. Det er naturlig at plan for oppfølging følger plansyklusen til planer etter plan- og bygningsloven, med fireårige planer og årlige revisjoner for å dokumentere status for oppfølging av tiltakene.

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal oppdateres/revideres

- i takt med revisjon av kommunedelplaner
- ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet

Første punkt innebærer at kommunen må vurdere oppdatering av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen hvert fjerde år i forbindelse med utarbeidelse av kommunal planstrategi. Endringer i risiko- og sårbarhetsbildet som krever oppdatering av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen kan være etablering av en ny virksomhet som håndterer farlige stoffer, ny kunnskap om klimaendringer eller andre forhold som er avdekket i arbeidet med helhetlig ROS.

Ved oppdatering/revisjon av helhetlig ROS er det viktig å evaluere analysen og vurdere status for de gjennomførte tiltakene. Har ny kunnskap kommet til slik at risiko- og sårbarhetsbildet kan være endret? Har gjennomføring av tiltak ført til endringer i risiko- og sårbarhetsbildet? Har øvelser eller hendelser avdekket nye sårbarheter? Krever dette mindre oppdateringer, eller er det nødvendig at kommunen tar en full gjennomgang av helhetlig ROS? Revisjon av helhetlig ROS skal alltid følges opp med en ny plan for oppfølging.

Overordnet beredskapsplan skal til enhver tid være oppdatert og revideres årlig.

I tillegg til kravene til oppdatering og revisjon er det forventet at kommunen er en lærende organisasjon i arbeidet med samfunnsikkerhet og beredskap. Dette innebærer at kommunen i tillegg:

- gjennomfører årlige revisjoner og oppdateringer av helhetlig ROS, plan for oppfølging og beredskapsplaner
- foretar nødvendige endringer i risiko- og sårbarhetsanalysen, beredskapsplaner og plan for oppfølging etter evaluering av øvelser og uønskede hendelser
- foretar nødvendige endringer i samfunnsikkerhets- og beredskapsarbeidet etter Fylkesmannens tilsyn og etter kommunens forvaltningsrevisjoner/ egenkontroll av samfunnsikkerhetsområdet

4.2

INTEGRERING AV SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP I PLANER ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Plan- og bygningsloven stiller krav om et helhetlig plan- og styringssystem. Planleggingen settes inn i et bredere samfunnsperspektiv som legger til rette for styrking og utvikling av den sektorovergripende samfunnsrettede planleggingen. Samfunnsikkerhet er et av hensynene loven skal ivareta. I § 3-1 heter det at planer skal "fremme samfunnsikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier mv."

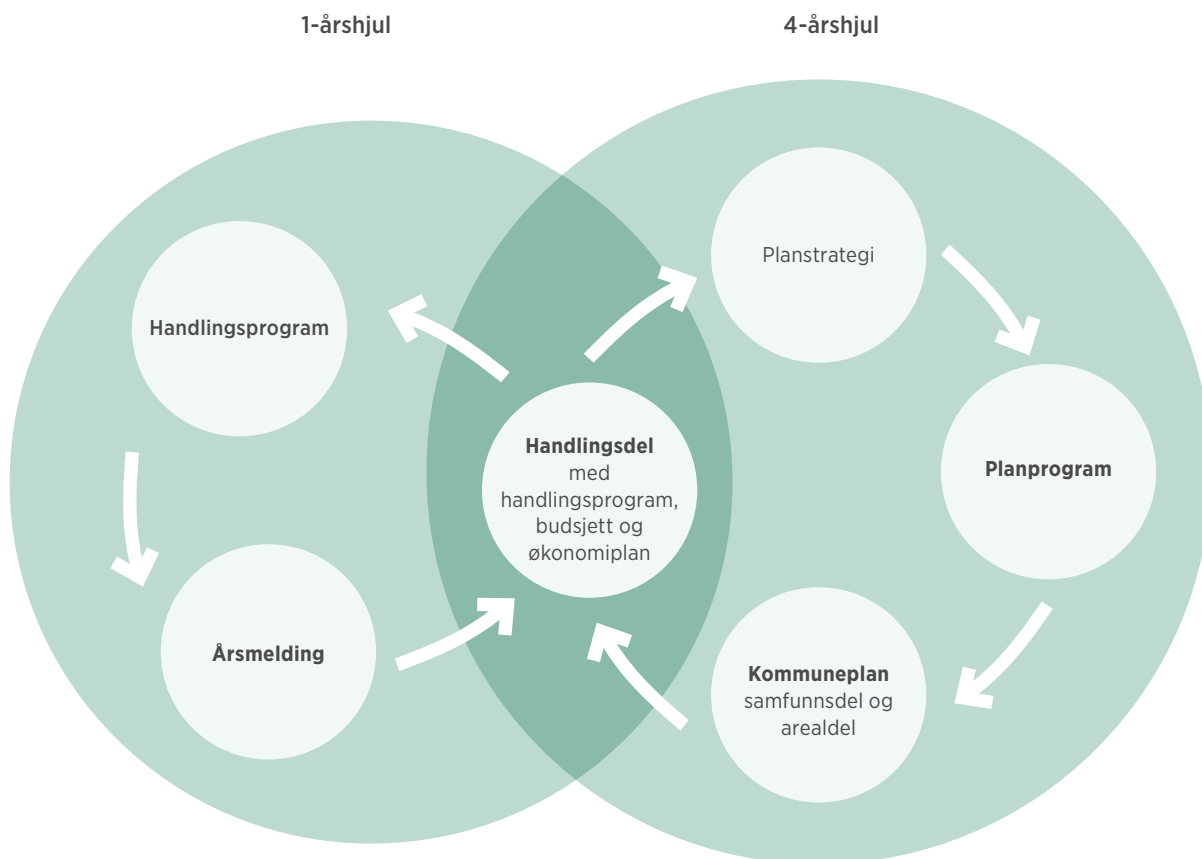
Ved å integrere kommunens arbeid med kommunal beredskapsplikt i plansystemet vil arbeidet i større grad synliggjøres og få en tydeligere forankring. Dette vil også sikre en kontinuerlig utvikling og evaluering av arbeidet. Plan- og bygningsloven er dermed et velegnet virkemiddel for kommunens arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap.

Kommunal planstrategi

Kommunal planstrategi handler om strategiske valg knyttet til utviklingen av kommunen som organisasjon og samfunn. På bakgrunn av dette skal planbehovet vurderes i kommunestyreperioden. Vi anbefaler at helhetlig ROS revideres hvert fjerde år. Revideringen kan skje i forkant av ny kommunal planstrategi eller i etterkant av denne, på bakgrunn av vurdering av kommunens strategiske valg og samfunnsutvikling.

Kommuneplanens samfunnsdel

I kommuneplanens samfunnsdel tar kommunen stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier. Samfunnsdelen er et viktig dokument som synliggjør samordningen mellom ulike ansvarsområder utfordringer, og kommunens samlede utvikling. Her har kommunens arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap en naturlig plass. Samfunnsdelen gir retningslinjer for hvordan prioriterte temaer skal følges opp i ulike sektorer og fagområder. Prioriterte tiltak i plan for oppfølging bør inngå i handlingsdelen til kommuneplanen og revideres årlig.

FIGUR 12. Integriert kommuneplanlegging.

Dersom kommunen velger å behandle samfunnssikkerhet og beredskap som egen temaplan til kommuneplanen, vil plan for oppfølging være en handlingsdel til denne med samme krav til revisjon.

Kommuneplanens arealdel

Arealplanleggingen er viktig i oppfølging av samfunnssikkerhetsarbeidet særlig der helhetlig ROS har avdekket natur- eller virksomhetsfarer. I plan for oppfølging av helhetlige ROS beskrives tiltak som skal følges opp i arealplanleggingen. For eksempel kan funn i helhetlig ROS følges opp i kommunens ordinære rutiner for arealplaner. Det kan også følges opp gjennom detaljerte krav til ytterligere undersøkelser og i ROS-analyser for utbyggingsplaner i områder der det er avdekket risiko.

KAPITTEL

05

Oppsummering:
Helhetlig ROS
– trinn for trinn

OPPSUMMERING: HELHETLIG ROS - TRINN FOR TRINN

Planlegging og forarbeid

- Forankre og etablere prosjekt.
- Definere formål og avgrensing.
- Bestemme inndeling i samfunnsverdier med tilhørende konsekvenstyper og konsekvens- og sannsynlighetskategorier.
- Identifisere kritiske samfunnsfunksjoner.
- Innhente informasjon og beskrivelse av kommunen.
- Identifisere aktuelle interne og eksterne aktører.
- Planlegge nødvendige aktiviteter i gjennomføringsfasen.

Oppfølging i kommunen

- Forankre helhetlig ROS i kommunestyret.
- Beslutte plan for oppfølging med mål, tiltak, ansvar og tidsfrister.
- Etablere et helhetlig og systematisk arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.
- Integrere arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kommunens arbeid med planer etter plan- og bygningsloven.

Gjennomføring

- Invitere aktuelle interne og eksterne aktører.
- Identifisere uønskede hendelser.
- Gå igjennom hver identifiserte uønskede hendelse og:
  - gi hendelsen et navn og et nummer
  - beskriv hendelsesforløpet
  - kartlegg bakenforliggende årsaker og eksisterende tiltak
  - angi sannsynlighet for den uønskede hendelsen i kommunen
  - vurder sårbarheten gjennom å kartlegge hvilke kritiske samfunnsfunksjoner som blir berørt av den uønskede hendelsen og hvordan dette påvirker kommunen
  - angi forventede konsekvenser av hendelsen
  - vurdere behovet for befolkningsvarsling og evakuering
  - angi usikkerhet og styrbarhet
  - foreslå tiltak for å redusere risiko og sårbarhet
- Sammenstille alle analyseskjemaene i et risiko- og sårbarhetsbilde.
- Vurdere andre aktuelle fremstillingsformer:
  - utfordringer innen kritiske samfunnsfunksjoner
  - i risikomatriser
- Utarbeide forslag til oppfølging og mål for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.
- Skrive rapport.
- Presentere risiko- og sårbarhetsbildet og forslag til plan for oppfølging for kommunens ledelse.

VEDLEGG 1

KOMMUNAL BEREDSKAPSPLIKT I LOV OG FORSKRIFT

LOV 2010-06-25 nr. 45: Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (Sivilbeskyttelsesloven) ⁴

KAPITTEL V. KOMMUNAL BEREDSKAPSPLIKT

§ 14. Kommunal beredskapsplikt – risiko- og sårbarhetsanalyse

Kommunen plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstilles i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.

Risiko- og sårbarhetsanalysen skal legges til grunn for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, herunder ved utarbeiding av planer etter lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven).

Risiko- og sårbarhetsanalysen skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner, jf. lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 11-4 første ledd, og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalysen.

§ 15. Kommunal beredskapsplikt – beredskapsplan for kommunen

Med utgangspunkt i risiko- og sårbarhetsanalysen etter § 14 skal kommunen utarbeide en beredskapsplan.

Beredskapsplanen skal inneholde en oversikt over hvilke tiltak kommunen har forberedt for å håndtere uønskede hendelser. Som et minimum skal beredskapsplanen inneholde en plan for kommunens kriseledelse, varslingslister, ressursoversikt, evakueringsplan og plan for informasjon til befolkningen og media.

Beredskapsplanen skal være oppdatert og revideres minimum én gang per år. Kommunen skal sørge for at planen blir jevnlig øvet.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om beredskapsplanens innhold og øvrige krav etter denne bestemmelsen.

⁴ Kommunal beredskapsplikt er gjort gjeldende på Svalbard gjennom forskrift av 18. desember 2012 nr. 1293 om sivilbeskyttelseslovens anvendelse på Svalbard og om beredskapsplikt for Longyearbyen lokalstyre.

FOR-2011-08-22 NR. 894:

FORSKRIFT OM KOMMUNAL BEREDSKAPSLIKT

§ 1. Formål

Forskriften skal sikre at kommunen ivaretar befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

Plikten omfatter kommunen som myndighet innenfor sitt geografiske område, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører.

§ 2. Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse

Kommunen skal gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, herunder kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen og hvordan disse kan påvirke kommunen. Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal forankres i kommunestyret.

Analysen skal som et minimum omfatte:

- a. Eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen.
- b. Risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område som kan ha betydning for kommunen.
- c. Hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre.
- d. Særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur.
- e. Kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet.
- f. Behovet for befolkningsvarsling og evakuering.

Kommunen skal påse at relevante offentlige og private aktører inviteres med i arbeidet med utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalysen.

Der det avdekkes behov for videre detaljanalyser skal kommunen foreta ytterligere analyser eller oppfordre andre relevante aktører til å gjennomføre disse. Kommunen skal stimulere relevante aktører til å iverksette forebyggende og skadebegrensende tiltak.

§ 3. Helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid

På bakgrunn av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal kommunen:

- a. Utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet.
- b. Vurdere forhold som bør integreres i planer og prosesser etter lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven).

§ 4. Beredskapsplan

Kommunen skal være forberedt på å håndtere uønskede hendelser, og skal med utgangspunkt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen utarbeide en overordnet beredskapsplan. Kommunens overordnede beredskapsplan skal samordne og integrere øvrige beredskapsplaner i kommunen. Den skal også være samordnet med andre relevante offentlige og private krise- og beredskapsplaner.

VEDLEGG

Beredskapsplanen skal som et minimum inneholde:

- a. En plan for kommunens kriseledelse som gir opplysninger om hvem som utgjør kommunens kriseledelse og deres ansvar, roller og fullmakter, herunder hvem som har fullmakt til å bestemme at kriseledelsen skal samles.
- b. En varslingsliste over aktører som har en rolle i kommunens krisehåndtering. Kommunen skal informere alle som står på varslingslisten om deres rolle i krisehåndteringen.
- c. En ressursoversikt som skal inneholde opplysninger om hvilke ressurser kommunen selv har til rådighet og hvilke ressurser som er tilgjengelige hos andre aktører ved uønskede hendelser. Kommunen bør på forhånd inngå avtaler med relevante aktører om bistand under kriser.
- d. Evakueringsplaner og plan for befolkningsvarsling basert på den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen.
- e. Plan for krisekommunikasjon med befolkningen, media og egne ansatte.

Beredskapsplanen kan utarbeides som en handlingsdel til kommunedelplanen i henhold til plan- og bygningsloven.

§ 5. Samarbeid mellom kommuner

Der det er hensiktsmessig bør det etableres samarbeid mellom kommuner om lokale og regionale løsninger av forebyggende og beredskapsmessige oppgaver, med sikte på best mulig utnyttelse av de samlede ressurser. Hver kommune skal ha en egen beredskapsplan og helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i henhold til forskriften.

§ 6. Oppdatering/revisjon

Risiko- og sårbarhetsanalysen skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner, jf. lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 11-4 første ledd, og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.

Kommunens beredskapsplan skal til enhver tid være oppdatert, og som et minimum revideres en gang pr. år. Av planen skal det fremgå hvem som har ansvaret for oppdatering av planen og når planen sist er oppdatert.

§ 7. Øvelser og opplæring

Kommunens beredskapsplan skal øves hvert annet år. Scenarioene for øvelsene bør hentes fra kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse. Kommunen skal øve sammen med andre kommuner og relevante aktører der valgt scenario og øvingsform gjør dette hensiktsmessig.

Kommunen skal ha et system for opplæring som sikrer at alle som er tiltenkt en rolle i kommunens krisehåndtering har tilstrekkelige kvalifikasjoner.

§ 8. Evaluering etter øvelser og uønskede hendelser

Kommunen skal etter øvelser og uønskede hendelser evaluere krisehåndteringen. Der evalueringen gir grunnlag for det skal det foretas nødvendige endringer i risiko- og sårbarhetsanalysen og beredskapsplaner.

§ 9. Dokumentasjon

Kommunen skal kunne dokumentere skriftlig at forskriftens krav er oppfylt.

§ 10. Tilsyn

Fylkesmannen fører tilsyn med lovligheten av kommunens oppfyllelse av plikter etter denne forskriften. Tilsynet skal følge bestemmelsene i kapittel 10A i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).

VEDLEGG 2

SAMFUNNSVERDIER OG KONSEKVENSTYPER, SAMT KATEGORIER FOR KONSEKVENNS, SANNSYNLIGHET, USIKKERHET OG STYRBARHET

Nedenfor gis det forslag til samfunnsverdi med tilhørende konsekvenstyper, samt inndeling i konsekvenskategorier, sannsynlighetskategorier, angivelse av usikkerhet og styrbarhet. Den enkelte kommune må imidlertid tilpasse forslaget til egen situasjon.

Sannsynlighetskategorier

Nedenfor er det gitt et eksempel på sannsynlighetskategorier. Målet med å etablere sannsynlighetskategorier er å skille de ulike uønskede hendelsene fra hverandre for å få en spredning i risiko- og sårbarhetsbildet som igjen kan gi underlag for prioriteringer.

Kategori	Tidsintervall	Sannsynlighet (per år)	Forklaring
E	Oftere enn 1 gang i løpet av 10 år	> 10 %	Svært høy
D	1 gang i løpet av 10 til 50 år	2-10 %	Høy
C	1 gang i løpet av 50 til 100 år	1-2 %	Middels
B	1 gang i løpet av 100 til 1 000 år	0,1-1 %	Lav
A	Sjeldnere enn 1 gang i løpet av 1 000 år	< 0,1 %	Svært lav

En sannsynlighet på 0,1 % høres lavt ut og kan være vanskelig å forholde seg til. Hvis alle kommuner var like, tilsvarer det over 40 % sannsynlighet for at hendelsen vil inntreffe i en av landets over 400 kommuner. Det blir i snitt en hendelse hvert 2.-3. år på landsbasis. Dersom en alvorlig tankbilulykke vurderes å inntreffe hvert 100. år for en gjennomsnittskommune, så vil dette bety at en slik hendelse vil kunne inntreffe fire ganger i løpet av ett år på landsbasis. En må da vurdere om dette høres fornuftig ut når en angir sannsynligheten for en bestemt hendelse i en kommune.

Samfunnsverdier og konsekvenstyper

BEFOLKNINGENS SIKKERHET OG TRYGGHET	
Samfunnsverdier	Konsekvenstyper
Liv og helse	Dødsfall Skader og sykdom
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov Forstyrrelser i dagliglivet
Natur og miljø	Langtidsskader på naturmiljø Langtidsskader på kulturmiljø/-minner
Materielle verdier	Økonomiske tap

VEDLEGG

Konsekvenskategorier

Nedenfor er det gitt et eksempel på konsekvenskategorier for de ulike konsekvenstypene. Målet med å etablere konsekvenskategorier er å skille de ulike uønskede hendelsene fra hverandre når det gjelder alvorlighetsgrad slik at det kan gi underlag for prioritering. Det er ikke hensikten å sammenligne mellom konsekvenstyper eller verdier. Man skal altså ikke veie liv og helse opp mot natur og miljø. Kategoriene er tallfestet fra 1–5 der 5 er det mest alvorlige.

Kategori	Forklaring
5	Svært store
4	Store
3	Middels
2	Små
1	Svært små

Inndeling i konsekvenskategorier, både antall kategorier og tilhørende verdier, må tilpasses hver enkelt kommune blant annet basert på kommunens størrelse. Dette betyr at en kommune med få innbyggere kan ha en helt annen verdi på mest alvorlige konsekvenskategori enn tilsvarende kategori for en stor kommune.

Liv og helse

Kategori	Dødsfall
5	> 10
4	6–10
3	3–5
2	1–2
1	Ingen

Kategori	Skader og sykdom
5	> 100
4	20–100
3	6–20
2	3–5
1	1–2

Stabilitet – Manglende dekning av grunnleggende behov

Befolkningen mangler mat, drikkevann, varme og medisiner som følge av hendelsen.

Konsekvenskategoriene 1–5 kan angis som en kombinasjon av antall personer berørt av hendelsen og varighet:

Varighet \ Ant. berørte	< 50 personer	50–200 personer	200–1 000 personer	> 1 000 personer
> 7 dager	Kategori 3	Kategori 4	Kategori 5	Kategori 5
2–7 dager	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4	Kategori 5
1–2 dager	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
< 1 dag	Kategori 1	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3

Stabilitet – Forstyrrelser i dagliglivet

Befolkningen får ikke kommunisert via ordinære kanaler, kommer seg ikke på jobb eller skole, mangler tilgang på offentlige tjenester, infrastrukturer og varer.

Konsekvenskategoriene 1-5 kan angis som en kombinasjon av antall berørte personer og varighet:

Ant. berørte Varighet	< 50 personer	50–200 personer	200–1000 personer	> 1000 personer
> 7 dager	Kategori 3	Kategori 4	Kategori 5	Kategori 5
2–7 dager	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4	Kategori 5
1–2 dager	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
< 1 dag	Kategori 1	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3

Natur og miljø – Skade på naturmiljø

Konsekvenskategorier 1-5 for skade på naturmiljø kan angis som en kombinasjon av geografisk utbredelse og varighet på skade. Utbredelse kan angis som et område i km² eller som lengde, for eksempel km kystlinje.

Geografisk utbredelse Varighet	< 3 km ² /km	3–30 km ² /km	30–300 km ² /km	> 300 km ² /km
> 10 år	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4	Kategori 5
3–10 år	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4

Natur og miljø – Skade på kulturmiljø

Tap og/eller permanent forringelse av kulturmiljø/kulturminner kan angis ut fra fredningsstatus/verneverdi og graden av ødeleggelse:

Fredningsstatus / verneverdi: Grad av ødeleggelse	Verneverdige kulturminner	Verneverdig kulturmiljø	Fredete kulturminner	Fredet kulturmiljø
Omfattende ødeleggelse	2	3	4	5
Begrenset ødeleggelse	1	2	3	4

Noen definisjoner fra Riksantikvaren:

Fredet kulturminne

Et fredet kulturminne er et kulturminne som myndighetene tillegger så stor verdi at det må bevares for ettertiden. Et fredet kulturminne er automatisk fredet eller vedtaksfredet. En fredning er den strengeste form for vern. Fredning innebærer at inngrep/endringer må godkjennes av myndighetene. Lovene som benyttes i dag ved fredning av kulturminner, er kulturminneloven og svalbardmiljøloven.

VEDLEGG

Verneverdig kulturminne

Et verneverdig eller bevaringsverdig kulturminne er et kulturminne som har gjennomgått en kulturminnefaglig vurdering og er identifisert som verneverdig. De mest verneverdige kulturminnene er av nasjonal verdi. Det er først og fremst disse som fredes etter kulturminneloven. Kulturminner kan også ha regional eller lokal verdi. Normalt vil det være kommunene som sikrer vern av slike kulturminner ved hjelp av plan- og bygningsloven. En annen måte å markere at et kulturminne er verneverdig på, er listeføring. Eksempler på slike lister er Byantikvaren i Oslos Gule liste, Riksantikvarens fartøyliste og listen over bevaringsverdige norske kirker.

Kulturmiljø

Et område der kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng. Også naturelementer med kulturhistorisk verdi kan inngå i et kulturmiljø.

Materielle verdier

Direkte kostnader som følge av hendelsen i form av økonomiske tap knyttet til skade på eiendom, håndtering og normalisering.

Kategori	Økonomiske tap
5	> 5 mrd. kroner
4	2-5 mrd. kroner
3	0,5-2 mrd. kroner
2	10-500 mill. kroner
1	< 100 mill. kroner

Angivelse av usikkerhet

Usikkerheten vurderes som **høy** hvis en eller flere av de følgende betingelser er oppfylt:

- Relevante data og erfaringer er utilgjengelige eller upålitelige
- Hendelsen/fenomenet som analyseres er dårlig forstått
- Det er manglende enighet blant ekspertene som deltar i vurderingen

I motsatt fall vurderes usikkerheten som **lav**.

Angivelse av styrbarhet

Følgende kvalitative kategorier foreslås for klassifisering av styrbarhet:

- **Høy:** Kommunen kan kontrollere/styre
- **Middels:** Kommunen kan påvirke
- **Lav:** Kommunen kan ikke påvirke

VEDLEGG 3

EKSEMPEL PÅ MANDAT

Mandat

Prosjektgruppen gis mandat til å utarbeide en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for XXXX kommune og dokumentere resultatet fra arbeidet i en rapport. Basert på den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal prosjektgruppen lage forslag til plan for oppfølging for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal imøtekomme kravene i lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Formål

Formålet med den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen er å:

- gi en oversikt over risiko- og sårbarhetsforhold i kommunen, og hvordan de påvirker kommunen
- avdekke sårbarhet og gjensidige avhengigheter
- foreslå tiltak for hvordan risiko og sårbarhet kan reduseres og håndteres
- gi planleggingsgrunnlag og beslutningsstøtte i kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap

Organisering, roller og ansvar

- Oppdragsgiver og eier av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen er kommunens ledelse
- Representanter fra kommunens ledelse utgjør styringsgruppen og utpeker prosjektleder og prosjektdeltakere for prosjektgruppens arbeid
- Prosjektgruppen har ansvar for å planlegge og gjennomføre den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen
- Prosjektleder skal holde styringsgruppen orientert om prosjektets status underveis
- Kommunen forplikter seg til aktiv deltakelse i de ulike aktivitetene i prosjektet
- Relevante offentlige og private aktører skal inviteres med i arbeidet med gjennomføringen
- Prosjektleder skal presentere resultatene fra den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen, inklusive forslag til plan for oppfølging for kommunens ledelse
- Kommunens ledelse har ansvar for å fremme den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen for kommunestyret og følge opp plan for oppfølging

Budsjett og tidsplan

- Prosjektet får en budsjetttramme på XXX XXX NOK
- Prosjektet skal ha oppstart uke XX i 20XX, og rapport skal leveres innen uke XX i 20XX

VEDLEGG 4

EKSEMPLER PÅ SÆRTREKK VED KOMMUNEN

Kategori	Særtrekk
Fysiske forhold	Kystlinje Vassdrag Øy Fjell Dal Åpent/isolert landskap Lavtliggende områder Kystnære områder Nabokommuner (forhold som kan ha betydning for kommunen)
Naturgitte forhold	Ekstremvær Bølger/bølgehøyde Snø/is Frost/tele/sprengkulde Nedbørmangel/ekstrem tørke Stormflo Flom i sjø/vassdrag Urban flom/overvann Havnivåstigning Skred (leire, stein, jord, fjell, snø) Erosjon Klimaendringer
Samfunnsmessige forhold	Antall innbyggere Avstander Demografi Spesielt sårbare grupper Andre sosiale forhold Størrelse kommune/administrasjon Organisering Avhengighet av nøkkelpersoner i sentral administrasjon Tilreisende/turister Studenter
Samferdsel	Veg Bane Luftfart Flyplass Havn Skipsfart
Næringsvirksomhet/industri	Næringsgrunnlag Virksomhet som forvalter kritiske samfunnsfunksjoner Samlokalisering av næring/næringsområde Hjørnesteinsbedrift Virksomhet som håndterer farlige stoffer, herunder storulykkevirksomheter Avfallsområde/deponi Store arrangementer (idrett, konserter, festivaler, politiske møter) Tilbydere av risikofylte forbrukertjenester
Kulturelle verdier, natur og miljø	Verneverdig/fredet kulturminne/kulturmiljø Natur- og miljøressurser

VEDLEGG 5

EKSEMPLER PÅ UØNSKEDE HENDELSER

Hendelsestyper	Kategori	Eksempler på uønskede hendelser
Naturhendelser	Ekstremvær	Storm og orkan Nedbørmangel/ekstrem tørke Ekstremnedbør (regn, snø, hagl) Lyn- og tordenvær Ekstrem kulde
	Flom	Flom Urban flom Oversvømmelse Stormflo
	Skred	Kvikkleireskred Stein- og jordskred Snøskred Sørpeskred Fjellskred Flodbølge i forbindelse med fjellskred
	Epidemi	Epidemi Pandemi (mennesker, dyr)
	Skogbrann	Skogbrann
	Jordskjelv	Jordskjelv
	Store ulykker	Veg
Bane		Sammenstøt (tog, bil, person, dyr) Avsporing/utforkjøring Brann/røykutvikling på tog
Luftfart		Flystyrt (på flyplass, i kommunen) Kollisjon mellom fly på bakken Helikopterstyrt
Sjø		Skipskollisjon Skipsforlis Tankskipulykke Passasjerskipulykke Ferjeulykke Stort oljeutslipp
Næringsvirksomhet/ industri		Gassutslipp Utslipp av andre farlige stoffer Brann/eksplosjon i industri (tankanlegg, oljeterminal, LNG-anlegg, raffineri, dieseltank, fabrikk) Brann Eksplosjon

VEDLEGG

Store ulykker	Offshore	Utslipp av olje/gass Brann/eksplosjon på offshoreinnretning Forlis av offshoreinnretning
	Atomulykker	Stort luftbåret utslipp fra anlegg i utlandet som kan komme inn over Norge og berøre store eller mindre deler av landet Luftbåret utslipp fra anlegg eller annen virksomhet i Norge Lokal hendelse i Norge eller norske nærrområder uten stedlig tilknytning Lokal hendelse som utvikler seg over tid Stort utslipp til marint miljø i Norge eller i norske nærrområder, eller rykte om betydelig marin eller terrestrisk forurensning Alvorlige hendelser i utlandet uten direkte konsekvenser for norsk territorium
	Brann	Brann i transportmiddel (veg, bane, luft, sjø) Brann i bygninger og anlegg (sykehus, sykehjem, skole, barnehage, idrettshaller/tribuneanlegg, asylmottak, fengsel/arrest, hotell, store arbeidsplasser, verneverdig/fredet kulturminne, eksplosivlager) Andre branner
	Eksplasjon	Eksplasjon i industrivirksomhet Eksplasjon i tankanlegg Eksplasjon i fyrverkeri- eller eksplosivlager
	Annet	Hendelser under store arrangementer Uforsvarlig drift av (risikofylte) forbrukertjenester Hendelse utenfor kommunens geografiske område som har betydning for kommunen (for eksempel ulykke ved bedrift som medfører forurensning i nabokommuner eller utslipp av farlige gasser som driver inn i nabokommuner) Dambrudd Kollaps/totalhavari av bygning Langvarig bortfall av energiforsyning Langvarig utfall av telekom/IKT Langvarig bortfall av drikkevannsforsyning Distribusjon av helsefarlig mat (bakterier, toksiner, virus, sopp, parasitter) Distribusjon av forurenset/forgiftet drikkevann (legionella, giardia) Akutt luftforurensning
Tilsiktede hendelser	Terrorisme	Terrorangrep Bombetrussel
	Kriminell handling	Utro tjener Forbrytelse (grovt ran) Voldshandling Skyting pågår (skole, høyskole, universitet, forsamlingslokale, arrangement) Sabotasje av kritisk infrastruktur (vannverk, strøm, IKT, transportnett) Kidnapping/gisseltaking/kaiping
	Digitale rom	Cyberangrep Hacking

VEDLEGG 6

MULIGE INFORMASJONSKILDER

Type informasjon	Informasjonskilde	Spesifisering
Risiko- og sårbarhetsanalyser, beredskapsanalyser og -planer	Eksisterende risiko- og sårbarhetsanalyser	Tidligere risiko- og sårbarhetsanalyser fra kommunen Nabokommunenes risiko- og sårbarhetsanalyser FylkesROS Nasjonalt risikobilde (DSB) Risiko- og sårbarhetsanalyser fra ulike fagområder i kommunen og andre (helse og sosial, kraftforsyningen, vann-, avløp og renovasjon, vegvesen, industri, brannvesen, havner i kommunen, klimasårbarhet, akutt forurensning, andre sektorer) ROS-analyser knyttet til areal- og reguleringsplaner/andre planområder Andre aktørers risiko- og sårbarhetsanalyser
	Beredskapsplaner	Kommunens overordnede beredskapsplan Beredskapsplaner knyttet til enkeltsektorer/fagområder i kommunen Beredskapsplaner knyttet virksomheter med storulykkepotensial i kommunen Eksterne aktørers beredskapsanalyser og -planer
Stedsspesifikke forhold	Lokalkunnskap	Data/kunnskap om lokale forhold Befaringer Strekningsanalyser fra Jernbaneverket
	Tilsynsrapporter	Fylkesmannens tilsynsrapporter Tilsyn fra andre statlige myndigheter
	Historiske data	Ulykkesstatistikk. Noen kilder: <ul style="list-style-type: none"> • SSBs dødsårsaksregister • Norsk pasientregister • Nasjonalt folkehelseinstitutt: Folkehelseprofiler • DSB: Statistikk over branner, el-skader, uhell knyttet til farlige stoffer og transport av farlig gods og produkt- og forbrukertjenester. • Statens vegvesen: Trafikkulykkeregister og register over dødsulykker • Sjøfartsdirektoratet Dødsulykker med fritidsbåt • Norsk folkehjelp: Statistikk over drukningsulykker • JBV: Statistikk over uønskede hendelser og tilstander • Hva har hendt i kommunen tidligere? • Hva har hendt i andre kommuner?
	Data fra viktige infrastruktur- og tjenesteleverandører	Informasjon fra lokale kraftleverandører Ang. risiko for jernbaneulykker, kontakt sikkerhet@jbv.no
	Forskningsarbeider, veiledninger og rapporter	
	Aktuelle konsekvensutredninger	
	SSBs befolknings-fremskrivninger	
	Naturfarer og klimaendringer	Informasjon om naturfarer og klimatilpasninger er tilgjengelig fra MET, Norsk klimaservicesenter, Miljødirektoratet, DSB, NVE, NGL, Cicero
	Kartdata	Se neste side

VEDLEGG

DIGITALE TEMAKART

Noen viktige datakilder:

Datleverandør	Datatype	Bruksområde
NVE	<p>En rekke karttyper med aktsomhetsområder, fareområder og risikoområder for skred og flom.</p> <p>http://www.nve.no/no/Vann-og-vassdrag/Databaser-og-karttjenester/</p> <p>http://www.nve.no/no/Flom-og-skred/Farekartlegging/</p> <p>http://www.skrednett.no</p> <p>http://www.varsom.no</p> <p>Disse kan brukes fra NVEs kartinnsynsløsninger, som nedlastbare data eller som wms-tjenester</p>	<p>Områder med fare for hendelser. Noen karttyper med sannsynlighet. Kart over tidligere skredhendelser.</p>
DSB	<p>Fire karttyper som viser anlegg med farlig stoff, eksplosivanlegg, storulykkanlegg og transport av farlig gods. For innsyn i farlig stoffdata, se http://www.dsb.no/no/Ansvarsomrader/Farlige-stoffer/FAST-anleggogkart/</p> <p>For data til nedlasting, kontakt kart@dsb.no</p>	<p>Områder med fare for hendelser.</p>
Statens vegvesen	<p>Kart med årsgjennstrafikk og trafikkulykker. Data for nedlasting.</p>	<p>Kan brukes i vurdering av fare, sannsynlighet og konsekvens.</p>
SSB	<p>Befolkningsdata, på adressenivå, rutenett og grunnkretser. Data for nedlasting.</p>	<p>Konsekvensoversikt</p>
Riksantikvaren	<p>Kart for fredete og verneverdige kulturminner. Data til nedlasting og innsyn. www.kulturminnesok.no og Askeladden: Riksantikvaren</p>	<p>Konsekvensoversikt</p>
Miljødirektoratet	<p>Kart for fredet og verdifull natur. Data til nedlasting og innsyn</p> <p>http://www.miljodirektoratet.no/no/Tjenester-og-verktoy/Database/Naturbase/</p>	<p>Konsekvensoversikt</p>
JBV	<p>Strekingsanalyse. Analysen gir oversikt over risiko, uønskede hendelser, beredskapsforhold, bilder og kart. Foreløpig er ikke datakilden åpen. Henvendelser til sikkerhet@jbv.no</p>	<p>Kan brukes i vurdering av fare og konsekvenser</p>
Meteorologisk Institutt (MET)	<p>En rekke karttyper som viser observasjoner av nedbør fra radar og varsler frem i tid for vind, temperatur, nedbør (regn og snø) og bølgeforhold, se https://halo.met.no</p> <p>Også andre typer observasjoner og varsler som ikke er på kartform (grafer, tabeller og tekstvarsler)</p> <p>Kommuner kan få bruker på Halo ved å kontakte post-halo@met.no</p>	<p>Konsekvensvurdering</p>

VEDLEGG 7

FORSLAG TIL STRUKTUR PÅ RAPPORT

Eksempel på oppbygging av rapport for helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse:

1. Oppsummering og konklusjon.
2. Introduksjon med beskrivelse av bakgrunn, formål, forutsetninger, avgrensninger.
3. Mandatet for arbeidet.
4. Kommunebeskrivelse, inkl. informasjonsgrunnlag.
5. Beskrivelse av hvem som har deltatt og hvordan ulike interessenter har vært involvert.
6. Metode og arbeidsprosess.
7. Identifikasjon av uønskede hendelser.
8. Risiko- og sårbarhetsvurdering.
9. Identifikasjon av tiltak.
10. Fremstilling av risiko- og sårbarhetsbildet.
11. Risikohåndtering – prosjektgruppens forslag til mål, strategier og tiltak i plan for oppfølging.
12. Referanser.
13. Eventuelle vedlegg, for eksempel analyseskjema, hvilke sjekklister som er benyttet, osv.

LITTERATURLISTE

Alvorlige hendelser i barnehager og utdanningsinstitusjoner - veiledning i beredkapsplanlegging, Utdanningsdirektoratet, 2013

Aven, T. (2013): Practical implications of the new risk perspectives. Reliability Engineering & System Safety, 115, 136-145

Aven, T., Røed, W. & Wiencke, H.S. (2008): Risikoanalyse. Prinsipper og metoder, med anvendelser. Universitetsforlaget

Forskrift 22. august 2011 nr. 894 om kommunal beredkapsplikt

Forskrift 26. mars 2010 nr. 489 om tekniske krav til byggverk (byggteknisk forskrift)

Forskrift 18. desember 2012 nr. 1293 om sivilbeskyttelseslovens anvendelse på Svalbard og om beredkapsplikt for Longyearbyen lokalstyre

Fremgangsmåte for scenarioanalyser i nasjonalt risikobilde, DSB 2014

Lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)

Lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven)

Lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven)

Lov 15. juni 2001 om miljøvern på Svalbard (svalbardmiljøloven)

Lov 16. desember 2011 nr. 65 om næringsberedskap (næringsberedkapsloven)

Lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap (helseberedkapsloven)

Lov 25. juni 2010 nr. 45 om kommunal beredkapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven)

Lov 7. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)

Lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner

Meld. St 29 (2011-2012): Samfunnssikkerhet

Nasjonal helseberedkapsplan, Helse- og omsorgsdepartementet 2014

Nasjonalt risikobilde 2013, DSB 2013

NOU 2000:24: Et sårbart samfunn

NS 5814:2008 Krav til risikovurderinger, Standard Norge 2008

NS-ISO 31000:2009 Risikostyring - Prinsipper og retningslinjer, Standard Norge 2009

Plangrunnlag for kommunal atomberedskap, Statens strålevern m.fl. 2008

Prop. 91 L (2009-2010) Lov om kommunal beredkapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven)

Retningslinjer for flaum- og skredfare i arealplanar, Norges vassdrags- og energidirektorat 2011

Sikkerhet i kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner – modell for overordnet risikostyring, KIKS-prosjektet – 1. delrapport, DSB 2012

Veileder for sikkerhet ved store arrangementer, DSB 2013

Veileder for fylkesROS, DSB 2014

Robust elektronisk kommunikasjon - veiledning og råd til kommuner, Post- og teletilsynet 2014.

Veileder i risiko- og krisekommunikasjon, DSB 2014

Veiledning til forskrift om kommunal beredkapsplikt, DSB 2012

**Direktoratet for
samfunnsikkerhet
og beredskap**

Rambergveien 9
3115 Tønsberg

Telefon 33 41 25 00
Faks 33 31 06 60

postmottak@dsb.no
www.dsb.no

ISBN 978-82-7768-344-7
HR 2288
Oktober 2014

 /DSBNorge

 @dsb_no

 dsb_norge

 dsbnorge

VEILEDNING

til forskrift om kommunal beredskapsplikt

Februar 2012

Utgitt av: Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) 2012

ISBN: 978-82-7768-263-1

Grafisk produksjon: Erik Tanche Nilssen AS, Skien

VEILEDNING TIL FORSKRIFT OM KOMMUNAL BEREDSKAPSPLIKT

INNHOOLD

FORORD.....	3	§ 5. SAMARBEID MELLOM KOMMUNER	29
INNLEDNING	4	Innledning.....	29
DEFINISJONER	5	Til første setning.....	29
§ 1. FORMÅL	7	Til andre setning.....	30
Innledning.....	7	§ 6. OPPDATERING/REVISJON	32
Til første ledd	7	Innledning.....	32
Til andre ledd.....	8	Til første ledd	32
§ 2. HELHETLIG RISIKO- OG SÅRBARHETS-ANALYSE.....	10	Til andre ledd	33
Innledning.....	10	§ 7. ØVELSER OG OPPLÆRING.....	34
Til første ledd	11	Innledning.....	34
Til andre ledd.....	12	Til første ledd	35
Til tredje ledd bokstav a	12	Til annet ledd	35
Til tredje ledd bokstav b	13	§ 8. EVALUERING ETTER ØVELSER OG UØNSKEDE	
Til tredje ledd bokstav c	13	HENDELSER	36
Til tredje ledd bokstav d	14	Innledning.....	36
Til tredje ledd bokstav e	14	Til første ledd, første setning.....	36
Til tredje ledd bokstav f	14	Til første ledd, andre setning.....	37
Til fjerde ledd	14	§ 9. DOKUMENTASJON	38
Til femte ledd	15	Innledning.....	38
§ 3. HELHETLIG OG SYSTEMATISK		Til første ledd.....	38
SAMFUNNSSIKKERHETS- OG		§ 10. TILSYN.....	39
BEREDSKAP SARBEID	16		
Innledning.....	16		
Til bokstav a	16		
Til bokstav b	17		
§ 4. BEREDSKAPSPLAN.....	20		
Innledning.....	20		
Til første ledd	21		
Til andre ledd	22		
Til andre ledd bokstav a	22		
Til andre ledd bokstav b	24		
Til andre ledd bokstav c	24		
Til andre ledd bokstav d	26		
Til andre ledd bokstav e	27		
Til tredje ledd	28		

FORORD

Kommunen har et generelt og grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sine geografiske områder. Alle uønskede hendelser skjer i en kommune, og kommunene utgjør det lokale fundamentet i den nasjonale beredskapen og spiller en avgjørende rolle i alt beredskapsarbeid. Bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt er derfor meget viktig og skal bidra til at kommunen står bedre rustet til å forebygge og håndtere uønskede hendelser.

1. januar 2010 trådte bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt i kraft. Loven endret navn fra ”Lov om Sivilforsvaret” til ”Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven)”. Forskrift om kommunal beredskapsplikt ble gjort gjeldende fra 7. oktober 2011.

Det nye i loven er at kommunen pålegges en generell beredskapsplikt, noe de tidligere ikke har hatt.

Kommunen er i henhold til sitt grunnleggende ansvar pålagt krav til beredskapsforberedelser på ulike områder. Den kommunale beredskapsplikten pålegger imidlertid kommunen en sektorovergripende kommunal beredskapsplikt, som skal bidra til at kommunen vurderer og planlegger samfunnssikkerhet og beredskap i et mer helhetlig perspektiv. Grunnlaget for

beredskapsarbeidet i kommunen skal være en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, der kommunen kartlegger hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe, vurderer sannsynligheten for at slike hendelser inntreffer og hvordan slike hendelser vil kunne påvirke lokalsamfunnet. Med utgangspunkt i analysen skal kommunen utarbeide en overordnet beredskapsplan som skal være samordnet med andre relevante krise- og beredskapsplaner. Det er også en forutsetning at analysen legges til grunn for og integreres i kommunale planprosesser.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap ønsker med denne veilederen å bidra til en felles forståelse av bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt, og gi innspill til hvordan kommunene kan oppfylle kravene i forskrift om kommunal beredskapsplikt. Veilederen gir nettlenger til utfyllende informasjon, publikasjoner og eksempler.

INNLEDNING

Hovedformålet med veiledningen er å bidra til at det etableres en felles forståelse av bestemmelsene i forskrift om kommunal beredskapsplikt og hvordan bestemmelsene kan etterkommes. Veiledningen tar sikte på å gi utfyllende kommentarer til bestemmelsene, og orientere om hvordan forskriften kan oppfylles.

Veilederen skal være et hjelpemiddel for kommunene i implementeringen av forskriften, men veilederen er ikke utarbeidet som en spesifikk mal for hvordan forskriften skal oppfylles, for eksempel hvordan kommunens overordnede beredskapsplan skal utformes eller hvordan kommunen organiserer sitt beredskapsarbeid for å innfri kravet om et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid. Her viser veilederen til utfyllende veiledning, publikasjoner og eksempler.

Målgruppen for veilederen er kommunens ledelse som har det overordnede ansvaret for at forskriften etterkommes og de ansvarlige for konkrete oppgaver knyttet til samfunnssikkerhet og beredskap. Også Fylkesmannen vil ha nytte av veilederen som grunnlag for å føre tilsyn med lovligheten av kommunens oppfyllelse av plikter etter denne forskriften.

Veilederen foreligger kun i elektronisk versjon. Kapittelinnstillingen følger paragrafene i forskrift om kommunal beredskapsplikt. Forskriftstekst er satt i rammer som tydelig skiller seg fra veiledningsteksten for øvrig. Veiledningsteksten under rammene angir hvordan forskriftens krav kan oppfylles.

Veilederen gir nettlenger til utfyllende informasjon, publikasjoner og eksempler på hvordan noen av forskriftens krav kan etterkommes i praksis. Veilederen skal være et ”levende dokument” som kan bygges ut med lenker til ny kunnskap, nye aktuelle rapporter og veiledere, eksempler, mv., og med mellomrom revideres.

DEFINISJONER

Et viktig ledd i implementeringen av kommunal beredskapsplikt er at det etableres en felles forståelse av sentrale begreper som karakteriserer arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Det kan derfor være hensiktsmessig å plassere noen av begrepene som benyttes i forskriften og i veilederen nærmere.

Samfunnssikkerhet kan beskrives som den evne samfunnet har til å opprettholde viktige samfunnsfunksjoner og ivareta borgernes liv, helse og grunnleggende behov under ulike former for påkjenninger. Samfunnssikkerhetsbegrepet brukes bredt og dekker sikkerhet innenfor hele spekteret av utfordringer, fra begrensede hendelser via større krisesituasjoner som representerer omfattende fare for liv, helse, miljø og materielle verdier, til sikkerhetsutfordringer som truer nasjonens selvstendighet eller eksistens¹.

Begrepet *beredskap* er definert som planlegging og forberedelser av tiltak for å begrense eller håndtere kriser eller andre uønskede hendelser på best mulig måte².

I denne veilederen benyttes *beredskapsarbeid* som betegnelse for kommunenes samlede arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

Uønskede hendelser: hendelser som avviker fra det normale, og som har medført eller kan medføre tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier³.

En krise kan defineres som en hendelse som har potensial til å true viktige verdier og svekke en organisasjons evne til å utføre viktige funksjoner. En krise kan være en tilstand som kjennetegnes av at samfunnssikkerheten eller andre viktige verdier er truet, og at håndteringen utfordrer eller overskrider kapasiteten og/eller kompetansen til den organisasjonenheten som i utgangspunktet har ansvaret for denne⁴.

1 Innst. S. nr. 49 (2004-2005), St. meld. nr. 39 (2003-2004)S
Samfunnssikkerhet og sivilt-militært samarbeid, NOU 2006:6 *Når sikkerheten er viktigst*

2 NOU 2000:24 *Et sårbart samfunn*, NOU 2006:6 *Når sikkerheten er viktigst*

3 Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven), Kap I, § 3 bokstav a (<http://www.lovdata.no/all/h1-20100625-045.html>)

4 Stortingsmelding nr. 17 (2001-2002) *Samfunnssikkerhet*

St. meld. nr. 22 (2007-2008) legger Infrastrukturutvalgets definisjon av kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner til grunn: Kritisk infrastruktur er de anlegg og systemer som er helt nødvendige for å opprettholde samfunnets kritiske funksjoner som igjen dekker samfunnets grunnleggende behov og befolkningens trygghetsfølelse. Det er altså *kritisk samfunnsfunksjon* som er det mest sentrale begrepet for forståelsen av området. Dette er knyttet opp mot samfunnets grunnleggende behov som igjen er definert slik: ”[Samfunnets grunnleggende behov] kan være trygghet for den enkelte og basale fysiske behov som vann, mat, varme og lignende”⁵.

Med *helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse* menes i denne forskriften en systematisk gjennomgang av kommunens geografiske område og virksomhet med sikte på å:

- kartlegge risiko og sårbarhet, som omfatter:
  - uønskede hendelser som er av en slik karakter eller et omfang at den involverer kommunens ledelse i vurderingen av forebyggende tiltak, samt beredskap og krisehåndtering
  - uønskede hendelser som berører flere sektorer
- avdekke tverrsektorielle sårbarheter og gjensidige avhengigheter
- unngå risiko og sårbarhet der det er mulig
- redusere risiko og sårbarhet gjennom forebyggende og skadebegrensende tiltak
- håndtere eventuell restrisiko med beredskap

Skadeforebyggende tiltak kan beskrives som tiltak som settes inn mot årsakene til at uønskede hendelser oppstår og dermed reduserer sannsynligheten for at disse inntreffer. Dette forutsetter at risiko- og sårbarhetsområder kartlegges, analyseres og blir utgangspunkt for planverk og eventuelle tiltak. Å kartlegge skredfare for å unngå boligbygging er et typisk eksempel på et skadeforebyggende tiltak. Dersom det allerede er utbygd i et rasfarlig område, handler det skadeforebyggende tiltaket for eksempel om å sette opp fysiske installasjoner for å hindre at skred utløses⁶.

5 St.meld. nr. 22 (2007-2008) *Samfunnssikkerhet. Samvirke og samordning*

6 Nasjonal sårbarhets- og beredskapsrapport (NSBR) 2007, s. 11 (<http://www.dsb.no/no/toppmeny/Publikasjoner/2007/Rapport/Nasjonal-sarbarhets--og-beredskapsrapport-NSBR-2007/>)

Skadebegrensende tiltak kan beskrives som tiltak som settes inn mot konsekvensene av uønskede hendelser og som dermed minsker skadevirkningen av disse. Et eksempel på skadebegrensende tiltak er bygging av flomvoller som vern ved en mulig flom⁷.

Krisekommunikasjon: Når kriser oppstår, handler krisekommunikasjon om å formidle viktige og presise budskap på en mest mulig effektiv måte, under stort tidspres. Kommunikasjonen skal begrense usikkerhet om ansvarsforhold, klargjøre hva virksomheten gjør for å løse problemet og redusere krisens omfang, samt formidle hvordan rammede kan få hjelp og støtte.⁸ Krisekommunikasjon er altså en organisasjonskommunikasjon med medier, samarbeidsparter, egne ansatte og befolkningen, i alvorlige situasjoner og kriser.

Informasjonsberedskap: Den evnen virksomheter har til raskt å etablere systemer for å varsle, strukturere og utføre arbeidet med kommunikasjon og informasjon i en krisesituasjon. Ansvar, roller og rutiner for dette fremgår av virksomhetens informasjonsberedskapsplan/krisekommunikasjonsplan som er en del av virksomhetens totale beredskapsplanverk.

---

7 Ibid.

8 Fornyings- og administrasjonsdepartementet: *Statens kommunikasjonspolitikk*, fastsatt av FAD 16. oktober 2009 (http://www.regjeringen.no/upload/FAD/Vedlegg/Informasjonspolitikk/Statens_kom_pol_web.pdf).

§ 1. FORMÅL

§ 1. Formål

Forskriften skal sikre at kommunen ivaretar befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunns-sikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

Plikten omfatter kommunen som myndighet innenfor sitt geografiske område, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører.

INNLEDNING

Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelses-tiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) gir i §§ 14 og 15 kommunen en generell beredskapsplikt. Lovens krav er at kommunen utarbeider en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for kommunen og med utgangspunkt i denne lager en beredskapsplan. Forskrift om kommunal beredskapsplikt er gitt med hjemmel i loven. Forskriften gir presiserende og utfyllende regler om den kommunale beredskapsplikten. En av hovedhensiktene med forskriften er å sikre at kommunen jobber helhetlig og systematisk med samfunnsikkerhets- og beredskapsarbeidet, se kommentarene til forskriftens § 3.

Kommunen har et generelt og grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sitt geografiske område. Kommunen utgjør således det lokale fundamentet i den nasjonale beredskapen. Den nasjonale beredskapen bygger på prinsippene om nærhet, likhet og ansvar.

- *Nærhetsprinsippet:* En krise skal håndteres på et lavest mulig nivå.
- *Likhetsprinsippet:* Organiseringen i en krise skal være mest mulig lik den daglige organiseringen.
- *Ansvarsprinsippet:* Den myndighet som har det daglige ansvaret, har også ansvaret i en krise.

Reglene om kommunal beredskapsplikt i loven og forskriften endrer ikke på disse prinsippene.

Sektorlovgivningen pålegger kommunen en rekke krav til beredskapsforberedelser på en rekke områder, hvor de mest relevante er brann- og eksplosjonsvernloven, forurensningsloven, opplæringsloven, helse- og sosialberedskapsloven, strålevernloven, kommune-helsetjenesteloven, sosialtjenesteloven, smittevernloven, forsyningsloven og vannressursloven.

Sivilbeskyttelsesloven kap V og denne forskriften gir kommunen en generell beredskapsplikt. Denne beredskapsplikten skal ikke erstatte, men komplettere beredskapspliktene som følger av sektorregelverket. I tillegg kommer Sivilt beredskapssystem (SBS) som er ment for situasjoner av sikkerhetspolitisk karakter. SBS vil ikke bli omtalt nærmere i denne veilederen.

TIL FØRSTE LEDD

Forskriften skal sikre at kommunen ivaretar befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunns-sikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

For å legge grunnlaget for et helhetlig og systematisk arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap, er det behov for en avklaring av rammebetingelsene for kommunens/ administrasjonens arbeid på feltet. Dette kan være spesielt aktuelt i kommuner som ikke har utarbeidet helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse eller som mangler ajourførte beredskapsplaner. For å få en slik avklaring av for eksempel økonomiske rammer, organisering m.m. av beredskapsarbeidet, kan rådmannen fremme en sak for å gjøre kommunestyret/relevante politiske utvalg kjent med lovens og forskriftens krav til kommunal beredskap. Dette vil gi grunnlag for en politisk prioritering av disse oppgavene. Innholdet i saken må tilpasses situasjonen i den enkelte kommune. Formålet er å sikre at kommunestyret/formannskap/politisk utvalg er kjent med

kommunens ansvar etter loven og forskriften og at det er gjort politiske prioriteringer.

Saksområdet kan fremmes på flere måter:

- gjøre kommunestyret/utvalget kjent med kommunens beredskapsansvar
- informere om status i arbeidet, hvis dette ikke er gjort i andre saker, herunder status i forhold til avvik/merknader i tilsyn og status i kommunens øvelsesaktivitet
- drøfte muligheter for interkommunalt samarbeid innen samfunnssikkerhet og beredskap
- drøfte nivået på det kommunale beredskapsarbeidet og prinsippene for hvordan kommunestyret/utvalget vil at rådmannen skal følge opp ansvaret
- legge grunnlaget for ressurstildeling til administrasjon av dette ansvarsområdet
- eventuelt belyse strukturen for organisering av beredskapsansvaret, hvis denne type organisering ikke er delegert til rådmannen

I henhold til kommunelovens § 23, nr 2 skal administrasjonssjefen sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover og forskrifter. For at rådmannen og hans/hennes administrasjon skal kunne løse kommunens beredskapsoppgaver, er det viktig at kommunestyret eller annet relevant folkevalgt organ er kjent med kommunens ansvar. Ressursbruken til *administrasjon* på disse oppgavene må være belyst og avklart i kommunens ordinære budsjettprosess. Med et slikt grunnlag kan rådmannen administrere ansvaret som kommunen er pålagt gjennom lov og forskrift, og fremme konkrete saker om risiko- og sårbarhetsanalyse og beredskapsplaner.

En sak om kommunens beredskapsansvar bør ses i sammenheng med kommunens oppfølging av forskriftens § 3, *helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid*. Når kommunen på bakgrunn av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen har etablert gode systemer for planmessig oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet (se kommentarene til forskriftens § 3), vil behovet for en sak som her beskrevet være lite.

TIL ANDRE LEDD

Plikten omfatter kommunen som myndighet innenfor sitt geografiske område, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører.

Annet ledd presiserer hva som menes med ”kommunen” i denne forskriften.

Den tradisjonelle definisjonen er å se på kommunen som myndighet innenfor sitt *geografiske område*. Kommunen har et ansvar for alle som til enhver tid oppholder seg i kommunen. Dette gjelder ikke bare de som har fast bopel i kommunen, men også de som oppholder seg der for kortere perioder. Kommunen må i sitt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap ta høyde for også denne gruppen mennesker. Dette gir spesielle utfordringer for kommuner med mange fritidsboliger. Enkelte kommuner får mangedoblet sin befolkning i ferier. Videre kan kommunen ha store arrangementer som festivaler, idrettsarrangementer, politiske møter, stor studentmasse i semestrene, etablering av asylmottak, trafikknutepunkter og lignende. Dette må gjenspeiles i kommunens samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.

Selv om de geografiske grensene avgrensner kommunens myndighetsområde, vil mange kommuner måtte ta hensyn til forhold utenfor de geografiske grensene i sitt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Uønskede hendelser kan ligge utenfor kommunens geografiske område, men likevel få betydning for kommunen. Eksempler på dette er ulykker på bedrifter som medfører forurensning i nabokommuner eller utslipp av farlige gasser som driver inn i nabokommunen. Slike forhold må kommunen ta hensyn til i sitt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

Kommunen er ansvarlig for en betydelig *tjeneste-produksjon* mot egen befolkning, både gjennom drift av blant annet barnehager, skoler, barneverntjeneste, vann og avløp, alders- og sykehjem, primærhelsetjeneste og der hvor kommunen har valgt å sette tjenestene ut til andre aktører. Pliktene i forskriften gjelder også kommunen som ansvarlig for denne typen virksomhet. Evnen til å opprettholde tjenesteproduksjon under uønskede hendelser, kontinuitetsplanlegging, oversikt over kritiske samfunnsfunksjoner og kritisk infrastruktur, gjensidige avhengigheter osv. må derfor integreres i kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

Kommunen har en *pådriverrolle* overfor andre relevante aktører innenfor sitt geografiske område. Relevante aktører er for eksempel eiere av kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner, frivillige organisasjoner, bedrifter med storulykkespotensiale, nødetatene osv. Kommunen skal involvere disse i arbeidet med den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen og i oppfølging av funn som analysen avdekker. Videre skal kommunen

påse at kommunens beredskapsplan er samordnet med relevante offentlige og private krise- og beredskapsplaner, jf. forskriftens § 2, fjerde ledd og § 4, første ledd. På regionalt nivå er det Fylkesmannen som har denne pådriverrollen.

Mange Fylkesmenn bruker fylkesberedskapsrådet aktivt i dette pådriverarbeidet. Tilsvarende har mange kommuner et *beredskapsråd*⁹. Eksempel på sammensetting er: Ordfører, rådmann, kommunale og statlige fagorganer i kommunen, politi, Sivilforsvaret, forsvaret, frivillige organisasjoner og fra eiere av kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner, og andre relevante aktører som har vært involvert i utarbeidelse av kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) anbefaler at alle kommuner etablerer et beredskapsråd for å møte de kravene som stilles i forskriften. Det er viktig at de virksomhetene som har ansvar for å løse en krise inviteres med i arbeidet med for eksempel kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse, se kommentarene til forskriftens § 2. I tillegg vil rådet være en god arena for samordning av beredskapsplanene mellom aktørene, se kommentarene til § 4.

---

⁹ *Beredskapsrådet* er et forum bestående av personer fra politisk og administrativ ledelse i kommunen og lokale/regionale representanter fra sentrale samarbeidspartnere/støttespillere i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Beredskapsrådet er et forum for gjensidig orientering om beredskapsarbeidet og nødvendige avklaringer av ansvarsforhold og fordeling av arbeidsoppgaver. Beredskapsrådet ledes av ordføreren.

§ 2. HELHETLIG RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE

§ 2. Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse

Kommunen skal gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, herunder kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen og hvordan disse kan påvirke kommunen.

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal forankres i kommunestyret.

Analysen skal som et minimum omfatte:

- a) eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen
- b) risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område som kan ha betydning for kommunen
- c) hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre
- d) særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur
- e) kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntrefft
- f) behovet for befolkningsvarsling og evakuering

Kommunen skal påse at relevante offentlige og private aktører inviteres med i arbeidet med utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalysen.

Der det avdekkes behov for videre detaljanalyser skal kommunen foreta ytterligere analyser eller oppfordre andre relevante aktører til å gjennomføre disse. Kommunen skal stimulere relevante aktører til å iverksette forebyggende og skadebegrensende tiltak.

INNLEDNING

Bestemmelsen er hjemlet i sivilbeskyttelsesloven § 14 som sier at ”kommunen plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstilles i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse”.

Med uønskede hendelser menes i denne forskriften hendelser som avviker fra det normale, og som har medført eller kan medføre tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier. Dette fremgår av § 1 i forskriften.

I tillegg skal uønskede hendelser som kan ramme kritiske samfunnsfunksjoner og kritisk infrastruktur inkluderes, slik det fremgår av bokstav d i denne paragraf.

Med helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse menes i denne forskriften en systematisk gjennomgang av kommunens geografiske område og virksomhet med sikte på å:

- kartlegge risiko og sårbarhet, som omfatter:
  - uønskede hendelser som er av en slik karakter eller et omfang at den involverer kommunens ledelse i vurderingen av forebyggende tiltak, samt beredskap og krisehåndtering
  - uønskede hendelser som berører flere sektorer
- avdekke tverrsektorielle sårbarheter og gjensidige avhengigheter
- unngå risiko og sårbarhet der det er mulig
- redusere risiko og sårbarhet gjennom forebyggende og skadebegrensende tiltak
- håndtere eventuell restrisiko med beredskap

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal gi et så komplett risikobilde som mulig innenfor kommunens geografiske område, jf. forskriftens § 1 andre ledd. Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal ikke begrenses til de ansvarsområder som er tillagt kommunen gjennom øvrig lovgiving. Dette tilsier at analysen bør gjennomføres i en tverrfaglig gruppe med fagpersoner og ansvarlige aktører på de ulike fagfelt.

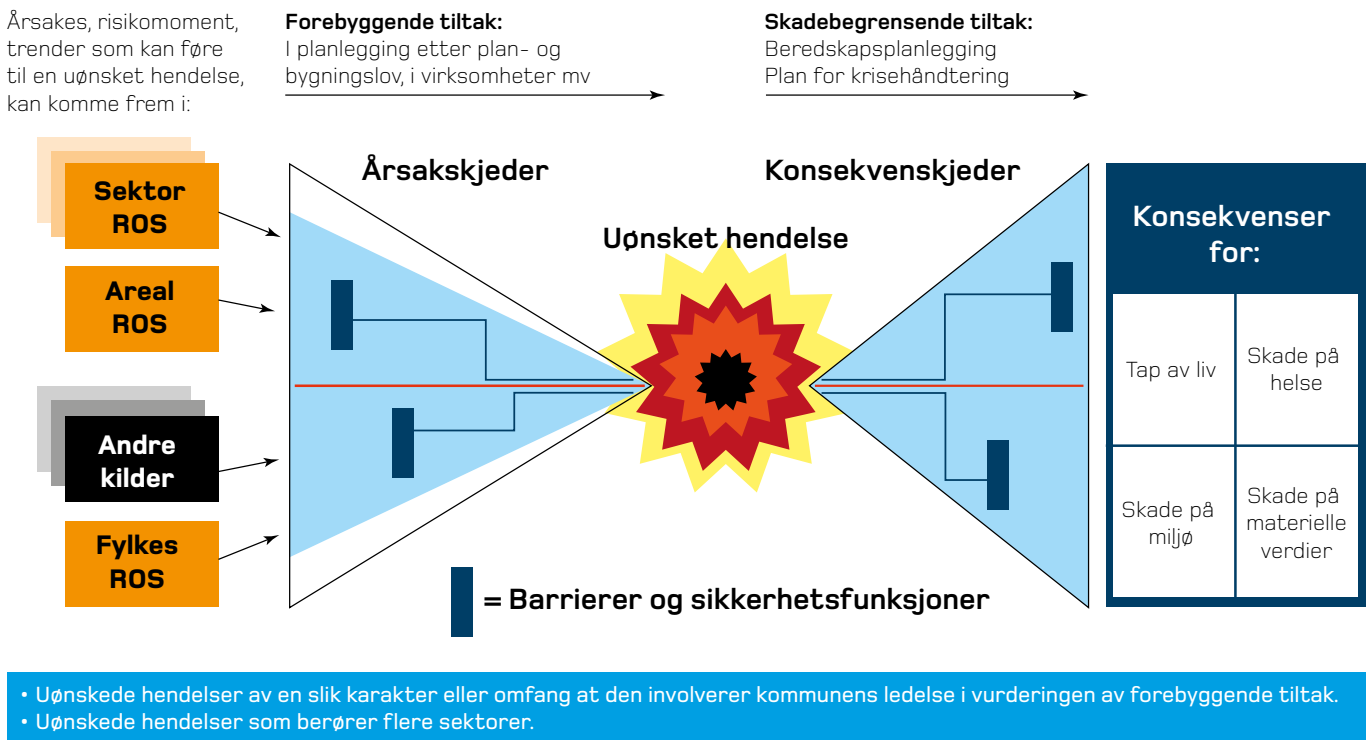
I motsetning til plan- og bygningsloven krever denne forskriften at også allerede utbygd areal skal inkluderes i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen. Dette blir nærmere utdypet under bokstav a i denne paragraf.

For kommunens virksomhet skal den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen omfatte alle virksomhetsområder og alle typer hendelser, også på tvers av sektorer. Den erstatter på ingen måte risiko- og sårbarhetsanalysene som gjennomføres innenfor den enkelte sektor, men skal utdype disse ved at den også skal se på sammenhenger og avhengigheter mellom sektorene.

Utgangspunktet for den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen bør være de uønskede hendelser som gjennom sektoranalyser, og andre risiko- og sårbarhetsanalyser, viser seg å ha potensial eller karakter til å involvere kommunens ledelse eller andre sektorer. I tillegg kan man gjennom arbeidet i den tverrfaglige gruppen avdekke nye uønskede hendelser som ikke tidligere er analysert. For alle de aktuelle uønskede hendelsene skal det utføres en risiko- og sårbarhetsanalyse med sikte på å identifisere forebyggende og skadebegrensende tiltak.

Selve gjennomføringen av analysen anbefaler vi følger Norsk Standard NS 5814:2008, Krav til risikovurderinger. (www.standard.no) Denne er også beskrevet i DSBs veiledere: Samfunnssikkerhet i arealplanlegging – Kartlegging av risiko og sårbarhet fra 2010 (<http://www.dsb.no/no/toppmeny/Publikasjoner/2008/Tema/Samfunnssikkerhet-i-arealplanlegging---Kartlegging-av-risiko-og-sarbarhet/>) og Veileder for kommunale risiko- og sårbarhetsanalyser fra 1994. (<http://www.dsb.no/no/toppmeny/Publikasjoner/Tidligere-ar/Andre/Veileder-for-kommunale-risiko--og-sarbarhetsanalyser/>)

Se figur 1 for illustrasjon av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen.

Figur 1. Illustrasjon av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen.

TIL FØRSTE LEDD

Kommunen skal gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, herunder kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen og hvordan disse kan påvirke kommunen.

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen bør bygge på både eksisterende risiko- og sårbarhetsanalyser og på andre aktuelle kilder, som vist i figur 1. Fokuset i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal være på uønskede hendelser som har eller kan få en karakter eller et omfang som medfører at kommunens ledelse involveres eller som berører flere sektorer. Alle risiko- og sårbarhetsanalyser internt i kommunen (sektoranalyser og arealanalyser), overordnede risiko- og sårbarhetsanalyser (fylkes-ROS og nasjonale sårbarhets- og beredskapsrapporter (NSBR/ NRB)) og risiko- og sårbarhetsanalyser fra for eksempel industri bør inngå som grunnlag for den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen. Dersom det gjennom arbeidet avdekkes områder, temaer og sektorer hvor det er behov for mer detaljerte analyser skal kommunen gjennomføre dette, eller oppfordre andre relevante aktører til å gjennomføre det.

TIL ANDRE LEDD

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal forankres i kommunestyret.

Resultatet av risiko- og sårbarhetsanalysen skal legges til grunn for kommunens arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap. Den må derfor inngå i alle sentrale beslutningsprosesser som har til hensikt å forebygge og forberede håndtering av uønskede hendelser, slik at tap av liv, helse, miljø, viktig infrastruktur og materielle verdier kan unngås og/eller bli så små som mulig. Dette blir nærmere utdypet i veiledningen til § 3.

Forskriften gir *kommunestyret* ansvaret for den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen, og som beskrevet i § 1 er det naturlig at kommunestyret involveres både ved oppstart og ved behandling av ferdig analyse. Det er kommunestyrets ansvar å følge opp resultatene og prioritere aktuelle tiltak.

I tillegg bør både rådmann og ordfører følge med på arbeidet underveis.

DSB anbefaler at selve utarbeidelsen av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen organiseres som et prosjekt, som gis et klart *mandat* der rammer, forventninger og ressurser presiseres. Styring og forankring av prosjektet må også klargjøres for å lette oppfølgingen av resultatene.

TIL TREDJE LEDD BOKSTAV A

Analysen skal som et minimum omfatte: eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer

Risiko- og sårbarhetsforhold i kommunen kan være relatert til kommunen som geografisk område eller til kommunen som en leverandør av tjenester.

Innen kommunens geografiske område skal både risiko- og sårbarhetsforhold som skyldes naturforhold og menneskelig aktivitet analyseres. Det er viktig at også *fremtidige endringer* grunnet klimaendring, utbyggingsprosjekter eller arealbruksendringer inkluderes i analysen. Analysekravet i denne forskriften er *videre enn* kravet til utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalyse i plan- og bygningslovens § 4-3. Plan og bygningsloven 2008 er i første rekke en sektorlov som retter seg mot utbygging/bygging av nye områder og bygg. Den stiller ingen krav i forhold til eksisterende bebyggelse og infrastruktur, med unntak av omreguleringer. Denne forskriften skal se hele lokalsamfunnet under ett og omfatter dermed også *eksisterende infrastruktur, regulerte og utbygde områder*.

Risiko- og sårbarhetsanalysen av kommunens tjenestetilbud skal som et minimum omfatte de områder hvor kommunen har lovfestet krav om levering av tjenester – *kommuneplikter*.

Naturhendelser	Menneskelig svikt og systemsvikt	Tilsiktede uønskede hendelser
Ekstremvær	Svikt i kritisk infrastruktur	Terrorisme
Naturulykker	Branner	Organisert kriminalitet
Sykdom og helse	Eksplisjoner	Sikkerhetstruende aktiviteter
	Transportulykker	
	Utslipp av giftige og/eller miljøskadelige stoffer	

Figur 2. Eksempler på risiko- og sårbarhetsfaktorer det er aktuelt å vurdere.

Se for øvrig DSBs veiledere Samfunnssikkerhet i arealplanlegging – Kartlegging av risiko og sårbarhet (<http://www.dsb.no/Global/Publikasjoner/2008/Tema/temasamfunnssikkerhetareal.pdf>), GIS i samfunnssikkerhet og arealplanlegging (http://www.dsb.no/Global/Publikasjoner/2005/Andre/veileder_gis.pdf) og rapport Nasjonalt risikobilde – prosess og metode. (<http://www.dsb.no/Global/Publikasjoner/2010/Tema/Metodedokument%20NRB.pdf>)

TIL TREDJE LEDD BOKSTAV B

Analysen skal som et minimum omfatte: risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område som kan ha betydning for kommunen

I arbeidet med kartlegging av uønskede hendelser som kan ramme kommunen, skal kommunen også vurdere hendelser utenfor kommunens grenser og hendelser som rammer flere kommuner.

Spesielt uønskede hendelser som berører kritisk infrastruktur vil lett kunne få store konsekvenser i en kommune, selv om selve hendelsen er utenfor kommunens grenser. Eksempler på dette er bortfall av strøm og vann, og stengte veier. Ansvar for levering av disse tjenestene og håndtering av hendelsene ligger ofte utenfor kommunen og reguleres gjennom *aktorplikter*, men konsekvensene rammer kommunens ansvarsområder og må derfor inkluderes i risiko- og sårbarhetsanalysen.

Mange naturfarer som for eksempel flom og skogbranner, vil ofte ramme større geografiske områder. Det kan derfor være naturlig å samarbeide med nabokommuner om slike problemstillinger.

TIL TREDJE LEDD BOKSTAV C

Analysen skal som et minimum omfatte: hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre

I arbeidet med den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal uønskede hendelser som berører, eller har potensial for å berøre flere sektorer, vies spesiell oppmerksomhet. Samfunnsutviklingen de siste tiårene har gjort ulike sektorer og funksjoner mer avhengig av hverandre. Allerede i sårbarhetsutvalgets utredning (NOU 2000:24) påpekes det at *”de forskjellige hovedfunksjoner i samfunnet, slik som transport, kraftforsyning, kommunikasjon og helsetjenester, har utviklet en stor grad av gjensidig avhengighet”*. En svikt i en av disse funksjonene vil da kunne føre til konsekvenser i andre sektorer og funksjoner. Figur 3 illustrerer dette.

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal gi kommunen mulighet til å se sammenhenger mellom de sektorvise risiko- og sårbarhetsanalysene, og dermed bidra til at samfunnssikkerheten vurderes i et mer helhetlig perspektiv.

	Ledelse/ Informasjon	Kraftforsyning	Telekom-muni- kasjon	Olje og driv- stoff	Transport	Abeidskraft	Vannforsyning	Bank- og pen- gevesen	Bygg og anlegg	Industri og varehandel	Helse	Ernæring	Brann/redning	Politi/orden
Ledelse/informasjon	x	xx	xx			x			x				x	xx
Kraftforsyning	x		xx	x		x				x			x	
Telekommunikasjon	x	xx			x	x				x			x	
Olje og drivstoff	x	xx	x		xx				x	x			x	
Transport	xx	x	x	xx		xx			xx	x			x	x
Abeidskraft	x	xx	xx		x		x	xx			x	xx		
Vannforsyning	xx	xx	x							x				
Bank- og pengevesen	x	xx	xx										x	
Bygg og anlegg	x	x	x	xx	xx	xx		xx		x				
Industri og varehandel	x	xx	xx	xx	xx	xx	x	xx					x	
Helse	x	xx	xx			xx	xx			xx		xx	x	x
Ernæring	x	xx	xx			xx	xx	xx		xx				
Brann/redning	xx	x	xx			x	xx		x					xx
Politi/orden	xx	x	xx			x								

Figur 3. Oversikt over gjensidig avhengighet mellom viktige samfunnsfunksjoner. (To kryss angir sterk avhengighet, ett kryss en mer usikker avhengighet) NOU 2000:24 s. 36. Kategoriene øverste rad må leses som innsatsfaktorer for kategoriene i venstre kolonne. F.eks. er "Helse" avhengig av "Telekommunikasjon", mens "Telekommunikasjon" ikke er avhengig av "Helse".

TIL TREDJE LEDD BOKSTAV D

Analysen skal som minimum omfatte: særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur

Kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner ble av Infrastrukturutvalget (NOU 2006: 6) definert som: *”De anlegg og systemer som er helt nødvendige for å opprettholde samfunnets kritiske funksjoner som igjen dekker samfunnets grunnleggende behov og befolkningens trykghetsfølelse.”* Det er altså en tett sammenheng mellom begrepene og de bør ses under ett. Infrastrukturutvalget lister følgende samfunnsfunksjoner og infrastrukturer:

Kritisk infrastruktur	Kritiske samfunnsfunksjoner
Elektrisk kraft	Bank og finans
Elektronisk kommunikasjon	Matforsyning
Vann og avløp	Helse-, sosial- og trygdetjenester
Transport	Politi
Olje og gass	Nød- og redningstjeneste
Satellittbasert infrastruktur	Kriseledelse
	Storting og Regjering
	Domstolene
	Forsvar
	Miljøovervåkning
	Renovasjon

Figur 4. Infrastrukturutvalget. NOU 2006: 6 Når sikkerheten er viktigst

Bortfall av disse funksjonene og infrastrukturene gir raskt store konsekvenser og må derfor vies spesielt fokus i arbeidet med en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse. Enkelte sentrale deler av infrastrukturen som for eksempel transformatorer og pumpestasjoner kan være spesielt sårbare og skal vies særskilt oppmerksomhet.

TIL TREDJE LEDD BOKSTAV E

Analysen skal som minimum omfatte: kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet

I en risiko- og sårbarhetsanalyse av kommunens tjenestetilbud skal evnen til å opprettholde virksomheten vies spesiell oppmerksomhet. Spesielt for de av kommunens tjenestetilbud som er definert som kritiske samfunnsfunksjoner og kritiske infrastrukturer vil uønskede hendelser raskt få store konsekvenser.

Forebygging av uønskede hendelser i disse systemene bør derfor ha høy prioritet. Likeledes skal de sårbarheter som avdekkes så langt som mulig kompenseres med tiltak som sikrer at tjenestetilbudet opprettholdes eller raskt gjenopprettes. Kompenserende tiltak kan for eksempel være redundans i tekniske systemer og organisasjoner eller beredskapsmessige tiltak.

TIL TREDJE LEDD BOKSTAV F

Analysen skal som et minimum omfatte: behovet for befolkningsvarsling og evakuering.

Mange uønskede hendelser medfører behov for varsling og evakuering av befolkningen innen et område. Omfanget kan variere og avhenger av faktorer som hendelsestype, topografi og befolkningstetthet innen det aktuelle området. Institusjoner og steder hvor det oppholder seg mange mennesker kan gi spesielle utfordringer. Vurderinger av dette skal inngå i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.

TIL FJERDE LEDD

Kommunen skal påse at relevante offentlige og private aktører inviteres med i arbeidet med utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalysen.

Dette vil være alle som etter sektorlovgiving har ansvar for levering av aktuelle tjenester og som normalt også vil bidra i håndteringen av uønskede hendelser. Mange av disse aktørene vil også delta i beredskapsrådet som beskrevet i § 1 i denne forskriften.

TIL FEMTE LEDD

Der det avdekkes behov for videre detaljanalyser skal kommunen foreta ytterligere analyser eller oppfordre andre relevante aktører til å gjennomføre disse. Kommunen skal stimulere relevante aktører til å iverksette forebyggende og skadebegrensende tiltak.

Dersom arbeidet med den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen avdekker områder, temaer eller sektorer hvor risiko og sårbarhet ikke er tilstrekkelig kartlagt og analysert skal dette gjøres av kommunen selv, eller av andre relevante aktører.

Forskriften stiller i seg selv ikke krav om oppfølgende tiltak (utover krav til utarbeidelse av kommunal beredskapsplan), dersom det gjennom risiko- og sårbarhetsanalysen avdekkes feil og mangler i kommunen. Men de ulike aktørene har i mange tilfeller et ansvar for å redusere sårbarheten og bedre samfunnssikkerheten, som er regulert gjennom respektiv sektorlovgivning. For kommunens ansvarsområder vil den kunne være ansvarlig for ulike oppfølgende tiltak ut fra bestemmelser i slik

sektorlovgivning. Tilsvarende vil ulike private aktører kunne være ansvarlig for oppfølgende tiltak innen sitt ansvarsområde. Dette forutsetter at resultatet av risiko- og sårbarhetsanalysen gjøres kjent for de relevante aktørene, dersom de ikke har deltatt i arbeidet med utarbeidelsen. Kommunen har i så henseende et *ansvar som pådriver* i denne prosessen.

Eksempler på helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse:

Risiko- og sårbarhetsanalyse for Grimstad kommune <http://www.grimstad.kommune.no/Documents/Kommunale%20planer/Kommuneplan/Kommuneplan%202011-2023/ROS%202011-2023%20revidert%20080711%20A.pdf> og Risiko- og sårbarhetsanalyse for Karmøy kommune <http://www.karmoy.kommune.no/no/tema/individ-og-samfunn/beredskap-og-sikkerhet/risiko-og-sarbarhetsanalyse-karmoy-kommune-2011>

§ 3. HELHETLIG OG SYSTEMATISK SAMFUNNSSIKKERHETS- OG BEREDSKAPSARBEID

§ 3. Helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid

På bakgrunn av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal kommunen:

- a) utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet
- b) vurdere forhold som bør integreres i planer og prosesser etter lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)

INNLEDNING

Paragraf 3 er hjemlet i sivilbeskyttelsesloven § 14 annet ledd som sier at ”*Risiko- og sårbarhetsanalysen skal legges til grunn for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, herunder ved utarbeiding av planer etter lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan – og bygningsloven)*”.

§ 3 bokstav a gir kommunen en plikt til å integrere samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i den ordinære, langsiktige virksomhetsstyringen, på lik linje med kommunens oppfølging av annen sektorlovgivning/ annet sektoransvar. Av dette følger at plan- og bygningslovens plan- og prosesskrav legges til grunn. Dette gjelder uavhengig av om kommunen velger å utarbeide den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen som en kommunedelplan.

§ 3 bokstav b pålegger kommunen å gjøre en vurdering av om det er risiko- og sårbarhetsforhold som er avdekket i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen, som bør integreres i planer og prosesser etter plan- og bygningsloven.

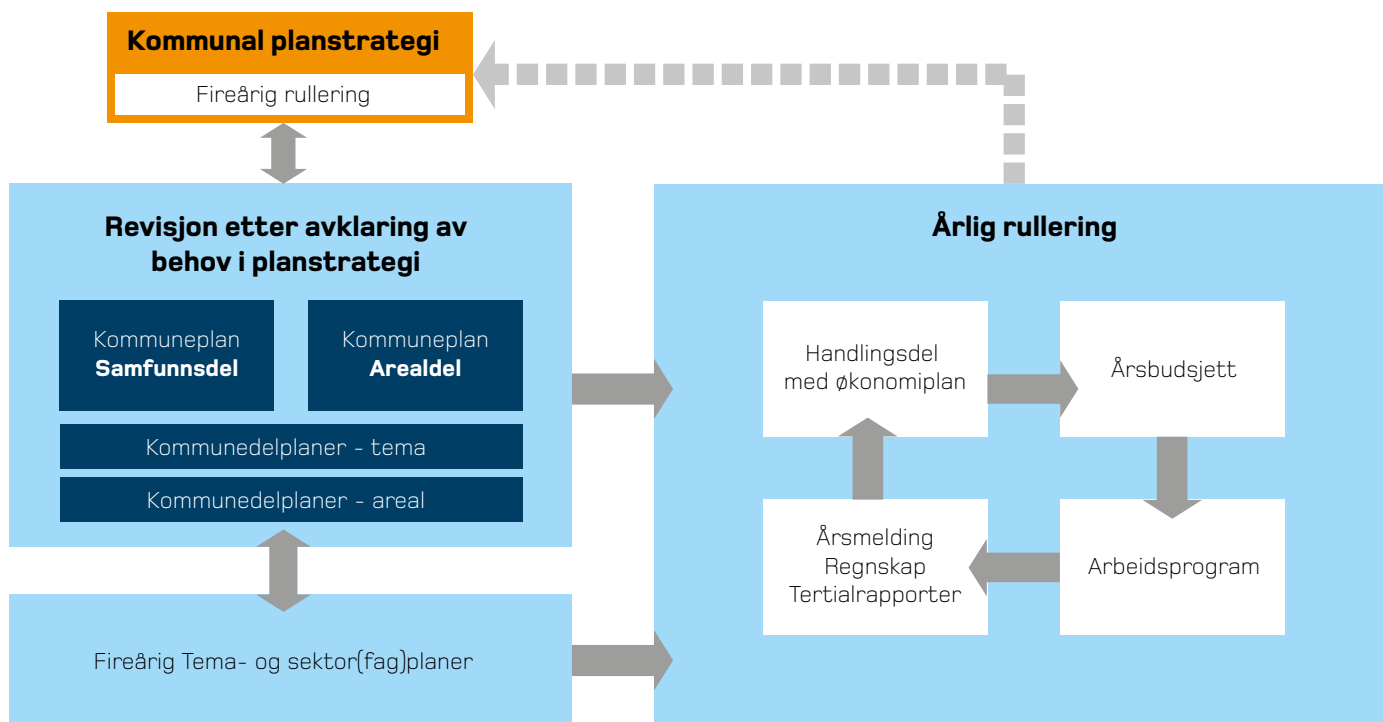
TIL BOKSTAV A

På bakgrunn av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal kommunen:

- a) utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet.

§ 3 bokstav a er å forstå som et systemkrav. Samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet skal forankres og integreres i kommunens plan- og budsjettprosesser, herunder i kommunens overordnede planlegging etter plan- og bygningsloven (se veiledning til § 3 bokstav b). Planleggingen etter plan- og bygningsloven skal bidra til å fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier mv. (ref. plan- og bygningslovens § 3-1, første ledd bokstav h). Videre skal integrering i planer og prosesser etter plan- og bygningsloven bidra til å sikre helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid i kommunen. Planleggingen skal fremme helhet ved at sektorer, oppgaver og interesser i et område ses i sammenheng gjennom samordning og samarbeid om oppgaveløsning mellom sektormyndigheter og mellom statlige, regionale og kommunale organer, private organisasjoner og institusjoner, og allmennheten (ref. plan- og bygningsloven § 3-1:). Det presiseres i plan- og bygningsloven (§ 3-1) at planleggingen skal bygge på økonomiske og andre ressursmessige forutsetninger for gjennomføring og ikke være mer omfattende enn nødvendig.

Følgende modell illustrerer de overordnede planer og prosesser etter plan- og bygningsloven:

Figur 5. Illustrasjonen er hentet fra: Veileder for kommunal planstrategi, Miljøverndepartementet 2011.

Det følger av forskriften at kommunen plikter å etablere samfunnssikkerhet og beredskap som eget ansvarsområde, dvs. at dette ansvarsområdet skal underlegges samme system og rutiner for styring og oppfølging som kommunen er pålagt å følge for øvrige lovpålagte ansvarsområder. Kravet til systematikk innebærer at kommunen må etablere målstruktur, planer og styringssystemer for samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i tråd med gjeldende krav til virksomhetsstyring i kommunen.

Kravet til systematikk er også et krav om internkontroll. Dette følger av kommuneloven § 23 nr. 2 som pålegger administrasjonssjefen et generelt kontrollansvar for at kommunens virksomhet drives i samsvar med lover og forskrifter.

Kravet om internkontroll følger også av forskriften § 9 Dokumentasjon.

For utdypende veiledning om etablering av et helhetlig og systematisk arbeid med samfunnssikkerhetsarbeid etter prinsippene om internkontroll, se ”[Faser i et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid i kommunen](#)”

TIL BOKSTAV B

På bakgrunn av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal kommunen:

- a) vurdere forhold som bør integreres i planer og prosesser etter lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)

Forskriften stiller følgende minimumskrav: Kommunen plikter å vurdere om det er forhold i den helhetlige analysen som bør integreres i planer og prosesser etter plan- og bygningsloven.

I plan- og bygningsloven er det en forventning om at all planlegging skal fremme samfunnssikkerhet (jf. pbl § 3-1). Det innebærer at relevante samfunnssikkerhetsforhold skal være et integrert tema i planleggingens ulike deler og prosesser, på lik linje med økonomi, barns interesser, miljø osv. Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen er et godt utgangspunkt og grunnlag for denne integreringen.

Vurderingsplikten i § 3 bokstav b skal sikre at kommunen vurderer hvordan det er hensiktsmessig å følge opp risiko- og sårbarhetsforhold i planlegging etter plan- og bygningsloven. Videre skal kommunen anbefale

behandling av tiltak som må følges opp etter loven, jf. plan- og bygningsloven § 1-6 Tiltak.

Hensikten med § 3 bokstav b er å sikre at analysen blir politisk vurdert som grunnlag for planlegging etter plan- og bygningsloven. Det følger implisitt at kommunen i sin vurdering kan konkludere med at forhold ikke skal følges opp og behandles etter plan- og bygningsloven. Det ligger med andre ord derfor heller ingen plikt til iverksetting av tiltak som har økonomiske konsekvenser for kommunen, for eksempel i form av fysiske sikringstiltak i areal- og reguleringsplan, på bakgrunn av funn som gjøres analysen.

Kommunen skal dokumentere at denne vurderingen er foretatt.

Forholdet til plan- og bygningslovens krav om risiko- og sårbarhetsanalyse for utbyggingsplaner

Plan- og bygningslovens § 4-3 Samfunnssikkerhet og risiko- og sårbarhetsanalyse krever utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalyse for alle utbyggingsplaner. Dette er analyser som naturlig må inngå/vurderes i forbindelse med utarbeidelsen av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen.

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i:

- Kommunal planstrategi
- Planprogram
- Planbeskrivelse og konsekvensutredninger
- Samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel og arealdel

Kommunal planstrategi

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen bør nyttes som et grunnlag for vurdering av kommunens planbehov, utredningsbehov, og oppfølging av tiltak for ivaretagelse av samfunnssikkerhet, og som et grunnlag for integrering av samfunnssikkerhet i andre prosesser og planer som bestemmes igangsatt.

Retningslinjer for langsiktig arealbruk skal inngå som del av kommunal planstrategi og danne basis for det mer konkrete arbeidet med kommuneplanens arealdel. Det er viktig å vurdere om forhold/funn i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen, slik som konsekvensene av et endret klima – som økte nedbørmengder, vind, flom og skred – har betydning for langsiktig arealbruk og valg av strategi. Planbehov, utredningsbehov og tiltak for tilpasning til fremtidige klimaendringer bør derfor være en del av vurderingene som gjøres i strategiarbeidet. Samfunnssikkerhet må tolkes vidt og kan berøre de fleste temaer som tas opp i planstrategien. For kommunal drift

og virksomhet dreier det seg blant annet om å redusere sårbarhet i tekniske systemer innen for eksempel vann, avløp, drift av sykehjem, skoler osv. Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen bør ligge til grunn for vurdering av behov for integrering av samfunnssikkerhet i alle planer som bestemmes igangsatt i strategidelen.

Kommuner som ikke har utarbeidet en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, og derfor ikke har denne som et grunnlag ved utarbeidelse av planstrategi, bør vurdere å utarbeide analysen som en del av kommuneplanprosessen. Den kan da utarbeides som en kommunedelplan. Dette sikrer arbeidet politisk forankring og at det inngår som en del av en demokratisk prosess. En slik plan sikrer også rutine for revisjonssyklus av analysen.

Dersom kommunen har en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse og blant annet utarbeidelse av en beredskapsplan gjenstår som en oppfølging av analysen, bør kommunen vurdere å utarbeide denne som en del av kommuneplanprosessen, for eksempel som en handlingsdel til kommunedelplanen.

Planprogram

Dersom det bestemmes i kommunal planstrategi at det skal igangsettes planer (for eksempel beredskapsplan), utredninger (for eksempel helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse), bør det som et minimum i planprogrammet gjøres rede for formålet med planarbeidet og utredningen, og redegjøres for planprosessen og opplegg for medvirkning.

Planbeskrivelse og konsekvensutredninger

Planbeskrivelsen skal blant annet beskrive hvordan tema og utfordringer, herunder samfunnssikkerhetstemaer, fra planstrategi skal følges opp i planforslaget. Videre er det viktig å vurdere om det er forhold i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen som har relevans og betydning for konsekvensutredninger som igangsettes.

Samlet kommuneplan og helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse

Samfunnsdel

Det er viktig at samfunnssikkerhetstemaer fra den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen, og som videre er fulgt opp i kommunal planstrategi, behandles samfunnsdelen. Det kan for eksempel være mål og strategier for å møte ulike samfunnssikkerhetsutfordringer, som det å utarbeide strategi for å redusere konsekvensene av endringer i klima (økt flomfare, skredfare, ekstremvær, fuktskader i bygninger

m.m.), strategi for jordvern, matsikkerhet, smittevern, trafikksikkerhet, tjenesteproduksjon m.m. Videre bør det utarbeides retningslinjer for sektorenes arbeid med samfunnssikkerhet, som utarbeidelse av sektorvise beredskapsplaner m.m.

Handlingsdel

Handlingsdelen skal an vise tiltak for gjennomføring av målsettinger for samfunnssikkerhet i samfunnsdelen, og være en konklusjon på hvordan samfunnssikkerhetsutfordringene skal følges opp. Dette gjelder ikke bare kommunens egne tiltak, som for eksempel utarbeidelse av beredskapsplan, men også avtaler som inngås med offentlige organer og private aktører. Det kan være spesielt viktig for ivaretagelse av kommunal tjenesteproduksjon, trafikksikkerhet, sikker vannforsyning m.m. Handlingsdelen bør knyttes direkte til kommunens økonomiplan, slik at eventuell gjennomføring av tiltak kan prioriteres i en helhetlig sammenheng når kommunestyret behandler og vedtar denne.

Arealdel og samfunnssikkerhet

Kommunen bør i forkant av arealplanleggingen være kjent med om det foreligger risiko- og sårbarhetsforhold som kan ha betydning for arealbruken. Dette kan for eksempel være forhold som gjør at arealene ikke er egnet til utbyggingsformål, at arealer må sikres før utbygging osv. § 4-3 i plan- og bygningsloven skal sikre dette ved at det stilles krav til risiko- og sårbarhetsanalyse for alle utbyggingsplaner. Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen kan også inneholde funn og forhold som kan ha betydning for arealbruk. Ikke minst vil den helhetlige analysen som omfatter eksisterende bebyggelse/ regulerte områder ha en slik betydning. Oppfølging av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen med fysiske tiltak etter plan- og bygningsloven § 1-6 Tiltak må naturligvis følges opp her.

Eksempel på hvordan samfunnssikkerhet og beredskap er eget tema i kommuneplanen, se [kommuneplan for Bamble kommune](#).

§ 4. BEREDSKAPSPLAN

§ 4. Beredskapsplan

Kommunen skal være forberedt på å håndtere uønskede hendelser, og skal med utgangspunkt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen utarbeide en overordnet beredskapsplan. Kommunens overordnede beredskapsplan skal samordne og integrere øvrige beredskapsplaner i kommunen. Den skal også være samordnet med andre relevante offentlige og private krise- og beredskapsplaner.

Beredskapsplanen skal som et minimum inneholde:

- a) en plan for kommunens kriseledelse som gir opplysninger om hvem som utgjør kommunens kriseledelse og deres ansvar, roller og fullmakter, herunder hvem som har fullmakt til å bestemme at kriseledelsen skal samles
- b) en varslingsliste over aktører som har en rolle i kommunens krisehåndtering. Kommunen skal informere alle som står på varslingslisten om deres rolle i krisehåndteringen
- c) en ressursoversikt som skal inneholde opplysninger om hvilke ressurser kommunen selv har til rådighet og hvilke ressurser som er tilgjengelige hos andre aktører ved uønskede hendelser. Kommunen bør på forhånd inngå avtaler med relevante aktører om bistand under kriser
- d) evakueringsplaner og plan for befolkningsvarslings basert på den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen
- e) plan for krisekommunikasjon med befolkningen, media og egne ansatte

Beredskapsplanen kan utarbeides som en handlingsdel til kommunedelplanen i henhold til plan- og bygningsloven.

INNLEDNING

Paragraf 4 stiller krav om at kommunen skal legge den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen til grunn for utarbeidelse av en overordnet beredskapsplan. Videre plikter kommunen å forberede beredskap for håndtering av og gjennomføre samordnet beredskapsplanlegging for uønskede hendelser som er kartlagt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen. Resultatet av denne beredskapsplanleggingen skal samles i kommunens overordnede beredskapsplan.

Krav om utarbeidelse av den overordnede beredskapsplanen medfører ikke at spesifikke beredskapsplaner etter særlovgivningen faller bort. I forslaget til lovvedtak om kommunal beredskapsplikt klargjør departementet forholdet mellom kommunal beredskapsplikt og særlovgivningen:

”Innføring av kommunal beredskapsplikt, herunder krav om en beredskapsplan, fører ikke til at krav om spesifikke beredskapsplaner etter særlovgivningen faller bort. En helhetlig beredskapsplan er egnet for å se planområdene i sammenheng og vil eventuelt kunne avdekke hull/mangler i regelverket”¹⁰

Forskriften utdypet dette hensynet til helhet og stiller klare krav til samordning i utarbeidelsen av overordnet beredskapsplan. Samordningen skal gjøres med utgangspunkt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen. Ut fra de uønskede hendelser som er kartlagt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen kan det også være nødvendig å gjennomføre ny beredskapsplanlegging for uønskede hendelser som ikke inngår i det sektorielle planverket.

Kommunens overordnede beredskapsplan skal sikre at tverrsektoriell håndtering av uønskede hendelser er samordnet. Det forutsetter et tverrsektorielt samarbeid omkring beredskapsplanlegging og utarbeidelse av en overordnet beredskapsplan.

¹⁰ Prop. 91 L (2009-2010) Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven), s. 46

På samme måte som utarbeidelse av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen forutsetter at kommunen involverer relevante offentlige og private aktører, vil selve prosessen med å utarbeide en overordnet beredskapsplan være viktig. Mange av de samme aktørene som har vært involvert i utarbeidelsen av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen vil også være viktige samarbeids- og samordningsparter når det gjelder overordnet beredskapsplanlegging. Det kan blant annet dreie seg om samarbeid for å klargjøre ansvar og roller under en krise, utarbeide ressuroversikter, definere varslingsbehov, utarbeide evakueringsplaner, mv.

Videre presiserer forskriften hvilke minimumstiltak kommunen plikter å ha forberedt og lagt inn i beredskapsplanen. Dette omfatter en plan for kriseledelse, varslingsliste, ressuroversikt, evakueringsplaner, en plan for befolkningsvarslings og en plan for kriseinformasjon.

Departementet fremhever i forslaget om lovvedtak at beredskapsplanen i tillegg til minimumskravene bør inneholde et sett med spesifikke tiltakskort som kan tas frem alt ettersom hvilke tiltak som vurderes som nødvendig ut fra krisens art¹¹. DSB anbefaler utarbeidelse av tiltakskort for særskilte uønskede hendelser. En utfordring er å velge et hensiktsmessig detaljeringsnivå på tiltakskort. Det innebærer at tiltakskort bør gi en oversikt over for eksempel ansvarlige aktører, ansvars- og rollefordeling, varslingslister, samarbeidsparter, informasjonsbehov, vurderinger som bør gjøres og tiltak som bør iverksettes i en tidlig fase av en uønsket hendelse.

Kommunens overordnede beredskapsplan kan utarbeides som handlingsdel til en kommunedelplan for samfunnssikkerhet og beredskap.

TIL FØRSTE LEDD

Kommunen skal være forberedt på å håndtere uønskede hendelser, og skal med utgangspunkt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen utarbeide en overordnet beredskapsplan. Kommunens overordnede beredskapsplan skal samordne og integrere øvrige beredskapsplaner i kommunen. Den skal også være samordnet med andre relevante offentlige og private krise- og beredskapsplaner.

Første ledd stiller krav om at kommunen skal utarbeide en overordnet beredskapsplan. I tillegg til øvelser vil utarbeidelsen av beredskapsplanen være den viktigste forberedelsen kommunen gjør for håndtering av alvorlige (tverrsektorielle) hendelser. Beredskapsplanen skal være operativ og bestå av forberedte tiltak – som for eksempel plan for kriseledelse, bemanning, varslingsrutiner- og lister, tiltakskort for spesifikke hendelser/hendelsestyper.

Den overordnede beredskapsplanen skal være samordnet med annet relevant beredskapsplanverk, både på tvers av sektorielt beredskapsansvar innad i kommunen som virksomhet og med andre relevante aktører i og utenfor kommunen. Kommunen skal som et minimum utkvittere at beredskapsplanlegging innenfor de uønskede hendelsene som er kartlagt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen er samordnet med relevante aktører. Fylkes-ROS og Fylkesmannens beredskapsplanlegging er et viktig samordningsgrunnlag for utarbeidelse av kommunens overordnede beredskapsplan.

Hvordan denne samordningen i praksis kan gjennomføres, kan illustreres med planlegging av beredskap ved dambrudd. Etter forskrift om sikkerhet ved vassdragsanlegg (damsikkerhetsforskriften) skal dameier blant annet formidle beredskapsplaner og dambruddsbølgeberegninger til kommunen, og dameiere i samme vassdrag skal samarbeide om beredskapsplanleggingen. Dette er en plikt som påligger dameiere. Gitt at dambrudd er en uønsket hendelse i den helhetlig risiko- og sårbarhetsanalysen, følger det av forskrift om kommunal beredskapsplikt (§ 4, første ledd) at kommunen skal samordne beredskapsplanleggingen ved dambrudd med dameiers beredskapsplaner, og kommunen skal ta initiativ til slikt samarbeid.

Beredskap ved dambrudd vil være rettet mot å få evakuert befolkningen hurtigst mulig, og derfor vil varslingsrutiner, evakueringsbehov, mottakskapasitet, behov for forsterkningsressurser m.m. være viktige beredskapstiltak å klargjøre og samordne. I de fleste tilfeller vil et dambrudd få tverrsektorielle konsekvenser og kreve håndtering på tvers av sektorer. Samtidig vil et dambrudd trolig få konsekvenser for flere kommuner. Det vil derfor være fornuftig at berørte kommuner samordner beredskapsplanleggingen seg imellom i samarbeid med dameiere, politi, redningsetater og NVE. Fylkesmannen vil også ha en rolle i dette arbeidet, både som tilrettelegger for regionalt samarbeid og ut fra det samordningsansvaret Fylkesmannen har ved alvorlige hendelser. [Et godt eksempel på slik samordnet beredskapsplanlegging](#) er et prosjekt som Fylkesmannen i Sør-Trøndelag tok initiativ til.

¹¹ Ibid.

Kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse skal som et minimum blant annet omfatte *særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur*. I henhold til forskriftens § 4, første ledd skal kommunen følge dette opp i den overordnede beredskapsplanen. For eksempel er stabil kraftforsyning helt nødvendig for å opprettholde en rekke kritiske samfunnsfunksjoner, som IKT, bank og finans, helse- og sosialtjenester, politi og nødnetter. Bortfall av disse funksjonene vil ramme både husholdninger, private virksomheter og det offentlige. I tillegg vil husholdningene rammes direkte ved bortfall av strømleveranser, for eksempel når det gjelder oppvarming der det ikke er alternativer til elektrisitet som oppvarmingskilde. I kombinasjon med ekstrem kulde og nedbør vil bortfall av strøm raskt true liv, helse og materielle verdier i samfunnet.

Ved vurdering av kritiske samfunnsfunksjoner ved bortfall av strøm skal kommunen legge vekt på ansvar for teknisk drift og egne institusjoner (for eksempel sykehjem, omsorgsboliger og personer i hjemmebasert omsorg) og behovet for å opprettholde egen forsvarlig drift. Dette omfatter systemer og rutiner for backup og reserveløsninger, herunder vurdering av kommunens avhengighet av IKT-systemer og deres robusthet. Dette er forhold som det skal planlegges beredskap for (sektorielle beredskapsplaner) etter for eksempel helse- og sosialberedskapsloven og lov om grunnskolen og videregående opplæring.

Alle kommuner bør ha bortfall av strøm som uønsket hendelse i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen. Da følger det også av § 4 første ledd at kommunen i den overordnede beredskapsplanen integrerer og samordner sektoriell beredskapsplanlegging for strømbortfall. I tillegg skal kommunen samordne beredskapsplanleggingen for bortfall av strøm med andre relevante offentlige og private krise- og beredskapsplaner. Det forutsetter at kommunen går i dialog med relevante miljøer, virksomheter og etater. Eksempler på slike er brann- og redningsetater, politiet, heimevern, sivilforsvar, frivillige organisasjoner, elektrisitets- og vannforsyning, teleaktører.

Gitt en uønsket hendelse med bortfall av strøm under ekstremvær, vil det være viktig å ha en samordnet og omforent oversikt over bl.a.:

- nødstrømskapasitet
- prioriterte virksomheter
- evakueringsbehov og mottakskapasitet
- drivstoffbehov og –tilgang
- ressursoversikter
- inngåtte avtaler om samarbeid og bistand

Relevant informasjon fra samordningen bør samles i de tiltakskort kommunen utarbeider i den overordnede beredskapsplanen.

TIL ANDRE LEDD

Beredskapsplanen skal som et minimum inneholde:

§ 15 annet ledd i sivilbeskyttelsesloven fastsetter at: *Beredskapsplanen skal inneholde en oversikt over hvilke tiltak kommunen har forberedt for å håndtere uønskede hendelser. Som et minimum skal beredskapsplanen inneholde en plan for kommunens kriseledelse, varslingslister, ressursoversikter, evakueringsplan og plan for informasjon til befolkningen og media.* Forskriftsbestemmelsen utdyper hvilke minimumstiltak kommunen plikter å ha forberedt og lagt inn i beredskapsplanen.

TIL ANDRE LEDD BOKSTAV A

Beredskapsplanen skal som et minimum inneholde: en plan for kommunens kriseledelse som gir opplysninger om hvem som utgjør kommunens kriseledelse og deres ansvar, roller og fullmakter, herunder hvem som har fullmakt til å bestemme at kriseledelsen skal samles

Krisesituasjoner stiller krav til raske beslutninger og tiltak. Det skal fremgå av beredskapsplanen hvem som skal gjøre hva, når, hvor og hvordan. Ansvar og roller som tilligger kriseledelsen skal være avklart og klart beskrevet i beredskapsplanen. Ansvar og roller til nødvendig nøkkelpersonell skal også være avklart og klart beskrevet i planen.

I forslaget til lovvedtak fremhever departementet grunnleggende krav til en kriseledelse og dens funksjonalitet: *”Plan for kommunens kriseledelse må definere hvem som er kommunens øverste kriseleder og hvilke funksjoner som hovedsakelig skal utgjøre en kriseledelse. Kriseledelsen bør vanligvis omfatte en kjerne av personer fra kommunens ledelse i tillegg til nøkkelpersonell”*¹². I kommunens overordnede beredskapsplan skal det inngå en plan for kommunens kriseledelse, hvor det tydelig fremgår hvordan denne er organisert og bemannet.

¹² jf. Prop. 91 L (2009-2010) Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven), s. 84

Kommunens størrelse med henblikk på befolkning og virksomhet er dimensjonerende for oppbygging og sammensetting av en overordnet kriseorganisasjon. Det kan være hensiktsmessig å skille ut nøkkelpersonell i en egen funksjon, som et støtteapparat for kriseledelsen. Det er viktig at den politiske ledelsen, administrasjonssjef, informasjonsansvarlig og ledelsen for kommunes sektorer inngår i kriseledelsen. Sektorlederens medvirkning i kriseledelsen vil ofte være avhengig av hendelsen eller krisens art, omfang og varighet.

Kriseledelsen skal være forberedt på å:

- etablere et overordnet situasjonsbilde
- raskt beslutte iverksetting av tiltak
- utvikle en strategi for krisehåndtering
- bidra til koordinering mellom berørte aktører, herunder fortløpende ta stilling til om innspill/meldinger kun har betydning for egen virksomhet, eller om de inneholder informasjon som må deles med andre for å skape en helhetlig situasjonsforståelse og etablere samarbeid om krisehåndteringen
- formidle klar og tydelig informasjon internt og eksternt, og kommunisere på rett nivå til rett tid
- sørge for tilstrekkelige ressurser for å kunne håndtere krisen, herunder drøfte prioriteringer ift fordeling av knappe ressurser
- sørge for at det rapporteres til Fylkesmannen

Ved håndtering av store, komplekse og langvarige hendelser eller kriser vil kriseledelsen ha behov for et støtteapparat. Beredskapsplanen skal klart definere støtteapparatets ansvar, roller og oppgaver. Støtteapparatet skal være forberedt på å:

- foreta intern og ekstern varsling etter definerte retningslinjer og rutiner
- foreta loggføring og rapportering etter fastsatte retningslinjer og rutiner
- følge opp tiltak og føringer fra kriseledelsen på en rask og effektiv måte
- være en administrativ og praktisk støttfunksjon for kriseledelsen
- motta og bearbeide rapporter fra kommunens virksomheter og sektorer, og fra andre berørte aktører
- analysere informasjon og gi råd til kriseledelsen om tiltak
- ivareta informasjonsflyt i egen virksomhet og mellom berørte aktører
- eventuelt bruke tekniske krisestøtteverktøy (for eksempel CIM)

I en krisesituasjon kan det være nødvendig med delegert myndighet og vide fullmakter til kriseledelsen, slik at denne kan handle raskt i en akutt situasjon. Dette må avklares og beskrives i beredskapsplanen.

Det kan være hensiktsmessig og effektivt at slike fullmakter og delegerte myndigheter samles i en instruks for kriseledelsen som vedtas i kommunestyret, slik at kriseledelsen kan ta viktige hastebeslutninger som ledd i krisehåndteringen, uten at saken må gå gjennom kommunestyret eller formannskapet.

Fullmakter og delegert myndighet kan blant annet gjelde forhold som:

- hvem kan innkalle kriseledelsen
- hvem kan iverksette varsling
- hvilken konkret myndighet delegeres, for eksempel adgang til å avvike fra vedtatt budsjett, beordre ekstra overtid, mv.
- eventuelt beløpsgrense for hvilke økonomiske forpliktelser som kan pådras kommunen
- når kan delegert myndighet nyttes
- hvem det delegeres fullmakter til (ordfører/ administrasjonssjef)

Beredskapsplanen skal inneholde en oversikt over hvilke lokaler som skal benyttes av kriseledelse og støtteapparat, og eventuelt andre funksjoner i kommunens overordnede kriseorganisasjon, for eksempel egen informasjonsstab der dette er opprettet. Planen skal identifisere hvilke lokaler kommunen skal benytte til pressekonferanser, pårørende-senter, mv. Det skal også fremgå av planen de nødvendige tekniske løsninger – for eksempel krisestøtteverktøy, ekstra telefonlinjer, telefakslinjer, datautstyr, TV/video, satellittelefon – som lokalene skal være utstyrt med. Det skal også være utpekt et entydig reservested for samling av kriseledelsen, dersom vanlige krisehåndteringslokaler ikke er tilgjengelig. Nødvendige tekniske løsninger for å kunne håndtere en uønsket hendelse skal være på plass også på reservestedet.

TIL ANDRE LEDD BOKSTAV B

Beredskapsplanen skal som et minimum inneholde: en varslingsliste over aktører som har en rolle i kommunens krisehåndtering. Kommunen skal informere alle som står på varslingslisten om deres rolle i krisehåndteringen

En av utfordringene i en krisesituasjon er å få på plass et første kontaktpunkt hos berørte virksomheter og aktører, for raskt å komme i gang med kommunikasjon knyttet til hendelsen og etablere oversikt. Dette krever en dekkende og oppdatert varslingsliste, og gode varslingsrutiner.

Bestemmelsen krever at varslingslisten omfatter aktører som har en rolle i kommunens krisehåndtering. Det betyr at listen skal omfatte aktører/personer internt i kommunens virksomhet og aktuelle eksterne aktører/fagmiljøer. Internt i kommunen skal varslingslisten omfatte samtlige i kriseledelsen og i støtteapparatet, dvs. samtlige som utgjør kommunens kriseorganisasjon.

Når de gjelder eksterne aktører og fagmiljøer skal varslingslisten utarbeides med utgangspunkt i de uønskede hendelser som er kartlagt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen. Mange av disse – som politi, Sivilforsvaret, forsvaret/heimvern, Fylkesmannen, frivillige organisasjoner – er sentrale aktører ved enhver stor uønsket hendelse, mens andre vil spille en sentral rolle avhengig av type uønsket hendelse eller krise, omfang og varighet. Eksempler på det siste er kraftleverandører, ulike leverandører av elektronisk kommunikasjon (ekom), Statens vegvesen, Vegtrafikksentralen, Meteorologisk institutt, fylkeskommunen, nabokommuner.

Kystkommuner bør også vurdere å ha for eksempel Kystvakten, Redningssekskapet, Sjøredningskorpset, FOH/sjøforsvaret på varslingslisten; de er alle viktige ressurser som kan gi vesentlig bidrag i håndtering av alvorlige hendelser.

Mange norske kommuner har grenseoppgang opp mot et større antall svenske kommuner, og mot Finland/Russland. Det har resultert i et grenseoverskridende samarbeid, både på kommunalt og regionalt nivå, hvor samfunnssikkerhet og beredskap er et viktig tema. For enkelte uønskede hendelser eller kriser er det behov for samarbeid og samordning mellom aktører på tvers av nasjonale grenser. Relevante samarbeidsparter må inngå i kommunens varslingsliste.

Ved utarbeidelse av tiltakskort bør det vurderes om er det behov for å utarbeide egne varslingslister for særskilte uønskede hendelser eller om disse bør inngå i en overordnet varslingsliste.

Det er viktig at varslingsrutiner er avklart og klart beskrevet, og at varslingslister til enhver tid er oppdatert. Det må være et eget punkt om varslingsrutiner i beredskapsplanen. Varsling må avklares med eksterne aktører, hvor også eventuell ansvars- og rollefordeling når det gjelder varsling og viderevarsling klargjøres. Dette er et viktig tema i samordningen av beredskapsplaner.

Varslingslisten skal som et minimum inneholde en oversikt over varslingsobjektene (navn på etat/myndighet/ privat virksomhet/fagmiljø) med navn på kontaktperson. Både nummer på mobiltelefon og fasttelefon (der det foreligger), samt epost-adresse. Mulighet til å foreta varsling pr fasttelefon er viktig i tilfeller hvor mobilnettet er nede. For varslingsobjekter som også har alternative varslingsløsninger, for eksempel satelittelefon, skal dette også føres opp.

TIL ANDRE LEDD BOKSTAV C

Beredskapsplanen skal som et minimum inneholde: en ressursoversikt som skal inneholde opplysninger om hvilke ressurser kommunen selv har til rådighet og hvilke ressurser som er tilgjengelige hos andre aktører ved uønskede hendelser. Kommunen bør på forhånd inngå avtaler med relevante aktører om bistand under krise

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen gjelder som planforutsetning for utarbeidelse av overordnet beredskapsplan. Oversikten over risiko og sårbarhet som er kartlagt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen, bør gjenspeiles i en tilsvarende oversikt over tilgjengelige ressurser. Ressursoversikten gir et grunnlag for god krisehåndtering, som kan forsterke kommunens egen beredskap og på en effektiv måte fordele ressurser inn i skadeforebyggende og/eller skadebegrensende tiltak.

Beredskapsplanen skal inneholde en oversikt med opplysninger om tilgjengelige ressurser som kommunen selv disponerer, og hvilke ressurser som er tilgjengelige hos andre aktører. Det er viktig at ressursoversikten inneholder en liste over relevante aktører med kontaktinformasjon (navn på kontaktperson og telefonnummer). I kommunens virksomhet må det i tillegg være avklart hvem som er

ansvarlig for å hente ut hvilke ressurser ved en uønsket hendelse.

Bestemmelsen anbefaler kommunen å inngå avtaler med relevante aktører om bistand under krise. I dette ligger ikke at kommunen skal føre detaljert oversikt over andres ressurser – for eksempel sivilforsvarsressurser, heimevernet/forsvarets ressurser, nødstrømsaggregater, løfteutstyr, transportmateriell/båter, innkvartering. Hensikten må være at i den avtalen som inngås, må aktøren forsikre om at vedkommende kan stille med tilgjengelige ressurser ut ifra et definert behov.

Den overordnede beredskapsplanen skal være samordnet med andre relevante aktørers beredskapsplaner og med sektorielle beredskapsplaner i kommunen. Dette skal også gjenspeile seg i ressursoversikten. Ved inngåelse av avtaler om bistand og ressurstilførsel ved en uønsket hendelse eller en krise, er det svært viktig at kommunen påser at aktørene unngår å planlegge med bruk av samme ressurser. Eksempel på dette er hendelser hvor lokal redningssentral (LRS) etableres, som innebærer at politiet har koordineringsansvar for redningsinnsatsen. Det medfører at ressursbruken og ressurstilgangen utenfor det kommunale systemet blir koordinert av politiet (og eventuelt Fylkesmannen i henhold til Fylkesmannens samordningsansvar). Kommunen skal ha en klar forståelse av etablering og bruk av LRS ved en uønsket hendelse eller krise, for å sikre en mest mulig effektiv koordinering av personell og materielle ressurser.

Samordning med andre aktører som bidrar i redningstjeneste er viktig, for å unngå at eventuelle avtaler kommunen måtte inngå, ikke svekker redningstjenestens krav og forventninger til kapasitets- og kompetansebehov for effektiv innsats i redningstilfeller. Et viktig element i samordningen er å avklare grensesnitt mellom kommunens og andre aktørers ansvar, for å unngå at ulike beredskapsaktører planlegger med å disponere samme ressurser i en krise, for eksempel gjelder dette bidrag fra frivillige organisasjoner. Samordningen skal også sikre at det ikke brukes tid og ressurser på å inngå beredskaps- og bistandsavtaler som allerede er ivaretatt eller unødvendige.

Kommunen skal i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen kartlegge særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur. Det innebærer også at kommunen i beredskapsplanen må kartlegge tilgjengelige ressurser ut fra et scenario relatert til for eksempel ekstremvær med påfølgende skade på kritisk infrastruktur innenfor sektorer som kraft, elektronisk kommunikasjon (ekom) og veg.

Ved kartlegging av ressurser for opprettholdelse av kritiske samfunnsfunksjoner, skal kommunen legge vekt på ansvar for teknisk drift og egne institusjoner (for eksempel sykehjem, omsorgsboliger og personer i hjemmebasert omsorg) og behovet for å opprettholde egen forsvarlig drift. En ressursoversikt bør avgrenses til å omfatte ressurser som vurderes som nødvendig for at kommunen skal kunne ivareta sitt ansvar og opprettholde kritiske kommunale tjenester i kriser. Eksempelvis skal det ikke være nødvendig at kommunen har oversikt over måleinstrumenter for radioaktivitet, da dette er et ansvar for andre lokale aktører, som Sivilforsvaret.

Et viktig perspektiv ved en uønsket hendelse som medfører bortfall av ekomtjenester er at alle beredskapsaktører er kritisk avhengige av ekom for effektiv krisehåndtering. Det er derfor viktig at kommunen foretar en gjennomgang av hva de selv kan gjøre for å opprettholde kontinuitet i ekomtjenester. I dette ligger en kartlegging av hvilke ekomtjenester de er avhengige av for å utføre viktige oppgaver og opprettholde kontinuitet i nødvendige funksjoner som kommunen skal yte i enhver situasjon. Kommunene bør kartlegge hvilke alternative løsninger til for eksempel mobiltelefoni som er tilgjengelig, hvilke det er mulig å anskaffe, og videre utarbeide en ressursoversikt over hvordan alternative løsninger kan fremskaffes i en krisesituasjon. Er det for eksempel mulig å benytte seg av sikringsradio/jaktradio for kommunens kriseledelse ved bortfall av telefoni? Og hvordan skal da kommunen fremskaffe tilgjengelige apparater?

Kommunen må oversende en oversikt over kritiske kommunale tjenester, og deres avhengighet av ekomtjenester for å kunne opprettholde nødvendig drift – til Fylkesmannen. Dette for at det på regionalt nivå skal kunne være en oversikt over nødvendige funksjoner og kritiske kommunale tjenester, som eventuelt kan benyttes i en situasjon der det er behov for å rangere for eksempel gjenoppretting av ekom-nett.

Det er videre viktig at kommunen ved kontraktinngåelse og reforhandling av kontrakter som omfatter ekom, også vurderer beredskapshensyn og at en gjennom kontrakter gjør tiltak som bidrar til å redusere sårbarhet. Dette kan for eksempel være egne SLA (Service Level Agreement) som ivaretar konkrete krav til for eksempel oppetider, døgnbemannet service etc.

Kommunen skal utarbeide en prioriteringsliste for leveranse av strøm til kritiske brukere i kommunen ved gjenoppretting og for opprettholdelse av strømleveranse hos kritiske brukere ved behov for sonevis roterende utkoblinger. På dette grunnlaget skal kommunen ta kontakt med kraftleverandør(er) til kommunen for å drøfte spørsmål om for eksempel

- fordeling av tilgjengelige nødstrømsaggregater
- prioriteringer med tanke på gjenoppretting
- særskilte behov ved iverksettelse av sonevis roterende utkoblinger.

TIL ANDRE LEDD BOKSTAV D

Beredkapsplanen skal som et minimum inneholde: evakueringsplaner og plan for befolkningsvarsling basert på den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen

Evakueringsplaner

Det er politiet/Lokal redningsentral (LRS) som iverksetter og leder evakuering av personer fra et skadeområde eller et utsatt område i kommunen til et annet område i eller utenfor kommunen. I en krigssituasjon kan også Fylkesmannen iverksette evakuering. Evakueringsplanen omfatter også evakuering ved krig eller når krig truer.

Politiet og kommunen er hovedaktører i en evakueringssituasjon¹³. Politidirektoratet har i egne retningslinjer for politiets beredskap¹⁴ klargjort ansvars-, rolle- og oppgavefordelingen mellom politiet og kommunen (og andre aktører) ved evakuering. DSB legger til grunn at kommunen kjenner til og tar utgangspunkt i denne fordelingen i utarbeidelse av evakueringsplan.

I en evakueringssituasjon har kommunen et hovedansvar for etablering og drift av et mottaks-/evakuertesenter og eventuell innkvartering.

Hovedoppgaver for kommunen er å:

- bistå politiet med evakuering og sammen med politi/LRS skaffe til veie nødvendig transportkapasitet fra skadested/omgivelser til mottakssentraler og evt. videre til innkvarteringssted
- varsle mottakssted og etablere mottaksapparat
- registrere eventuelle skader og prioritere den medisinske innsatsen (triage)
- registrere de som evakueres og eventuelt hvem som innkvarteres hvor, hvem som flytter på egen hånd m.v.
- gi psykososial omsorg og samtaltjenester¹⁵
- sørge for forpleining og forlegning
- legge til rette for gjenforening med pårørende

Politiet har bl.a. ansvar for å registrere personopplysninger, koordinere og ha kontroll med transport av involverte, tilrettelegge for varsling av pårørende, gi informasjon til de involverte, koordinere mediehandteringen i mottaks-/evakuertesenteret og etablere vakthold.

Arbeidsmiljøloven¹⁶ pålegger arbeidsgiver omsorgsoppgaver overfor ansatte ved for eksempel arbeidsulykker, eller når en eller flere ansatte omkommer under andre omstendigheter. Transportørbedrifter (for eksempel rederier, flyselskap, jernbane og busselskap) kan få ansvaret for pårørende til egne ansatte, og det forventes også oppmerksomhet, informasjon og håndtering overfor pårørende til passasjerer og eventuelt andre rammede¹⁷.

Godt samarbeid og god samhandling mellom kommunen og politiet er avgjørende for fullgod ivaretagelse av evakuerte og pårørende. Derfor skal kommunens evakueringsplan være samordnet med politiets og potensielle ulykkeseieres planverk. For å sikre gode rutiner for samhandling er det viktig at planverket testes gjennom fellesøvelser.

Evakueringsplanen må beskrive detaljene i organisering, roller og oppgaver. Gitt særskilte uønskede hendelser som er kartlagt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen må kommunen i evakueringsplanen også vurdere behov for evakuering til et annet område utenfor kommunen¹⁸.

15 ref. Veileder for psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer, Helsedirektoratet 2011

16 Lov 17. juni 2005 nr. 62: Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern m.v. (arbeidsmiljøloven)

17 ref. Helhetlig omsorg. Veiledning om oppgaver og rollefordeling etter ulykker og katastrofer. Justisdepartementet 2005.

18 Det gjelder egne rutiner for etablering av mottakssenter etter hendelser i utlandet, hendelser på kontinentalsokkelen og hendelser på sjøen. Dette er beskrevet nærmere i PBS I.

13 Andre aktører som vil (kunne) spille en viktig rolle i arbeidet med evakuerte og pårørende er Siviltforsvaret, Den norske kirke, andre tros- og livssynssamfunn og frivillige organisasjoner.

14 Politiets beredskapssystem (PBS I), Retningslinjer for politiets beredskap (2011)

Evakueringsplanen skal inneholde:

- angivelse av mottaks-/evakueresenter og informasjon om innkvartering, innenfor og eventuelt utenfor kommunen
- angivelse av samlingssted for pårørende
- informasjon om evakueringsansvarlig i kommunen og evakueringsmannskap
- avklaring og beskrivelse av personellens oppgaver og roller ved evakuering knyttet til transportkapasitet, registreringsoppgaver, loggføring, forpleining, informasjonsoppgaver, ivaretagelse av omsorgsfunksjoner
- informasjon om kommunens kriseteam, eventuelt angivelse av rutiner for innkalling av tilsvarende ressurser som kan utgjøre et slikt støtteapparat for behandling av skadde, personer med psykiske problemer, omsorgsfunksjon

Plan for befolkningsvarsling

Gode rutiner for befolkningsvarsling kan ha avgjørende skadeforebyggende og skadebegrensende betydning. Derfor skal beredskapsplanen inneholde en plan for befolkningsvarsling.

Massemediene er den viktigste kanalen for å nå hurtig ut til befolkningen med viktige meldinger, i mange tilfeller i kombinasjon med andre varslingstyper. Myndigheten, i de fleste tilfeller politiet/Fylkesmannen, kan pålegge NRK å kringkaste såkalt ”melding fra statsmyndighet”. Det samme gjelder for radiostasjoner som er omfattet av lokalradioavtalen. For å påkalle folks oppmerksomhet og få dem til å lytte på myndighetenes meldinger på radio, kan Sivilforsvarets lydgivere (tyfoner) benyttes. Politiet er ansvarlig for å bestemme *når* det skal varsles.

Kommunen skal med utgangspunkt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen vurdere om det er uønskede hendelser eller kriser hvor det er behov for særskilt varsling av befolkningen. Dersom kommunen mener det er et særskilt varslingsbehov, som ikke fanges opp av gjeldende ordninger for varsling av befolkningen¹⁹, skal kommunen ta initiativ til at behovet utredes nærmere og at det eventuelt etableres en særskilt varslingsordning.

Sivilbeskyttelsesloven (Kapittel VI Sivile beskyttelsestiltak, § 16 Varsling) gir hjemmel for å kunne pålegge virksomheter som representerer en særlig risiko for omgivelsene en plikt til å etablere egne ordninger for

varsling av omgivelsene ved ulykker og fare for ulykker. Utgifter knyttet til etablering, drift og vedlikehold av slike varslingsordninger skal bæres av virksomheten selv.

Plan for befolkningsvarsling skal inneholde beskrivelse av gjeldende overordnede ordninger og avtaler for varsling av befolkningen. Er det etablert særskilte varslingsordninger skal dette beskrives nærmere og dokumenteres i planen.

TIL ANDRE LEDD BOKSTAV E

Beredskapsplanen skal som et minimum inneholde: plan for krisekommunikasjon med befolkningen, media og egne ansatte

Bestemmelsen krever at kommunen legger den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen til grunn for planlegging av krisekommunikasjon. Det innebærer at kommunen må vurdere informasjonsbehov og kommunikasjonsutfordringer i forhold til de uønskede hendelser som er kartlagt i analysen.

Krisekommunikasjon er kommunens kommunikasjon med medier, samarbeidsparter, egne ansatte og ikke minst befolkningen, i alvorlige uønskede hendelser og kriser. Krisekommunikasjon skal hindre unødig usikkerhet og frykt i befolkningen, skape tillit hos mediene, publikum og egne ansatte, forhindre informasjonskriser og bidra til at de som skal løse den egentlige krisen får nødvendig arbeidsro og handlingsrom. Videre skal krisekommunikasjon gi befolkningen informasjon om hva de skal gjøre/ikke gjøre for å minimere konsekvensene av hendelsen eller krisen.

Et overordnet mål for myndighetenes krisekommunikasjon er å gi alle berørte aktører, samt medier og befolkningen for øvrig, et så riktig og oppdatert bilde av hendelsen eller krisen som mulig. Det bidrar til å gi aktørene og befolkningen best mulig forutsetninger for å treffe gode beslutninger innen områdene de har ansvar for eller er berørt av. På liknende måte kan etater og virksomheter som ikke direkte er berørt av hendelsen, få oppfylt sine behov for saklig og oppdatert informasjon om hendelsen eller krisen.

¹⁹ Dette er beskrevet nærmere av DSB i [Nasjonal sårbarhets- og beredskapsrapport \(NSBR\) 2010](#)

I håndteringen av en uønsket hendelse eller krise er det viktig at kommunen samordner kommunikasjonen med andre relevante offentlige og private virksomheter, slik at kommunikasjonen fremstår mest mulig *samordnet og helhetlig* for mottakeren. Derfor skal krisekommunikasjon være et eget tema i samordningen av kommunens overordnede beredskapsplan med andre relevante offentlige og private aktørers beredskapsplaner. Fylkes-ROS og Fylkesmannens beredskapsplanlegging utgjør et viktig plangrunnlag for utarbeidelsen av krisekommunikasjonsplan.

Uønskede hendelser og risikoområder følger ikke nødvendigvis kommunegrenser. Derfor er det nødvendig at kommuner samordner sine beredskapsplaner, herunder planer for krisekommunikasjon, med nabokommuner, der de har et felles risikobilde. En utfordring her er å klargjøre hvem som har ansvar for krisekommunikasjon på tvers av grensene.

Mange norske kommuner har grenseoppgang opp mot et større antall svenske kommuner, og mot Finland/Russland. Det har resultert i et grenseoverskridende samarbeid, både på kommunalt og regionalt nivå, hvor beredskap er et viktig tema. For enkelte uønskede hendelser eller kriser vil det være behov for samordning av krisekommunikasjon på tvers av grensene. Slike samordningsbehov bør være forberedt i plan for krisekommunikasjon.

Det er viktig at krisekommunikasjonsplanen blir øvet både internt i kommunen og opp mot samarbeidende aktører.

Kommunens plan for krisekommunikasjon bør omfatte følgende elementer:

- beskrivelse av organiseringen av informasjonsberedskapen
- beskrivelse av ansvar og sentrale funksjoner og oppgaver
  - for informasjonsheten/-ansvarlige
  - for viktige bidragsyttere, som sentralbord, servicetorg, personal, IKT, fagavdelinger og ledere som har informasjonsoppgaver under en uønsket hendelse eller krise
- oversikt over og varslingsliste for personell
- kontaktinformasjon for viktige aktører (samarbeidspartnere, myndigheter, medier)
- oversikt over særskilte informasjonsbehov og kommunikasjonsutfordringer for uønskede hendelser som er kartlagt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen

- oversikt over og plan for bruk av medier, kanaler og virkemidler som kan benyttes for å nå ut til befolkningen
- oversikt over lokaler og teknisk utstyr
- beskrivelse av alternative kommunikasjonsløsninger ved bortfall av strøm og/eller ekomtjenester

TIL TREDJE LEDD

Beredskapsplanen kan utarbeides som en handlingsdel til kommunedelplanen i henhold til plan- og bygningsloven.

Når kommunen har en kommunedelplan for samfunnssikkerhet og beredskap kan den overordnede beredskapsplanen utformes som en handlingsdel til denne planen (jf. plan- og bygningsloven § 11-2 tredje ledd jf. § 11-4). Det sikrer arbeidet politisk forankring, rutine for årlig revisjon av beredskapsplanen og økt bevissthet til kommunens egen beredskap.

For utdypende veiledning til utarbeidelse av beredskapsplan, se DSBs [Veileder i kriseplanlegging for kommunens kriseledelse \(2003\)](#), [Veileder for informasjonsberedskap og strategisk krisekommunikasjon \(2007\)](#) og eksempel på beredskapsplan ([Beredskapsplan for Karmøy kommune 2011](#))

§ 5. SAMARBEID MELLOM KOMMUNER

§ 5. Samarbeid mellom kommuner

Der det er hensiktsmessig bør det etableres samarbeid mellom kommuner om lokale og regionale løsninger av forebyggende og beredskapsmessige oppgaver, med sikte på best mulig utnyttelse av de samlede ressurser. Hver kommune skal ha en egen beredskapsplan og helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i henhold til forskriften.

INNLEDNING

Bestemmelsen oppfordrer til samarbeid mellom kommuner for å løse samfunnsikkerhets- og beredskapsoppgaver. Samarbeid mellom kommuner *bør* etableres når kommunene har felles problemstillinger knyttet til hendelser og risiko, eller når kommunene i fellesskap kan oppnå effektive løsninger knyttet til analyser og beredskapstiltak. Dette gjelder for eksempel når:

- kommunene har likt risikobilde
- eventuelle uønskede hendelser ikke begrenses til en kommune (for eksempel svikt i kritisk infrastruktur)
- kommunene allerede har samarbeid om sentrale beredskapsressurser
- samarbeidet kan bidra til bedre utnyttelse av ressursene

For enkelte kommuner kan det være nødvendig å etablere større og mer bærekraftige fagmiljøer for å få til gode resultater. Dette kan gjelde både *administrasjon* av ROS- og planprosesser, faglig utredning og *analyse* av risiko og sårbarhet som omfatter flere kommuner, samt *etablering og vedlikehold* av beredskapsplaner.

Dersom kommuner velger å samarbeide er det viktig at hver enkelt kommune deltar aktivt i for eksempel gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalysen og i beredskapsplanleggingen. Selve *prosessen* med utvikling av en risiko- og sårbarhetsanalyse og et planverk er viktig, og bred deltakelse i den enkelte kommune vil bidra til god forankring av analysen og planverket i kommunen som skal benytte det. Hver enkelt kommune

som deltar i et samarbeid må selv sikre at prosessen er tilstrekkelig forankret i kommunen og at kommunen har sluttdokumenter for helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse og overordnet beredskapsplan som dekker lovens og forskriftens krav.

TIL FØRSTE SETNING

Der det er hensiktsmessig bør det etableres samarbeid mellom kommuner om lokale og regionale løsninger av forebyggende og beredskapsmessige oppgaver, med sikte på best mulig utnyttelse av de samlede ressurser.

Både i arbeidet med en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse og i beredskapsplanleggingen er det problemstillinger og utfordringer som strekker seg utover kommunegrensene, for eksempel:

- risiko og sårbarhet som gjelder flere kommuner og som kan utredes og eventuelt reduseres mest effektivt i et samarbeid mellom kommunene
- beredskapsplanlegging og -tiltak som løses mest effektivt i et samarbeid hvor kommunene deler på ressursene det er behov for i beredskapsplanlegging og krisehåndtering

Ofte vil det være hensiktsmessig å begrense samarbeidet til et fåtalls nabokommuner, hvor sammenhengen i risikobildet og eventuelt ressursgrunnlaget for samarbeid om krisehåndtering er rimelig åpenbar, og hvor det er praktisk mulig å få til et godt samarbeid. Grunnlaget for samarbeid kan for eksempel drøftes i regionrådet²⁰, der dette er opprettet.

²⁰ Benevnelsen *regionråd* brukes i Norge om interkommunale politiske samarbeidsorganer mellom nabokommuner i et distrikt eller avgrenset geografisk område, som er formalisert og i operativ funksjon, med egne vedtekter eller samarbeidsavtaler om et bredt arbeidsfelt.

Det konkrete samarbeidet mellom kommuner kan for eksempel gjelde:

- *Felles prosess og ledelse for gjennomføring av en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.* Analysen dekker alle områder som er relevante i de involverte kommuner. Hvis en felles helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse kun dekker uønskede hendelser som kommunene har felles, og utelater uønskede hendelser som er spesifikke for en eller noen få av de samarbeidende kommunene, må disse kommunene supplere den felles analysen med egne analyser for disse hendelsene for å tilfredsstille lovens og forskriftens krav.
- *felles faglig analyse av utvalgte uønskede hendelser* som hver samarbeidende kommune integrerer i sin egen helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse
- *samarbeid om felles beredskapsråd* (jfr. § 1) for utveksling av informasjon om risikobildet og ulike aktørers beredskapsplaner og beredskapsrolle
- *Samarbeid om ulike typer tiltak for å redusere felles risiko* eller redusere konsekvenser av uønskede hendelser avdekket i risiko- og sårbarhetsanalysen. Den enkelte kommune må her selv sørge for nødvendig behandling i planverket i henhold til forskriftens § 3. Samarbeid mellom kommuner i plan- og utredningsoppgaver er for øvrig også omtalt i plan- og bygningsloven (§ 9-1). Samarbeid kan gjennomføres i arbeidet med planstrategi- og kommuneplanprosessene. Disse prosessene etter plan- og bygningsloven er avgjørende å benytte hvis tiltak skal ses i sammenheng med kommunenes øvrige planer og prioriteringer, og hvis tiltakene har en arealmessig konsekvens (se veiledning til § 3). Samarbeid om både helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse og planlegging etter plan- og bygningslovens bestemmelser kan være avgjørende når for eksempel årsaken til en risiko ligger i en annen kommune enn den som vil oppleve konsekvensene.
- *Samarbeid om beredskapsplaner* med forskjellig fokus. Det kan dreie seg om samarbeid innen
  - kriseledelse
  - varsling
  - ressursoversikter
  - evakueringsplaner
  - krisekommunikasjon
- Kommunene kan særlig øke sin kapasitet til å håndtere egne uønskede hendelser eller kriser gjennom

samarbeid om ressursoversikter, evakueringsplaner og krisekommunikasjon. I samarbeid om beredskapsplaner må ansvarsfordelingen for ulike roller og funksjoner være tydelig definert i planverket. Det må også være et tydelig definert ansvar for oppdatering i henhold til forskriftens § 6. Hver enkelt kommune som deltar i denne type samarbeid må selv sikre at prosessen er tilstrekkelig forankret i kommunen og at kommunen har sluttdokumenter for beredskapsplan som dekker lovens og forskriftens krav og at denne øves minimum i henhold til forskriftens § 7.

- *samarbeid om øvelser*, hvor beredskapsplanens ulike elementer øves

De formelle rammene for interkommunalt samarbeid innen samfunnssikkerhet og beredskap kan være:

- prosjektorientert, dvs. at samarbeidet er definert som et felles prosjekt som de samarbeidende kommuner forplikter seg til
- avtalebasert, dvs. at det utarbeides avtaler som beskriver rammene og innholdet i samarbeidet
- formaliserte interkommunale samarbeid etter kommunelovens bestemmelser for interkommunal samarbeid (Kommuneloven, kap. 5) eller Lov om interkommunale selskap (IKS)²¹

Hvis en eller flere kommuner i sitt samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid mener at det er risiko- og sårbarhetslementer som gjelder mange kommuner i en region eller fylke, kan det også være naturlig å ta dette opp i fylkeskommunens arbeid med regional planstrategi (jfr. Plan- og bygningslovens kapittel 7). Gjennom regional planstrategi vil fylkeskommunen kunne legge grunnlaget for utredning av risiko- og sårbarhet som dekker flere kommuner eller hele regionen/fylket. Dette vil i så fall være et nyttig grunnlag for kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse i ettertid.

²¹ Loven og forskriftens krav (forskriftens § 5, andre setning) om at kommunen skal ha en *egen* helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse og beredskapsplan, tilsier imidlertid at behandling og forankring av disse dokumentene kun i et interkommunalt organ, *ikke* er tilstrekkelig for å dekke kravet. Dette gjør formaliserte interkommunale samarbeid etter kommuneloven og lov om IKS mindre aktuelt å benytte.

TIL ANDRE SETNING

Hver kommune skal ha en egen beredskapsplan og helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i henhold til forskriften

Selv om man etablerer samarbeid mellom kommuner for å løse elementer av kommunens samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid, må hver enkelt kommune delta aktivt i både i arbeidet med en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse og i beredskapsplanleggingen. Hver enkelt kommune som deltar i et samarbeid må selv sikre at prosessen er tilstrekkelig forankret i kommunestyret. Hver enkelt kommune bør også ha sluttdokumenter for en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse og beredskapsplan som dekker lovens og forskriftens krav for sitt geografiske område og for sin virksomhet, uavhengig av om disse er fremkommet gjennom en interkommunal prosess eller ikke. I henhold til forskriftens § 2 skal den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen behandles i det enkelte kommunestyre.

§ 6. OPPDATERING/REVISJON

§ 6. Oppdatering/revisjon

Risiko- og sårbarhetsanalysen skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner, jf. lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 11-4 første ledd, og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.

Kommunens beredskapsplan skal til enhver tid være oppdatert, og som et minimum revideres en gang pr. år. Av planen skal det fremgå hvem som har ansvaret for oppdatering av planen og når planen sist er oppdatert.

INNLEDNING

Denne bestemmelsen slår fast at kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse skal oppdateres i takt med revisjonen av kommunedelplaner og ved endringer i risikobildet i kommunen. § 11-4 i plan- og bygningsloven henviser også til § 10-1 og §§ 11-12 og 11-15, om henholdsvis kommunal planstrategi og kommuneplan, i samme lov. Disse prosessuelle reglene for planstrategi og kommuneplan sikrer at kommunen må vurdere behovet for oppdatering av risiko- og sårbarhetsanalysen minst en gang i valgperioden. Dette gjøres ved utarbeidelse av kommunal planstrategi etter plan- og bygningslovens § 10-1. I arbeidet med planstrategi skal kommunen ta stilling til kommunens *planbehov* i kommunestyreperioden. Forskriftens § 6 stiller krav om at oppdatering/revidering av kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse må vurderes i denne sammenheng. Risiko- og sårbarhetsanalysen *skal* oppdateres når det skjer endringer av betydning i risiko- og sårbarhetsbildet. Endringer i risiko- og sårbarhetsbildet kan for eksempel inntreffe som følge av etablering av en ny virksomhet som håndterer farlige stoffer, etablering av flyktningmottak, ny kunnskap om klimaendringer, erfaringer fra øvelser og hendelser mv.

Kommunens beredskapsplan skal til enhver tid være oppdatert, slik at den kan benyttes som et aktivt verktøy i en krise. Det skal tydelig fremgå hvem som er ansvarlig for oppdatering av planen, med hvilken frekvens dette

skal skje, og når den sist er oppdatert. Oppdatering av beredskapsplanen skal minimum skje en gang i året.

TIL FØRSTE LEDD

Risiko- og sårbarhetsanalysen skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner, jf. lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 11-4 første ledd, og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.

Plan- og bygningsloven (§11-4 med henvisninger til kapittel 10 og 11) fastlegger at kommunen skal vedta en kommunal planstrategi hvert fjerde år. Dette skal skje innen ett år etter kommunestyrets konstituering. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling. En vurdering av kommunens *behov for planer* de kommende fire år står sentralt i kommunens planstrategi. For at dette skal kunne vurderes på områder som berører samfunnsikkerhet, er det en forutsetning at kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse er gjennomført/revidert *for* planstrategien vedtas.

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen vil gi kommunen konkret kunnskap om temaer/områder med behov for nærmere analyser og planlegging. Behov for nærmere analyser og utredninger må tas med i arbeidet med planstrategien, slik at kommunestyret kan se dette i sammenheng med øvrig planbehov i kommunen og ta stilling til gjennomføring av planprosessene, jf. forskriftens § 3 ledd b. Dette er viktig for å unngå at arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalysen og oppfølgingen av denne ikke blir frikoblet fra kommunens øvrige styringssystem.

Hvis den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen har avdekket behov for nye mål eller strategier som ikke er innarbeidet i vedtatt kommuneplan, vil det vise et behov for rullering av kommuneplanens samfunnsdel og eventuelt kommunedelplaner. Dette må i så fall beskrives i kommunens planstrategi. Å avgjøre om kommuneplanen trenger revisjon er et viktig formål med planstrategien.

Hvis det i gjennomgangen av risiko- og sårbarhetsanalysen

kommer frem at risiko- og sårbarhetsbildet i liten grad er endret, kan kommunen velge å foreta en begrenset *oppdatering* av analysen. Det vil si supplere eller justere analysen med nye vurderinger som det er behov for, men i hovedsak beholde eksisterende analyse. Omfanget av prosess, medvirkning og forankring av en slik oppdatering bør tilpasses alvorlighetsgraden/omfanget av temaet som justeres. Hvis justeringen av analysen er liten, kan prosessen være begrenset. Hvis risikobildet for en uønsket hendelse for eksempel er vesentlig forverret, bør prosessen for ny, oppdatert analyse av denne hendelsen være mer omfattende.

Hvis det i gjennomgangen av analysen kommer frem at risiko- og sårbarhetsbildet er vesentlig endret eller at ny kunnskap er fremkommet, bør det etableres en grundig prosess for full revidering av analysen. Dette kan for eksempel være tilfelle som følge av ny kunnskap om klimaendringer, befolkningsøkning, etablering av ny virksomhet i kommunen, eller som følge av evaluering av inntrufne uønskede hendelser.

TIL ANDRE LEDD

Kommunens beredskapsplan skal til enhver tid være oppdatert, og som et minimum revideres en gang pr. år. Av planen skal det fremgå hvem som har ansvaret for oppdatering av planen og når planen sist er oppdatert.

Bestemmelsen angir at beredskapsplanen skal oppdateres. Planen skal gjenspeile de aktuelle forholdene i kommunen, og dette innebærer at planen som et minimum må undergis årlig revidering. Når kommunen har en kommunedelplan for samfunnssikkerhet og beredskap, vil beredskapsplanen kunne utformes som en handlingsdel til denne planen (jf. plan- og bygningsloven, § 11-2, tredje ledd jf. § 11-4). Dette vil sikre årlig revisjon av beredskapsplanen. Utarbeidelse av beredskapsplan og kommunedelplan for samfunnssikkerhet etter bestemmelsene i plan- og bygningsloven, vil også sikre offentlig kjennskap og høring i forbindelse med revidering av planen.

Kommunen skal sørge for at beredskapsplanen blir øvet jevnlig. Kommunen må derfor arrangere øvelser for å imøtekomme dette kravet, jf. forskriftens § 7. Dersom det etter øvelser viser seg at beredskapsplanen ikke fungerer etter sin hensikt må beredskapsplanen revideres.

§ 7. ØVELSER OG OPPLÆRING

§ 7 Øvelser og opplæring

Kommunens beredskapsplan skal øves hvert annet år. Scenarioene for øvelsene bør hentes fra kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse. Kommunen skal øve sammen med andre kommuner og relevante aktører der valgt scenario og øvingsform gjør dette hensiktsmessig.

Kommunen skal ha et system for opplæring som sikrer at alle som er tiltenkt en rolle i kommunens krisehåndtering har tilstrekkelige kvalifikasjoner.

INNLEDNING

Øvelser er et viktig virkemiddel for å trene krisehåndtering og teste planverket. Øvelser skal gjøre aktørene bedre rustet til å ivareta sine oppgaver i håndtering av uønskede hendelser eller kriser. Gjennom øvelser får kommunen viktig lærdom om sine beredskapsplaner og organisasjon, og forbedringspunkter avdekkes.

Det benyttes ulike øvingsformer: Diskusjonsøvelser, spilløvelser, stabsøvelser og fullskalaøvelser eller kombinasjoner av disse. Øvingsformene har ulike kjennetegn:

- *Diskusjonsøvelser* er øvelser hvor deltakerne sitter rundt et bord og diskuterer seg frem til tiltak som skal bringe en presentert krise til opphør eller forhindre en eskalering av krisen. Det utføres ingen handlinger utenfor rommet hvor øvelsen finner sted. Scenario blir presentert gjennom innspill fra øvingsledelsen. Disse innspillene er forhåndsproduserte. Diskusjonsøvelse er egnet til å utfordre kriseledelsens kjennskap til eget beredskapsplanverk, samtidig som den gir en pekepinn på hvilke utfordringer de vil kunne stå overfor i en krise.
- *Spilløvelser* er øvelser hvor hele eller deler av kriseorganisasjonen øves. Her øves både kriseledelse og stabsarbeid. Øvelsen krever aktiv handling av de som øves og tar gjerne i bruk telefon, faks, e-post og gjennomfører varslings- og rapportering. CIM er et

godt verktøy å bruke for de kommunene som har tatt dette i bruk. De som øves kommuniserer med andre aktører som øves eller med responsceller som simulerer aktuelle aktører. Spilløvelser er godt egnet til å øve ansvars- og rolleforståelse, samordning og koordinering, samt utfordringer knyttet til krisekommunikasjon, informasjonsdeling og etablering av felles situasjonsbilde.

- *Stabsøvelser* er spilløvelser for kriseledelsens stab. Dette er en form for ferdighetstrening hvor momenter som loggføring, varslingsrutiner, rapporteringsrutiner og informasjonsberedskap kan være sentrale. Stabsøvelser er godt egnet til bruk som ferdighetstrening i forhold til enkelte momenter i krisehåndteringen.
- *Fullskalaøvelser* er øvelser hvor hele beredskapskjeden fra operativt nivå til strategisk ledelse øves. Scenario spilles så realistisk som mulig med skadested og bruk av markører, spillende journalister osv. Fullskalaøvelser vil ha de samme øvingsmomentene som spilløvelser, men gir i tillegg anledning til å teste hensiktsmessigheten av beredskapsplaner og beslutninger som tas underveis i krisehåndteringen i praksis.

De ulike øvingsformene krever ulike ressurser både i planleggingsfasen og gjennomføringen. Diskusjonsøvelser og stabsøvelser er minst ressurskrevende, mens spilløvelser og fullskalaøvelser ofte krever en lang og grundig planleggingsfase, samt at antallet involverte i selve gjennomføringen er vesentlig større. Felles forutsetning for alle øvingsformene er at øvingsledelsen i planleggingsfasen må være gode på å identifisere øvingsmål og delmål. Øvingsmålene må være konkrete og målbare slik at evalueringen etter øvelsen kan vurdere måloppnåelsen.

Forskriften sier ingenting om valg av øvingsform. Erfaringsmessig vil kommunene som oftest velge diskusjonsøvelser. Disse krever lite ressurser å planlegge og gjennomføre, og gir ofte et godt øvingsutbytte. Det er viktig at kommunen varierer måten å øve på, og av og til gjennomfører en spilløvelse eller fullskalaøvelse for å teste beredskapsplanen. Slike øvelser er mer ressurskrevende å planlegge og gjennomføre, men vil avdekke andre forhold i krisehåndteringen, enn det en skrivebordsøvelse gjør.

TIL FØRSTE LEDD

Kommunens beredskapsplan skal øves hvert annet år. Scenarioene for øvelsene bør hentes fra kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse. Kommunen skal øve sammen med andre kommuner og relevante aktører der valgt scenario og øvingsform gjør dette hensiktsmessig.

Forskriften stiller et minimumskrav for hyppighet av øvelser av beredskapsplanen. Minimumskravet er selvfølgelig ikke til hinder for at kommunen øver planen oftere enn hvert annet år. Det er viktig at kommunen avholder øvelse etter revisjoner av kriseplanen og i situasjoner hvor sentrale personer i kriseledelsen er nye i rollen, uavhengig av om det har gått to år siden forrige øvelse eller ikke. En øvelse vil teste om beredskapsplanen er hensiktsmessig og vil samtidig gi eventuelle nye personer i kriseledelsen nyttig erfaring og kunnskap.

Scenarioene for øvelsene bør hentes fra kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse. Grunnen til at ordlyden sier ”bør hentes fra” og ikke ”skal hentes fra” er at kommunen skal kunne delta i øvelser som andre aktører arrangerer. Det kan ha stor nytteverdi for kommunen å delta på øvelser som for eksempel politiet, forsvaret eller DSB arrangerer. Slike øvelser kan ha scenarioer som ikke fremkommer i kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse.

Kommunen skal øve sammen med andre relevante aktører der valgte scenario og øvingsform gjør dette hensiktsmessig. Viktige øvingsmomenter i øvelser er å avklare roller og ansvar – både innad i egen organisasjon og mellom aktører, og når det gjelder samordning av ressurser på tvers av aktører og etablering av felles situasjonsbilde. Ved å øve sammen med andre relevante aktører vil kommunen oppnå et bedre øvingsutbytte. I reelle hendelser vil kommunen alltid måtte forholde seg til andre aktører i krisehåndteringen. Derfor er det viktig at aktørene også øver sammen. Alle øvingsformene kan benyttes i samhandlingsøvelser. For å få et best mulig resultat er det viktig at aktørene også er sammen om å planlegge øvelsen. Ofte gir planleggingsfasen vel så nyttige erfaringer som selve øvelsen. Derfor bør alle aktørene som skal øves være representert i planleggingen.

TIL ANNET LEDD

Kommunen skal ha et system for opplæring som sikrer at alle som er tiltenkt en rolle i kommunens krisehåndtering har tilstrekkelige kvalifikasjoner.

De som er tiltenkt en rolle i kommunens krisehåndtering må ha tilstrekkelig kunnskaper for å ivareta rollen og ansvaret på en god måte. Forskriften stiller derfor krav om at kommunen har et system for opplæring av alle som har en rolle i kommunens krisehåndtering. Kommunen kan enten selv forestå opplæringen eller sikre kunnskap gjennom eksterne kurs i krisehåndtering. Nasjonalt utdanningscenter for samfunnssikkerhet og beredskap (NUSB) tilbyr en rekke [relevante kurs](#). Det avgjørende er at kommunen har et system som sikrer at personellet tilføres tilstrekkelig kompetanse. Stabsøvelser er egnet som opplæringstiltak med hensyn til de ulike funksjonene som inngår i kommunens krisehåndtering. De som er tiltenkt en rolle i kommunens krisehåndtering bør først gjennomgå en type opplæring før de øves i praksis gjennom øvelser.

Både øvelser og opplæring inngår som en del av kommunens helhetlige arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

§ 8. EVALUERING ETTER ØVELSER OG UØNSKEDE HENDELSER

§ 8. Evaluering etter øvelser og uønskede hendelser

Kommunen skal etter øvelser og uønskede hendelser evaluere krisehåndteringen. Der evalueringen gir grunnlag for det skal det foretas nødvendige endringer i risiko- og sårbarhetsanalysen og beredskapsplaner.

INNLEDNING

En viktig del av kommunens helhetlige arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap er å lære av erfaringer den får gjennom øvelser og uønskede hendelser. Ved å lære av erfaringene fra krisehåndteringen vil kommunens kunnskaper og ferdigheter stadig bli brakt fremover. Forskriften stiller derfor krav om at kommunen skal evaluere sin krisehåndtering etter øvelser og uønskede hendelser.

TIL FØRSTE LEDD, FØRSTE SETNING

Kommunen skal etter øvelser og uønskede hendelser evaluere krisehåndteringen.

Evaluering av øvelser bør starte allerede *tidlig i planleggingsfasen* med en vurdering av hva som skal evalueres og hvordan evalueringen skal gjennomføres. Øvingsmål og delmål må utformes slik at evalueringen gir en vurdering av måloppnåelsen. Med bakgrunn i øvelsens formål og øvingsmål må det utarbeides kriterier for evalueringen. Ved større øvelser er det en fordel om kommunen utpeker egne personer til evalueringsarbeidet, som jobber sammen med planleggerne av øvelsen.

Umiddelbart etter øvelsen er det fornuftig å foreta en gjennomgang av *førsteintrykk* med de som har deltatt i øvelsen. Hensikten er å få den enkelte deltakers umiddelbare opplevelse av øvelsen. Erfaringene som kommer frem her er nyttige bidrag til arbeidet med evalueringsrapporten etter øvelsen.

For å vurdere måloppnåelse og for å innhente ytterligere informasjon fra deltakerne er det hensiktsmessig å utarbeide et *spørreskjema* som sendes deltakerne så raskt som mulig etter øvelsen. Det er viktig at de som svarer oppgir hvilken virksomhet de kommer fra og hvilken funksjon de har i krisehåndteringen. Spørsmålene må utledes fra øvingsmål og delmål. Frist for å svare på skjemaet bør være relativt kort etter endt øvelse. DSB anbefaler at fristen settes til 14 dager etter øvelsen.

Informasjonen som innhentes i gjennomgangen av førsteinntrykk og spørreskjema må bearbeides og inngå i evalueringsrapporten. Også gjennomgang av loggføringer vil gi nyttig informasjon i dette arbeidet. Rapporten bør fokusere på forbedringspunkter. *Evalueringsrapporten* må tydelig angi hvem som er ansvarlig for oppfølgingen av forbedringspunktene. Ofte vil kommunen selv være ansvarlig for oppfølgingen. Der forbedringspunktene gjelder andre aktører som har vært involvert i øvelsen, må kommunen følge opp deres arbeid med forbedringer (se kommunens pådriveransvar i § 1). Selv om evalueringsrapporten i utgangspunktet er problemorientert, er det også viktig å se på det som fungerer godt slik at dette gjentas ved senere hendelser eller øvelser.

Også etter uønskede hendelser skal kommunen evaluere krisehåndteringen. Denne prosessen vil avvike fra evaluering av øvelser fordi arbeidet først kan starte etter at hendelsen har skjedd. Også her vil et spørreskjema kunne gi nyttig informasjon. Skjemaet utarbeides på samme måte som for øvelser, men naturligvis uten de samme koblingene til øvingsmål. I tillegg vil *loggføringene* gi nyttig informasjon.

Også etter uønskede hendelser bør evalueringsrapporten ha fokus på forbedringspunkter og hvem som har ansvaret for å følge disse opp. Igjen har kommunen et *pådriveransvar* overfor andre aktører i forhold til deres oppfølging av forbedringspunkter.

TIL FØRSTE LEDD, ANDRE SETNING

Der evalueringen gir grunnlag for det skal det foretas nødvendige endringer i risiko- og sårbarhetsanalysen og beredskapsplaner.

Forskriftens § 6 annet ledd sier at beredskapsplanen til enhver tid skal være oppdatert. Hvis øvelser eller uønskede hendelser avdekker svakheter i kriseplanen skal denne endres. Kommunen bør foreta endringer/justeringer så snart konklusjonene i evalueringen er klare og uavhengig av når beredskapsplanen sist ble oppdatert.

Evaluering av øvelser og uønskede hendelser kan også avdekke mangler i den helhetlige risiko- og

sårbarhetsanalysen. Dette kan for eksempel gjelde gjensidige avhengigheter som tidligere ikke har vært identifisert eller feil i forutsetningene som er lagt for et scenario i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen. Da skal kommunen foreta nødvendige endringer/justeringer i analysen uavhengig av når analysen sist ble oppdatert (se veiledning til forskriftens § 6 første ledd).

§ 9. DOKUMENTASJON

§ 9. Dokumentasjon

Kommunen skal kunne dokumentere skriftlig at forskriftens krav er oppfylt.

INNLEDNING

Paragraf 9 stiller krav om at kommunen skal kunne fremlegge skriftlig dokumentasjon av samtlige krav som følger av forskriften.

Kravet må ses i sammenheng med kommunelovens § 23 nr. 2 som pålegger administrasjonssjefen et generelt internkontrollansvar. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.

TIL FØRSTE LEDD

Forskriftens § 3 bokstav a stiller krav om helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid, herunder krav om utarbeidelse av langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging. Dette kravet må ses i sammenheng med kravet om internkontroll og derav et krav om dokumentasjon, ref. Internkontrollforskriften § 5. I samsvar med internkontrollprinsippet skal kommunens langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet dokumenteres skriftlig. For utdypende veiledning, se ”[Faser i et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid i kommunen](#)”.

Kommunen plikter å vurdere om det er forhold i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen som bør integreres i planer og prosesser etter plan- og bygningsloven, ref. forskriftens § 3 bokstav b. Dersom kommunen vurderer at det er forhold i analysen som bør integreres i kommunens arbeid etter plan- og bygningsloven, vil oppfyllelse av krav om dokumentasjon synliggjøres gjennom planverket. Hvis

kommunen vurderer at dette ikke er hensiktsmessig må den synliggjøre sitt helhetlige og systematiske arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap gjennom annen skriftlig dokumentasjon.

Forskriftens § 2 og § 4 stiller krav om gjennomføring av en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse og utarbeidelse av en overordnet beredskapsplan. Begge deler skal dokumenteres skriftlig. Annen dokumentasjon som kommunen fremskaffer og som bekrefter at kommunen ivaretar de minstekrav som fremgår av forskriftens § 2 og § 4, skal inngå som del av dokumentasjonen.

Kommunen skal dokumentere skriftlig at beredskapsplanen øves minimum hvert annet år, jf. forskriftens § 7. Kommunen må videre kunne dokumentere et system for opplæring som skal sikre at alle som er tiltenkt en rolle i kommunens krisehåndtering har tilstrekkelig kompetanse til å ivareta sine roller og oppgaver.

Forskriftens § 8 stiller krav om at kommunen etter øvelser og uønskede hendelser skal evaluere egen krisehåndtering. Kommunen skal kunne dokumentere evalueringen skriftlig.

For å dekke sentrale elementer i forskriftens dokumentasjonskrav, kan kommunen benytte IKT-basert krisestøtteverktøy. Dette gjelder spesielt den overordnede beredskapsplanen, med plan for kriseledelse, varslingsliste, ressursoversikt, evakueringsplan, plan for befolkningsvarsling og plan for krisekommunikasjon. Innlemming av disse elementene i krisestøtteverktøyet vil kunne øke aktørenes kjennskap til og bruk av planen. DSB anbefaler alle kommuner å ta i bruk CIM.

§ 10. TILSYN

§ 10 Tilsyn

Fylkesmannen fører tilsyn med lovligheten av kommunens oppfyllelse av plikter etter denne forskriften. Tilsynet skal følge bestemmelser i kapittel 10A i lov 25. september nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).

Tilsyn med oppfyllelsen av bestemmelsene i denne forskriften er lagt til Fylkesmannen. Tilsynet skal påse at kommunen kan dokumentere at plikter og ansvar er i overensstemmelse med kravene i forskriften. Det er ulike måter å gjennomføre tilsyn med bestemmelsene på, men tilsynet skal være i tråd med kommunelovens bestemmelser i kapittel 10A som omhandler myndighet til å føre tilsyn, retten til å kreve opplysninger, meldinger og adgang fra tilsynsobjektet.

VEILEDNING

Rambergveien 9
3115 Tønsberg

Tlf.: 33 41 25 00
Faks: 33 31 06 60

postmottak@dsb.no
www.dsb.no

HR 2213
ISBN 978-82-7768-263-1
Februar 2012

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Mæland, Magnus Enhetsleder: Mæland, Magnus, tlf. 97080054	Dato: 22.12.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Hansen, Cecilie	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Formannskapet	001/17	01.02.2017
Kommunestyret	006/17	15.02.2017

ØST-FINNMARK BEREDSKAPSFORUM

Kort sammendrag:

Etter initiativ fra Fylkesmannen i Finnmark ble beredskapsforum for kommunene i Øst Finnmark etablert i juni 2015. I starten var det deltakelse fra kommunene Sør Varanger, Vadsø, Tana og Berlevåg. Etter hvert har også kommunene Vardø, Nesseby, Gamvik, Lebesby og Båtsfjord kommet med i forumet.

Øst Finnmark beredskapsforum er et ledd i arbeidet med å imøtekomme behovet for en felles læringsarena, sette samfunnssikkerhet og beredskap på agenda i kommunene, veilede hverandre, bedre kommunikasjon og samarbeid internt mellom kommunene og mot andre regionale aktører.

Faktiske opplysninger:

Bakgrunn:

Etter initiativ fra Fylkesmannen i Finnmark ble beredskapsforum for kommunene i Øst Finnmark etablert i juni 2015. I starten var det deltakelse fra kommunene Sør Varanger,

Vadsø, Tana og Berlevåg. Etter hvert har også kommunene Vardø, Nesseby, Gamvik, Lebesby og Båtsfjord kommet med i forumet.

Det er samtlige beredskapskontakters erfaring at arbeid med beredskap krever tid og ressurser, det fordrer bred involvering i kommuneorganisasjonen, og det krever en solid politisk forankring. Beredskapskontaktene opplever at kunnskapen om den kommunale beredskapsplikten er mangelfull i kommuneorganisasjonen, både administrativt og politisk. Av dette følger, naturlig nok, at fokus og oppmerksomhet omkring dette temaet begrenses til den (eller de) som har dette som en del av sitt ansvarsområde.

Kort om den kommunale beredskapsplikt:

Kommunen har et generelt og grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sine geografiske områder. Alle uønskede hendelser skjer i en kommune, og kommunene utgjør det lokale fundamentet i den nasjonale beredskapen og spiller en avgjørende rolle i alt beredskapsarbeid. Bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt skal bidra til at kommunen står bedre rustet til å forebygge og håndtere uønskede hendelser.

1.januar 2010 trådte bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt i kraft. Loven endret navn fra "Lov om Sivilforsvaret" til "Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven)". Forskift om kommunal beredskapsplikt ble gjort gjeldende fra 7. oktober 2011. Det nye i loven er at kommunen pålegges en generell beredskapsplikt, noe de tidligere ikke har hatt.

Kommunen er pålagt beredskapsansvar for samtlige av sine tjenester. I tillegg pålegger den kommunale beredskapsplikten kommunen en sektorovergripende kommunal beredskapsplikt, som skal bidra til at kommunen vurderer og planlegger samfunnssikkerhet og beredskap i et mer helhetlig perspektiv. Grunnlaget for beredskapsarbeidet i kommunen skal være en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, der kommunen kartlegger hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe, vurderer sannsynligheten for at slike hendelser inntreffer og hvordan slike hendelser vil kunne påvirke lokalsamfunnet. Med utgangspunkt i analysen skal kommunen utarbeide en overordnet beredskapsplan som skal være samordnet med andre relevante krise- og beredskapsplaner. Det er også en forutsetning at analysen legges til grunn for og integreres i kommunale planprosesser.

Behovet for beredskapsforum:

Beredskapskontaktene beskriver utfordringer og sårbarheter knyttet til ansvaret som beredskapskontakt. En identifisert utfordring er at beredskapskontaktene sitter på ulike organisatoriske nivå i kommunene, samt at det ikke er definert ansvar, myndighet og ressurser til rollen. Veldig få kommuner har etablert aktive arenaer for diskusjon av beredskapsmessige utfordringer (som f.eks.beredskapsråd). Der er også liten tilgang på kompetansehevende tiltak (f.eks. kurs) lokalt i Finnmark. De fleste leveres av DSB og krever at vedkommende reiser ut av fylket. Alt dette gjør arbeidet med ivaretagelsen av den kommunale beredskapsplikten utfordrende, og behovet for en felles lokal læringsarena for samfunnssikkerhet og beredskap er klart tilstede.

Fylkesmannens initiativ til etablering av Øst Finnmark beredskapsforum er et ledd i arbeidet med å imøtekomme behovet for en felles læringsarena.

Med bakgrunn i beredskapskontaktens erfaring synes det nødvendig å ha en politisk

forankring av Øst Finnmark Beredskapsforum.

Vurdering:

I den senere tid har trenden i kommunenes krisehåndtering, både den planleggende og utøvende fasen vært økt fokus på informasjon, kommunikasjon og samvirke. I så måte vurderer rådmannen at beredskapsforumet er et godt tilskudd til beredskapskontaktens verktøykasse gjennom bedret kommunikasjon og samarbeid. De deltakende kommuner vil gjennom dette få en bedre forståelse og skape realistiske forventninger til hverandres kapasitet og muligheter for bidrag. Videre utnytter man kunnskapen som sitter hos kommunene gjennom å bygge nettverk mellom beredskapskontakter som har lignende utfordringer i et lignende geografisk og organisatorisk område. Hovedformålet må imidlertid være at kommunekontaktene får et fast forum hvor beredskap og samfunnssikkerhet settes på agendaen. Samtidig gir Fylkesmannens beredskapsstab uttrykk for at dette fremstår som en god arena for å drive veiledning og oppnå tettere kontakt med kommunene.

Medlemmene i beredskapsforumet har selv definert forumets formål, organisering og ansvarsfordeling.

Formål:

- Sette samfunnssikkerhet og beredskap på agendaen i kommunene
- Veilede og bidra til kompetanseheving
- Bidra til bedre kommunikasjon og samarbeid internt mellom kommunene og mot andre regionale aktører

- Få økt kunnskap om risikoer og sårbarheter i fylket

- Knytte nettverk mellom beredskapskontakter og bidra til bedre samvirke

- Utnytte kommunenes kompetanse gjennom kunnskapsutveksling og dermed bidra til å skape et fagmiljø

Forumet er organisert som et råd hvor Fylkesmannen i Finnmark tilrettelegger og er ordstyrer på møtene, oppsummerer og sender ut referat. Videre er det Fylkesmannen som inviterer aktører og forbereder samlinger basert på kommunenes innspill.

Beslutninger vedrørende organisering, dagsorden, frister og ansvar tas av kommunene selv. Fokusområder, dato og agenda for neste samling diskuteres ved avslutning av hvert møte.

Suksessfaktorene er definert å være

- At Fylkesmannen fortsatt tilrettelegger og organiserer
- At beredskapskontaktene viser engasjement og vilje til å prioritere deltakelse i forumet
- At fokus er på beredskapskontakten og deres ansvar

Møtene har en frekvens på 4 ganger årlig, besluttet av deltakerne selv. Mellom møtene har kommunene, etter behov, kommunikasjon på epost og telefon. Fylkesmannen stiller sine ansatte i beredskapsstaben til disposisjon for kommunenes beredskapskontakter.

Medlemmene har definert følgende mandat for forumet:

1. Øst Finnmark beredskapsforum skal være kommunenes felles læringsarena for samfunnssikkerhet og beredskap
2. Forumets fokusområder er
  - Å sette samfunnssikkerhet og beredskap på agendaen i kommunene
  - Å veilede hverandre og bidra til kompetanseheving
  - Å bidra til bedre kommunikasjon og samarbeid internt mellom kommunene og mot andre regionale aktører
  - Å få økt kunnskap om risikoer og sårbarheter i fylket
  - Å knytte nettverk mellom beredskapskontakter og bidra til bedre samvirke
  - Å utnytte kommunenes kompetanse gjennom kunnskapsutveksling og dermed bidra til å skape et fagmiljø
3. Hver kommune skal delta med minimum ett medlem i forumet
4. Forumet møtes 4 ganger pr år.
5. De respektive kommuner avsetter nødvendige ressurser til beredskapskontaktens deltakelse i forumet

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Anses ikke primært påvirket.

Infrastruktur:

Anses ikke primært påvirket.

Barn og ungdom:

Anses ikke primært påvirket.

Folkehelse:

Anses ikke primært påvirket.

Kompetansebygging:

Anses som viktig for å øke beredskapskompetansen i Sør-Varanger kommune

Økonomi:

Det vil være kostnader tilknyttet møtene. Det anses ikke å være andre store kostnader med etableringen.

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Anses ikke primært påvirket.

Alternative løsninger:

En alternativ løsning er å tilslutte seg Vest-Finnmark beredskapsforum.

Alternativ til innstilling:

Sør-Varanger kommune støtte ikke etableringen av Øst-Finnmark beredskapsforum.

Forslag til innstilling:

Sør-Varanger kommune støtter etableringen av Øst Finnmark beredskapsforum, og tilslutter seg forumets mandat.

For å sikre Sør-Varanger kommunes deltakelse i forumet delegeres til rådmannen å avsette de nødvendige personellmessige og økonomiske ressurser.

Behandling 01.02.2017 Formannskapet

Saksordfører: Hansen, Cecilie

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Formannskapet sitt vedtak i sak 001/17:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Sør-Varanger kommune støtter etableringen av Øst Finnmark beredskapsforum, og tilslutter seg forumets mandat.

For å sikre Sør-Varanger kommunes deltakelse i forumet delegeres til rådmannen å avsette de nødvendige personellmessige og økonomiske ressurser.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Heitmann, Arianne Enhetsleder: Wollmann, Siv Merete, tlf. 78977550	Dato: 11.11.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Bergeng, Lena Norum	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Valgkomiteen	001/17	16.01.2017
Kommunestyret	007/17	15.02.2017

SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV - ROLF RANDA, AP

Vedlagte dokumenter:

Søknad om fritak fra verv.pdf
Søknad om fritak fra politiske verv

Dokumenter i saken:

2016023304 SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV

Kort sammendrag:

Rolf Randa, vararepresentant for AP, søker om fritak fra sine verv for resterende periode 2016 – 2019 da han har flyttet fra kommunen. Han sitter som vararepresentant for AP i kommunestyret, som nestleder i Utvalg for miljø og næring, som nestleder i Fondsstyret, som nestleder i Primærnæringsfondet og som vara for Nina Gudrun Nilsen i Eldrerådet.

Faktiske opplysninger:

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør

kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

I medhold av kommunelovens § 15 nr. 1, innvilges Rolf Randa, vararepresentant for AP, fritak fra sine politiske verv i Sør-Varanger kommune for resterende periode 2016 – 2019.

På bakgrunn av dette vedtas følgende endringer:

Kommunestyret: Finn Ottar Johansen går inn som vara på listen for AP.

Utvalg for Miljø og Næring: Svein Roger Kaspersen går fra å være vara til å bli nestleder, mens Finn Ottar Johansen trår inn som vara.

Fondsstyret: Svein Roger Kaspersen går inn som nestleder og Finn Ottar Johansen går inn som vara.

Primærnæringsfondet: Svein Roger Kaspersen går inn som nestleder og Finn Ottar Johansen går inn som vara.

Eldrerådet: Finn Ottar Johansen trår inn som vara for Nina Gudrun Nilsen.

Behandling 16.01.2017 Valgkomiteen

Saksordfører: Bergeng, Lena Norum

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Valgkomiteen sitt vedtak i sak 001/17:

I medhold av kommunelovens § 15 nr. 1, innvilges Rolf Randa, vararepresentant for AP, fritak fra sine politiske verv i Sør-Varanger kommune for resterende periode 2016 – 2019.

På bakgrunn av dette vedtas følgende endringer:

Kommunestyret: Finn Ottar Johansen går inn som vara på listen for AP.

Utvalg for Miljø og Næring: Svein Roger Kaspersen går fra å være vara til å bli nestleder, mens Finn Ottar Johansen trår inn som vara.

Fondsstyret: Svein Roger Kaspersen går inn som nestleder og Finn Ottar Johansen går inn som vara.

Primærnæringsfondet: Svein Roger Kaspersen går inn som nestleder og Finn Ottar Johansen går inn som vara.

Eldrerådet: Finn Ottar Johansen trår inn som vara for Nina Gudrun Nilsen.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Rolf Randa, Selbakken 4, 9512 Alta

Til
Sør-Varanger kommune

Dato
05 november 2016

Søknad om fritak fra politiske verv

Da jeg har flyttet fra Sør-Varanger på permanent basis søker jeg om fritak fra politiske verv i kommunen.

Med hilsen

Rolf Randa

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Wollmann, Siv Merete Enhetsleder: Wollmann, Siv Merete, tlf. 78977550	Dato: 04.01.2017
Arkivsak: <arkivsaknr>	
Saksordfører: Bergeng, Lena Norum	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Valgkomiteen	003/17	16.01.2017
Kommunestyret	008/17	15.02.2017

SØKNAD OM PERMISJON FRA POLITISKE VERV - BEATE ABRAHAMSEN, SP

Vedlagte dokumenter:

Permisjonssøknad.docx
VS: permisjonssøknad

Dokumenter i saken:

2016025627 SØKNAD OM PERMISJON
2016025249 PERMISJONSSØKNAD
2016023304 SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV
2016022799 PERMISJON FRA VERV SOM KOMMUNESTYREMEDLEM
2016022744 PERMISJON FRA VERV SOM KOMMUNESTYREMEDLEM
2016022683 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 26.10.16
2016012637 TAUSHETSERKLÆRING
2015025962 BEKREFTELSE PÅ LØNN
2015025461 VEDRØRENDE INNSENDTE SIGNATURPRØVER ORDFØRER OG
VARAORDFØRER
2015024469 VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 28.10.15 - SØKNAD OM FRITAK FRA
POLITISKE VERV 2015-2019 - GURO BRANDSHAUG, AP
2015024468 VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 28.10.15 - SØKNAD OM FRITAK FRA
POLITISKE VERV 2015-2019 - ERIK HENNELI, H
2015024436 SIGNATURPRØVER ORDFØRER OG VARAORDFØRER
2015022288 SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV
2015021723 SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV

Kort sammendrag:

Beate Abrahamsen, Sp, søker om permisjon fra sine politiske verv i forbindelse med jobb og studier, fram til juli 2017.

Kommunelovens § 15 nr. 2 har bestemmelse fra uttreden fra politiske verv, slik:

«Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad fritta, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine plikter i vervet».

Med hjemmel i bestemmelsen, anbefales det at representanten gis permisjon ut juli 2017 og at suppleringsvalg finner sted.

Faktiske opplysninger:**Kommuneplanens hovedmål:**

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Med hjemmel i kommunelovens § 15 nr. 2, innvilges Beate Abrahamsen, Sp, permisjon fra sine politiske verv fram til 31.07.17. I permisjonstiden velges som nytt medlem til kommunestyret, Ole K. Josefsen, Sp.

Som nytt medlem til utvalg for levekår velges Gunn-Bodil Mathisen, Sp fram til 31.07.17.

Vararepresentanter til kommunestyre, utvalg for levekår, formannskap, havnestyre og fondsstyre rykker tilsvarende opp i permisjonstiden.

Behandling 16.01.2017 Valgkomiteen Saksordfører: Bergeng, Lena Norum

Forslag fra Sp foreslått av Hansen, Cecilie:
Cecilie Hansen, SP går inn i utvalg for levekår som fast representant. 1. vara: Knut Mortensen. 2. vara: Gunn Bodil Mathisen

Innstillingen med endringsforslag fra Sp enstemmig vedtatt.

Valgkomiteen sitt vedtak i sak 003/17:

Med hjemmel i kommunelovens § 15 nr. 2, innvilges Beate Abrahamsen, Sp, permisjon fra sine politiske verv fram til 31.07.17. I permisjonstiden velges som nytt medlem til kommunestyret, Ole K. Josefsen, Sp.

Cecilie Hansen, SP går inn i utvalg for levekår som fast representant. 1. vara: Knut Mortensen. 2. vara: Gunn Bodil Mathisen
Vararepresentanter til kommunestyre, formannskap, havnestyre og fondsstyre rykker tilsvarende opp i permisjonstiden.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Hesseng 06.12.16

Permisjonssøknad.

På grunn av jobb og studier ser jeg meg nødt å søke permisjon fra kommunestyret og mine verv i forbindelse med min plass i kommunestyret frem til juli 2017.

Mvh

Beate Abrahamsen

Senterpartiet.

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Wollmann, Siv Merete Enhetsleder: Wollmann, Siv Merete, tlf. 78977550	Dato: 12.01.2017
Arkivsak: <arkivsaknr>	
Saksordfører: Bergeng, Lena Norum	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Valgkomiteen	006/17	16.01.2017
Kommunestyret	009/17	15.02.2017

SØKNAD OM PERMISJON FRA POLITISKE VERV - LISE-ANITRA JOHNSEN, H

Dokumenter i saken:

2017000863 PERMISJONSSØKNAD
2016025627 SØKNAD OM PERMISJON
2016025249 PERMISJONSSØKNAD
2016023304 SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV
2016022799 PERMISJON FRA VERV SOM KOMMUNESTYREMEDLEM
2016022744 PERMISJON FRA VERV SOM KOMMUNESTYREMEDLEM
2016022683 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 26.10.16
2016012637 TAUSHETSERKLÆRING
2015025962 BEKREFTELSE PÅ LØNN
2015025461 VEDRØRENDE INNSENDE SIGNATURPRØVER ORDFØRER OG
VARAORDFØRER
2015024469 VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 28.10.15 - SØKNAD OM FRITAK FRA
POLITISKE VERV 2015-2019 - GURO BRANDSHAUG, AP
2015024468 VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 28.10.15 - SØKNAD OM FRITAK FRA
POLITISKE VERV 2015-2019 - ERIK HENNELI, H
2015024436 SIGNATURPRØVER ORDFØRER OG VARAORDFØRER
2015022288 SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV
2015021723 SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV

Kort sammendrag:

Lise-Anitra Johnsen søker om permisjon fra sine politiske verv i 2017, som følge av at hun avvikler svangerskapspermisjon dette året.

Kommunelovens § 15 nr. 2 har følgende bestemmelse:

«Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad fritta, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine plikter i vervet».

Ut fra dette, anbefales permisjon.

Faktiske opplysninger:**Kommuneplanens hovedmål:**

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Lise-Anitra Johnsen, H, innvilges i medhold av kommunelovens §15 nr. 2 permisjon fra sine politiske verv i 2017.

Varamedlemmene til kommunestyret og utvalg for plan og samferdsel rykker tilsvarende opp, og Høyres varamedlemsliste til kommunestyret suppleres med Sissel Wollmann for 2017.

Behandling 16.01.2017 Valgkomiteen

Saksordfører: Bergeng, Lena Norum

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Valgkomiteen sitt vedtak i sak 006/17:

Lise-Anitra Johnsen, H, innvilges i medhold av kommunelovens §15 nr. 2 permisjon fra sine politiske verv i 2017.

Varamedlemmene til kommunestyret og utvalg for plan og samferdsel rykker tilsvarende opp, og Høyres varamedlemsliste til kommunestyret suppleres med Sissel Wollmann for 2017.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Wollmann, Siv Merete Enhetsleder: Wollmann, Siv Merete, tlf. 78977550	Dato: 02.01.2017
Arkivsak: <arkivsaknr>	
Saksordfører: Bergeng, Lena Norum	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Valgkomiteen	002/17	16.01.2017
Kommunestyret	010/17	15.02.2017

SØKNAD OM PERMISJON FRA POLITISKE VERV - MARIANN WOLLMANN MAGGA, AP

Vedlagte dokumenter:

VS: Søknad om permisjon
SAK 002-17 VALGKOMITEEN - FORSLAG FRA AP

Dokumenter i saken:

2016025627 SØKNAD OM PERMISJON
2016025249 PERMISJONSSØKNAD
2016023304 SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV
2016022799 PERMISJON FRA VERV SOM KOMMUNESTYREMEDLEM
2016022744 PERMISJON FRA VERV SOM KOMMUNESTYREMEDLEM
2016022683 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 26.10.16
2016012637 TAUSHETSERKLÆRING
2015025962 BEKREFTELSE PÅ LØNN
2015025461 VEDRØRENDE INNSENDTE SIGNATURPRØVER ORDFØRER OG VARAORDFØRER
2015024469 VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 28.10.15 - SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV 2015-2019 - GURO BRANDSHAUG, AP
2015024468 VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 28.10.15 - SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV 2015-2019 - ERIK HENNELI, H
2015024436 SIGNATURPRØVER ORDFØRER OG VARAORDFØRER
2015022288 SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV
2015021723 SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV

Kort sammendrag:

Mariann Wollmann Magga, Ap, søker om permisjon fra sine politiske verv i forbindelse med at hun er utnevnt til sametingsråd på heltid fra og med 09.12.16. Permisjonssøknaden gjelder så lenge hun er rådsmedlem, begrenset fram til konstituering av nytt sameting medio oktober 2017.

Faktiske opplysninger:

Retten til fritak fra politiske verv er hjemlet i kommunelovens § 15 nr. 2, slik:

«Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad fritta, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine plikter i vervet».

I medhold av bestemmelsen, foreslås det at representanten innvilges permisjon fra sine verv til 31.10.17, og at vararepresentant rykker opp.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Mariann Wollmann Magga, Ap, innvilges permisjon fra sine politiske verv til og med 31.10.17.

Suppleringsvalg foretas i egen sak.

Behandling 16.01.2017 Valgkomiteen

Saksordfører: Bergeng, Lena Norum

Forslag fra Ap foreslått av Bergeng, Lena Norum:

På bakgrunn av dette vedtas følgende endringer: Kommunestyret: Tarja Karine Emanuelsen går inn som kommunestyrerepresentant på listen for AP. Formannskapet: Anita Brekken går fra å være vara til å bli representant i formannskapet, mens Espen Kvammen Rafaelsen trår inn som vararepresentant i formannskapet for AP. Administrasjonsutvalget: Anita Brekken går inn som vararepresentant.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Valgkomiteen sitt vedtak i sak 002/17:

Mariann Wollmann Magga, Ap, innvilges permisjon fra sine politiske verv til og med 31.10.17.

På bakgrunn av dette vedtas følgende endringer: Kommunestyret: Tarja Karine Emanuelsen går inn som kommunestyrerepresentant på listen for AP. Formannskapet: Anita Brekken går fra å være vara til å bli representant i formannskapet, mens Espen Kvammen Rafaelsen trår inn som vararepresentant i formannskapet for AP. Administrasjonsutvalget: Anita Brekken går inn som vararepresentant.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

Fra: Arianne Heitmann
Sendt: 13. desember 2016 09:34
Til: Postmottak
Emne: VS: Søknad om permisjon

Kan dere registrere denne på 15/3211 på meg.
Søknad om fritak fra politiske verv.

Mvh
Arianne ☺

Fra: Mariann Wollmann Magga [<mailto:mariann.magga@gmail.com>]
Sendt: tirsdag 13. desember 2016 09.24
Til: Rune Rafaelsen <Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no
<<mailto:Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no>>>; Arianne Heitmann
<Arianne.Heitmann@sor-varanger.kommune.no
<<mailto:Arianne.Heitmann@sor-varanger.kommune.no>>>
Kopi: Kalliain@online.no <<mailto:Kalliain@online.no>>
Emne: Søknad om permisjon

Jeg ble utnevnt til Sametingsråd av Sametingspresident Vibeke Larsen fredag 9.12.16.

Dette er et heltidsverv og er ikke forenelig med mitt arbeid i kommunestyret. Sametinget er et nasjonalprogram.

Jeg ber om permisjon fra mine verv fra dd og så lenge jeg er Rådsmedlem. Det konstitueres nytt Sameting medio oktober 2017.

Med vennlig hilsen

Mariann Wollmann Magga

--

Sendt fra Gmail for mobil

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Wollmann, Siv Merete Enhetsleder: Rafaelsen, Rune G., tlf. 78 97 74 13	Dato: 09.01.2017
Arkivsak: <arkivsaknr>	
Saksordfører: Bergeng, Lena Norum	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Valgkomiteen	004/17	16.01.2017
Kommunestyret	011/17	15.02.2017

VALG AV NYTT MEDLEM TIL BRENSELUTSALGETS STYRE

Vedlagte dokumenter:

TIL GENERALFORSAMLINGEN I BRENSELUTSALGET
MAIL ANG. GENERALFORSAMLINGEN I BRENSELUTSALGET

Dokumenter i saken:

2017000383 TIL GENERALFORSAMLINGEN I BRENSELUTSALGET
2016026457 SVAR VEDRØRENDE AVTALT MØTE MED
SAMFERDSELSDEPARTEMENTET
2016026438 JULE- OG NYTTÅRSHILSEN
2016026367 VEDRØRENDE AVTALT MØTE MED SAMFERDSELSDEPARTEMENTET
2016025766 HILSEN TIL DET NYE SAMETINGSRÅDET
2016025271 FOLKEMØTE I KIRKENES
2016025203 UTTAELSE OM SJØLAKSEFISKET
2016025000 GJENBEGRAVNING PÅ PASVIKSKOLTENES GRAVSTED PÅ HØYDE 96 I
PASVIK
2016024955 SKRIV TIL ALLE ORDFØRERENE I FINNMARK VEDR. SJØLAKSEFISKE
2016024308 GJELDENE DELEGASJONSREGLEMENT FOR RÅDMANNEN
2016023697 SKRIV TIL ALLE ORDFØRERENE I FINNMARK VEDR. SJØLAKSEFISKE
2016024039 KORPFJELL - DEN MEST SPENNENDE BRØNNEN I NORGE PÅ FLERE
TIÅR
2016023903 BOK AV FORFATTER SIDSEL MØRCK - PAPPA - EN RUSSISK
FLYKTNING
2016023438 BEAC WORKING GROUP ON ECONOMIC COOPERATION 23.-
24.NOVEMBER

2016023436 INTEGRATION
2016023290 REGLEMENT FOR FOLKEVALGTES INNSYNSRETT
2016022925 REGLEMENT FOR FOLKEVALGTES INNSYNSRETT
2016023178 ANGÅENDE INVITASJON TIL VERKSTED OM BYUTVIKLING: KIRKENES -
LIV LAGA?
2016022924 GJELDENDE DELEGASJONSREGLEMENT FOR RÅDMANNEN
2016022484 DELTAGELSE PÅ DEBATT PÅ FRAMDAGEN 10. NOVEMBER 2016
2016022434 GRENSEPASSERINGEN ER ET HINDER FOR UTVIKLING AV NORSK-
RUSSISK REISELIVSSAMARBEID
2016022480 STØNAD TIL HUMANISTISK KONFIRMASJON 2016 OG 2017
2016022372 SPØRSMÅL TIL ORDFØRER FRA KOMMUNAL RAPPORT OM UTVIDET
INNSYN
2016022337 SHORT INTERVIEW FOR RUSSIAN TV?
2016022271 HENVENDELSE TIL ORDFØRER OM GANG OG SYKKELSTI I
TANGENVEIEN
2016021424 BREV TIL ORDFØRER VEDR SYDVARANGER GRUVE AS/NORTHERN
IRON MARKETING AG
2016021040 DELTAKELSE PÅ AVINORS NORDOMRÅDEKONFERANSE 14.-15.
NOVEMBER 2016
2016021021 GRENSEPASSERINGEN ER ET HINDER FOR UTVIKLING AV NORSK-
RUSSISK REISELIVSSAMARBEID
2016021018 HENVENDELSE OM BRUK AV KOMMUNENS TRÅDLØSE NETT PÅ
BUGØYNES
2016020905 TIL ORDFØRER: SPØRSMÅL FRA KOMMUNAL RAPPORT OM
TILRÅDINGEN FRA FYLKESMANNEN
2016020580 ARKITEKTFORUM FOR HELSEBYGG - KONFERANSE I KIRKENES 23.-24.
MARS 2017
2016020393 TAKK FOR SIST - SOLIDARITETSGAVE TIL FAGFORBUNDETS
BARNEBY I HUAMBO,ANGOLA
2016020319 ARKITEKTFORUM FOR HELSEBYGG - KONFERANSE I KIRKENES 23.-24.
MARS 2017
2016019821 HILSEN TIL ORDFØRER RUNE G RAFAELSEN OG KRONIKK
KLASSEKAMPEN
2016019291 KOPI AV BREV SENDT TIL HURTIGRUTEN - KLAGE PÅ UTFLUKT
2016019172 UTSTILLINGSHEFTET 1814-1944 DEMOKRATI , KRIGER OG FRIGJØRING
GITT UT FØR SOMMEREN 2016
2016019184 DELTAGELSE PÅ DEBATT PÅ FRAMDAGEN 10. NOVEMBER 2016
2016018731 HENVENDELSE VEDRØRENDE KULTUR OG SKATT - BER OM
TILBAKEMELDING FRA ORDFØRER
2016018704 KOMMENTARER TIL ORDFØRERENS UTTALELSE PÅ TV
2016018645 ANNOUNCEMENT FROM MAYORS FOR PEACE REGARDING ITS
ADVISORY CONTRACT WITH MR. TOVISH
2016018278 PRESENTASJON AV KULTURFOREDRAGET - RUSSISK RABALDER
2016017893 RETTEN TIL EN RUSFRI SKOLEHVERDAG
2016017849 SPØRSMÅL TIL ORDFØRER VEDRØRENDE OMSORGSBOLIGER FOR
FUNKSJONSHEMMEDE
2016017572 KOMMENTARER TIL RADIODOKUMENTAR 19.08.2016 OM
FISKERISITUASJONEN I NORD
2016017493 ÅPENT BREV - VENSTRE SER MED BEKYMNING PÅ UTVIKLINGEN PÅ
ENKELTE OMRÅDER I SØR-VARANGER
2016016881 SPØRREUNDERSØKELSE OM HURTIGRUTEN
2016016873 TIL ALLE KOMMUNENE SOM VAR DET FRIE NORGE I 1944/45
2016016866 NYHETSREVISJON FRA KS / KOMMUNESEKTORENS ORGANISASJON
2016016828 HØSTHILSEN OG ÅRSRAPPORT 2015 FOR NORDNORSK REISELIV AS
2016015974 ØNSKE OM BIDRAG FRA ORDFØRER RUNE RAFAELSEN PÅ

PRESTASJONSKONFERANSEN NORD 3-4 MAI I TROMSØ
2016015906 BREV - MAYORS FOR PEACE
2016015902 KIRKENESDAGENE 2016 - DEBATT PÅ TORGET FREDAG 5. AUGUST KL.
13.30-15.00
2016015687 FORESPØRSEL OM INFORMASJON - NYE PROSJEKTER OG
MULIGHETER FOR OLJETRANSPORT NORGE/RUSSLAND
2016015592 VEDRØRENDE GRATIS PARKERING OG OVERNATTING FOR
BOBILER/CAMPINGVOGNER
2016015449 ANGÅENDE DIN HENVENDELSE
2016014667 SVAR PÅ HENVENDELSE FRA NRK ANGÅENDE PROGRAMSERIEN:
LANDET FRA LUFTA
2016014349 SPØRSMÅL TIL FORMANNSKAPSMØTE 06.07.16 -
TURISTINFORMASJON
2016013586 HENVENDELSE FRA NRK ANGÅENDE PROGRAMSERIEN: LANDET FRA
LUFTA
2016013522 KLAGE PÅ STØY OM ETTERMIDDAG, PARKERINGSPLASSER
2016012634 FORESPØRSEL OM ET MØTE MED ORDFØRER RUNE RAFAELSEN
17.JUNI 2016
2016012301 SPØRSMÅL TIL ORDFØRER: NØDVENDIGHETEN AV DISP I
FORBINDELSE MED ETABLERING AV ASYLMOTTAK I NEIDEN.
2016012242 FORESPØRSEL OM INTERVJU MED ORDFØRER RUNE RAFAELSEN
MANDAG 20. JUNI.
2016012137 FORESPØRSEL OM ET MØTE MED ORDFØRER RUNE RAFAELSEN
17.JUNI 2016
2016011739 INNKALLING TIL GENERALFORSAMLING 2015 FOR BRENSELUTSALGET
AS
2016011357 UTREDNING AV NY KONTORSTRUKTUR FOR SKATTEETATEN
2016011349 INNKALLING TIL GENERALFORSAMLING 2015 FOR BRENSELUTSALGET
AS
2016010907 TIL ORDFØREREN
2016010917 INTERVIEW/COMMENT
2016010292 17. MAI HILSEN
2016010290 SAK TIL KOMMUNESTYREMØTE 25.05.16-FRP
2016010289 TV2 GOD SOMMER NORGE- HVA VIL DERE VISE FRAM?
2016010218 REFERANSEGRUPPE - JOIKEPROSJEKTET I SØR-VARANGER
2016009414 SPØRREUNDERSØKELSE OM OPPNEVNING AV RÅD FOR PERSONER
MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE
2016008849 GAVE I FORBINDELSE MED 25-ÅRS JUBILEUM
2016008847 BJØRNEVATN HELSELAGS 100-ÅRS JUBILEUM-GAVE FRA SØR-
VARANGER KOMMUNE
2016008685 GYLNE MÅLTIDSØYEBLIKK - BREV TIL LANDETS ORDFØRERE
2016008647 FORESPØRSEL VEDRØRENDE MARKERING AV 8. OG 17. MAI 2016
2016008323 GENERELL HENVENDELSE TIL ORDFØRER
2016008319 BJØRNEVATN HELSELAGS 100-ÅRS JUBILEUM - GAVE IKKE MOTTATT
2016007802 NYHETSBREV OG INFORMASJON OM KURS FRA KS
2016007156 MOBBING
2016006406 ÅPNING AV ARCTIC SKILLS
2016006250 ALKOHOLFOREBYGGING TILPASSET DIN KOMMUNE - INVITASJON TIL
Å BLI AV-OG-TIL-KOMMUNE
2016006213 GRATULASJON
2016006120 ØNSKE OM BIDRAG FRA ORDFØRER RUNE RAFAELSEN PÅ
PRESTASJONSKONFERANSEN NORD 3-4 MAI I TROMSØ
2016005963 FRIGJØRINGS- OG VETERANDAGEN 8. MAI 2016
2016005774 INTERVIEW REQUEST - TV PORTUGAL
2016005527 LANDSKONFERANSE FRILUFTSLIV 2016 - INVITASJON OG PROGRAM

2016005450 SAK TIL KOMMUNESTYREMØTET 30-03-2016
 2016005100 FLAGGING PÅ NORDENS DAG
 2016004670 INNFØRINGSSEMINAR OM EU/EØS FOR NYE FOLKEVALGTE
 2016004669 TIL ORDFØRER RUNE RAFAELSEN FRA DEN NORSKE AMBASSADEN I
 BEOGRAD
 2016004572 KLAGE PÅ POLITISK DISPENSASJON I SØR VARANGER KOMMUNE -
 HYTTE SAK 15/2696
 2016003742 INNSPILL VEDRØRENDE GALLOKOMRÅDET - SCOOTER OG LANDING
 MED LUFTFARTØY
 2016003634 GOD JUL OG GODT NYTTÅR
 2016003608 KRAFTTAK MOT KREFT
 2016003574 VEDRØRENDE GAVE 25 ÅRSJUBILEUM
 2016003343 UTTAELSE FRA FORMANNSKAPET I PORSANGER KOMMUNE - OLJE
 FRA JOHAN CASTBERG
 2016002572 ORDFØREROPPROP: ORDFØRERE SIER NEI TIL ET FUNKSJONELT
 SKILLE I FORSLAG TIL NY ENERGILOV
 2016001919 PLAN FOR SATSINGEN PÅ BARNE- OG UNGDOMSPOLITIKKEN
 2016002117 MY VISIT TO KIRKENES 24-26 JANUARY 2016
 2016002050 SVAR SOM FORTJENT - ASYLSØKERE / RUSSLAND
 2016001918 NYTT OPPROP OM VARDEBRENNING
 2016001668 UTTAELSE FRA ORDFØRER OG GRUPPELEDERE FOR ALLE
 POLITISKE PARTI I NORDKAPP KOMMUNESTYRE:
 2016001421 SAMTALE MED ORDFØRER RUNE RAFAELSEN I FORBINDELSE MED
 KVALITETSSIKRING AV KVV E6 HØYBUKTMOEN - KIRKENES
 2016001533 FORESPØRSEL OM INTERVJU
 2016001528 TIL ORDFØRER - TAKK FOR AT DU STO PÅ FOR MENNESKELIGHETEN
 PÅ TV
 2016001527 TIL ORDFØRER - STOR RESPEKT FOR DITT HJELPEARBEID FOR
 FLYKTNINGER I SØR-VARANGER
 2016001429 NRK DEBATTEN 21.01.2016
 2016001354 SPØRSMÅL TIL ORDFØRER
 2016001176 TIL ORDFØRER RAFAELSEN!
 2016001155 EN TAKK...
 2016001076 BREV TIL ORDFØREREN FRA NORSK FRILUFTSLIV
 2016001056 HELSING TIL ORDFØRAR RAFAELSEN
 2016000516 LVK - ANMODNING OM ØKONOMISK STØTTE IFM. PRINSIPIELL TVIST
 MELLOM STATNETT OG TRE AV LVKS MEDLEMSKOMMUNER
 2016000382 ORDFØRER RUNE RAFAELSEN VIP PROGRAM 2016
 2016000093 INVITASJON TIL Å GI UTTAELSE I FORBINDELSE MED HØRING
 FLYPASSASJERAVGIFT
 2016000199 VARDEBRENNING
 2016000235 INVITASJON TIL EIERMØTE I IKA FINNMARK IKS 4. FEBRUAR

Kort sammendrag:

Kari Skadsem varsler ved brev av 05.01.17 at hun pr. 1. februar flytter fra kommunen, og at hun da vil fratse sitt styreverv i Brenselutsalget.

Det må da velges nytt styremedlem.

Faktiske opplysninger:

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Kari Skadsem innvilges med hjemmel i kommunelovens § 15 nr. 2 fritak fra sitt verv som styremedlem i Brenselutsalget.

Som nytt medlem velges.....

Styret konstituerer seg selv.

Behandling 16.01.2017 Valgkomiteen

Saksordfører:

Det foreligger pr. dato ingen forslag til nytt medlem. Innstillingen enstemmig vedtatt.

Valgkomiteen sitt vedtak i sak 004/17:

Kari Skadsem innvilges med hjemmel i kommunelovens § 15 nr. 2 fritak fra sitt verv som styremedlem i Brenselutsalget.

Som nytt medlem velges.....

Styret konstituerer seg selv.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Generalforsamlingen i Brenselsutsalget
Rådhuset.

Kirkenes, 04.01.2017.

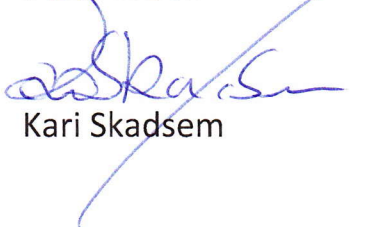
Min styreplass.

Da jeg flytter fra kommunen 01.02.2017 ønsker jeg å fratre min styreplass.

Det har vært kjempe spennende å ha vært med på utviklingen i selskapet over flere år og det er ikke med lett hjerte jeg forlater Brenselsutsalget.

Jeg ønsker selskapet lykke til i sitt videre arbeid.

Beste hilsen

Kari Skadsem

Fra: Siv M. Wollmann
Sendt: 5. januar 2017 08:02
Til: Postmottak
Emne: VS: Til generalforsamlingen i Brenselsutsalget
Vedlegg: Til generalforsamlingen i Brenselsutsalget.pdf; ATT00001.htm

:

Fra: Kari Skadsem <kari@skadsem.net <<mailto:kari@skadsem.net>>>
Dato: 4. januar 2017 kl. 10.27.08 CET
Til: rune.rafaelsen@svk.no <<mailto:rune.rafaelsen@svk.no>>
Emne: Til generalforsamlingen i Brenselsutsalget
Hei Rune.

Godt nytt år.

Skriver til deg da du er generalforsamlingen i Brenselsutsalget. Jeg flytter til Tromsø 1. februar og ønsker da å fratre mitt styreverv. (se vedlegg). Det bør da vel avholdes en ekstraordinær generalforsamling for å velge en ny. Vi skal ha styremøte i neste uke og setter saken på kartet. Bjørn Flor tar da saken videre. Har snakket med Leif Astor og han ønsker å tre inn som styreleder.

Beste hilsen

Kari Skadsem

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Wollmann, Siv Merete Enhetsleder: Wollmann, Siv Merete, tlf. 78977550	Dato: 26.01.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Bergeng, Lena Norum	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Valgkomiteen	007/17	26.01.2017
Kommunestyret	012/17	15.02.2017

VALG AV NYTT VARAMEDLEM TIL KONTROLLUTVALGET - ENDRING

Dokumenter i saken:

2017000863 PERMISJONSSØKNAD
2016025627 SØKNAD OM PERMISJON
2016025249 PERMISJONSSØKNAD
2016023304 SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV
2016022799 PERMISJON FRA VERV SOM KOMMUNESTYREMEDLEM
2016022744 PERMISJON FRA VERV SOM KOMMUNESTYREMEDLEM
2016022683 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 26.10.16
2016012637 TAUSHETSERKLÆRING
2015025962 BEKREFTELSE PÅ LØNN
2015025461 VEDRØRENDE INNSENDE SIGNATURPRØVER ORDFØRER OG
VARAORDFØRER
2015024469 VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 28.10.15 - SØKNAD OM FRITAK FRA
POLITISKE VERV 2015-2019 - GURO BRANDSHAUG, AP
2015024468 VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 28.10.15 - SØKNAD OM FRITAK FRA
POLITISKE VERV 2015-2019 - ERIK HENNELI, H
2015024436 SIGNATURPRØVER ORDFØRER OG VARAORDFØRER
2015022288 SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV
2015021723 SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV

Kort sammendrag:

Gruppeleder for SV har meldt om følgende:

«Harald Nilsen som er vara for Anne Flaaten i kontrollutvalget kan ikke inneha denne rollen på grunn av sin ansettelse i Sør-Varanger kommune. SV ber om at dette velges nytt varamedlem og foreslår Frid Ulvang».

Faktiske opplysninger:

Valgkomiteen behandlet saken i møte 16.01.17, og fattet følgende vedtak:

“Harald Nilsen, SV, fritas på bakgrunn av sitt ansettelsesforhold til Sør-Varanger kommune fra sitt verv som varamedlem til kontrollutvalget inneværende periode.

Som nytt varamedlem velges Frid Ulvang, SV”.

Imidlertid har kommunelovens § 77 nr. 2 følgende bestemmelse, som utelukker Frid Ulvang som nytt varamedlem, da hun er varamedlem til vilt- og innlandsfiskeremnda:

«Utelukket fra valg er ordfører, fylkesordfører, varaordfører, medlem og varamedlem av formannskap og fylkesutvalg, medlem og varamedlem av kommunal eller fylkeskommunal nemnd med beslutningsmyndighet, medlem av kommuneråd eller fylkesråd, medlem og varamedlem av kommunestyrekomité og fylkestingskomité etter § 10 a og ansatte i kommunen eller fylkeskommunen».

Vilt- og innlandsfiskeremnda har beslutningsmyndighet, og SV har derfor i epost av 23.01.17 kommet med følgende forslag:

«Jo Jørstad erstatter Frid Ulvang som vara til vilt- og innlandsfiskeremnda slik at Frid kan gå inn som vara i kontrollutvalget».

Dette innebærer at valgkomiteens innstilling til kommunestyret ikke lengre er gyldig, da grunnlaget for vedtaket i medhold av lov er bortfalt, og rådmannen må endre sin innstilling i tråd med kommunelovens bestemmelser.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle

deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Harald Nilsen, SV, fritas på bakgrunn av sitt ansettelsesforhold til Sør-Varanger kommune fra sitt verv som varamedlem til kontrollutvalget inneværende periode.

Frid Ulvang, SV, innvilges i medhold av kommunelovens § 15 nr. 2 fritak fra sitt verv som varamedlem til vilt- og innlandsfiskeremnda ut valgperioden.

Som nytt varamedlem til vilt- og innlandsfiskerikommisjonen, velges Jo Jørstad, SV.

Som nytt varamedlem til kontrollutvalget, velges Frid Ulvang, SV.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Wollmann, Siv Merete Enhetsleder: Mæland, Magnus, tlf. 97080054	Dato: 18.01.2017
Arkivsak: <arkivsaknr>	
Saksordfører: Brekken, Anita	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Formannskapet	003/17	01.02.2017
Kommunestyret	013/17	15.02.2017

AVVIKLING AV UTVALG FOR MILJØ OG NÆRING - OVERFØRING AV SAKLIGE VIRKEOMRÅDER 2015-2019

Dokumenter i saken:

- 2016012627 VEDRØRENDE OPPNEVNING AV FORLIKSRAÐ - PERIODEN 2017 - 2020
- 2016012015 FORLIKSRAÐ PERIODEN 2017-2020 - FORESPØRSEL OM DOKUMENTASJON PÅ MEDLEMMER
- 2016010671 FORLIKSRAÐ PERIODEN 2017-2020 - FORESPØRSEL OM DOKUMENTASJON PÅ MEDLEMMER
- 2016009234 17. MAI TOG I BJØRNEVATN - INFORMASJON TIL 17.MAI KOMITÉ
- 2016008210 ENDRING AV TELEFONNUMMER
- 2016006713 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 30.03.16 - VALG AV NYTT MEDLEM TIL KONTROLLUTVALGET 2016 - 2019
- 2016005400 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET - VALG AV REPRESENTANT TIL STYRET OG REPRESENTANTSKAPET FOR NORA-SENTERET 2015-2019
- 2016003759 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 17.02.16 - VALG AV SAKKYNDIG ANKENEMND EIENDOMSSKATT 2016 - 2019
- 2016003645 VEDRØRENDE OPPNEVNING AV FORLIKSRAÐ - PERIODEN 2017 - 2020
- 2016003503 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 17.02.16 - VALG AV SAKKYNDIG ANKENEMND EIENDOMSSKATT 2016 - 2019
- 2016002609 OPPNEVNING AV MEDLEMMER TIL ØVRE PASVIK NASJONALPARKSTYRE FOR PERIODEN 2016 - 2019.
- 2016001912 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET DEN 27.01.16 - FORHANDLINGSUTVALGET RÅDMANNSLØNN

2016001911 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRE DEN 27.01.16 - TANA
VARANGER MUSEUMSSIDA

2016001907 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 27.01.16 - ØVRE PASVIK
NASJONALPARKSTYRE

2016001895 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 27.01.16 - VILT OG
INNLANDSFISKENEMDA

2016001887 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 27.01.16 - STYRET FOR
BRENDSELSUTSALGET

2016001757 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 27.01.16 - VALG AV 17MAI
KOMITE

2016001686 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 27.01.16 - VALG AV
MEDLEMMER OG VARA TIL FORLIKSRADET 2017-2020.

2016001681 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRE 27.01.16 - VALG AV
SAKKYNDIG NEMND EIENDOMSSKATT

2016000929 PURRING NYE REPRESENTANTER TIL ØVRE PASVIK
NASJONALPARKSTYRE

2016000317 VALG AV FORLIKSRAÐSMEDLEMMER OG SKJØNNMEDLEMMER 2017
2015028354 VEDRØRENDE SAMMENSETNING AV NY VILTNEMND

2015028038 MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 16.12.15: VALG AV
BRUKERREPRESENTANTER TIL RÅDET FOR LIKESTILLING AV
FUNKSJONSHEMMEDE

2015028037 MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 16.12.15: VALG AV
VARAREPRESENTANTER TIL KONTROLLUTVALGET 2015 - 2019

2015028036 MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 16.12.15: VALG AV
REPRESENTANTER TIL ØST-FINNMARK REGIONRÅD 2015 - 2019

2015028035 MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 16.12.15: VALG AV
REPRESENTANTER TIL STYRE OG REPRESENTANTSKAP I AURORA
KINO 2015 - 2019

2015028032 MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 16.12.15: VALG AV
REPRESENTANTER TIL IKAF REPRESENTANTSKAP 2015 - 2019

2015028031 MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 16.12.15: VALG AV
REPRESENTANTER TIL FRIVILLIGSENTRALENS STYRE 2015 - 2019

2015028028 MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 16.12.15: VALG AV
REPRESENTANT TIL KONFLIKTRÅDETS OPPNEVNINGSSUTVALG 2015 -
2019

2015028026 MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 16.12.15: VALG AV
REPRESENTANT TIL GRENSEVASSDRAGSKOMMISSJONEN 2015 - 2019

2015028022 MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 16.12.15: VALG AV
MEDLEMMER TIL STYRET I BARENTSHALLENE 2015 - 2019

2015028019 MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 16.12.15: VALG AV
MEDLEMMER TIL STYRE OG REPRESENTANTSKAP FOR VARANGER
MUSEUM

2015028018 MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 16.12.15: VALG AV
MEDLEMMER TIL SAMFUNNSHUSES REPRESENTANTSKAP 2015 -
2019

2015028015 MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 16.12.15: VALG AV
KLAGENEMND 2015 - 2019

2015027554 PURRING - REPRESENTANT TIL OPPNEVNINGSSUTVALGET -
KONFLIKTRÅDET

2015027208 STYREMEDLEMMER TIL PRIMÆRNÆRINGSFOND 2015-2019

2015027198 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET DEN 18.11.15 - VALG AV
RÅDET FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE 2015-2019

2015027197 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 18.11.15 - VALG AV
REPRESENTANT TIL STYRE FOR STIFTELSEN BOLIG BYGG 2015-2019

2015027196 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 18.11.15 - VALG AV

2015027195 REPERESANTANT TIL MENIGHETSRADET 2015-2019
 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET DEN 18.11.15 - VALG AV
 KOMITE FOR SAMEFOLKETS DAG 2015-2019
 2015027164 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 18.11.15 - VALG AV
 ELDRERAD 2015-2019
 2015027162 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET DEN 18.11.15 - VALG AV
 DISPENSASJONSUTVALG 2015-2019
 2015027160 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 18.11.15 - VALG AV
 ADMINISTRASJONSUTVALG 2015-2019
 2015027148 NHOS REPRESENTANT TIL SØR-VARANGER KOMMUNES
 NÆRINGSFOND 2015-2019
 2015027056 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET DEN 18.11.15 - VALG AV
 UTVALG FOR LEVEKÅR 2015 - 2019
 2015027055 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 18.11.15 - VALG AV UTVALG
 FOR MILJØ OG NÆRING 2015 - 2019
 2015027054 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET DEN 18.11.15 - VALG AV
 UTVALG FOR PLAN OG SAMFERDSEL
 2015027043 ENDRET EPOSTADRESSE
 2015026604 KOMPLETTERING AV MEDLEMMER TIL RÅDET FOR LIKESTILLING AV
 FUNKSJONSHEMMEDE
 2015026192 STYREMEDLEMMER TIL NÆRINGSFONDET OG
 PRIMÆRNÆRINGSFONDET 2015-2019
 2015026183 MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 18.11.15: VALG AV
 REPRESENTANTER TIL STYRET OG REPRESENTANTSKAPET FOR
 ØFAS 2015-2019
 2015026173 REGISTRERING,
 2015026167 VALG AV UTVALG FOR PLAN OG SAMFERDSEL, UTVALG FOR MILJØ
 OG NÆRING OG UTVALG FOR LEVEKÅR 2015 - 2019
 2015026089 ENDRING AV KONTAKT E-POST ANDERS MIKKOLA
 2015024922 VALGMØTE 2016 VALG AV REPRESENTANTER TIL KLPS
 GENERALFORSAMLING
 2015014501 NOMINERING AV KANDIDATER TIL ELDRERÅDET 2015-2019
 2015018604 ENDRING - LISTE OVER KANDIDATER TIL ELDRERÅDET 2015-2019
 2015020293 LISTE OVER KANDIDATER TIL ELDRERÅDET 2015-2019
 2015015841 VALG AV REPRESENTANT OG VARA TIL ELDRERÅDET
 2015024590 VEDTAK I KOMMUNESTYRET 28.10.15 - KOMMUNESTYREVALGET 2015
 - VALG AV KONTROLLUTVALG 2015 - 2019
 2015024333 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-
 2019
 2015024159 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-
 2019
 2015024158 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-
 2019
 2015023837 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-
 2019
 2015023714 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-
 2019
 2015023657 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-
 2019
 2015023609 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-
 2019
 2015023367 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-
 2019
 2015023366 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-
 2019

2015023338 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015023183 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015023081 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015023080 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015023021 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015022996 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015022862 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015022861 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015022860 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015022708 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015022689 VALG AV REPRESENTANTER TIL STYRE OG REPRESENTANTSKAP VED NORASENTERET IKS

2015022659 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015022611 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015022610 REGISTRERINGSSKJEMA - VALG AV STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015022478 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015022175 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015022167 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015022153 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015022118 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015022117 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015022040 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015022039 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015022038 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015021982 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015021832 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015021831 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015021830 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015021782 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015021778 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015021756 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015021755 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015021689 REGISTRERINGSSKJEMA - STYRER, RÅD OG UTVALG 2015-2019

2015021659 INFORMASJON OM VALG AV SAKKYNDIG TAKSTNEMND OG SAKKYNDIG ANKENEMND

2014021725 OVERSENDELSE AV PRESENTASJON FRA ELDRERÅDSKONFERANSEN I SEPTEMBER 2014 - KOSTRATALL FRA KOMMUNENE I FINNMARK

2015020854 FORSLAG TIL NYE REPRESENTANTER TIL NASJONALPARK- OG VERNEOMRÅDESTYRENE

2015019705 VALG AV MEDLEMMER TIL REPRESENTANTSKAPET I ØFAS 2015-2019

2015020509 VALG AV KONTROLLUTVALG FOR PERIODEN 2015-2019 - RÅD OG VEILEDNING

Kort sammendrag:

Politisk ledelse har bedt om utredning av nedleggelse av utvalg for miljø og næring, bl.a. som følge av at utvalget har få saker til behandling, men også sett i relasjon til besparelsen det er lagt an til ved budsjettvedtak for 2017.

Det er ønske om å overføre saklig virkeområde til utvalg for plan og samferdsel – med unntak av fondssakene, som ønskes overført formannskapet.

Faktiske opplysninger:

Utvalg for miljø og næring har bestått de siste kommunestyreperiodene, i noe ulik politisk sammensetning og form, men hovedsakelig med det samme virkeområdet.

Pr. i dag har utvalget følgende saklige virkeområde:

- Brann/feiervesen
- Bygdeutvikling
- ENØK
- Fiskeri
- Fjernvarmeprosjektet
- Forurensning/forsøpling
- Forurensningsloven
- Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygninger
- Friluftsliv
- Høringer innenfor eget saklige virkeområde
- Jordlov
- Kart/oppmåling
- Klimapolitikk
- Konesjonslov
- Kulturminner og kulturlandskap

- Landbruk
- Miljørettet helsevern
- Motorferdsel i utmark
- Naturvern
- Næringsfond
- Næringstomter
- Primærnæringsfond
- Reindrift
- Reiseliv
- Renovasjon
- Skogbruk
- Vann/avløp
- Velferds- og inntektspolitiske tiltak for primærnæringene
- Vilt og innlandsfiske

Historisk utvikling og statistikken for utvalgenes saksbehandling:

År	Utvalg	Antall saker
2003-2007	Utvalg for plan, miljø og næring	93
2007-2011	Utvalg for miljø og tekniske tjenester	75
2007-2011	Formannskapet/utvalg for strategi og utvikling (ivaretok også plansaker)	819
2011-2015	Utvalg for miljø og næring	67
2011-2015	Utvalg for plan og samferdsel	363

Sammensetning og hjemmelsgrunnlag:

Kommunestyret har i medhold av kommunelovens § 10 hjemmel til både å opprette, nedlegge og omorganisere utvalg.

De 3 faste utvalgene har foregående og inneværende periode vært sammensatt av 5 faste

medlemmer samt varamedlemmer. Kommunelovens § 10 nr. 1 har bestemmelse om at utvalg som et minimum skal ha 3 representanter.

Utvalgene har følgende politiske sammensetning i dag:

Utvalg:	Medlemmer:	Varamedlemmer:
Utvalg for miljø og næring	Mariann Wollmann Magga, Ap Rolf Randa, Ap Sissel Jensen, Ap Knut Mortensen, Sp Nina Danielsen, H	Sandra Larsen, Ap Eirik Nilsen, uavhengig repr. Haakon Pedersen, Ap Jorid Kristensen, Ap Svein R. Kaspersen, Ap Amalie H. Hardy, Sp Per Helge Stærk, H Viggo Håvard Pedersen, Sp Jorunn Nørstebø, H
Utvalg for plan og samferdsel	Robert Nesje, Ap Britt H. Slagtern, Ap Frank Emil Trasti, Ap Eilif Johannesen, H Hanne Kalliainen, Sp	Karine Emanuelsen, Ap Henning Bråten, Ap Kaja Holm Huru, Ap Ola Johansen, Ap Gentjan Kryeziu, Ap Sigbjørn Kurthi, Sp Lise Anitra Johnsen, H Vibeke Olsen, Sp Anton Romanov, H

Utvalg for plan og samferdsels møtefrekvens har de siste årene vært høy (minimum 1 møte pr. mnd.), og i forslag til ny møteplan ligger det ikke an til å endre dette, slik at utvalg for miljø og nærings saker vil komme til behandling i rimelig tid.

Fondsstyrene

I Sør-Varanger kommune er det 2 fondsstyret underlagt utvalg for miljø og næring;

- Fondsstyret, bestående av utvalgsmedlemmene, supplert av 2 representanter fra h.h.v. NHO og LO.
- Primærnæringsfondet, bestående av utvalgsmedlemmene, supplert av 2 representanter fra h.h.v. Bonde- og småbrukerlaget og Fiskarlaget.

Fondsstyrene behandler saker basert på vedtekter. Det vil bli laget egen sak på endring av vedtekter dersom fondsstyrenes saksområde overføres formannskapet.

Formannskapet er i medhold av kommunelovens § 8 kommunens organ for behandling av økonomisaker, budsjett og regnskap, og kan tildeles avgjørelsesmyndighet i alle saker hvor ikke annet følger av lov.

Kommunestyret bør vurdere hvorvidt formannskapet i fondssaker skal suppleres med representantene fra brukerorganisasjonene. Sett i lys av «Næringsvennlig kommune» vil det være svært hensiktsmessig at brukerorganisasjonene framdeles skal være en del av beslutningsprosessene rundt fondssaker.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

I forbindelse med «Næringsvennlig kommune» vil det være hensiktsmessig å videreføre ordningen med medlemmer fra brukerorganisasjonene til fondsstyrene, uavhengig av hvor styrene organisatorisk plasseres.

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Å legge ned utvalg for miljø og næring og overføre saklige virkeområder til h.h.v. utvalg for plan og samferdsel og formannskapet, vil kunne bidra til en økonomisk besparelse i form av færre møter og dermed færre refusjonskrav i forbindelse med tapt arbeidsfortjeneste, reisekostnader og møtegodtgjørelser.

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

I medhold av kommunelovens § 10 nr. 6, vedtar kommunestyret å nedlegge utvalg for miljø og næring med virkning fra 15.02.17. Utvalgets saklige virkeområde overføres i medhold av kommunelovens § 10 nr. 2 til utvalg for plan og samferdsel med samme virkningsdato.

I medhold av kommunelovens § 10 nr. 6, vedtar kommunestyret å nedlegge fondsstyret og primærnæringsfondet med virkning fra 15.02.17. Fondsstyrets og primærnæringsfondets saklige virkeområde overføres i medhold av kommunelovens § 10 nr. 2 til formannskapet med samme virkningsdato.

I saker som behandles i medhold av fondsstyrets vedtekter, suppleres formannskapet med 2 representanter fra h.h.v. LO og NHO, jfr. valg foretatt for perioden 2015-2019.

I saker som behandles i medhold av primærnæringsfondets vedtekter, suppleres formannskapet med 2 representanter fra h.h.v. Bonde- og småbrukerlaget og Fiskarlaget, jfr. valg foretatt for perioden 2015-2019.

Endringer i vedtekter for fondsstyret og primærnæringsfondet, samt reglement for politiske utvalg skjer i egne saker til politisk behandling.

Behandling 01.02.2017 Formannskapet

Saksordfører: Brekken, Anita

Innstillingen vedtatt med 5 mot 4 stemmer (H, Sp).

Formannskapet sitt vedtak i sak 003/17:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

I medhold av kommunelovens § 10 nr. 6, vedtar kommunestyret å nedlegge utvalg for miljø og næring med virkning fra 15.02.17. Utvalgets saklige virkeområde overføres i medhold av kommunelovens § 10 nr. 2 til utvalg for plan og samferdsel med samme virkningsdato.

I medhold av kommunelovens § 10 nr. 6, vedtar kommunestyret å nedlegge fondsstyret og primærnæringsfondet med virkning fra 15.02.17. Fondsstyrets og primærnæringsfondets saklige virkeområde overføres i medhold av kommunelovens § 10 nr. 2 til formannskapet med samme virkningsdato.

I saker som behandles i medhold av fondsstyrets vedtekter, suppleres formannskapet med 2 representanter fra h.h.v. LO og NHO, jfr. valg foretatt for perioden 2015-2019.

I saker som behandles i medhold av primærnæringsfondets vedtekter, suppleres formannskapet med 2 representanter fra h.h.v. Bonde- og småbrukerlaget og Fiskarlaget, jfr. valg foretatt for perioden 2015-2019.

Endringer i vedtekter for fondsstyret og primærnæringsfondet, samt reglement for politiske utvalg skjer i egne saker til politisk behandling.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Stig Ulvang Enhetsleder: Stig Ulvang, tlf. 78 97 74 93	Dato: 23.01.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Bergeng, Lena Norum	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Formannskapet	004/17	01.02.2017
Kommunestyret	014/17	15.02.2017

VEDTEKTSENDRINGER FOR KOMMUNENS NÆRINGS- OG PRIMÆRNÆRINGSFOND SOM KONSEKVENNS AV EVENTUELL NY POLITISK ORGANISERING

Vedlagte dokumenter:

FORSLAG TIL VEDTEKTER FOR NÆRINGSFONDET 23.01.2017

Forslag til saksbehandlingsregler for næringsfondet 23.01.2017

FORSLAG TIL VEDTEKTER FOR PRIMÆRNÆRINGSFONDET 23.01.2017

FORSLAG TIL SAKSBEHANDLINGSREGLER FOR PRIMÆRNÆRINGSFONDET
23.01.2017

Kort sammendrag:

En eventuell flytting av den politisk behandlingen av fondssaker fra utvalg for miljø og næring til formannskapet (egen sak), vil gjøre det nødvendig med mindre endringer i fondenes vedtekter og fondenes saksbehandlingsregler.

Faktiske opplysninger:

En eventuell flytting av den politisk behandlingen av fondssaker fra utvalg for miljø og næring til formannskapet (egen sak), vil etter rådmannens vurdering medføre at det også må gjøres noen mindre endringer i fondenes vedtekter og fondenes saksbehandlingsregler.

For vedtektene for Sør-Varanger kommunes næringsfond, som kommunestyret vedtok så sent som 14.12.2016, vil foreslått endring innebære at formuleringa «Utvalg for miljø og næring» i første setning i første avsnitt i § 6 (Forvaltning), bør endres til «Formannskapet». Det samme vil gjelde for første setning i andre avsnitt i § 9 (Vedtekter og retningslinjer).

Dagens utfyllende retningslinjer for næringsfondet, vedtatt 26. oktober 2016, kan etter rådmannens vurdering beholdes slik de er. Derimot bør det etter rådmannens vurdering gjøres en endring mht punkt 4 i saksbehandlingsreglene vedtatt 26.10.2016. I gjeldende saksbehandlingsregler, er fristene eksplisitt datofestet med utgangspunkt i tidligere møtefrekvens. Etter rådmannens vurdering, vil det være mer hensiktsmessig og fleksibelt med en formulering om at fristene fastsettes av fondsstyret basert på gjeldende møtekalender vedtatt av kommunestyret.

Når det gjelder vedtektene for Sør-Varanger kommunes primærnæringsfond, vil en endring av den politiske behandlingen som foreslått i egen sak, medføre at formuleringen «Komite for miljø og næring» endres til «Formannskapet i første setning i første avsnitt i § 7 (Forvaltning). Vedtektene, retningslinjer og saksbehandlingsregler

Retningslinjene for primærnæringsfondet, kan etter rådmannens vurdering beholdes slik de er. Derimot bør det etter rådmannens vurdering gjøres en endring mht punkt 4 i saksbehandlingsreglene for primærnæringsfondet. I gjeldende saksbehandlingsregler er fristene eksplisitt datofestet med utgangspunkt i tidligere møtefrekvens. Etter rådmannens vurdering, vil det være mer hensiktsmessig og fleksibelt med en formulering om at fristene fastsettes av fondsstyret basert på gjeldende møtekalender vedtatt av kommunestyret.

Vedtektene for begge fondene legger opp til at fondsstyrene i tillegg til de politiske representantene, også har medlemmer fra relevante næringsorganisasjoner. Ved en eventuell flytting av fondssakene til Formannskapet, kan kommunestyret vurdere om ordningen med eksterne representanter fortsatt skal opprettholdes. I lys av at kommunen gjennom oppstart av prosjekt «Næringsvennlig kommune» tydelig har signalisert at kommunen ønsker å styrke samhandlingen og samarbeidet med næringslivet, er det rådmannens vurdering at ordningen med eksterne representanter bør opprettholdes.

Primærnæringsfondets vedtekter, retningslinjer og saksbehandlingsregler ble vedtatt for mer enn 15 år siden. Etter rådmannens vurdering et tiden moden for en grundig gjennomgang av primærnæringsfondets innretning og tilhørende regler, og rådmannen legger opp til å fremme en egen sak om dette i løpet av 2017.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, ifr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret i Sør-Varanger vedtar foreslåtte vedtekter for Sør-Varanger kommunes

næringsfond og Sør-Varanger kommunes primærnæringsfond, begge datert 23.01.2017. Vedtektene sendes til Fylkesmannen i Finnmark for endelig godkjenning.

Kommunestyret i Sør-Varanger vedtar foreslåtte sakbehandlingsregler for Sør-Varanger kommunes næringsfond og Sør-Varanger kommunes primærnæringsfond, begge datert 23.01.2017. Saksbehandlingsreglene gjelder fra de er vedtatt.

Vedtaket er gjort i medhold av kommunelovens § 10 nr. 6, og gjeldende vedtekter for Sør-Varanger kommunes næringsfond og Sør-Varanger kommunes primærnæringsfond.

Behandling 01.02.2017 Formannskapet

Saksordfører: Bergeng, Lena Norum

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Formannskapet sitt vedtak i sak 004/17:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret i Sør-Varanger vedtar foreslåtte vedtekter for Sør-Varanger kommunes næringsfond og Sør-Varanger kommunes primærnæringsfond, begge datert 23.01.2017. Vedtektene sendes til Fylkesmannen i Finnmark for endelig godkjenning.

Kommunestyret i Sør-Varanger vedtar foreslåtte sakbehandlingsregler for Sør-Varanger kommunes næringsfond og Sør-Varanger kommunes primærnæringsfond, begge datert 23.01.2017. Saksbehandlingsreglene gjelder fra de er vedtatt.

Vedtaket er gjort i medhold av kommunelovens § 10 nr. 6, og gjeldende vedtekter for Sør-Varanger kommunes næringsfond og Sør-Varanger kommunes primærnæringsfond.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

VEDTEKTER FOR SØR-VARANGER KOMMUNES NÆRINGSFOND

Vedtatt av Sør-Varanger kommunestyre 15.02.2017
Godkjent av Fylkesmannen i Finnmark (???.???)

§ 1 FORMÅL

Bruken av Sør-Varanger kommunes næringsfond skal gjenspeile de mål og strategier som trekkes opp i kommuneplaner og øvrige næringsrettede plandokumenter. Fondet skal særlig bidra til å fremme et mer variert, konkurransedyktig, utadvendt og lønnsomt næringsliv, basert på kommunens geografiske og andre fortrinn.

Næringsfondet kan engasjere seg i så vel private som offentlige næringsretta prosjekt som bidrar til å sikre eller øke sysselsettingen i Sør-Varanger kommune.

§ 2 VIRKEOMRÅDE

Innafor sitt formål kan næringsfondet anvendes til:

- a) Bedriftsutvikling, som:
  - Opplæring knyttet til omstilling eller nye forretningsområder
  - Produktutvikling
  - Markedsundersøkelser
  - Markedsføring
  - Bransjemessige og/eller produksjonsmessige fellestiltak
  - Maskiner og utstyr ved oppstart eller utvidelse av virksomhet
  - Mindre bygningsmessige tilpasninger ved oppstart eller utvidelse av virksomhet

- b) Kommunalt tiltaksarbeid, som:
  - Næringsplanlegging
  - Etablererveiledning/etablererskole/etablererprosjekt
  - Samarbeidsprosjekt skole/næringsliv
  - Stedsutviklingsprosjekt
  - Infrastrukturelle tiltak som rammevilkår for næringsutvikling
  - Andre prosjekt til fremme av industriproduksjon og servicenæringer

- c) Grunnlagsinvesteringer, som:
  - Tilrettelegging av næringsarealer
  - Opparbeiding av næringstomt utenfor offentlige industriområder
  - Opprusting av kommunesentra
  - Trafikkaier og vannforsyning til næringsformål

§ 3 STØTTEFORMER

Fra fondets avkastning kan støtte gis i form av tilskudd. Fondsstyret kan i særlige tilfeller tegne aksjer i utviklingsselskap, utleiebygg og lignende næringsrettede selskap som helt eller i det vesentligste er eiet eller initiert av kommunen eller annet offentlig organ, eller gi støtte til slik aksjetegning.

Fondet kan ikke gi lån eller stille garantier for private foretak. Fondet kan bare i særlige tilfeller brukes til delfinansiering av private forprosjekt.

§ 4 STØTTEVILKÅR

Det kan bare gis støtte til prosjekt som har betydning for sysselsettingen i Sør-Varanger kommune. Det gis ikke støtte til tiltak som faller inn under virkeområdet for kommunens primærnæringsfond.

Støtte fra fondet skal, for bedriftsrettede næringstiltak, som hovedregel ikke overstige 50 % av prosjektets totale kapitalbehov. Kommunestyret kan vedta graderte støttesatser og fastsette maksimalt tilskuddsgrunnlag eller tilskuddsbeløp. Til prosjekt i kommunal regi innafor § 2 b) og c), kan det innvilges inntil 100 % støtte.

Ved nyetableringer skal støtte fortrinnsvis forbeholdes prosjekt som realisert utløser minst 1,0 årsverk.

Bruken av fondet må være i samsvar med de internasjonale regelverk Norge har sluttet seg til på statsstøtteområdet.

§ 5 AVGRENSNING I VIRKEOMRÅDE

Næringsfondet kan ikke gi støtte til sanering av gjeld eller tilskudd til løpende drift. Det kan heller ikke gis tilskudd til overtakelse av etablert virksomhet, reparasjon og utskifting av produksjonsutstyr, eller kjøp av brukt utstyr som tidligere er finansiert med offentlig støtte.

Det gis ikke tilskudd til investeringer i etablert virksomhet som følge av ny lovgivning, forskrifter eller offentlige pålegg. Det gis heller ikke støtte til tiltak som har klare negative virkninger på naturmiljøet.

Fondsstyret kan vedta maksimalgrenser for omfang og verdi av eget arbeid, frikjøp og interne kostnader i søknadsgrunnlaget for prosjekt.

Det gis ikke støtte til dekning av offentlige avgifter og gebyrer. Inngående merverdiavgift inngår ikke i søknadsgrunnlaget, med mindre det godtgjøres at prosjektet ikke er refusjonsberettiget. Virksomhet som mottar betydelige overføringer/driftstilskudd fra statsbudsjettet kan ikke støttes.

Søknad om tilskudd skal som hovedregel fremmes før prosjektet igangsettes. Det gis ikke støtte til allerede gjennomførte tiltak.

Fondsstyret skal ved vurdering av søknader ta hensyn til kapasitet, utnyttelsesgrad og mulig konkurransevridning i eksisterende lokalt næringsliv.

§ 6 FORVALTNING

Formannskapet, supplert med en representant for hver av de lokale avdelinger av LO og NHO, fungerer som fondsstyre. Fondsstyret kan vedta generelle krav om opplysningsplikt i søknadene, vilkår for utbetaling, og sette betingelser om at prosjekt som mottar støtte skal stille undersøkelsesresultat og vurderinger av generell interesse til disposisjon for kommunen.

Fondsstyret kan delegere til kommunens rådmann avgjørelse om støtte i prosjekt med en totalramme inntil et beløp fastsatt av kommunestyret. Administrasjonen gis fullmakt til å godkjenne a konto-utbetalinger innafor rammer vedtatt av fondsstyret.

Kommunens rådmann fatter vedtak om fondskapitalens plassering i finansmarkedet.

Enkeltvedtak kan påklages til den kommunale klagenemnd etter Forvaltningslovens bestemmelser.

Fondsstyret fastsetter de årlige søknadsfrister. Det skal minimum være 4 søknadsfrister pr. kalenderår.

§ 7 ÅRSMELDING

Fondsstyret skal innen utløpet av første kvartal forelegge Sør-Varanger kommunestyre melding om virksomheten i foregående år. Gjenpart av meldingen sendes Fylkesmannen i Finnmark og Finnmark fylkeskommune.

§ 8 KAPITAL OG AVKASTNING

Fondskapitalen er:

- a) Næringsfond, stort kroner 1 000 000,-, innbetalt av Sameiet Skogfoss Kraftverk i henhold til kgl. res. av 25.06.1976 om vilkår for utbygging av Melkefoss, pkt. 3. Av beløpet utgjør den urørlige grunnkapital kroner 268 166,-.
- b) Utbytte fra Varanger Kraft AS for regnskapsåret 1996, stort kroner 277 500,-, overført næringsfondet ved vedtak i Sør-Varanger kommunestyre i sak 97/102. Beløpet skal disponeres som urørlig grunnkapital.
- c) Andel av utbytte fra Varanger Kraft As for regnskapsåret 1999, stort kroner 2 400 000,- overført næringsfondet ved vedtak i Sør-Varanger kommunestyre i sak 0105/00. Beløpet skal disponeres som urørlig grunnkapital.

Avkastning er:

- a. 2/3 av årlige konsesjonsavgifter innbetalt av Sameiet Skogfoss Kraftverk/Pasvik Kraft DA i henhold til pkt. 12 i kontraktsvilkårene for utbygging av statens vannfallsrettigheter i Pasvikelva, gitt ved kgl.res. av 12.12.1958.
- b. 2/3 av årlige konsesjonsavgifter innbetalt av Sameiet Skogfoss Kraftverk/Pasvik Kraft DA i henhold til pkt. 2 i konsesjonsvilkårene for utbygging av Melkefoss, gitt ved kgl. res. av 25.06.1976.
- c. 2/3 av årlige konsesjonsavgifter som blir innbetalt for tillatelse til erverv av bruksrett og regulering av vannfall i Kobbholm/Tårnelv-vassdraget.
- d. Renter og avdrag av fondskapitalen.

§ 9 VEDTEKTER OG RETNINGSLINJER

Denne vedtekt avløser tidligere vedtekter for Sør-Varanger kommunes næringsfond, og kan bare endres av kommunestyret. Vedtektsendringer trer i kraft fra det tidspunkt de er godkjent av Fylkesmannen i Finnmark.

Formannskapet skal minst en gang i hver valgperiode vurdere om det er behov for endring av vedtekter, utfyllende retningslinjer og/eller saksbehandlingsregler.

Sør-Varanger kommunestyre og fondsstyret kan egengodkjenne utfyllende retningslinjer, jfr. § 4, andre ledd, § 5, tredje ledd og § 6.

SAKSBEHANDLINGSREGLER FOR SØR-VARANGER KOMMUNES NÆRINGSFOND

Vedtatt av kommunestyret 15.02.2017

1. Med hjemmel i Vedtekter for Sør-Varanger kommunes næringsfond, § 5, tredje ledd, vedtar fondsstyret følgende begrensninger i beregningsgrunnlaget for søkers egeninnsats i prosjekt:
  - Beregnet timelønn skal ikke overstige gjennomsnittlig 1,2 promille av gjennomsnittlig årslønn for norske arbeidstakere foregående år (SSB)
  - Egentransport og diett skal ikke overstige statens satser
  - Samlet beregnet verdi av eget arbeid, bruk av eget utstyr, frikjøp og øvrige interne bedriftskostnader, skal ikke overstige 25 % av totalkostnadene

2. Med hjemmel i vedtektenes § 6, første ledd, vedtar fondsstyret at søknader til fondet fra private og bedrifter minimum skal inneholde:
  - Presentasjon av prosjekteier, herunder selskapsform, foretaksnummer, antall ansatte, regnskapsfører/revisor, og lignende
  - Bakgrunn for, og beskrivelse av, prosjektet som søkes finansiert
  - Beskrivelse av marked og konkurranseforhold
  - Prosjektets forventede driftsøkonomiske virkning og sysselsettingseffekt
  - Spesifisert kostnadsoverslag, basert på innhentede pristilbud/anbud, og finansieringsplan, herunder hvilke andre finansieringsinstitusjoner som er søkt og eventuelle vedtak i disse
  - Siste avlagte regnskap med attestasjon/revisjonsberetning
  - Budsjett for inneværende år (eventuelt kommende år)
  - Oversikt over offentlige tilskudd mottatt av virksomheten siste 3 år
  - Samtykke til at det kan innhentes ytterligere opplysninger om søker og prosjekt som måtte ha betydning for fondsstyrets behandling

Som generelt vilkår for utbetaling av støtte fra fondet fastsettes:

  - Prosjektet slutføres innen 12 måneder fra tilsagnsdato, dersom ikke annet er fastsatt i vedtaket om tilskudd
  - Prosjekteier aksepterer at navn, tiltaket det er gitt støtte til og tilsagnsbeløp offentliggjøres
  - Prosjektrapport fremlegges, som viser at tiltaket er gjennomført og fullfinansiert i henhold til søknad
  - Det fremlegges attestert/revidert regnskap for prosjektet, dersom det ikke er forhåndsavtalt med administrasjonen at totalkostnadene kan dokumenteres med originalbilag

3. Med hjemmel i vedtektenes § 6, andre ledd, og kommunestyrets vedtak av 28.09.2016, delegerer fondsstyret til kommunens rådmann å avgjøre søknader som har en øvre kostnadsramme på kroner 60 000,- og som faller inn under vedtektene § 2a.

Dersom a konto-utbetalingen godkjennes, skal minst 1/3 av tilsagnsbeløpet holdes tilbake inntil attestert/revidert regnskap foreligger.

4. Med hjemmel i vedtektenes § 6, tredje ledd, skal fondsstyret vedta søknadsfrister basert på den til en hver tid gjeldende møteplan. Fristene skal bekjentgjøres 10 dager før søknadsfrist.

SØR-VARANGER KOMMUNE

VEDTEKTER FOR SØR-VARANGER KOMMUNES PRIMÆRNÆRINGSFOND

Vedtatt av Sør-Varanger kommunestyre 15.02.17
Godkjent av Fylkesmannen i Finnmark ???.???.17

§ 1 FORMÅL

Sør-Varanger kommunes primærnæringsfond skal bidra til å bevare og øke verdiskapningen innen primærnæringen i kommunen. Fondet skal oppmuntre til bærekraftig bruk av områdets land- og sjøbaserte ressurser, samt medvirke til videreføring av drift ved generasjonsskifte og økt rekruttering til næringene, spesielt blant kvinner og ungdom. Fondet skal også bidra til å opprettholde bosettingsgrunnlaget i distriktene.

§ 2 KAPITAL OG AVKASTNING

Primærnæringsfondets urørlige grunnkapital er NOK 1.200.000,-, overført fondet ved vedtak i Sør-Varanger kommunestyre av 22.08.00, sak 0105/00.

Avkastning er:

- a) 1/3 av årlige konsesjonsavgifter innbetalt av Sameiet Skogfoss Kraftverk / Pasvik Kraft DA i henhold til pkt. 12 i kontraktvilkårene for utbygging av statens vannfallsrettigheter i Pasvikelva, gitt ved kgl. res. av 12.12.1958.
- b) 1/3 av årlige konsesjonsavgifter innbetalt av Sameiet Skogfoss Kraftverk / Pasvik Kraft DA i henhold til pkt. 2 i konsesjonsvilkårene for utbygging av Melkefoss, gitt ved kgl. res. av 25.06.1976.
- c) 1/3 av årlige konsesjonsavgifter som blir innbetalt for tillatelse til erverv av bruksrett og regulering av vannfall i Kobbholm-/Tårnelv-vassdraget.
- d) Renter og annen avkastning av fondskapitalen.

§ 3 VIRKEOMRÅDE

Sør-Varanger kommunes primærnæringsfond kan av avkastningen støtte tiltak innen fiskeri, havbruk, jordbruk, skogbruk, reindrift og utmarksnæringer og kombinasjoner av primærnæringer.

Fondet kan også gi støtte til videreføring av råstoff fra primærnæringene, gårds-utsalg og lignende, når virksomheten er organisert som tilleggsnæring hos råvareprodusenten eller gjennom lokalt produsentsamvirke. Lokale yrkesfaglige medlemsorganisasjoner kan gis tilskudd til etablering av bransjetilknyttet service-anlegg, forsøks- og opplæringstiltak.

§ 4 STØTTEFORMER

Fra fondets avkastning gis støtte i form av tilskudd. Kommunestyret vedtar den prosentvise fordeling mellom land- og sjøbaserte næringer og særbestemmelser for den enkelte næring.

Primærnæringsfondet kan ikke gi lån eller stille garantier. Fondet kan bare i særlige tilfeller brukes til delfinansiering av forprosjekt.

§ 5 STØTTEVILKÅR

Det kan gis støtte til prosjekter og virksomheter som har betydning for sysselsettingen i Sør-Varanger kommune. Det gis ikke støtte til næringsvirksomhet som faller inn under virkeområdet for kommunens næringsfond.

Støtte fra fondet kan ikke overstige 50 % av prosjektets totale kapitalbehov. Fondet kan bare nyttes til samfinansiering med andre offentlige tilskudd når samlet offentlig støtte ikke overstiger 80 % av kostnadsoverslaget, eksklusiv MVA. Kommunestyret kan vedta graderte støttesatser og fastsette maksimalt tilskuddsgrunnlag eller tilskuddsbeløp.

Ved nyetableringer, som ikke er i kombinasjon med annen primærnæring, skal støtte fortrinnsvis forbeholdes prosjekter som realisert utløser minst 0,5 årsverk.

§ 6 AVGRENSNING I VIRKEOMRÅDE

Fondet kan ikke gi støtte til sanering av gjeld eller tilskudd til løpende drift.

Det gis ikke tilskudd til industriproduksjon eller regionalt produsentsamvirke, basert på oppkjøp av råstoff fra primærnæringene. Det kan heller ikke gis tilskudd til opplevelsessentra, reiselivs- eller annen servicebedrift lokalisert på eller i tilknytning til driftsenheter, besøksgårder, rorbuer og skogskoier for utleie, campingplasser og lignende.

Det gis ikke tilskudd til reparasjon og utskifting av produksjonsutstyr, eller kjøp av brukt utstyr som tidligere er finansiert med støtte fra fondet.

Det gis ikke tilskudd til investeringer i etablert virksomhet so følge av ny lovgivning, forskrifter eller offentlige pålegg. Det gis heller ikke støtte til tiltak som har klare negative virkninger på naturmiljøet.

Fondsstyret kan vedtal maksimalgrenser for omfang og verdi av eget arbeid, frikjøp og interne kostnader i søknadsgrunnlaget for prosjekter.

Det gis ikke støtte til dekning av offentlige avgifter og gebyrer. Inngående MVA inngår ikke i søknadsgrunnlaget, med mindre det godtgjøres at prosjektet ikke er refusjonsberettiget.

Søknad om tilskudd skal som hovedregel fremmes før prosjektet igangsettes. Det gis ikke støtte til allerede gjennomførte tiltak.

§ 7 FORVALTNING

Formannskapet, supplert med en representant for hver av de lokale avdelinger av Norges Fiskarlag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag fungerer som fondsstyre. Før søknad avgjøres skal det innhentes vurdering fra faglig veiledningstjeneste, kommunal eller annen offentlig faginstans.

Fondsstyret kan vedta generelle krav om opplysningsplikt i søknadene, vilkår for utbetaling, og sette betingelser om at prosjekter som mottar støtte skal stille undersøkelsesresultat og vurderinger av generell interesse til disposisjon for kommunen.

Fondsstyret kan delegere til kommunens administrasjonssjef avgjørelse om støtte i prosjekter med en totalramme inntil et av kommunestyret fastsatt beløp. Administrasjonen gis fullmakt til å godkjenne a konto-utbetalinger innenfor rammer vedtatt av fondsstyret.

Fondsstyret kan beslutte at ubrukte midler i det enkelte budsjettår kan gjøres overførbare til samme primærnæringsområde i kommende år. Ubenyttede eller tilbaketrunkne tilsagn og utbetalinger kan anvendes til nye bevilgninger i kalenderåret.

Kommunestyret kan, etter innstilling fra fondsstyret, regulere den prosentvise frodeling, jfr § 4, første ledd, i løpet av kalenderåret dersom det oppstår åpenbare skjevheter mellom søknadsmasse / lønnsomme prosjekter og tilgjengelige midler.

Kommunens administrasjonssjef fatter vedtak om fondskapitalens plassering i finansmarkedet.

Enkeltvedtak kan påklages til den kommunale klagenemnd etter Forvaltningslovens bestemmelser.

Fondsstyret fastsetter de årlige søknadsfrister. Det skal minimum være 4 søknadsfrister pr. kalenderår.

§ 8 ÅRSMELDING

Fondsstyret skal innen utgangen av første kvartal forelegge Sør-Varanger kommunestyre melding om virksomheten i foregående år. Av meldingen skal det fremgå hvilke tilsagn og utbetalinger den enkelte primærnærings har fått. Gjenpart av meldingen sendes Fylkesmannen i Finnmark.

§ 9 VEDTEKTER OG RETNINGSLINJER

Denne vedtekt avløser tidligere vedtekter for Sør-Varanger kommunes primærnæringsfond, og kan bare endres av kommunestyret. Vedtektsendringer trer i kraft fra det tidspunkt de er godkjent av Fylkesmannen i Finnmark.

Sør-Varanger kommunestyre og fondsstyret kan egengodkjenne utfyllende retningslinjer, jfr § 4, første ledd, § 5, andre ledd, § 6, femte ledd og § 7.

Retningslinjene må ikke ta sikte på å motvirke effekter av avtaler mellom Staten og de enkelte næringers landsomfattende organisasjoner.

SØR-VARANGER KOMMUNE

SAKSBEHANDLINGSREGLER FOR SØR-VARANGER KOMMUNES PRIMÆRNÆRINGSFOND

Vedtatt av kommunestyret 15.01.2016

1. Med hjemmel i Vedtekter for Sør-Varanger kommunes primærnæringsfond, § 6, femte ledd, vedtar fondsstyret følgende begrensninger i beregningsgrunnlaget for søkers egeninnsats i prosjekter:
  - Beregnet timelønn skal ikke overskride NOK 120,-
  - Egentransport og diett skal ikke overskride 60 % av kommunale satser
  - Samlet beregnet verdi av eget arbeid, bruk av eget utstyr, frikjøp eller interne driftskostnader, skal ikke overstige 25 % av totalkostnadene

2. Med hjemmel i vedtektenes § 7, andre ledd, vedtar fondsstyret at søknader til fondet minimum skal inneholde:
  - Presentasjon av prosjekter, herunder yrkesutdanning og – erfaring
  - Bakgrunn for, og beskrivelse av, prosjektet som søkes finansiert
  - Prosjektets forventede driftsøkonomiske virkning og sysselsettingseffekt
  - Spesifisert kostnadsoverslag, basert på innhentede pristilbud / anbud, og finansieringsplan, herunder hvilke andre finansieringsinstitusjoner som er søkt og eventuelle vedtak i disse
  - For kjøp av fiskefartøy: Uttalelse fra fiskerirettsleder
  - For etableringstilskudd i jordbruket: Fremdriftsplan og driftsplan for de neste 4 år
  - Samtykke til at det kan innhentes ytterligere opplysninger om søker og prosjekt som måtte ha betydning for fondsstyrets behandling

Som generelt vilkår for utbetaling av støtte fra fondet fastsettes:

- Prosjektet slutføres innen 12 måneder fra tilsagnsdato, dersom ikke annet følger av gjeldende retningslinjer eller er fastsatt i vedtaket om tilskudd
- Prosjekteier aksepterer at navn, tiltaket det er gitt støtte til og tilsagnsbeløp offentliggjøres
- Prosjektrapport fremlegges, som viser at tiltaket er gjennomført og fullfinansiert i henhold til søknad
- Det fremlegges attestert/revidert regnskap for prosjektet, dersom det ikke er forhåndsavtalt med administrasjonen at totalkostnadene kan dokumenteres med originalbilag

3. Med hjemmel i vedtektenes § 7, tredje ledd, delegerer fondsstyret til kommunens administrasjonssjef å avgjøre søknader som har en øvre kostnadsramme på NOK 50.000,-.

Dersom a konto-utbetaling godkjennes til andre formål enn etableringstilskudd i jordbruket, jfr. kommunestyrets særbestemmelser for slikt tilskudd, skal minst 1/3 av tilsagnsbeløpet holdes tilbake inntil attester/revidert regnskap foreligger.

4. Med hjemmel i vedtektenes § 7, siste ledd, vedtar fondsstyret søknadsfrister basert på den til en hver tid vedtatte møteplan.

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Wollmann, Siv Merete Enhetsleder: Wollmann, Siv Merete, tlf. 78977550	Dato: 03.01.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Stiansen, Monica Hauge	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Formannskapet	005/17	01.02.2017
Kommunestyret	015/17	15.02.2017

REVIDERING AV REGLEMENT FOR POLITISKE UTVALG 2017-2019

Vedlagte dokumenter:

Reglement-politiske utvalg 2011-2015

Kort sammendrag:

Reglement for politiske utvalg bør revideres innværende periode, og det anbefales at det nedsettes en politisk sammensatt arbeidsgruppe for å utarbeide forslag til nytt reglement.

Reglementet skal ses i sammenheng med delegasjonsreglement, men prosessene skal som sådan holdes adskilt.

Reglementet bør inneholde bestemmelser for hvert enkelt utvalg om

- Valg og sammensetning
- Arbeidsområde/saklig virkeområde (må ses i sammenheng med delegasjonsreglementet)
- Saksbehandlingsregler mht.
  - Saksforberedelse
  - Interpellasjoner og spørsmål
  - Innkalling/frister
  - Saksordførerrollen
  - Saksbehandling i møtet

- Protokollføring
- Innstillingsplikt/innstillingsrett
- Administrativ deltakelse i ulike utvalg

Noen kommuner har også tatt inn bestemmelser som omhandler ordførers rolle i sine reglement (eksempelvis Harstad kommune).

Kommunen kan ta inn bestemmelser etter ønske, så lenge dette skjer innen rammene av kommunelovens bestemmelser, og evt. Særlover og forskrifter.

Faktiske opplysninger:

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, ifr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Det nedsettes en arbeidsgruppe for å utarbeide forslag til reglement for politiske utvalg i Sør-Varanger kommune for perioden 2017 – 2019.

Utvalget består av:

Arbeidsgruppa leverer sitt forslag innen:

Sekretariatsfunksjonen besørger av administrasjonen.

Behandling 01.02.2017 Formannskapet

Saksordfører: Stiansen, Monica Hauge

Forslag fra Arbeiderpartiet foreslått av Kalliainen, Egil:
Utvalget består av gruppelederne i kommunestyret.

Arbeidsgruppa leverer sitt forslag innen mai 2017.

I saksordførers fravær, orienterte Eilif Johannesen.

Innstillingen med tilleggsforslag enstemmig vedtatt.

Formannskapet sitt vedtak i sak 005/17:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Det nedsettes en arbeidsgruppe for å utarbeide forslag til reglement for politiske utvalg i Sør-Varanger kommune for perioden 2017 – 2019.

Utvalget består av gruppelederne i kommunestyret.

Arbeidsgruppa leverer sitt forslag innen mai 2017.

Sekretariatsfunksjonen besørger av administrasjonen.

rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

REGLEMENT FOR POLITISKE UTVALG I SØR-VARANGER KOMMUNE 2011 – 2015

Vedtatt av Sør-Varanger kommunestyre 03.09.2012

INNHOLDSFORTEGNELSE

Innledning.....	03
Politisk organisering.....	04
Reglement for kommunestyret.....	05
Reglement for formannskapet.....	16
Reglement for utvalgene.....	22
Reglement for administrasjonsutvalget.....	30
Reglement for klagenemnda.....	36
Reglement for dispensasjonsutvalget.....	40
Reglement for eldrerådet.....	45
Reglement for rådet for likestilling av funksjonshemmede.....	50
Reglement for ungdomsrådet.....	55

INNLEDNING

Reglement for politiske utvalg i Sør-Varanger er utarbeidet med bakgrunn i kommuneloven, forvaltningsloven, særlover og forskrifter.

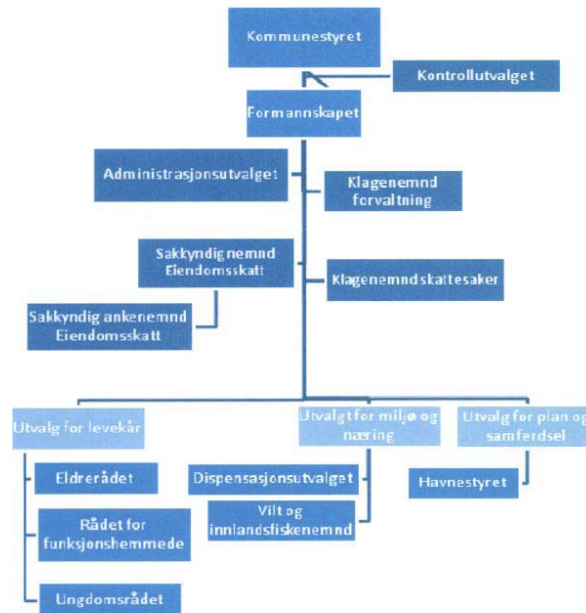
Formålet med kommuneloven er å legge forholdene til rette for et funksjonsdyktig kommunalt folkestyre, og for en rasjonell og effektiv forvaltning av de kommunale fellesinteresser innenfor rammen av det nasjonale fellesskap, og med sikte på bærekraftig utvikling.

De utvalg som ikke her er nevnt med eget reglement, arbeider etter prinsippene i kommuneloven i forhold til valg, sammensetning, gjennomføring av møter m.v., og skal følge intensjonene lagt i dette reglement.

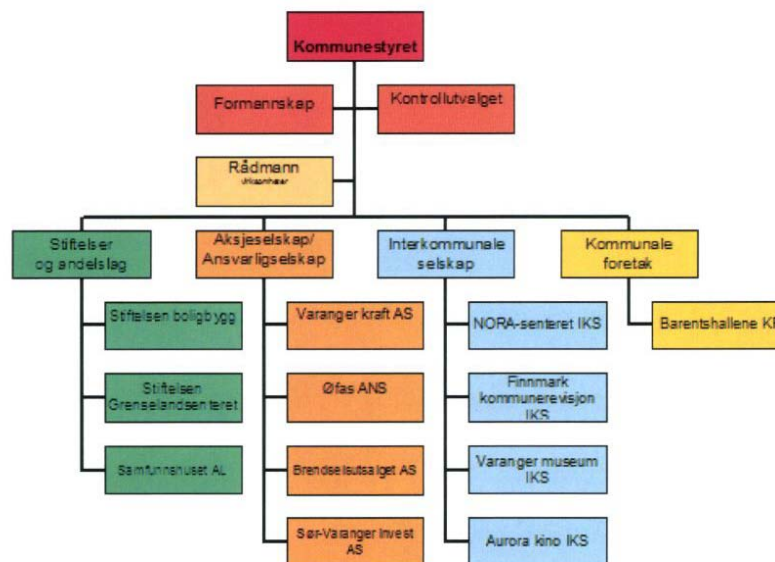
Reglementet revideres av kommunestyret minst 1 gang pr. valgperiode.

POLITISK ORGANISERING 2011 – 2015

Politisk ledelse i Sør-Varanger kommune

Konsernoversikt Sør-Varanger kommune

REGLEMENT FOR KOMMUNESTYRET I SØR-VARANGER KOMMUNE

1. VALG OG SAMMENSETNING

Kommunestyret velges av kommunens stemmeberettigede innbyggere etter regler fastsatt i valgloven. Valget gjelder for 4 år. Kommunestyrets medlemstall er ved særskilt vedtak fastsatt til 25 representanter. Kommunestyret trer i funksjon fra det konstituerende møtet.

Ved uttreden eller suspensjon, opprykk og nyvalg, vises det til kommunelovens §§ 15 og 16.

Etter søknad kan kommunestyrets medlemmer innvilges permisjon fra vervet i en periode på inntil 2 år.

2. ARBEIDSOMRÅDE

Kommunestyret er kommunens øverste politiske organ med overordnet ansvar for hele kommunens virksomhet, og treffer vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegasjonsvedtak. Kommunestyrets saklige virkeområde omfatter

- arbeidsgiverstrategi
- overordnet planverk og strategier
- ansettelse av rådmann
- delegasjonsreglementet til utvalgene og rådmannen
- godtgjørelse til folkevalgte
- politisk organisering, herunder suppleringsvalg
- økonomiplan/budsjett, herunder avgiftsfastsettelse
- beslutning om tjenestestandarder
- saker som etter lov krever vedtak i kommunestyret

3. SAKSBEHANDLINGSREGLER FOR KOMMUNESTYRET

I henhold til kommunelovens § 39 fastsetter kommunestyret selv reglement for nærmere regler for saksbehandling i folkevalgte organer. De regler som gjelder for saksbehandling i Sør-Varanger kommunestyre følger av dette reglement.

4. FORBEREDELSE AV SAKER TIL KOMMUNESTYRET

Saksforberedelsen skal bygge på prinsippet om fullført saksbehandling. Samtlige forslag som framlegges for kommunestyret skal inneholde forslag til vedtak. Forslag til vedtak fremmes av de organ som har innstillingsrett.

Rådmannen har ansvaret for at saker er forsvarlig forberedt før de framlegges for politisk behandling.

5. INNSTILLINGSPLIKT OG INNSTILLINGSRETT

Følgende organ har innstillingsplikt i saker som skal behandles av Sør-Varanger kommunestyre:

Formannskapet

I økonomiplan, årsbudsjett, skattevedtak. Forøvrig har formannskapet innstillingsrett i saker som fremmes i h.h.t. sitt saklige virkeområde.

Kontrollutvalget

I saker som framgår av lov og forskrift, eller der kommunestyret spesielt har bedt om det. Om saksforberedelse, vises til kommunelovens § 77 nr. 6.

Valgkomiteen

I alle saker som gjelder valg som skal foretas av kommunestyret.

Utvalgene

Har innstillingsrett i alle andre saker som skal behandles av kommunestyret, jfr. deres saklige virkeområde.

6. KOMMUNESTYRETS MØTER

Møter holdes i henhold til møteplan, som er satt opp av ordfører i samråd med gruppeledere. I tillegg kan det holdes møter når ordfører finner det påkrevet eller minst 1/3 av medlemmene krever det. Jfr. kommunelovens § 32 nr. 1.

Møtene holdes for åpne dører, hvis ikke annet følger av lovbestemt taushetsplikt eller vedtak etter kommunelovens § 31.1. Åpne møter tas opp og kringkastes via kommunens nettsted.

Møtene kunngjøres på kommunens nettsted, med saksliste og saksdokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet.

Ordføreren setter opp saksliste for det enkelte møte. Rådmannen skal påse at de saker som er satt opp på sakslisten er forsvarlig utredet, jfr. kommunelovens § 23 nr. 2.

Innkalling og sakspapirer gjøres kjent senest 10 dager før møtet til kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer. Saker om økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak skal gjøres kjent senest 14 dager før møtet.

Møtet ledes av ordfører, eller i dennes fravær varaordfører. Har begge forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg.

Kommunestyrets vedtak fattes i møter.

Kommunestyret er vedtaksført når minst halvparten av medlemmene, d.v.s. 13 medlemmer, er til stede under behandlingen av saken.

Rådmannen har møteplikt og talerett i kommunestyrets møter. Møterett m.m. har også de som ved lov eller avtale er gitt slike rettigheter.

Øvrige kommunalt ansatte tar del i møtet når rådmannen finner dette ønskelig av hensyn til saksbehandlingen.

7. FORFALL TIL MØTE

Kommunestyremedlemmer har plikt og rett til å delta på kommunestyremøtene.

Har medlemmer forfall til et møte, innkalles varamedlemmer såvidt mulig i den nummerorden de er valgt. Når medlemmer melder forfall, eller antar de er inhabile i en sak, plikter partigruppa selv å innkalle varamedlem som kan møte i deres sted.

Medlemmene skal også melde fra til ordfører på forhånd der det er grunn til å anta at en kan være inhabil ved behandlingen av en sak.

Må noen p.g.a. lovlig forfall forlate møtet under forhandlingene, skal vedkommende skriftlig søke om permisjon fra møtet.

Når et medlem/varamedlem lovlig har tatt sete i kommunestyret, kan vedkommende ikke fratre før påbegynt sak er ferdigbehandlet.

8. TAUSHETSPLIKT, ÅPNE ELLER LUKKEDE MØTER

Kommunestyret holder sine møter for åpne dører hvis ikke annet følger av lovbestemt taushetsplikt eller vedtak etter kommunelovens § 31.

Vedtak om å behandle en sak for lukkede dører kan skje når hensynet til personvern eller andre tungtveiende private eller offentlige interesser tilsier dette. Debatt om dette foregår for lukkede dører hvis møteleder krever det eller kommunestyret vedtar det. Personalsaker skal alltid behandles for lukkede dører.

Folkevalgte plikter å bevare taushet om de dokumenter de får innsyn i når disse er undergitt taushetsplikt eller er unntatt offentlighet etter reglene i offentleglova. Folkevalgte skal undertegne taushetserklæring. Når en sak behandles for lukkede dører, skal det ikke orienteres eller refereres fra forhandlingene, med mindre kommunestyret bestemmer noe annet.

9. MØTETS ÅPNING

Møtet startet med å registrere møtende medlemmer og varamedlemmer, godkjenning av innkalling og sakliste, samt oppnevning av 2 representanter til å godkjenne protokollen sammen med ordføreren.

Ordføreren erklærer møtet for lovlig satt dersom det lovmessige minsteantall er tilstede, og de formelle sider vedrørende innkalling og sakliste er godkjent.

Fra møtet er lovlig satt og til dets slutt, kan ikke noen av forsamlingens medlemmer forlate salen for et kortere eller lengre tidsrom uten at dette er klargjort med ordføreren.

Medlemmer og varamedlemmer som møter etter oppropet skal melde seg til ordføreren før de kan delta i møtet. Skjer frammøtet etter at en sak er tatt opp til avstemning, må medlemmet vente til neste sak på dagsorden før en kan ta del i forhandlingene.

10. REKKEFØLGEN FOR BEHANDLING AV SAKENE

Er det under oppropet reist tvil om gyldigheten av noens forfall, eller andre saker relatert til sakliste eller forretningsorden, behandles dette først.

Deretter behandles de saker som er nevnt i innkallingen, og i den orden de er nevnt der. Kommunestyret kan med alminnelig flertall vedta annen rekkefølge.

Spørsmål skal, uten hensyn til nummerorden, behandles etter de øvrige saker. Ordfører skal ved møtets begynnelse gi orientering om mottatte spørsmål. Alle representanter kan rette spørsmål til møteleder, også om saker som ikke står på saklisten.

Er en sak tatt opp til behandling, kan møtet ikke heves før saken er avgjort ved avstemning eller at kommunestyret vedtar å utsette behandlingen av den.

Sak som ikke er nevnt i innkallingen til kommunestyremøte, kan ikke tas opp til realitetsbehandling dersom ordføreren eller 1/3 av de møtende medlemmer motsetter seg dette.

11. INHABILITET

Den som erklæres inhabil i en sak, tar ikke del i behandlingen av vedkommende sak.

Om inhabilitet gjelder kommunelovens § 40 nr. 3 og 4. Etter forvaltningslovens §10 vil lovens inhabilitetsregler gjelde for offentlig ansatte og folkevalgte.

Forvaltningslovens §6 lyder:

"En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

a) når han selv er part i saken;

b) når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedadstigende linje eller sidelinje så nær som søsken;

c) når han er eller har vært gift med eller forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller forsterbarn til en part;

d) når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;

e) når han leder eller har ledende stilling i eller er medlem av styret eller bedriftsforsamlingen for: et selskap som er part i saken og ikke helt ut eies av stat eller kommune eller forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken.

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken innebærer særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenestemannens tilknytning til saken eller partene ikke ville kunne påvirke hans standpunkt og hverken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete".

Kommunelovens § 40 nr. 3 lyder:

"a) Inhabilitet inntreffer ikke ved valg til offentlige tillitsverv eller ved fastlegging av godtgjørelse o.l. for slike verv.

b) Kommunalt ansatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggingen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak, skal alltid anses som inhabile når saken behandles i folkevalgt organ. Ved behandling av årsbudsjett, økonomiplan og kommuneplan fjelder ikke første punktum.

c) Ved behandling av klager etter forvaltningslovens §28 andre ledd er ansatte eller folkevalgt som var med på å fatte det påklagede vedtak eller som medvirket til tilretteleggelsen for grunnlaget av dette, inhabile ved klageinstansens behandling av saken og ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen. Er en overordnet ansatt inhabil i en sak, kan en direkte underordnet ansatt ikke delta ved klageinstansens behandling av saken, eller ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen".

Kommunelovens § 40 nr. 4:

"Vedkommende organ kan frita et medlem fra å delta ved behandlingen av en sak når han eller hun ber om det før saken tas opp til behandling, og vektige personlige grunner tilsier dette".

12. ORDFØRER OG SAKSORDFØRERS REDEGJØRELSE FOR SAKEN.

Møteleder leser opp den betegnelsen saken har fått i innkallingen og ber saksordfører redegjøre for saken.

Saksordfører refererer den innstilling/forslag til vedtak som foreligger, og redegjør kort for tidligere behandling av saken. Dersom det foreligger tilleggsdokumenter/-opplysninger i saken, skal det alltid informeres om dette, samt om det er innkommet spørsmål i saken.

13. ORDSKIFTET.

Etter saksordførers orientering gis det anledning til spørsmål om saken. Etter at saksordfører har svart på spørsmål, debatteres saken. Representanter får ordet i den rekkefølge de

melder seg. Maksimum taletid er 5 minutter for første gangs innlegg, og 2 minutter ved andre gangs innlegg. Representantene tegner seg til innlegg ved håndsopprekking.

Alle replikker og innlegg skal framføres fra talerstolen. Taleren skal rette sine ord til ordføreren, ikke til forsamlingen.

Etter hvert innlegg gis det anledning til replikk på maksimum 1 minutt. Alle som ønsker replikk til et innlegg må tegne seg i løpet av innlegget. Representantene tegner seg til replikk ved å forme en V med fingrene. Replikken skal være direkte rettet til innlegget, og må ikke få form av et nytt innlegg eller bli en replikk til en av de andre replikkene. Etter replikkrunder får den som hadde innlegget anledning til en sluttreplik på maksimum 1 minutt.

Etter at strek er satt for ordskiftet, - gis det ikke anledning til replikk.

Hvis ordføreren ønsker å delta i ordskiftet, skal vedkommende overlate møteledelsen til nestleder, jfr. kommunelovens § 32.4.

Det må ikke sies noe som krenker forsamlingen, noen av medlemmene eller andre. Heller ikke er det lov til å lage uro som uttrykk for misnøye eller bifall. Ved gjentatte overtredelser kan forsamlingen vedta at vedkommende skal utestenges for resten av møtet, etter at ordføreren først har gitt advarsel.

Ordføreren må ikke avbryte noen som har ordet, medmindre det skjer for å opprettholde de bestemmelser som er gitt i reglementet, eller for å rette opp misforståelser fra talerens side.

14. AVSLUTNING AV ORDSKIFTET.

Sluttstrek på talelista foreslås av ordføreren når en sak synes å være ferdig utdebattert. Samtidig med forslag om sluttstrek gis representantene mulighet til å tegne seg.

Det skal være orientert om forslag til vedtak før sluttstrek settes.

15. FORSLAG.

Forslag kan ikke settes fram av andre enn kommunestyrets medlemmer.

Forslag skal være skriftlige, underskrevet av forslagsstilleren og leveres møteleder.

Møteleder skal referere alle forslag før ordskiftet er avsluttet.

16. AVSTEMNING.

Når ordskiftet er ferdig, sier møteleder fra at saken tas opp til avstemning. Fra da og til den er avgjort ved avstemning, må det ikke være mer ordskiftet om den eller settes fram nye forslag om den. Heller ikke er det i dette tidsrommet anledning til å ta noen annen sak opp til behandling.

Bare de medlemmer som er tilstede under behandlingen av saken, har rett til å stemme. De kan ikke forlate salen før avstemningen er ferdig, og plikter å stemme. Ved valg kan blank stemmeseddel brukes.

Er saken delt opp, eller det skal stemmes over flere forslag, setter møtelederen fram forslag om rekkefølge av stemmegivningen og eventuelt avstemningsmåten. Blir det ordskifte om dette, skal møteleder nøye se til at talerne bare holder seg til avstemningsspørsmålet.

Før endelig avstemning i en sak, kan forsamlingen vedta prøveavstemninger som ikke er bindende.

Er den innstilling eller forslag det skal stemmes over delt inn i poster eller paragrafer, bør det i alminnelighet stemmes foreløpig over hver enkelt post eller paragraf, og deretter til slutt - i tilfelle også her etter prøveavstemning - over hele innstillingen eller forslaget.

Økonomiplan/årsbudsjett

Ved behandling av økonomiplan eller årsbudsjett foretas det først en prøvevotering over hvert enkelt hovedkapittel. Er det først framsatt alternative forslag, og ingen av disse får flertall ved første gangs prøvevotering, voteres det deretter alternativt mellom de to forslag som fikk flest stemmer ved denne.

Tilslutt stemmes det over økonomiplan og årsbudsjett som helhet.

Vedtak treffes med alminnelig flertall av de stemmer som avgis, hvis ikke annet følger av kommuneloven. Ved stemmelikhet i andre saker enn valg, er ordførers stemme avgjørende.

Ved flertallsvalg og ansettelse, er den eller de valgt eller ansatt som har fått mer enn halvparten av de avgitte stemmer, såfremt hensyn til balanse mellom kjønnene er ivaretatt. Hvis ingen eller et utilstrekkelig antall får slikt flertall, holdes ny avstemning. Ved denne er den eller de valgt eller ansatt som får flest stemmer. Ved stemmelikhet avgjøres ansettelse av møteleder, mens valg avgjøres ved loddtrekning.

Skal det velges 4 medlemmer eller flere, skal hvert kjønn være representert med minst 40 % blant de som velges. Skal det velges 2 eller 3 medlemmer skal begge kjønn være representert. Viser det seg ved opptellingen etter nr. 1 at ett kjønn etter denne framgangsmåte vil få færre medlemmer enn det som følger av disse regler, rykker kandidater fra det underrepresenterte kjønn så langt mulig opp i det omfang som er nødvendig for å oppnå slik balanse.

Valg av leder og nestleder for folkevalgte organ holdes som flertallsvalg.

Valg av medlemmer til nemnder holdes som forholdsvalg når minst ett medlem krever det, og ellers som flertallsvalg.

Ved valg og ansettelse kan hvert enkelt medlem kreve skriftlig avstemning.

17. STEMMEMÅTEN.

Avstemningen iverksettes på en av disse måtene:

- a) Ved stilltiende godkjenning, dersom ingen motsetter seg dette.
- b) Ved at ordfører oppfordrer medlemmer som er mot et forslag til å rekke opp hånden. Kontraavstemning skal gjennomføres dersom ordføreren eller medlem krever det.
- c) Ved sedler uten underskrift. Denne avstemningsmåten kan kun benyttes ved valg eller tilsetning, og skal brukes ved slike avstemninger dersom medlem krever det. To medlemmer utpekt av møteleder, teller opp stemmene. Ved stemmelikhet, gjør møteleders stemme utslaget, dog gjelder ved valg og tilsetning bestemmelser gitt i kommunelovens §§ 36-38.

18. INTERPELLASJONER OG SPØRSMÅL

Utenom saker som er ført opp på innkallingen til møtet, kan kommunestyrets representanter rette spørsmål til ordføreren.

Spørsmål som ønskes besvart i førstkommende møte må være registrert hos sekretariatet senest 5 virkedager før møtet.

I den grad det er mulig, skal ordfører besvare forespørselen selv.

Spørsmål som angår prinsipielle forhold, behandles som interpellasjoner, mens spørsmål som gjelder konkrete forhold, behandles som spørsmål.

Spørsmål skal protokolleres.

Interpellasjoner

Ved behandling av interpellasjoner, kan interpellanten, ordføreren og den som besvarer, få ordet 2 ganger. For øvrig skal ingen ha ordet mer enn 1 gang. Taletiden ved behandlingen av interpellasjoner avgrenses til 5 minutter for første innlegg for interpellant og den som besvarer, og neste innlegg 2 minutter. Behandling av interpellasjoner skal som hovedregel ikke vare mer enn 30 minutter.

Spørsmål

Ved behandling av spørsmål, kan spørsmålsstiller og den som svarer ha ett innlegg hver, begrenset til 5 minutter, og dessuten ha ordet en gang hver til konkrete bemerkninger, herunder for å stille tilleggsspørsmål og gi svar. Ingen andre gis anledning til å ta ordet.

Spørsmål framsatt i møtet

Spørsmål som rettes til ordfører i møter, skal meldes i forbindelse med godkjenning av sakslista ved møtets åpning. Møteleder vurderer hvordan spørsmålet skal besvares, herunder om det skal besvares i neste møte.

19. SPØRRETIMER

2 ganger pr. år arrangeres spørretime i kommunestyret, h.h.v. januar og juni. Spørretimen er ikke en del av det ordinære kommunestyremøtet, og spørsmål som angår saker som står på sakslisten, avvises.

Alle som er bosatt i kommunen, kan ved personlig frammøte, ved brev eller epost til ordføreren, stille spørsmål til kommunestyret. Spørsmål kan stilles på vegne av en selv, en annen person, en organisasjon, bedrift eller virksomhet.

Spørsmål som stilles, må gjelde kommunale forhold, og være av allmenn interesse for kommunens innbyggere. Personlige saker, og saker underlagt taushetsplikt, kan ikke tas opp. Spørsmålene må være korte, og som hovedregel ikke overstige 5 minutter.

For å sikre at den som skal besvare spørsmålet, må disse som hovedregel framsettes minst 5 virkedager før kommunestyremøtet. Det kan likevel gis adgang til å stille spørsmål fram til kommunestyrets start, begrunnet i helt spesielle forhold. Møteleder avgjør i slike tilfeller om svar på spørsmålet skal gis i neste møte.

Svartiden skal holdes innenfor en tidsramme på 5 minutter. Det gis mulighet for oppfølgings-spørsmål.

Spørsmål og svar skal framføres fra talerstolen.

20. INNBYGGERINITIATIV OG DELEGASJONER

Innbyggere i kommunen kan fremme forslag som gjelder kommunens virksomhet. Kommunestyret plikter å ta stilling til forslaget dersom minst 2 % av innbyggerne står bak forslaget. Likevel er 300 underskrifter i kommunen alltid tilstrekkelig.

Kommunestyret skal ta stilling til forslaget senest 6 måneder etter at det er fremmet. Tidsfristen gjelder ikke dersom forslaget henvises til behandling i forbindelse med pågående plansak etter plan- og bygningsloven. Initiativtakerne skal informeres om de avgjørelser som treffes, og de tiltak som gjennomføres som følge av forslaget.

I samme valgperiode kan det ikke fremmes forslag dersom dette har

- a) Samme innhold som et tidligere forslag fremmet etter denne bestemmelse, eller
- b) Samme innhold som en sak som er behandlet av kommunestyret i løpet av valgperioden

Et forslag som er fremmet etter reglene i denne paragraf og som blir nedstemt i kommunestyret, kan ikke påklages med mindre dette følger av andre regler.

Utsendinger fra sammenslutninger, foreninger eller grupper som vil møte for kommunestyret for å uttale seg om en sak, skal melde fra om dette til ordføreren senest 5 virkedager før møtet.

Kommunestyrets gruppeledere avgjør om utsendingene skal tas i mot. Blir de mottatt, møter de kommunestyrets gruppeledere, ledet av ordføreren, i kommunestyresalen, en halv time før møtet tar til. Ordføreren orienterer kommunestyret om delegasjonens uttalelse før behandling av vedkommende sak.

21. SEKRETARIAT OG PROTOKOLLFØRING.

Rådmannen besørger at sekretariatsfunksjonen for kommunestyret utføres.

Sekretariatet har ansvaret for tilgjengeliggjøring av kommunestyrets sakspapirer, tilrettelegging for møtegjennomføring og protokollførsel.

Det skal føres protokoll for kommunestyrets møter.

For hvert møte føres i protokollen:

- Møtested og -tid
- Frammøtte representanter og vararepresentanter
- Meldte forfall
- Hvem som møter fra administrasjonen
- Møteleder
- Møtesekretær
- Permisjoner
- Inhabile
- Spørsmål utenom sakslista
- Godkjenning av innkalling og saksliste
- Hvilke representanter som ble valgt til å godkjenne protokollen
- Saker nummerert i rekkefølge, med navn på saksordfører
- For hver sak, rådmannens forslag og evt. innstillinger
- Det som er nødvendig for å vise gangen i forhandlingene
- For den enkelte sak, de forslag som reises
- For den enkelte sak, de forslag som trekkes
- Det som må til for å vise at vedtak gjøres etter rett framgangsmåte
- Kommunestyrets vedtak

Trer noen til eller fra under forhandlingene, protokollføres dette slik at en av protokollen ser hvem som har tatt del i behandlingen av hver sak.

Ordføreren - eller kommunestyret der protest blir reist mot ordførerens bestemmelse - avgjør om noen protokolltilførsel skal tillates. Protokolltilførsel som omhandler påståtte formelle feil skal normalt godtas.

Godkjent protokoll gjøres kjent på kommunens nettsted senest 2 virkedager etter møtet.

22. LOVLIGHETSKLAGE

Tre eller flere av kommunestyrets medlemmer kan sammen bringe avgjørelser fattet av folkevalgt organ eller den kommunale administrasjon inn for departementet for lovlighetskontroll.

Krav om lovlighetskontroll framsettes for det organ som har fattet den aktuelle avgjørelse. Hvis dette opprettholder avgjørelsen, oversendes saken til departementet.

Ved lovlighetskontroll skal det tas stilling til om avgjørelsen:

- a) Er innholdsmessig lovlig
- b) Er truffet av noen som har myndighet til å treffe slik avgjørelse
- c) Er blitt til på lovlig måte

Krav om lovlighetskontroll må framsettes senest tre uker etter vedtaket.

23. SAKSORDFØRER

Ordfører eller vedkommende utvalgsleder der saken først behandles, utpeker saksordfører for hver sak. Saksordføreransvaret skal rullere blant utvalgenes medlemmer.

Saksordfører overtar ansvaret for en sak når den foreligger ferdigbehandlet fra rådmannen.

Saksordfører plikter å sette seg inn i saken, og i samråd med rådmannen avklare spørsmål eller innhente tilleggsopplysninger.

Saksordfører skal redegjøre kort for saken og evt. forslag til innstillinger.

REGLEMENT FOR FORMANNSKAPET I SØR-VARANGER KOMMUNE

1. VALG OG SAMMENSETNING.

Formannskapet består av 9 medlemmer med varamedlemmer valgt for den kommunale valgperiode. Formannskapets medlemmer velges av og blant kommunestyrets medlemmer. Valget skjer ved forholdsvalg.

Ordfører og varaordfører er henholdsvis leder og nestleder.

2. ARBEIDSSOMRÅDE.

Formannskapet er opprettet etter kommunelovens § 8 nr. 1 og 2.

Formannskapets saklige virkeområde:

- Myndighet etter kommunelovens § 13
- Innstillingsplikt i økonomiplan, årsbudsjett, skattevedtak og kommuneplanens samfunnsdel
- Kommunal forretningsdrift
- Eierstrategier
- Innkjøpsordninger/anbudsreglement
- Eiendomsskattesaker
- Boligpolitikk/tomtetildelinger
- Beredskap
- Informasjonsteknologi (utviklingsdel)
- Likestilling
- Internasjonalt arbeid
- Alkoholpolitikk (inndragning av bevillinger)
- Politisk utvalg for større utbyggingsprosjekter
- Skjønnhetsråd, jfr. plan- og bygningsloven
- Avgi uttalelse eller endringsforslag til sentral tariffavtale
- Innstille i arbeidsgiverpolitiske saker
- Høringssaker
- Oppstart av arbeid med kommunale planverk hjemlet i plan- og bygningslovens § 20 vedtas igangsatt av formannskapet
- Høyere utdanning og rekruttering
- Samarbeidsprosjekter og –avtaler mellom kommuner og over landegrensener
- Valgstyre

Unntatt er de oppgaver som i henhold til lov, forskrift, reglement eller avtale er lagt til kommunestyre eller kontrollutvalg.

Formannskapet skal i tillegg ha funksjon som utvalg for strategi og utvikling. Alle saker som er av overordnet strategisk betydning skal til første gangs behandling i formannskapet. Prinsipielle saker som har med kommunens finans- og økonomiforvaltning som skal behandles i kommunestyret skal til formannskapet.

Forøvrig har formannskapet innstillingsrett og beslutningsmyndighet etter nærmere delegasjonsvedtak fra kommunestyret innenfor eget saklige virkeområde.

Formannskapet skal aktivt bidra til helhetlig politisk styring av Sør-Varanger kommune, og arbeide for økt samarbeid og bedre samordning av kommunens tjenester på tvers av faggrensene der dette er formålstjenlig ut fra økt effektivitet og ut fra hensynet til kommunens innbyggere.

Formannskapet kan selv, i saker som ligger innenfor sitt arbeidsområde og er avgrenset i tid eller omfang, oppnevne særskilte arbeidsgrupper og fastlegge mandat for disse.

3. INNSTILLING TIL FORMANNSKAPET

Rådmannen er ansvarlig for at de saker som legges fram for formannskapet er forberedt på forsvarlig måte, og avgir innstilling i samsvar med de regler som lov og andre bindende bestemmelser gir.

4. FORMANNSKAPETS MØTER.

Møter holdes i henhold til møteplan, som er satt opp av ordfører i samråd med gruppeledere. I tillegg kan det holdes møter når ordfører finner det påkrevet eller minst 1/3 av medlemmene krever det. Jfr. kommunelovens § 32 nr. 1.

Møtene holdes for åpne dører, hvis ikke annet følger av lovbestemt taushetsplikt eller vedtak etter kommunelovens § 31.1. Åpne møter kan tas opp og kringkastes via kommunens nettsted.

Møtene kunngjøres på kommunens nettsted, med saksliste og saksdokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet.

Ordføreren setter opp saksliste for det enkelte møte. Rådmannen skal påse at de saker som er satt opp på sakslisten er forsvarlig utredet, jfr. kommunelovens § 23 nr. 2.

Innkalling og sakspapirer gjøres kjent senest 7 dager før møtet til kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer.

Møtet ledes av ordfører, eller i dennes fravær varaordfører. Har begge forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg.

Formannskapets vedtak fattes i møter.

Formannskapet er vedtaksført når minst halvparten av medlemmene, d.v.s. 5 medlemmer, er til stede under behandlingen av saken.

Rådmannen har møteplikt og talerett i formannskapets møter. Møterett m.m. har også de som ved lov eller avtale er gitt slike rettigheter.

Øvrige kommunalt ansatte tar del i møtet når rådmannen finner dette ønskelig av hensyn til saksbehandlingen.

Der det av ordføreren vurderes særlig påkrevd å få avgjort en sak før neste møte, kan vedkommende i medhold av kommunelovens § 30 beslutte saken tatt opp til behandling ved fjernmøte eller skriftlig saksbehandling.

Rådmannen besørger at sekretariatsfunksjonen for formannskapet utføres.

Sekretariatet har ansvaret for tilgjengeliggjøring av formannskapets sakspapirer, tilrettelegging for møtegjennomføring og protokollføring.

Det skal føres protokoll for formannskapets møter.

For hvert møte føres i protokollen:

- Møtested og -tid
- Frammøtte representanter og vararepresentanter
- Meldte forfall
- Hvem som møter fra administrasjonen
- Møteleder
- Møtesekretær
- Permisjoner
- Inhabile
- Spørsmål utenom sakslista
- Godkjenning av innkalling og saksliste
- Hvilke representanter som ble valgt til å godkjenne protokollen
- Saker nummerert i rekkefølge, med navn på saksordfører
- For hver sak, rådmannens forslag og evt. innstillinger
- Det som er nødvendig for å vise gangen i forhandlingene
- For den enkelte sak, de forslag som reises
- For den enkelte sak, de forslag som trekkes
- Det som må til for å vise at vedtak gjøres etter rett framgangsmåte
- Formannskapets vedtak

Trer noen til eller fra under forhandlingene, protokollføres dette slik at en av protokollen ser hvem som har tatt del i behandlingen av hver sak.

Ordføreren - eller kommunestyret der protest blir reist mot ordførerens bestemmelse - avgjør om noen protokolltilførsel skal tillates. Protokolltilførsel som omhandler påståtte formelle feil skal normalt godtas.

Godkjent protokoll gjøres kjent på kommunens nettsted senest 2 virkedager etter møtet.

5. TAUSHETSPLIKT.

I taushetsbelagte saker, plikter formannskapetets medlemmer og kommunalt ansatte å bevare taushet om de vedtak som fattes.

Straffelovens §121 lyder:

"Den som forsettlig eller grovt uaktsomt krenker taushetsplikt som i henhold til lovbestemmelse eller gyldig instruks følger av hans tjeneste eller arbeid for statlig eller kommunalt organ, straffes med bøter eller med fengsel inntil 6 måneder. Begår han taushetsbrudd i den hensikt å tilvende seg eller andre en uberettiget vinning eller utnytter han i slik hensikt på annen måte opplysninger som er belagt med taushetsplikt, kan fengsel inntil 3 år anvendes. Denne bestemmelsen rammer også taushetsbrudd m.m. etter at vedkommende har avsluttet tjenesten eller arbeidet".

Forvaltningslovens §13 kommer også til anvendelse.

I saker som behandles for lukkede dører i h.h.t. offentlighetsloven, varer taushetsplikten inntil annet blir bestemt, eller inntil de hensyn som lå til grunn for lukkede dører er falt bort.

6. INHABILITET

Den som erklæres inhabil i en sak, tar ikke del i behandlingen av vedkommende sak.

Om inhabilitet gjelder kommunelovens § 40 nr. 3 og 4. Etter forvaltningslovens §10 vil lovens inhabilitetsregler gjelde for offentlig ansatte og folkevalgte.

Forvaltningslovens §6 lyder:

"En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

- a) når han selv er part i saken;*
- b) når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedadstigende linje eller sidelinje så nær som søsken;*
- c) når han er eller har vært gift med eller forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller forsterbarn til en part;*
- d) når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;*
- e) når han leder eller har ledende stilling i eller er medlem av styret eller bedriftsforsamlingen for: et selskap som er part i saken og ikke helt ut eies av stat eller kommune eller forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken.*

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken innebærer særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenestemannens tilknytning til saken eller partene ikke ville kunne påvirke hans standpunkt og hverken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete".

Kommunelovens § 40 nr. 3 lyder:

"a) Inhabilitet inntreffer ikke ved valg til offentlige tillitsverv eller ved fastlegging av godtgjørelse o.l. for slike verv.

b) Kommunalt ansatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggingen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak, skal alltid anses som inhabile når saken behandles i folkevalgt organ. Ved behandling av årsbudsjett, økonomiplan og kommuneplan fjelder ikke første punktum.

c) Ved behandling av klager etter forvaltningslovens §28 andre ledd er ansatte eller folkevalgt som var med på å fatte det påklagede vedtak eller som medvirket til tilretteleggelsen for grunnlaget av dette, inhabile ved klageinstansens behandling av saken og ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen. Er en overordnet ansatt inhabil i en sak, kan en direkte underordnet ansatt ikke delta ved klageinstansens behandling av saken, eller ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen".

Kommunelovens § 40 nr. 4:

"Vedkommende organ kan frita et medlem fra å delta ved behandlingen av en sak når han eller hun ber om det før saken tas opp til behandling, og vektige personlige grunner tilsier dette".

7. SAKSORDFØRER.

Ordfører utpeker en saksordfører for hver sak.

Saksordføreransvaret skal rullere blant formannskapetets medlemmer.

Saksordfører overtar ansvaret for en sak når den foreligger ferdigbehandlet fra rådmannen.

Saksordfører plikter å sette seg inn i saken, og i samråd med rådmannen avklare spørsmål eller innhente tilleggsopplysninger.

Saksordfører skal redegjøre kort for saken og evt. forslag til innstillinger for formannskapet.

8. FORFALL TIL MØTE

Formannschaftsmedlemmer har plikt og rett til å delta på formannskapsmøtene.

Har medlemmer forfall til et møte, innkalles varamedlemmer såvidt mulig i den nummerorden de er valgt. Når medlemmer melder forfall, eller antar de er inhabile i en sak, plikter partigruppa selv å innkalle varamedlem som kan møte i deres sted.

Medlemmene skal også melde fra til ordfører på forhånd der det er grunn til å anta at en kan være inhabil ved behandlingen av en sak.

Må noen p.g.a. lovlig forfall forlate møtet under forhandlingene, skal vedkommende skriftlig søke om permisjon fra møtet.

Når et medlem/varamedlem lovlig har tatt sete i formannskapet, kan vedkommende ikke fratre før påbegynt sak er ferdigbehandlet.

9. MØTETS ÅPNING

Møtet startet med å registrere møtende medlemmer og varamedlemmer, godkjenning av innkalling og saksliste, samt oppnevning av 2 representanter til å godkjenne protokollen sammen med ordføreren.

Ordføreren erklærer møtet for lovlig satt dersom det lovmessige minsteantall er tilstede, og de formelle sider vedrørende innkalling og saksliste er godkjent.

Fra møtet er lovlig satt og til dets slutt, kan ikke noen av forsamlingens medlemmer forlate salen for et kortere eller lengre tidsrom uten at dette er klargjort med ordføreren.

Medlemmer og varamedlemmer som møter etter oppropet skal melde seg til ordføreren før de kan delta i møtet. Skjer frammøtet etter at en sak er tatt opp til avstemning, må medlemmet vente til neste sak på dagsorden før en kan ta del i forhandlingene.

REGLEMENT FOR UTVALGENE I SØR-VARANGER KOMMUNE

1. VALG OG SAMMENSETNING.

Det er oppnevnt 3 utvalg med følgende benevnelser:

- **Utvalg for levekår**
- **Utvalg for miljø og næring**
- **Utvalg for plan og samferdsel**

Utvalgene er opprettet etter kommunelovens § 10, og er å betrakte som faste utvalg.

Utvalgene består av 5 medlemmer med varamedlemmer.

Alle medlemmer og varamedlemmer er valgt for den kommunale valgperiode av kommunestyret.

Utvalgenes medlemmer og varamedlemmer velges av kommunestyret. Medlemmer og varamedlemmer skal velges blant kommunestyrets medlemmer.

Kommunestyret velger leder og nestleder.

- Næringsfondstyret suppleres med et medlem fra NHO og et medlem fra LO i tillegg til medlemmene i utvalg for miljø og tekniske tjenester.

- Primærnæringsfondet suppleres med et medlem fra Bonde- og småbrukerlaget og et medlem fra Fiskerlaget i tillegg til medlemmene i utvalg for miljø og tekniske tjenester.

2. ARBEIDSOMRÅDE.

Utvalgenes oppgaver er å forberede og innstille i saker som skal behandles i kommunestyret, unntatt i saker som er tillagt formannskapet arbeidsområde. I de sistnevnte saker, forbereder og innstiller utvalgene til formannskapet. Utvalgene gis beslutningsmyndighet innenfor eget virkeområde.

Ordfører/rådmann fordeler sakene mellom utvalgene, ut fra utvalgenes saklige virkeområde og på en slik måte at hensynet til helhetlig politisk styring blir ivaretatt.

Utvalgene skal aktivt bidra til helhetlig politisk styring av Sør-Varanger kommune, og arbeide for økt samarbeid og bedre samordning av kommunens tjenester der dette er formålstjenlig ut fra økt effektivitet og ut fra hensynet til kommunens innbyggere.

Saklig virkeområde for utvalg for levekår:

- Alkohol – tildeling av bevillinger
- Allmenn kultur
- Avlastning/rehabilitering
- Barnehager (inkl. tilsyn med private og ikke-kommunale)
- Barnevern
- Biblioteket
- Boligsosialt arbeid
- Bosetting av flyktninger
- Fastlegeordningen
- Funksjonshemmede
- Grunnskole, herunder spesialundervisning
- Helsetjenester til barn/unge, herunder skolehelsetjenesten og helsesøstertjenesten
- Hjemmebasert omsorg
- Høringer innenfor eget saklige virkeområde
- Idrett/park
- Institusjonsbasert omsorg
- Kino
- Kirke
- Kulturmidler
- Kulturskolen
- Kunst
- Lag/foreninger
- Lokal helseovervåking
- Lokale kulturbygg
- Museum
- Musikk
- Omsorgsboliger
- PP-tjenesten
- Psykiatri
- Rus/edruskapsarbeid
- Samfunnsmedisin
- Samhandlingsreformen
- Skolefritidsordning
- SLT-arbeid
- Smittevern – beredskap
- Sosiale tjenester
- Teater
- Tilbud til psykisk utviklingshemmede
- Ungdomsarbeid, BASEN
- Utarbeiding av alkoholpolitiske retningslinjer
- Voksenopplæring
- 17. mai og Samefolkets dag

Saklig virkeområde for utvalg for miljø og næring:

- Brann/feiervesen
- Bygdeutvikling
- ENØK
- Fiskeri
- Fjernvarmeprosjektet
- Forurensning/forsøpling
- Forurensningsloven
- Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygninger
- Friluftsliv
- Høringer innenfor eget saklige virkeområde
- Jordlov
- Kart/oppmåling
- Klimapolitikk
- Konesjonslov
- Kulturminner og kulturlandskap
- Landbruk
- Miljørettet helsevern
- Motorferdsel i utmark
- Naturvern
- Næringsfond
- Næringstomter
- Primærnæringsfond
- Reindrift
- Reiseliv
- Renovasjon
- Skogbruk
- Vann/avløp
- Velferds- og inntektspolitiske tiltak for primærnæringene
- Vilt og innlandsfiske

Saklig virkeområde for utvalg for plan og samferdsel:

- Fast utvalg for plansaker
- Reguleringsplaner
- Trafikksikkerhetsutvalg, herunder fastsettelse av fartsgrenser
- Veg/trafikk/parkering/ski- og scooterløyper

3. ARBEIDSFORM.

Utvalgene kommer inn i saksbehandlingen etter at den administrative saksbehandling er slutført.

Utvalgene kan benytte ulike typer arbeidsform:

- Innstille til kommunestyret
- Fatte vedtak etter delegasjon
- Nedsette ad hoc-utvalg for å utrede saken nærmere
- Arrangere åpne møter for å få større medvirkning fra innbyggernes side

- Avholde temamøter for kommunestyret

Leder i utvalgene utpeker en saksordfører for hver sak. Saksordføreransvaret skal i hovedsak rullere blant utvalgets medlemmer.

Saksordfører har ansvar for å sammenfatte diskusjon i utvalget, samt innspill fra innbyggerne, og fremme dette samt innstilling for kommunestyret og eventuelt formannskap og kommunestyret.

Ved ulike innstillinger fra formannskap og utvalget, skal begge fremmes for kommunestyret.

4. INNSTILLING TIL UTVALGENE

Rådmannen er ansvarlig for at de saker som legges fram for utvalgene er forberedt på forsvarlig måte, og avgir innstilling i samsvar med de regler som lov og andre bindende bestemmelser gir.

5. UTVALGENES MØTER.

Møter holdes i henhold til møteplan, som er satt opp av ordfører i samråd med gruppeledere. I tillegg kan det holdes møter når ordfører finner det påkrevet eller minst 1/3 av medlemmene krever det. Jfr. kommunelovens § 32 nr. 1.

Møtene holdes for åpne dører, hvis ikke annet følger av lovbestemt taushetsplikt eller vedtak etter kommunelovens § 31.1. Åpne møter kan tas opp og kringkastes via kommunens nettsted.

Møtene kunngjøres på kommunens nettsted, med saksliste og saksdokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet.

Utvalgslederen setter opp saksliste for det enkelte møte. Rådmannen skal påse at de saker som er satt opp på sakslisten er forsvarlig utredet, jfr. kommunelovens § 23 nr. 2.

Innkalling og sakspapirer gjøres kjent senest 7 dager før møtet til utvalgets medlemmer og varamedlemmer.

Møtene ledes av utvalgsleder, eller i dennes fravær nestleder. Har begge forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg.

Utvalgenes vedtak fattes i møter.

Utvalgene er vedtaksføre når minst halvparten av medlemmene, d.v.s. 3 medlemmer, er til stede under behandlingen av saken.

Ordfører og rådmann har møte- og talerett i utvalgenes møter. Møterett m.m. har også de som ved lov eller avtale er gitt slike rettigheter.

Øvrige kommunalt ansatte tar del i møtet når rådmannen finner dette ønskelig av hensyn til saksbehandlingen.

Rådmannen besørger at sekretariatsfunksjonen for utvalgene utføres.

Sekretariatet har ansvaret for tilgjengeliggjøring av utvalgenes sakspapirer, tilrettelegging for møtegjennomføring og protokollføring.

Det skal føres protokoll for utvalgenes møter.

For hvert møte føres i protokollen:

- Møtested og -tid
- Frammøtte representanter og vararepresentanter
- Meldte forfall
- Hvem som møter fra administrasjonen
- Møteleder
- Møtesekretær
- Permisjoner
- Inhabile
- Spørsmål utenom sakslista
- Godkjenning av innkalling og saksliste
- Hvilke representanter som ble valgt til å godkjenne protokollen
- Saker nummerert i rekkefølge, med navn på saksordfører
- For hver sak, rådmannens forslag og evt. innstillinger
- Det som er nødvendig for å vise gangen i forhandlingene
- For den enkelte sak, de forslag som reises
- For den enkelte sak, de forslag som trekkes
- Det som må til for å vise at vedtak gjøres etter rett framgangsmåte
- Utvalgenes vedtak

Trer noen til eller fra under forhandlingene, protokollføres dette slik at en av protokollen ser hvem som har tatt del i behandlingen av hver sak.

Utvalgsleder - eller utvalget der protest blir reist mot utvalgsleders bestemmelse - avgjør om noen protokolltilførsel skal tillates. Protokolltilførsel som omhandler påståtte formelle feil skal normalt godtas.

Godkjent protokoll gjøres kjent på kommunens nettsted senest 2 virkedager etter møtet.

6. TAUSHETSPLIKT.

I taushetsbelagte saker, plikter utvalgenes medlemmer og kommunalt ansatte å bevare taushet om de vedtak som fattes.

Straffelovens §121 lyder:

"Den som forsettlig eller grovt uaktsomt krenker taushetsplikt som i henhold til lovbestemmelse eller gyldig instruks følger av hans tjeneste eller arbeid for statlig eller kommunalt organ, straffes med bøter eller med fengsel inntil 6 måneder. Begår han taushetsbrudd i den hensikt å tilvende seg eller andre en uberettiget vinning eller utnytter han i slik hensikt på annen måte opplysninger som er belagt med taushetsplikt, kan fengsel inntil 3 år anvendes. Denne bestemmelsen rammer også taushetsbrudd m.m. etter at vedkommende har avsluttet tjenesten eller arbeidet".

Forvaltningslovens §13 kommer også til anvendelse.

I saker som behandles for lukkede dører i h.h.t. offentlighetsloven, varer taushetsplikten inntil annet blir bestemt, eller inntil de hensyn som lå til grunn for lukkede dører er falt bort.

7. INHABILITET

Den som erklæres inhabil i en sak, tar ikke del i behandlingen av vedkommende sak.

Om inhabilitet gjelder kommunelovens § 40 nr. 3 og 4. Etter forvaltningslovens §10 vil lovens inhabilitetsregler gjelde for offentlig ansatte og folkevalgte.

Forvaltningslovens §6 lyder:

"En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

- a) når han selv er part i saken;*
- b) når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedadstigende linje eller sidelinje så nær som søsken;*
- c) når han er eller har vært gift med eller forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller forsterbarn til en part;*
- d) når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;*
- e) når han leder eller har ledende stilling i eller er medlem av styret eller bedriftsforsamlingen for: et selskap som er part i saken og ikke helt ut eies av stat eller kommune eller forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken.*

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken innebærer særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenstemannens tilknytning til saken eller partene ikke ville kunne påvirke hans standpunkt og hverken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete".

Kommunelovens § 40 nr. 3 lyder:

"a) Inhabilitet inntreer ikke ved valg til offentlige tillitsverv eller ved fastlegging av godtgjørelse o.l. for slike verv.

b) Kommunalt ansatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggingen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak, skal alltid anses som inhabile når saken behandles i folkevalgt organ. Ved behandling av årsbudsjett, økonomiplan og kommuneplan fjelder ikke første punktum.

c) Ved behandling av klager etter forvaltningslovens §28 andre ledd er ansatte eller folkevalgt som var med på å fatte det påklagede vedtak eller som medvirket til tilretteleggelsen for grunnlaget av dette, inhabile ved klageinstansens behandling av saken og ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen. Er en overordnet ansatt inhabil i en sak, kan en direkte underordnet ansatt ikke delta ved klageinstansens behandling av saken, eller ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen".

Kommunelovens § 40 nr. 4:

"Vedkommende organ kan frita et medlem fra å delta ved behandlingen av en sak når han eller hun ber om det før saken tas opp til behandling, og vektige personlige grunner tilsier dette".

8. SAKSORDFØRER.

Utvalgsleder utpeker en saksordfører for hver sak.

Saksordføreransvaret skal rullere blant utvalgets medlemmer.

Saksordfører overtar ansvaret for en sak når den foreligger ferdigbehandlet fra rådmannen.

Saksordfører plikter å sette seg inn i saken, og i samråd med rådmannen avklare spørsmål eller innhente tilleggsopplysninger.

Saksordfører skal redegjøre kort for saken og evt. forslag til innstillinger for utvalget.

9. FORFALL TIL MØTE

Utvalgsmedlemmer har plikt og rett til å delta på møtene.

Har medlemmer forfall til et møte, innkalles varamedlemmer såvidt mulig i den nummerorden de er valgt. Når medlemmer melder forfall, eller antar de er inhabile i en sak, plikter vedkommende selv å innkalle varamedlem som kan møte i deres sted.

Medlemmene skal også melde fra til utvalgsleder på forhånd der det er grunn til å anta at en kan være inhabil ved behandlingen av en sak.

Må noen p.g.a. lovlig forfall forlate møtet under forhandlingene, skal vedkommende skriftlig søke om permisjon fra møtet.

Når et medlem/varamedlem lovlig har tatt sete i utvalget, kan vedkommende ikke fratre før påbegynt sak er ferdigbehandlet.

10. MØTETS ÅPNING

Møtet startet med å registrere møtende medlemmer og varamedlemmer, godkjenning av innkalling og sakliste, samt oppnevning av 2 representanter til å godkjenne protokollen sammen med utvalgslederen.

Utvalgslederen erklærer møtet for lovlig satt dersom det lovmessige minsteantall er tilstede, og de formelle sider vedrørende innkalling og sakliste er godkjent.

Fra møtet er lovlig satt og til dets slutt, kan ikke noen av forsamlingens medlemmer forlate salen for et kortere eller lengre tidsrom uten at dette er klargjort med utvalgslederen.

Medlemmer og varamedlemmer som møter etter oppropet skal melde seg til utvalgslederen før de kan delta i møtet. Skjer frammøtet etter at en sak er tatt opp til avstemning, må medlemmet vente til neste sak på dagsorden før en kan ta del i forhandlingene.

REGLEMENT FOR ADMINISTRASJONSUTVALGET I SØR-VARANGER KOMMUNE

1. VALG OG SAMMENSETNING.

Administrasjonsutvalget opprettes i medhold av kommunelovens § 25, og er å betrakte som et fast utvalg.

Administrasjonsutvalget består av 5 medlemmer med varamedlemmer. 3 medlemmer med varamedlemmer velges for den kommunale valgperiode av kommunestyret. 2 medlemmer med varamedlemmer utpekes etter forholdstallsprinsippet av og blant de arbeidstaker-organisasjoner kommunen har tariffavtale med.

Utvalgets politisk valgte medlemmer skal velges blant formannskapets medlemmer. Varamedlemmer velges blant formannskapets medlemmer og varamedlemmer.

Kommunale arbeidstakere bør ikke velges som arbeidsgiverrepresentanter.

Kommunestyret velger leder og nestleder for valgperioden, blant de politisk valgte medlemmene.

2. ARBEIDSOMRÅDE.

Administrasjonsutvalgets oppgave er å forberede og innstille i saker som gjelder forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte. Dette gjelder saker som skal behandles i kommunestyret, unntatt saker som er tillagt formannskapet/utvalg for strategi og utvikling arbeidsområde.

I de sistnevnte saker, forbereder og innstiller administrasjonsutvalget til formannskapet/utvalg for strategi og utvikling.

Ordfører/rådmann fordeler saker til administrasjonsutvalget ut fra utvalgets saklige virkeområde, på en slik måte at hensynet til helhetlig politisk styring blir ivaretatt.

Utvalget skal aktivt bidra til helhetlig arbeidsgiverpolitikk i Sør-Varanger kommune, og arbeide for økt samarbeid og bedre samordning av kommunens tjenester der dette er formålstjenlig ut fra økt effektivitet og ut fra hensynet til kommunens innbyggere.

3. ARBEIDSFORM.

Utvalgene kommer inn i saksbehandlingen etter at den administrative saksbehandling er slutført.

Utvalgene kan benytte ulike typer arbeidsform:

- Innstille til kommunestyret
- Fatte vedtak etter delegasjon
- Nedsette ad hoc-utvalg for å utrede saken nærmere
- Arrangere åpne møter for å få større medvirkning fra innbyggerne side

- Avholde temamøter for kommunestyret

Leder i utvalgene utpeker en saksordfører for hver sak. Saksordføreransvaret skal i hovedsak rullere blant utvalgets medlemmer.

Saksordfører har ansvar for å sammenfatte diskusjon i utvalget, samt innspill fra innbyggerne, og fremme dette samt innstilling for kommunestyret og eventuelt formannskap og kommunestyret.

Ved ulike innstillinger fra formannskap og utvalget, skal begge fremmes for kommunestyret.

4. INNSTILLING TIL ADMINISTRASJONSUTVALGET

Rådmannen er ansvarlig for at de saker som legges fram for administrasjonsutvalget er forberedt på forsvarlig måte, og avgir innstilling i samsvar med de regler som lov og andre bindende bestemmelser gir.

5. UTVALGETS MØTER.

Møter holdes i henhold til møteplan, som er satt opp av ordfører i samråd med gruppeledere. I tillegg kan det holdes møter når utvalgsleder finner det påkrevet eller minst 1/3 av medlemmene krever det. Jfr. kommunelovens § 32 nr. 1.

Møtene holdes for åpne dører, hvis ikke annet følger av lovbestemt taushetsplikt eller vedtak etter kommunelovens § 31.1. Åpne møter kan tas opp og kringkastes via kommunens nettsted.

Møtene kunngjøres på kommunens nettsted, med saksliste og saksdokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet.

Utvalgslederen setter opp saksliste for det enkelte møte. Rådmannen skal påse at de saker som er satt opp på sakslisten er forsvarlig utredet, jfr. kommunelovens § 23 nr. 2.

Innkalling og sakspapirer gjøres kjent senest 7 dager før møtet til utvalgets medlemmer og varamedlemmer.

Møtene ledes av utvalgsleder, eller i dennes fravær nestleder. Har begge forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg.

Utvalgenes vedtak fattes i møter.

Utvalgene er vedtaksføre når minst halvparten av medlemmene, d.v.s. 3 medlemmer, er til stede under behandlingen av saken.

Rådmannen har møteplikt og talerett i utvalgenes møter. Møterett m.m. har også de som ved lov eller avtale er gitt slike rettigheter.

Øvrige kommunalt ansatte tar del i møtet når rådmannen finner dette ønskelig av hensyn til saksbehandlingen.

Rådmannen besørger at sekretariatsfunksjonen for utvalgene utføres.

Sekretariatet har ansvaret for tilgjengeliggjøring av utvalgenes sakspapirer, tilrettelegging for møtegjennomføring og protokollføring.

Det skal føres protokoll for utvalgenes møter.

For hvert møte føres i protokollen:

- Møtested og -tid
- Frammøtte representanter og vararepresentanter
- Meldte forfall
- Hvem som møter fra administrasjonen
- Møteleder
- Møtesekretær
- Permisjoner
- Inhabile
- Spørsmål utenom sakslista
- Godkjenning av innkalling og saksliste
- Hvilke representanter som ble valgt til å godkjenne protokollen
- Saker nummerert i rekkefølge, med navn på saksordfører
- For hver sak, rådmannens forslag og evt. innstillinger
- Det som er nødvendig for å vise gangen i forhandlingene
- For den enkelte sak, de forslag som reises
- For den enkelte sak, de forslag som trekkes
- Det som må til for å vise at vedtak gjøres etter rett framgangsmåte
- Utvalgets vedtak

Trer noen til eller fra under forhandlingene, protokollføres dette slik at en av protokollen ser hvem som har tatt del i behandlingen av hver sak.

Utvalgsleder - eller utvalget der protest blir reist mot utvalgsleders bestemmelse - avgjør om noen protokolltilførsel skal tillates. Protokolltilførsel som omhandler påståtte formelle feil skal normalt godtas.

Godkjent protokoll gjøres kjent på kommunens nettsted senest 2 virkedager etter møtet.

6. TAUSHETSPLIKT.

I taushetsbelagte saker, plikter utvalgenes medlemmer og kommunalt ansatte å bevare taushet om de vedtak som fattes.

Straffelovens §121 lyder:

"Den som forsettlig eller grovt uaktsomt krenker taushetsplikt som i henhold til lovbestemmelse eller gyldig instruks følger av hans tjeneste eller arbeid for statlig eller kommunalt organ, straffes med bøter eller med fengsel inntil 6 måneder. Begår han taushetsbrudd i den hensikt å tilvende seg eller andre en uberettiget vinning eller utnytter han i slik hensikt på annen måte opplysninger som er belagt med taushetsplikt, kan fengsel inntil 3 år anvendes. Denne bestemmelsen rammer også taushetsbrudd m.m. etter at vedkommende har avsluttet tjenesten eller arbeidet".

Forvaltningslovens §13 kommer også til anvendelse.

I saker som behandles for lukkede dører i h.h.t. offentlighetsloven, varer taushetsplikten inntil annet blir bestemt, eller inntil de hensyn som lå til grunn for lukkede dører er falt bort.

7. INHABILITET

Den som erklæres inhabil i en sak, tar ikke del i behandlingen av vedkommende sak.

Om inhabilitet gjelder kommunelovens § 40 nr. 3 og 4. Etter forvaltningslovens §10 vil lovens inhabilitetsregler gjelde for offentlig ansatte og folkevalgte.

Forvaltningslovens §6 lyder:

"En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

- a) når han selv er part i saken;*
- b) når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedadstigende linje eller sidelinje så nær som søsken;*
- c) når han er eller har vært gift med eller forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller forsterbarn til en part;*
- d) når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;*
- e) når han leder eller har ledende stilling i eller er medlem av styret eller bedriftsforsamlingen for: et selskap som er part i saken og ikke helt ut eies av stat eller kommune eller forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken.*

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken innebærer særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenstemannens tilknytning til saken eller partene ikke ville kunne påvirke hans standpunkt og hverken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete".

Kommunelovens § 40 nr. 3 lyder:

"a) Inhabilitet inntreer ikke ved valg til offentlige tillitsverv eller ved fastlegging av godtgjørelse o.l. for slike verv.

b) Kommunalt ansatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggingen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak, skal alltid anses som inhabile når saken behandles i folkevalgt organ. Ved behandling av årsbudsjett, økonomiplan og kommuneplan fjelder ikke første punktum.

c) Ved behandling av klager etter forvaltningslovens §28 andre ledd er ansatte eller folkevalgt som var med på å fatte det påklagede vedtak eller som medvirket til tilretteleggelsen for grunnlaget av dette, inhabile ved klageinstansens behandling av saken og ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen. Er en overordnet ansatt inhabil i en sak, kan en direkte underordnet ansatt ikke delta ved klageinstansens behandling av saken, eller ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen".

Kommunelovens § 40 nr. 4:

"Vedkommende organ kan frita et medlem fra å delta ved behandlingen av en sak når han eller hun ber om det før saken tas opp til behandling, og vektige personlige grunner tilsier dette".

8. SAKSORDFØRER.

Utvalgsleder utpeker en saksordfører for hver sak.

Saksordføreransvaret skal rullere blant utvalgets medlemmer.

Saksordfører overtar ansvaret for en sak når den foreligger ferdigbehandlet fra rådmannen.

Saksordfører plikter å sette seg inn i saken, og i samråd med rådmannen avklare spørsmål eller innhente tilleggsopplysninger.

Saksordfører skal redegjøre kort for saken og evt. forslag til innstillinger for utvalget.

9. FORFALL TIL MØTE

Utvalgsmedlemmer har plikt og rett til å delta på møtene.

Har medlemmer forfall til et møte, innkalles varamedlemmer såvidt mulig i den nummerorden de er valgt. Når medlemmer melder forfall, eller antar de er inhabile i en sak, plikter vedkommende selv å innkalle varamedlem som kan møte i deres sted.

Medlemmene skal også melde fra til utvalgsleder på forhånd der det er grunn til å anta at en kan være inhabil ved behandlingen av en sak.

Må noen p.g.a. lovlig forfall forlate møtet under forhandlingene, skal vedkommende skriftlig søke om permisjon fra møtet.

Når et medlem/varamedlem lovlig har tatt sete i utvalget, kan vedkommende ikke fratre før påbegynt sak er ferdigbehandlet.

10. MØTETS ÅPNING

Møtet startet med å registrere møtende medlemmer og varamedlemmer, godkjenning av innkalling og sakliste, samt oppnevning av 2 representanter til å godkjenne protokollen sammen med utvalgslederen.

Utvalgslederen erklærer møtet for lovlig satt dersom det lovmessige minsteantall er tilstede, og de formelle sider vedrørende innkalling og sakliste er godkjent.

Fra møtet er lovlig satt og til dets slutt, kan ikke noen av forsamlingens medlemmer forlate salen for et kortere eller lengre tidsrom uten at dette er klargjort med utvalgslederen.

Medlemmer og varamedlemmer som møter etter oppropet skal melde seg til utvalgslederen før de kan delta i møtet. Skjer frammøtet etter at en sak er tatt opp til avstemning, må medlemmet vente til neste sak på dagsorden før en kan ta del i forhandlingene.

REGLEMENT FOR KLAGENEMNDA I SØR-VARANGER KOMMUNE

1. VALG OG SAMMENSETNING.

Klagenemnda skal ha 5 medlemmer med varamedlemmer. Kommunestyret velger medlemmer og varamedlemmer til nemnda, og blant medlemmene leder og nestleder.

Utelukket fra valg er kommunestyrets medlemmer og ansatte i kommunen med selvstendig budsjett-, personal- og lederansvar.

Valget gjelder for den kommunale valgperiode.

2. ARBEIDSOMRÅDE.

Klagenemnda skal behandle klager på enkeltvedtak fattet av administrasjonen med hjemmel i kommuneloven og i h.h.t. delegasjonsreglement. I klagesaker etter særlov skal klagen behandles på den måte vedkommende lov foreskriver.

Klagenemnda fatter vedtak innenfor de rammer og retningslinjer som er fastlagt i lov, gitt i medhold av lov eller forskrift, eller gjennom vedtak i kommunestyret, herunder klage på enkeltvedtak, der saken er påklaget av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken.

Klagenemnda kan prøve alle sider av vedtaket.

Klagenemnda utarbeider årlig rapport til kommunestyret om sin virksomhet.

4. INHABILITET.

Den som erklæres inhabil i en sak, tar ikke del i behandlingen av vedkommende sak.

Om inhabilitet gjelder kommunelovens § 40 nr. 3 og 4. Etter forvaltningslovens §10 vil lovens inhabilitetsregler gjelde for offentlig ansatte og folkevalgte.

Forvaltningslovens §6 lyder:

"En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

- a) når han selv er part i saken;*
- b) når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedadstigende linje eller sidelinje så nær som søsken;*
- c) når han er eller har vært gift med eller forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller forsterbarn til en part;*
- d) når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;*
- e) når han leder eller har ledende stilling i eller er medlem av styret eller bedriftsforsamlingen for: et selskap som er part i saken og ikke helt ut eies av stat eller kommune eller forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken.*

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken innebærer særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenstemannens tilknytning til saken eller partene ikke ville kunne påvirke hans standpunkt og hverken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete".

Kommunelovens § 40 nr. 3 lyder:

"a) Inhabilitet inntreffer ikke ved valg til offentlige tillitsverv eller ved fastlegging av godtgjørelse o.l. for slike verv.

b) Kommunalt ansatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggingen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak, skal alltid anses som inhabile når saken behandles i folkevalgt organ. Ved behandling av årsbudsjett, økonomiplan og kommuneplan fjelder ikke første punktum.

c) Ved behandling av klager etter forvaltningslovens §28 andre ledd er ansatte eller folkevalgt som var med på å fatte det påklagede vedtak eller som medvirket til tilretteleggelsen for grunnlaget av dette, inhabile ved klageinstansens behandling av saken og ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen. Er en overordnet ansatt inhabil i en sak, kan en direkte underordnet ansatt ikke delta ved klageinstansens behandling av saken, eller ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen".

Kommunelovens § 40 nr. 4:

"Vedkommende organ kan fritta et medlem fra å delta ved behandlingen av en sak når han eller hun ber om det før saken tas opp til behandling, og vektige personlige grunner tilsier dette".

5. TAUSHETSPLIKT.

I taushetsbelagte saker, plikter nemndas medlemmer og kommunalt ansatte å bevare taushet om de vedtak som fattes.

Straffelovens § 121 lyder:

"Den som forsettlig eller grovt uaktsomt krenker taushetsplikt som i henhold til lovbestemmelse eller gyldig instruks følger av hans tjeneste eller arbeid for statlig eller kommunalt organ, straffes med bøter eller med fengsel inntil 6 måneder. Begår han taushetsbrudd i den hensikt å tilvende seg eller andre en uberettiget vinning eller utnytter han i slik hensikt på annen måte opplysninger som er belagt med taushetsplikt, kan fengsel inntil 3 år anvendes. Denne bestemmelsen rammer også taushetsbrudd m.m. etter at vedkommende har avsluttet tjenesten eller arbeidet".

Forvaltningslovens § 13 kommer også til anvendelse.

I saker som behandles for lukkede dører i h.h.t. offentlighetsloven, varer taushetsplikten inntil annet blir bestemt, eller inntil de hensyn som lå til grunn for lukkede dører er falt bort.

6. KLAGENEMNDAS MØTER.

Møter avvikles etter behov. I tillegg kan det holdes møter når nemndas leder finner det påkrevet eller minst 1/3 av medlemmene krever det. Jfr. kommunelovens § 32 nr. 1.

Møtene holdes for åpne dører, hvis ikke annet følger av lovbestemt taushetsplikt eller vedtak etter kommunelovens § 31.1. Åpne møter kan tas opp og kringkastes via kommunens nettsted.

Møtene kunngjøres på kommunens nettsted, med saksliste og saksdokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet.

Nemndas leder setter opp saksliste for det enkelte møte. Rådmannen skal påse at de saker som er satt opp på sakslisten er forsvarlig utredet, jfr. kommunelovens § 23 nr. 2.

Innkalling og sakspapirer gjøres kjent senest 7 dager før møtet til nemndas medlemmer og varamedlemmer.

Møtene ledes av nemndas leder, eller i dennes fravær nestleder. Har begge forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg.

Nemndas vedtak fattes i møter.

Nemnda er vedtaksfør når minst halvparten av medlemmene, d.v.s. 3 medlemmer, er til stede under behandlingen av saken.

Rådmannen og ordføreren har talerett i nemndas møter. Møterett m.m. har også de som ved lov eller avtale er gitt slike rettigheter.

Øvrige kommunalt ansatte tar del i møtet når rådmannen finner dette ønskelig av hensyn til saksbehandlingen.

Rådmannen besørger at sekretariatsfunksjonen for nemnda utføres.

Sekretariatet har ansvaret for tilgjengeliggjøring av nemndas sakspapirer, tilrettelegging for møtegjennomføring og protokollføring.

Det skal føres protokoll for nemndas møter.

For hvert møte føres i protokollen:

- Møtested og -tid
- Frammøtte representanter og vararepresentanter
- Meldte forfall

- Hvem som møter fra administrasjonen
- Møteleder
- Møtesekretær
- Permisjoner
- Inhabile
- Spørsmål utenom sakslista
- Godkjenning av innkalling og saksliste
- Hvilke representanter som ble valgt til å godkjenne protokollen
- Saker nummerert i rekkefølge, med navn på saksordfører
- For hver sak, rådmannens forslag og evt. innstillinger
- Det som er nødvendig for å vise gangen i forhandlingene
- For den enkelte sak, de forslag som reises
- For den enkelte sak, de forslag som trekkes
- Det som må til for å vise at vedtak gjøres etter rett framgangsmåte
- Nemndas vedtak

Trer noen til eller fra under forhandlingene, protokollføres dette slik at en av protokollen ser hvem som har tatt del i behandlingen av hver sak.

Nemndsleder - eller utvalget der protest blir reist mot nemndsleders bestemmelse - avgjør om noen protokolltilførsel skal tillates. Protokolltilførsel som omhandler påståtte formelle feil skal normalt godtas.

Godkjent protokoll gjøres kjent på kommunens nettsted senest 2 virkedager etter møtet.

7. KRAV TIL SAKSBEHANDLINGEN.

Saksbehandlingen i klagenemnda skal følge de særskilte bestemmelser og krav som framgår av kapittel 4 i forvaltningsloven og forøvrig de generelle bestemmelser som kommuneloven fastlegger.

8. KLAGE.

Vedtak fattet av den særskilte klagenemnda kan ikke ytterligere påklages.

REGLEMENT FOR DISPENSASJONSUTVALGET

Underutvalg av utvalg for miljø og næring

1. VALG OG SAMMENSETNING

Dispensasjonsutvalget er et underutvalg av utvalg for miljø og næring, og består av 3 medlemmer med varamedlemmer. Kommunestyret velger leder og nestleder for valgperioden.

2. DISPENSASJONSUTVALGETS MØTER

Møter holdes i henhold til møteplan, som er satt opp av ordfører i samråd med gruppeledere. I tillegg kan det holdes møter når utvalgsleder finner det påkrevet eller minst 1/3 av medlemmene krever det. Jfr. kommunelovens § 32 nr. 1.

Møtene holdes for åpne dører, hvis ikke annet følger av lovbestemt taushetsplikt eller vedtak etter kommunelovens § 31.1. Åpne møter kan tas opp og kringkastes via kommunens nettsted.

Møtene kunngjøres på kommunens nettsted, med saksliste og saksdokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet.

Utvalgslederen setter opp saksliste for det enkelte møte. Rådmannen skal påse at de saker som er satt opp på sakslisten er forsvarlig utredet, jfr. kommunelovens § 23 nr. 2.

Innkalling og sakspapirer gjøres kjent senest 7 dager før møtet til utvalgets medlemmer og varamedlemmer.

Møtene ledes av utvalgsleder, eller i dennes fravær nestleder. Har begge forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg.

Utvalgets vedtak fattes i møter.

Utvalget er vedtaksført når minst halvparten av medlemmene, d.v.s. 2 medlemmer, er til stede under behandlingen av saken.

Rådmannen har møteplikt og talerett i utvalgets møter. Møterett m.m. har også de som ved lov eller avtale er gitt slike rettigheter.

Øvrige kommunalt ansatte tar del i møtet når rådmannen finner dette ønskelig av hensyn til saksbehandlingen.

Rådmannen besørger at sekretariatsfunksjonen for utvalget utføres.

Sekretariatet har ansvaret for tilgjengeliggjøring av utvalgenes sakspapirer, tilrettelegging for møtegjennomføring og protokollførsel.

Det skal føres protokoll for utvalgenes møter.

For hvert møte føres i protokollen:

- Møtested og -tid
- Frammøtte representanter og vararepresentanter
- Meldte forfall
- Hvem som møter fra administrasjonen
- Møteleder
- Møtesekretær
- Permisjoner
- Inhabile
- Spørsmål utenom sakslista
- Godkjenning av innkalling og saksliste
- Hvilke representanter som ble valgt til å godkjenne protokollen
- Saker nummerert i rekkefølge, med navn på saksordfører
- For hver sak, rådmannens forslag og evt. innstillinger
- Det som er nødvendig for å vise gangen i forhandlingene
- For den enkelte sak, de forslag som reises
- For den enkelte sak, de forslag som trekkes
- Det som må til for å vise at vedtak gjøres etter rett framgangsmåte
- Utvalgets vedtak

Trer noen til eller fra under forhandlingene, protokollføres dette slik at en av protokollen ser hvem som har tatt del i behandlingen av hver sak.

Utvalgsleder - eller utvalget der protest blir reist mot utvalgsleders bestemmelse - avgjør om noen protokolltilførsel skal tillates. Protokolltilførsel som omhandler påståtte formelle feil skal normalt godtas.

Godkjent protokoll gjøres kjent på kommunens nettsted senest 2 virkedager etter møtet.

3. TAUSHETSPLIKT.

I taushetsbelagte saker, plikter utvalgenes medlemmer og kommunalt ansatte å bevare taushet om de vedtak som fattes.

Straffelovens §121 lyder:

"Den som forsettlig eller grovt uaktsomt krenker taushetsplikt som i henhold til lovbestemmelse eller gyldig instruks følger av hans tjeneste eller arbeid for statlig eller kommunalt organ, straffes med bøter eller med fengsel inntil 6 måneder. Begår han taushetsbrudd i den hensikt å tilvende seg eller andre en uberettiget vinning eller utnytter han i slik hensikt på annen måte opplysninger som er belagt med taushetsplikt, kan fengsel inntil 3 år anvendes. Denne bestemmelsen rammer også taushetsbrudd m.m. etter at vedkommende har avsluttet tjenesten eller arbeidet".

Forvaltningslovens §13 kommer også til anvendelse.

I saker som behandles for lukkede dører i h.h.t. offentlighetsloven, varer taushetsplikten inntil annet blir bestemt, eller inntil de hensyn som lå til grunn for lukkede dører er falt bort.

4. INHABILITET

Den som erklæres inhabil i en sak, tar ikke del i behandlingen av vedkommende sak.

Om inhabilitet gjelder kommunelovens § 40 nr. 3 og 4. Etter forvaltningslovens §10 vil lovens inhabilitetsregler gjelde for offentlig ansatte og folkevalgte.

Forvaltningslovens §6 lyder:

"En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

- a) når han selv er part i saken;*
- b) når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedadstigende linje eller sidelinje så nær som søsken;*
- c) når han er eller har vært gift med eller forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller forsterbarn til en part;*
- d) når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;*
- e) når han leder eller har ledende stilling i eller er medlem av styret eller bedriftsforsamlingen for: et selskap som er part i saken og ikke helt ut eies av stat eller kommune eller forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken.*

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken innebærer særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenstemannens tilknytning til saken eller partene ikke ville kunne påvirke hans standpunkt og hverken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete".

Kommunelovens § 40 nr. 3 lyder:

- "a) Inhabilitet inntreffer ikke ved valg til offentlige tillitsverv eller ved fastlegging av godtgjørelse o.l. for slike verv.*
- b) Kommunalt ansatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggingen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak, skal alltid anses som inhabile når saken behandles i folkevalgt organ. Ved behandling av årsbudsjett, økonomiplan og kommuneplan fjelder ikke første punktum.*
- c) Ved behandling av klager etter forvaltningslovens §28 andre ledd er ansatte eller folkevalgt som var med på å fatte det påklagede vedtak eller som medvirket til tilretteleggelsen for grunnlaget av dette, inhabile ved klageinstansens behandling av saken og ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen. Er en overordnet ansatt inhabil i en sak,*

kan en direkte underordnet ansatt ikke delta ved klageinstansens behandling av saken, eller ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen".

Kommunelovens § 40 nr. 4:

"Vedkommende organ kan frita et medlem fra å delta ved behandlingen av en sak når han eller hun ber om det før saken tas opp til behandling, og vektige personlige grunner tilsier dette".

5. SAKSORDFØRER.

Utvalgsleder utpeker en saksordfører for hver sak.

Saksordføreransvaret skal rullere blant utvalgets medlemmer.

Saksordfører overtar ansvaret for en sak når den foreligger ferdigbehandlet fra rådmannen.

Saksordfører plikter å sette seg inn i saken, og i samråd med rådmannen avklare spørsmål eller innhente tilleggsopplysninger.

Saksordfører skal redegjøre kort for saken og evt. forslag til innstillinger for utvalget.

6. FORFALL TIL MØTE

Utvalgsmedlemmer har plikt og rett til å delta på møtene.

Har medlemmer forfall til et møte, innkalles varamedlemmer såvidt mulig i den nummerorden de er valgt. Når medlemmer melder forfall, eller antar de er inhabile i en sak, plikter vedkommende selv å innkalle varamedlem som kan møte i deres sted.

Medlemmene skal også melde fra til utvalgsleder på forhånd der det er grunn til å anta at en kan være inhabil ved behandlingen av en sak.

Må noen p.g.a. lovlig forfall forlate møtet under forhandlingene, skal vedkommende skriftlig søke om permisjon fra møtet.

Når et medlem/varamedlem lovlig har tatt sete i utvalget, kan vedkommende ikke fratre før påbegynt sak er ferdigbehandlet.

7. MØTETS ÅPNING

Møtet startet med å registrere møtende medlemmer og varamedlemmer, godkjenning av innkalling og saksliste. Samtlige representanter godkjenner protokollen sammen med utvalgslederen.

Utvalgslederen erklærer møtet for lovlig satt dersom det lovmessige minsteantall er tilstede, og de formelle sider vedrørende innkalling og saksliste er godkjent.

Fra møtet er lovlign satt og til dets slutt, kan ikke noen av forsamlingens medlemmer forlate salen for et kortere eller lengre tidsrom uten at dette er klargjort med utvalgslederen.

Medlemmer og varamedlemmer som møter etter oppropet skal melde seg til utvalgslederen før de kan delta i møtet. Skjer frammøtet etter at en sak er tatt opp til avstemning, må medlemmet vente til neste sak på dagsorden før en kan ta del i forhandlingene.

REGLEMENT FOR ELDRERÅDET

Underutvalg til utvalg for levekår

1. VALG OG SAMMENSETNING

Eldrerådet er et underutvalg til utvalg for levekår.

Eldrerådet består av 1 politisk valgt medlem med varamedlem, samt 6 brukerrepresentanter med vararepresentanter. Et flertall av medlemmene skal være alderspensjonister, og pensjonistforeningene har rett til å komme med forslag på medlemmer, jfr. lov om kommunale eldreråd.

Rådet velger selv leder og nestleder blant pensjonistene.

2. OPPGAVER FOR ELDRERÅDET

Formålet med lov om kommunale eldreråd er å sikre eldre innvirkning i saker som gjelder levekår for eldre. Eldrerådet er et rådgivende organ, jfr. rundskriv A-32/07 om kommunale eldreråd.

Eldrerådet skal ha til behandling saker som gjelder levekår for eldre. Eldrerådet kan selv ta opp saker.

Eldrerådet skal hvert år utarbeide årsmelding om sin virksomhet, som legges fram for kommunestyret.

3. ELDRERÅDETS MØTER

Møter holdes i henhold til møteplan, som er satt opp av ordfører i samråd med gruppeledere. I tillegg kan det holdes møter når rådets leder finner det påkrevet eller minst 1/3 av medlemmene krever det. Jfr. kommunelovens § 32 nr. 1.

Møtene holdes for åpne dører, hvis ikke annet følger av lovbestemt taushetsplikt eller vedtak etter kommunelovens § 31.1. Åpne møter kan tas opp og kringkastes via kommunens nettsted.

Møtene kunngjøres på kommunens nettsted, med saksliste og saksdokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet.

Rådets leder setter opp saksliste for det enkelte møte. Rådsmannen skal påse at de saker som er satt opp på sakslisten er forsvarlig utredet, jfr. kommunelovens § 23 nr. 2.

Innkalling og sakspapirer gjøres kjent senest 7 dager før møtet til rådets medlemmer og varamedlemmer.

Møtene ledes av rådets leder, eller i dennes fravær nestleder. Har begge forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg.

Rådets vedtak fattes i møter.

Utvalget er vedtaksført når minst halvparten av medlemmene, d.v.s. 4 medlemmer, er til stede under behandlingen av saken.

Rådmannen og ordføreren har møte- og talerett i rådets møter. Møterett m.m. har også de som ved lov eller avtale er gitt slike rettigheter.

Øvrige kommunalt ansatte tar del i møtet når rådmannen finner dette ønskelig av hensyn til saksbehandlingen.

Rådmannen besørger at sekretariatsfunksjonen for utvalget utføres.

Sekretariatet har ansvaret for tilgjengeliggjøring av utvalgenes sakspapirer, tilrettelegging for møtegjennomføring og protokollførsel.

Det skal føres protokoll for utvalgenes møter.

For hvert møte føres i protokollen:

- Møtested og -tid
- Frammøtte representanter og vararepresentanter
- Meldte forfall
- Hvem som møter fra administrasjonen
- Møteleder
- Møtesekretær
- Permisjoner
- Inhabile
- Spørsmål utenom sakslista
- Godkjenning av innkalling og saksliste
- Hvilke representanter som ble valgt til å godkjenne protokollen
- Saker nummerert i rekkefølge, med navn på saksordfører
- For hver sak, rådmannens forslag og evt. innstillinger
- Det som er nødvendig for å vise gangen i forhandlingene
- For den enkelte sak, de forslag som reises
- For den enkelte sak, de forslag som trekkes
- Det som må til for å vise at vedtak gjøres etter rett framgangsmåte
- Rådets vedtak

Trer noen til eller fra under forhandlingene, protokollføres dette slik at en av protokollen ser hvem som har tatt del i behandlingen av hver sak.

Utvalgsleder - eller utvalget der protest blir reist mot utvalgsleders bestemmelse - avgjør om noen protokolltilførsel skal tillates. Protokolltilførsel som omhandler påståtte formelle feil skal normalt godtas.

Godkjent protokoll gjøres kjent på kommunens nettsted senest 2 virkedager etter møtet.

4. TAUSHETSPLIKT.

I taushetsbelagte saker, plikter rådets medlemmer og kommunalt ansatte å bevare taushet om de vedtak som fattes.

Straffelovens §121 lyder:

"Den som forsettlig eller grovt uaktsomt krenker taushetsplikt som i henhold til lovbestemmelse eller gyldig instruks følger av hans tjeneste eller arbeid for statlig eller kommunalt organ, straffes med bøter eller med fengsel inntil 6 måneder. Begår han taushetsbrudd i den hensikt å tilvende seg eller andre en uberettiget vinning eller utnytter han i slik hensikt på annen måte opplysninger som er belagt med taushetsplikt, kan fengsel inntil 3 år anvendes. Denne bestemmelsen rammer også taushetsbrudd m.m. etter at vedkommende har avsluttet tjenesten eller arbeidet".

Forvaltningslovens §13 kommer også til anvendelse.

I saker som behandles for lukkede dører i h.h.t. offentlighetsloven, varer taushetsplikten inntil annet blir bestemt, eller inntil de hensyn som lå til grunn for lukkede dører er falt bort.

5. INHABILITET

Den som erklæres inhabil i en sak, tar ikke del i behandlingen av vedkommende sak.

Om inhabilitet gjelder kommunelovens § 40 nr. 3 og 4. Etter forvaltningslovens §10 vil lovens inhabilitetsregler gjelde for offentlig ansatte og folkevalgte.

Forvaltningslovens §6 lyder:

"En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

- a) når han selv er part i saken;*
- b) når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedadstigende linje eller sidelinje så nær som søsken;*
- c) når han er eller har vært gift med eller forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller forsterbarn til en part;*
- d) når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;*
- e) når han leder eller har ledende stilling i eller er medlem av styret eller bedriftsforsamlingen for: et selskap som er part i saken og ikke helt ut eies av stat eller kommune eller forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken.*

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken innebærer særlig

fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenestemannens tilknytning til saken eller partene ikke ville kunne påvirke hans standpunkt og hverken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete".

Kommunelovens § 40 nr. 3 lyder:

"a) Inhabilitet inntreffer ikke ved valg til offentlige tillitsverv eller ved fastlegging av godtgjørelse o.l. for slike verv.

b) Kommunalt ansatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggingen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak, skal alltid anses som inhabile når saken behandles i folkevalgt organ. Ved behandling av årsbudsjett, økonomiplan og kommuneplan fjelder ikke første punktum.

c) Ved behandling av klager etter forvaltningslovens §28 andre ledd er ansatte eller folkevalgt som var med på å fatte det påklagede vedtak eller som medvirket til tilretteleggelsen for grunnlaget av dette, inhabile ved klageinstansens behandling av saken og ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen. Er en overordnet ansatt inhabil i en sak, kan en direkte underordnet ansatt ikke delta ved klageinstansens behandling av saken, eller ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen".

Kommunelovens § 40 nr. 4:

"Vedkommende organ kan frita et medlem fra å delta ved behandlingen av en sak når han eller hun ber om det før saken tas opp til behandling, og vektige personlige grunner tilsier dette".

6. FORFALL TIL MØTE

Rådets medlemmer har plikt og rett til å delta på møtene.

Har medlemmer forfall til et møte, innkalles varamedlemmer såvidt mulig i den nummerorden de er valgt. Når medlemmer melder forfall, eller antar de er inhabile i en sak, plikter vedkommende selv å innkalle varamedlem som kan møte i deres sted.

Medlemmene skal også melde fra til utvalgsleder på forhånd der det er grunn til å anta at en kan være inhabil ved behandlingen av en sak.

Må noen p.g.a. lovlig forfall forlate møtet under forhandlingene, skal vedkommende skriftlig søke om permisjon fra møtet.

Når et medlem/varamedlem lovlig har tatt sete i utvalget, kan vedkommende ikke fratre før påbegynt sak er ferdigbehandlet.

7. MØTETS ÅPNING

Møtet startet med å registrere møtende medlemmer og varamedlemmer, godkjenning av innkalling og saksliste, samt valg av 2 representanter til å godkjenne protokollen sammen med rådets leder.

Rådets leder erklærer møtet for lovlig satt dersom det lovmessige minsteantall er tilstede, og de formelle sider vedrørende innkalling og saksliste er godkjent.

Fra møtet er lovlig satt og til dets slutt, kan ikke noen av forsamlingens medlemmer forlate salen for et kortere eller lengre tidsrom uten at dette er klargjort med rådets leder.

Medlemmer og varamedlemmer som møter etter oppropet skal melde seg til rådets leder før de kan delta i møtet. Skjer frammøtet etter at en sak er tatt opp til avstemning, må medlemmet vente til neste sak på dagsorden før en kan ta del i forhandlingene.

REGLEMENT FOR RÅDET FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE

1. VALG OG SAMMENSETNING

Rådet består av 3 politisk valgte medlemmer, derav minimum 2 kommunestyre-representanter med varamedlemmer, samt 3 brukerrepresentanter, med varamedlemmer. Funksjonshemmedes organisasjoner har rett til å foreslå representanter til rådet.

Leder og nestleder velges av kommunestyret.

2. OPPGAVER FOR RÅDET FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE

Lov om råd eller annen representasjonsordning i kommuner for mennesker med nedsatt funksjonsevne ble vedtatt med virkning fra 10.09.07.

Formålet med lov er at kommunene skal sørge for at mennesker med nedsatt funksjonsevne blir sikret en åpen, bred og tilgjengelig medvirkning i arbeidet med saker som er særlig viktig for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Etter lovens § 6 skal kommunestyret vedta mandat for rådet. Rådet skal likevel stå fritt til å kunne ta opp de saker de ønsker, men ikke saker som berører enkeltpersoner.

Det tilrås at rådet bør konsentrere seg om større og overgripende saker, økonomiplan og årsbudsjett, kommunal planlegging etter plan- og bygningsloven, samferdsel, barn og unges vilkår, kulturtilbud og helse- og omsorgstjenester.

Rådet skal hvert år utarbeide årsmelding om sin virksomhet. Årsmeldingen skal legges fram for kommunestyret.

3. RÅDETS MØTER

Møter holdes i henhold til møteplan, som er satt opp av ordfører i samråd med gruppeledere. I tillegg kan det holdes møter når rådets leder finner det påkrevet eller minst 1/3 av medlemmene krever det. Jfr. kommunelovens § 32 nr. 1.

Møtene holdes for åpne dører, hvis ikke annet følger av lovbestemt taushetsplikt eller vedtak etter kommunelovens § 31.1. Åpne møter kan tas opp og kringkastes via kommunens nettsted.

Møtene kunngjøres på kommunens nettsted, med sakliste og saksdokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet.

Rådets leder setter opp sakliste for det enkelte møte. Rådsmannen skal påse at de saker som er satt opp på saklisten er forsvarlig utredet, jfr. kommunelovens § 23 nr. 2.

Innkalling og sakspapirer gjøres kjent senest 7 dager før møtet til rådets medlemmer og varamedlemmer.

Møtene ledes av rådets leder, eller i dennes fravær nestleder. Har begge forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg.

Rådets vedtak fattes i møter.

Utvalget er vedtaksført når minst halvparten av medlemmene, d.v.s. 4 medlemmer, er til stede under behandlingen av saken.

Rådmannen og ordføreren har møte- og talerett i rådets møter. Møterett m.m. har også de som ved lov eller avtale er gitt slike rettigheter.

Øvrige kommunalt ansatte tar del i møtet når rådmannen finner dette ønskelig av hensyn til saksbehandlingen.

Rådmannen besørger at sekretariatsfunksjonen for utvalget utføres.

Sekretariatet har ansvaret for tilgjengeliggjøring av utvalgenes sakspapirer, tilrettelegging for møtegjennomføring og protokollføring.

Det skal føres protokoll for utvalgenes møter.

For hvert møte føres i protokollen:

- Møtested og -tid
- Frammøtte representanter og vararepresentanter
- Meldte forfall
- Hvem som møter fra administrasjonen
- Møteleder
- Møtesekretær
- Permisjoner
- Inhabile
- Spørsmål utenom sakslista
- Godkjenning av innkalling og saksliste
- Hvilke representanter som ble valgt til å godkjenne protokollen
- Saker nummerert i rekkefølge, med navn på saksordfører
- For hver sak, rådmannens forslag og evt. innstillinger
- Det som er nødvendig for å vise gangen i forhandlingene
- For den enkelte sak, de forslag som reises
- For den enkelte sak, de forslag som trekkes
- Det som må til for å vise at vedtak gjøres etter rett framgangsmåte
- Rådets vedtak

Trer noen til eller fra under forhandlingene, protokollføres dette slik at en av protokollen ser hvem som har tatt del i behandlingen av hver sak.

Utvalgsleder - eller utvalget der protest blir reist mot utvalgsleders bestemmelse - avgjør om noen protokolltilførsel skal tillates. Protokolltilførsel som omhandler påståtte formelle feil skal normalt godtas.

Godkjent protokoll gjøres kjent på kommunens nettsted senest 2 virkedager etter møtet.

4. TAUSHETSPLIKT.

I taushetsbelagte saker, plikter rådets medlemmer og kommunalt ansatte å bevare taushet om de vedtak som fattes.

Straffelovens §121 lyder:

"Den som forsettlig eller grovt uaktsomt krenker taushetsplikt som i henhold til lovbestemmelse eller gyldig instruks følger av hans tjeneste eller arbeid for statlig eller kommunalt organ, straffes med bøter eller med fengsel inntil 6 måneder. Begår han taushetsbrudd i den hensikt å tilvende seg eller andre en uberettiget vinning eller utnytter han i slik hensikt på annen måte opplysninger som er belagt med taushetsplikt, kan fengsel inntil 3 år anvendes. Denne bestemmelsen rammer også taushetsbrudd m.m. etter at vedkommende har avsluttet tjenesten eller arbeidet".

Forvaltningslovens §13 kommer også til anvendelse.

I saker som behandles for lukkede dører i h.h.t. offentlighetsloven, varer taushetsplikten inntil annet blir bestemt, eller inntil de hensyn som lå til grunn for lukkede dører er falt bort.

5. INHABILITET

Den som erklæres inhabil i en sak, tar ikke del i behandlingen av vedkommende sak.

Om inhabilitet gjelder kommunelovens § 40 nr. 3 og 4. Etter forvaltningslovens §10 vil lovens inhabilitetsregler gjelde for offentlig ansatte og folkevalgte.

Forvaltningslovens §6 lyder:

"En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

a) når han selv er part i saken;

b) når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedadstigende linje eller sidelinje så nær som søsken;

c) når han er eller har vært gift med eller forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller forsterbarn til en part;

d) når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;

e) når han leder eller har ledende stilling i eller er medlem av styret eller bedriftsforsamlingen for: et selskap som er part i saken og ikke helt ut eies av stat eller kommune eller forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken.

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken innebærer særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenestemannens tilknytning til saken eller partene ikke ville kunne påvirke hans standpunkt og hverken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete".

Kommunelovens § 40 nr. 3 lyder:

"a) Inhabilitet inntreer ikke ved valg til offentlige tillitsverv eller ved fastlegging av godtgjørelse o.l. for slike verv.

b) Kommunalt ansatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggingen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak, skal alltid anses som inhabile når saken behandles i folkevalgt organ. Ved behandling av årsbudsjett, økonomiplan og kommuneplan fjelder ikke første punktum.

c) Ved behandling av klager etter forvaltningslovens §28 andre ledd er ansatte eller folkevalgt som var med på å fatte det påklagede vedtak eller som medvirket til tilretteleggelsen for grunnlaget av dette, inhabile ved klageinstansens behandling av saken og ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen. Er en overordnet ansatt inhabil i en sak, kan en direkte underordnet ansatt ikke delta ved klageinstansens behandling av saken, eller ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen".

Kommunelovens § 40 nr. 4:

"Vedkommende organ kan frita et medlem fra å delta ved behandlingen av en sak når han eller hun ber om det før saken tas opp til behandling, og vektige personlige grunner tilsier dette".

6. FORFALL TIL MØTE

Rådets medlemmer har plikt og rett til å delta på møtene.

Har medlemmer forfall til et møte, innkalles varamedlemmer såvidt mulig i den nummerorden de er valgt. Når medlemmer melder forfall, eller antar de er inhabile i en sak, plikter vedkommende selv å innkalle varamedlem som kan møte i deres sted.

Medlemmene skal også melde fra til utvalgsleder på forhånd der det er grunn til å anta at en kan være inhabil ved behandlingen av en sak.

Må noen p.g.a. lovlig forfall forlate møtet under forhandlingene, skal vedkommende skriftlig søke om permisjon fra møtet.

Når et medlem/varamedlem lovlig har tatt sete i utvalget, kan vedkommende ikke fratre før påbegynt sak er ferdigbehandlet.

7. MØTETS ÅPNING

Møtet startet med å registrere møtende medlemmer og varamedlemmer, godkjenning av innkalling og saksliste, samt valg av 2 representanter til å godkjenne protokollen sammen med rådets leder.

Rådets leder erklærer møtet for lovlig satt dersom det lovmessige minsteantall er tilstede, og de formelle sider vedrørende innkalling og saksliste er godkjent.

Fra møtet er lovlig satt og til dets slutt, kan ikke noen av forsamlingens medlemmer forlate salen for et kortere eller lengre tidsrom uten at dette er klargjort med rådets leder.

Medlemmer og varamedlemmer som møter etter oppropet skal melde seg til rådets leder før de kan delta i møtet. Skjer frammøtet etter at en sak er tatt opp til avstemning, må medlemmet vente til neste sak på dagsorden før en kan ta del i forhandlingene.

REGLEMENT FOR UNGDOMSRÅD

1. FORMÅL

Sør-Varanger ungdomsråd skal gi ungdom medinnflytelse i utformingen av kommunens ungdomspolitik, og føre til bedre kontakt mellom ungdom, politikere og administrasjon.

Ungdomsrådet skal ta initiativ til å fremme saker som angår ungdom, og stimulere til samfunnsengasjement, medbestemmelse og deltakelse blant ungdom.

Ungdomsrådets kriterier og mandat kan evalueres, minst en gang pr. år.

2. SAMMENSETNING OG FUNKSJONSTID

Ungdomsrådet skal bestå av

- 1 representant fra hver av ungdomsskolene i kommunen
- 2 representanter fra Kirkenes videregående skole
- 1 representant fra Pasvik folkehøgskole
- 1 representant fra Basen

- 1 personlig vararepresentant pr. representant
- Minst 40 % av representantene/vararepresentantene bør representeres av hvert kjønn.
- Ungdom mellom 13 og 18 år kan velges til ungdomsrådet
- Representantene velges for 2 år av gangen. Rådet bes konstituere seg i forhold til dette, slik at det sikres kontinuitet.
- Elevrådene ved ungdomsskolene og videregående skole velger representanter innen 01.10. hvert år.
- Ordfører og rådmann har møte-, tale- og forslagsrett.
- Leder eller den vedkommende bemyndiger, har møte- og talerett i utvalg for levekår.

3. MØTER

Møter holdes i henhold til møteplan, som er satt opp av ordfører i samråd med gruppeledere. I tillegg kan det holdes møter når rådets leder finner det påkrevet eller minst 1/3 av medlemmene krever det. Jfr. kommunelovens § 32 nr. 1.

Møtene holdes for åpne dører, hvis ikke annet følger av lovbestemt taushetsplikt eller vedtak etter kommunelovens § 31.1. Åpne møter kan tas opp og kringkastes via kommunens nettsted.

Møtene kunngjøres på kommunens nettsted, med sakliste og saksdokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet.

Rådets leder setter opp sakliste for det enkelte møte. Rådsmannen skal påse at de saker som er satt opp på saklisten er forsvarlig utredet, jfr. kommunelovens § 23 nr. 2.

Innkalling og sakspapirer gjøres kjent senest 7 dager før møtet til rådets medlemmer og varamedlemmer.

Møtene ledes av rådets leder, eller i dennes fravær nestleder. Har begge forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg.

Rådets vedtak fattes i møter.

Utvalget er vedtaksført når minst halvparten av medlemmene, d.v.s. 3 medlemmer, er til stede under behandlingen av saken.

Øvrige kommunalt ansatte kan ta del i møtet når rådmannen finner dette ønskelig av hensyn til saksbehandlingen.

Rådmannen besørger at sekretariatsfunksjonen for utvalget utføres. Sekretariatet er lagt til virksomhet allmenn kultur.

Sekretariatet har ansvaret for tilgjengeliggjøring av utvalgenes sakspapirer, tilrettelegging for møtegjennomføring og protokollføring.

Det skal føres protokoll for utvalgenes møter.

For hvert møte føres i protokollen:

- Møtested og -tid
- Frammøtte representanter og vararepresentanter
- Meldte forfall
- Hvem som møter fra administrasjonen
- Møteleder
- Møtesekretær
- Permisjoner
- Inhabile
- Spørsmål utenom sakslista
- Godkjenning av innkalling og saksliste
- Hvilke representanter som ble valgt til å godkjenne protokollen
- Saker nummerert i rekkefølge, med navn på saksordfører
- For hver sak, rådmannens forslag og evt. innstillinger
- Det som er nødvendig for å vise gangen i forhandlingene
- For den enkelte sak, de forslag som reises
- For den enkelte sak, de forslag som trekkes
- Det som må til for å vise at vedtak gjøres etter rett framgangsmåte
- Rådets vedtak

Trer noen til eller fra under forhandlingene, protokollføres dette slik at en av protokollen ser hvem som har tatt del i behandlingen av hver sak.

Utvalgsleder - eller utvalget der protest blir reist mot utvalgsleders bestemmelse - avgjør om noen protokolltilførsel skal tillates. Protokolltilførsel som omhandler påståtte formelle feil skal normalt godtas.

Godkjent protokoll gjøres kjent på kommunens nettsted senest 2 virkedager etter møtet.

4. TAUSHETSPLIKT.

I taushetsbelagte saker, plikter rådets medlemmer og kommunalt ansatte å bevare taushet om de vedtak som fattes.

Straffelovens §121 lyder:

"Den som forsettlig eller grovt uaktsomt krenker taushetsplikt som i henhold til lovbestemmelse eller gyldig instruks følger av hans tjeneste eller arbeid for statlig eller kommunalt organ, straffes med bøter eller med fengsel inntil 6 måneder. Begår han taushetsbrudd i den hensikt å tilvende seg eller andre en uberettiget vinning eller utnytter han i slik hensikt på annen måte opplysninger som er belagt med taushetsplikt, kan fengsel inntil 3 år anvendes. Denne bestemmelsen rammer også taushetsbrudd m.m. etter at vedkommende har avsluttet tjenesten eller arbeidet".

Forvaltningslovens §13 kommer også til anvendelse.

I saker som behandles for lukkede dører i h.h.t. offentlighetsloven, varer taushetsplikten inntil annet blir bestemt, eller inntil de hensyn som lå til grunn for lukkede dører er falt bort.

5. INHABILITET

Den som erklæres inhabil i en sak, tar ikke del i behandlingen av vedkommende sak.

Om inhabilitet gjelder kommunelovens § 40 nr. 3 og 4. Etter forvaltningslovens §10 vil lovens inhabilitetsregler gjelde for offentlig ansatte og folkevalgte.

Forvaltningslovens §6 lyder:

"En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

- a) når han selv er part i saken;*
- b) når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedadstigende linje eller sidelinje så nær som søsken;*
- c) når han er eller har vært gift med eller forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller forsterbarn til en part;*
- d) når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;*

e) når han leder eller har ledende stilling i eller er medlem av styret eller bedriftsforsamlingen for: et selskap som er part i saken og ikke helt ut eies av stat eller kommune eller forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken.

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken innebærer særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenestemannens tilknytning til saken eller partene ikke ville kunne påvirke hans standpunkt og hverken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete".

Kommunelovens § 40 nr. 3 lyder:

"a) Inhabilitet inntreffer ikke ved valg til offentlige tillitsverv eller ved fastlegging av godtgjørelse o.l. for slike verv.

b) Kommunalt ansatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggingen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak, skal alltid anses som inhabile når saken behandles i folkevalgt organ. Ved behandling av årsbudsjett, økonomiplan og kommuneplan fjelder ikke første punktum.

c) Ved behandling av klager etter forvaltningslovens §28 andre ledd er ansatte eller folkevalgt som var med på å fatte det påklagede vedtak eller som medvirket til tilretteleggelsen for grunnlaget av dette, inhabile ved klageinstansens behandling av saken og ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen. Er en overordnet ansatt inhabil i en sak, kan en direkte underordnet ansatt ikke delta ved klageinstansens behandling av saken, eller ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen".

Kommunelovens § 40 nr. 4:

"Vedkommende organ kan frita et medlem fra å delta ved behandlingen av en sak når han eller hun ber om det før saken tas opp til behandling, og vektige personlige grunner tilsier dette".

6. FORFALL TIL MØTE

Rådets medlemmer har plikt og rett til å delta på møtene.

Har medlemmer forfall til et møte, innkalles varamedlemmer såvidt mulig i den nummerorden de er valgt. Når medlemmer melder forfall, eller antar de er inhabile i en sak, plikter vedkommende selv å innkalle varamedlem som kan møte i deres sted.

Medlemmene skal også melde fra til utvalgsleder på forhånd der det er grunn til å anta at en kan være inhabil ved behandlingen av en sak.

Må noen p.g.a. lovlig forfall forlate møtet under forhandlingene, skal vedkommende skriftlig søke om permisjon fra møtet.

Når et medlem/varamedlem lovlig har tatt sete i utvalget, kan vedkommende ikke fratre før påbegynt sak er ferdigbehandlet.

7. MØTETS ÅPNING

Møtet startet med å registrere møtende medlemmer og varamedlemmer, godkjenning av innkalling og sakliste, samt valg av 2 representanter til å godkjenne protokollen sammen med rådets leder.

Rådets leder erklærer møtet for lovlig satt dersom det lovmessige minsteantall er tilstede, og de formelle sider vedrørende innkalling og sakliste er godkjent.

Fra møtet er lovlig satt og til dets slutt, kan ikke noen av forsamlingens medlemmer forlate salen for et kortere eller lengre tidsrom uten at dette er klargjort med rådets leder.

Medlemmer og varamedlemmer som møter etter oppropet skal melde seg til rådets leder før de kan delta i møtet. Skjer frammøtet etter at en sak er tatt opp til avstemning, må medlemmet vente til neste sak på dagsorden før en kan ta del i forhandlingene.

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Mæland, Magnus Enhetsleder: Mæland, Magnus, tlf. 97080054	Dato: 05.01.2017
Arkivsak: <arkivsaknr>	
Saksordfører: Bergeng, Lena Norum	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Formannskapet	006/17	01.02.2017
Utvalg for levekår	002/17	09.01.2017
Utvalg for miljø og næring	002/17	30.01.2017
Utvalg for plan og samferdsel	004/17	10.01.2017
Kommunestyret	016/17	15.02.2017
Eldrerådet		
Rådet for likestilling av funksjonshemmede	004/17	30.01.2017

PLAN FOR POLITISKE MØTER 2017

Vedlagte dokumenter:

Møteplan 2017-v2

FORSLAG FRA TOR K. PETERSEN UFLE 09012017

Endringsforslag fra RFFH

PLAN FOR POLITISKE MØTER 2017 - ENDRING ETTER FORMANNSKAPETS MØTE
01.02.17

Møteplan 2017-v3 februar

Dokumenter i saken:

2016022785 SVAR TIL MØTEPLAN 2017

2016022784 UTTAELSE MØTEPLAN 2017

2016022758 INNSPILL FRA RÅDET FOR LIKESTILLING AV FUNKSJONSHEMMEDE -
MØTEPLAN 2017

2016022757 INNSPILL MØTEPLAN 2017

2016022756 INNSPILL TIL MØTEPLAN
2016022754 MØTEPLAN 2017
2016022753 MØTEPLAN 2017 TIL GJENNOMSYN
2016022750 VEDTATT MØTEPLAN 2017 - FASTSATT 27.10.16
2016022139 MØTEPLAN 2016 - REVIDERT UTGAVE PER 19.10.16
2016021732 MØTEPLAN 2017
2016016313 MØTEPLAN 2016 - REVIDERT UTGAVE PER 08.08.16
2015027104 MØTEPLAN 2016 - REVIDERT UTGAVE PR. 04.07.16
2015025739 MØTEPLAN 2016 - TIL UTTAELSE

Kort sammendrag:

På bakgrunn av vedtak i sak 86/16 *Budsjett 2017 – økonomiplan 2017-2020* i kommunestyret 14.12.2016, hvor man kutter 500.000,- i post 5.2 politisk administrasjon, legges det med dette frem forslag til ny møteplan for Sør-Varanger kommune.

I saken legges det opp til å føre en mer effektiv struktur som sammenlignbare kommuner bruker i dag.

Rådmannen foreslår en møtестruktur for 2017 hvor man har 6 kommunestyremøter, 6 formannskapsmøter, færre møter i utvalgene og 3 i klagenemda (i 2016 hadde ikke klagenemda noen møter).

Faktiske opplysninger:

På bakgrunn av budsjettvedtak foreslår rådmannen endringer i møtестrukturen. Sammenlignet med kommuner som er lik Sør-Varanger ser vi at det er rom for å gjøre endringer som vil spare penger.

Det er i forslaget tatt hensyn til møter på sametinget og fylkestinget, ferier og åpningen av barentsdagene. Det er også lagt opp til at havnestyret har møter hver måned grunnet vedtak i havnestyret. Det er lagt opp til at utvalgsmøter skal være før kommunestyremøter. Eldrerådet og dispensasjonsutvalget har møter både i februar og april for å få dette til. Det var ikke mulig å få til møter i disse utvalgene før kommunestyret i april grunnet påsken. Flere representanter sitter i flere utvalg, og dette er hensyntatt.

Rådmannen er ikke bekymret for at en reduksjon av politiske møter vil føre til dårligere demokratiske prosesser. Sammenlignbare kommuner som Lenvik og Vadsø har betydelig færre møter enn Sør-Varanger kommune.

Sør-Varanger kommune vedtar ca. 100 saker i året i kommunestyret, det er på samme nivå som sammenlignbare kommuner.

Rådmannen har vurdert at det er behov for et større antall møter i utvalg for levekår og utvalg for plan og samferdsel grunnet saksmengde.

Følgende tabell viser antall kommunestyremøter per år i sammenlignbare kommuner:

Tabell 1

	2012	2013	2014	2015	2016
Sør-Varanger kommune	11	11	12	10	14
Alta	10	9	11	11	9
Fauske	9	8	10	9	9
Hammerfest	9	10	10	13	9
Lenvik	6	7	7	7	7
Vadsø	7	6	6	7	6

Følgende tabell viser antall formannskapsmøter per år i sammenlignbare kommuner:

Tabell 2

	2012	2013	2014	2015	2016
Sør-Varanger kommune	21	20	16	18	16
Alta	16	17	12	12	15
Fauske	12	12	12	11	12
Hammerfest	9	12	11	11	9
Lenvik	10	12	7	9	9
Vadsø	9	10	13	7	9

Økonomi

Kostnadene for gjennomføringen av politiske møter har økt over tid. Og det er særlig kostnadene knyttet til tapt arbeidsfortjeneste/tapt arbeidsinntekt som har økt i tillegg til økningen av møtegodtgjørelsen til de ulike møtene i kommunale organ.

På bakgrunn av dagens satser for møtegodtgjørelse ville en møtestruktur basert på antall møter i 2016 kostet ca. 600.000,- utelukkende til møtegodtgjørelse for de aktuelle møtene.

- Møtegodtgjørelse for formannskapsmøter 0,1 % av ordførers godtgjørelse
- Møtegodtgjørelse for kommunestyremøter 0,1 % av ordførers godtgjørelse
- Øvrige utvalg, styrer og råd 0,05 % av ordførers godtgjørelse

Godtgjørelsen bortfaller dersom det ytes annen tilsvarende godtgjørelse i medhold av lov eller særskilt avtale.

Møtegodtgjørelse utbetales til møtende medlemmer og varamedlemmer, og skal dekke forberedelser, tilstedeværelse, saksbehandling og data-/telefoniutgifter.

Møtegodtgjørelse utbetales også til stemmestyrenes 3 medlemmer (evt. møtende vara-medlemmer for faste medlemmer) med 0,05 % av ordførers godtgjørelse. Utbetalingen skjer pr. dag så lenge det avvikles valg over 2 dager i Sør-Varanger.

Øvrige utvalg, styrer og råd inkl. ungdomsrådet og ad hoc-utvalg godtgjøres med 0,05 % av ordførers godtgjørelse.

Rådmannens forslag til ny møtestruktur, se vedlagt møtestruktur (*møteplan 2017*), har en kostnadsramme utelukkende for møtegodtgjørelse på 320.000,-. I tillegg vil det komme en besparelse på tapt arbeidsfortjeneste og tapt arbeidsinntekt for folkevalgte.

Rådmannen har gjort en beregning på kostnadene for tapt arbeidsfortjeneste/tapt arbeidsinntekt basert på erfaringstall fra 2016. Det er gjort en beregning for hva ett enkelt møte koster.

Fora	Tapt arbeidsfortjeneste/tapt arbeidsinntekt per møte
Kommunestyret	50.000,-
Formannskapet	15.000,-
Utvalg for levekår	3.000,-
Utvalg for miljø og næring	7.500,-
Utvalg for plan og samferdsel	7.500,-
Råd for likestilling og funksjonshemmede	3.700,-
Næringsfondet	3.700,-
Primærnæringsfondet	3.700,-
Havnestyret	3.700,-
Administrasjonsutvalg	2.000,-
Eldrerådet	3.150,-

Basert på utregningen ser rådmannen at man vil spare ca. 300.000,- i tapt arbeidsfortjeneste/arbeidsinntekt på å ha 6 færre kommunestyremøter.

Det vil kunne forekomme flere møter enn etter oppsatt plan i en overgangsfase. Rådmannen vil derfor legge seg på et konservativt anslag i total besparelse på ca. 500.000,-.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør

kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Det anses ikke å ha konsekvenser for næringsutvikling.

Infrastruktur:

Det anses ikke å ha konsekvenser for infrastruktur.

Barn og ungdom:

Det anses ikke å ha konsekvenser for barn og ungdom.

Folkehelse:

Det anses ikke å ha konsekvenser for folkehelsen.

Kompetansebygging:

Det anses ikke å ha konsekvenser for kompetansebygging.

Økonomi:

Det anses å være besparende.

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

- a. Saken avvises og møteplan vedtatt av ordfører 27.10.2016 vedtas.

Eller

- b. Rådmannen bes komme tilbake med en møteplan hvor man kutter 1/3 av alle møter.

Forslag til innstilling:

Vedlagt *møteplan 2017* vedtas.

Behandling 09.01.2017 Utvalg for levekår

Saksordfører: Mikkola, Anders

Forslag Forslag foreslått av Pettersen, Tor Kristian:
Kommune og Formannskapsmøte kuttet med 1/3 og møtetidspunkt start kl. 10.00.
Rådmannen bees komme tilbake med ny møteplan.

Forslag fra Tor Kristian Pettersen, AP enstemmig vedtatt.

Utvalg for levekår sitt vedtak i sak 002/17:

Kommune og Formannskapsmøte kuttet med 1/3 og møtetidspunkt start kl. 10.00.
Rådmannen bees komme tilbake med ny møteplan.

Behandling 10.01.2017 Utvalg for plan og samferdsel

Saksordfører: Nesje, Robert

Til protokoll:

Hanne Kalliainen: Med forbehold om partipolitisk behandling.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Utvalg for plan og samferdsel sitt vedtak i sak 004/17:

Vedlagt *møteplan 2017* vedtas.

Behandling 30.01.2017 Utvalg for miljø og næring

Saksordfører: Magga, Mariann Wollmann

Forslag AP foreslått av Magga, Mariann Wollmann:
Innstillingen vedtas , med forbehold om partipolitisk behandling.

Innstillingen og tilleggforslaget enstemmig vedtatt.

Utvalg for miljø og næring sitt vedtak i sak 002/17:

Vedlagt *møteplan 2017* vedtas.

Med forbehold om partipolitisk behandling.

Behandling 30.01.2017 Rådet for likestilling av funksjonshemmede

Saksordfører:

Forslag Fellesforslag fra rådet foreslått av :

Endre møte til RFFH fra 5 juni (2pingsedag) til torsdag 1 juni.

Rådet for likestilling av funksjonshemmede sitt vedtak i sak 004/17:

Vedlagt *møteplan 2017* vedtas.

Endre møte til RFFH fra 5 juni (2pingsedag) til torsdag 1 juni.

Behandling 01.02.2017 Formannskapet

Saksordfører: Bergeng, Lena Norum

Forslag fra Arbeiderpartiet foreslått av Mikkola, Anders:

Kommunestyre- og formannskapsmøter kuttes med 1/3 og møtetidspunkt start kl. 10.00.

Rådmannen bes komme tilbake med ny møteplan.

Det ble først votert over rådmannens innstilling. Rådmannens innstilling falt mot 9 stemmer.

Det ble deretter votert over forslag fra Arbeiderpartiet, som ble vedtatt med 7 mot 2 stemmer (Sp).

Formannskapet sitt vedtak i sak 006/17:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyre- og formannskapsmøter kuttes med 1/3 og møtetidspunkt start kl. 10.00.

Rådmannen bes komme tilbake med ny møteplan.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE
RÅDMANNEN

Vår ref.: Saksnr.: 15/3540/15	Dato: 02.02.2017	
Saksbehandler: Wollmann, Siv Merete	Telefonnr.: 78977550	Epostadresse saksbehandler: swn@svk.no

NOTAT:

**PLAN FOR POLITISKE MØTER 2017 - ENDRING ETTER FORMANNSKAPETS MØTE
01.02.17**

Formannskapet vedtok i møte 01.02.17:

«Kommunestyre- og formannskapsmøter kuttet med 1/3 og møtetidspunkt start kl. 10:00. Rådmannen bes komme tilbake med ny møteplan».

Det er nå utarbeidet nytt forslag til møteplan – vedlegg versjon 3, februar 2017, slik at formannskap og kommunestyre ligger an til h.h.v. 8 og 7 møter i 2017, mot 11 normalt.

Videre er det gjort nødvendige korrigeringer i fht. hellig- og høytidsdager og enkelte møte-kollisjoner, slik at rådmannen på en forsvarlig måte kan møte behovet for sekretariats-funksjoner og møteromsressurser.

Valgkomiteen og klagenemnda er satt opp med faste møter. Av erfaring vet vi at behovet for møter ikke er så stort, men dette løses ved at medlemmene innen 7 dager i forkant varsles dersom det ikke foreligger saker, og møtet avlyses.

Besparelse 2017:

- Reduksjon 4 møter i kommunestyret a kr 50.000,-	kr 200.000,-
- Reduksjon bevertning 4 møter i kommunestyret a kr 10.000,-	kr 40.000,-
- Reduksjon 3 møter i formannskapet a kr 20.000,-	kr 60.000,-
- Reduksjon 10 møter i utvalg for miljø og næring a kr 10.000,-	kr 100.000,-
- Reduksjon 11 møter i havnestyret a kr 10.000,-*	kr 110.000,-

* Reduksjonen skyldes at kostnadene overføres havnestyrets eget budsjett.

Besparelsen på kr 500.000,- innen politisk styring og kontroll skal dermed være ivaretatt for 2017.

Wollmann, Siv Merete
formannskapssekretær

Utvalg	Møterom	Ukedag	Klokkeslett	Januar	Februar
Kommunestyret	Kommunestyresalen	Onsdag	10:00		15
Formannskapet	Kommunestyresalen	Onsdag	10:00		1
Utvalg for levekår	Ellenvatn	Mandag	10.00	9	13
Næringsfond	Kommunestyresalen	Torsdag	10:00		
Primærnæringsfond	Kommunestyresalen	Torsdag	10:00		
Utvalg for plan og samferdsel	Garsjøen	Tirsdag	10.00	10	14
Havnestyret	Garsjøen	Torsdag	10.00	12	9
Administrasjonsutvalg	Viksjøen	Mandag	10.00		20
Eldrerådet	Viksjøen	Tirsdag	10.00	26	
Råd for likestilling av funksjonshemmede	Garsjøen	Mandag	13.00	30	
Dispensasjonsutvalget	Viksjøen	Tirsdag	13.00	10	14
Klagenemda	Viksjøen	Mandag	13.00		20
Valgkomiteen	Viksjøen	Mandag	10.00	16	6
Felles budsjettorientering	Viksjøen/Ellenvatn/Garsjøen	Tirsdag	10:00		
VALG 2017 (MØTESEKR.RESSURSER)					
FYLKESTINGSMØTE					
FYLKESUTVALG					7
SAMETINGET					06 til 10.02

Grupperom FMSK og KST møter:
AP - Møterom Ellenvatn
SP - Møterom Garsjøen
H - Møterom Viksjøen
FRP-Møterom plan- og utviklingsavdeling
SV - Møterom teknisk avdeling

Januar 2017		Februar 2017		Mars 2017		April 2017		Mai 2017		Juni 2017	
S 1 Nyttårsdag	O 1	O 1	L 1	M 1 Første mai	18	T 1					
M 2	T 2	T 2	S 2	T 2		F 2					
T 3	F 3	F 3	M 3	14	O 3	L 3					
O 4	L 4	L 4	T 4		T 4	S 4 Første pinsedag					
T 5	S 5	S 5	O 5		F 5	M 5 Andre pinsedag	23				
F 6	M 6	6 M 6	10 T 6		L 6	T 6					
L 7	T 7	T 7	F 7		S 7	O 7					
S 8	O 8	O 8	L 8		M 8	T 8					
M 9	2 T 9	T 9	S 9 Palmesøndag		T 9	F 9					
T 10	F 10	F 10	M 10	15	O 10	L 10					
O 11	L 11	L 11	T 11		T 11	S 11					
T 12	S 12	S 12	O 12		F 12	M 12	24				
F 13	M 13	7 M 13	11 T 13 Skjærtorsdag		L 13	T 13					
L 14	T 14	T 14	F 14 Langfredag		S 14	O 14					
S 15	O 15	O 15	L 15		M 15	T 15					
M 16	3 T 16	T 16	S 16 Første påskedag		T 16	F 16					
T 17	F 17	F 17	M 17 Andre påskedag	16	O 17 Grunnlovsdagen	L 17					
O 18	L 18	L 18	T 18		T 18	S 18					
T 19	S 19	S 19	O 19		F 19	M 19	25				
F 20	M 20	8 M 20	12 T 20		L 20	T 20					
L 21	T 21	T 21	F 21		S 21	O 21					
S 22	O 22	O 22	L 22		M 22	T 22					
M 23	4 T 23	T 23	S 23		T 23	F 23					
T 24	F 24	F 24	M 24	17	O 24	L 24					
O 25	L 25	L 25	T 25		T 25	S 25					

O 25	L 25	L 25	T 25	T 25 Kristi himmelfartsdag	S 25
T 26	S 26	S 26	O 26	F 26	M 26 26
F 27	M 27	9 M 27	13 T 27	L 27	T 27
L 28	T 28	T 28	F 28	S 28	O 28
S 29		O 29	L 29	M 29	22 T 29
M 30	5	T 30	S 30	T 30	F 30
T 31		F 31		O 31	

Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember
22	19		7		23		25		13 (B)
8, 29		24		5	16	12 (valgstyre)	11	29 (B)	
13	3	22	19		14	25	9	6	4 (B)
8, 29		24					11	29	
		24			16		11		
14	4	23	20		15	26	10	7	5(B)
23	20	18	22		17	28	19	16	7(B)
	3		12		21		16		11 (B)
28			6		22		24		12(B)
	3	29			21		23		4(B)
7, 21	4, 25		13			5	3	7	
20	10	29	19		21	25	23	27	11
	10		19		14		16		11
								14	
						4/9-15/9			
15-16.03			14-15				18-19		
14		9	13			19	17	21	12
06 til 10.03		08 til 12.05 & 29.05 til 31.05	01 til 02.06					22 til 24.11	04 til 08.12

Juli 2017		August 2017		September 2017		Oktober 2017		November 2017		Desember 2017	
L 1	T 1	F 1	S 1	S 1	O 1	F 1					
S 2	O 2	L 2	M 2	L 2	T 2	L 2					
M 3	T 3	S 3	T 3	T 3	F 3	S 3					
T 4	F 4	M 4	O 4	O 4	L 4	M 4					
O 5	L 5	T 5	T 5	T 5	S 5	T 5					
T 6	S 6	O 6	F 6	F 6	M 6	O 6					
F 7	M 7	T 7	L 7	L 7	T 7	T 7					
L 8	T 8	F 8	S 8	S 8	O 8	F 8					
S 9	O 9	L 9	M 9	M 9	T 9	L 9					
M 10	T 10	S 10	T 10	T 10	F 10	S 10					
T 11	F 11	M 11	O 11	O 11	L 11	M 11					
O 12	L 12	T 12	T 12	T 12	S 12	T 12					
T 13	S 13	O 13	F 13	F 13	M 13	O 13					
F 14	M 14	T 14	L 14	L 14	T 14	T 14					
L 15	T 15	F 15	S 15	S 15	O 15	F 15					
S 16	O 16	L 16	M 16	M 16	T 16	L 16					
M 17	T 17	S 17	T 17	T 17	F 17	S 17					
T 18	F 18	M 18	O 18	O 18	L 18	M 18					
O 19	L 19	T 19	T 19	T 19	S 19	T 19					
T 20	S 20	O 20	F 20	F 20	M 20	O 20					
F 21	M 21	T 21	L 21	L 21	T 21	T 21					
L 22	T 22	F 22	S 22	S 22	O 22	F 22					
S 23	O 23	L 23	M 23	M 23	T 23	L 23					
M 24	T 24	S 24	T 24	T 24	F 24	S 24					

T 25	F 25	M 25	39	O 25	L 25	M 25 Første juledag	52
O 26	L 26	T 26		T 26	S 26	T 26 Andre juledag	
T 27	S 27	O 27		F 27	M 27	O 27	48
F 28	M 28	35	T 28	L 28	T 28	T 28	
L 29	T 29		F 29	S 29	O 29	F 29	
S 30	O 30	L 30		M 30	44	T 30	L 30
M 31	31	T 31		T 31		S 31	

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Fremstad, Inger B. Enhetsleder: Gunnhild Jørginsdóttir Brimheim, tlf. 789 717 90	Dato: 20.01.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Stunes, Odne Harald	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Formannskapet	009/17	01.02.2017
Kommunestyret	017/17	15.02.2017

SØKNAD OM FORSKUTTERING AV SPILLEMIDLER 2016 - PIKENE PÅ BROEN AS

Vedlagte dokumenter:

Søknad om forskudd av spillemidler til kulturbygg - anleggsnr 2030007901
Fordeling av spillemidler til kulturbygg 2016 - Tilsagn om m...pdf
status_visningsrom.pdf
Brev til Formannskapet SVK januar 2017

Dokumenter i saken:

2016025705 SØKNAD OM FORSKUDD AV SPILLEMIDLER TIL KULTURBYGG -
ANLEGGSNR 2030007901

Kort sammendrag:

Pikene på Broen AS søker i mail av 13. desember 2016 om forskuttering av spillemidler på kr. 1 638 000. i forbindelse med formidlingslokale for visuell kunst.

Faktiske opplysninger:

Søknad om spillemidler er godkjent av Finnmark Fylkeskommune. I tilsagnsbrev fra fylkeskommunen fremkommer det at 85% av tilskuddsbeløpet kan utbetales når anleggsarbeidene er godt i gang, mens resterende beløp utbetales etter at prosjektet er ferdigstilt og regnskap er godkjent.

Sør-Varanger kommune har ved flere anledninger forskuttert spillemidler, blant annet ved forskuttering av spillemidler til Kirkenes ryttersportklubb i forbindelse med bygging av gjestestall på Svanvik.

I henhold til lov og forskrift kan kommunen forskuttere spillemidler ved opptak av lån. Lånet blir ført som en fordring mot Pikene på Broen AS og skal tilbakebetales til Sør-Varanger kommune så snart spillemidlene mottas.

Rådmannen vil utforme en lånekontrakt mellom Pikene på Broen AS og Sør-Varanger kommune hvor Pikene på Broen AS forplikter seg til å tilbakebetale lånet på kr. 1 638 000 så snart spillemidlene er mottatt, og senes innen 5 år. Årlig rente fastsettes til 2% per år.

Dersom lånesummen ikke er innfridd innen 5 år, vil kommunen kreve formidlingslokalet solgt.

Rådmannen stiller seg positiv til å forskuttere spillemidler til formidlingslokale for visuell kunst.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Forskuttet beløp finansieres ved låneopptak. Kommuneloven har strenge begrensninger for bruk av lånemidler, men åpner opp for denne type forskuttering.

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Kommunestyret avslår søknad om å forskuttere spillemidler med kr. 1 638 000 til formidlingslokale for visuell kunst til Pikene på Broen AS.

Forslag til innstilling:

Kommunestyret vedtar å forskuttere spillemidler med kr. 1 638 000 til formidlingslokale for visuell kunst til Pikene på Broen AS.

Rådmannen delegeres fullmakt til å utforme lånekontrakt mellom Pikene på Broen AS og Sør-Varanger kommune hvor Pikene på Broen AS forplikter seg til å tilbakebetale lånesummen på kr. 1 638 000 så snart spillemidlene er utbetalt, og senest innen 5 år. Lånebeløpet utbetales tidligst ved oppstart av anleggsarbeidet.

Renten fastsettes til 2% per år.

Hvis lånesummen ikke er innfridd innen 5 år, vil kommunen kreve formidlingslokalet avhendet.

Forskutteringen finansieres ved låneopptak og innarbeides i kommunens låneopptak for 2017.

Behandling 01.02.2017 Formannskapet

Saksordfører: Stunes, Odne Harald

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Formannskapet sitt vedtak i sak 009/17:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret.

Kommunestyret vedtar å forskuttere spillemidler med kr. 1 638 000 til formidlingslokale for

visuell kunst til Pikene på Broen AS.

Rådmannen delegeres fullmakt til å utforme lånekontrakt mellom Pikene på Broen AS og Sør-Varanger kommune hvor Pikene på Broen AS forplikter seg til å tilbakebetale lånesummen på kr. 1 638 000 så snart spillemidlene er utbetalt, og senest innen 5 år. Lånebeløpet utbetales tidligst ved oppstart av anleggsarbeidet.

Renten fastsettes til 2% per år.

Hvis lånesummen ikke er innfridd innen 5 år, vil kommunen kreve formidlingslokalet avhendet.

Forskutteringen finansieres ved låneopptak og innarbeides i kommunens låneopptak for 2017.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Fra: Franziska Kraiczy <franziska@pikene.no>
Sendt: 13. desember 2016 15:41
Til: Postmottak; Harald Sørensen
Kopi: Luba Kuzovnikova
Emne: Søknad om forskudd av spillemidler til kulturbygg - anleggsnr 2030007901
Vedlegg: Fordeling av spillemidler til kulturbygg 2016 - Tilsagn om m...pdf; ATT00001.htm; status_visningsrom.pdf; ATT00002.htm

Vi søker hermed om forskudd av spillemidler til kulturbygg for visningslokalet for visuell kunst i Dr. Wesselsgate 14, med anleggsnummer 2030007901.

Totalbudsjett er på 5.150.000 kr.

Vedlagt følger tilsagnsbrev fra Finnmark fylkeskommune og statusrapport på prosjektet inkl. kort prosjektbeskrivelse.

Vi ønsker dere en god jul!

Franziska Kraiczy
Administrasjonssjef

+47 986 29 514

franziska@pikene.no <mailto:franziska@pikene.no>

www.pikene.no <http://www.pikene.no>

www.barentsspektakel.no <http://www.barentsspektakel.no>

[subscribe to our newsletter](http://eepurl.com/bvFmbz) <http://eepurl.com/bvFmbz>

Pikene på Broen AS
Storgata 8
9900 KIRKENES

Fordeling av spillemidler til kulturbygg 2016 - Tilsagn om midler til formidlingslokale for billedkunst - 2030007901

Viser til søknad om spillemidler til ovennevnte anlegg.

Ved fordelingen av spillemidler til kulturbygg ble søknaden imøtekommet med et tilskudd på kr 1 638 000.

Generelle retningslinjer for utbetaling av bevilget beløp:

1. Tilsagn om tilskudd kan gjelde i inntil tre år fra underretningen av vedtaket er gitt til søkeren. Med mindre søkeren har bedt om utbetaling av tilskuddet i samsvar med dokumentert framdrift og likviditetsbehov innen tre år etter underretningen, bortfallet tilsagnet.
2. Anmodning om utbetaling av tilskudd til et prosjekt som har blitt tildelt midler sendes via kommunen. Alle utbetalinger skjer via den kommunen hvor anlegget er fysisk plassert.
3. Det kan foretas delutbetaling på inntil 85 % når anleggsarbeidene er kommet godt i gang. Anmodning om delutbetaling må inneholde et delregnskap og en statusrapport med kommunal bekreftelse på fremdriften av anlegget.
4. Sluttutbetaling foretas ikke før kontrollert regnskap er sendt inn sammen med kommunal bekreftelse på at anlegget er fullført i samsvar med godkjente planer.

Forøvrig vises til *bestemmelser om tilskudd til lokale og regionale kulturbygg i Finnmark*.

Klageadgang

Forvaltningsloven § 28 andre ledd gir søkere rett til å klage på enkeltvedtak. Vedtaket kan påklages til det forvaltningsorganet som er nærmest overordnet det forvaltningsorganet som har gjort vedtaket. Kulturdepartementet er klageinstans for vedtak truffet av fylkeskommunene i saker vedrørende forvaltningen av denne ordningen. Klagefristen er 3 uker fra den dagen dette brevet kom frem.

Med hilsen

Tore Gundersen
Plan- og kultursjef

Emil Agersborg Bjørnå

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Postadresse
Postboks 701
9815 VADSØ
postmottak@ffk.no

Besøksadresse
Henry Karlsens plass 1
9800 VADSØ
www.ffc.no

Telefon +47 78 96 30 00
Telefaks +47 78 96 30 01

Org.nr 964 994 218
Bankkonto 4930.09.12051

Prosjektbeskrivelse & statusrapport for visningsrom // Dr. Wesselsgate 14, 9900 Kirkenes // anleggsnr 2030007901

Sør-Varanger mangler rom for visning av samtidskunst. Pikene på Broen startet arbeidet med realisering av et rom for samtidskunst og internasjonal dialog i Sør-Varanger, våren 2015.

2015 ble brukt til beskrivelser av prosjektet, finansieringsarbeid og avtaler angående leie av lokale i sentrum av Kirkenes.

I 2016 fortsatte finansieringsarbeidet. Vi har også inngått langsiktig leiekontrakt for et veldig sentralt plassert lokale som egner seg godt til formålet, og vi er i gang med ombygging, oppussing og innkjøp av nødvendig infrastruktur. Vi har startet arbeidet med å skaffe finansiering for det innhold som etter hvert skal fylle lokalene, til det beste for barn og unge, og et lokalt og tilreisende allment publikum.

Prosjektet har fått navnet TERMINAL B, hvor B står for Barents. Prosjektet vil i form og innhold bidra til et mer attraktivt bymiljø i sentrum, flere attraksjoner for reiselivet og et bedre grunnlag for obligatorisk undervisning for barn og unge i praktisk estetiske fag. For Pikene på Broen vil prosjektet bety flere muligheter for helårlig aktivitet, mer egeninntjening, og større langsiktighet for bedriften.

2015:

Som resultat av søking på midler til finansiering av TERMINAL B, har vi fått innvilget:

- Forhåndsgodkjenning av Spillemidler fra Kulturdepartementets midler til Kulturbygg gjennom FFK for inntil 2 millioner NOK
- Midler fra Kulturrådets ROM FOR KUNST program, 1 million NOK
- Omdisponering av driftsmidler til Pikene på Broen tilsvarende 180.000 NOK

Vi undersøkte ulike lokaler. Vi utarbeidet kontrakt for leie av lokaler fra Edvardsen Bygg AS. Kontrakten er på 20 år med opsjon for leie i 10 nye år og med ensidig oppsigelsesmulighet for oss på 1 år. Adressen er Dr. Wesselsgate 14. Stedet er to butikklokaler på gateplan i gågata, et steinkast fra torget. I første etasje disponerer vi 220m². Arealet i andre etasje er på 70m². Til lagerplass i kjelleren disponerer vi 75m². Lokalene vil etter ombygging og oppussing bli godt egnet til formidlingsvirksomhet, prosjektarbeid, dialogbaserte arrangementer, formidling til barn og unge med kreative verksteder og kontorer midt i sentrum av Kirkenes. Vi inngikk avtale med Arkitektfirma STIV KULING as for ombygging og tilpasning av lokalet.

2016:

- Vi har undertegnet egnet leieavtale med Ulvén Investment AS, som har kjøpt bygget i Dr. Wesselsgate 14, kontrakten har tatt utgangspunkt i det som ble forhandlet med Edvardsen Bygg AS.
- I samarbeide med arkitektfirmaet STIV KULING as, har vi fått utarbeidet et godt konsept for prosjektet mht arealmessig disponering, visuell utforming, materialbruk og interiør.
- vi har fått sponsormidler/ gavebrevene tilsvarende 1.060.000 NOK
- vi fikk bevilget Spillemidler tilsvarende 1.638.000 NOK
- Vi har fortsatt finansieringsarbeidet for å få tilstrekkelig finansiering til et profesjonelt og innovativt innhold i TERMINAL B.
- Vi har innhentet tilbud angående ombygging og oppussing.
- Vi har inngått avtale med Kirkenes Byggservice AS om ombygging og oppussing
- Omdisponering av driftsmidler til Pikene på Broen for ombygging av visningsrommet tilsvarende 800.000 NOK i 2016
- Vi er godt i gang med ombygging og oppussing av lokalene til formålet siden oktober 2016
- Vi har nettopp mottatt NOK 100 000 fra Kulturverningsstiftelsen Sparebank 1 Nord Norge
- Huseier er i gang med tilpassing til våre behov i resten av bygget, etter avtale

Pr i dag har vi utbetalt 1.791.115 NOK tilknyttet aktiviteter som kommer inn under innvilget tilkudd fra "Spillemidler til Kulturbygg". Oppussingen er pågående og skal avsluttes i mars 2017. Vi vil motta flere fakturaer i januar, februar og mars 2017 og håper at dere på denne bakgrunn kan forskuttere innvilget tilskudd

Pikene på Broen

"Spillemidler til Kulturbygg" i form av et lån, i sin helhet på NOK 1.638.000. Dette siden vi ikke kan få utbetalt tilskuddet før forevist ferdigattest og ferdig kontrollert sluttregnskap.

Vi håper på positivt svar!

Kirkenes 12.12.2016

Med beste hilsen

Pikene på Broen
Daglig leder/Kunstnerisk leder
Luba Kuzovnikova

Fra
Pikene på Broen
9900 Kirkenes

Til
Sør-Varanger Kommune
Formannskapet
V Lena Norum Bergeng

Kirkenes, 30. Januar 2017

Angående fordeling av Barentsdagene-midler 2017 og støtte til festivalen Barents Spektakel over kommunebudsjettet.

Samarbeidet mellom festivalen Barents Spektakel og Barentsdagene som Sør-Varanger Kommune arrangerer, initiert og finansiert av Utenriksdepartementet, har en historie.

Da Utenriksdepartementet valgte å legge Barentsdagene, som til da hadde vært et turnerende arrangement, fast til Kirkenes fra 2008, var det på grunn av at den grenseoverskridende festivalen Barents Spektakel, ble ansett som et svært viktig arrangement i nord. Man ønsket å lage flere spinoffs for å styrke dialogen Norge-Russland gjennom et enda bredere lokalt engasjement.

Utenriksdepartementet la til grunn at de to arrangementene skulle ha en felles markedsføring og et felles åpningsarrangement. Fordelingen av den såkalte Barentsmillionen som kom fra UD, ble ikke politisk, men administrativt behandlet, med åpen dialog mellom utenriksdepartementets og kommunens representanter.

Andre året de to arrangementene ble arrangert parallelt, valgte man å satse på en spektakulær fellesåpning som viste seg å være en god strategi for å gi begge arrangementene mer oppmerksomhet.

En forutsetning for samarbeidet mellom de to arrangementene, var at PB skulle få betalt for felles markedsføring og at BD skulle bidra økonomisk til et spektakulært felles åpningsshow.

Fra 2015 valgte man å se bort i fra de forutsetninger som lå til grunn for utviklingen av Barents Spektakel og Barentsdagene. Man kuttet på bidrag fra Barentsmillionen til åpningsarrangement og på betaling til PB for markedsføring.

I tillegg kuttet kommunen også bort driftsstøtten til PB, men kom tilbake med en mindre sum, for å oppfylle vertskommunekravet da PB ble en del av den Nordnorske Kulturavtalen (NNKA) fra 2014. Prosjektstøtten til festivalen over kommunebudsjettet led samme skjebne.

Oversikt:

Midler fra BD`s UD- penger til felles åpningsshow

Betaling for felles markedsføring BD og BS:

tom 2013: 350.000 kr
2014: ingen festival
2015: 225.000 kr
2016: 250.000 kr
2017: 140.000 kr ?

Driftstøtte til PB fra SVK (SVK`s eget budsjett)

Tom 2012: 250.000 kr
2013: 20.000 kr
2014: ihht NNKA 85.000 kr
2015: ihht NNKA 91.000 kr
2016: ihht NNKA 93.000 kr

Prosjektstøtte til festivalen BS (SVKs eget budsjett):

2011: 100.000 kr
2012: 100.000 kr
2013: 10.000 kr
2015: 0
2016: 0
2017: ?

Vi hadde fått signaler om at SVK skulle bidra med 155 000 kr til åpningsshow og markedsføring for BS 2017 fra Utenriksdepartementets tilskudd, og har nå skjønt at rådmannens innstilling til formannskapet er enda lavere.

Vi har markedsført Barentsdagene i alt vårt markedsføringsmaterieil for 2017.

Vi håper dere i hvert fall kan hjelpe å finansiere utgiftene til felles åpningsshow, med NOK 155.000.

Vi håper også at dere vil ta vår søknad om prosjektstøtte til festivalen Barents Spektakel opp til behandling og hjelpe oss med å videreføre dette ikke-kommersielle arrangementet som er blitt et varemerke for Kirkenes som Barentshovedstad og et utstillingsvindu for all den grenseoverskridende kompetansen som finnes i alle sektorer i kommunen vår. Søknaden ble sendt inn elektronisk den 23.11.16.

Festivalen Barents Spektakel bidrar med en rekke unike gratis arrangementer av høy kunstnerisk kvalitet til hele familien! Festivalen er helt avhengig av at kommunen "drar lasset" sammen med oss!

Med håp om snarlig svar.

Pikene på Broen ved

Franziska Kraiczny
Adm leder

Luba Kuzovnikova
Dagl/Kunstnerisk leder

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Røst, Elvira Enhetsleder: Røst, Elvira, tlf. 78 97 76 01	Dato: 02.01.2017
Arkivsak: <arkivsaknr>	
Saksordfører: Stiansen, Monica Hauge	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Eldrerådet	006/16	06.12.2016
Rådet for likestilling av funksjonshemmede	010/16	06.12.2016
Kommunestyret	018/17	15.02.2017
Formannskapet	011/17	01.02.2017
Utvalg for levekår	039/16	28.11.2016
Utvalg for levekår	003/17	09.01.2017

REVIDERTE RETNINGSLINJER FOR TILDELING AV KOMMUNALE BOLIGER

Vedlagte dokumenter:

FORSLAG FRA ANITA BREKKEN UFLE 28.11.16

Forslag fra RFFH

Retningslinjer for tildeling av kommunale boliger

Kort sammendrag:

Sør-Varanger kommune har differensiert boligtilbud til vanskeligstilte på boligmarkedet. Det er 9 forskjellige typer boliger som kommunen eier, har disposisjons- eller tilvisningsrett til (videre «kommunale boliger»).

Retningslinjer for tildeling av kommunale boliger har vært vedtatt av kommunestyret

20.06.2012.

Det har skjedd mange forandringer i kommunale utleieboliger siden. Boligtilbudet til vanskeligstilte på boligmarkedet har blitt utviklet. Sør-Varanger kommune har inngått avtaler med boligutbyggere om tilvisningsrett i tillegg til disposisjonsrett, har fått flere samarbeidspartnere i fht. anskaffelse av kommunale boliger og har bygget utleieboliger til flyktninger.

Retningslinjer for tildeling av kommunale boliger må harmoniseres med utviklingen av boligtildelingsrutiner og boligmarkedet og derfor er det behov for revidering.

Tildeling av omsorgsboliger styres av eget reglement og inngår ikke i disse «Retningslinjer for tildeling av kommunale boliger».

Faktiske opplysninger:

I hht. Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-7 Boliger til vanskeligstilte:

– kommunen **skal medvirke** til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det av forskjellige årsaker.

I hht. sosialtjenesteloven § 15 Boliger til vanskeligstilte:

– kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen **skal medvirke** til å skaffe boliger til vanskeligstilte personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet.

p.1.1 samarbeid med boligeiere/boligutbyggere

I 2015 lanserte Husbanken en ny form for samarbeid mellom kommuner og boligutbyggere/ boligutleiende: **tilvisningsrett til utleieboliger** som er mer gunstig økonomisk for kommuner enn disposisjonsrett. Dette resulterte i at Sør-Varanger kommune har inngått samarbeidsavtaler med flere boligutbyggere/ utleiende enn Stiftelsen Bolig Bygg.

Definisjon på både disposisjonsrett og tilvisningsrett.

p. 1.2. Behandlingsutvalg

Et nytt punkt – det har blitt utarbeidet rutiner for saksbehandling av søknader. Alle søknader saksbehandles elektronisk av boligøkonomisk rådgiver og vedtak fattes av Boligtildelingsteamet med faste representanter fra NAV, rustjenesten og Stiftelsen Bolig Bygg. Boligtildelingsmøter avholdes 2 ganger i måned.

p. 2.2. Målgruppe

Et nytt punkt – målgruppe for kommunale boliger er definert tydelige i samsvar med nasjonal strategi for boligsosialt arbeid «Bolig for velferd».

p. 3 Typer av kommunale boliger

Siden 2012 har det skjedd forandringer i både typer og antall boliger. Kommunen har etablert flere typer boligtilbud tilpasset behovet. Samt midlertidig boligtilbud i form av Enmannsmoduler har blitt utviklet. Nye rutiner for tildeling av kommunale boliger har blitt forbedret og innarbeidet.

Det er 9 typer kommunale boliger istedenfor 6 fra før av.

- Omsorgsboliger.
- Omsorgsboliger tilknyttet personalbase.
- Omsorgsboligen for mennesker med langvarige psykiske lidelser.
- Boliger for flyktninger.
- Ordinære boliger for vanskeligstilte.
- Boliger for mennesker med moderate oppfølgingsbehov (Strandveien 15 og 16).
- Rehabiliteringsboliger for mennesker med rusmiddelavhengighet.
- Bolig med hjelpe- og vernetiltak for rusmiddelavhengige med omfattende hjelpebehov.
- Bolig for spesielt vanskeligstilte (Pallveien 5 B).

Det er 5 kommunale instanser/ tjenester som har ansvaret for boligtildeling:

1. **Tildelingskontoret for omsorgssaker** har ansvaret for tildeling av *omsorgsboliger* og *omsorgsboliger tilknyttet personalbase*.
2. **Psykisk helsetjeneste** har ansvaret for tildeling av *omsorgsboliger for mennesker med langvarige psykiske lidelser*.
3. **Rustjeneste** har ansvaret for tildeling av *rehabiliteringsboliger* og *boliger med hjelpe- og vernetiltak*.
4. Tverrfaglig **Boligtildelingsteamet** har ansvaret for tildeling av *ordinære boliger* for vanskeligstilte, *boliger for personer med moderate oppfølgingsbehov* og *bolig for spesielt vanskeligstilte*.
5. **Flyktingtjeneste** har ansvaret for tildeling av *boliger til flyktninger*.

Punkt om Inntekts og formuesforhold – «Husstandens samlede årsinntekt må normalt ikke overstige de til enhver tid gjeldende inntektsgrenser for Husbankens bostøtte» faller bort, da er det ingen krav til dokumentasjon for inntekt.

p.10 Endringer i retningslinjer for tildeling av kommunale boliger.

Et nytt punkt – Rådmannen delegert fullmakt til å godkjenne kommunens regelverk for tildeling av kommunale boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet fremover.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i

forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret vedtar Reviderte retningslinjer for tildeling av kommunale boliger.

Rådmannen delegeres fullmakt til å godkjenne og revidere kommunens regelverk for tildeling av kommunale boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet fremover.

Behandling 28.11.2016 Utvalg for levekår

Saksordfører: Pettersen, Tor Kristian

Saken utsettes og returneres til saksbehandler for å ta ut omsorgsboliger i sakgrunnlaget, siden retningslinjene ikke omhandler omsorgsboliger.

Enstemmig vedtatt.

Utvalg for levekår sitt vedtak i sak 039/16:

Behandling 06.12.2016 Eldrerådet

Saksordfører: Håkonsen, Henry

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Eldrerådet sitt vedtak i sak 006/16:

Kommunestyret vedtar Reviderte retningslinjer for tildeling av kommunale boliger.

Rådmannen delegeres fullmakt til å godkjenne og revidere kommunens regelverk for tildeling av kommunale boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet fremover.

Behandling 06.12.2016 Rådet for likestilling av funksjonshemmede

Saksordfører:

Rådet inviterer Elvira Røst for orientering til møte i januar 2017, der følgende spørsmål ønskes svar på: Er det mangel på boliger? Hvem tildeler og prioritering?

Rådet støtter de reviderte retningslinjer for tildeling av kommunale boliger.

Rådet for likestilling av funksjonshemmede sitt vedtak i sak 010/16:

Kommunestyret vedtar Reviderte retningslinjer for tildeling av kommunale boliger.

Rådet ber om at annet avnitt i forslaget til innstilling endres til:

Rådmannen delegeres ikke fullmakt til å godkjenne og revidere kommunens regelverk for tildeling av kommunale boliger til vanskeligstilte uten at sakene har vært sendt på høring til berørte parter.

Behandling 09.01.2017 Utvalg for levekår

Saksordfører: Pettersen, Tor Kristian

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Utvalg for levekår sitt vedtak i sak 003/17:

Kommunestyret vedtar Reviderte retningslinjer for tildeling av kommunale boliger.

Rådmannen delegeres fullmakt til å godkjenne og revidere kommunens regelverk for tildeling av kommunale boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet fremover.

Behandling 01.02.2017 Formannskapet

Saksordfører: Stiansen, Monica Hauge

Forslag fra Arbeiderpartiet foreslått av Brekken, Anita:
Kommunestyret vedtar reviderte retningslinjer for tildeling av kommunale boliger.

Ved endringer i nasjonalt regelverk delegeres rådmann fullmakt til å godkjenne og revidere kommunens regelverk for tildeling av kommunale boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet fremover.

I saksordførers fravær, orienterte Sandra Asmyhr, H.

Det ble votert samlet over innstillingen og tilleggsforslaget. Disse ble enstemmig vedtatt.

Formannskapet sitt vedtak i sak 011/17:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar Reviderte retningslinjer for tildeling av kommunale boliger.

Rådmannen delegeres fullmakt til å godkjenne og revidere kommunens regelverk for tildeling av kommunale boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet fremover. Kommunestyret vedtar reviderte retningslinjer for tildeling av kommunale boliger.

Ved endringer i nasjonalt regelverk delegeres rådmann fullmakt til å godkjenne og revidere kommunens regelverk for tildeling av kommunale boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet fremover.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Sør-Varanger kommune

RETNINGSLINJER FOR TILDELING AV KOMMUNALE BOLIGER

Retningslinjer om søknadsbehandling og tildeling av kommunale boliger i Sør-Varanger kommune.

Vedtatt av kommunestyret 20.06.2012

Revidert: 1.11.2016. Vedtatt av kommunestyret .....

1. VIRKEOMRÅDE OG ANSVARFORDELING

Disse retningslinjer skal legges til grunn for søknadsbehandling og tildeling utleieboliger som Sør-Varanger kommune eier, har tilvisnings- eller disposisjonsrett til **utenom omsorgsboliger** (retningslinjer for omsorgsboliger), videre – kommunale boliger.

1.1. Samarbeid med boligeiere/ boligutbyggere og definisjoner

Sør-Varanger kommune (SVK) har samarbeid med Stiftelsen Bolig Bygg (SBB) og andre boligutbyggere. Dette gjelder avtaler om kommunalt disposisjonsrett og/eller tilvisningsrett.

Disposisjonsrett – kommunen har tildelingsrett og økonomiske forpliktelser dersom boligen står ledig.

Tilvisningsrett – kommunen har tildelingsrett og ingen økonomiske forpliktelser dersom boligen står ledig. Boligeieren kan tildele boligen sjøl dersom kommunen ikke har tildelt den innen avtalt periode.

Samarbeidsavtalene har målsetting som utredning og tilrettelegging for differensiert boligtilbud i kommunen for å ivareta vanskeligstilte på boligmarkedet.

1.2. Behandlingsutvalg

Søknader om kommunal bolig behandles av boligøkonomisk rådgiver elektronisk og vedtas i Boligtildelingsteamet.

Boligtildelingsteamet består av faste representanter for NAV, Rustjenesten og boligøkonomisk rådgiver. Representanter fra andre kommunale tjenester kan inviteres på boligtildelingsmøter ved behov.

Boligeiere har ansvar for utgifter til drift og vedlikehold av bolig. Det gjelder løpende vedlikehold, innkreving av husleie, samt andre forhold som har å gjøre med ivaretagelse av boligen.

2. FORMÅLET OG MÅLGRUPPE.

2.1. Formålet

Kommunale boliger er et virkemiddel for å hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet å skaffe seg bolig, og er som hovedregel å betrakte som en midlertidig hjelp med tidsbegrensede husleiekontrakter i hht. Husleieloven.

2.2. Målgruppe

Vanskeligstilte på boligmarkedet – er personer og familier som ikke har mulighet til å skaffe seg og/eller opprettholde et tilfredsstillende boforhold på egen hånd. Disse befinner seg i en eller flere av følgende situasjoner.:

- Er uten egen bolig
- Står i fare for å miste boligen sin
- Bor i uegnet bolig eller bomiljø.

jfr. Nasjonal strategi for boligsosialt arbeid (2014-2020). Bolig for velferd

3. TYPER AV KOMMUNALE BOLIGER

- Ordinære boliger for vanskeligstilte.
- Boliger for mennesker med moderate oppfølgingsbehov (Strandveien 15 og 16).
- Rehabiliteringsboliger for mennesker med rusmiddelavhengighet (Sundquistveien 1D og 3 C).
- Bolig med hjelpe- og vernetiltak for rusmiddelavhengige med omfattende hjelpebehov (Vigørveien 2, Haabeth 26).
- Bolig for spesielt vanskeligstilte (Pallveien 5 B).
- Boliger for flyktninger.

4. KRAV OG RETTIGHETER FOR SØKERE

4.1 Alder

Søkere må være over 18 år. Dersom søker er under 18 år, skal innvilgelse skje i samarbeid med vergen og tjenesteapparatet.

4.2 Søkere med behov for hjemmebaserte tjenester

Eldre og funksjonshemmede med stort behov for hjemmebaserte tjenester har rett til å søke omsorgsboliger.

4.3 Flyktninger

Flyktninger som mottas av Sør-Varanger kommune etter bosettingsvedtak fattet av kommunestyret har rett til kommunal bolig. Flyktningtjenesten fatter vedtak om kommunal bolig samt har ansvar for boliganskaffelse.

4.4 Råd- og veiledning

Søkere til kommunale boliger skal få tilbud om råd og veiledning om alternative løsninger for sitt boligbehov.

Alle søkere som har fått tildelt kommunale boliger har rett og plikt til å motta bo-veiledning og oppfølging/ veiledning fra de aktuelle kommunale tjenester.

5. Forhold som tillegges vekt

5.1 Nåværende boforhold

Søker er uten fast bopel eller egnet bolig, og er uten mulighet til å skaffe seg alternativ bolig selv.

5.2 Tidligere mislighold

Dersom søkeren enten overfor kommunen eller SBB (eventuelt andre boligutleiere) har misligholdt husleie eller boliglånforpliktelser, forutsettes som hovedregel inngåelse av nedbetalingsavtale/ oppgjør før vedkommende tildeles kommunal bolig.

5.3 Oppfølgingsbehov

Søkere som vurderes å ha oppfølgingsbehov i forhold til å fungere i boligen, tildeles bolig forutsatt at søkeren går inn i et forpliktende samarbeid med tjenesteapparatet i hht tildelingskriterier for konkrete type boliger.

5.4 Boligen som en del av et helhetlig tilbud

Søkere som har omfattende bistand fra hjelpeapparatet tildeles bolig så frem boligen har betydning for et helhetlig tilbud og annen boligbistand er ikke egnet.

5.5 Innvilgelse

Innvilgelse av søknad om kommunal bolig skjer ut ifra en skjønnsmessig vurdering og på grunnlag av gjeldende kriterier for hver type boliger. Vedtak om innvilgelse eller avslag på søknad meddeles skriftlig med begrunnelse og med henvisning til gjeldende retningslinjer.

6. Tildeling av konkret bolig

6.1 Tildeling

Boligtildelingsteamet har ansvar til å tildele boliger til målgruppen. Tildeling skjer på grunnlag av søkerens behov på boligtildelingsmøter.

Blant likestilte søkere skjer tildeling på grunnlag av søknadsdato.

6.2 Bytte

Søknad om bytte av tildelt kommunal bolig vurderes på grunnlag av gjeldende retningslinjer.

7. Fornyelse

Søknad om fornyelse av leiekontrakt vurderes etter gjeldende retningslinjer, og må fremsettes innen tre uker før kontraktens utløp.

8. Avgjørelsesmyndighet og saksbehandling

Tildelingsteamet har avgjørelsesmyndighet i saker etter disse retningslinjer.

Kommunale tjenester som har saksbehandlingsansvar tildeling av kommunale boliger:

- Boliger for flyktninger – Flyktningtjeneste.

- Ordinære boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet – Boligtildelingsteamet.
- Boliger for personer med moderate oppfølgingsbehov – Boligtildelingsteamet.
- Rehabiliteringsboliger – Rustjenesten.
- Bolig med hjelpe- og vernetiltak – Rustjenesten.
- Bolig for spesielt vanskeligstilte – NAV Sør-Varanger i samarbeid med Boligtildelingsteamet.

*Omsorgsboliger tildeles av Tildelingskontoret for omsorgssaker og Psykisk helsetjeneste.

9. Avslag og klageadgang

Avslag på søknad om leie av kommunal bolig og avslag på fornyelse av leiekontrakt i kommunal bolig skal være skriftlig begrunnet med opplysning om klageadgang, klagefrist, samt adressat for klage. Avslag kan påklages til formannskapet, jf. Forvaltningslovens § 28. Dersom søker avslår tilbud om relevant bolig, vil søker som hovedregel bli vurdert som uaktuell for tiltaket. Avslag på søknad om bytte av kommunal bolig kan ikke påklages.

10. Endringer i retningslinjer for tildeling av kommunale boliger.

Rådmannen delegert fullmakt til å godkjenne eventuelle forandringer i kommunens regelverk for tildeling av kommunale boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet framover.

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Røst, Elvira Enhetsleder: Røst, Elvira, tlf. 78 97 76 01	Dato: 03.11.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Alstadsæter, Tove	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Formannskapet	010/17	01.02.2017
Eldrerådet	005/16	06.12.2016
Kommunestyret	019/17	15.02.2017
Rådet for likestilling av funksjonshemmede	009/16	06.12.2016
Utvalg for levekår	038/16	28.11.2016

REVIDERING AV RETNINGSLINJER FOR STARTLÅN

Vedlagte dokumenter:

Retningslinjer for startlån reviderte

Reglement for startlån fra 2011

FORSLAG FORESLÅTT AV SANDRA ASMYHR UFLE 28.11.16

Forslag fra RFFH

Kort sammendrag:

Retningslinjer for startlånordningen ble vedtatt i Kommunestyret i 2011 og har ikke etter dette vært revidert. Dagens praksis ved tildeling av startlån avviker på enkelte punkter noe fra vedtatte retningslinjer.

Derfor er det behov for revidering av retningslinjene.

Faktiske opplysninger:

Sør-Varanger kommune en av de kommuner som tilbyr startlån til sine innbyggere.

Startlånordningen er forankret i lov om Husbanken med tilhørende forskrift fra 2014 (FOR-2014-03-12-273).

Formålet med startlånordningen er i følge gjeldende forskrift:

«Startlån skal bidra til at personer med langvarige boligfinansieringsproblemer kan skaffe seg egen bolig og beholde den».

Videre framgår det av forskriftet at den enkelte kommune kan vedta egne retningslinjer. Kommunestyret vedtok kommunale retningslinjer 24.02.2011. Etter denne tid ikke retningslinjer vært revidert.

Husbanken har endret på sine føringer ved at de har gått fra regelstyring til å være målstyrt. Med begrunnelse i Husbankens bevegelse mot mer målstyring har Startlånutvalgets praksis beveg seg en del utover de retningslinjer som ble vedtatt av kommunestyret 24.02.2011.

Det er derfor behov for å foreta en revidering av regelverket for å få prinsipielle avklaringer fra kommunestyrets side.

Formålet:

Startlån skal bidra til at personer med langvarige boligfinansiering problemer kan skaffe seg en egnet bolig og beholde den.

Målgruppen for startlån:

Målgruppen er konkretisert i samsvar med målrettet styring av startlånordning og prioriteringsområder i Nasjonal strategi for boligsosialt arbeid:

Startlån skal tildeles etter en behovsprøving og målrettes mot de vanskeligst stilte på boligmarkedet. I denne vurderingen skal kommunen legge vekt på om søkeren forventes å ha langvarige problemer med å finansiere bolig og har benyttet muligheter for sparing innenfor søkerens økonomiske muligheter. Søkeren må være bosatt i Sør-Varanger kommune.

Det kan likevel gis startlån i følgende tilfelles:

- a. Husstanden har barn eller særlige sosiale og helsemessige utfordringer, og hensynet til å sikre en trygg, god og stabil bosituasjon innen kort tid taler for det,
- b. Husstanden har problemer med å dekke boligkostnadene, og refinansiering med startlån kan bidra at husstanden kan bli boende i boligen sin.
- c. Lånet bidrar til bedre utnyttelse av kommunalt disponerte boliger.

Krav til boligen – nytt punkt

Boligen det søkes om startlån til skal være egnet for husstanden, nøktern og rimelig sammenliknet med prisnivå på stedet. Boligen må ligge i Sør-Varanger kommune. Boligen skal være selveide helårsbolig og bebos av lånesøker.

Krav til betjeningsevner – nytt punkt

Søkeren må ha evne til å betale lånet over tid og fortsatt ha nødvendige midler igjen til livsopphold.

Andre vilkår – nytt punkt

Dersom søker vil kunne få lån eller tilstrekkelig lånebeløp i ordinære kredittinstitusjoner vil søker falle utenfor målgruppe for startlån.

Dersom søker har egne oppsparte midler forutsettes dette benyttet i sin helhet. Ved særlige vurderinger kan noe av egenkapitalen benyttes til kjøp av innbo og hvitevarer.

Før søknaden om startlån skal behandles må husstanden ha alle uavklarte kredittforhold eller betalingsforhold avklart, være redegjort for og dokumentert.

Det kan som hovedregel ikke søkes om startlån dersom husstanden allerede eier egen bolig. Denne regelen kan likevel avvikles dersom husstandens situasjon gjør boligen uegnet. Det kreves i slike tilfeller at nåværende bolig selges.

Prioritering av lånesøkere – nytt punkt

Selv om søker oppfyller kriteriene for innvilgelse av startlån, kan søker få avslag dersom kommunen ikke har tilstrekkelig startlånsmidler til disposisjon. Ved begrensede utlånsmidler skal lånesøkere prioriteres i følgende rekkefølge:

Prioriteringsgruppe 1:

- Økonomisk vanskeligstilte barnefamilier
- Økonomisk vanskeligstilte og uføre i alle aldersgrupper
- Flyktninger
- Reetablering ved samlivsbrudd barnefamilier

Prioriteringsgruppe 2:

- Økonomisk vanskeligstilte uten barn og uten egen kapital
- Økonomisk vanskeligstilte søkere som har eid bolig før eller ønsker å bytte bolig som ikke er egnet for husstanden

Krav til søknad og dokumentasjon – nytt punkt

Søknad om startlån fylles ut elektronisk på www.husbanken.no . I særlige tilfeller kan husbankens søknadsskjema på papir aksepteres.

Når det gjelder ektepar, registrerte partnere og samboere skal begge stå som lånsøker. Lånsøker må dokumentere husstandens inntekter, eventuelle stønader og utgifter.

Manglende dokumentasjon – nytt punkt

Ved manglende dokumentasjon vil kommunen sende brev om retting med frist 1 måned. Dersom manglende dokumentasjon ikke mottas innen fristens utløp, og dette medfører at

saken ikke er tilstrekkelig opplyst for å kunne behandles, vil søknaden avvises.

Behandlingsutvalg – nytt punkt

Søknader om startlån saksbehandles av boligøkonomisk rådgiver og vedtas i Startlånutvalget.

Startlånutvalget består av: økonomisjef, enhetsleder for barne- og familieenhet og en politisk valgt representant fra Formannskapet.

Sekretær for utvalget er boligøkonomisk rådgiver.

Endringer i retningslinjer for startlån – nytt punkt

Startlånutvalget delegert fullmakt til å harmonisere kommunens regelverk til de endringer som gjøres i Husbankens gjeldende regelverk for Startlån.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, ifr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret vedtar vedlagte reviderte regler for startlån.

Behandling 28.11.2016 Utvalg for levekår

Saksordfører: Abrahamsen, Beate

Forslag Tilleggsforslag foreslått av Asmyhr, Sandra K.:

Avsnitt 2.3 Krav til bolig

Kravet om at boligen skal være selveid helårsbolig må ikke komme i veien for at låntetaker kan kjøpe borettslagsleilighet.

Beate Abrahamsen var ikke tilstede på møtet. Anders Mikkola orienterte i saksordførers fravær.

Innstillingen med tilleggsforslaget enstemmig vedtatt.

Utvalg for levekår sitt vedtak i sak 038/16:

Kommunestyret vedtar vedlagte reviderte regler for startlån.

Avsnitt 2.3 Krav til bolig

Kravet om at boligen skal være selveid helårsbolig må ikke komme i veien for at låntetaker kan kjøpe borettslagsleilighet.

Behandling 06.12.2016 Eldrerådet

Saksordfører: Kristiansen, Karstein

Innstillingen og tilleggsforslaget fra Utvalg for levekår enstemmig vedtatt.

Eldrerådet sitt vedtak i sak 005/16:

Kommunestyret vedtar vedlagte reviderte regler for startlån.

Behandling 06.12.2016 Rådet for likestilling av funksjonshemmede

Saksordfører:

Forslag Rådet foreslått av :

Rådet mener at forslaget tilretningslinjer ivaretar funksjonshemmedes behov, og støtter derfor forslaget til innstillingen.

Rådet vil påpeke viktigheten av at tilbudet om startlån opprettholdes.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Rådet for likestilling av funksjonshemmede sitt vedtak i sak 009/16:

Kommunestyret vedtar vedlagte reviderte regler for startlån.

Rådet mener at forslaget tilretningslinjer ivaretar funksjonshemmedes behov, og støtter derfor forslaget til innstillingen.

Rådet vil påpeke viktigheten av at tilbudet om startlån opprettholdes.

Behandling 01.02.2017 Formannskapet

Saksordfører: Alstadsæter, Tove

Forslag fra Høyre foreslått av Asmyhr, Sandra K.:

Kravet om at boligen skal være selveid helårsbolig, må ikke komme i veien for at lånetaker kan kjøpe borettslagsleilighet.

I saksordførers fravær, orienterte Sandra Asmyhr, H.

Det ble votert over forslag til innstilling og tilleggsforslag samlet. Disse ble enstemmig vedtatt.

Formannskapet sitt vedtak i sak 010/17:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar vedlagte reviderte regler for startlån.

Kravet om at boligen skal være selveid helårsbolig, må ikke komme i veien for at lånetaker kan kjøpe borettslagsleilighet.

rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

RETNINGSLINJER FOR STARTLÅN

Vedtatt: Kommunestyret, sak.....

Revidert: .....dato.....

1: FORMÅLET

Startlån skal bidra til at personer med langvarige boligfinansieringsproblemer kan skaffe seg en egnet bolig og beholde den.

2: VILKÅR OG FORUTSETNINGER FOR TILDELING AV STARTLÅN

2.1. Målgruppen for startlån

Startlån skal tildeles etter en behovsprøving og målrettes mot de vanskeligst stilte på boligmarkedet. Søkeren må være bosatt i Sør-Varanger kommune.

I denne vurderingen skal kommunen legge vekt på om søkeren forventes å ha langvarige problemer med å finansiere bolig og har benyttet muligheter for sparing innenfor søkers økonomiske muligheter.

Det kan likevel gis startlån i følgende tilfeller:

- a) Husstanden har barn eller særlige sosiale og helsemessige utfordringer, og hensynet til å sikre en trygg, god og stabil bosituasjon innen kort tid taler for det,
- b) Husstanden har problemer med å dekke boutgiftene, og refinansiering med startlån kan bidra til at husstanden kan bli boende i boligen sin,
- c) Lånet bidrar til bedre utnyttelse av kommunalt disponerte boliger.

2.2. Hva startlån kan gis til:

Sør-Varanger kommune kan gi startlån til:

- Kjøp av bolig
- Toppfinansiering ved bygging av ny bolig
- Utbedring og tilpasning av bolig
- Refinansiering av lån dersom det bidrar til at husstanden får mulighet til å beholde og bli boende i boligen. Den samlede lånebelastning skal likevel ikke overstige boligens verdi.

- Reetablering i forbindelse med skifte, oppløsning av ekteskap, partnerskap eller samboerskap.

Kommunen kan innvilge startlån til å fullfinansiere boligen eller som topplån der private eller Husbanken gir grunnfinansiering.

2.2.1. Avgrensning

Det gis likevel ikke lån til kjøp eller refinansiering av bolig med pris høyere enn høyeste av prisantydning eller taksert markedsverdi.

I særlige tilfeller ved

- helsemessige eller sosiale forhold eller
- spesielle hensyn til barn, samt
- kjøp vil kunne bidra til en bedre utnyttelse av kommunalt disponerte boliger,

kan det likevel gis lån med pris høyere enn høyeste av prisantydning eller taksert markedsverdi, etter en totalvurdering av søknaden.

Det gis ikke lån til kjøp og/eller utbedring av landbrukseiendommer.

Søker kan kun kjøpe 1 (en) bolig med startlån.

2.3. Krav til boligen

Boligen det søkes om startlån til skal være egnet for husstanden, nøktern og rimelig sammenliknet med prisnivået på stedet.

Boligen må ligge i Sør-Varanger kommune.

Boligen skal være selveide helårsbolig og bebos av lånesøker.

2.4. Krav til betjeningsevne

Søkeren må ha evne til å betale lånet over tid og fortsatt ha nødvendige midler igjen til livsopphold.

2.4.1. Beregningen av betjeningsevne

Foruten ordinær inntekt ved fast ansettelse regnes også varige trygdeytelser.

Arbeidsavklaringspenger kan etter en særlig vurdering tas med i beregningen, dersom det med stor sannsynlighet kan antas at ytelsen går over i ordinær inntekt eller varige trygdeytelser innen rimelig tid.

Variable og midlertidige inntekter som eks. leieinntekter fra bolig som ikke er offentlig godkjent for utleie, stønader og midlertidig trygdeytelser vil i utgangspunktet ikke bli tatt med i beregningen.

Inntekt fra barn under 18 år tas normalt ikke med.

Inntekt og utgifter til andre husstandsmedlemmer over 18 år som innen rimelig tid forventes å forlate husstanden tas ikke med.

For vurdering av husstandens alminnelige forbruksutgifter legges SIFO – normen (Statens institutt for forbrukerforskning) til grunn. I særlige tilfeller kan det utøves større grad av skjønn enn det SIFO-normen tilsier.

2.5. Andre vilkår

Dersom søker vil kunne få lån eller tilstrekkelig lånebeløp i ordinære kredittinstitusjoner vil søker falle utenfor målgruppen for startlån.

Dersom søker har egne oppsparte midler forutsettes dette benyttet i sin helhet. Ved særlige vurderinger kan noe av egenkapitalen benyttes til kjøp av innbo og hvitevarer.

Før eventuelt søknaden om startlån skal saksbehandles må alle uavklarte kredittforhold eller betalingsmislighold være redegjort for, dokumentert og avklart.

Det kan som hovedregel ikke søkes om startlån dersom husstanden allerede eier egen bolig. Denne regelen kan likevel avvikes dersom husstandens situasjon gjør boligen uegnet. Det kreves i slike tilfeller at nåværende bolig selges.

3: PRIORITERING AV LÅNESØKERE

Selv om søker oppfylder kriteriene for innvilgelse av startlån, kan søker få avslag dersom kommunen ikke har tilstrekkelig startlånsmidler til disposisjon. Ved begrensede utlånsmidler skal lånesøkere prioriteres i følgende rekkefølge:

Prioriteringsgruppe 1:

- Økonomisk vanskeligstilte barnefamilier
- Økonomisk vanskeligstilte og uføre i alle aldersgrupper
- Flyktninger
- Reetablering ved samlivsbrudd barnefamilier

Prioriteringsgruppe 2:

- Økonomisk vanskeligstilte par uten barn og uten egenkapital
- Økonomiske vanskeligstilte søkere som har eid bolig før eller ønsker å bytte bolig som ikke er egnet for husstanden

4: SØKNAD

4.1. Krav til søknad og dokumentasjon

Søknad om startlån skal fylles ut elektronisk på [www.husbanken/no](http://www.husbanken.no). I særlige tilfeller kan Husbankens søknadsskjema på papir aksepteres.

Når det gjelder ektepar, registrerte partnere og samboere skal begge stå som lånsøker. Lånesøker må dokumentere husstandens inntekter, eventuelle stønader og utgifter.

Som grunnlag for å vurdere søkers økonomi, må følgende dokumenter legges ved;

- Siste års selvangivelse
- Saldo og terminutgifter på all gjeld fra selvangivelse og annen gjeld
- Lønnslipp/trygdeutbetaling for de siste tre månedene og eventuelt annen inntekt
- Bekreftelse på annen finansiering/egenkapital
- Dokumentasjon på tilbakemelding fra minst 2 banker om søkt boliglån.
- Kopi av gyldig legitimasjon
- Oppgjør fra tidligere eid bolig hvis den er solgt i løpet av de siste 2 årene.

I tillegg skal følgende dokumenteres der det er aktuelt;

- Ved funksjonshemming: legeattest/sosialrapport/vurdering av funksjonshemming fra ergoterapeut
- Ved kjøp: Kjøpekontrakt/salgsoppgave, takst, prospekt
- Ved festet grunn: festekontrakt
- Ved nødvendig tilpasning/utbedring: kostnadsoverslag fra minimum 3 tilbydere.

Ved samlivsbrudd:

- skifteattest/fordelingsavtale

4.1.2 Manglende dokumentasjon

Ved manglende dokumentasjon vil kommunen sende brev om retting med frist på 4 uker. Dersom manglende dokumentasjon ikke mottas innen fristens utløp, og dette medfører at saken ikke er tilstrekkelig opplyst for å kunne behandles, vil søknaden avvises.

5: LÅNEVILKÅR

5.1. Låneutmåling

Utmålingen av startlån gjøres på bakgrunn av søkers betalingsevne og behov.

Dersom søker kvalifiserer for startlån, og det er behov for finansiering utover det beløpet som søker har betjeningsevne til, forutsettes det at denne delen blir finansiert med

egenkapital eller eventuelt kan suppleres med etableringstilskudd og/eller tilskudd til tilpasning.

5.2. Lånegrunnlag

Lånegrunnlaget kan inkludere alle omkostninger ved kjøpet. Det gjelder dokumentavgift, avklaring av forkjøpsrett i borettslag, tinglysningsgebyr, pantenoteringsgebyr, etableringsgebyr og depotgebyr. Gebyrer for etablering av lån og tinglysning av sikkerhet til andre enn Sør-Varanger kommune, tas ikke med i låneberegningen.

5.3. Rente- og avdragsvilkår

Rente- og avdragsvilkår fastsettes av Departementet og Husbanken etter retningslinjer vedtatt av Stortinget. Kommunen påplusser husbankrenten med 0,25 prosentpoeng til dekning av administrative kostnader.

Lånet gis som annuitetslån.

Nedbetalingstid blir vurdert ut ifra søkers betjeningsevne. Lån inntil kr 100.000,- skal likevel kunne nedbetales innenfor 15 år, og lån over kr 100.000,- skal kunne nedbetales innenfor 30 år.

I særlige tilfeller kan kommunen innvilge nedbetalingstid på inntil 50 år. Det forutsettes i slike tilfeller at låntaker har varig lav inntekt, at det sannsynliggjøres at boligen tilfredsstiller husstandens behov over lang tid og at tilgjengelige private boliger i området er uegnet og/eller innebærer høyere utgifter enn startlånet og at det dokumenteres at kommunen ikke anser det som økonomisk forsvarlig å gi lån med kortere nedbetalingstid.

I utgangspunktet gis det lån uten avdragsfri periode, men i særlige tilfeller etter behovsprøving, kan det gis avdragsfri periode med inntil 6 måneder av gangen.

Låntaker kan velge mellom flytende eller fast rente.

Det kan stilles krav til at lånet innvilges med fast rente etter en vurdering av søkers fremtidige betjeningsevne. Disse lånene vil da være fristilt i forhold til bestemmelser om over- og underkurs.

5.4. Sikkerhet for startlån

Startlån gis som gjeldsbrevlån. Startlån fra kommunen skal sikres med pant i boligen eller adkomstdokumenter til boligen.

Lånesøker skal - enten alene eller sammen med andre - være andelseier eller hjemmelshaver til eiendommen. Når det gjelder ektepar, registrerte partnere og samboere skal begge stå som andelseiere eller hjemmelshaver til eiendommen.

Når det gjelder lån i forbindelse med oppføring av bolig, skal sikkerheten for lånet ligge innenfor de totale anleggskostnader, inkludert verdien av eget arbeid.

Dersom boligen står på en festetomt, skal festekontraktens varighet svare til lånets løpetid, eller det må fremgå av festekontrakten at denne ikke kan utløpe så lenge det hviler kommunal panteheftelse på eiendommen.

5.5 Forhold til innkrevende bank

Sør-Varanger kommune har avtale med Lindorff som omfatter administrasjon og innkreving av startlån.

5.6. Behandlingsutvalg

Søknader om startlån saksbehandles av boligøkonomisk rådgiver og vedtas i Startlånutvalget.

Startlånutvalget består av: økonomisjef, enhetsleder for barne- og familieenhet og en politisk valgt representant fra formannskapet.

Boligøkonomisk rådgiver er sekretær for Startlånutvalget.

5.7. Forhåndstilsagn

Kommunen utsteder et forhåndstilsagn som bekreftelse på finansiering fra kommunen under forutsetning av at boligen oppfyller gitte vilkår. Lånesøker må ha tett dialog med kommunen på om boligen oppfyller de forutsetninger som er gitt i forhåndstilsagnet.

Forhåndstilsagnet vil normalt ha en gyldighet på 3 måneder.

5.8: Forutsetning før utbetaling av startlån

Før lån utbetales skal det foreligge brukstillatelse på boligen ved nybygg. Det forutsettes videre at boligen oppfyller de vilkår som er satt i forhåndstilsagnet eller er innenfor disse retningslinjene.

Utbedring – og/eller tilpasningsarbeidet skal utføres fagmessig i hht gjeldende forskrifter og standarden skal være rimelig og nøktern. Regninger/ fakturaer for utførte utbedringsarbeid leveres til Sør-Varanger kommune som sender disse til Lindorff til betaling.

6: I LÅNEPERIODEN

6.1. Overføring av lån til ny pantesikkerhet

Lånet kan ikke overføres til ny pantesikkerhet.

6.2. Overføring av lån

Ved samlivsbrudd kan en av partnere søke om overtakelse av startlånet dersom begge parter var låntakere.

6.3. Transport av bostøtte

Det forutsettes at lånesøker gir Sør-Varanger kommune adgang til å få overført bostøtte til dekking av forfalte renter og avdrag i forbindelse med mislighold av startlånet jfr. Lov om bostøtte § 9.

7: KLAGE

7.1. Klageadgang

Det er klageadgang etter forvaltningslovens regler om kommunens vedtak om tildeling, utmåling av startlån og avslag på søknader om startlån.

Klagen må være skriftlig og sendes til den enhet som har truffet vedtaket. Klagen skal begrunnes med henvisning til det vedtak klagen gjelder samt informere om hvilke endringer som skal tas hensyn til.

Klagefristen er tre uker fra underretningen om vedtaket er kommet fram.

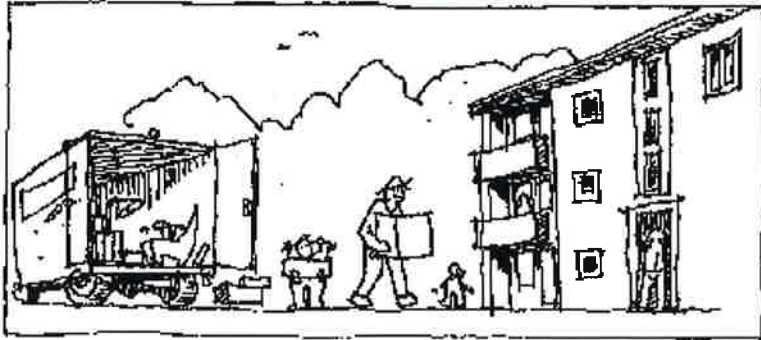
8: ENDRINGER I RETNINGSLINJER FOR STARTLÅN

Startlånutvalget delegert fullmakt til å harmonisere kommunens regelverk til de endringer som gjøres i Husbankens gjeldende regelverk for startlån.

Reglement for startlån fra Sør-Varanger kommune

Vedtatt i kommunestyret 24.02.2011

Innenfor gjeldende retningslinjer ytes startlån, opptatt av Sør-Varanger kommune for videreutlån.

1. Overordnede rammer

Reglementet er vedtatt av kommunestyret med hjemmel i lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner, og forskrift om årsbudsjett, fastsatt av KRD 15.12.00

2. Behandlingsutvalg

Startlån skal behandles av saksbehandler og vedtas i behandlingsutvalg for startlånssaker.

Behandlingsutvalget består av: Økonomisjef, virksomhetsleder for sosialtjenesten og 1 politisk valgt representant fra formannskapet.

3. Formål

Startlån tildeles fra husbanken til Sør-Varanger kommune for videre utlån, og skal bidra til å skaffe og sikre egnede boliger for unge og vanskeligstilte på boligmarkedet. Lånet skal være et finansieringstilbud for boligtiltak som vanligvis ikke gis lån i ordinære kredittinstitusjoner.

4. Hvem kan få lån

Startlån kan gis til enkeltpersoner til boligformål.

Startlån er behovsprøvd og kan omfatte blant andre unge i etableringsfasen, barnefamilier, enslige forsørgere, funksjonshemmede, flyktinger, personer med rusproblemer, bostedsløse, personer med oppholdstillatelse på humanitært grunnlag og andre økonomisk vanskeligstilte husstander.

Det gis som hovedregel ikke lån til mindreårige eller umyndiggjort.

For å bli vurdert som startlånssøker må søker bekrefte skriftlig overfor kommunen at vedkommende ikke får lån i ordinære banker. Her gjelder egne regler for topplån/kombinasjonslån.

Kommunen kan innhente kredittopplysninger fra selskaper og offentlige organer.

5. Hva det kan gis lån til

Tilsagn/vedtak om lån forutsetter at det er tilgjengelige budsjettmidler.

Boligen skal være egnet for husstanden, rimelig og nøktern i forhold til prisnivået på stedet. Det er en forutsetning at boligen ikke er dyrere enn at søker kan klare å betjene boutgiftene over tid og fortsatt ha nødvendige midler igjen til livsopphold. Minste kravet til husstandens levekostnader settes lik Husbankens satser.

Det gis normalt ikke lån til husstander som har bolig å selge.

Kommunen kan gi lån til husstander for:

a) Kjøp av bolig

Lånet kan nyttes til kjøp av selveide helårsboliger og andre type bygg som etter utbedring skal nyttes til bolig.

Startlån kan gis som fullfinansiering eller topplån ved kjøp av egen bolig.

Som hovedregel skal kjøpet forestås av autorisert eiendomsmegler.

For boliger i borettslag vil både kjøpesum og andel fellesgjeld bli lagt til grunn for vurderingen.

Kombinasjonen, kjøp og utbedring, kan være et godt alternativ for enkelte husstander, som for eksempel unge i etableringsfasen, etter som dette ofte er blant de rimeligste løsningene. I så fall blir kostnadene både for kjøp og utbedring lagt til grunn ved vurderingen.

b) Utbedring av bolig

Startlån kan gis til utbedringer.

c) Oppføring av bolig

Startlån kan gis som topplån ved oppføring av ny bolig.

d) Refinansiering

Startlån kan benyttes til refinansiering av dyre lån for å unngå at søkeren må flytte fra hjemmet sitt.

Startlån kan benyttes til nedbetaling/refinansiering av andre kreditorer og dyre lån ved kjøp av bolig.

f) Forhåndsgodkjenning

Kommunen kan gi en skriftlig godkjenning om at lånesøker vil få startlån hvis søker finner en egnet bolig. Forhåndsgodkjenning er gyldig i seks måneder fra tilsagnsdato.

6. Låneutmåling

Startlånet kan benyttes til å fullfinansiere bolig eller benyttes som topplån der andre kredittinstitusjoner gir grunnfinansiering. Som prinsipp kan kommunen legge til grunn at startlånets størrelse i den totale finansieringen er større dess mer vanskeligstilt husstanden er. For særlig vanskeligstilte husstander kan startlånet brukes i kombinasjon med boligtilskudd.

Lånesøker skal dokumentere at husstanden sine fremtidige inntekter og eventuelle stønader er tilstrekkelig til å betale renter og avdrag på lån i tillegg til andre leveutgifter. Lånerammen fastsettes innenfor 100 % av kjøpesum, nybyggings-, utbedrings- og refinansieringskostnader pluss eventuelle omkostninger. Størrelsen på lånet vil også bli vurdert ut fra den enkelte søkers økonomi og andre lånegiveres tildeling.

Som hovedregel skal startlånet ikke overstige boligens markedsverdi (salgsverdi) som fremkommer på boligens taksdokument/verdivurdering.

Dersom kommunen mener at lånetakers økonomiske situasjon eller andre forhold på låntakerens side tilsier at de bør avstå fra å ta opp lånet, skal kommunen skriftlig underrette låntakeren om dette. Dersom kommunen ikke gjør dette kan låntakerens forpliktelser lempes for så vidt det finnes rimelig, dette jf finansavtaleloven § 47.

7. Rente- og avdragsvilkår

Rente- og avdragsvilkårene fastsettes av Departementet og Husbanken etter retningslinjer vedtatt av Stortinget.

Sør-Varanger kommune tilbyr husbankens flytende- eller fastrenter med et påslag på 0,25 prosentpoeng til dekning av administrative kostnader.

Maks 30 års nedbetalingstid.

8. Sikkerhet for lånet

Startlån gis med pant i boligen.

9. Utbetaling

Utbetaling kan først skje når lånedokumentene er sikret, og det er tatt pant i boligen eller adkomstdokumenter.

Ved refinansiering skal kommunen sørge for at lånet får best mulig prioritet.

Dersom lånetaker selger, leier bort eller på annen måte disponerer boligen på en slik måte at forutsetningene for lånet blir vesentlig endret, kan kommunen kreve at lånet blir innbetalt straks eller med kortere avdragstid.

10. Overføring av lån

Ved samlivsbrudd kan en av partene søke om overtakelse av startlånet dersom begge parter var låntakere.

11. Klageadgang

Det er anledning til å klage på kommunens vedtak om tildeling, utmåling, avvisning og avslag på lån eller tilskudd. Klagen må være skriftlig og sendes kommunen. Klagen må begrunnes og skal nevne det vedtaket det klages over. Klagefristen er tre uker fra underretning om vedtaket er kommet fram.

Det er også klageadgang på kommunens vedtak om tildeling, utmåling, avvisning og avslag på lån eller tilskudd etter forvaltningslovens regler.

12. Forhold til innkrevende bank

Det er utarbeidet en avtale mellom Sør-Varanger kommune og Lindorff som omfatter administrasjon og innkreving av startlån.

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Lande, Svanhild Apeland Enhetsleder: Lande, Svanhild Apeland, tlf. 78 97 75 54	Dato: 22.01.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Alstadsæter, Tove	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Formannskapet	014/17	01.02.2017
Kommunestyret	020/17	15.02.2017

FELLES KJØKKEN - KIRKENES STORKJØKKEN - FREMLEGGELSE AV STIFTELSESDOKUMENTER

Vedlagte dokumenter:

VALG AV STYREMEDLEM, KIRKENES STORKJØKKEN AS
Beslutningsunderlag Kirkenes Storkjøkken AS
MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 30.03.16 - VALG AV STYREMEDLEM,
KIRKENES STORKJØKKEN AS
VALG AV STYREMEDLEM - FELLES KJØKKEN NYE KIRKENES SYKEHUS
Beslutningsunderlag Kirkenes Storkjøkken AS (554484)
SVAR PÅ SPØRSMÅL FRA SV V/PÅL GABRIELSEN
Forslag fra Staal Nilsen, FRP - sak 008-16, Valgkomitemøte 13.06.16
KST 15.06.16 - Fellesforslag fra SP, Cecilie Hansen og SV, Pål Gabrielsen, sak 41-16
KST 15.06.16 - forslag fra SV, Pål Gabrielsen, sak 41-16
SPØRSMÅL I FORBINDELSE MED SAK 42/16 FELLES KJØKKEN KIRKENES SYKEHUS -
PRIVATISERING AV TJENESTER
NKS JURIDISK UTREDNING FELLES PRODUKSJONSKJØKKEN
SENDER E-POST: NKS JURIDISK UTREDNING FELLES PRODUKSJONSKJØKKEN
2014.05.15
MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 15.06.16 VALG AV STYREMEDLEM -
FELLES KJØKKEN NYE KIRKENES SYKEHUS
stiftelsesdokument kirkenes storkjøkken as 22.desember 2016
MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 29.02.12: NYE KIRKENES SYKEHUS -
DELTAKELSE I FORPROSJEKT NYBYGG
NYE KIRKENES SYKEHUS
STYRINGSBOKS 2 FORPROSJEKT KIRKENES 120117.PDF

INTENSJONSAVTALE - FELLES PRODUKSJONSKJØKKEN SØR-VARANGER KOMMUNE
OG KIRKENES NYE SYKEHUS
KST 240413-FORSLAG FRA SV
MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 24.04.13: INTENSJONSAVTALE -
FELLES PRODUKSJONSKJØKKEN SØR-VARANGER KOMMUNE OG KIRKENES NYE
SYKEHUS

Dokumenter i saken:

2016012866 MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 15.06.16 VALG AV
STYREMEDLEM - FELLES KJØKKEN NYE KIRKENES SYKEHUS
2016012635 NKS JURIDISK UTREDNING FELLES PRODUKSJONSKJØKKEN
2016012377 SVAR PÅ SPØRSMÅL FRA SV V/PÅL GABRIELSEN
2016012345 SPØRSMÅL I FORBINDELSE MED SAK 42/16 FELLES KJØKKEN
KIRKENES SYKEHUS - PRIVATISERING AV TJENESTER
2016006650 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 30.03.16 - VALG AV
STYREMEDLEM, KIRKENES STORKJØKKEN AS

Kort sammendrag:

Saken om opprettelse av felles kjøkkendrift mellom Sør-Varanger kommune og Finnmarkssykehuset har vært politisk behandlet flere ganger, senest 15.06.16 hvor det ble gjort følgende vedtak:

«Kommunestyret har behandlet saken i møte 15.06.2016 og det er fattet følgende vedtak:

Valg av generalforsamling og styremedlemmer fra Sør-Varanger kommune:

Sør-Varanger kommunes generalforsamling, 50 %-andel: Rune Rafaelsen

Sør-Varanger kommunes styremedlem, politisk: Steffen Mong

Sør-Varanger kommunes styremedlem, administrasjon: Guri Bongo, kjøkkensjef.»

I Valgkomiteens vedtak i samme sak, sak nr 008/16 ble det gjort følgende vedtak:

«Selskapets aksjonæravtale og vedtekter skal godkjennes av kommunestyret.»

Både styret i Finnmarkssykehuset og Valgkomiteen i Sør-Varanger kommune har dermed bedt om å få Stiftelsesdokumentene fremlagt. Bakgrunn for dette er at begge parter ønsker å se at forholdene rundt overdragelse og ansattes rettigheter er godt ivaretatt.

Faktiske opplysninger:

Samarbeidsprosjekt mellom Finnmarkssykehuset og Sør-Varanger kommune om å opprette

felles kjøkken går langt tilbake i tid, og har vært gjenstand for politisk behandling i flere omganger:

«KST-009/06 VEDTAK:

Kommunestyret i Sør-Varanger vedtar at det inngås et forpliktende samarbeid mellom Kirkenes Sykehus/Helse Nord og Sør-Varanger kommune om drift av felles kjøkken.

Administrasjonssjefen gis fullmakt til å inngå bindende avtale om oppstart av AS med:

- Investeringsbudsjett på kr 410 000,- (Sør-Varanger kommunes andel), dekket av låneopptak.
- Budsjetterte driftskostnader på 5 621 000,-
- Aksjekapitalinnskudd på kr/eiendeler verdt kr 50 000,- (Sør-Varanger kommunes andel), dekket av disposisjonsfond.
- Lønn til prosjektleder for igangsettelse av AS på inntil kr 200 000,- (Sør-Varanger kommunes andel), dekket innenfor budsjettet til helse og sosial.
- Administrasjonssjefen gis fullmakt til å fremforhandle de nødvendige avtaler vedrørende oppstart av AS.»

Av ulike årsaker ble arbeidet med felles produksjonskjøkken stanset av Helse Finnmark dels på grunn av lokaliseringsproblematikken.

Da Helse Finnmark senere var i gang med planlegging av nye Kirkenes sykehus ble det igjen aktuelt å realisere et felles produksjonskjøkken lokalisert i det nye sykehuset, og følgende vedtak ble gjort:

«Kommunestyrets vedtak i sak 014/12:

Kommunestyret vedtar å sette av 1,0 mill.kr til disposisjon for forprosjekt Nye Kirkenes sykehus. Midlene disponeres av rådmannen. Kommunestyret holdes fortløpende orientert om prosjektet og bruk av midlene.

Sør-Varanger kommune skal delta i styringsgruppen med kommuneoverlegen og rådmannen.»

«Kommunestyrets vedtak i sak 021/13:

Sør-Varanger kommunestyre gir sin tilslutning til å gå videre med selskapsdannelse av et AS sammen med Helse Finnmark om et felles produksjonskjøkken. Produksjonskjøkkenet skal etableres i Nye Kirkenes sykehus og fremstå som et driftsselskap.

Kommunestyret vedtar videre at intensjonen er en eierandel på 50 % hver.

Rådmannen gis fullmakt til å fremforhandle en selskapsavtale på vegne av kommunen. Selskapsavtalen skal endelig vedtas av kommunestyret.»

«Kommunestyret har behandlet saken i møte 30.03.2016 og det er fattet følgende vedtak:

Saken ble trukket.»

«Kommunestyret har behandlet saken i møte 15.06.2016 og det er fattet følgende vedtak:

Valg av generalforsamling og styremedlemmer fra Sør-Varanger kommune:

Sør-Varanger kommunes generalforsamling, 50 %-andel: Rune Rafaelsen

Sør-Varanger kommunes styremedlem, politisk: Steffen Mong

Sør-Varanger kommunes styremedlem, administrasjon: Guri Bongo, kjøkkensjef.»

I dag foregår Sør-Varanger kommunes matproduksjon på kjøkkenet på Wesselborgen. Dette kjøkkenet er slitt og utdatert, og kommunen driver pr i dag på dispensasjon. Kommunens alternativ til å inngå samarbeid med Finnmarkssykehusets kjøkkendrift er å bygge nytt eget kjøkken. En slik løsning anses å være vesentlig dyrere enn å utnytte stordriftsfordelen og inngå samarbeid med Finnmarkssykehuset. Prosessen har vært lang og har pågått i flere runder, og begge parter er godt kjent med forslaget til løsning. De ansatte hos begge parter er sterkt involvert, og tillitsvalgte er med i prosessen.

Det har pågått to vesentlige diskusjoner rundt selskapsdannelsen hos begge parter. Det ene er valg av selskapsform, og det andre er behovet knyttet til å sikre de ansattes rettigheter.

Valg av selskapsform er utredet av advokat i to omganger, senest i Stenstrup Stordranges notat fra 15.mai 2014 hvor det tydelig fremgår at det kun finnes et mulig valg av selskapsform mellom disse to partene i forhold til helseforetaksloven og kommuneloven, altså aksjeselskap (AS). Imidlertid må en være klar på at det ikke er snakk om AS i tradisjonell form, men et AS som er sterkt regulert av vedtekter og aksjonæravtale knyttet til

avkastning og ansattes rettigheter.

I forslaget til Stiftelsesdokumenter for Kirkenes Storkjøkken AS fremgår det følgende av

«Vedtektenes § 3:

Selskapets formål er å produsere god ernæringsmessig mat som dekker det felles behov aksjeeierne i selskapet har. Selskapet skal ikke, i særlig grad (maks 15 % av totalproduksjonen), inngå avtale med andre uten enstemmig samtykke av generalforsamlingen. Salg av matproduksjon til eierne skal foregå til selvkost. Da selskapet ikke har krav på seg til overskudd, skal det heller ikke utbetales utbytte til eierne.»

«Vedtektenes § 4:

Alle ansatte ved dagens kjøkken i både Sør-Varanger kommune og ved Finnmarkssykehuset HF får tilbud om ansettelse i det nye selskapet Kirkenes Storkjøkken AS.»

og «Aksjonæravtalen § 5:

Dagens kjøkkenansatte fra SVK og Fin HF overdrages til det nye selskapet, i henhold til gjeldende lover og regler for virksomhetsoverdragelse. Det skal legges til grunn en videreføring av ansattes avtaler og rettigheter (lønn og pensjon) i videre prosess. Dette innebærer 15,6 årsverk. Det er utarbeidet oppsett personellbehov ved hovedkjøkken, postkjøkken samt transport/logistikk.»

Nedenfor gjengis stiftelsesdokumentet i sin helhet:

STIFTELSESDOKUMENT FOR KIRKENES STORKJØKKEN AS

Vedtatt på stiftelsesmøte og generalforsamling mandag 20.12.2016.

Stifterne :

- Sør Varanger kommune, Rådhusplassen 3, 9900 Kirkenes – org nr 942 110 286, og
- Finnmarkssykehuset HF, Sykehusvegen 35, 9601 Hammerfest – org.nr 983 974 880,

er enige om i fellesskap å stifte Kirkenes Storkjøkken as.

1. VEDTEKTER KIRKENES STORKJØKKEN AS

(vedtatt på stiftelsesmøte og generalforsamling mandag 20.12.2016)

§ 1

Selskapets navn er Kirkenes Storkjøkken as

§2

Selskapets forretningsadresse er Finnmarkssykehuset HT Kirkenes Nye Sykehus/Kirkenes Storkjøkken as, 9900 Kirkenes.

§3

Selskapets formål er å produsere god ernæringsmessig mat som dekker det felles behov aksjeeierne i selskapet har. Selskapet skal ikke, i særlig grad (maks 15 % av totalproduksjon), inngå avtale med andre uten enstemmig samtykke fra generalforsamlingen. Salg av matproduksjonen til eierne skal foregå til selvkost. Da selskapet ikke har krav på seg til overskudd, skal det heller ikke utbetales utbytte til eierne.

§4

Alle ansatte ved dagens kjøkken i både Sør-Varanger kommune og ved Finnmarkssykehuset HF får tilbud om ansettelse i det nye selskapet Kirkenes Storkjøkken as.

§5

Selskapets aksjekapital er på en million kroner (1.000.000,-), fordelt på ettusen (1000) aksjer. Aksjens pålydende er kr. 1000,- Aksjene fordeles likt mellom Sør-Varanger kommune og Finnmarkssykehuset HF

§6

Følgende krav stilles til aksjeeierne og de som skal erverve aksjer i selskapet :

- a) De må oppfylle krav som stilles til oppdragsgivere i Lov om offentlige anskaffelser § 2.
- b) De må ikke drive virksomhet som må ansees å være i konkurranse med selskapets virksomhet, jfr pkt 3 i vedtektene.

§7

Overdragelse av aksjer er betinget samtykke fra en enstemmig generalforsamling.

Ved overdragelse har andre aksjonærer forkjøpsrett. Ønsker flere å gjøre forkjøpsretten gjeldende, fordeles aksjene etter samme forhold som de besitter aksjer. Overdragsespris ved bruk av forkjøpsrett skal være lik aksenes pålydende.

Den som ønsker å overdra sine aksjer skal skriftlig meddele dette til styret. Dersom styret samtykker til overdragelse, settes en frist til 2 måneder til de øvrige aksjonærer å gjøre forkjøpsretten gjeldende. Overdragelsen må være erlagt innen 14 dager etter at forkjøpsretten er tildelt. Styret foretar endelig tildeling av aksjene.

Samtykke kan kun nektes på følgende vilkår : Erverver oppfyller ikke kravene som stilles til aksjeeiere jfr vedtektenes § 5 i vedtektene.

§8

Selskapets styre skal ha 6 medlemmer. Sør Varanger kommune og Finnmarkssykehuset HF utpeker 2 medlemmer hver. De ansatte i Kirkenes Storkjøkken velger selv en representant til styret med egen vara. Det siste styremedlem (6) som skal være styrets leder utpekes av Sør-Varanger kommune og Finnmarkssykehuset HF i fellesskap. Styreleder velges for 2 år. Nestleder utpeker styret selv.

Styrets instruks vedtas av generalforsamlingen. Styremedlemmene funksjonstid er 2 år. Ved første generalforsamling gis 2 av styremedlemmene en funksjonstid på kun 1 år, - en valgt av Sør-Varanger kommune og en fra Finnmarkssykehuset HF. De ansatte velger sin representant inklusive vara med ei funksjonstid på 2 år.

§9

Selskapet skal ha en daglig leder som ansettes av styret. Daglig leder skal minst hver 3. mnd skriftlig i møte gi styret orientering om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling, jfr aksjeloven. Det skal signeres protokoll fra møtene.

§10

Styrets leder sammen med ett styremedlem tegner/signerer selskapets firma. Styret kan meddele prokura. Daglig leder tegner selskapet innen sitt ansvarsområde.

§11

Selskapets aksjer skal ikke registreres i noe verdipapirregister.

§12

Ordinær generalforsamling avholdes i Kirkenes innen utgangen av juni måned, med minst 14 dagers varsl til aksjonærene. På ordinær generalforsamling behandles :

- Årsregnskap med årsberetning og fastsettelse av resultat og balanse.
- Disponering av årets resultat

- Valg av styre, styrets leder og fastsettelse av godtgjørelse til styret.
- Valg av revisor og fastsetting av dennes godtgjørelse.
- Andre saker som iht lov eller vedtekter hører innunder generalforsamlingen.

§13

Alle vedtak på generalforsamling må være enstemmige, om ikke annet er bestemt i vedtektene eller tvingende lovbestemmelser er til hinder for dette.

§14

Vedtak om evt oppløsning av selskapet krever ikke enstemmighet på generalforsamlingen. Det er tilstrekkelig at Sør-Varanger kommune eller Finnmarkssykehuset HF ønsker oppløsning. Selve gjennomføring av oppløsning følger aksjeloven, og eventuell egen avtale mellom Sør-Varanger kommune og Finnmarkssykehuset HF.

§15

Dersom lovverket endres slik at det åpnes for andre lovlige samarbeidsformer mellom helseforetak og kommuner, skal det vurderes om felles matproduksjon fortsatt skal skje gjennom aksjeselskap eller ikke.

§16

For øvrig vises til gjeldende aksjelovgivning.

2. AKSJONÆRAVTALE KIRKENES STORKJØKKEN AS

(Vedtatt på stiftelsesmøte og generalforsamling mandag 20.12.2016)

§ 1

Selskapets navn er Kirkenes Storkjøkken as

§2

Selskapets forretningsadresse er Finnmarksykehuset HT Nye Kirkenes Sykehus/Kirkenes Storkjøkken as, 9900 Kirkenes.

§3

Selskapets formål er å produsere god ernæringsmessig mat for aksjeeiernes forpleiningsbehov, etter nærmere avtale inngått mellom disse. Selskapet skal ikke, i særlig grad (maks 15 % av totalproduksjon), inngå avtale med andre uten enstemmig samtykke fra generalforsamlingen. Salg av matproduksjonen til eierne skal foregå til selvkost. Da selskapet ikke har krav på seg til overskudd, skal det heller ikke utbetales utbytte til eierne.

§4

Det skal ikke betales utbytte til eierne, da det er ei målsetting at selskapets produksjon av mat skal «selges» videre til eierne til selvkost.

§5

Dagens kjøkkenansatte fra SVK og Fin HF overdrages til det nye selskapet, i henhold til gjeldende lover og regler ref virksomhetsoverdragelse. Det skal legges til grunn en videreføring av ansattes avtaler og rettigheter (lønn og pensjon) i videre prosess. Dette innebærer 15,6 årsverk. Det er utarbeidet oppsett personellbehov ved hovedkjøkken, postkjøkken samt transport/logistikk.

§6

På stiftelsestidspunktet er Sør-Varanger kommune sitt behov stipulert til 110 kostdøgn (1 kostdøgn er fro/lunsj/middag/kvelds) fordelt på brukere på Wesselborgen, Prestøyhjemmet, eldresenteret, Tangenlia, dagsentre og hjemmeboende brukere. Finnmarkssykehuset HF har på stiftelsestidspunktet er stipulert behov på om lag 60 kostdøgn. Totalt beregnes samla produksjonskapasitet på stiftelsestidspunktet til å være omlag 170 kostdøgn. På sikt stipuleres et produksjonsbehov på 240 kostdøgn (170 til SVK og 70 til sykehuset)

§7

Eierne er enige om at det utarbeides en priskalkyle 2 ganger pr år som viser samla kostdøgnpris, og at selskapet fakturerer lik pris pr kostdøgn til både SVK og Finnmarkssykehuset HF. Hjemmeboende brukere betaler kostpris iht eget regulativ. Pris pr kostdøgn inneholder kostnader til råvarer, lønn produksjon inklusive, husleie, FDV, transport, – men ingen fortjeneste. Et kostdøgn er satt sammen ved middag 50 %, frokost 20 %, kvelds 20% og mellommåltid/drikke 10%. Det gjennomføres et forhandlingsmøte 2 gang pr år mellom selskapet og bestillerne – slik at en blir enige om neste 6 mnd gjeldende kalkyle.

§8

Selskapets leiekontrakt med byggets eier gjennomgås 1 gang pr år, og protokollføres som gjennomgått i selskapets styrereferat (nov/des hvert år).

§9

Finansiering av selskapets drift skjer ved at kunde (kommune/sykehus) bestiller sitt antall kostdøgn – ved at det oversendes signerte bestillingslister fra de ulike enhetene (rekvisisjon). Dette danner grunnlag for oppsett faktura inklusive mva som selskapet sender 1 gang pr mnd til kundene. Betalingsfrist er pr 30 dager.

§10

Ved oppstart av selskapets normale drift juni 2017 sender selskapet en engangs akonto-utbetaling på 30 % av avtalte budsjett ut oppstartsåret 2017. Dette innebærer 30 % av godkjent stipulert budsjett 1/6-17 og ut kalenderåret 2017. Dette for å sikre en likviditet mht oppstarten (innkjøp av varelager/sikre lønnsutbetalinger, husleie ol). Senere faktura avregnes mot akonto-utbetalingen, slik at når første år (2017 er utført skal saldo være i balanse).

§11

Eierne er enige om gjeldende prosedyre mht fortrinnsrett emisjon, aksjesalg, godkjenning, pris – se vedtektenes § 6

§12

Styresammensetning og valg av denne – se vedtektenes § 7/8/9

§13

Flertallsrett/vetorett

Se vedtektenes § 13/14

Eierne er enige om at selskapets vedtekter går foran aksjonæravtalen ved uenighet.

- 3.** Selskapets formål er også beskrevet både i vedtekter og aksjonæravtale.
- 4.** Hver av stifterne tegner seg med 500 aksjer hver, pålydende kr 1000,-. Stiftelseskostnadene er inkludert i aksjekapitalen.
- 5.** Aksjeinnskuddet skal være fullt innbetalt innen 20. januar 2017.
- 6.** Selskapet har følgende styre, utpekt iht bestemmelser og vedtekter :
  - Kjetil Langseth, [REDACTED], styremedlem og styrets leder,
  - Steffen Veshovde Mong, [REDACTED], politisk valgt fra Sør-Varanger kommune
  - Guri Merete Bongo, [REDACTED], valgt fra Sør-Varanger kommune
  - Frode Johannessen, [REDACTED], valgt fra administrasjon til Finnmarkssykehuset HF
  - Sigrid Jensen, [REDACTED], valgt fra administrasjon til Finnmarkssykehuset HF
  - Håkon Antila, [REDACTED], ansattes valgte styremedlem til Kirkenes storkjøkken
  - Astrid Mathisen, [REDACTED], vararepresentant ansatte Kirkenes Storkjøkken as
- 7.** Selskapets valgte revisor er DEGERSTRØMS REVISJON AS, 9900 Kirkenes (org nr: 911 879 999),

og valgt regnskapsfører er REGNSKAPSBYRÅET PLUSS AS, 9900 Kirkenes (org nr: 967 297 410).
- 8.** Selskapet har en åpningsbalanse på kr 1.000.000,-. Detaljert oversikt bekreftet av bank/revisor iht aksjeloven er vedlagt.

Selskapet har følgende stiftelseskostnader :

Gebyrer Brønnøysund	kr. 7000,-
Honorar revisor/bank	kr. 5.000,-
Diverse smårekvisita	kr. 1.500,-

- 9.** Stifterne bekrefter herved med sine underskrifter at selskapet er stiftet :

Kirkenes 20.12.2016

Sør-Varanger kommune

Finnmarkssykehuset HF

v/Ordfører

v/styreleder

10.

ÅPNINGSBALANSE Kirkenes Storkjøkken as, 20.12.2016

EIENDELER:

Bankinnskudd kr 1.000.000,-

Sum eiendeler kr 1.000.000,-

EGENKAPITAL OG GJELD:

Aksjekapital kr 1.000.000,-

Sum egenkapital og gjeld kr 1.000.000,-

Åpningsbalansen er satt opp etter regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Kirkenes 20.12.2016

Underskrift revisor

*

Stiftelsesutgiftene vil senere fremkomme som en negativ egenkapitalpost dersom utgiftene dekkes av aksjeinnskuddet uten innbetaling av overkurs (jf. aksjeloven § 2-8, 4. ledd).

Stiftelsesdokumentene er også behandlet og godkjent i styret til Finnmarkssykehuset.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret tar stiftelsesdokumentene til Kirkenes Storkjøkken AS til etterretning.

Behandling 01.02.2017 Formannskapet

Saksordfører: Alstadsæter, Tove

I saksordførers fravær, orienterte Eilif Johannesen, H.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Formannskapet sitt vedtak i sak 014/17:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret tar stiftelsesdokumentene til Kirkenes Storkjøkken AS til etterretning.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Lande, Svanhild Apeland Enhetsleder: Lande, Svanhild Apeland, tlf. 78 97 75 54	Dato: 23.02.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører:	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Valgkomiteen	006/16	30.03.2016
Formannskapet		
Kommunestyret	020/16	30.03.2016

VALG AV STYREMEDLEM, KIRKENES STORKJØKKEN AS

Vedlagte dokumenter:

Beslutningsunderlag Kirkenes Storkjøkken AS

Kort sammendrag:

Tidlig 2017 skal nye Kirkenes Sykehus stå ferdig på Skytterhusfjellet. Sør-Varanger kommune (SVK) og Finnmarkssykehuset (FIN) er godt i gang med samarbeidsprosjektet nytt felles kjøkken som skal levere mat til sykehusets avdelinger, kantine og til kommunens enheter og hjemmeboende.

Maten skal produseres etter kok-kjøll-metoden, en metode som begge parter anser er både god og hensiktsmessig hva gjelder kvalitet på mat og effektivitet. Man har høstet god erfaring fra tilsvarende samarbeidsprosjekt på Skedsmokorset, hvor kjøkkenpersonell fra begge parter har vært på besøk.

Nytt felles kjøkken har fått navnet Kirkenes Storkjøkken og skal organiseres som et aksjeselskap (AS) hvor begge parter eier 50 % hver. Prosjektgruppa, som består av prosjektleder, fagpersoner fra kjøkken, HR og økonomi fra begge parter, har utarbeidet en plan for videre etablering og oppstart av selskapet, og har lagt en del forutsetninger til grunn for det videre samarbeidet.

Etablering av AS'et skal gjennomføres vår 2016. Dette krever politisk behandling i SVK og behandling i styret i FIN for å fastsette egenkapital og styremedlemmer.

Det skal etableres et midlertidig styre, hvor prosjektgruppa har definert medlemmene til å bestå av en uavhengig styreleder, to representanter fra SVK og to representanter fra FIN. For Sør-Varanger kommune sin del anses det hensiktsmessig at en representant skal ha kjøkkenfaglig bakgrunn, og et medlem skal velges politisk.

I tillegg skal hver av partene stille med en representant som skal være partenes generalforsamling.

Faktiske opplysninger:

Sentralkjøkkenet til Sør-Varanger kommune er i dag plassert på Wesselborgen. Sentralkjøkkenet produserer mat til institusjonene i kommunen og til hjemmeboende brukere med vedtak om middagslevering. Produksjonsmetoden ved dagens kjøkken er «kok og server», det vil si at maten kokes ved kjøkkenet, og leveres varmt ut til enhetene. Enhetene må umiddelbart servere maten til beboerne.

Storkjøkkenet i lokalene til Nye Kirkenes Sykehus vil produsere mat etter metoden «kok og kjøle». Det vil si at alle supper, grøter, lapskausar o.l. vil kokes i store mengder under trykk. De pakkes varm i spesielle poser og kjøles hurtig ned. Stykkmat slik som kjøtt, fisk og annen ømfintlig mat kokes i posene. Denne metoden gjør at smak og næringsstoffer beholdes bedre i maten enn ved «kok og server» -metoden. I tillegg blir ikke maten utsatt for ytre påvirkning slik at den forringes, og dette gjør at maten får lang holdbarhet.

Maten til institusjonene merkes, og skal leveres to ganger i uken. All mat skal distribueres i kjølebil for å ivareta mattryggheten. Ved institusjonene må maten oppbevares i egne kjøleskap.

Ved institusjonene vil det være personell fra Kirkenes Storkjøkkenet AS som bistår i mattilberedning. Oppgavene blir å klargjøre frokost/kveldsmat, varme grøt, ordne kaffe og mellommåltider, varme middag, håndtere spesialkost, tilberede middager til de som har

behov for moset mat, og til baking. Dette vil også medføre at pleiepersonalet får bedre tid til beboerne. Ved ny metode vil spisetidene også kunne endres. I dag må middagen serveres kl. 13:00, men ved den nye metoden vil man kunne forskyve middagen slik at den også kan serveres senere.

Ved institusjonene blir middagene varmet opp i egne varmeovner som er plassert på én eller flere avdelinger. Dette gjør at matlukten vil komme nærmere beboerne, som bidrar til en bedre matopplevelse. Det samme gjelder baking som nå vil skje på avdelingene, som gjør at når baksten stekes vil lukten av dette også være nærmere beboerne enn hva som er tilfellet i dagens kjøkken.

Tørrmat vil bestilles fra Storkjøkkenet, på lik linje som det gjøres i dag fra sentralkjøkkenet. Dette vil bli levert ut til enhetene én gang i uken.

Hjemmeboende brukere får maten brakt hjem én gang i uken, og oppbevares i eget kjøleskap. Produksjons- og leveringsmetoden gjør at flere hjemmeboende kan få tilbud om å få brakt mat hjem til seg, dette gjelder også de som bor i distriktene. Maten varmes opp i mikrobølgeovn. De som i dag mottar hjelp til å få servert middagen, vil fortsatt få denne hjelpen. Hjemmebasert omsorg får bedre tid til sine brukere, siden de slipper å hente middager daglig på sentralkjøkkenet slik det gjøres i dag. Tiden kan i stedet brukes for å gi bedre matopplevelse for brukerne som mottar hjelpen. Den nye metoden gjør at fleksibiliteten øker, brukerne kan velge hva de vil spise ut fra det de har i kjøleskapet.

Sentralkjøkkenet i SVK har i dag 9 årsverk fordelt på 12 stillinger, hvorav tre av disse er vakante, og én stilling er et vikariat. Det er enighet om at alle ansatte fra begge selskaper skal overdras til Storkjøkkenet.

Arbeidsmiljøloven (AML) [kapittel 16](#) regulerer arbeidstakernes rettigheter ved virksomhetsoverdragelse. Bestemmelsene i kapitlet kommer til anvendelse ved overdragelsen til Kirkenes Storkjøkken AS som er å definere som en annen arbeidsgiver, jf. aml. [§ 16-1](#). Med overdragelse menes overføring av en selvstendig enhet som beholder sin identitet etter overføringen.

Det er beregnet at samlet bemanning ved Kirkenes Storkjøkken AS vil være 15,6 stillinger. Dette inkluderer en lærling og en daglig leder.

Felles kjøkken Sør-Varanger skal driftes som et aksjeselskap. Valg av selskapsform er grundig utredet av advokatfirma Steensdrup og Drange. Aksjeselskapet skal eies av begge parter med lik aksjeandel, det vil si 50 % hver. I henhold til aksjelovens skal det utnevnes et styre som består av styreleder og styremedlemmer. Prosjektgruppa anbefaler at det

opprettes et midlertidig styre som igangsetter detaljplanleggingen og igangsetting av selskapet. Når det midlertidige styret er fastsatt kan stiftelsesdokument og stiftelsen av selve selskapet starte. Det anbefales at styret består av to representanter fra Finnmarkssykehuset, en uavhengig styreleder og to representanter fra Sør-Varanger kommune. For Sør-Varanger kommune anses det hensiktsmessig med en politisk representant, og en representant fra dagens kjøkken. Prosjektgruppa har igangsatt arbeidet med å finne styreleder.

Forslag til midlertidig styre:

Styreleder

Medlem, Sør-Varanger kommune, politisk

Medlem, Sør-Varanger kommune, administrasjon

Medlem, Finnmarkssykehuset

Medlem, Finnmarkssykehuset

Generalforsamling, Sør-Varanger kommune, 50 % andel

Generalforsamling, Finnmarkssykehuset, 50 % andel

Midlertidig styre og daglig leder når den er ansatt, vil foruten å igangsette selskapsetableringen ha som oppdrag å utarbeide drifts- og forretningsplan. Disse planene skal beskrive og planlegge driften i Kirkenes Storkjøkken AS, inklusiv støttefunksjoner. Det må utarbeides tilsvarende plan for driften i enhetene i SVK og FIN.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Kirkenes Storkjøkken AS skal produsere mat for egne avdelinger både i Sør-Varanger kommune og på Kirkenes sykehus, mat til hjemmeboende og mat til kantina på sykehuset. Selskapet skal drive ut fra en intensjon om selvkost, og at eierselskapene skal faktureres for reell bruk i henhold til avtalen mellom partene.

Sør-Varanger kommune har pr i dag 110 kostdøgn og Finnmarkssykehuset har i dag et behov på 60 kostdøgn. Ved opprettelse av nytt felles kjøkken tar en høyde for en produksjonskapasitet på 250 kostdøgn. Dette gjør det mulig for å øke, eller ta inn andre kundegrupper enn det en har pr i dag.

Kirkenes Storkjøkken AS skal leie lokalene hos Finnmarkssykehuset, og vil få husleiekostnader tilsvarende avskrivninger på kjøkkenet. Investeringskostnaden er satt til 48 mill.kroner for 600 m2. Avskrivningene er satt til 26,4 år, og årlig kostnad vil dermed bli 1,8 mill.kroner. I tillegg vil det årlig påløpe FDV-kostnader med kroner 600 000.

Forutsetningen for driften i Kirkenes Storkjøkken AS er at det skal balanseres opp mot de budsjettene man har pr i dag for å drifte kjøkkenet hos FIN og SVK.

Det forutsettes at faste kostnader som husleie, regnskap, revisjon deles 50/50 mellom de to eierpartene, mens variable kostnader som driftsmidler, mat og lønn dekkes etter faktisk medgått. Sør-Varanger kommune har ca 2/3 av antall kostdøgn, mens Finnmarkssykehuset har 1/3. Begge enheter vil gjennomgå dagens utstyr med fokus på gjenbruk i nytt kjøkken. Ytterligere utstyr må anskaffes. Det er igangsatt anbudsrunder for dette innkjøpet.

En ser for seg tre ulike driftsløsninger som selskapet kan gå inn på. Det må gjøres en vurdering av om det skal ytes årlige tilskudd fra eierne, eller om det skal være en kombinert løsning med tilskudd og betaling pr kostdøgn, eller om det skal være ren kostdøgn-finansiering. Selskapets midlertidige styre må avgjøre valg av form i god tid før budsjett 2017 fastlegges.

I forbindelse med opprettelse av aksjeselskap må det innbetales aksjekapital til selskapet. Aksjekapitalen gjenspeiler selskapets soliditet, det vil si selskapets evne til å håndtere kortsiktig gjeld. Styringsgruppa har drøftet ulike finansieringsmodeller i selskapet, men har

konkludert med at det anbefales at aksjekapitalen minst tilsvarer 1 måneds lønn for selskapets ansatte, og prosjektgruppa foreslår 1 mill.kroner. Sør-Varanger kommune og Finnmarkssykehuset skal eie 50 % av selskapet hver, og selskapets aksjekapital skal innbetales med lik andel. For Sør-Varanger kommune vil det bety en innbetaling av aksjekapital på kr 500 000. Kommunestyret i Sør-Varanger har allerede avsatt midler til aksjekapital og utgifter knyttet til oppstart, totalt 1 mill.kroner, kst 014/12.

Det er ytterligere bevilget kr 780 000 i investeringsbudsjettet for 2016 i Sør-Varanger kommune. Disse midlene skal benyttes til innkjøp av kjøleskap og varmevogner til avdelingskjøkken i kommunen.

Det er avklart at Kirkenes Storkjøkkenet vil kunne inngå i Finnmarkssykehuset sine innkjøpsavtaler, noe som vil medføre stordriftsfordeler for selskapet. Sør-Varanger sine innkjøpsavtaler går ut i løpet av 2017, og må derfor søkes avsluttet tidligere.

Det økonomiske grunnlaget for å inngå samarbeid mellom FIN og SVK om et felles kjøkken forventes å gi gevinst både ved investering og drift. Utgifter til investering i felles produksjonskjøkken er beregnet til å være lavere enn om partene må investere i hver sine kjøkken for å tilfredsstillere og opprettholde dagens og fremtidens krav og kvalitet til forpleining av sine respektive institusjoner. Ved investering i ny teknologi og nye produksjonsmetoder antar man også å kunne rasjonalisere tjenesten totalt sett ved stordriftsfordeler og redusert bemanning.

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Kirkenes Storkjøkken AS opprettes med en aksjekapital på 1 mill.kroner. Eierne er Sør-Varanger kommune og Finnmarkssykehuset som hver skal eie 50 %. Sør-Varanger kommunes andel av aksjekapitalen på 0,5 mill.kroner finansieres av fond 2565135 – Nye Kirkenes sykehus.

Valg av generalforsamling og styremedlemmer fra Sør-Varanger kommune:

Sør-Varanger kommunes generalforsamling, 50 %-andel: _____

Sør-Varanger kommunes styremedlem, politisk: _____

Sør-Varanger kommunes styremedlem, administrasjon: Guri Bongo, kjøkkensjef

Behandling 30.03.2016 Kommunestyret

Saksordfører:

Saken trekkes.

Kommunestyret sitt vedtak i sak 020/16:

Saken trekkes.

Behandling 30.03.2016 Valgkomiteen

Saksordfører:

Saken trekkes

Valgkomiteen sitt vedtak i sak 006/16:

Saken trekkes

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Beslutningsgrunnlag for prosjektet Felles kjøkken Sør-Varanger kommune og Finnmarkssykehuset

1. Oppsummering:

Våren 2015 tok man opp arbeidet fra tidligere for å se på mulighetene for å danne et felles kjøkken for både Finnmarkssykehuset (FIN) og Sør-Varanger Kommune (SVK). Dette har vært utredet tidligere, men ikke igangsatt. Utgangspunktet for at man ser på dette prosjektet igjen er at SVK har et behov for å ruste opp sitt eksisterende kjøkken, og FIN er i gang med bygging av Nye Kirkenes Sykehus (NKS).

Det er pr. i dag ikke muligheter for å utvide det allerede eksisterende kjøkkenet på Wesselborgen, og tidligere undersøkelser har vist at enten må det bygges helt nytt, eller bygge om andre deler av kommunens eiendom. Begge alternativene er kostbare.

For FIN sin del vil det i forbindelse med NKS bli bygget et nytt kjøkken og da ønsket begge partene å se på muligheten for å inngå et samarbeid angående kjøkkendrift.

Det er i prosjektet NKS bestemt at kjøkkendriften på NKS skal etableres som et selvstendig AS. Det er satt ned en samarbeidsgruppe som består av representanter fra SVK og FIN som samarbeider om å få opprettet Kirkenes Storkjøkken AS, samt lage rammer for hvordan samarbeidet skal fungere og hva partene skal samarbeid om. Det er tenkt at dette AS'et skal besørge matleveranse internt til avdelingene på sykehuset, til sykehuskantene og til SVK's aldershjem, hjemmeboende og eldrecenter.

Etablering av AS'et kan gjennomføres vinter/vår 2016. Dette krever behandling gjennom felles styresak både i SVK og i FIN, hvor selve stiftelsen av AS'et blir drøftet, samt at det blir fastsatt egenkapital for AS'et. Ansatte både i kommunen og helseforetaket har vært på besøk på Skedsmokorset, der de drifter etter en slik organisering, og fikk et veldig bra inntrykk etter dette besøket både ifht kvalitet og organisering. Det har også vært diskutert med alle ansatte på kjøkkendriften i kommunen og i foretaket og de ansatte er positivt innstilt til dette samarbeidet.

2. Informasjon om Kirkens Storkjøkken AS

Dagens organisering:

I dag drifter Senter for Drift og Eiendom enhet kjøkken Kirkenes, i regi av FIN. Enheten kjøkken Kirkenes har ansvar for all matproduksjon til avdelingene på Kirkenes Sykehus. Det er avdelingene som henter maten på kjøkkenet og transportere den opp til avdelingskjøkkene hvor maten blir servert til pasientene. I dagens metode blir maten produsert på kjøkkenet og server på brett, det vil si at maten legges opp til hver enkelt pasient på kjøkkenet. Dette gjelder frokost, kvelds og middag.

Sentralkjøkkenet til Sør-Varanger kommune er i dag plassert på Wesselborgen.

Sentralkjøkkenet produserer mat til institusjonene i kommunen og til hjemmeboende brukere med vedtak om middagslevering. Produksjonsmetoden ved dagens kjøkken er «kok og server», det vil si at maten kokes ved kjøkkenet, og leveres varmt ut til enhetene. Enhetene må umiddelbart servere maten til beboerne.

Sentralkjøkkenet i SVK har 9 årsverk fordelt på 12 stillinger, hvorav tre av disse er vakante stillinger, og én stilling er et vikariat. Kjøkkenet på Kirkenes Sykehus har 8,5 stillinger pr. dags dato. Det er enighet om at alle ansatte skal overdras til Storkjøkkenet.

Fremtidens organisering:

Kirkenes storkjøkken AS vil i lokalene til NKS produsere mat etter metoden «kok og kjø» til pasienter i FIN og brukere i SVK.

Kirkenes Storkjøkken AS skal ha 15,6 ansatte. Dette inkluderer en kjøkkensjef, en lærling og en daglig leder.

Oppstart av kjøkken driften vil starte når NKS åpner tidlig mars 2017. Innen denne tid må AS'et være stiftet og alle formalia rundt overtakelse av ansatte være gjennomført. Testperiode for kjøkkenet vil starte fra begynnelsen av januar 2017 og gå frem til åpning av NKS.

3. Overordnet vurdering for samarbeid

Ved å starte et nytt felles produksjonsselskap som skal ivareta dagenes matforsyning til aldershjem, hjemmeboende, Eldresenteret og sykehuset, vil dagens produksjonsaktivitet ved kjøkkenet på Wesselborgen falle bort. Det vil ikke lenger være kommunens ansvar å produsere mat til beboere og det vil ikke være helseforetakets ansvar å produsere mat til pasienter på sykehuset. Når det gjelder kommunens behov for å fordele maten ut til brukerne på institusjoner og til hjemmeboende og sykehusets behov for å fordele mat til pasientene på avdelingene, kan dette løses enten ved at det nye selskapet står for distribusjonen, eller at SVK og FIN gjør dette selv. Prosjektet tar utgangspunkt i at det nye selskapet besørger dette.

SVK og FIN vil komme til å sitte som eier av selskapet, med en 50 % - 50 % eierandel.

4. Strategiske vurderinger

Det er et overordnet mål for samarbeidet å sørge for at brukere og pasienter får god og ernæringsmessig mat ved hjelp av en fornuftig ressursbruk.

Prosjektgruppa ser det også som strategisk at to store aktører samarbeider om et felles prosjekt der begge parter kan utnytte stordriftsfordeler, kompetanse og ressurser.

5. Faglige vurderinger

Kirkenes storkjøkken AS vil i lokalene til NKS produsere mat etter metoden «kok og kjø». Det vil si at alle supper, grøter, lapskauser o.l. vil kokes i store mengder under trykk. De pakkes varm i spesielle poser og kjøles hurtig ned. Stykkmat slik som kjøtt, fisk og annen ømfintlig mat kokes i posene. Denne metoden gjør at smak og næringsstoffer beholdes bedre i maten enn ved «kok og server» -metoden. I tillegg blir ikke maten utsatt for ytre påvirkning slik at den forringes, og dette gjør at maten får lang holdbarhet. Denne metoden vil også være tidsbesparende, f.eks. at man i stedet for å koke brunsaus flere ganger i uken, blir det nå kokt én gang som brukes til flere middager. Dette gjør at man sparer på personalressurser i hoved kjøkkenet.

Maten til avdelingene i FIN lagres på hoved kjøkken og blir transportert daglig til anretningskjøkken av kokker i AS'et. På anretningskjøkken blir mat varmet opp i kombiovn og oppegående pasienter kommer til spiserom. Sengeliggende pasienter får porsjons middag som sykepleier kommer til kjøkken og henter, varmes i mikro på te kjøkken. Det skal være et lite te kjøkken på alle avdelinger. Det legges opp til at pasienter skal bruke et felles spiserom til alle måltider. Tørrmat bestilles fra hoved kjøkken og hentes der. Tørrmat skal stå ute tilgjengelig på spiserom 24 timer i døgnet, kokker i As'et har ansvaret med oppfylling og bestilling av tørrmat.

På NKS legges det opp til 4 måltider hver dag. Det vil si frokost, lunsj, middag og kvelds.

Kantine på NKS skal driftes av Kirkenes Storkjøkken AS og skal være åpen mandag til fredag. Det vil være to kokker som får ansvaret før matserving i kantinen, tilbudet kommer til å være brødmatt, salatdisk og middagsserving. Dette er et tilbud til pasienter, pårørende og ansatte ved NKS. Alle de tre kjøkkener i NKS driftes av Kirkenes storkjøkken AS

Maten til institusjonene i SVK merkes, og blir levert to ganger i uken. All mat distribueres i kjølebil for å ivareta mattryggheten. Ved institusjonene må maten oppbevares i egne kjøleskap. Ved institusjonene vil det være personell fra Kirkenes storkjøkken AS som bistår i mattilberedning. Oppgavene her er å klargjøre frokost/kveldsmat, varme grøt, ordne kaffe og mellommåltider, varme middag, håndtere spesialkost, tilberede middager til de som har behov for moset mat, og til baking. Dette vil også medføre at pleiepersonalet får bedre tid til beboerne. Spisetidene kan da også endres. I dag må middagen serveres kl. 13:00, men ved den nye metoden vil man kunne forskyve middagen slik at den serveres senere.

Ved institusjonene blir middagene varmet opp i egne varmeovner som er plassert på én eller flere avdelinger. Dette gjør at matlukten vil komme nærmere beboerne, noe som bidrar til en bedre matopplevelse. Det samme gjelder baking som nå vil skje på avdelingene, og som gjør at når baksten stekes vil lukten av dette også være nærmere beboerne enn hva som er tilfellet i dagens kjøkken.

Tørrmat vil bestilles fra Kirkenes storkjøkken AS, på lik linje som det gjøres i dag fra sentralkjøkkenet. Dette vil bli levert ut til enhetene én gang i uken.

Hjemmeboende brukere får maten brakt hjem én gang i uken til oppbevaring i eget kjøleskap. Produksjons- og leveringsmetoden gjør at flere hjemmeboende kan få tilbud om å få brakt mat hjem til seg, dette gjelder også de som bor i distriktene. Maten varmes opp i mikrobølgeovn. De som i dag mottar hjelp til å få servert middagen, vil fortsatt få denne hjelpen. Hjemmebasert omsorg får bedre tid til sine brukere, siden de slipper å hente middager daglig på sentralkjøkken slik det gjøres i dag. Tiden kan i stedet brukes for å gi bedre matopplevelse for brukerne som mottar hjelpen. Den nye metoden gjør at fleksibiliteten øker, brukerne kan velge hva de vil spise ut fra det de har i kjøleskapet.

6. Juridiske vurderinger

Ved dannelse av et nytt foretak er aksjeselskapsformen valgt. Årsaken til dette er at samhandling mellom SVK og FIN legger begrensninger på valg av selskapsform. Etter henvendelse til fylkesmannen som tok saken videre til departementet synes det klart at et nytt selskap må registreres som et AS og føres etter selskapsloven. Helseforetakene kan i dag ikke

være deltaker av et IKS (interkommunalt selskap). De to partene er blitt enige om å danne AS for å drifte dette samarbeidet.

Valg av selskapsform er grundig utredet av advokatfirma Steensdrup Stordrange. Aksjeselskapet skal eies av begge parter med lik aksjeandel, det vil si 50 % hver. I henhold til aksjelovens skal det utnevnes et styre som består av styreleder og styremedlemmer. Styringsgruppa anbefaler at det opprettes et midlertidig styre som igangsetter detaljplanleggingen og igangsetting av selskapet. Når det midlertidige styret er fastsatt kan stiftelsesdokument og stiftelsen av selve selskapet starte. Det anbefales at styret består av to representanter fra FIN, en uavhengig styreleder og to representanter fra SVK. For SVK anses det hensiktsmessig med en politisk representant, og en representant fra dagens kjøkken. For FIN anses det hensiktsmessig med en merkantil representant og en representant fra dagens kjøkkendrift i FIN.

Partene skal også stille med en representant som skal være andelens generalforsamling. Både SVK representant og FIN representant må gis fullmakt fra kommunestyre og styret i FIN til å gjennomføre disposisjoner i selskapet.

Forslag til midlertidig styre:

Daglig leder:

Medlem, Sør-Varanger kommune politisk:

Medlem, Sør-Varanger kommune administrasjon:

Medlem, Finnmarkssykehuset administrasjon:

Medlem, Finnmarkssykehuset fagressurs:

7. Personalmessige vurderinger

Arbeidsmiljøloven (AML) kapittel 16 regulerer arbeidstakernes rettigheter ved virksomhetsoverdragelse. Bestemmelsene i kapittelet kommer til anvendelse når en virksomhet eller en del av en virksomhet overdras til en annen arbeidsgiver, jf. aml. § 16-1. Med overdragelse menes overføring av en selvstendig enhet som beholder sin identitet etter overføringen.

Lønns- og arbeidsvilkår:

Etter aml. § 16-2 (1) skal tidligere arbeidsgivers rettigheter og plikter som følger av arbeidsavtalen eller arbeidsforholdet overføres til ny arbeidsgiver. Ny arbeidsgiver blir også bundet av tariffavtalen som tidligere arbeidsgiver var bundet av, med mindre ny arbeidsgiver senest innen tre uker etter overdragelsestidspunktet skriftlig erklærer overfor fagforeningene at ny arbeidsgiver ikke ønsker å bli bundet av tariffavtalen, jf. aml. § 16-2 (2). De overførte arbeidstakerne har likevel rett til å beholde de individuelle lønns- og arbeidsvilkårene i tariffavtalen med tidligere arbeidsgiver, inntil denne tariffavtalen utløper eller til det inngås en ny tariffavtale som er bindende for den nye arbeidsgiveren og de overførte arbeidstakere.

Aml. § 16-2 (3) innebærer at arbeidstakers rett til videre opptjening av alders-, etterlatte- og uførepensjon i henhold til kollektiv tjenestepensjon skal overføres til ny arbeidsgiver etter reglene i første og andre ledd. Ny arbeidsgiver kan i stedet velge å la allerede eksisterende pensjonsordninger gjelde for de overførte arbeidstakerne. I de tilfeller hvor pensjonsordningen arbeidstakerne var omfattet av før overdragelsen ikke kan overføres, skal ny arbeidsgiver sørge for at de overførte arbeidstakerne sikres rett til videre opptjening etter en annen

kollektiv pensjonsordning. Bestemmelsen stiller ikke kvalitative eller kvantitative krav til en ny pensjonsordning.

Vern mot oppsigelse:

Overdragelse av virksomhet til en annen arbeidsgiver gir ikke i seg selv grunnlag for å si opp en arbeidstaker, jf. aml. § 16-4. Dette innebærer at en oppsigelse fra tidligere eller ny arbeidsgiver på grunn av overføringen alene er ugyldig. Det kan ikke gjøres avtaler om at tidligere arbeidsgiver må si opp arbeidstakere, for at virksomheten overdras. Arbeidstakerne er imidlertid ikke beskyttet mot oppsigelse som er begrunnet i andre forhold, såfremt oppsigelsen anses saklig, jf. aml. § 15-7. Dersom en virksomhetsoverdragelse fører til overtallighet hos ny arbeidsgiver, må denne nedbemanne etter de vanlige regler og prosedyrer for nedbemanning.

Reservasjons- og valgrett:

Etter aml. § 16-3 kan en arbeidstaker motsette seg at arbeidsforholdet overføres til en ny arbeidsgiver. Det er dette som omtales som reservasjonsretten. Arbeidstakere som ønsker å reservere seg, må gjøre dette overfor tidligere arbeidsgiver innen en gitt frist som denne har satt. En person som har reservert seg, har på visse vilkår en fortrinnsrett til ny tilsetning hos tidligere arbeidsgiver etter aml. § 16-3 (3).

Den såkalte valgretten er ikke lovfestet, men følger av ulovfestet rett. Valgretten er aktuell bare dersom det er deler av en virksomhet som blir overført til en ny arbeidsgiver. Det vil si at tidligere arbeidsgiver fortsatt har en virksomhet som arbeidstakeren kan påstå at han/hun fortsatt kan være ansatt i. Høyesterett har kommet frem til at det ikke foreligger en generell valgrett ved virksomhetsoverdragelse, men at det kan finnes unntak i særlige tilfeller. Det kan være særlig aktuelt der det er snakk om overføring av en liten del av en virksomhet, og denne overføringen for den eller de arbeidstakerne det gjelder, vil medføre endringer av arbeidsforholdene som må kunne karakteriseres som vesentlige.

Informasjonsplikt:

Etter aml. § 16-5 skal tidligere og ny arbeidsgiver så tidlig som mulig gi informasjon om og drøfte overdragelsen med de tillitsvalgte. Drøftingsplikten gir ikke de ansatte rett til større innflytelse enn det som følger av Hovedavtalen. I tillegg har aml. § 16-6 bestemmelser om at tidligere og ny arbeidsgiver så tidlig som mulig skal informere de berørte arbeidstakerne om overdragelsen.

Ansatte fra SVK og FIN har besøkt tilsvarende produksjonskjøkken på Skjedsmøkorset og et positivt til både drift og maten tilberedes på. I tillegg er det avholdt et samlet informasjonsmøte for ansatte i FIN og SVK om samarbeid mellom partene og opprettelse av AS for å drifte dette samarbeidet.

8. Økonomiske vurderinger

Storkjøkken skal produsere mat for egne avdelinger både i SVK og på NKS, mat til hjemmeboende og mat til kantina på sykehuset. Selskapet skal drive ut fra en intensjon om selvkost. I hovedsak er det tenkt at AS'et skal drifte seg selv gjennom direkte fakturering av

kostnader til FIN og SVK i forhold til avtalen mellom partene. Dette for at AS'et skal bli minst mulig økonomisk sårbart.

Kommunen har pr i dag et behov for 110 kostdøgn pr dag (et kostdøgn vil si frokost, lunsj, middag og kveld). FIN (Kirkenes Sykehus) har et daglig behov på 60, totalt vil selskapet med dagens nivå produsere 170 kostdøgn daglig. Ved dannelse av et nytt felles selskap tar en høyde for at en skal ha produksjonskapasitet på inntil 250 kostdøgn. Dette gjør at det vil være muligheter for øke eller ta inn andre kundegrupper enn de som allerede eksisterer pr i dag.

AS'et vil leie lokaler hos FIN og vil dermed få husleiekostnader tilsvarende avskrivninger på kjøkkenet i NKS.

Totalt vil 15,6 ansatte fordelt med XX fra FIN og XX fra SVK overføres til det Kirkenes Storkjøkken AS.

Ifht dagens budsjett har FIN en kostnad på 6,1 MNOK pr. år på kjøkkendriften på Kirkenes Sykehus. SVK har kostnader på 6,4 MNOK pr. år på kjøkkendriften i kommunen. Begge parter forutsetter at samarbeidet skal skape fordeler på kostnadssiden i form av stordriftsfordeler.

Kostnader til produksjonskjøkkene, samt noe utstyr er lagt inn i prosjektet til NKS og vil derfor dekkes via investeringsrammen FIN har til NKS. Dette vil FIN fakturere Kirkenes Storkjøkken AS. Investeringskostnaden for å bygge produksjonskjøkkene er satt til 48 MNOK for total 600 kvm. Avskrivningene på dette er satt til 26,4 år. Under denne forutsetningen vil FIN fakturere Kirkenes storkjøkken AS med 1,8 MNOK pr. år. I tillegg kommer 0,6 MNOK pr. år for FDV kostnader.

Forutsetningen for driften av Kirkenes Storkjøkken AS er at det skal balanseres opp mot de kostnadene man har pr. dags dato på å drifte kjøkken både i FIN og i SVK.

Kirkenes storkjøkken AS vil oppsummert ha kostnader til:

- Styrehonorar
- Lønn til ansatte
- Annen personalkostnad
- Husleie (dekker husleie og FDV)
- Strøm
- Regnskapstjenester
- Revisor
- Mat- og drikkevarekostnader
- Andre driftskostnader (kontorrekvisita, IKT, telefonutgifter, serviceavgifter, driftsmateriale, etc.)
- Reisekostnader

Kirkenes storkjøkken AS vil oppsummert ha inntekter fra:

- Kantinedrift
- Viderefakturerte kostnader

Brukerbetalinger ca. 2 MNOK for SVK.

Det forutsettes at faste kostnader som husleie, regnskap, revisjon deles 50/50 mellom de to eierpartene, mens variable kostnader som driftsmidler, mat og lønn dekkes etter faktisk medgått. SVK har ca. 2/3 av antall kostdøgn, men FIN har 1/3. Begge enheter vil gjennomgå dagens utstyr med fokus på gjenbruk i nytt kjøkken. Ytterligere utstyr må anskaffes. Det er igangsatt anbudsrunder for dette innkjøpet.

I forbindelse med opprettelse av aksjeselskap må det innbetales aksjekapital til selskapet. Aksjekapitalen gjenspeiler selskapets soliditet, det vil si selskapets evne til å håndtere kortsiktig gjeld. Styringsgruppa har drøftet ulike finansieringsmodeller i selskapet, men har konkludert med at det anbefales at aksjekapitalen minst tilsvare 1 måneds lønn for selskapets ansatte. Hvis total kostnaden er ca. 13 MNOK pr. år blir dette ca. 1 MNOK i egenkapital. Prosjektgruppen foreslår 1 MNOK i egenkapital for AS'et. FIN innbetaler 50 % (0,5 MNOK) og SVK innbetaler 50 % (0,5 MNOK).

Det må ansettes daglig leder. Det er åpning for å vurdere prosjekt-daglig leder. Det vil si en daglig leder som ansettes i prosjektperioden.

Midlertidig styre vil foruten å igangsette selskapetableringen ha som oppdrag å utarbeide drifts- og forretningsplan. Disse planene skal beskrive og planlegge driften, inklusiv støttefunksjoner. Det må også utarbeides tilsvarende plan for driften inn i enhetene i SVK og FIN.

En ser for seg tre ulike driftsløsninger som selskapet kan gå inn på. Det må gjøres en vurdering av om det skal ytes årlige tilskudd fra eierne, eller om det skal være en kombinert løsning med tilskudd og betaling pr kostdøgn, eller om det skal være ren kostdøgnsfinansiering. Selskapets midlertidige styre må avgjøre valg av form i god tid før budsjett 2017 fastlegges.

Ansatte ved begge dagens kjøkken videreføres inn i nytt selskap, og har i stor grad full faglig kompetanse til å ivareta driften.

Det er avklart at Kirkenes storkjøkken AS vil kunne inngå i FIN sine innkjøpsavtaler, noe som vil medføre stordriftsfordeler for selskapet. SVK sine innkjøpsavtaler går ut i løpet av 2017, og må derfor søkes avsluttet tidligere.

Det økonomiske grunnlaget for å inngå samarbeid mellom FIN og SVK om et felles produksjonskjøkken, er en gevinst både ved investering og drift. Utgifter til investering i felles produksjonskjøkken er beregnet til å være lavere enn om partene må investere i hver sine kjøkken for å tilfredsstille og opprettholde dagens/fremtidens krav og kvalitet til forpleining ved sine respektive institusjoner. Ved investering i ny teknologi og nye produksjonsmetoder antar man også å kunne rasjonalisere tjenesten totalt sett ved stordriftsfordeler og redusert bemanning.

9. Usikkerhetsmomenter

Det er enkelte risikomomenter knyttet til prosjektet:

- Reduksjon i antall årsverk blir mindre enn forutsatt
- Øvrige driftskostnader blir høyere enn forutsatt
- Samarbeidet ønskes oppløst av en av partene

10. Konsekvenser for eier

For SVK og FIN vil utskillelse av kjøkkenfunksjonen til eget selskap på lang sikt gi besparelse på både drift og investering. Drift som følge av stordriftsfordeler, og investering som følge av at en slipper å bygge nytt / totalrenovere kjøkkenet på Wesselborgen og delte kostnader av kjøkkenet i NKS. På kort sikt vil besparelsene på drift være mindre.

11. Formelle dokumenter

Etalering av Kirkenes Storkjøkken AS medfører at SVK og FIN må stille med en representant som skal være andelens generalforsamling. Det er da nødvendig at representantene gis fullmakt fra kommunestyre og styret i FIN til å gjennomføre disposisjoner i selskapet. Generalforsamlingen har også ansvar for å utnevne et styre til det nye selskapet.

Ved dannelse av et nytt selskap vil det være SVK og FIN sitt ansvar å definere hva som skal være innskudd i selskapet. Skal det være i form av kontanter eller i form av tingsinnskudd? Ved sistnevnte er det en forutsetning av eiendelene er verdsatt i tråd med bestemmelsene i aksjelovens § 2-4, samt §§ 2-6 og 2-7.

SVK og FIN må i samarbeid med det nye selskapet utarbeide avtaler for driften og samhandlingen med SVK og FIN.

SØR-VARANGER KOMMUNE

Saksbehandler Svanvild Lande

Vår ref.: Saksnr.: 15/2101/11	Deres ref.:	Dato: 31.03.2016
Saksbehandler: Celius Bodil	Telefonnr.: 78 97 74 80	Epostadresse: postmottak@svk.no

**MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 30.03.16 - VALG AV STYREMEDLEM,
KIRKENES STORKJØKKEN AS
INFORMASJON OM FELLES KJØKKEN SØR-VARANGER KOMMUNE OG KIRKENES
SYKEHUS**

Kommunestyret har behandlet saken i møte 30.03.2016 og det er fattet følgende vedtak:

Saken ble trukket.

Med vennlig hilsen

Celius Bodil
konsulent

Kopi:

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Lande, Svanhild Apeland Enhetsleder: Lande, Svanhild Apeland, tlf. 78 97 75 54	Dato: 25.05.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Bergeng, Lena Norum	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Valgkomiteen	008/16	13.06.2016
Kommunestyret	041/16	15.06.2016

VALG AV STYREMEDLEM - FELLES KJØKKEN NYE KIRKENES SYKEHUS

Vedlagte dokumenter:

Beslutningsunderlag Kirkenes Storkjøkken AS (554484)
SVAR PÅ SPØRSMÅL FRA SV V/PÅL GABRIELSEN
Forslag fra Staal Nilsen, FRP - sak 008-16, Valgkomitemøte 13.06.16

Dokumenter i saken:

2016008202 REFERAT FRA INFORMASJONSMØTE OM FELLES
PRODUKSJONSKJØKKEN
2016006650 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 30.03.16 - VALG AV
STYREMEDLEM, KIRKENES STORKJØKKEN AS
2016006262 OMORGANISERING - SPØRSMÅL
2016003716 BESLUTNINGUNDERLAG KIRKENES STORKJØKKEN AS
2015021651 REFERAT FRA SAMARBEIDSMØTE 23.09.2015 - FELLES KJØKKEN
2015020700 REFERAT ARBEIDSMØTE 10.09.2015
2015017585 REFERAT FRA STUDIETUR SKEDSMOKORSET, JUNI 2015
2015017578 NKS FELLES PRODUKSJONSKJØKKEN MØTEREFERAT 06.05.2015
2015017545 REFERAT FRA SAMARBEIDSMØTE 24.04.2015 - FELLES KJØKKEN
2015017544 REFERAT FRA SAMARBEIDSMØTE 26.06.2015 - FELLES KJØKKEN

Kort sammendrag:

Tidlig 2017 skal nye Kirkenes Sykehus stå ferdig på Skytterhusfjellet. Sør-Varanger kommune (SVK) og Finnmarkssykehuset (FIN) er godt i gang med samarbeidsprosjektet nytt felles kjøkken som skal levere mat til sykehusetets avdelinger, kantine og til kommunens enheter og hjemmeboende.

Maten skal produseres etter kok-kjøl-metoden, en metode som begge parter anser er både god og hensiktsmessig hva gjelder kvalitet på mat og effektivitet. Man har høstet god erfaring fra tilsvarende samarbeidsprosjekt på Skedsmokorset, hvor kjøkkenpersonell fra begge parter har vært på besøk.

Nytt felles kjøkken har fått navnet Kirkenes Storkjøkken og skal organiseres som et aksjeselskap (AS) hvor begge parter eier 50 % hver. Valg er selskapsform er nøye vurdert av jurist som følge av at det er begrensede muligheter for selskapsorganisering der begge parter er likestilt. Det viser seg at det kun er selskapsformen aksjeselskap som kan gjennomføres i et slik samarbeid. Prosjektgruppa, som består av prosjektleder, fagpersoner fra kjøkken, HR og økonomi fra begge parter, har utarbeidet en plan for videre etablering og oppstart av selskapet, og har lagt en del forutsetninger til grunn for det videre samarbeidet.

Etablering av AS'et skal gjennomføres vår 2016. Dette krever politisk behandling i SVK og behandling i styret i FIN for å fastsette egenkapital og styremedlemmer.

Det skal etableres et midlertidig styre, hvor prosjektgruppa har definert medlemmene til å bestå av en uavhengig styreleder, to representanter fra SVK og to representanter fra FIN. For Sør-Varanger kommune sin del anses det hensiktsmessig at en representant skal ha kjøkkenfaglig bakgrunn, og et medlem skal velges politisk.

I tillegg skal hver av partene stille med en representant som skal være partenes generalforsamling.

Saken ble fremmet i mars, men ble trukket på grunn av spørsmål rundt involvering av de tillitsvalgte, samt informasjon om at Finnmarkssykehuset ønsket en ny behandling av selskapsform. Finnmarkssykehuset har nå behandlet saken på nytt, og gitt tilslutning til valg av selskapsform. Tillitsvalgte for begge parter er koblet inn i saken, og vil delta på alle møter fremover.

Faktiske opplysninger:

Sentralkjøkkenet til Sør-Varanger kommune er i dag plassert på Wesselborgen. Sentralkjøkkenet produserer mat til institusjonene i kommunen og til hjemmeboende brukere med vedtak om middagslevering. Produksjonsmetoden ved dagens kjøkken er «kok og server», det vil si at maten kokes ved kjøkkenet, og leveres varmt ut til enhetene. Enhetene må umiddelbart servere maten til beboerne.

Storkjøkkenet i lokalene til Nye Kirkenes Sykehus vil produsere mat etter metoden «kok og kjøl». Det vil si at alle supper, grøter, lapskauser o.l. vil kokes i store mengder under trykk.

De pakkes varm i spesielle poser og kjøles hurtig ned. Stykkmat slik som kjøtt, fisk og annen ømfintlig mat kokes i posene. Denne metoden gjør at smak og næringsstoffer beholdes bedre i maten enn ved «kok og server» -metoden. I tillegg blir ikke maten utsatt for ytre påvirkning slik at den forringes, og dette gjør at maten får lang holdbarhet.

Maten til institusjonene merkes, og skal leveres to ganger i uken. All mat skal distribueres i kjølebil for å ivareta mattryggheten. Ved institusjonene må maten oppbevares i egne kjøleskap.

Ved institusjonene vil det være personell fra Kirkenes Storkjøkkenet AS som bistår i mattilberedning. Oppgavene blir å klargjøre frokost/kveldsmat, varme grøt, ordne kaffe og mellommåltider, varme middag, håndtere spesialkost, tilberede middager til de som har behov for moset mat, og til baking. Dette vil også medføre at pleiepersonalet får bedre tid til beboerne. Ved ny metode vil spisetidene også kunne endres. I dag må middagen serveres kl. 13:00, men ved den nye metoden vil man kunne forskyve middagen slik at den også kan serveres senere.

Ved institusjonene blir middagene varmet opp i egne varmeovner som er plassert på én eller flere avdelinger. Dette gjør at matlukten vil komme nærmere beboerne, som bidrar til en bedre matopplevelse. Det samme gjelder baking som nå vil skje på avdelingene, som gjør at når baksten stekes vil lukten av dette også være nærmere beboerne enn hva som er tilfellet i dagens kjøkken.

Tørrmat vil bestilles fra Storkjøkkenet, på lik linje som det gjøres i dag fra sentralkjøkkenet. Dette vil bli levert ut til enhetene én gang i uken.

Hjemmeboende brukere får maten brakt hjem én gang i uken, og oppbevares i eget kjøleskap. Produksjons- og leveringsmetoden gjør at flere hjemmeboende kan få tilbud om å få brakt mat hjem til seg, dette gjelder også de som bor i distriktene. Maten varmes opp i mikrobølgeovn. De som i dag mottar hjelp til å få servert middagen, vil fortsatt få denne hjelpen. Hjemmebasert omsorg får bedre tid til sine brukere, siden de slipper å hente middager daglig på sentralkjøkken slik det gjøres i dag. Tiden kan i stedet brukes for å gi bedre matopplevelse for brukerne som mottar hjelpen. Den nye metoden gjør at fleksibiliteten øker, brukerne kan velge hva de vil spise ut fra det de har i kjøleskapet.

Sentralkjøkkenet i SVK har i dag 9 årsverk fordelt på 12 stillinger, hvorav tre av disse er vakante, og én stilling er et vikariat. Det er enighet om at alle ansatte fra begge selskaper

Arbeidsmiljøloven (AML) [kapittel 16](#) regulerer arbeidstakernes rettigheter ved virksomhetsoverdragelse. Bestemmelsene i kapitlet kommer til anvendelse ved overdragelsen til Kirkenes Storkjøkken AS som er å definere som en annen arbeidsgiver, jf. aml. [§ 16-1](#). Med overdragelse menes overføring av en selvstendig enhet som beholder sin identitet etter overføringen.

Det er beregnet at samlet bemanning ved Kirkenes Storkjøkken AS vil være 15,6 stillinger. Dette inkluderer en lærling og en daglig leder.

Felles kjøkken Sør-Varanger skal driftes som et aksjeselskap. Valg av selskapsform er

grundig utredet av advokatfirma Steensdrup og Drange, og etter juridisk vurdering fremgår det at dette er den eneste selskapsform som kan benyttes i et slikt samarbeid for å ivareta begge parter likt. Aksjeselskapet skal eies av begge parter med lik aksjeandel, det vil si 50 % hver. I henhold til aksjelovens skal det utnevnes et styre som består av styreleder og styremedlemmer. Prosjektgruppa anbefaler at det opprettes et midlertidig styre som igangsetter detaljplanleggingen og igangsetting av selskapet. Når det midlertidige styret er fastsatt kan stiftelsesdokument og stiftelsen av selve selskapet starte. Det anbefales at styret består av to representanter fra Finnmarkssykehuset, en uavhengig styreleder og to representanter fra Sør-Varanger kommune. For Sør-Varanger kommune anses det hensiktsmessig med en politisk representant, og en representant fra dagens kjøkken. Prosjektgruppa har igangsatt arbeidet med å finne styreleder.

Finnmarkssykehuset har medio mai gjort vedtak om å opprette selskapet som AS.

Arbeidet med vedtekter vil være avgjørende for ivaretagelsen av kommunens medvirkning inn i nytt selskap. Dette er også et punkt Finnmarkssykehuset finner svært viktig. Styret i Finnmarkssykehuset har satt som klausul at aksjonæravtale og vedtekter skal innom styret for godkjenning. Rådmann anbefaler en tilsvarende behandling i Sør-Varanger kommune.

Tillitsvalgte har kommet med kritikk for manglende involvering ved igangsettelse av prosjekt med nytt felles kjøkken. Plasstillitsvalgt har deltatt i informasjonsmøter internt, men prosjektgruppen beklager for liten deltakelse av øvrige tillitsvalgte. Alle involverte fagforbund for begge parter har vært innkalt til informasjonsmøte 13. april, og har også deltatt på åpnet informasjonsmøte 14. april der selve matproduksjonen ble grundig forklart og gjennomgått for brukere, ansatte, pårørende og tilknyttede grupper. Tillitsvalgte for begge parter vil delta på alle møter videre i prosjektet. Hovedtillitsvalgt i Sør-Varanger kommune har nå sagt seg tilfreds med den videre involvering i saken.

Forslag til midlertidig styre:

Styreleder

Medlem, Sør-Varanger kommune, politisk

Medlem, Sør-Varanger kommune, administrasjon

Medlem, Finnmarkssykehuset

Medlem, Finnmarkssykehuset

Generalforsamling, Sør-Varanger kommune, 50 % andel

Generalforsamling, Finnmarkssykehuset, 50 % andel

Midlertidig styre og daglig leder når den er ansatt, vil foruten å igangsette selskapetableringen ha som oppdrag å utarbeide drifts- og forretningsplan. Disse planene skal beskrive og planlegge driften i Kirkenes Storkjøkken AS, inklusiv støttefunksjoner. Det må utarbeides tilsvarende plan for driften i enhetene i SVK og FIN.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Kirkenes Storkjøkken AS opprettes med en aksjekapital på 1 mill.kroner. Eierne er Sør-Varanger kommune og Finnmarkssykehuset som hver skal eie 50 %. Sør-Varanger kommunes andel av aksjekapitalen på 0,5 mill.kroner finansieres av fond 2565135 – Nye Kirkenes sykehus.

Selskapets aksjonæravtale og vedtekter skal godkjennes av kommunestyret.

Valg av generalforsamling og styremedlemmer fra Sør-Varanger kommune:

Sør-Varanger kommunes generalforsamling, 50 %-andel: _____

Sør-Varanger kommunes styremedlem, politisk: _____

Sør-Varanger kommunes styremedlem, administrasjon: Guri Bongo, kjøkkensjef

Behandling 13.06.2016 Valgkomiteen

Saksordfører:

Forslag AP foreslått av Bergeng, Lena Norum:
Sør-Varange kommunes generalforsamling 50% andel: Rune Rafaelsen

Sør-Varanger kommunes styremedlem, politisk: Steffen Mong

Forslag FRP foreslått av Nilsen, Staal:
FRP foreslår at styremedlem, politisk blir: Egil Johansen

Tilleggsforslag fra FRP nedstemmes med 3 mot 1 (AP, H, SP)

SV stemte blankt

Sør-Varange kommunes generalforsamling 50% andel: Rune Rafaelsen

Sør-varanger kommunes styremedlem, politisk: Steffen Mong

Det protokollføres at Guri Bongo ikke er å anse som de ansattes representant til tross for at hun er styremedlem, administrasjon

Valgkomiteen sitt vedtak i sak 008/16:

Kirkenes Storkjøkken AS opprettes med en aksjekapital på 1 mill.kroner. Eierne er Sør-Varanger kommune og Finnmarkssykehuset som hver skal eie 50 %. Sør-Varanger kommunes andel av aksjekapitalen på 0,5 mill.kroner finansieres av fond 2565135 – Nye Kirkenes sykehus.

Selskapets aksjonæravtale og vedtekter skal godkjennes av kommunestyret.

Valg av generalforsamling og styremedlemmer fra Sør-Varanger kommune:

Sør-Varanger kommunes generalforsamling, 50 %-andel: Rune Rafaelsen

Sør-Varanger kommunes styremedlem, politisk: Steffen Mong

Sør-Varanger kommunes styremedlem, administrasjon: Guri Bongo, kjøkkensjef

Behandling 15.06.2016 Kommunestyret

Saksordfører: Bergeng, Lena Norum

Forslag Valgkomiteens vedtak 13.06.16 foreslått av :

Kommunestyret vedtar det fremlagte årsregnskapet 2015 for Barentshallene Sør-Varanger KF.

Foretakets regnskapsmessige underskudd på kr. 77.600 innarbeides i budsjettet for 2017.

Uinndekket egenkapitalinnskudd til KLP på kr. 20.555 dekkes inn gjennom vedtatt investeringsramme for 2016.

Valg av generalforsamling og styremedlemmer fra Sør-Varanger kommune:

Sør-Varanger kommunes generalforsamling, 50 %-andel: Rune Rafaelsen

Sør-Varanger kommunes styremedlem, politisk: Steffen Mong

Sør-Varanger kommunes styremedlem, administrasjon: Guri Bongo, kjøkkensjef

Kommunestyret vedtar det fremlagte årsregnskapet 2015 for Barentshallene Sør-Varanger KF. Foretakets regnskapsmessige underskudd på kr. 77.600 innarbeides i budsjettet for 2017. Uinndekket egenkapitalinnskudd til KLP på kr. 20.555 dekkes inn gjennom vedtatt

investeringsramme for 2016.

Forslag SV foreslått av Gabrielsen, Pål K.:

Proessen for dannelse av AS mellom Sør-Varanger kommune og Finnmarksykehuset stanses og arbeidet med å vurdere annen organisasjonsform iverksettes. Hvis annen organisasjonsform ansees umulig opprettholdes dagens driftsform.

Forslag SV, Cecilie Hansen og SP, Pål Gabrielsen foreslått av :

Saken utsettes og tas opp i sin helhet med selskapsform og avtaler etter behandling i Administrasjonutvalg, formannskap og kommunestyre. Man venter ellers på NOU 2016:4 som omhandler ny kommunelov som nå er ute på høring.

Forslaget fra SV falt med 7 stemmer (SP og SV) mot 20 stemmer.

Fellesforslaget fra SV og SP falt med 7 (SV og SP) mot 20 stemmer.

Innstillingen om Steffen Mong som Sør-Varanger kommunes styremedlem politisk vedtas med 20 stemmer mot 7 (SP og SV stemte blankt)

Innstillingen om Rune Rafaelsen som Sør-Varanger kommunes generalforsamling, 50% vedtas med 20 stemmer mot 7 (SP og SV stemte blankt)

Kommunestyret sitt vedtak i sak 041/16:

Kommunestyret vedtar det fremlagte årsregnskapet 2015 for Barentshallene Sør-Varanger KF.

Foretakets regnskapsmessige underskudd på kr. 77.600 innarbeides i budsjettet for 2017.

Uinndekket egenkapitalinnskudd til KLP på kr. 20.555 dekkes inn gjennom vedtatt investeringsramme for 2016.

Valg av generalforsamling og styremedlemmer fra Sør-Varanger kommune:

Sør-Varanger kommunes generalforsamling, 50 %-andel: Rune Rafaelsen

Sør-Varanger kommunes styremedlem, politisk: Steffen Mong

Sør-Varanger kommunes styremedlem, administrasjon: Guri Bongo, kjøkkensjef

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Beslutningsgrunnlag for prosjektet Felles kjøkken Sør-Varanger kommune og Finnmarkssykehuset

1. Oppsummering:

Våren 2015 tok man opp arbeidet fra tidligere for å se på mulighetene for å danne et felles kjøkken for både Finnmarkssykehuset (FIN) og Sør-Varanger Kommune (SVK). Dette har vært utredet tidligere, men ikke igangsatt. Utgangspunktet for at man ser på dette prosjektet igjen er at SVK har et behov for å ruste opp sitt eksisterende kjøkken, og FIN er i gang med bygging av Nye Kirkenes Sykehus (NKS).

Det er pr. i dag ikke muligheter for å utvide det allerede eksisterende kjøkkenet på Wesselborgen, og tidligere undersøkelser har vist at enten må det bygges helt nytt, eller bygge om andre deler av kommunens eiendom. Begge alternativene er kostbare. For FIN sin del vil det i forbindelse med NKS bli bygget et nytt kjøkken og da ønsket begge partene å se på muligheten for å inngå et samarbeid angående kjøkkendrift.

Det er i prosjektet NKS bestemt at kjøkkendriften på NKS skal etableres som et selvstendig AS. Det er satt ned en samarbeidsgruppe som består av representanter fra SVK og FIN som samarbeider om å få opprettet Kirkenes Storkjøkken AS, samt lage rammer for hvordan samarbeidet skal fungere og hva partene skal samarbeid om. Det er tenkt at dette AS'et skal besørge matleveranse internt til avdelingene på sykehuset, til sykehuskantine og til SVK's aldershjem, hjemmeboende og eldrecenter.

Etablering av AS'et kan gjennomføres vinter/vår 2016. Dette krever behandling gjennom felles styresak både i SVK og i FIN, hvor selve stiftelsen av AS'et blir drøftet, samt at det blir fastsatt egenkapital for AS'et. Ansatte både i kommunen og helseforetaket har vært på besøk på Skedsmokorset, der de drifter etter en slik organisering, og fikk et veldig bra inntrykk etter dette besøket både ifht kvalitet og organisering. Det har også vært diskutert med alle ansatte på kjøkkendriften i kommunen og i foretaket og de ansatte er positivt innstilt til dette samarbeidet.

2. Informasjon om Kirkens Storkjøkken AS

Dagens organisering:

I dag drifter Senter for Drift og Eiendom enhet kjøkken Kirkenes, i regi av FIN. Enheten kjøkken Kirkenes har ansvar for all matproduksjon til avdelingene på Kirkenes Sykehus. Det er avdelingene som henter maten på kjøkkenet og transportere den opp til avdelingskjøkkene hvor maten blir servert til pasientene. I dagens metode blir maten produsert på kjøkkenet og server på brett, det vill si at maten legges opp til hver enkelt pasient på kjøkkenet. Dette gjelder frokost, kvelds og middag.

Sentralkjøkkenet til Sør-Varanger kommune er i dag plassert på Wesselborgen. Sentralkjøkkenet produserer mat til institusjonene i kommunen og til hjemmeboende brukere med vedtak om middagslevering. Produksjonsmetoden ved dagens kjøkken er «kok og server», det vil si at maten kokes ved kjøkkenet, og leveres varmt ut til enhetene. Enhetene må umiddelbart servere maten til beboerne.

Sentralkjøkkenet i SVK har 9 årsverk fordelt på 12 stillinger, hvorav tre av disse er vakante stillinger, og én stilling er et vikariat. Kjøkkenet på Kirkenes Sykehus har 8,5 stillinger pr. dags dato. Det er enighet om at alle ansatte skal overdras til Storkjøkkenet.

Fremtidens organisering:

Kirkenes storkjøkken AS vil i lokalene til NKS produsere mat etter metoden «kok og kjø» til pasienter i FIN og brukere i SVK.

Kirkenes Storkjøkken AS skal ha 15,6 ansatte. Dette inkluderer en kjøkkensjef, en lærling og en daglig leder.

Oppstart av kjøkken driften vil starte når NKS åpner tidlig mars 2017. Innen denne tid må AS'et være stiftet og alle formalia rundt overtakelse av ansatte være gjennomført. Testperiode for kjøkkenet vil starte fra begynnelsen av januar 2017 og gå frem til åpning av NKS.

3. Overordnet vurdering for samarbeid

Ved å starte et nytt felles produksjonsselskap som skal ivareta dagenes matforsyning til aldershjem, hjemmeboende, Eldresenteret og sykehuset, vil dagens produksjonsaktivitet ved kjøkkenet på Wesselborgen falle bort. Det vil ikke lenger være kommunens ansvar å produsere mat til beboere og det vil ikke være helseforetakets ansvar å produsere mat til pasienter på sykehuset. Når det gjelder kommunens behov for å fordele maten ut til brukerne på institusjoner og til hjemmeboende og sykehusets behov for å fordele mat til pasientene på avdelingene, kan dette løses enten ved at det nye selskapet står for distribusjonen, eller at SVK og FIN gjør dette selv. Prosjektet tar utgangspunkt i at det nye selskapet besørger dette.

SVK og FIN vil komme til å sitte som eier av selskapet, med en 50 % - 50 % eierandel.

4. Strategiske vurderinger

Det er et overordnet mål for samarbeidet å sørge for at brukere og pasienter får god og ernæringsmessig mat ved hjelp av en fornuftig ressursbruk.

Prosjektgruppa ser det også som strategisk at to store aktører samarbeider om et felles prosjekt der begge parter kan utnytte stordriftsfordeler, kompetanse og ressurser.

5. Faglige vurderinger

Kirkenes storkjøkken AS vil i lokalene til NKS produsere mat etter metoden «kok og kjø». Det vil si at alle supper, grøter, lapskauser o.l. vil kokes i store mengder under trykk. De pakkes varm i spesielle poser og kjøles hurtig ned. Stykkmat slik som kjøtt, fisk og annen ømfintlig mat kokes i posene. Denne metoden gjør at smak og næringsstoffer beholdes bedre i maten enn ved «kok og server» -metoden. I tillegg blir ikke maten utsatt for ytre påvirkning slik at den forringes, og dette gjør at maten får lang holdbarhet. Denne metoden vil også være tidsbesparende, f.eks. at man i stedet for å koke brunsaus flere ganger i uken, blir det nå kokt én gang som brukes til flere middager. Dette gjør at man sparer på personalressurser i hoved kjøkkenet.

Maten til avdelingene i FIN lagres på hoved kjøkken og blir transportert daglig til anretningskjøkken av kokker i AS'et. På anretningskjøkken blir mat varmet opp i kombiovn og oppegående pasienter kommer til spiserom. Sengeliggende pasienter får porsjons middag som sykepleier kommer til kjøkken og henter, varmes i mikro på te kjøkken. Det skal være et lite te kjøkken på alle avdelinger. Det legges opp til at pasienter skal bruke et felles spiserom til alle måltider. Tørrmat bestilles fra hoved kjøkken og hentes der. Tørrmat skal stå ute tilgjengelig på spiserom 24 timer i døgnet, kokker i As'et har ansvaret med oppfylling og bestilling av tørrmat.

På NKS legges det opp til 4 måltider hver dag. Det vil si frokost, lunsj, middag og kvelds.

Kantine på NKS skal driftes av Kirkenes Storkjøkken AS og skal være åpen mandag til fredag. Det vil være to kokker som får ansvaret før matservering i kantinen, tilbudet kommer til å være brødmatt, salatdisk og middagservering. Dette er et tilbud til pasienter, pårørende og ansatte ved NKS. Alle de tre kjøkkener i NKS driftes av Kirkenes storkjøkken AS

Maten til institusjonene i SVK merkes, og blir levert to ganger i uken. All mat distribueres i kjølebil for å ivareta mattryggheten. Ved institusjonene må maten oppbevares i egne kjøleskap. Ved institusjonene vil det være personell fra Kirkenes storkjøkken AS som bistår i mattilberedning. Oppgavene her er å klargjøre frokost/kveldsmat, varme grøt, ordne kaffe og mellommåltider, varme middag, håndtere spesialkost, tilberede middager til de som har behov for moset mat, og til baking. Dette vil også medføre at pleiepersonalet får bedre tid til beboerne. Spisetidene kan da også endres. I dag må middagen serveres kl. 13:00, men ved den nye metoden vil man kunne forskyve middagen slik at den serveres senere.

Ved institusjonene blir middagene varmet opp i egne varmeovner som er plassert på én eller flere avdelinger. Dette gjør at matlukten vil komme nærmere beboerne, noe som bidrar til en bedre matopplevelse. Det samme gjelder baking som nå vil skje på avdelingene, og som gjør at når baksten stekes vil lukten av dette også være nærmere beboerne enn hva som er tilfellet i dagens kjøkken.

Tørrmat vil bestilles fra Kirkenes storkjøkken AS, på lik linje som det gjøres i dag fra sentralkjøkkenet. Dette vil bli levert ut til enhetene én gang i uken.

Hjemmeboende brukere får maten brakt hjem én gang i uken til oppbevaring i eget kjøleskap. Produksjons- og leveringsmetoden gjør at flere hjemmeboende kan få tilbud om å få brakt mat hjem til seg, dette gjelder også de som bor i distriktene. Maten varmes opp i mikrobølgeovn. De som i dag mottar hjelp til å få servert middagen, vil fortsatt få denne hjelpen. Hjemmebasert omsorg får bedre tid til sine brukere, siden de slipper å hente middager daglig på sentralkjøkken slik det gjøres i dag. Tiden kan i stedet brukes for å gi bedre matopplevelse for brukerne som mottar hjelpen. Den nye metoden gjør at fleksibiliteten øker, brukerne kan velge hva de vil spise ut fra det de har i kjøleskapet.

6. Juridiske vurderinger

Ved dannelse av et nytt foretak er aksjeselskapsformen valgt. Årsaken til dette er at samhandling mellom SVK og FIN legger begrensninger på valg av selskapsform. Etter henvendelse til fylkesmannen som tok saken videre til departementet synes det klart at et nytt selskap må registreres som et AS og føres etter selskapsloven. Helseforetakene kan i dag ikke

være deltaker av et IKS (interkommunalt selskap). De to partene er blitt enige om å danne AS for å drifte dette samarbeidet.

Valg av selskapsform er grundig utredet av advokatfirma Steensdrup Stordrange. Aksjeselskapet skal eies av begge parter med lik aksjeandel, det vil si 50 % hver. I henhold til aksjelovens skal det utnevnes et styre som består av styreleder og styremedlemmer. Styringsgruppa anbefaler at det opprettes et midlertidig styre som igangsetter detaljplanleggingen og igangsetting av selskapet. Når det midlertidige styret er fastsatt kan stiftelsesdokument og stiftelsen av selve selskapet starte. Det anbefales at styret består av to representanter fra FIN, en uavhengig styreleder og to representanter fra SVK. For SVK anses det hensiktsmessig med en politisk representant, og en representant fra dagens kjøkken. For FIN anses det hensiktsmessig med en merkantil representant og en representant fra dagens kjøkkendrift i FIN.

Partene skal også stille med en representant som skal være andelens generalforsamling. Både SVK representant og FIN representant må gis fullmakt fra kommunestyre og styret i FIN til å gjennomføre disposisjoner i selskapet.

Forslag til midlertidig styre:

Daglig leder:

Medlem, Sør-Varanger kommune politisk:

Medlem, Sør-Varanger kommune administrasjon:

Medlem, Finnmarkssykehuset administrasjon:

Medlem, Finnmarkssykehuset fagressurs:

7. Personalmessige vurderinger

Arbeidsmiljøloven (AML) kapittel 16 regulerer arbeidstakernes rettigheter ved virksomhetsoverdragelse. Bestemmelsene i kapittelet kommer til anvendelse når en virksomhet eller en del av en virksomhet overdras til en annen arbeidsgiver, jf. aml. § 16-1. Med overdragelse menes overføring av en selvstendig enhet som beholder sin identitet etter overføringen.

Lønns- og arbeidsvilkår:

Etter aml. § 16-2 (1) skal tidligere arbeidsgivers rettigheter og plikter som følger av arbeidsavtalen eller arbeidsforholdet overføres til ny arbeidsgiver. Ny arbeidsgiver blir også bundet av tariffavtalen som tidligere arbeidsgiver var bundet av, med mindre ny arbeidsgiver senest innen tre uker etter overdragelsestidspunktet skriftlig erklærer overfor fagforeningene at ny arbeidsgiver ikke ønsker å bli bundet av tariffavtalen, jf. aml. § 16-2 (2). De overførte arbeidstakerne har likevel rett til å beholde de individuelle lønns- og arbeidsvilkårene i tariffavtalen med tidligere arbeidsgiver, inntil denne tariffavtalen utløper eller til det inngås en ny tariffavtale som er bindende for den nye arbeidsgiveren og de overførte arbeidstakere.

Aml. § 16-2 (3) innebærer at arbeidstakers rett til videre opptjening av alders-, etterlatte- og uførepensjon i henhold til kollektiv tjenestepensjon skal overføres til ny arbeidsgiver etter reglene i første og andre ledd. Ny arbeidsgiver kan i stedet velge å la allerede eksisterende pensjonsordninger gjelde for de overførte arbeidstakerne. I de tilfeller hvor pensjonsordningen arbeidstakerne var omfattet av før overdragelsen ikke kan overføres, skal ny arbeidsgiver sørge for at de overførte arbeidstakerne sikres rett til videre opptjening etter en annen

kollektiv pensjonsordning. Bestemmelsen stiller ikke kvalitative eller kvantitative krav til en ny pensjonsordning.

Vern mot oppsigelse:

Overdragelse av virksomhet til en annen arbeidsgiver gir ikke i seg selv grunnlag for å si opp en arbeidstaker, jf. aml. § 16-4. Dette innebærer at en oppsigelse fra tidligere eller ny arbeidsgiver på grunn av overføringen alene er ugyldig. Det kan ikke gjøres avtaler om at tidligere arbeidsgiver må si opp arbeidstakere, for at virksomheten overdras. Arbeidstakerne er imidlertid ikke beskyttet mot oppsigelse som er begrunnet i andre forhold, såfremt oppsigelsen anses saklig, jf. aml. § 15-7. Dersom en virksomhetsoverdragelse fører til overtallighet hos ny arbeidsgiver, må denne nedbemanne etter de vanlige regler og prosedyrer for nedbemanning.

Reservasjons- og valgrett:

Etter aml. § 16-3 kan en arbeidstaker motsette seg at arbeidsforholdet overføres til en ny arbeidsgiver. Det er dette som omtales som reservasjonsretten. Arbeidstakere som ønsker å reservere seg, må gjøre dette overfor tidligere arbeidsgiver innen en gitt frist som denne har satt. En person som har reservert seg, har på visse vilkår en fortrinnsrett til ny tilsetning hos tidligere arbeidsgiver etter aml. § 16-3 (3).

Den såkalte valgretten er ikke lovfestet, men følger av ulovfestet rett. Valgretten er aktuell bare dersom det er deler av en virksomhet som blir overført til en ny arbeidsgiver. Det vil si at tidligere arbeidsgiver fortsatt har en virksomhet som arbeidstakeren kan påstå at han/hun fortsatt kan være ansatt i. Høyesterett har kommet frem til at det ikke foreligger en generell valgrett ved virksomhetsoverdragelse, men at det kan finnes unntak i særlige tilfeller. Det kan være særlig aktuelt der det er snakk om overføring av en liten del av en virksomhet, og denne overføringen for den eller de arbeidstakerne det gjelder, vil medføre endringer av arbeidsforholdene som må kunne karakteriseres som vesentlige.

Informasjonsplikt:

Etter aml. § 16-5 skal tidligere og ny arbeidsgiver så tidlig som mulig gi informasjon om og drøfte overdragelsen med de tillitsvalgte. Drøftingsplikten gir ikke de ansatte rett til større innflytelse enn det som følger av Hovedavtalen. I tillegg har aml. § 16-6 bestemmelser om at tidligere og ny arbeidsgiver så tidlig som mulig skal informere de berørte arbeidstakerne om overdragelsen.

Ansatte fra SVK og FIN har besøkt tilsvarende produksjonskjøkken på Skjedsmøkorset og et positivt til både drift og maten tilberedes på. I tillegg er det avholdt et samlet informasjonsmøte for ansatte i FIN og SVK om samarbeid mellom partene og opprettelse av AS for å drifte dette samarbeidet.

8. Økonomiske vurderinger

Storkjøkken skal produsere mat for egne avdelinger både i SVK og på NKS, mat til hjemmeboende og mat til kantina på sykehuset. Selskapet skal drive ut fra en intensjon om selvkost. I hovedsak er det tenkt at AS'et skal drifte seg selv gjennom direkte fakturering av

kostnader til FIN og SVK i forhold til avtalen mellom partene. Dette for at AS'et skal bli minst mulig økonomisk sårbart.

Kommunen har pr i dag et behov for 110 kostdøgn pr dag (et kostdøgn vil si frokost, lunsj, middag og kveld). FIN (Kirkenes Sykehus) har et daglig behov på 60, totalt vil selskapet med dagens nivå produsere 170 kostdøgn daglig. Ved dannelse av et nytt felles selskap tar en høyde for at en skal ha produksjonskapasitet på inntil 250 kostdøgn. Dette gjør at det vil være muligheter for øke eller ta inn andre kundegrupper enn de som allerede eksisterer pr i dag.

AS'et vil leie lokaler hos FIN og vil dermed få husleiekostnader tilsvarende avskrivninger på kjøkkenet i NKS.

Totalt vil 15,6 ansatte fordelt med XX fra FIN og XX fra SVK overføres til det Kirkenes Storkjøkken AS.

Ifht dagens budsjett har FIN en kostnad på 6,1 MNOK pr. år på kjøkkendriften på Kirkenes Sykehus. SVK har kostnader på 6,4 MNOK pr. år på kjøkkendriften i kommunen. Begge parter forutsetter at samarbeidet skal skape fordeler på kostnadssiden i form av stordriftsfordeler.

Kostnader til produksjonskjøkkene, samt noe utstyr er lagt inn i prosjektet til NKS og vil derfor dekkes via investeringsrammen FIN har til NKS. Dette vil FIN fakturere Kirkenes Storkjøkken AS. Investeringskostnaden for å bygge produksjonskjøkkene er satt til 48 MNOK for total 600 kvm. Avskrivningene på dette er satt til 26,4 år. Under denne forutsetningen vil FIN fakturere Kirkenes storkjøkken AS med 1,8 MNOK pr. år. I tillegg kommer 0,6 MNOK pr. år for FDV kostnader.

Forutsetningen for driften av Kirkenes Storkjøkken AS er at det skal balanseres opp mot de kostnadene man har pr. dags dato på å drifte kjøkken både i FIN og i SVK.

Kirkenes storkjøkken AS vil oppsummert ha kostnader til:

- Styrehonorar
- Lønn til ansatte
- Annen personalkostnad
- Husleie (dekker husleie og FDV)
- Strøm
- Regnskapstjenester
- Revisor
- Mat- og drikkevarekostnader
- Andre driftskostnader (kontorrekvisita, IKT, telefonutgifter, serviceavgifter, driftsmateriale, etc.)
- Reisekostnader

Kirkenes storkjøkken AS vil oppsummert ha inntekter fra:

- Kantinedrift
- Viderefakturerte kostnader

Brukerbetalinger ca. 2 MNOK for SVK.

Det forutsettes at faste kostnader som husleie, regnskap, revisjon deles 50/50 mellom de to eierpartene, mens variable kostnader som driftsmidler, mat og lønn dekkes etter faktisk medgått. SVK har ca. 2/3 av antall kostdøgn, men FIN har 1/3. Begge enheter vil gjennomgå dagens utstyr med fokus på gjenbruk i nytt kjøkken. Ytterligere utstyr må anskaffes. Det er igangsatt anbudsrunder for dette innkjøpet.

I forbindelse med opprettelse av aksjeselskap må det innbetales aksjekapital til selskapet. Aksjekapitalen gjenspeiler selskapets soliditet, det vil si selskapets evne til å håndtere kortsiktig gjeld. Styringsgruppa har drøftet ulike finansieringsmodeller i selskapet, men har konkludert med at det anbefales at aksjekapitalen minst tilsvare 1 måneds lønn for selskapets ansatte. Hvis total kostnaden er ca. 13 MNOK pr. år blir dette ca. 1 MNOK i egenkapital. Prosjektgruppen foreslår 1 MNOK i egenkapital for AS'et. FIN innbetaler 50 % (0,5 MNOK) og SVK innbetaler 50 % (0,5 MNOK).

Det må ansettes daglig leder. Det er åpning for å vurdere prosjekt-daglig leder. Det vil si en daglig leder som ansettes i prosjektperioden.

Midlertidig styre vil foruten å igangsette selskapetableringen ha som oppdrag å utarbeide drifts- og forretningsplan. Disse planene skal beskrive og planlegge driften, inklusiv støttefunksjoner. Det må også utarbeides tilsvarende plan for driften inn i enhetene i SVK og FIN.

En ser for seg tre ulike driftsløsninger som selskapet kan gå inn på. Det må gjøres en vurdering av om det skal ytes årlige tilskudd fra eierne, eller om det skal være en kombinert løsning med tilskudd og betaling pr kostdøgn, eller om det skal være ren kostdøgn-finansiering. Selskapets midlertidige styre må avgjøre valg av form i god tid før budsjett 2017 fastlegges.

Ansatte ved begge dagens kjøkken videreføres inn i nytt selskap, og har i stor grad full faglig kompetanse til å ivareta driften.

Det er avklart at Kirkenes storkjøkken AS vil kunne inngå i FIN sine innkjøpsavtaler, noe som vil medføre stordriftsfordeler for selskapet. SVK sine innkjøpsavtaler går ut i løpet av 2017, og må derfor søkes avsluttet tidligere.

Det økonomiske grunnlaget for å inngå samarbeid mellom FIN og SVK om et felles produksjonskjøkken, er en gevinst både ved investering og drift. Utgifter til investering i felles produksjonskjøkken er beregnet til å være lavere enn om partene må investere i hver sine kjøkken for å tilfredsstille og opprettholde dagens/fremtidens krav og kvalitet til forpleining ved sine respektive institusjoner. Ved investering i ny teknologi og nye produksjonsmetoder antar man også å kunne rasjonalisere tjenesten totalt sett ved stordriftsfordeler og redusert bemanning.

9. Usikkerhetsmomenter

Det er enkelte risikomomenter knyttet til prosjektet:

- Reduksjon i antall årsverk blir mindre enn forutsatt
- Øvrige driftskostnader blir høyere enn forutsatt
- Samarbeidet ønskes oppløst av en av partene

10. Konsekvenser for eier

For SVK og FIN vil utskillelse av kjøkkenfunksjonen til eget selskap på lang sikt gi besparelse på både drift og investering. Drift som følge av stordriftsfordeler, og investering som følge av at en slipper å bygge nytt / totalrenovere kjøkkenet på Wesselborgen og delte kostnader av kjøkkenet i NKS. På kort sikt vil besparelsene på drift være mindre.

11. Formelle dokumenter

Etalering av Kirkenes Storkjøkken AS medfører at SVK og FIN må stille med en representant som skal være andelens generalforsamling. Det er da nødvendig at representantene gis fullmakt fra kommunestyre og styret i FIN til å gjennomføre disposisjoner i selskapet. Generalforsamlingen har også ansvar for å utnevne et styre til det nye selskapet.

Ved dannelse av et nytt selskap vil det være SVK og FIN sitt ansvar å definere hva som skal være innskudd i selskapet. Skal det være i form av kontanter eller i form av tingsinnskudd? Ved sistnevnte er det en forutsetning av eiendelene er verdsatt i tråd med bestemmelsene i aksjelovens § 2-4, samt §§ 2-6 og 2-7.

SVK og FIN må i samarbeid med det nye selskapet utarbeide avtaler for driften og samhandlingen med SVK og FIN.

Spørsmål fra SV v/Pål Gabrielsen:

Fra: Pål Kasper Gabrielsen [<mailto:pkg@varanger.org>]

Sendt: torsdag 9. juni 2016 15.07

Til: Nina Bordi Øvergaard <Nina.Overgaard@sor-varanger.kommune.no>; Postmottak <postmottak@sor-varanger.kommune.no>; Rune Rafaelsen <Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no>

Kopi: Elin Mathisen <elinmathisen@yahoo.no>; Jo Jørstad <jo.joerstad@ST1.no>; ucher@online.no; silja@arvola.org; 'Tor Sandø' <tor@sva.no>; annemette@sva.no; otp@finnmarken.no

Emne: Spørsmål i forbindelse med sak 42/16 Felles Kjøkken Kirkenes Sykehus - Privatisering av tjenester

Hei

Har følgende spørsmål angående saken og siden det ikke er saksordfører satt opp sendes den til ordfører og rådmann som bes svare på spørsmålet.

I forbindelse med privatisering av kjøkkentjenesten ved Kirkenes Sykehus og Sør-Varanger Kommune er det en viktig sak opp mot EØS lovgiving. I de tilsendte dokumenter i anledning saken er det ikke skrevet noe om hva privatiseringen av tjenesten har for det medfølgende konsekvens om konkurranseutsetning av samme tjeneste. EØS gir klare regler om «Fri og lik» konkurranse mellom private aktører og vil ikke en privatisering av tjenesten få den konsekvens at tilbud må hentes fra andre aktører også?

Dette vil kunne medføre at de som i dag har sitt virke som kommunalt ansatt og ansatt hos Helseforetaket vil kunne miste jobben hvis deres firma ikke når opp i konkurransen.

Sør-Varanger SV er av den grunn negativ til den videre prosess her og vil fremme forslag om annen organisasjonsform utredes.

Det bes om at dette svares på under saken.

Mvh

Pål K. Gabrielsen

Gruppeleder

Sør-Varanger SV

Svar på spørsmål:

I forbindelse med prosjektet om etablering av felles kjøkken for Sør-Varanger kommune og Finnmarkssykehuset ble advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA engasjert for å belyse ulike aktuelle spørsmål og problemområder. De laget en rapport datert 15. mai 2014 hvor blant annet valg av selskapsform og hensynet til EØS-regler er belyst.

Nedenfor gjengis advokatens vurdering i forhold til disse to problemstillingene.

2. Valg av selskapsform, eiermessige rammer og spørsmål knyttet til foretakets finansiering

2.1. Valg av selskapsform

Den første problemstillingen er hvilken selskapsform som kan og bør benyttes ved etableringen av det felles produksjonskjøkkenselskapet. Både helseforetaksloven og kommuneloven oppstiller rammer og begrensninger for hvilke selskapsformer som kan benyttes for henholdsvis helseforetaket og kommunen.

Av selskapsloven § 1-1 femte ledd følger at kommuner ikke kan delta i ansvarlig selskap eller kommandittselskap. Videre kan selskapsformen kommunalt foretak bare eies fullt ut av kommuner og fylkeskommuner, jf. kommuneloven § 61 som sier at et kommunalt foretak er en del av kommunen og følgelig ikke et eget rettssubjekt. Denne selskapsformen kan følgelig heller ikke benyttes for produksjonskjøkkenselskapet. Vi legger til grunn at stiftelsesformen ikke er aktuell og heller ikke andels-/samvirkeforetak.

Av helseforetaksloven § 42 første og annet ledd fremgår det begrensninger i helseforetakenes adgang til å eie virksomheter som yter spesialisthelsetjenester. Og av helseforetaksloven § 42 tredje ledd første punktum følger det videre at:

"Når det er egnet til å fremme foretakets formål, kan foretak eie virksomhet som ikke yter spesialisthelsetjenester alene eller sammen med andre. Kun virksomhet som er en nødvendig og sentral forutsetning for at det kan ytes spesialisthelsetjenester, kan organiseres som helseforetak. Annen virksomhet skal organiseres som selskaper med begrenset ansvar."

Det er klart at produksjonskjøkkenselskapet ikke skal yte spesialisthelsetjenester, og utgangspunktet er da at en slik virksomhet kan eies sammen med andre, her Sør-Varanger. Dersom selskapets virksomhet, her produksjon av mat blant annet til Finnmarkssykehusets pasienter, kan anses som en "nødvendig og sentral forutsetning" for spesialisthelsetjenestene som ytes, kan selskapet organiseres som et helseforetak. Det følger imidlertid av helseforetaksloven § 2 at bare staten kan eie regionale helseforetak som igjen kan eie helseforetak. Det vil si at Sør-Varanger ikke kan være deleier i et helseforetak og at selskapsformen derfor ikke kan benyttes i dette tilfellet. Følgelig vil det i dette notatet ikke gjøres nærmere vurderinger av hvorvidt produksjonskjøkkenet er en nødvendig og sentral forutsetning for Finnmarkssykehuset.

Av siste punktum i ovennevnte bestemmelse, følger det at annen virksomhet som skal eies av et helseforetak, må organiseres som selskap med begrenset ansvar, altså aksjeselskap.

Aksjeselskapet som selskapsform avgrenser effektivt risikoen mellom selskap og eier og den har en velutviklet og struktur for styring og oppgavefordeling i den underliggende virksomhet, og anses av den grunn også som den mest hensiktsmessige selskapsformen.

Det er opplyst at partene ser for seg et 50/50 eierskap. Når det gjelder aksjelovens stemmerettsregler er det enkelte forhold som bør belyses og vurderes av partene før stiftelsen av aksjeselskapet.

Avgjørelser i aksjeselskapets generalforsamling baserer seg på alminnelig flertallskrav, jf. aksjeloven § 5-17 første ledd. Ved stemmelikhet er møtelederens stemme avgjørende. For det tilfelle at en annen eierbrøk skulle bli aktuell, eksempelvis 60/40, bør det derfor vurderes å avtale regler for enstemmighet eller kvalifisert flertall for enkelte strategiske beslutninger, jf. aksjeloven § 5-17 tredje ledd. Etter samme bestemmelse er det også anledning til å avtale avvikende regler for følgene av stemmelikhet. Slike regler kan enten fastsettes i vedtektene eller i aksjeeieravtale mellom partene.

Alminnelig flertallskrav gjelder også ved styrets beslutninger, jf. aksjeloven § 6-25 første ledd. Når partene har blitt enige om hvor mange styremedlemmer styret skal ha, og hvem disse skal utpekes av, kan det være aktuelt å vurdere hvorvidt det bør fastsettes strengere stemmereglene enn de som følger av aksjeloven.

Til orientering legges det til at dersom det skulle bli aktuelt at kommunen eier mer enn 2/3 av aksjene i aksjeselskapet, stilles det krav til representasjon av begge kjønn i styret jf. kommuneloven § 80a jf. aksjeloven § 20-6.

Vår anbefaling er at de to eierne drøfter hvilke forhold knyttet til utøvelsen av eierskapet i selskapet det er aktuelt å regulere særskilt i en aksjeeieravtale, eller gjennom vedtekter.

6.2. Spørsmålet om eiernes anskaffelser fra storkjøkkenet av omfattes av anskaffelsesregelverket

I utgangspunktet omfattes salg fra et organ til et annet av reglene om offentlige anskaffelser, jf. EU-domstolens avgjørelser C-480/06 (Kommisjonen/Tyskland) og C-220/05 (Jean Aurox). Som hovedregel kan derfor ikke offentlige oppdragsgivere kjøpe varer eller tjenester fra hverandre uten at anskaffelsen konkurranseutsettes.

Egenregi er et unntakstilfelle der anskaffelsesregelverket ikke gjelder, og skal som det klare utgangspunktet tolkes og brukes restriktivt. Tanken bak egenregiunntaket er at det offentlige løser oppgaven "innad" ved at ytelsen utføres av et "eget" organ som de i hovedsak har full kontroll over.

Det er to grunnleggende vilkår som må være oppfylt for at utførelsen av et oppdrag i egenregi mellom to selvstendige og separate juridiske personer, ikke skal anses for å være i strid med anskaffelsesregelverket og den generelle EØS-retten, jf. EU-domstolens avgjørelse C-107/98 (Teckal);

- 1) oppdragsgiver må ha full kontroll over den enhet/avdeling, m.v. som utfører disse oppgavene (kontrollkravet), og
- 2) det vesentligste av denne enhets virksomhet må være rettet mot det offentlige, og i hovedsak den/de offentlige eierne (omsetningskriteriet).

I kontrollkravet ligger det at det offentlige må ha samme kontroll over enheten, som det har over sine egne interne avdelinger, og det er et absolutt krav at det ikke er private inne på eiersiden i selskapet/enheten, jf. EU-domstolens sak C-26/03 (Stadt Halle).

At HF og SVK samlet skal eie 100 % av selskapet taler for at vilkåret er oppfylt. Helseforetaket og kommunen må imidlertid ha en videre kontroll med selskapet enn det selskapsretten gir eierne – de må ha innflytelse på selskapets beslutninger, jf. EU-domstolens sak C-340/04 (Carbotermo). Dersom helseforetaket og kommunen har representanter i aksjeselskapets styre, vil det tale for at de har kontroll med både strategiske målsetninger og viktige beslutninger, jf. EU-domstolens sak C-324/07 (Coditel Brabant).

Dette vil forsterkes ytterligere dersom vedtektene gir eierne sentrale beføyelser over aksjeselskapet jf. EU-domstolens sak C-573/07, slik at styrets fullmakt begrenses. Ved å vedtektsregulere at hovedformålet med aksjeselskapet er å levere mat til HF's sykehus i Kirkenes og SVKs ulike pleie- og omsorgstjenester, altså å levere til eierne, gis eierne slik kontroll.

I omsetningskriteriet ligger det et krav om at den vesentlige delen av omsetningen til leverandøren må være knyttet til den/de kontrollerende oppdragsgiver(e), og at annen aktivitet i virksomheten kun må være marginal.

I rettspraksis fra EU-domstolen formuleres kravet slik:

"... såfremt denne virksomheds aktivitet hovedsakelig er bestemt for denne myndighed, idet enhver anden aktivitet kun har marginal karakter."

Formålet bak kravet er at det skal hindre vridning i konkurransen mellom selskap. Dersom et selskap mottar en del av sine oppdrag fra sin eier uten konkurranse, oppstår faren for at selskapet får for godt betalt for disse oppdragene og vil ha en konkurransefordel når det opptrer i det kommersielle markedet. Derfor vil selskapet, når det selger i et konkurranseutsatt marked, være forhindret fra egenregi.

Omsetningskravet kan, som det fremkommer av sitatet ovenfor, vurderes både positivt og negativt. Det positive i kravet består i at aktiviteten hovedsakelig må være bestemt for oppdragsgiver. Det negative ligger i at annen aktivitet kun må ha en marginal karakter. Disse to kravene henger sammen.

EU-domstolen har ikke angitt nøyaktig hvor stor prosentvis andel av annen aktivitet det dreier seg om. En absolutt fastsatt grense vil etter dagens rettspraksis heller ikke være naturlig, fordi hver enkelt situasjon må vurderes konkret. I sitatet ovenfor formulerte EU-domstolen dette som at enhver annen aktivitet kun kan ha marginal karakter. I teori og praksis er det normalt operert med at den eksterne omsetningen ikke kan være større enn 20 %, jf. blant annet klagenemndas sak 2010/338, men heller mindre – og ideelt sett ikke over 10 %.

Dersom storkjøkkenet skal levere til andre, anbefaler vi at det i sum ikke overstiger 10 % av det totale volumet. Dersom det er ønskelig å tilby en større andel enn dette til andre enn de to eierne, bør de andre kommunene tilbys eierandel i selskapet. Hovedformålet bør som nevnt ovenfor vedtektsfestes.

Ved tildeling i egenregi stilles det etter EU-domstolens praksis krav om at tildelingen må kunne etterprøves rettslig av berørte parter, jf. C-26/03 (Stadt Halle) og C-231/03. Dragsten anfører i "Offentlige anskaffelser", Oslo 2013 s. 107 at det for at klageadgangen skal fungere i praksis, er påkrevd med offentliggjøring av tildeling i egenregi. Det er opp til oppdragsgiver, altså helseforetaket og kommunen, om dette skjer ved kunngjøring eller på annen måte. For å være på den sikre siden bør tildelingen offentliggjøres.

Dersom man ønsker å unngå enhver risiko for sanksjoner som avkorting av kontrakt/overtredsgebyr eller eventuelt at kontrakten kjennes uten virkning, bør tildelingen intensjonskunngjøres, jf. FOA del II § 9-1A og del III § 18-3 a. Helseforetaket og kommunen må tidligst inngå kontrakt med aksjeselskapet 11 dager etter dato for kunngjøringen.

Fra: Nina Bordi Øvergaard
Sendt: 10. juni 2016 10:06
Til: Postmottak
Emne: VS: Spørsmål i forbindelse med sak 42/16 Felles Kjøkken Kirkenes Sykehus -
Privatisering av tjenester

Kan dere legge denne til Svahild.

Med vennlig hilsen

*Nina Bordi Øvergaard
Rådmann*

Sør-Varanger kommune

- *En grensesprengende kommune -*

Vi er Engasjerte - Grensesprengende - Modige - Serviceorienterte - Tilgjengelige - Helhetstenkende

*Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. +47 78 97 74 00 mob. +47 922 02 456*

Fra: Pål Kasper Gabrielsen [<mailto:pkg@varanger.org>]
Sendt: torsdag 9. juni 2016 15.07
Til: Nina Bordi Øvergaard <Nina.Overgaard@sor-varanger.kommune.no>
<<mailto:Nina.Overgaard@sor-varanger.kommune.no>>; Postmottak
<postmottak@sor-varanger.kommune.no> <<mailto:postmottak@sor-varanger.kommune.no>>; Rune
Rafaelsen <Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no>
<<mailto:Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no>>>
Kopi: Elin Mathisen <elinmathisen@yahoo.no> <<mailto:elinmathisen@yahoo.no>>; Jo Jørstad
<jo.joerstad@ST1.no> <<mailto:jo.joerstad@ST1.no>>; ucher@online.no <<mailto:ucher@online.no>>;
silja@arvola.org <<mailto:silja@arvola.org>>; 'Tor Sandø' <tor@sva.no> <<mailto:tor@sva.no>>;
annemette@sva.no <<mailto:annemette@sva.no>>; otp@finnmarken.no <<mailto:otp@finnmarken.no>>
Emne: Spørsmål i forbindelse med sak 42/16 Felles Kjøkken Kirkenes Sykehus - Privatisering av tjenester

Hei

Har følgende spørsmål angående saken og siden det ikke er saksordfører satt opp sendes den til ordfører og rådmann som bes svare på spørsmålet.

I forbindelse med privatisering av kjøkkentjenesten ved Kirkenes Sykehus og Sør-Varanger Kommune er det en viktig sak opp mot EØS lovgiving. I de tilsendte dokumenter i anledning saken er det ikke skrevet noe om hva privatiseringen av tjenesten har for det medfølgende konsekvens om konkurranseutsetning av samme tjeneste. EØS gir klare regler om «Fri og lik» konkurranse mellom private aktører og vil ikke en privatisering av tjenesten få den konsekvens at tilbud må hentes fra andre aktører også?

Dette vil kunne medføre at de som i dag har sitt virke som kommunalt ansatt og ansatt hos Helseforetaket vil kunne miste jobben hvis deres firma ikke når opp i konkurransen.

Sør-Varanger SV er av den grunn negativ til den videre prosess her og vil fremme forslag om annen

organisasjonsform utredes.

Det bes om at dette svares på under saken.

Mvh
Pål K. Gabrielsen
Gruppeleder
Sør-Varanger SV

NOTAT

Tromsø, 15. mai 2014

Vår ref.: 2287080.1-128376 ELVLIS/ELVLIS

Ansvarlig advokat: Ole-Martin Lund Andreassen

Til: Finnmarkssykehuset HF

Fra: Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA

UTREDNING OM ETABLERING AV FELLES PRODUKSJONSKJØKKEN

1. Innledning

Finnmarkssykehuset HF (heretter "HF" eller helseforetaket) bygger nytt sykehus i Kirkenes, og har sammen med Sør-Varanger kommune (heretter "SVK" eller kommunen) en intensjon om å etablere et felles produksjonskjøkken som skal levere mat til sykehuset og kommunens pleie- og omsorgstjenester.

Vi er bedt om å bistå HF i forbindelse med utredning om hvilke rettslige problemstillinger en slik etablering aktualiserer. Utredningen bygger på en forutsetning om at man vil foreta en slik utskillelse av virksomheten, og vi vurderer følgelig ikke direkte hvilke fordeler og ulemper som foreligger for de to scenario etablering av eget foretak, eller at virksomheten forblir en del av HF sin virksomhet. Et unntak herfra er visse avgiftsmessige spørsmål, der vi forutsetter at virksomheten ikke skilles ut i et eget foretak, jf. drøftelsen under pkt. 5.2.

Etableringen av et slikt felles eid driftsselskap reiser for det første et spørsmål om valg av foretaks- eller selskapsform. Dette spørsmålet, sammen med de rettslige begrensningene som HF/SVK har for sitt eierskap i foretaket og deres adgang til å bidra til finansieringen av selskapet, holdt opp mot de likviditets- og kapitalkrav som følger av selskapslovgivningen, behandles i pkt. 2 nedenfor. I pkt. 3 og 4 vil vi så behandle skatte- og avgiftsmessige forhold, i pkt. 5 behandles forholdet til offentlighets- og forvaltningslov, før vi i pkt. 6 vurderer hvilke begrensninger som eierne og foretaket må iakttas knyttet til anskaffelsesregelverket.

Basert på den fakta informasjon vi har mottatt, legger vi til grunn at en slik sammenslåing av de virksomhetene som i dag foreligger hos henholdsvis HF og SVK, ikke reiser behov for å utrede de arbeidsrettslige problemstillinger som knytter seg til en slik virksomhetsoverdragelse. Vi ber om at HF/SVK vurderer dette behovet.

2. Valg av selskapsform, eiermessige rammer og spørsmål knyttet til foretakets finansiering

2.1. Valg av selskapsform

Den første problemstillingen er hvilken selskapsform som kan og bør benyttes ved etableringen av det felles produksjonskjøkkenselskapet. Både helseforetaksloven og kommuneloven oppstiller rammer og begrensninger for hvilke selskapsformer som kan benyttes for henholdsvis helseforetaket og kommunen.

Av selskapsloven § 1-1 femte ledd følger at kommuner ikke kan delta i ansvarlig selskap eller kommandittselskap. Videre kan selskapsformen kommunalt foretak bare eies fullt ut av kommuner og fylkeskommuner, jf. kommuneloven § 61 som sier at et kommunalt foretak er en del av kommunen og følgelig ikke et eget rettssubjekt. Denne selskapsformen kan følgelig heller ikke benyttes for produksjonskjøkkenselskapet. Vi legger til grunn at stiftelsesformen ikke er aktuell og heller ikke andels-/samvirkeforetak.

Av helseforetaksloven § 42 første og annet ledd fremgår det begrensninger i helseforetakenes adgang til å eie virksomheter som yter spesialisthelsetjenester. Og av helseforetaksloven § 42 tredje ledd første punktum følger det videre at:

”Når det er egnet til å fremme foretakets formål, kan foretak eie virksomhet som ikke yter spesialisthelsetjenester alene eller sammen med andre. Kun virksomhet som er en nødvendig og sentral forutsetning for at det kan ytes spesialisthelsetjenester, kan organiseres som helseforetak. Annen virksomhet skal organiseres som selskaper med begrenset ansvar.”

Det er klart at produksjonskjøkkenselskapet ikke skal yte spesialisthelsetjenester, og utgangspunktet er da at en slik virksomhet kan eies sammen med andre, her Sør-Varanger. Dersom selskapets virksomhet, her produksjon av mat blant annet til Finnmarkssykehusets pasienter, kan anses som en ”nødvendig og sentral forutsetning” for spesialisthelsetjenestene som ytes, kan selskapet organiseres som et helseforetak. Det følger imidlertid av helseforetaksloven § 2 at bare staten kan eie regionale helseforetak som igjen kan eie helseforetak. Det vil si at Sør-Varanger ikke kan være deleier i et helseforetak og at selskapsformen derfor ikke kan benyttes i dette tilfellet. Følgelig vil det i dette notatet ikke gjøres nærmere vurderinger av hvorvidt produksjonskjøkkenet er en nødvendig og sentral forutsetning for Finnmarkssykehuset.

Av siste punktum i ovennevnte bestemmelse, følger det at annen virksomhet som skal eies av et helseforetak, må organiseres som selskap med begrenset ansvar, altså aksjeselskap.

Aksjeselskapet som selskapsform avgrenser effektivt risikoen mellom selskap og eier og den har en velutviklet og struktur for styring og oppgavefordeling i den underliggende virksomhet, og anses av den grunn også som den mest hensiktsmessige selskapsformen.

Det er opplyst at partene ser for seg et 50/50 eierskap. Når det gjelder aksjelovens stemmerettsregler er det enkelte forhold som bør belyses og vurderes av partene før stiftelsen av aksjeselskapet.

Avgjørelser i aksjeselskapets generalforsamling baserer seg på alminnelig flertallskrav, jf. aksjeloven § 5-17 første ledd. Ved stemmelikhet er møtelederens stemme avgjørende. For det tilfelle at en annen eierbrøk skulle bli aktuell, eksempelvis 60/40, bør det derfor vurderes å avtale regler for enstemmighet eller kvalifisert flertall for enkelte strategiske beslutninger, jf. aksjeloven § 5-17 tredje ledd. Etter samme bestemmelse er det også anledning til å avtale avvikende regler for følgene av stemmelikhet. Slike regler kan enten fastsettes i vedtektene eller i aksjeeieravtale mellom partene.

Alminnelig flertallskrav gjelder også ved styrets beslutninger, jf. aksjeloven § 6-25 første ledd. Når partene har blitt enige om hvor mange styremedlemmer styret skal ha, og hvem disse skal utpekes av, kan det være aktuelt å vurdere hvorvidt det bør fastsettes strengere stemmereglene enn de som følger av aksjeloven.

Til orientering legges det til at dersom det skulle bli aktuelt at kommunen eier mer enn 2/3 av aksjene i aksjeselskapet, stilles det krav til representasjon av begge kjønn i styret jf. kommuneloven § 80a jf. aksjeloven § 20-6.

Vår anbefaling er at de to eierne drøfter hvilke forhold knyttet til utøvelsen av eierskapet i selskapet det er aktuelt å regulere særskilt i en aksjeeieravtale, eller gjennom vedtekter.

2.2. Finansiering og egenkapital

2.2.1. Nærmere om innholdet i egenkapitalkravet

For opprettelse av aksjeselskap stilles det et minimums krav om kr 30 000 i aksjekapital. Selskapet skal imidlertid ha en egenkapital og en likviditet som er "forsvarlig", sett hen til omfanget og risikoen i virksomheten, jf. aksjelovens § 3-4. Vi legger til grunn at selskapet ikke selv skal eie lokalene, men det er opplyst at det vil foreligge investeringskostnader knyttet til utstyr m.m. på om lag 48 MNOK.

Dette investeringsbehovet vil lede til et egenkapitalbehov, både basert på den kredittvurdering og påfølgende lånevilkår fra en kredittgiver til aksjeselskapet, og ut fra aksjelovens krav til forsvarlig egenkapitalisering. Vi har ikke et tilstrekkelig faktisk grunnlag til å vurdere mer konkret omfanget av egenkapitalkravet, men i alminnelighet vil dette ligge i spennet 20-40 % av investeringsbehovet. Omfanget og den iboende risiko knyttet til driften er også av betydning for kravet til omfang av egenkapital. Det forhold at driften skal basere seg på avtaler med to offentlige kjøpere er risikodempende, og bidrar derved også til å redusere egenkapitalkravet etter lovens regler.

Spørsmålet blir da hvordan selskapet skal skaffe til veie egenkapitalandelen til disse investeringskostnadene, tillagt den egenkapital som skal bufre risikoen knyttet til driften. Dernest blir skal vi se på hvilke begrensninger som oppstilles i særlovgivningen for helseforetaket og kommunen i forhold til hvorledes de selv finansierer sine egenkapitalbidrag til selskapet.

Den enkleste løsningen, rettslig sett, er at dette egenkapitalbehovet dekkes ved tilførsel av aksjekapital i form av tilsvarende aksjekapitalinnskudd ved stiftelsen, eller i senere emisjoner. Etter aksjerettslige regler kan en egenkapitalisering også skje i form av "ansvarlige lån". Det er her rettslige forutsetninger for at dette skal anses som "egenkapital" og disse reguleres i låneavtalen. En slik finansiering av egenkapitalbehovet foretrekkes ofte av aksjeeieren(e), fordi selskapet da prinsipielt har en tilbakebetalingsplikt og

aksjelovgivningen ikke setter så stramme rammer for tilbakebetaling av lån som for "utdelinger" i form av utbytte eller nedkapitaliseringer. En kan da også få en tilbakeføring av innskutt kapital, selv om selskapet har et utbytteforbud.

Egenkapitalkravet i aksjeselskapet kan også tenkes delvis oppfylt ved at aksjeeierne stiller seg garantister for deler av selskapets egen gjeld. Denne muligheten er derimot sterkt begrenset for helseforetak og kommuner, noe vi skal utdype nærmere nedenfor.

2.2.2. Begrensninger i HF og SVK sin adgang til å lånefinansiere eller stille garanti for egenkapitalbidraget

Spørsmålet er dernest hvilke begrensninger som foreligger i helseforetaket og kommunen sin egen finansiering av dette egenkapitalbidraget. Helseforetak har generelle begrensninger i å oppta lån, noe som følger både av helseforetaksloven § 33 første ledd, helseforetakets egne vedtekter og det regionale foretakets sine vedtekter. Vi begrenser oss her til generelt å påpeke disse begrensningene. Dersom det er aktuelt å vurdere en slik finansiering ber vi om en tilbakemelding og vi får da gå dypere i de aktuelle regelsett.

Av helseforetaksloven § 33 annet ledd følger det at helseforetaket ikke kan stille garanti eller pantsette sine eiendeler til sikkerhet for andres økonomiske forpliktelser. Følgelig kan ikke Finnmarkssykehuset kausjonere for lån opptatt av aksjeselskapet.

Også for kommuner gjelder det begrensninger i adgangen til å ta opp lån for videre utlån og adgangen til å stille kausjon eller sikkerhetsstillelse for andre, som setter begrensninger i hvorledes egenkapitalbidraget finansieres hos SVK.

I relasjon til lån angir kommuneloven § 50 nr. 6 at:

"Kommuner og fylkeskommuner kan ta opp lån for videre utlån. Det kan også tas opp lån til forskuttering når det er gjort avtale om full refusjon. Vilkåret er at mottakere ikke driver næringsvirksomhet og at midlene skal nyttes til investeringer."

I utgangspunktet har følgelig SVK anledning til å ta opp lån for videre utlån når det som her er tale om investeringer, og den rettslige problemstillingen blir da om produksjonskjøkkenselskapet skal drive "næringsvirksomhet". Loven gir ingen definisjon på hva som menes med næringsvirksomhet i denne forbindelse. Av forarbeidene følger det at begrepet skal ha samme meningsinnhold som det som da var lagt til grunn i kommuneloven § 51 nr. 1 annet ledd om kommunale garantier, som nå er regulert i kommuneloven § 51 nr. 2. De rettslige rammene blir følgelig de samme for utlån og garanti og vi behandler de derfor under ett i det videre.

Av kommuneloven § 51 nr 2 følger det:

"Det kan ikke stilles kausjon eller annen økonomisk garanti knyttet til næringsvirksomhet som drives av andre enn kommunen eller fylkeskommunen selv."

Slik garanti til annen virksomhet enn kommunen selv, må godkjennes av departementet, jf. kommuneloven § 51 nr. 1, med mindre maksimumsansvaret er lik eller lavere enn kr. 500 000 jf. forskrift om kommunale og fylkeskommunale garantier § 5.

Av forarbeidene til § 51 nr. 2 følger det at:

“Dette medfører at det f.eks. ikke kan garanteres for lån til en privat bedrift, når bedriften har et forretningsmessig formål med sikte på økonomisk gevinst, selv om det gjelder en bedriftsetablering som kan få innvirkning på sysselsettingen i en kommune/fylkeskommune.”

Av møtoreferatet av 24. april 2014 følger det at det forutsettes at selskapet skal gjennomføre driften overfor de to eierne ut fra et ”ikke kommersielt grunnlag” (”non profit policy”). Formålet er å organisere eiernes behov for matproduksjon til sine pasienter og klienter. Det er oppgaver som ellers må utføres av de offentlige virksomhetene selv. Det taler for at produksjonskjøkkenselskapet ikke har et forretningsmessig formål, og at det kan tas opp lån til utlån eller garanteres for lån opptatt av selskapet.

Dersom produksjonskjøkkenet også skal produsere mat og selge til andre, eksempelvis andre kommuner, kan dette stille seg annerledes. Ved vurderingen av hvorvidt konklusjonen opprettholdes vil en legge betydelig vekt på disse kommunens eventuelle medeierskap og hvorvidt denne del av produksjonen/salget også er basert på et ikke kommersielt grunnlag. Det er departementet som den godkjennende myndighet som må vurdere hvorvidt det kan stilles garanti overfor produksjonskjøkkenselskapet, mens kommunen selv har beslutningskompetansen der det lånes for videre utlån.

3. Spørsmålet om virksomheten vil være skattepliktig

Et selvstendig AS vil i utgangspunktet være skattepliktig for sin virksomhet. Skatteloven § 2-32 begrenser imidlertid skatteplikten for institusjoner og organisasjoner, herunder også aksjeselskap, som ikke har erverv til formål.

Hvorvidt det foreligger rett til skattefritak må vurderes konkret ut i fra vedtektsfestet formål, hvordan virksomheten faktisk utøves, det vil si hva som er det faktiske økonomiske resultatet over tid og institusjonens oppbygging. Spørsmålet om institusjonens oppbygging er i praksis knyttet til hvordan virksomheten er organisert. Organisering av virksomhet i aksjeselskap gir en klar presumpsjon for skatteplikt ettersom aksjeselskap regelmessig knyttes til næringsvirksomhet med mulighet til å generere, og å disponere over, overskudd. I praksis foretar imidlertid skattemyndighetene en helhetsvurdering av den enkelte virksomhet. Avhengig av situasjonen kan andre momenter bli tillagt avgjørende vekt ved denne helhetsvurderingen. Ved tidligere saker er det således lagt vekt på hensynet til konkurransesituasjonen, behovet for likebehandling med andre som driver tilsvarende virksomhet og hvordan inntektene genereres; det vil si om de midler som mottas fremkommer som støtte eller gaver til organisasjonen eller om inntektene genereres ved fakturering for leveranser av varer og tjenester.

Vi vil få understreke at de foreliggende opplysningene ikke er tilstrekkelige til at vi har mulighet for å gå inn på en helhetsvurdering av spørsmålet om virksomheten i AS'et eventuelt vil falle inn under bestemmelsene om skattefritak i skatteloven § 2-32. Som det fremgår av det ovenstående vil et formål om at selskapet ikke skal drive med overskudd kunne tilsi at det foreligger rett til skattefritak, mens organiseringen av kjøkkenvirksomheten i et AS, hensynet til andre næringsdrivende i samme bransje samt en, eventuell, fakturering basert på faktisk foretatte leveranser kunne trekke i retning av at det ikke foreligger rett til skattefritak.

Vi vil anbefale at det foretas en nærmere vurdering av de økonomiske rammene for kjøkkenvirksomheten før det eventuelt tas kontakt med Skatt nord for søknad om skattefritak.

4. Forholdet til merverdiavgift

4.1. Nærmere om den avgiftsmessige behandlingen der virksomheten skjer i et aksjeselskap

Innledningsvis vil vi her få gjøre oppmerksom på at den vurderingen som er foretatt i det ovenstående angående mulige selskapsformer, også vil bli lagt til grunn for vurderingen av de avgiftsmessige konsekvensene ved etableringen av et felles produksjonskjøkken. Kommentarene her er følgelig basert på bruk av aksjeselskap.

Et aksjeselskap vil utgjøre et selvstendig avgiftssubjekt i forhold til HF og SVK.

Dette betyr at alle leveranser av mat fra produksjonskjøkkenet til HF/SVK vil utgjøre en omsetning etter merverdiavgiftsloven § 1-3, 1. ledd bokstav a. AS'et vil dermed ha plikt til å beregne merverdiavgift på vederlaget for denne omsetningen.

Forutsatt at virksomheten i AS'et kun er knyttet til produksjonen av mat for HF og SVK vil AS'et bare drive avgiftspliktig virksomhet. Selskapet vil følgelig ha full fradragsrett for inngående avgift på alle anskaffelser til virksomheten.

Det er i praksis ikke forskjell mellom den rett til å fradragsføre inngående avgift som foreligger på AS'ets hånd og kommunens rett til kompensasjon for merverdiavgift på sine anskaffelser. I forhold til kommunen har det følgelig ikke noen avgiftsmessig betydning hvorvidt anskaffelsene foretas i AS'et eller i kommunen.

For HF er situasjonen derimot, som påpekt ovenfor, at mens AS'et vil ha rett til å fradragsføre inngående avgift på kostnader til virksomheten, vil HF'et ikke ha anledning til å kreve fradrag eller kompensasjon.

Den faktiske betydningen av forskjellen mellom et AS og HF'et vil først og fremst være knyttet til merverdiavgift på lønnskostnadene for produksjonspersonalet. På grunn av at AS'et må kreve dekket lønnskostnadene gjennom vederlaget for leveransene av mat, vil merverdiavgift på lønnskostnadene utgjøre en endelig kostnad for HF ved plassering av matproduksjonen i et eget AS.

En plassering av produksjonsvirksomheten i et eget AS vil videre gi noen ekstra merverdiavgiftskostnader i HF, blant annet knyttet til merverdiavgift på finanskostnader for produksjonsutstyr. For en kjøkkenvirksomhet slik som her er aktuelt, antar vi imidlertid at merverdiavgift på lønnskostnadene vil utgjøre den vesentligste forskjellen.

Den ekstra avgiftskostnaden som vil påløpe i HF ved plassering av produksjonsvirksomheten i et AS, vil være aktuell frem til det eventuelt innføres regler om merverdiavgiftskompensasjon for helseforetakene.

4.2. Hovedlinjene i avgiftsbehandlingen der virksomheten skjer i regi av HF eller SVK

Av hensyn til helheten i vurderingen, særlig med hensyn til ulikhetene i avgiftsbehandlingen mellom HF og SVK, vil vi imidlertid også knytte noen generelle kommentarer til avgiftsbehandlingen i henholdsvis HF og SVK, herunder de avgiftsmessige konsekvensene ved plassering av produksjonskjøkkenet enten i HF eller i SVK.

Med hensyn til avgiftsbehandlingen er det en vesentlig forskjell mellom helseforetak og kommuner ved at helseforetakene ikke har rett til å fradragføre, eller kreve kompensasjon for, merverdiavgift på kostnader knyttet til kjøp og tilberedning av mat til pasienter. Merverdiavgift på disse anskaffelsene vil dermed utgjøre en kostnad for helseforetakene. For kommunene er derimot situasjonen at disse har rett til kompensasjon for merverdiavgift på kostnader ved kjøp og tilberedning av mat til, blant annet, eldre bosatt på aldershjem og pleietrengende i sykehjem.

At helseforetakene ikke har rett til fradrag eller kompensasjon for inngående avgift på anskaffelser av, blant annet, kjøp og tilberedning av mat til pasienter, er basert på dagens regelverk. Ved fremleggelsen av sitt statsbudsjett for 2014 varslet regjeringen Solberg at den ville sette i gang et prioritert arbeid for en avgiftsnøytral statsforvaltning. I praksis vil det si at regjeringen nå arbeider med tiltak som skal sikre at merverdiavgift ikke utgjør en kostnad for de ulike delene av staten, herunder helseforetakene. Formålet med endringen er å unngå at plikten til betale merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester påvirker statsorganenes valg mellom å kjøpe tjenester fra eksterne eller å utføre arbeidet med egne ansatte.

Det ble i statsbudsjettet ikke sagt noe nærmere om når en eventuell endring vil tre i kraft eller hvilken løsning som vil bli valgt for å sikre målet om en avgiftsnøytral statsforvaltning. Det er imidlertid nærliggende å anta at den kompensasjonsordningen som allerede er etablert for kommunen vil bli utvidet til også å omfatte statsadministrasjon.

4.3. Alternativ - plassering av produksjonskjøkkenet i HF eller SVK

Utgangspunktet er her at leveransene av mat vil utgjøre en avgiftspliktig omsetning. Den som leverer maten, enten HF eller SVK, må følgelig registreres i Merverdiavgiftsregisteret for denne virksomheten, og kreve inn merverdiavgift på vederlaget for matleveransene.

Plikten til å beregne avgift på omsetningen av mat påvirker imidlertid ikke avgiftsbehandlingen for virksomheten for øvrig.

Situasjonen er følgelig at HF kun vil ha rett til fradrag for inngående avgift på den delen av anskaffelsene til kjøkkenet som er knyttet til omsetningen overfor SVK. For de øvrige delene av anskaffelsene kan inngående avgift ikke fradragføres.

SVK vil tilsvarende kun ha rett til fradrag for inngående avgift på anskaffelser knyttet til omsetningen overfor HF. For den øvrige delen av anskaffelsene vil SVK ha rett til kompensasjon for merverdiavgift. For ordens skyld vil vi få gjøre oppmerksom på at selv om det økonomiske resultatet er det samme med hensyn til at avgiftsbeløpet blir tilbakebetalt fra staten, må fradragberettiget og kompensasjonsberettiget merverdiavgift behandles adskilt.

Fordelingen mellom fradragsberettiget og ikke fradragsberettiget/kompensasjonsberettiget merverdiavgift må vurderes konkret.

En organisering i SVK vil gi HF den samme ekstrakostnaden knyttet til merverdiavgift på lønn som en organisering i AS.

Ved plassering av produksjonen i HF vil denne ekstrakostnaden ikke oppstå ettersom det ikke finner sted noen avgiftsberegning av den delen av produksjonen som dekker HFs egne behov. SVK vil på sin side ha kompensasjonsrett for merverdiavgift på leveransene fra HF.

I relasjon til mulige ekstrakostnader som følge av merverdiavgiftsplikt for leveransene, vil en plassering av produksjonskjøkkenet i HF følgelig være det gunstigste alternative. Dette gjelder imidlertid kun frem til det eventuelt innføres regler om kompensasjon for merverdiavgift for helseforetakene. Fra det tidspunkt slike regler innføres vil valget av alternativ være avgiftsmessig nøytralt.

5. Forholdet til offentlighets- og forvaltningslov

Etter offentleglova § 2 bokstav c fremgår det at loven gjelder for selvstendige rettssubjekt der stat, fylkeskommune eller kommune direkte eller indirekte har en eierandel som gir mer enn halvparten av stemmene i det øverste selskapsorganet. I utgangspunktet vil derfor offentleglova gjelde for aksjeselskapet som skal eies av HF og SVK. Det oppstilles imidlertid et unntak for rettssubjekt som hovedsakelig driver næring i direkte konkurranse med og på samme vilkår som private. Begrunnelsen for unntaket er at slike virksomheter skal ha samme rammevilkår som konkurrentene. I dette tilfellet vil aksjeselskapet være sikret inntekter fra det offentlige gjennom avtale om leveranser fra storkjøkkenet, og opererer dermed ikke på samme vilkår som eventuelle konkurrenter. Dette vil gjelde selv om inntil 10 % av virksomheten gjelder salg til andre enn eierne. Det må derfor legges til grunn at reglene om innsyn etter offentleglova vil gjelde for det nyetablerte aksjeselskapet.

Når det gjelder forholdet til forvaltningsloven er utgangspunktet etter forvaltningsloven § 1 at loven gjelder den virksomhet som drives av forvaltningsorganer. Som forvaltningsorgan regnes ethvert organ for stat eller kommune. Private rettssubjekter regnes imidlertid i utgangspunktet bare som forvaltningsorgan når selskapet treffer enkeltvedtak eller utferdiger forskrift.

Når det gjelder heleide private aksjeselskaper må det gjøres en helhetsvurdering hvor det må legges vekt på blant annet bakgrunnen for selskapsstiftelsen, arten av og formålet med virksomheten som drives, om virksomheten er kombinert med en viss myndighetsutøvelse og hvor sterk den organisatoriske tilknytningen til det offentlige er. Etter vår vurdering vil arten av og formålet med virksomheten, trekke i retning av at loven ikke kommer til anvendelse da selve produksjonen av mat ikke er en lovpålagt oppgave for helseforetaket eller kommunen. Den organisatoriske tilknytningen er sterk fordi aksjeselskapet vil være heleid av det offentlige, men vi kan ikke se at storkjøkkenet skal drive myndighetsutøvelse. Vi kommer derfor til at forvaltningslovens saksbehandlingsregler som et utgangspunkt ikke vil komme til anvendelse, men det må tas forbehold om at enkelte konkrete oppgaver likevel kan anses å falle innenfor virkeområdet. Om ønskelig kan dette vurderes nærmere etter hvert som aksjeselskapets oppgaver og innholdet i vedtektene klarlegges.

6. Anskaffelsesregelverket

6.1. Forutsetninger

Drøftelsene i punkt 4 bygger på konklusjonen i punkt 2.1 ovenfor, med hensyn til valg av selskapsform. Det forutsettes at det etableres et aksjeselskap hvor helseforetaket og SVK samlet eier aksjeselskapet fullt ut.

6.2. Spørsmålet om eiernes anskaffelser fra storkjøkkenet av omfattes av anskaffelsesregelverket

I utgangspunktet omfattes salg fra et organ til et annet av reglene om offentlige anskaffelser, jf. EU-domstolens avgjørelser C-480/06 (Kommissjonen/Tyskland) og C-220/05 (Jean Aurox). Som hovedregel kan derfor ikke offentlige oppdragsgivere kjøpe varer eller tjenester fra hverandre uten at anskaffelsen konkurransenutsettes.

Egenregi er et unntakstilfelle der anskaffelsesregelverket ikke gjelder, og skal som det klare utgangspunktet tolkes og brukes restriktivt. Tanken bak egenregiunntaket er at det offentlige løser oppgaven "innad" ved at ytelsen utføres av et "eget" organ som de i hovedsak har full kontroll over.

Det er to grunnleggende vilkår som må være oppfylt for at utførelsen av et oppdrag i egenregi mellom to selvstendige og separate juridiske personer, ikke skal anses for å være i strid med anskaffelsesregelverket og den generelle EØS-retten, jf. EU-domstolens avgjørelse C-107/98 (Teckal);

- 1) oppdragsgiver må ha full kontroll over den enhet/avdeling, m.v. som utfører disse oppgavene (kontrollkravet), og
- 2) det vesentligste av denne enhets virksomhet må være rettet mot det offentlige, og i hovedsak den/de offentlige eierne (omsetningskriteriet).

I kontrollkravet ligger det at det offentlige må ha samme kontroll over enheten, som det har over sine egne interne avdelinger, og det er et absolutt krav at det ikke er private inne på eiersiden i selskapet/enheten, jf. EU-domstolens sak C-26/03 (Stadt Halle).

At HF og SVK samlet skal eie 100 % av selskapet taler for at vilkåret er oppfylt. Helseforetaket og kommunen må imidlertid ha en videre kontroll med selskapet enn det selskapsretten gir eierne – de må ha innflytelse på selskapets beslutninger, jf. EU-domstolens sak C-340/04 (Carbotermo). Dersom helseforetaket og kommunen har representanter i aksjeselskapets styre, vil det tale for at de har kontroll med både strategiske målsetninger og viktige beslutninger, jf. EU-domstolens sak C-324/07 (Coditel Brabant).

Dette vil forsterkes ytterligere dersom vedtektene gir eierne sentrale beføyelser over aksjeselskapet jf. EU-domstolens sak C-573/07, slik at styrets fullmakt begrenses. Ved å vedtektsregulere at hovedformålet med aksjeselskapet er å levere mat til HF's sykehus i Kirkenes og SVKs ulike pleie- og omsorgstjenester, altså å levere til eierne, gis eierne slik kontroll.

I omsetningskriteriet ligger det et krav om at den vesentlige delen av omsetningen til leverandøren må være knyttet til den/de kontrollerende oppdragsgiver(e), og at annen aktivitet i virksomheten kun må være marginal.

I rettspraksis fra EU-domstolen formuleres kravet slik:

"... såfremt denne virksomheds aktivitet hovedsagelig er bestemt for denne myndighed, idet enhver anden aktivitet kun har marginal karakter."

Formålet bak kravet er at det skal hindre vridning i konkurransen mellom selskap. Dersom et selskap mottar en del av sine oppdrag fra sin eier uten konkurranse, oppstår faren for at selskapet får for godt betalt for disse oppdragene og vil ha en konkurransefordel når det opptrer i det kommersielle markedet. Derfor vil selskapet, når det selger i et konkurranseutsatt marked, være forhindret fra egenregi.

Omsetningskravet kan, som det fremkommer av sitatet ovenfor, vurderes både positivt og negativt. Det positive i kravet består i at aktiviteten hovedsakelig må være bestemt for oppdragsgiver. Det negative ligger i at annen aktivitet kun må ha en marginal karakter. Disse to kravene henger sammen.

EU-domstolen har ikke angitt nøyaktig hvor stor prosentvis andel av annen aktivitet det dreier seg om. En absolutt fastsatt grense vil etter dagens rettspraksis heller ikke være naturlig, fordi hver enkelt situasjon må vurderes konkret. I sitatet ovenfor formulerte EU-domstolen dette som at enhver annen aktivitet kun kan ha marginal karakter. I teori og praksis er det normalt operert med at den eksterne omsetningen ikke kan være større enn 20 %, jf. blant annet klagenemndas sak 2010/338, men heller mindre – og ideelt sett ikke over 10 %.

Dersom storkjøkkenet skal levere til andre, anbefaler vi at det i sum ikke overstiger 10 % av det totale volumet. Dersom det er ønskelig å tilby en større andel enn dette til andre enn de to eierne, bør de andre kommunene tilbys eierandel i selskapet. Hovedformålet bør som nevnt ovenfor vedtektsfestes.

Ved tildeling i egenregi stilles det etter EU-domstolens praksis krav om at tildelingen må kunne etterprøves rettslig av berørte parter, jf. C-26/03 (Stadt Halle) og C-231/03. Dragsten anfører i "Offentlige anskaffelser", Oslo 2013 s. 107 at det for at klageadgangen skal fungere i praksis, er påkrevd med offentliggjøring av tildeling i egenregi. Det er opp til oppdragsgiver, altså helseforetaket og kommunen, om dette skjer ved kunngjøring eller på annen måte. For å være på den sikre siden bør tildelingen offentliggjøres.

Dersom man ønsker å unngå enhver risiko for sanksjoner som avkorting av kontrakt/overtredelsesgebyr eller eventuelt at kontrakten kjennes uten virkning, bør tildelingen intensjonskunngjøres, jf. FOA del II § 9-1A og del III § 18-3 a. Helseforetaket og kommunen må tidligst inngå kontrakt med aksjeselskapet 11 dager etter dato for kunngjøringen.

6.3. Omfattes andre offentlige organers anskaffelser fra storkjøkkenet av anskaffelsesregelverket?

Andre offentlige organer enn eierne kan ikke kjøpe fra storkjøkkenet uten konkurranse, med hjemmel i unntaket om egenregi jf. vilkårene som er gjennomgått i forrige punkt.

EU-domstolen har også gjort unntak for horisontale samarbeidsformer, jf. blant annet sak C-480/06 (Stadtreinigung Hamburg), men vi anser ikke at unntaket er anvendelig i nærværende sak. Det skyldes at det er et vilkår at det foreligger et reelt samarbeid, ikke

bare at den ene leverer tjenester med mer til den andre. De andre kommunene måtte i tilfelle bidra med utføringen av oppgaver i samarbeidet. Det er ikke tanken her, hvor de øvrige kommuner ikke skal bidra med noe i storkjøkkenet.

Dersom andre kommuner skal kunne foreta anskaffelser direkte fra storkjøkkenet, må de derfor være medeiere i aksjeselskapet. I praksis aksepteres en liten eierandel, men den kan ikke være ubetydelig, jf. Dragsten, op. cit. s. 104. HF og SVK kan være hovedeiere, mens de andre kommunene kan eie en mindre prosentandel.

Vi foreslår at eierandelene fordeles med utgangspunkt i den andel av totalt volum den enkelte eier antas å ha behov for fra storkjøkkenet fremover. Eierbrøkene vil da også være enkle å forklare.

At det i praksis er akseptert svært lave eierbrøker, er ikke avgjørende rettslig sett. I tillegg må det være en realitet i eierskapet for at kontrollvilkåret skal være oppfylt. Minoritetseierne må være eiere på lik linje med de øvrige innholdsmessig sett. Eierskapet må være reelt, ikke bare en konstruksjon av hensyn til anskaffelsesreglene.

De ulike eierne må av den grunn være representert i aksjeselskapets styrende organer. Det betyr ikke at enhver eier må være representert ved en person i styret. Hvis en kommune eier en liten andel av aksjeselskapet, er det ikke krav om at vedkommende eier har en representant i styret. Samtlige eiere må imidlertid være representert i generalforsamlingen på samme måte som ved ethvert annet selskap. Flere aksjonærer kan la seg representere på generalforsamlingen ved en felles person etter fullmaktsreglene.

Vi anbefaler at det samtidig med at formålet med storkjøkkenet defineres i grunnlagsdokumentene også sies noe om at storkjøkkenet er et samarbeid mellom eierne, for å dekke et felles behov, og hvor alle skal ha innflytelse.

* * *

Vi håper dette notat gir svar på de spørsmål som reises i bestillingen, og at notatet gir et godt beslutningsgrunnlag for den videre behandling av saken. Dersom noe er uklart ber vi om at De tar kontakt.

Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA

Ole-Martin Lund Andreassen
partner/ advokat/ dr. juris

Fra: Svanhild Apeland Lande
Sendt: 14. juni 2016 09:17
Til: Postmottak
Emne: VS: Sender e-post: NKS Juridisk utredning felles produksjonskjøkken 2014.05.15.pdf
Vedlegg: NKS Juridisk utredning felles produksjonskjøkken 2014.05.15.pdf

Til sak 15/2101.

Med vennlig hilsen

Svanhild Apeland Lande
Økonomisjef
Sør-Varanger kommune

- en grensesprengende kommune

Vi er Engasjerte - Grensesprengende - Modige - Serviceorienterte - Tilgjengelige -

Helhetstenkende

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. +47 78 97 74 00, dir. 78 97 75 41, mobil 986 40 369

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Grongstad Øyvin [<mailto:Oyvin.Grongstad@finnmarkssykehuset.no>]

Sendt: 10. juni 2016 13:35

Til: Svanhild Apeland Lande

Emne: Sender e-post: NKS Juridisk utredning felles produksjonskjøkken 2014.05.15.pdf

Meldingen er klar til å sendes med følgende fil- eller koblingsvedlegg:

NKS Juridisk utredning felles produksjonskjøkken 2014.05.15.pdf

SØR-VARANGER KOMMUNE

Saksbehandler Svanhild Apeland

Vår ref.: Saksnr.: 15/2101/18	Deres ref.:	Dato: 16.06.2016
Saksbehandler: Heitmann, Arianne	Telefonnr.: 78 97 75 50	Epostadresse: postmottak@svk.no

MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 15.06.16 VALG AV STYREMEDLEM - FELLES KJØKKEN NYE KIRKENES SYKEHUS

Kommunestyret har behandlet saken i møte 15.06.2016 og det er fattet følgende vedtak:

Valg av generalforsamling og styremedlemmer fra Sør-Varanger kommune:

Sør-Varanger kommunes generalforsamling, 50 %-andel: Rune Rafaelsen

Sør-Varanger kommunes styremedlem, politisk: Steffen Mong

Sør-Varanger kommunes styremedlem, administrasjon: Guri Bongo, kjøkkensjef

Med vennlig hilsen

Heitmann, Arianne
formannskapssekretær

SØR-VARANGER KOMMUNE

Saksbehandler Nina B. Øvergaard

Vår ref.: Saksnr.: 12/497/5	Deres ref.:	Dato: 05.03.2012
Saksbehandler: Siv Merete Wollmann	Telefonnr.: 78 97 75 50	Epostadresse saksbehandler: postmottak@sor-varanger.kommune.no

MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 29.02.12: NYE KIRKENES SYKEHUS - DELTAKELSE I FORPROSJEKT NYBYGG

Kommunestyret har behandlet saken i møte 29.02.12, og det er fattet følgende vedtak:

Kommunestyrets vedtak i sak 014/12:

Kommunestyret vedtar å sette av 1,0 mill. kr til disposisjon for forprosjekt Nye Kirkenes sykehus. Midlene disponeres av rådmannen. Kommunestyret holdes fortløpende orientert om prosjektet og bruk av midlene.

Sør-Varanger kommune skal delta i styringsgruppen med kommuneoverlegen og rådmannen.

Med vennlig hilsen

Siv Merete Wollmann
formannskapssekretær

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Nina Bordi Øvergaard Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 06.02.2012
Arkivkode: K1-	Arkivsaksnr.: 12/497
Saksordfører: Anita Brekken	

SAKSGANG		
Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Formannskapet	15.02.2012	011/12
Kommunestyret	29.02.2012	014/12

NYE KIRKENES SYKEHUS - DELTAKELSE I FORPROSJEKT NYBYGG

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	30.01.2012	STYRINGSDOKUMENT 2 FORPROSJEKT KIRKENES 120117.PDF

Dokumenter i saken:

<u>Dok.dato</u>	<u>Type</u>	<u>Avsender/mottaker</u>	<u>Tittel</u>
25.01.2012	I	Helse Finnmark	KONSEPTRAPPORT - KIRKENES SYKEHUS
03.02.2012	I	Helse Finnmark	REFERAT FRA STYRINGSGRUPPE 25.01.12 KIRKENES NYE SYKEHUS
24.02.2012	I	Helse Finnmark HF	INVITASJON TIL DELTAKELSE I PLANPROSESS - PROSJEKT NYE

Kort sammendrag:

Sør-Varanger kommune er invitert til å delta i styringsgruppen for Nye Kirkenes sykehus. Rådmannen ser det som et positivt initiativ at kommunene er invitert til å delta i styringsgruppen og mener det er naturlig at Sør-Varanger kommune, som vertskommune, deltar aktivt i styringsgruppen.

Faktiske opplysninger:

Helse Finnmark HF skal nå iverksette forprosjektfasen i prosjekt Nye Kirkenes sykehus og i den forbindelse ønsker foretaket at Sør-Varanger kommune skal delta i styringsgruppen. Styringsgruppen er det overordnede styringsorganet for prosjektet og ledes av administrerende direktør i Helse Finnmark HF, Hans Peter Fundingsrud.

Det har vært avviklet et møte i styringsgruppen, hvor både kommunelegen og økonomisjefen fra Sør-Varanger kommune deltok. Tana og Vadsø kommune var også invitert til å delta, men var ikke til stede.

I forprosjektfasen er det skissert 6 medvirkningsgrupper. Disse er redegjort for på side 13 i styringsdokumentet. I møte i styringsgruppen den 25 januar ble det besluttet å opprette en siste medvirkningsgruppe som skal ha fokus på samhandling og barentsregionen. Kommunen blir invitert til å delta i denne gruppen. Rådmannen er positiv til at det er opprettet en medvirkningsgruppe som skal ha særlig fokus på samhandling mellom kommunene og helseforetaket omkring Nye Kirkenes sykehus.

Som vertskommune har Sør-Varanger kommune en spesiell rolle i forhold til det nye sykehuset og fra helseforetakets side er det ønskelig med en større involvering fra kommunens side i prosjektet. Også rådmannen ser behov for kommunens deltakelse, særlig nå etter at samhandlingsreformen har trådt i kraft. Det kan være flere områder hvor et samarbeid og samlokalisering kan være formålstjenelig og økonomisk besparende både for kommunen og helseforetaket. Rådmannen ser det derfor som viktig at kommunen nå deltar aktivt i forprosjektfasen.

Helseforetaket har satt av 38 mill.kr i prosjektkostnader og det er utarbeidet en detaljert kostnadsoversikt, side 17 og 18 i styringsdokumentet. Dersom kommunen skal være med på en utredning angående alternativer for samdrift og samlokalisering eventuelt egne bygg i tilknytning til det nye sykehuset vil dette øke prosjektkostnadene. Helseforetaket har ikke midler utover allerede vedtatt ramme og mener at dette er utgifter som kommunen bør være med å dekke. Rådmannen foreslår at det avsettes 1,0 mill.kr til forprosjektet og at midlene tas av disposisjonsfond.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Ivaretas i forprosjektet

Barn og ungdom:

Ivaretas av forprosjektet

Kompetansebygging:

Økonomi:

Rådmannen forslår at det avsettes 1,0 mill.kr til formålet

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Ivaretas i forprosjektet

Alternative løsninger:

Sør-Varanger kommune skal ikke delta i styringsgruppen for Nye Kirkenes sykehus. Det avsettes ikke midler til forprosjektet.

Forslag til innstilling:

Kommunestyret vedtar å sette av 1,0 mill. kr til disposisjon for forprosjekt Nye Kirkenes sykehus. Midlene disponeres av rådmannen. Kommunestyret holdes fortløpende orientert om prosjektet og bruk av midlene.

Sør-Varanger kommune skal delta i styringsgruppen med kommuneoverlegen og rådmannen.

Behandling 15.02.2012 Formannskapet

Saksordfører: Anita Brekken

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Formannskapets vedtak i sak 011/12:

Kommunestyret vedtar å sette av 1,0 mill. kr til disposisjon for forprosjekt Nye Kirkenes sykehus. Midlene disponeres av rådmannen. Kommunestyret holdes fortløpende orientert om prosjektet og bruk av midlene.

Sør-Varanger kommune skal delta i styringsgruppen med kommuneoverlegen og rådmannen.

Behandling 29.02.2012 Kommunestyret

Saksordfører: Anita Brekken. I saksordførers fravær orienterte gruppeleder Aksel Emanuelsen.

Innstillingen enstemmig vedtatt. Tilstede under avstemningen var 24 representanter.

Kommunestyrets vedtak i sak 014/12:

Kommunestyret vedtar å sette av 1,0 mill. kr til disposisjon for forprosjekt Nye Kirkenes sykehus. Midlene disponeres av rådmannen. Kommunestyret holdes fortløpende orientert om prosjektet og bruk av midlene.

Sør-Varanger kommune skal delta i styringsgruppen med kommuneoverlegen og rådmannen.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Helse Finnmark HF
styringsdokument- forprosjekt nybygg
Nye Kirkenes Sykehus

Utkast 2, 17.01.12

Dokumentkontroll

Revisjon:	Revisjonen gjelder:		Godkjent:	Dato:
	1, oppdatering etter styremøte 07.12.11			17.01.12
	Arkivnr.:		Saksbeh.: SPR	Kontroll: Dato: 26.04.11
Dokument tittel: Helse Finnmark, styringsdokument forprosjekt nybygg Nye Kirkenes Sykehus				

Innholdsfortegnelse

1	Formålet med styringsdokumentet	4
2	Prosjekt, prosjekteier og prosjektledelse prosjektering	4
3	Overordnede rammer	4
3.1	Bakgrunn	4
3.2	Hensikt, krav og hovedkonsept	5
3.3	Prosjekt mål	5
3.4	Suksesskriterier	6
3.5	Kritiske suksessfaktorer	7
3.6	Rammebetingelser	7
3.7	Grensesnitt	7
4	Prosjektets innhold – sluttdokument	8
4.1	Hovedaktiviteter i forprosjektfasen for dette prosjektet	8
4.2	Konkretisering ut fra veileder for tidligfaseplanlegging i sykehusprosjekter	8
4.3	Innholdet i forprosjektrapporten	10
5	Prosjektstrategi	11
5.1	Oppgaver	11
5.2	Strategi for styring av usikkerhet/risiko	11
5.3	Gjennomføringsstrategi	11
5.4	Organisering og ansvarsdeling	11
5.4.1	Styringsgruppe	12
5.4.2	Daglig prosjektledelse	13
5.4.3	Medvirkning i forprosjektfasen	13
5.4.4	Ansvarsforhold	13
5.4.5	Fullmakter	14
5.5	Informasjon og kommunikasjon	14
6	Prosjektstyringsbasis - forprosjekt	15
6.1	Styrende dokumenter og arbeidsomfang	15
6.2	Prinsipper for prosjekt- og risikostyring	16
6.3	Styringsverktøy	17
6.4	Prosjekt nedbrytingsstruktur	17
6.5	Prosjekt kostnader	17
6.6	Tidsplan	19
6.7	Kvalitetssikring	21
6.8	Dokument håndtering/arkiv	21
6.9	Rapportering	22
6.10	Fakturering	22

1 Formålet med styringsdokumentet

Styringsdokumentet skal gi oversikt over de sentrale forhold i prosjektet på en måte som virker retningsgivende og avklarende for alle aktører i prosjektet.

For di det dreier seg om en forprosjektfase, vektlegges de forhold som er relevant for denne fasen i prosjektet, samt forberedelse til neste fase. Denne versjonen av styringsdokumentets tidsplan har dessuten særlig fokus på perioden før oppstart forprosjekt prosjektering. Tidsplanen skal derfor oppdateres og detaljeres mer før forprosjekt prosjektering startes.

Foreliggende styringsdokument fastlegger rammevilkår og vil være retningsgivende for det videre arbeid fram til fullført forprosjekt. Dokumentet godkjennes av prosjektets styringsgruppe.

2 Prosjekt, prosjekteier og prosjektledelse prosjektering

Prosjektet benevnes til daglig *Forprosjekt Nye Kirkenes Sykehus*.

Sykehusets samlede brutto areal i konseptfaseutredningen er beregnet til ca. 17.800 kvm brutto. Dette gir en beregnet prosjektkostnad på ca. 1,05 mrd. kr (priser august 2010, p50). Med nødvendig avsetning for usikkerhet betyr dette knapt 1,2 mrd kr (p85).

Helse Finnmark HF er prosjekteier og byggherre. Oppdragsgivers representant og prosjektansvarlig er driftssjef Øivin Grongstad ved Helse Finnmark HF.

Hospitalitet as utfører prosjektledelse, programmering og nærmere avtalte delutredninger. Oppdragsansvarlig hos Hospitalitet as er Svein Petter Raknes.

Prosjekteringsgruppa utfører prosjektering forprosjekt med tilhørende utredningsarbeid. Prosjekteringsgruppeledelse ivaretas av Momentum arkitekter as med Michael Ramm Østgaard som PGL.

3 Overordnede rammer

3.1 Bakgrunn

Kirkenes sykehus er et lokalsykehus som leverer somatiske og psykiatriske tjenester til befolkningen i Øst-Finnmark. I tillegg har sykehuset en foretaksovergripende rehabiliteringsavdeling som leverer tjenester til hele Finnmarks befolkning.

Bygningen som sykehusvirksomheten drives i ligger på Prestøya i Kirkenes ble ferdigstilt i 1955. Sykehuset har senere blitt påbygd flere ganger for å gi rom for aktivitetssøkning og utvidelse av tjenestetilbudet. De mange om- og utbygginger har resultert i en dårlig intern logistikk og lite effektiv utnyttelse av personellet. Siden slutten av 1980-tallet har sykehuset hatt behov for omfattende vedlikehold og ombygginger. Behovet for en oppgradering av sykehuset i Kirkenes er godt dokumentert i tidligere rapporter. Tilstandsrapporter, arealundersøkelser og brannoppgraderingsrapporter konkluderer alle med at sykehuset er i dårlig forfatning og har en lite effektiv logistikk. Sykehuset har en spesiell utforming og store arealer i kjeller kan ikke benyttes til pasientrettet virksomhet. Deler av sykehusbygget (østfløy og deler av nordvestfløy) har betongkonstruksjoner i både ytter- og innervegger, noe som gjør det vanskelig å foreta interne ombygginger.

Nye Kirkenes sykehus er planlagt med vekt på å ivareta nasjonale og regionale helsepolitiske føringer. Samhandlingsreformen har vært et sentralt tema i den perioden konseptfaseutredningen har foregått. I Helse Finnmark er intensjonene i denne reformen i stor grad ivaretatt bl.a. gjennom sykestuemodellen. Dette bildet ble også bekreftet av helseministeren under et besøk ved Helse Finnmark i november 2009. Videre tiltak for å styrke samspillet mellom helseforetaket og kommunehelsetjenesten er en del av den pågående prosessen. Bl.a. arbeides det med sikte på å få på plass en intensjonsavtale med vertskom-

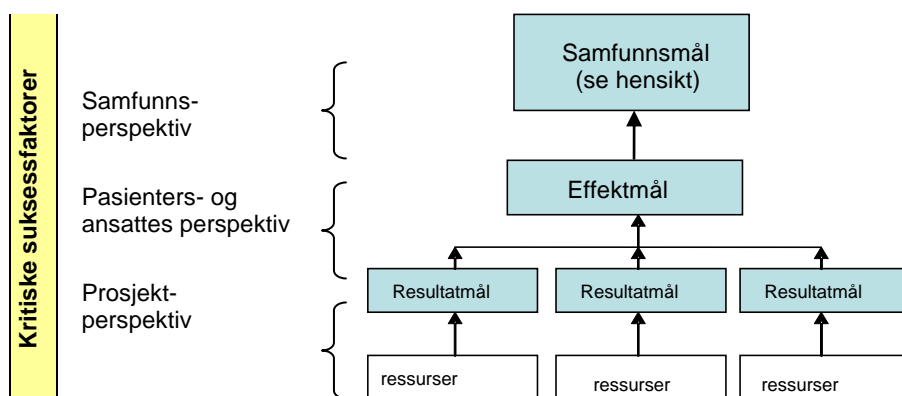
munen om en rekke felles satsinger, drift av en intermediearenhet etter mønster fra Helseparken i Rana.

Dimensjoneringen er framkommet gjennom kvalitetssikring av den omfattende dimensjoneringsutredningen som ble gjort av Sintef Helse i samarbeid med sykehuset i idéfasen i 2008. En rapport utarbeidet av Sintef på oppdrag fra Helse Nord RHF i 2010¹ ble også fulgt opp i siste del av konseptfasen, bl.a. ved gjennomføring av en pasientforløpsanalyse og gjennomgang av prosjektets arealstandarder. Pasientforløpsanalysen ble gjennomført i august og september 2010 i en prosess der overordnet brukergruppe supplert med representanter fra Vadsø kommune og Sør-Varanger kommune var med.

3.2 Hensikt, krav og hovedkonsept

Nye Kirkenes Sykehus skal sikre befolkningen i i sitt opptaksområde, med knapt 30.000 innbyggere, fullt ut dekkende spesialisttilbud i samarbeid med kommunehelsetjenesten og andre sykehus.

3.3 Prosjekt mål

Figur 1. Målstruktur

Samfunnsmålet er å sikre langsiktige løsninger for å oppnå et helsemessig godt og samfunnsøkonomisk effektivt sykehusstilbud til befolkningen i opptaksområdet samlet sett. Samfunnsmålet i denne fasen av prosjektet er å legge grunnlag for riktig vegvalg i løsning av nybygget for å oppnå den langsiktige samfunnsmessige målsettingen. Prosjektet skal basere løsninger på de føringer som fremkommer som følge av Helse Nord sin utvikling av helsetjenester sett i et langsiktig perspektiv. De totale løsningene skal sikre at dimensjonering, driftskonsept samt oppgave og funksjonsfordelinger blir ivarettatt i dette fremtidige helseperspektivet.

Effektmålene er knyttet til at Helse Finnmark HF i perspektivet mot 2020-2030 skal kunne betjene befolkningen med et tidsmessig spesialisthelsetjenestetilbud, og i tillegg hvilke gevinster i samfunnsøkonomisk perspektiv dette vil gi. Effektmålene realiseres først når nytt bygg er tatt i bruk (jf. "gevinstrealisering"). Prosjektet skal sikre at man bygger på bærende element for et fremtidig og kvalitetsmessig godt tilbud innen spesialisthelsetjenesten med vekt på følgende bærende ideer:

- Rask diagnostikk og utredning
- Pasientene skal få et tilbud på det nivå de har behov for
- God service – sammenheng mellom informasjon utredning, og behandling, hvor det tas utgangspunkt i den enkelte pasient sine behov
- Grunnlag for et godt samarbeid med primær-/kommunehelsetjeneste - samhandling
- Skille øyeblikkelig hjelp og planlagt virksomhet

¹ Sintef Teknologi og samfunn. Sammenligning og kvalitetssikring av dimensjoneringsgrunnlaget i konseptfasen for NLSH Vesterålen, UNN Narvik og Helse Finnmark, Klinikk Kirkenes. 21.04.2010.

- Størst mulig grad av planlagt virksomhet
- Integrering av psykiatri og somatikk
- Mest mulig behandling innenfor en organisatorisk enhet.

Prosjektets konkrete resultatmål i forprosjektfasen er at det framkommer en "forprosjektrapport" som gir tilstrekkelig grunnlag for å beslutte om forprosjekt skal godkjennes, slik at styrene for Helse Finnmark HF og Helse Nord RHF kan ta stilling til igangsetting av neste fase, og dermed reelt beslutte byggestart.

Prosjektet skal føre til en ønsket slutttilstand for objektet (nybygget) som ivaretar følgende forhold:

- Moderne sengeposter mht størrelse, driftsøkonomi, service, lager og sanitære forhold
- Optimal logistikk
- Moderne bygningsmessig fleksibilitet, elastisitet og generalitet (lettere å tilpasse arealene til nye funksjoner og ny metodikk)
- Mulighet til fleksible driftsformer og bedre utnyttelse av lokaler og utstyr
- Mulighet for undervisning og opplæring
- Mulighet for gode medisinsk faglig funksjoner kan videreutvikles
- Mulighet for moderne og brukertilpasset pasientbehandling og opplæring
- Gode løsninger med tanke på ytre miljø og energisparende tiltak
- Godt inneklima
- Godt arbeidsmiljø
- Mer rasjonell drift
- God tilgjengelighet for alle brukere.

For prosessen fram til ferdig bygg:

- Prosjektet er gjennomført uten alvorlige ulykker, skader eller tap på person, materiell eller miljø.
- Prosjektet er gjennomført innenfor rammen for kostnad, tid og kvalitet.

Forprosjektrapporten skal være ferdig til samlet behandling i styringsgruppen i juni 2013.

Forprosjektfasen skal samlet sett gjennomføres innenfor en økonomisk ramme på 38 mill. kr, med et styringsmål på 33,7 mill. kr (pluss 4,3 mill. kr i avsetning for usikkerhet). I denne rammen inngår ikke kostnader for de sykehusansattes bruk av tid til medvirkning.

Resultatmål for forprosjektet er (suksesskriterier):

1. Forprosjektet skal gjennomføres i henhold til definert kvalitet, tid og kostnader.
2. Forprosjektet skal være klart slik at det behandles i styremøte i desember 2012/januar 2013. Dvs. ferdig utarbeidet forprosjektdokument innen utgangen av august november 2012.
3. Forprosjektet skal gjennomføres innenfor en kostnadsramme 38 mill. kr

Resultatmål for driftsorganisasjonen:

4. En ny/tilpasset driftsorganisasjon med ansvars- og rapporteringslinjer, bemanning og prosedyrer forberedes slik at virksomhet i samsvar med effektmålene kan realiseres når bygget ferdigstilles.

3.4 Suksesskriterier

Når forprosjektrapporten er ferdig skal situasjonen være som følger:

- Rapporten svarer på og er tilpasset gjeldende rammebetingelser for Helse Finnmark HF med hensyn til økonomisk bæreevne, funksjonsdeling og fremtidig kapasitet

- Kostnadsrammen for konseptfasen holdt; budsjetter ikke overskredet.
- Tidsplanen holdt; konseptrapporten er levert i henhold til avtalt plan.
- Forprosjektrapporten har en kvalitet og et innhold som gir basis for at den innen rimelig tid danner grunnlag for styrebehandling og beslutning i Helse Nord RHF om godkjenning og klarsignal for detaljprosjektering og bygging. Den skal oppnå tilslutning til det som foreslås.
- Finansieringsplan med lånetilsagn fra Helse- og omsorgsdepartementet samt faglig godkjenning av prosjektet må foreligge før prosjektet kan videreføres.

3.5 Kritiske suksessfaktorer

Kritiske suksessfaktorer som har innvirkning på måloppnåelsen i prosjektets konseptfase er:

- Rammebetingelsene for forprosjektet er avklarte og entydige
- God planleggings- og beslutningsprosess
- Organisering, rett kompetanse på rett plass til rett tid, klare ansvarsroller og tydelige mandater
- Åpen og transparent planprosess
- Tilstrekkelige økonomiske rammer og god kostnadsstyring
- Avsette tilstrekkelig tid og ressurser til nøkkelpersoner for å arbeide med prosjektet
- Solid forankring av prosjektet i organisasjonen
- Avklaring av interessentbildet, oppfølging av kritiske aktører og miljøer, bl.a. samhandling med kommunene om funksjoner og funksjonsfordeling
- Unngå "omkamper"
- Samarbeid med Sør-Varanger kommune og aktuelle grunneiere om tomt og regulering.
- Fokus på markedstilpasset entrepriseform (jf. usikkerhetsanalysen)

3.6 Rammebetingelser

Forprosjektet gjennomføres innenfor de fastlagte rammer:

Ferdig objekt:

Kostnad ferdig bygg: 1,203 mrd (p 85), august 2010-kr.

Areal bygget: 17.800 kvm brutto.

Tid: Ferdig bygg: 2018.

Forprosjektfase:

Kostnadsramme forprosjekt: 38 mill. kr (august 2010).

Areal planlagt: 17.800 kvm brutto.

Tid: Ferdig rapport, siste styringsgruppebehandling: 28.06.13.

Krav til HMS ved prosjektering av bygg og utstyr er ivaretatt i henhold til lov og forskrifter og kvalitetssikret mot brukermiljø og vernetjeneste. Det utarbeides egen HMS-plan for prosjektet i henhold til Byggherreforskriften. Videre skal forutsetningene for HMS i ferdig bygg ivaretas gjennom planleggingen.

3.7 Grensesnitt

Følgende områder utgjør viktige grensesnitt som vil være gjenstand for fortløpende observasjon for å sikre nødvendige avklaringer:

- Fordeling av ansvar og oppgaver mellom prosjekteier og prosjektorganisasjon.
- Fordeling av ansvar og oppgaver mellom organisasjonsprosjekt og byggeprosjekt.
- Fordeling av ansvar og oppgaver mellom driftsorganisasjon og byggeprosjekt gjennom brukermedvirkning, særlig når det gjelder hvilke oppgaver som byggeprosjekt har ansvar for og som driftsorganisasjonen må medvirke i både ved planlegging, bygging og idriftsettelse. Særlig gjelder dette ansvar og oppgaver for eiendoms-, bygnings- og installasjonstekniske forhold.
- Fordeling av ansvar og oppgaver mellom de ulike deltakere i prosjektet, herunder mellom programmering og prosjektering og mellom byggestyr og brukerstyr.

4 Prosjektets innhold – sluttdokument

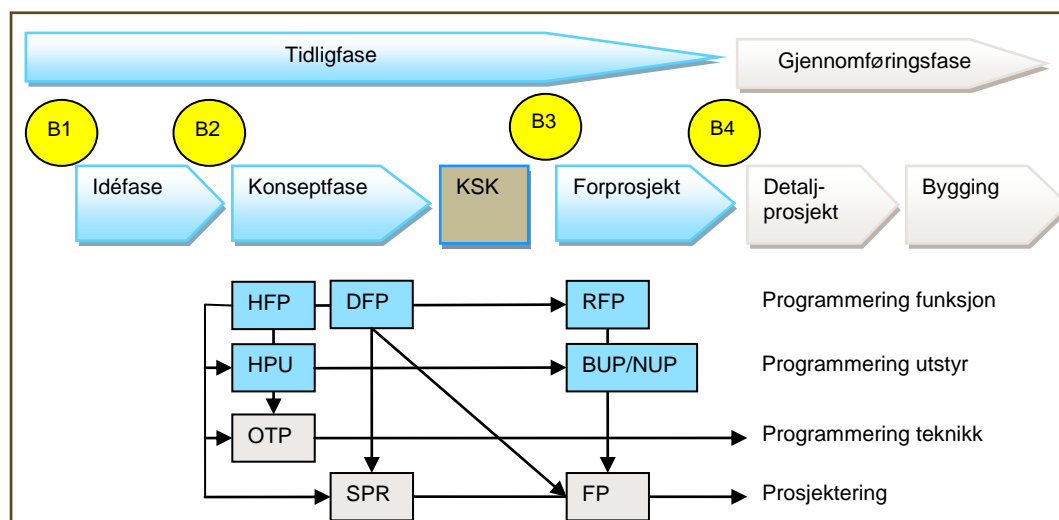
4.1 Hovedaktiviteter i forprosjektfasen for dette prosjektet

I forprosjektfasen er følgende aktiviteter sentrale:

- Programmering
  - Delfunksjonsprogram (DFP) med romprogram
  - Romfunksjonsprogram (RFP) med forprosjekt utstyr
- Prosjektering – utvikling, detaljering og beskrivelse av løsninger (inkl. beskrivelse av tekniske løsninger – teknisk program)
- Revidering av økonomiske analyser (driftsøkonomi, årskostnader/LCC, finansiering).
- Kalkyle og usikkerhetsanalyse
- ROS-analyser
- Valg av gjennomføringsstrategi inkludert entreprisemodell.
- Spesialutredninger
- Plan for videre gjennomføring fram til ferdigstilling, overlevering og idriftsetting.

4.2 Konkretisering ut fra veileder for tidligfaseplanlegging i sykehusprosjekter

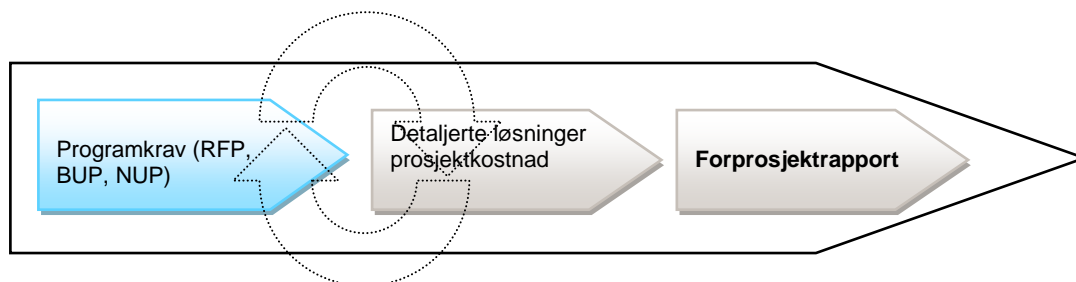
I veilederen for tidligfaseplanlegging i sykehusprosjekter illustreres den overordnede planprosessen slik som vist i figur 2 nedenfor²:

Figur 2. Overordnet planprosess

Planprosessen for forprosjektfasen med sine aktiviteter illustreres slik som vist i figur 3.

² Denne figuren er hentet fra Revidert veileder for tidligfaseplanlegging i sykehusprosjekter. Helsedirektoratet, desember 2011. Her er delfunksjonsprogram vist som en del av konseptfasen, mens det i forrige veileder var en del av forprosjektfasen.

Figur 3. Aktiviteter i forprosjektfasen³

Prosesen inneholder aktiviteter knyttet til programmering (delfunksjonsprogram og romfunksjonsprogram), utstyrsplanlegging, prosjektering (forprosjekt) og økonomiske analyser. Som en del av prosessen vurderes bl.a. entreprisform, og det utarbeides en kalkyle som sammen med en usikkerhetsanalyse av kalkylen danner grunnlag for utarbeidelse av forslag til kostnadsramme for fullføring av prosjektet.

Delfunksjonsprogram er ikke vist i figuren da det i den reviderte veilederen som en hovedregel er knyttet til konseptfasen (mens det i forrige veileder var vist som en del av forprosjektfasen).

Forprosjektrapporten skal oppsummere de ulike aktivitetene, og forankre rapporten ift tidligere faser:

HFP/DFP og HPU

Forprosjektrapporten skal inneholde et sammendrag av HFP/DFP, HPU, OPT, analyser av transport og vareflyt, driftsøkonomiske konsekvensberegninger i samsvar med den endelige beskrevne og illustrerte løsningen. Eventuelle oppdateringer fra konseptfasen gjøres.

Oppsummering av romfunksjonsprogram (RFP) og utstyrsprogram (netto og brutto utstyrsprogram).

Forprosjekt prosjektering med beskrivelser og tegninger som dokumenterer:

- Utformingsmessig hovedidé (hentet fra skisseprosjektet)
- Bebyggelsens utforming, med etasjeplaner, snitt og fasader, samt systemtegninger og perspektivtegninger
- Utformingen av det enkelte funksjonsområde der alle rom skal være tegnet
- Hovedtrafikkårer
- Pasient og arbeidsmiljø
- Pasientsikkerhet
- Framtidige utviklingsretninger
- Bebyggelsens endringsevne (generalitet, fleksibilitet og elastisitet)
- Tekniske anlegg
- Utomhusområder
- Helse, miljø og sikkerhetsforhold (både i byggefase og ferdig bygg)
- Krav til og beskrivelse av energieffektive løsninger
- Miljøaspekter (CO₂, gjenbruk, avløp/utslipp)
- Oppfyllelse av krav til universell utforming
- Økonomiske analyser, revidering av analyser gjennomført i konseptfasen ved behov
- Kunst og utsmykking.

Økonomiske analyser som viser:

Det beregnes en prosjektkostnad for prosjektet totalt som omfatter bygninger og utstyr (netto utstyrsprogram). Kostnadene settes opp og fordeles i henhold til bygningsdelstabel-

³ Figuren er hentet fra revidert veileder for tidligfaseplanlegging i sykehusprosjekter. Helsedirektoratet, desember 2011.

len (ref NS 3451, konto 1-9). Prosjektkostnaden skal baseres på den prosjekterte løsningen, kombinert med erfaringstall fra sammenlignbare prosjekter. Beløpene skal angis i faste priser. Prosjektkostnaden omfatter ikke byggelånsrenter.

Det skal gjennomføres en usikkerhetsanalyse for å vurdere kalkylens presisjonsnivå og for å identifisere de elementene som bidrar mest til den økonomiske risikoen. Det skal angis en forventet prosjektkostnad basert på p50 og krav til margin ved et forhøyet sannsynlighetsnivå (p85). Det skal identifiseres mulige risiko- og kostnadsreducerende tiltak, med en tidsplan for når i planleggings- eller utbyggingsfasen disse senest må iverksettes. Hvordan marginen skal håndteres i budsjettet og eventuelt utløses i prosjektet styres av HF/RHF.

Beregninger av økonomisk bæreevne som ble gjort i konseptfasen skal revideres på grunnlag av eventuelle nye forutsetninger for kostnader og fremdrift. Nye analyser gjøres bare hvis det har oppstått endringer som påvirker driftsøkonomien, avskrivninger eller renteforhold.

Følgende elementer skal inngå i beskrivelsen av finansieringen:

Hvordan investeringskostnaden er innpasset i HFets/RHFets samlede investeringsplan. Plan for hvordan prosjektet skal finansieres.

Valg av entreprisemodell beskrives. Ved valg av modell tas det hensyn til prosjektets egenart, markedsforhold og byggherrens evne og vilje til å håndtere risiko.

Plan for detaljprosjektering og bygging (avhengig av entreprisreform)

Planen for gjennomføring av prosjektet som er utarbeidet i forprosjektfasen skal videreutvikles og detaljeres. Følgende forhold skal inngå i planen:

- Suksessfaktorer
- Særskilte utfordringer knyttet til gjennomføringen
- Organisering og ansvarsdeling (inkl. brukermedvirkning)
- Håndtering av grensesnitt (Teknisk mellom leverandører eller delprosjekter, organisatorisk mellom fagenheter eller prosjekt og drift, samt kommersielt mellom kontraktsparter.)
- Tidsplan
- Kontraksstrategi/entreprisemodell (inkludert entreprisreform)
- Prosjekt- og risikostyring
- Kvalitetssikring
- Interessenter
- Plan for opplæring og tilpasning av driftsorganisasjonen
- Overordnet plan for testing, ferdigstilling, prøvedrift og idriftsetting.

4.3 Innholdet i forprosjektrapporten

Forprosjektrapporten vil inneholde følgende deler:

1. Hovedkonklusjoner
2. Sammendrag
3. Prosjektets bakgrunn og formål, mål og rammer
4. Metode og arbeidsprosess (bl.a. bruk av BIM)
5. Verifisering av behov i forhold til aktiviteter og kapasiteter (bare i den grad dette ikke forelå i tilstrekkelig format og med tilstrekkelig oppdatert grunnlag fra foregående fase)
6. Programunderlag, kravspesifikasjoner: Delfunksjonsprogram, romfunksjonsprogram, utstysprogram, program tekniske rom, logistikk og forsyning.
7. Prosjektbeskrivelse etter bygningsdelstabellen. Detaljering av funksjonelle og tekniske løsninger.
  - Bygning
  - VVS
  - Elkraft
  - Tele og automasjon

- Andre installasjoner
  - Utomhus
- Miljøhensyn og konsekvenser.
Illustrasjoner
8. ROS-analyser
  9. Kalkyle for investering, dvs. prosjektkostnad iht NS 3451 (inkl usikkerhetsanalyse og kuttlistene), beregning byggelånsrenter. Driftsøkonomiske konsekvenser og gevinstrealiseringsplan (jf. konseptrapporten). Finansieringsplan.
  10. Plan for videre arbeid med vekt på neste fase og kontraheringsstrategi.

Eventuelt et eget kapittel om organisasjonsutvikling og gevinstrealisering.

5 Prosjektstrategi

5.1 Oppgaver

- Etablering av prosjekt med et omforent styringsdokument
- Mobilisering og forberedelse
- Gjennomføring av programmering, spesialutredninger, prosjektering og økonomiske analyser
- Skrivning av rapport.

5.2 Strategi for styring av usikkerhet/risiko

Det benyttes i forprosjektfase flere virkemidler til å styre usikkerhet:

- Plan for kvalitet, tid og ansvar for alle aktiviteter
- Månedlig rapportering mot plan
- ROS-analyser både på enkeltområder og for den samlede forprosjektrapporten
- Usikkerhetsanalyse knyttet til kalkyle
- Tredjepartskontroll knyttet til enkeltområder

5.3 Gjennomføringsstrategi

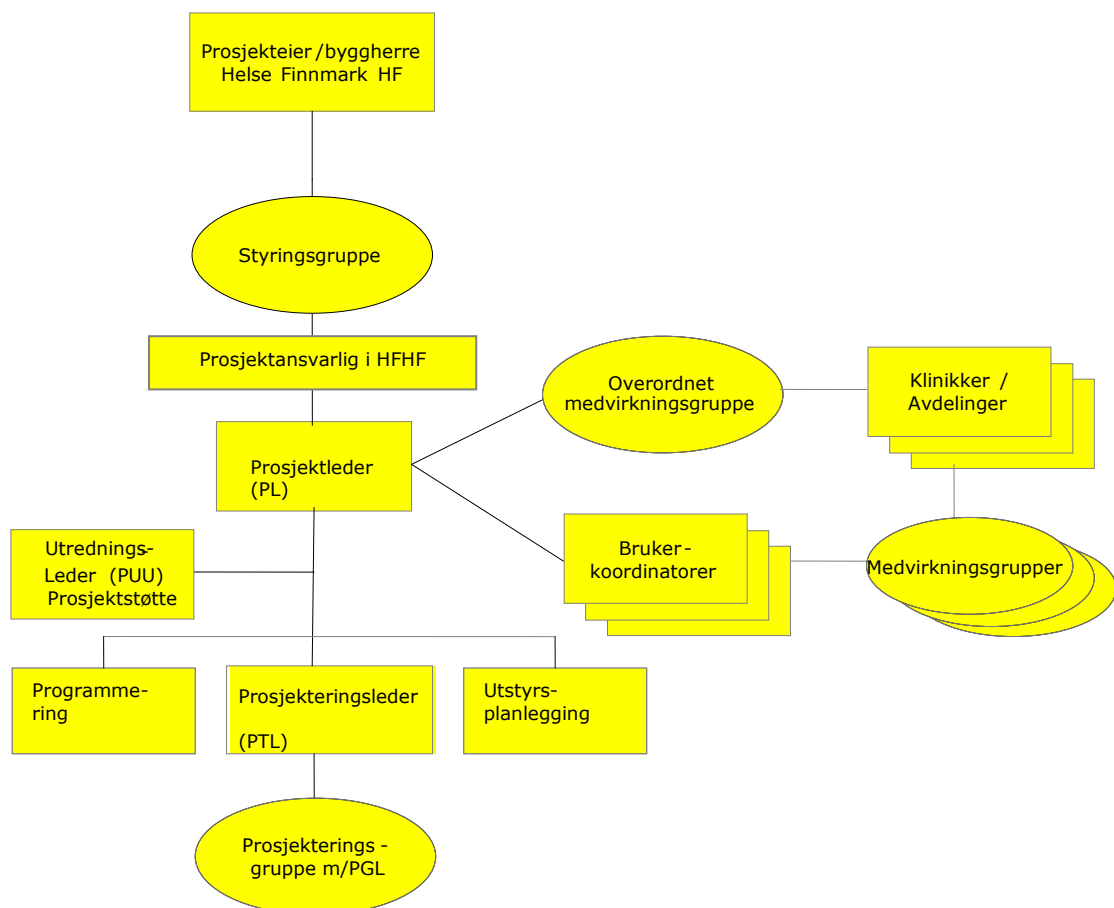
Gjennomføring av forprosjekt skjer i hovedsak ved bruk av eksterne leverandører. Dette gjelder både ved prosjektledelse prosjektering, prosjektering og spesialutredninger. Kontrahering er gjennomført.

- Entrepriseform for byggeprosjektet vurderes og besluttes i løpet av forprosjektfasen.

5.4 Organisering og ansvarsdeling

Prosjektorganisasjonen skal være tilpasset tre forhold:

1. Sikre tilstrekkelig kontinuitet fra tidligere faser.
2. Være riktig dimensjonert i mengde, kompetanse og struktur for å gjennomføre forprosjektfasen på en god måte men med nøktern ressursbruk.
3. Danne et godt grunnlag for videreføring (realisering av prosjektet).

Figur 4. Organisasjonskart

5.4.1 Styringsgruppe

Styringsgruppa har følgende sammensetning (for noen er ikke oppnevning klar):

- Hans Petter Fundingsrud, administrerende direktør HFHF(leder)
- Harald Sunde, medisinsk fagsjef HFHF
- Rita Jørgensen, klinikk sjef klinikk Kirkenes HFHF
- Inger Lise Balandin, klinikk sjef klinikk psykisk helsevern og rus HFHF
- Lill-Gunn Kivijervi, økonomisjef HFHF
- Tor Arne Haug, Helse Nord RHF
- Evy Adamsen, foretakstillitsvalgt NSF HFHF
- Gunn Bente Knutsen, Foretaksverneombud HFHF
- Konsernverneombud Helse Nord RHF
- Brukerutvalgsmedlem, Helse Finnmarks brukerutvalg
- Brukerutvalgsmedlem, Helse Finnmarks brukerutvalg
- Sør-Varanger kommune, rådmann/ordfører
- Tana kommune, rådmann/ordfører
- Vadsø kommune, kommunelege I

Styringsgruppa er opprettet for å gi administrerende direktør råd innenfor fastsatte retningslinjer og rammer, tilgjengelige ressurser og midler. Styringsgruppa skal bidra til at prosjektet får administrativ avklaring og forankring av prosjektet på riktig administrativt nivå i helseforetaket og i det regionale helseforetaket.

Styringsgruppas medlemmer er oppnevnt av administrerende direktør i Helse Finnmark HF.

Styingsgruppa har regelmessige møter 1 gang hver 4. til 8. uke (eller ved behov) gjennom hele prosjektperioden. Oppdragsgivers representant er prosjektleders daglige kontaktperson.

Prosjektleder fremmer saker for styingsgruppa i samråd med oppdragsgivers representant (prosjektansvarlig i Helse Finnmark HF).

5.4.2 Daglig prosjektledelse

Daglig prosjektledelse ivaretas av Hospitalitet as med Svein Petter Raknes som prosjektleder. *Prosjektleder (PL)* har det overordnede ansvaret for å planlegge, organisere og gjennomføre prosjektarbeidet.

Prosjekteringsleder (PTL) har det overordnede ansvaret for å planlegge, organisere og gjennomføre prosjekteringsarbeidet. PTL rapporterer til PL.

Prosjekteringsgruppeleder (PGL) har det operative ansvaret for å planlegge, organisere og gjennomføre prosjekteringsarbeidet. PGL rapporterer til PL.

Programmerings- utstys- og utredningsleder (PUU) har det operative ansvaret for å planlegge, organisere og gjennomføre programmeringsarbeidet, utstysplanlegging og de "helsefaglige" spesialutredninger som blir avropt. PUU rapporterer til PL.

Prosjektmøter gjennomføres etter behov, og består normalt sett av det som er aktive leverandører i prosjektet i den enkelte delfase. Dvs. prosjektleder og/eller assisterende prosjektleder, oppdragsgivers representant, prosjekteringsleder, prosjekteringsgruppeleder, utredningsleder og eventuelle andre personer som er ansvarlig for leveranser til på det enkelte tidspunkt. Prosjektmøte inngår ikke som en formalisert del av organisasjonskartet, men er en arena prosjektleder kan benytte for koordinering av leveranser.

5.4.3 Medvirkning i forprosjektfasen

Medvirkningen (fag, ansatt og bruker/pasientorganisasjoner) videreføres fra konseptfasen. *Overordnet medvirkningsgruppe* opprettholdes for å ivareta tverrgående programmering (standardrom) samt bistand til samlet koordinering av innspill i medvirkningsprosess. Overordnet medvirkningsgruppe settes sammen av lederne i øvrige medvirkningsgrupper samt tillitsvalgte og representant for pasientorganisasjonene. Forøvrig etableres følgende medvirkningsgrupper for arbeidet med delfunksjonsprogram og i neste omgang RFP/utstysplanlegging og forprosjektet:

1. Psykisk helse og rusbehandling
2. Sengeområder inkl. føde, somatikk
3. Poliklinikk og dagbehandling, somatikk
4. Medisinsk service inklusiv billeddiagnostikk og laboratorier
5. Akuttmottak, operasjon, intensiv, sterilsentral
6. Bygg og ikke-medisinsk service

Det opprettholdes tre brukerkoordinatorer (klinikk, bygg/teknikk og utstyr). Brukerkoordinator klinikk inngår i gruppene 1-5. Brukerkoordinator bygg i gruppe 6. Brukerkoordinator utstyr aktiveres når RFP kombinert med utstysplanlegging iverksettes, og vil da være koordinator på tvers av alle grupper for feltet utstysplanlegging.

Tillitsvalgte og verneombud er representerte både i medvirkningsgrupper og styingsgruppa.

5.4.4 Ansvarsforhold

Byggeprosjektet har ansvar for prosjektets resultatmål jf. avsnitt 3.3 prosjektmål. Ansvaret for etablering av en forberedt driftsorganisasjon tilligger foretaksledelsen. Ansvaret for at prosjektet som helhet får godt omdømme tilligger hele organisasjonen.

For å sikre at organisasjonen er i stand til å ta nye bygninger i bruk på en effektiv måte, må det utarbeides en plan for organisasjonsutviklingen. Det bør etableres et prosjekt som

har til oppgave å utarbeide en slik plan. Planen bør være ferdig senest samtidig med forprosjektet. **SPESIALUTREDNING.**

5.4.5 Fullmakter

Fullmaktene er knyttet til budsjett og kontrakter. Innen prosjektets kostnadsramme er det utarbeidet budsjett for prosjektet inndelt etter prosjekt- og kontraktsstruktur. Myndighet til å fastlegge kostnadsramme og budsjett på ulike nivåer fordeles slik:

- Styringsgruppen fastlegger prosjektets kostnadsramme og avsetning for usikkerhet.
- Prosjektleder fastlegger budsjett for den enkelte leveranse i forprosjektfasen.
- Prosjektleder disponerer budsjett innen prosjektets styringsmål.

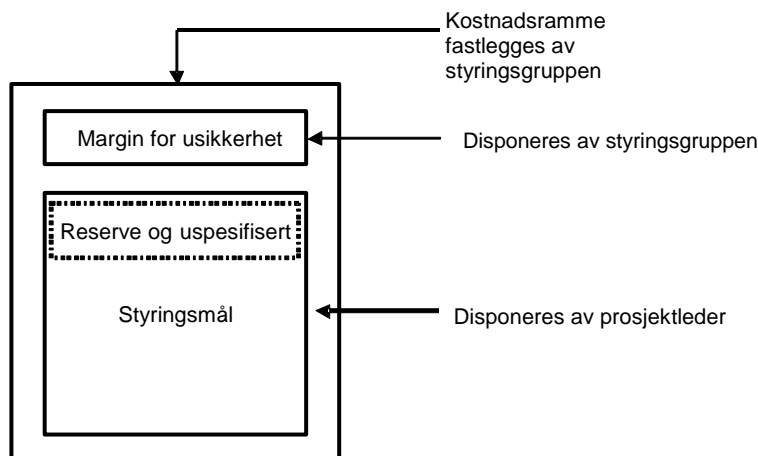
Bilagshåndtering skal skje iht. Helse Finnmark HF sine prosedyrer for regnskapsføring, og ansvaret fordeles slik:

- Prosjektleder/assisterende prosjektleder attesterer alle bilag for utgifter som posteres knyttet til de kontrakter som er inngått for å gjennomføre forprosjektet.
- Prosjektansvarlig i Helse Finnmark HF attesterer for utbetaling alle fakturaer for utgifter som posteres i prosjektet.
- Anvisning skjer etter vanlig prosedyre i Helse Finnmark HF.

Myndighet til å bruke av prosjektets reserver og marginer fastlegges slik:

- Styringsgruppa disponerer marginen mellom prosjektets styringsmål og kostnadsrammen.
- Prosjektleder disponerer reserver som blir definert innenfor prosjektets styringsmål.

Status for bruk av reserve og margin skal inngå i den regelmessige rapportering på alle nivåer i prosjektet.

5.5 Informasjon og kommunikasjon

Informasjon og kommunikasjon er sentrale virkemidler i vellykkede prosjekter. Informasjonsansvarlig i Helse Finnmark sørger i samråd med prosjektleder for at det utarbeides en overordnet informasjons- og kommunikasjonsplan tilpasset behovet og ut fra de interessenter som berøres av forprosjektarbeidet og den videre realiseringe av prosjektet.

6 Prosjektstyringsbasis - forprosjekt

6.1 Styrende dokumenter og arbeidsomfang

Forprosjektets arbeidsomfang er overordnet definert gjennom en maksimal budsjettamme 38 mill. kr. For øvrig foreligger grunnlaget for arbeidet gjennom:

- Dette styringsdokumentet
- *Konseptrapport av 12.11.2010 med vedlegg*
- *Styresak 131-2010 i Helse Nord RHF: Nybygg Helse Finnmark, godkjenning av konseptrapport, ble det fattet slikt vedtak:*
  1. Styret viser til vedtak i styret i Helse Finnmark HF og godkjenner konseptrapporten slik det fremgår av Styresak 76/2010 *Konseptrapport Nye Kirkenes Sykehus* med tilhørende rapport "*Konseptrapport Kirkenes Sykehus*", datert 02. november 2010.
  2. Nybygg alternativ 1 velges som grunnlag i et forprosjekt innenfor et netto funksjonsareal og bruttoareal for det samlede byggekompleks på henholdsvis 9.105 m² og 17.800 m². Oppstart og gjennomføring av forprosjektet behandles i egen styresak om store investeringer i Helse Nord RHF i styremøte februar 2011.
  3. Kostnadsrammen for prosjektet basert på 85 % sannsynlighet for at kostnadsrammen overholdes og som skal ferdig utredes i forprosjektet, fastsettes til 1 203 mill kroner i kostnadsnivå pr. 15. august 2010, inkludert utstyr og byggelånsrenter.
  4. Styret ber om at adm. direktør legger fram endelig finansieringsplan for prosjektet etter behandling i Helse- og omsorgsdepartementet, før forprosjektet påbegynnes.
- *I styresak 120-2011 Helse Nord RHF: Nye Kirkenes sykehus – godkjenning av plan for forprosjekt, ble det i oktober 2011 fattet følgende vedtak:*
  1. Styret godkjenner at tidligfaseplanleggingen av Nye Kirkenes Sykehus videreføres med forprosjektfase basert på konseptrapporten. Styret ber om at adm. direktør utarbeider et oppdragsbrev til Helse Finnmark HF basert på denne saken. Helse Finnmark HF bes om å igangsette forprosjektet umiddelbart, og at det ferdigstilles sommeren 2013, slik at prosjektet kan realiseres i samsvar med den fremdriftsplanen som fremgår av plangrunnlaget, dvs. ferdigstilling i løpet av 2018.
  2. Styret stadfester at kostnadsrammen for prosjektet er 1 203 mill kroner i kostnadsnivå pr. 15. august 2010, inkludert utstyr og byggelånsrenter, basert på 85 % sannsynlighet for at kostnadsrammen overholdes. Dette skal legges til grunn i forprosjektet.
  3. Hele prosjektet med bygging vil bli søkt finansiert med 609 mill kroner i egenkapital fra Helse Finnmark HF og tilsvarende beløp i lån fra Helse Nord RHF. I tillegg kommer årlig prisstigning og byggelånsrenter. Styret ber om at adm. direktør søker Helse- og omsorgsdepartementet om lån til prosjektet og legger fram endelig finansieringsplan for prosjektet, inkludert lånetilsagn fra Helse- og omsorgsdepartementet, når svar på dette foreligger.
  4. For finansiering av forprosjektet viser styret til vedtatt investeringsplan for 2012, der det er lagt inn 15 mill kroner til ervervelse og klargjøring av tomt. Styret legger til grunn at forprosjektet gjennomføres innenfor en kostnadsramme på 38 mill kroner. Investeringsrammen økes fra 15 til 40 mill kroner i 2012, der både andel til tomt og til forprosjekt er inkludert, men resten til forprosjektet, 13 mill kroner, legges inn i planene for 2013.

I styresak 69-2011, behandlet den 08.12.11, fattet styret i Helse Finnmark HF følgende vedtak:

1. Styret er tilfreds med det arbeidet som så langt er utført i prosjekt Nye Kirkenes Sykehus. Styret godkjenner at tidligfaseplanleggingen av Nye Kirkenes Sykehus videreføres med forprosjektfase, basert på konseptrapporten og den etterfølgende behandling og godkjenning. Styret gir administrerende direktør i oppdrag å nedsette en styringsgruppe for prosjektet, iverksette den eksterne kvalitetssikringen og å igangsette forprosjektet etter kvalitetssikringen er ferdig. Styringsgruppen skal utarbeide et nytt styringsdokument på grunnlag av det tidligere utarbeidede utkastet til styringsdokument og innholdet i styresak 120-2011 i Helse Nord RHF.
2. Styret stadfester at kostnadsrammen for prosjektet er 1 203 mill kroner i kostnadsnivå pr. 15. august 2010, inkludert utstyr og byggelånsrenter, basert på 85 % sannsynlighet for at kostnadsrammen overholdes. Dette skal legges til grunn i forprosjektet.
3. Styret legger til grunn at forprosjektet gjennomføres innenfor en kostnadsramme på 38 mill kroner.

Byggeprosjektets omfang kan etter dette oppsummeres slik:

Sykehusets samlede brutto areal i konseptfaseutredningen er beregnet til ca. 17.800 kvm brutto. Dette gir en beregnet prosjektkostnad på ca. 1,05 mrd. kr (priser august 2010, p50). Med nødvendig avsetning for usikkerhet betyr dette knapt 1,2 mrd kr (p85).

- Brutto areal: 17.800. kvm
- Kostnadsramme (p85) 1,203 kr (august 2010-kr)
- Styringsramme (p50) 1,05 mrd kr (august 2010-kr)

I tillegg kommer krav til 23,7 mill. kr i årlige driftsinnsparinger ved nybygg (august 2010-kr).

6.2 Prinsipper for prosjekt- og risikostyring

Prosjektet styres ut fra to hoveddimensjoner:

1. Styring basert på definerte krav til:
  - Kostnad og ressursbruk
  - Tid
  - Kvalitet i planlegging (og senere bygging)
2. Styring basert på en prosjektnedbrytingsstruktur (PNS).

Styringen gjennomføres i samsvar med veileder for tidligfaseplanlegging i sykehusprosjekter som definerer hvilke aktiviteter fasen bør inneholde og hvilken dokumentasjon som skal framkomme ved utløpet av fasen og legge grunnlaget for beslutningspunkt B4. Risikostyring håndteres gjennom en fast struktur for månedlig rapportering. I tillegg gjennomføres bl.a. usikkerhetsanalyser som en del av programmet for hver fase.

Det gjennomføres system for kostnadsstyrt prosjektering i prosessen med utarbeidelse av forprosjektet. Det skal prioriteres kostnadseffektive løsninger både med hensyn til investering og drift. Ved behov utredes alternative løsninger med angivelse av fordeler og ulemper, slik at det fremkommer et komplett beslutningsunderlag før de endelige valg treffes. Det skal til enhver tid foreligge oppdaterte forslag til kostnadsreducerende tiltak. Ambisjonsnivå på løsninger, omfang og materialer skal være basert på kost-/nyttevurderinger og skal tilpasses styringsrammen for prosjektet.

Kvalitetssikring gjennomføres på flere nivåer:

- Et overordnet styringsdokument for forprosjektfasen som grunnlag for oppfølging.
- Krav til kvalitetssystem hos leverandørene
- System for rapportering og kontrollplaner
- Usikkerhetsanalyse av kostnads-kalkylen

Endringer i prosjektet kan skape økt usikkerhet mht. kostnader og framdrift. Det legges derfor sterke restriksjoner på muligheten for endringer og det etableres prosedyrer som skaper god styring og kontroll med endringer.

6.3 Styringsverktøy

Månedrapportering med prosyre for behandling av denne utgjør prosjektets viktigste styringsverktøy i forprosjektfasen, jf senere kapittel om rapportering.

6.4 Prosjektnedbrytingsstruktur

Prosjektnedbrytingsstrukturen er følgende:

Oppgave	Hvem utreder	Styringsgruppe (PL fremmer saker)
Programarbeid, bygg	Hospitalitet	Ja
Programarbeid, utstyr	Hospitalitet	Ja
Programrelaterte spesialutredninger	Hospitalitet	Vurderes
Prosjekteringsgruppeleder	Momentum arkitekter	
Forprosjekt – arkitekt	Boarch	
Forprosjekt RI	Norconsult	
Kalkyle	Boarch/NC/BA	Ja
Prosjekteringsrelaterte spesialutredninger	PG	Vurderes
Usikkerhetsanalyse	Hospitalitet ?	Ja
Samlet forprosjekt prosjektering	Momentum arkitekter	Ja
Overordnet ROS-analyse	Hospitalitet ?	Ja (hvis en slik gjennomføres)
Forprosjektrapport	PL	Ja
Månedlig rapportering til oppdragsgiver	PL	Ja
Innstilling til sykehusstyret	Adm. dir	Ja

6.5 Prosjektkostnader

Det skal fastsettes rammer på følgende nivåer (tallene som er satt opp gjelder forprosjektfasen):

Begreper	Rammer (mill kr inkl. mva)	Forklaring
Styringsmål	33,7	Den ramme som prosjektet søkes realisert innenfor og som legges til grunn for budsjett.
+ Avsetning for usikkerhet	4,3	Tillegg som det kan bli nødvendig å finansiere når uforutsette forhold inntreffer eller inntreffer i uventet grad, og som ikke lar seg løse innenfor styringsmålet. Kan bare disponeres etter vedtak i styringsgruppa.
= Kostnadsramme	38	Den ramme som prosjektet under ingen omstendighet skal overskride.

Det skal føres fortløpende logg for disponering både av reserver og for disponering av margin, og loggen skal inngå i prosjektets rapportering.

Prosjektbudsjett:

Aktivitet	Ca timer	Timepris eks mva	Timepris inkl mva	SUM inkl. mva
Prosjektledelse , PL	1 200	1 300	1 625	1 950 000
Prosjektledelse, ass. PL	1 100	1 000	1 250	1 375 000
Prosjekteringsleder	538	1 300	1 625	874 250
Prosjektstøtte	1 000	1 100	1 375	1 375 000
Reiser (5000 kr x 50, opphold er dekket i timeprisen)				250 000
Reserve prosjektledelse	225	1 200	1 500	337 500
<i>Sum prosjektledelse</i>	<i>4 063</i>			<i>6 161 750</i>
Programmerings og utredningsleder DFP m.v.	1 000	1 300	1 625	1 625 000
Utredningsstøtte, DFP m.v.	1 600	1 100	1 375	2 200 000
Programmerings og utredningsleder RFP/utstyr m.v.	800	1 300	1 625	1 300 000
Utredningsstøtte, RFP/utstyr m.v.	2 000	1 100	1 375	2 750 000
Usikkerhetsanalyse og samlet ROS-analyse	200	1 300	1 625	325 000
Reiser (5000 kr x 50, opphold er dekket i timeprisen)				250 000
Reserve programmering og utredning	400	1 200	1 500	600 000
<i>Sum programmering og utredning</i>	<i>6 000</i>			<i>9 050 000</i>
Prosjekteringsgruppeledelse (PGL)	538	825	1 031	554 813
Arkitekt og tekniske rådgivere, oppdatering skisseprosj	550	825	1 031	567 188
Arkitekt og tekniske rådgivere, forprosjekt	12 202	825	1 031	12 583 313
Planprogram	80	990	1 238	99 000
Reguleringsplan	450	990	1 238	556 875
Konsekvensutredning	375	990	1 238	464 063
Reiser PG (7500 x 72)			0	540 000
Reserve prosjektering	855	816	1 020	872 100
<i>Sum prosjektering</i>	<i>15 050</i>			<i>16 237 350</i>
Andre kostnader, trykking og felleskostnader, reiser, leie dRofus etc			0	1 000 000
KS-aktiviteter, 3. partsvurderinger m.v.	500	1 000	1 250	625 000
Reserve felles	500	1 000	1 250	625 000
<i>Sum før avsetning for usikkerhet</i>	<i>25 613</i>			<i>33 699 100</i>
Avsetning for usikkerhet				4 300 000
SUM	25 613			37 999 100
For prosjektledelse og program inkluderer timeprisene dekning for opphold, resten budsjettet 5000 kr/reise				
For prosjekteringsgruppen dekkes reise i sin helhet etter regning og er budsjetter med kr 7500 kr/reise				

Det gjenstår noe bearbeiding av budsjettet som det ikke har vært mulig å fange fullstendig opp i prosessen så langt:

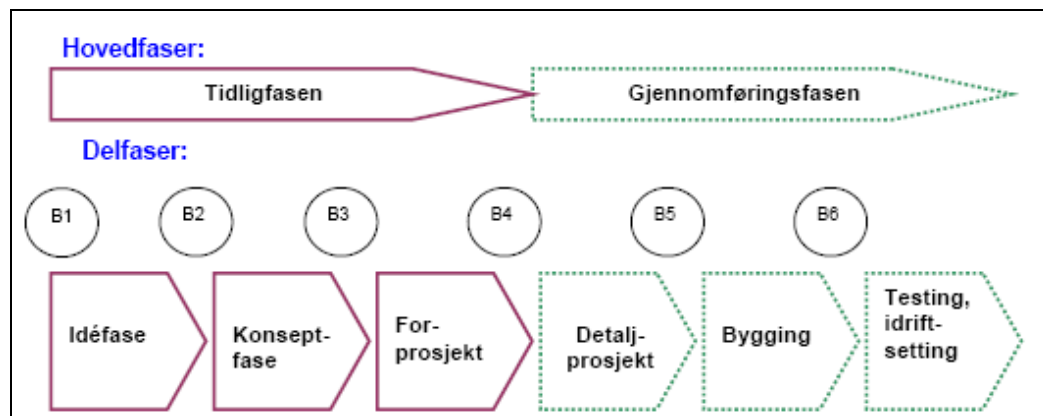
- Kostnader til KSK foreslås dekket sammen med all aktivitet fram til 31.12.2011 som kostnader knyttet til konseptfasen. Dette vil dermed ikke påvirke budsjettoppstillingen ovenfor.
- PG skal tilpasse skisseprosjektet til redusert areal (fra 18.600 i skisseprosjektet fra 2010 til arealrammen på 17.800 kvm). Timeestimat og kostnader for dette skal innarbeides.
- Kostnader til miljøundersøkelser og grunnboring ny tomt skal innarbeides (ca. 664.000 kr) skal innarbeides. Dette er en ikke planlagt aktivitet, som foreslås håndtert ved reduksjon av avsetningen for usikkerhet.
- Rest av budsjett for konseptfasen per 31.12.11 legges til kostnadsrammen på 38 mill. kr. Denne resten tilføres for å dekke opp tilpassing av skisseprosjekt til redusert areal, og eventuelt restbeløp ut over det foreslås tilført avsetningen for usikkerhet.
- Kostnadsrammen prisjusteres med SSB's boligblokkindeks fram til prisenivå per desember 2011.

- Kostnadene knyttet til de ulike kontraktene prisjusteres fram til desember 2011.
- Differansen mellom justering av kostnadsrammen og kontraktskostnadene avstemmes mot reserven på hvert område (med mindre avviket viser seg å være så betydelig at andre løsninger bør vurderes).

Disse forholdene korrigeres til neste møte i styringsgruppa, slik at budsjettet da fremmes til ny behandling.

6.6 Tidsplan

Prosjektet er i **forprosjektfasen**. Figuren nedenfor viser hvor det er i den samlede prosessen:

Hovedtidsplanen for fullføring av nybygget var i konseptrapporten av november 2010 satt opp slik:

ID	Aktivitetsnavn	Start	Slutt	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018			
1	Idéfase	on 02.04.08	on 04.02.09	[Timeline bar]													
49	Konseptfase	ti 16.12.08	ma 20.06.11	[Timeline bar]													
142	Forprosjektfase	ma 20.06.11	to 28.03.13	[Timeline bar]													
149	Detaljprosjekt	fr 29.03.13	on 25.06.14	[Timeline bar]													
153	Bygging	on 25.06.14	ma 05.03.18	[Timeline bar]													
155	Test og idriftssetting	ma 05.03.18	fr 22.06.18	[Timeline bar]													

Hovedtidsplanen i konseptrapporten la opp til forprosjekt i 2011-2012, detaljprosjekt og kontrahering i 2013-2014, byggestart medio 2014, og idriftsetting i 2018. Denne tidsplanen ble tilpasset for å optimalisere forholdet mellom Helse Finnmark HF sin evne til å finansiere prosjektet, kontinuitet i prosjektarbeidet for å unngå dobbeltarbeid, og begrensnings av behovet for å måtte investere i eksisterende anlegg i påvente av det nye sykehusanlegget.

Tidsplanen for forprosjektfasen isolert sett var i konseptrapporten slik:

ID	Aktivitetsnavn	Start	Slutt	2011				2012				2013		
				Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2		
142	Forprosjektfase	ma 20.06.11	to 28.03.13	[Timeline bar]										
143	Delfunksjonsprogram	ma 20.06.11	fr 17.02.12	[Timeline bar]										
144	Romfunksjonsprogram	fr 17.02.12	on 20.06.12	[Timeline bar]										
145	Forprosjektering	fr 17.02.12	fr 19.10.12	[Timeline bar]										
146	Forprosjektrapport	to 19.04.12	ti 27.11.12	[Timeline bar]										
147	Rammetillatelse	ti 27.11.12	fr 08.02.13	[Timeline bar]										
148	Behandling av forprosjekt	ti 27.11.12	to 28.03.13	[Timeline bar]										

Forprosjektfasen ble da forutsatt å starte med delfunksjonsprogram sommeren 2011. Etter den videre behandlingen av prosjektet i Helse Finnmark HF og Helse Nord RHF er det konkludert med følgende planforutsetninger knyttet til tidsplanen:

Prosjektetablering med styringsgruppe og medvirkningsgrupper starter i januar 2012. Delfunksjonsprogrammering starter januar 2012, mens forprosjektfasen formelt defineres fra oppstart av forprosjekt prosjektering. Innen forprosjektet kan starter skal bl.a. KSK gjennomføres. Tidsplanen er etter dette lagt opp slik:

Prosjektet skal ha tidsplaner på ulike nivåer i et hierarkisk system. De viktigste i denne fasen er:

- Hovedtidsplan (nivå 1) (jf hovedtidsplanen ovenfor)
- Tidsplan for prosjektering, forprosjekt
- Tidsplan for programmering (vist ovenfor)

6.7 Kvalitetssikring

Kvalitetsstyring består av de prosedyrene som framgår av dette dokumentet med henvisninger til supplerende dokumenter.

Med KS forstås vi *kvalitetssikring* av det produkt, det objekt, som prosjektet skal frembringe, både bygg og utstyr innenfor de rammer som gjelder. I dette inngår HMS i det ferdige produkt og at det er ivaretatt iht. prosjektets krav (Plan- og bygningsloven, Arbeidsmiljøloven, en rekke spesiallover samt eiers og brukers "legitime krav").

KS handler derfor om aktiviteter som har som mål å frembringe riktig kvalitet, altså kvalitetssikring av programmering, prosjektering, bygging, utstyrsplanlegging. Kvalitetssikring av prosjektstyringen inngår også.

Det skal stilles krav til alle kontraktsparter om at de har og etterlever kvalitetssystemer som samsvarer med Helse Nord RHF og prosjektets kvalitetspolitikk.

I byggeprosjektet skal det legges vesentlig vekt på hensyn til helse, miljø og sikkerhet. Dette gjelder på følgende områder i selve bygget med dets utstyr og installasjoner:

- pasientsikkerhet og oppholdsmiljø for pasienter
- besøksmiljø for pårørende og publikum
- arbeidsmiljø for ansatte
- miljøkonsekvenser for omgivelsene (energi, avfall, utslipp, trafikk osv.)

I tillegg vil det bli lagt vesentlig vekt på HMS i selve byggefasen, både for de som arbeider på byggeplassen og for omgivelsene.

Dessuten må HMS også ivaretas i alt arbeid med planlegging av selve virksomheten.

Ved planlegging av bygg og utstyr, har hele planleggingsprosessen som formål å ivareta HMS, og dette skjer i alle faser. Først legges de overordnede HMS-krav i *Overordnet teknisk program* og i *hovedfunksjonsprogrammet*. Deretter detaljeres kravene ytterligere i *delfunksjonsprogram* og i *romfunksjonsprogram*, der HMS-krav i hvert enkelt rom blir fastlagt. Alle programfasene følges opp med *prosjektering*, der kravene til HMS finner sin løsning i den konkrete og detaljerte utforming av bygget og dets installasjoner.

På tilsvarende måte blir HMS-krav fulgt opp i spesifikasjoner for brukerutstyr.

I byggefasen følges HMS-kravene opp gjennom fortløpende kontroll av at de løsninger som er beskrevet, faktisk blir levert og utført. I tillegg gjennomføres et strengt regime for *rent og tørt bygg*, slik at ikke potensielle forurensninger bygges inn i bygget.

I all planlegging blir ansatte involvert som brukere av bygg og utstyr, bl.a. for å ivareta relevante krav til HMS. Verneombud vil bli tatt med i denne brukerprosessen.

Forprosjekt for bygget med tilhørende søknad om rammetillatelse, vil bli formelt lagt fram for behandling i Arbeidsmiljøutvalget. Prosjektledelsen skal sørge for at slik behandling kan skje på en god og forsvarlig måte.

6.8 Dokumenthåndtering/arkiv

Alle møter skal ha skriftlige referater. Prosjektdokumentasjon skal arkiveres i tråd med Helse Finnmark's kvalitetssystem for prosjektdokumentasjon i byggeprosjekter.

6.9 Rapportering

Månedrappport

Prosjektet vil utarbeide en kortfattet månedrapport med følgende hovedpunkter. Månedrapporten skal ferdigstilles senest 7 arbeidsdager ut i påfølgende måned:

- Sammendrag og samlet vurdering
- Mål og planlagte oppgaver hittil
- Status framdrift og kvalitet i forhold til plan
- Status budsjett, regnskap, ressursbruk
- Avvik og korrigerende tiltak inkl. læring

6.10 Fakturering

Se kontrakter.

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Nina Bordi Øvergaard Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 13.03.2013
Arkivkode: K2-H07	Arkivsaksnr.: 13/929
Saksordfører: Lena Norum Bergeng	

SAKSGANG

Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Formannskapet	12.04.2013	019/13
Kommunestyret	24.04.2013	021/13

INTENSJONSAVTALE - FELLES PRODUKSJONSKJØKKEN SØR- VARANGER KOMMUNE OG KIRKENES NYE SYKEHUS

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	12.03.2013	RAPPORT MAI 2004 - ET FELLES PRODUKSJONSKJØKKEN

Dokumenter i saken:

<u>Dok.dato</u>	<u>Type</u>	<u>Avsender/mottaker</u>	<u>Tittel</u>
12.03.2013	X		RAPPORT MAI 2004 - ET FELLES PRODUKSJONSKJØKKEN

Kort sammendrag:

Sør-Varanger kommune og Nye Kirkenes sykehus jobber med å etablere et felles produksjonskjøkken lokalisert i det nye sykehusbygget. Rådmannen representerer Sør-Varanger kommune i styringsgruppen til Nye Kirkenes sykehus. Rådmannen ønsker at arbeidet med felles produksjonskjøkken forankres politisk og at en intensjonsavtale vedtas av kommunestyret.

Sør-Varanger kommune og Helse Finnmark ved Kirkenes sykehus startet arbeidet om et felles produksjonskjøkken allerede i 2002. Kjøkkenen skal betjene både kommunens beboere og brukere både i og utenfor institusjon samt sykehuset pasienter.

I kommunestyret 17.03.05 ble det fattet følgende vedtak:

"Sør-Varanger kommunestyre vedtar å gå videre med selskapsdannelsen av et AS sammen med Helse Finnmark med det formål å etablere en felles leverandør av forpleining for kommunens beboere og sykehusets pasienter.

Kommunestyret vedtar videre at intensjonen er en eierandel på 50 % i det forslåtte selskapet.

Administrasjonssjefen gis videre fullmakt å arbeide frem et sluttprodukt som fremmes for endelig vedtak i kommunestyret. "

Også i 2006 var saken gjenstand for politisk behandling. Den 30.03.2006 ble følgende vedtatt:

"KST-009/06 VEDTAK:

Kommunestyret i Sør-Varanger vedtar at det inngås et forpliktende samarbeid mellom Kirkenes Sykehus/ Helse Nord og Sør-Varanger kommune om drift av felles kjøkken.

Administrasjonssjefen gis fullmakt til å inngå bindende avtale om oppstart av AS med:

- *Investeringsbudsjett på kr 410 000,- (Sør-Varanger kommunes andel), dekket ved låneopptak.*
- *Budsjetterte driftskostnader på kr 5 621 000,-.*
- *Aksjekapitalinnskudd på kr/eiendeler verdt kr 50 000,- (Sør-Varanger kommunes andel), dekket ved disposisjonsfond.*
- *Lønn til prosjektleder for igangsettelse av AS på inntil kr 200 000,- (Sør-Varanger kommunes andel), dekket innenfor budsjettet til helse og sosial.*
- *Administrasjonssjefen gis fullmakt til å fremforhandle de nødvendige avtaler vedrørende oppstart av AS."*

Av ulike årsaker ble arbeidet med felles produksjonskjøkken stansen av Helse Finnmark, dels på grunn av lokaliseringsproblematikken. Nå som Helse Finnmark er godt i gang med planlegging av nye Kirkenes sykehus er det igjen aktuelt å realisere et felles produksjonskjøkken lokalisert i det nye sykehuset.

Faktiske opplysninger:

Rådmannen mener at det vil være fornuftig å bygge videre på prosjektet om felles produksjonskjøkken som ble utarbeidet i årene 2004-2006 og at kommunestyret vedtar lignende intensjonsavtale som dengang. Helse Finnmark er også enig i dette.

I 2005 ble det utarbeidet en prosjektrapport av Bedriftsrådgivning hvor flere forhold rundt en felles etablering ble utredet. Blant annet organisasjonsform og eierforhold. Siden helseforetakene ikke kan gå inn som en del av et interkommunalt selskap virker det som at selskapsmodellen, ført etter selskapsloven, er den modellen som er å foretrekke. Dette ble også anbefalt av den felles prosjektgruppen i 2005. Også helseforetaket gir sin tilslutning til denne organisasjonsformen.

Rådmannen anmoder kommunestyret, som i 2005, å vedta at kommunen skal gå videre med selskapsdannelse av et AS, hvor kommunen og helseforetaket eier 50 % hver.

Overføring av de ansatte i de to respektive kjøkken anbefales gjennomført ved at det skjer en virksomhetsoverdragelse med de rammebetingelser som er regulert i lov og forskrift knyttet til slike overdragelser.

Når det gjelder eierforholdet av selve kjøkkenbygget ser både rådmannen og Helse Finnmark det som en fordel om kjøkkenet i sin helhet eies av Helse Finnmark og at det felles produksjonskjøkkenet blir å regne som et driftsselskap som leier kjøkkenet av helseforetaket. Dette vil medføre at hele investeringskostnaden dekkes innefor byggeprosjektet Kirkenes nye sykehus.

Som kjent driver kommunen i dag produksjonskjøkken i kjelleren på Wesselborgen sykehjem. Kjøkkenet er utrangert og drives i dag på dispensasjon. Rådmannen ser at en må finne en annen løsning for kjøkkendrift enten sammen med andre eventuelt alene. Det vil uavhengig av hvilken løsning en velger påløpe utgifter til investering.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

En bør kunne forvente en økonomisk besparelse ved et felles produksjonskjøkken.

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Ivaretas innenfor byggeprosjektet.

Alternative løsninger:

Sør-Varanger kommune vedtar å ikke inngå en intensjonsavtale med Helse Finnmark om felles produksjonskjøkken, men søker å løse oppgaven innenfor egen organisasjon.

Forslag til innstilling:

Sør-Varanger kommunestyre gir sin tilslutning til å gå videre med selskapsdannelse av et AS sammen med Helse Finnmark om et felles produksjonskjøkken. Produksjonskjøkkenet skal etableres i Nye Kirkenes sykehus og fremstå som et driftsselskap.

Kommunestyret vedtar videre at intensjonen er en eierandel på 50 % hver.

Rådmannen gis fullmakt til å fremforhandle en selskapsavtale på vegne av kommunen.

Behandling 12.04.2013 Formannskapet

Saksordfører: Lena Norum Bergeng

Rådmannen orienterte om nye Kirkenes sykehus i forkant av behandlingen.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Formannskapetets vedtak i sak 019/13:

Formannskapet avgir følgende innstilling til kommunestyret:

Sør-Varanger kommunestyre gir sin tilslutning til å gå videre med selskapsdannelse av et AS sammen med Helse Finnmark om et felles produksjonskjøkken. Produksjonskjøkkenet skal etableres i Nye Kirkenes sykehus og fremstå som et driftsselskap.

Kommunestyret vedtar videre at intensjonen er en eierandel på 50 % hver.

Rådmannen gis fullmakt til å fremforhandle en selskapsavtale på vegne av kommunen. Selskapsavtalen skal endelig vedtas av kommunestyret. Selskapsavtalen skal endelig vedtas av kommunestyret.

Behandling 24.04.2013 Kommunestyret

Saksordfører: Lena Norum Bergeng

SV fremmet følgende forslag:

Da nødvendig kapital til å danne aksjeselskap er satt ned til 30.000 beholdes eierandelsprosenten på 50 % men beløpet endres til 15.000.

Ved alternativ votering ble formannskapets innstilling vedtatt med 24 mot 1 stemme, som ble avgitt for SVs forslag (SV). Deretter ble det stemt over innstillingen, som ble enstemmig vedtatt.

Kommunestyrets vedtak i sak 021/13:

Sør-Varanger kommunestyre gir sin tilslutning til å gå videre med selskapsdannelse av et AS sammen med Helse Finnmark om et felles produksjonskjøkken. Produksjonskjøkkenet skal etableres i Nye Kirkenes sykehus og fremstå som et driftsselskap.

Kommunestyret vedtar videre at intensjonen er en eierandel på 50 % hver.

Rådmannen gis fullmakt til å fremforhandle en selskapsavtale på vegne av kommunen. Selskapsavtalen skal endelig vedtas av kommunestyret.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE

Saksbehandler Nina B. Øvergaard

Vår ref.: Saksnr.: 13/929/3	Deres ref.:	Dato: 25.04.2013
Saksbehandler: Siv Merete Wollmann	Telefonnr.: 78977550	Epostadresse saksbehandler: postmottak@sor-varanger.kommune.no

MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 24.04.13: INTENSJONSAVTALE - FELLES PRODUKSJONSKJØKKEN SØR-VARANGER KOMMUNE OG KIRKENES NYE SYKEHUS

Kommunestyret har behandlet saken i møte 24.04.13, og det er fattet følgende vedtak:

Kommunestyrets vedtak i sak 021/13:

Sør-Varanger kommunestyre gir sin tilslutning til å gå videre med selskapsdannelse av et AS sammen med Helse Finnmark om et felles produksjonskjøkken. Produksjonskjøkkenet skal etableres i Nye Kirkenes sykehus og fremstå som et driftsselskap.

Kommunestyret vedtar videre at intensjonen er en eierandel på 50 % hver.

Rådmannen gis fullmakt til å fremforhandle en selskapsavtale på vegne av kommunen. Selskapsavtalen skal endelig vedtas av kommunestyret.

Med vennlig hilsen

Siv Merete Wollmann
formannskapssekretær

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Trasti, Vegar Nilsen Enhetsleder: Trasti, Vegar Nilsen, tlf. 78 97 74 91	Dato: 24.01.2017
Arkivsak: <arkivsaknr>	
Saksordfører: Mikkola, Anders	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Utvalg for plan og samferdsel	010/17	14.02.2017
Kommunestyret	021/17	15.02.2017

FASTSETTING AV PLANPROGRAM FOR SKOLE 9910

Vedlagte dokumenter:

2016003_Planprogram Skole 9910_240117
2016003_Planavgrensning Skole 9910_230916
201634 ros 220916
201634 Sjekkliste Naturmangfold 220916

Dokumenter i saken:

2016026152 OVERSENDELSE AV HØRINGSUTTALELSER TIL PLANPROGRAM FOR SKOLE 9910
2016026026 HØRINGSUTTALELSE PLANPROGRAM SKOLE 9910
2016025815 INNSPILL VEDRØRENDE VARSEL OM OPPSTART OG HØRING AV FORSLAG TIL PLANPROGRAM FOR SKOLE 9910
2016025582 UTTALELSE TIL PLANPROGRAM FOR REGULERINGSPLAN FOR SKOLE 9910
2016025225 INNSPILL TIL PLANPROGRAM FOR DETALJREGULERING FOR SKOLE 9910
2016024568 INNSPILL TIL VARSEL OM OPPSTART OG HØRING AV FORSLAG TIL PLANPROGRAM FOR SKOLE 9910 - SØR-VARANGER KOMMUNE
2016023369 UTTALELSE TIL VARSEL OM OPPSTART OG HØRING AV FORSLAG TIL PLANPROGRAM FOR SKOLE 9910 - ARKIVSAK 16/2071
2016023093 VEDRØRENDE HØRING AV FORSLAG TIL PLANPROGRAM FOR SKOLE 9910
2016022761 VARSEL OM OPPSTART AV DETALJREGULERING FOR SKOLE 9910 OG OFFENTLIG ETTERSYN AV FORSLAG TIL PLANPROGRAM

- 2016022717 VARSEL OM OPPSTART OG HØRING AV FORSLAG TIL PLANPROGRAM FOR SKOLE 9910
- 2016021842 MELDING OM VEDTAK I UTVALG FOR PLAN OG SAMFERDSEL 11.10.2016 - FORSLAG TIL PLANPROGRAM TIL DETALJREGULERING FOR SKOLE 9910

Kort sammendrag:

Sør-Varanger kommunestyre har vedtatt at det skal planlegges en ny barne- og ungdomsskole for tettstedene Bjørnevatn og Sandnes. Denne skal erstatte dagens barneskole på Sandnes og barne- og ungdomsskolen i Bjørnevatn.

Det skal planlegges ny barne- og ungdomsskole inneholdende 1-10 klassetrinn for Bjørnevatn og Sandnes, «Skole 9910». Det er vedtatt å igangsette en reguleringsplanprosess for prosjektet, «Detaljregulering for skole 9910».

I denne sak legges planprogram til detaljreguleringen fram for behandling og fastsetting etter plan- og bygningsloven med forskrift. Planprogrammet danner grunnlaget for det videre arbeidet med detaljreguleringen med konsekvensutredning.

Faktiske opplysninger:

Historikk:

Kommunestyret vedtok i møte 16. desember 2015, sak 089/15 å igangsette planlegging av ny skole for Bjørnevatn og Sandnes, gjennom bevilgning av planleggingsmidler til prosjektet.

Formannskapet vedtok 3. februar 2016:

«

- Ny skole for Bjørnevatn/Sandes planlegges og bygges som totalentreprise med samspill. Rådmannen utnevner plan- og byggekomite og sikrer nødvendig brukerdeltakelse ved planleggingen.
- Utarbeidelse av planprogram for arealet vist på vedlagte kart dat. 19.01.2016 startes opp.
- Det avholdes et informasjonsmøte med innbyggerne i Bjørnevatn og Sandnes innen utgangen mars 2016.

»

Etter formannskapets vedtak ble det våren 2016 innhentet konsulent for romprogrammering, samt plankonsulent til utarbeidelse av detaljregulering med konsekvensutredning for ny skole for Bjørnevatn og Sandnes. Prosjektet er gitt navnet «Skole 9910», som er videreført i plandokumentet.

Utvalg for Plan og Samferdsel behandlet i møte 11. oktober 2016, sak 055/16 forslag til planprogram for skole 9910 med følgende vedtak:

«I medhold av plan- og bygningslovens § 12-9 og forskrift om konsekvensutredninger § 6 vedtar Utvalg for Plan og Samferdsel at Forslag til planprogram til detaljregulering for Skole 9910 (planID 2030-2016003, datert 23.09.16) legges ut til høring/offentlig ettersyn i 6 uker.

Det skal avholdes et offentlig informasjonsmøte i høringsperioden.

Begrunnelse:

Planprogrammet beskriver prosjektet, aktuelle problemstillinger og alternativer, samt opplegg for medvirkning. Videre redegjør planprogrammet for hvilke forhold som skal utredes og belyses i konsekvensutredningen.»

Planprogram:

Planprogram til detaljregulering for skole 9910 følger vedlagt. Planprogrammet beskriver prosjektet, aktuelle problemstillinger og alternativer, samt opplegg for medvirkning og merknadsbehandling.

Planens avgrensning omfatter tiltenkt skoletomt mellom Nybrottsveien og Lukassenveien, med utearealer og friområde. I tillegg er hele Nybrottsveien tatt med i planen med sikte på oppgradering med fortau. Av hensyn til oppgradering av veien er de fleste boligeiendommer langs Nybrottsveien inkludert i planen, samt boligeiendommer ved Lukassenveien.

I denne sak legges *Planprogram til detaljregulering for Skole 9910* fram for behandling og fastsetting etter plan- og bygningsloven med forskrift.

Rådmannen forventer at Utvalg for Plan og Samferdsel og Kommunestyret setter seg inn i plandokumentet og gjengir det derfor ikke i detalj her.

Merknadsbehandling - Offentlig ettersyn av planprogram og varsel om planoppstart:

Forslag til planprogram ble lagt ut på offentlig ettersyn og høring samtidig med varsel om oppstart av planarbeidet den 27.10.16, med frist for uttalelse 16.12.16.

Det er mottatt 7 innspill i høringen/offentlig ettersyn, disse ligger i saken (utrykte vedlegg).

I tillegg kommer merknader/innspill som framkom under offentlig informasjonsmøte som ble avholdt 15.11.16..

I planprogrammets kapittel 4, side 10-15 (tabell) framkommer utdrag av innkomne innspill og plankonsulentens kommentarer til disse. Innspillene ble gjennomgått av kommuneadministrasjonen og plankonsulenten i møte 20.01.17.

Rådmannens vurderinger:

Rådmannen finner at innkomne innspill er vurdert og ivaretatt i planprogrammet på en tilfredsstillende måte. Planprogrammet beskriver prosjektet, aktuelle problemstillinger og alternativer, samt opplegg for medvirkning. Videre redegjør planprogrammet for hvilke forhold som skal utredes og belyses i konsekvensutredningen.

Rådmannen anbefaler at planprogrammet fastsettes, ref. plan- og bygningslovens § 12-9 og forskrift om konsekvensutredninger § 6.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

ikke relevant.

Infrastruktur:

omtales i planprogrammet.

Barn og ungdom:

omtales i planprogrammet.

Folkehelse:

Planen legger opp til tiltak som er i tråd med satsningsområdet i kommuneplanens samfunnsdel, herunder forbedring av skolevei, gode uteområder og friluftsområder rundt den nye skolen. Gjeldende krav til universell utforming og tilgjengelighet vil også være en positiv faktor i denne sammenheng.

Kompetansebygging:

Planen legger til rette for ny grunnskole i Bjørnevatn- og Sandnesområdet.

Økonomi:

egen sak.

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Omtales i planprogrammet. Temaet tas ikke med i konsekvensutredningen, men krav om

universell utforming tas med i reguleringsbestemmelsene for å være sikker på at dette kravet tas med i senere prosjektering.

Alternativ til innstilling:

Utvalg for Plan og Samferdsel ser seg ikke enig i Planprogram for Skole 9910 slik det foreligger (24.01.17). Utvalget ber om at følgende punkter følges opp før saken fremmes på ny:

-

-

Forslag til innstilling:

I medhold av plan- og bygningslovens § 12-9 og forskrift om konsekvensutredninger § 6 fastsetter Kommunestyret *Planprogram til detaljregulering for Skole 9910 (planID 2030-2016003, datert 24.01.17)*.

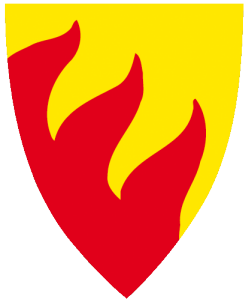
Begrunnelse:

Planprogrammet beskriver prosjektet, aktuelle problemstillinger og alternativer, samt opplegg for medvirking. Videre redegjør planprogrammet for hvilke forhold som skal utredes og belyses i konsekvensutredningen. Innkomne innspill er vurdert og ivaretatt i planprogrammet på en tilfredsstillende måte.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Sør-Varanger kommune

DETALJREGULERING FOR SKOLE 9910

PLANPROGRAM

Planid: 2030-2016003

Dato: 24.01.17

Åsmund Rajala Strømnes
stein hamre arkitektkontor as

*En grensesprengende
kommune*

Engasjerte

Grensesprengende

Modige

Serviceorienterte

Tilgjengelige

Helhetstenkende

Navn på plan/tiltak: Detalreguleringsplan for Skole 9910	Plantype: Detaljregulering, kommunal plan	PlanId 2030-2016003
Kommune: Sør-Varanger kommune	Tiltakshaver: Sør-Varanger kommune	
Stedsnavn: Bjørnevatn/Sandnes	Gårds- og bruksnr: Gnr 23 bnr 2 m.fl.	
Rådgiver stein hamre arkitektkontor as www.shaas.no Prosjektleder: Åsmund Rajala Strømnes 75 12 69 52 aasmund.stromnes@shaas.no		
Oppstartskonferansen: Avholdt 27.06.16, deltagende Bente Jorid Evjen og Glenn Arne Grahn (Sør-Varanger kommune) og Åsmund Rajala Strømnes (stein hamre arkitektkontor as)		

Planens ID:	2030-2016003
Arkivsak ID	16/2071
Planprogram:	
1.gangs behandling	11.10.16 - UFPS vedtak 055/16
Varsel om planoppstart	27.10.16
Forslag til planprogram utlagt til offentlig ettersyn	27.10.16 - 16.12.16
Dato for siste revisjon	24.01.17
Planprogram fastsatt	
Detaljregulering med konsekvensutredning:	
1.gangs behandling	
Utlagt til offentlig ettersyn	
Dato for siste revisjon	
2. gangs behandling	
Dato for vedtak i kommunestyret	

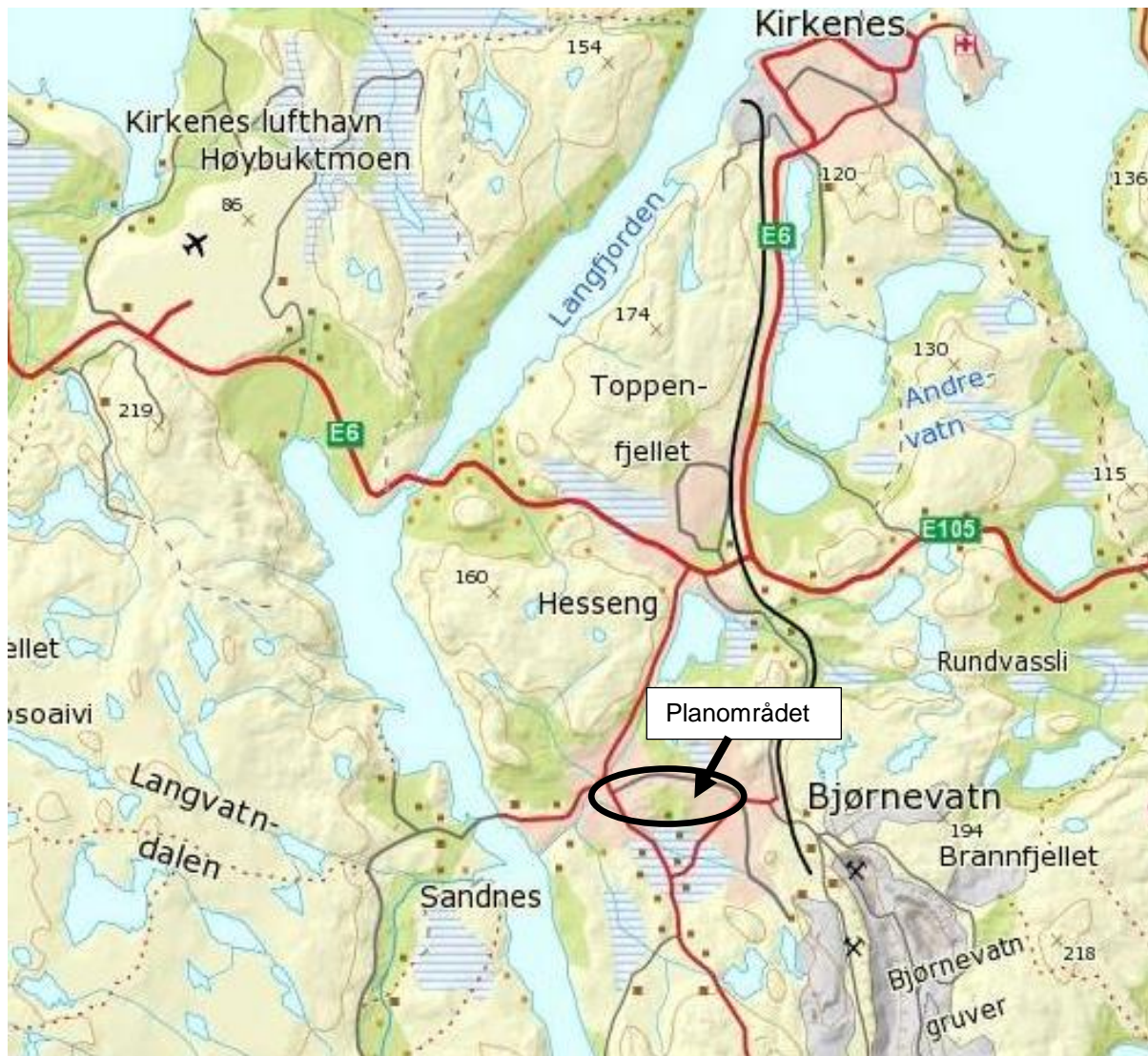
1. FORORD

Sør-Varanger kommune har vedtatt at det skal bygges en ny barne- og ungdomsskole for tettstedene Bjørnevatn og Sandnes. Denne skal erstatte dagens barneskole på Sandnes og barne- og ungdomsskolen i Bjørnevatn. For å kunne bygge denne nye skole på ønsket området må det utarbeides en detaljreguleringsplan.

stein hamre arkitektkontor as har fått i oppdrag av Sør-Varanger kommune å utarbeide denne detaljreguleringsplanen.

Planforslaget er vurdert i forhold til Forskrift om konsekvensutredning. Tiltaket er av en slik størrelse at det fanges opp av § 2 d i forskriften. Dette innebærer at planforslaget skal behandles etter forskriften.

Dette planprogrammet danner grunnlaget for det videre arbeidet med detaljreguleringen.

Figur 1 Oversiktskart

2. INNHOLDSFORTEGNELSE

1. FORORD	3
2. INNHOLDSFORTEGNELSE	4
3. INNLEDNING.....	5
Bakgrunn for planarbeidet	5
Planprogrammets hensikt	6
4. PLANPROSESS, MEDVIRKNING OG FRAMDRIFT	7
Krav om konsekvensutredning	7
Plantype.....	8
Framdrift, informasjon og medvirkning	8
Merknadsbehandling - Offentlig ettersyn av planprogram og varsel om planoppstart	10
5. PLANSTATUS OG RAMMEBETINGELSER.....	16
6. BESKRIVELSE AV ALTERNATIVENE	19
0-Alternativ.....	19
Ny barne- og ungdomsskole.....	19
7. BESKRIVELSE AV PLANOMRÅDET.....	20
8. BESKRIVELSE AV PLANFORSLAGET	29
9. UTREDNINGSPROGRAM	30
Metode.....	30
Utredningstema.....	31

3. INNLEDNING

Bakgrunn for planarbeidet

Sør-Varanger kommune har et ønske om å omstrukturere skolene i kommunen. Ett ledd i dette er å etablere en ny barne- og ungdomsskole i Bjørnevatn og på Sandnes.

Sør-Varanger kommune har kjørt en prosess der målsetningen er å legge til rette for en ny skole de siste årene. Det har vært sett på andre lokaliteter man av ulike grunner har man landet på dette området. Det har vært et ønske at den nye skolen skulle ligge mellom tettstedene Sandnes og Bjørnevatn. Dette har gitt føringer for mulige tomtealternativer. Sandnesmyra, som har vært et alternativ, er det blitt konstatert for dårlige grunnforhold. Dette innebar at dette alternativet på Sandnesmyra ble forkastet.

Selve skoletomta inngår ikke i en egen reguleringsplan. Arealbruken styres av kommuneplanens arealdel der området er avsatt til friområder. Det er derfor behov for en ny reguleringsplan for den nye skolen. Det er ønske om å kunne legge til rette for fortau i Nybrottsveien. For å kunne gjøre dette omfatter også planforslaget hele denne veien med tiliggende boligtomter.

Det arbeides med en ny arealdel der dette området blir avsatt til offentlig tjenesteyting der det spesifikt er nevnt at dette området avsettes til ny skole for Bjørnevatn og Sandnes. Dette innebærer at Sør-Varanger kommune har tatt innover seg at dette området skal utvikles som ett skoleareal.

Figur 2 Forslag til planavgrensning

Planprogrammets hensikt

For alle reguleringsplaner som kan ha vesentlige virkninger for miljø- og samfunn, skal det som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet (jfr.Pbl. § 4-1).

Planprogrammet viser ett forslag til utbygging, i tillegg til 0-alternativet. I denne planprosessen så finnes de kun ett alternativ for lokalisering av den nye skolen. 0-alternativet er at området forblir et friområde og at skolestrukturen på Sandnes og i Bjørnevatn består.

Planprogrammet skal ellers oppfylle lovens krav om å gjøre rede for planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behov for utredninger. Dersom utredningene konkluderer med at avbøtende tiltak skal gjennomføres skal også disse omhandles i plandokumentene.

4. PLANPROSESS, MEDVIRKNING OG FRAMDRIFT

Krav om konsekvensutredning

Tiltaket er vurdert iht. plan- og bygningslovens kap. 4 «Generelle utredningskrav» og forskrift om konsekvensutredning av 19. desember 2014.

Pbl. § 4-2, andre ledd: «..... for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø- og samfunn, skal planbeskrivelsen gi en særskilt vurdering og beskrivelse- konsekvensutredning- av planens virkninger for miljø- og samfunn»

Tiltaket fanges også opp av § 2 d i forskrift om konsekvensutredning, detaljreguleringsplaner på mer enn 15 daa som omfatter nye områder til utbyggingsformål.

I forbindelse med den videre planlegging skal følgende tema vurderes:

- Konsekvenser for barns interesser, tas med.
- Byggeskikk og estetikk, tas ikke med.
- Konsekvenser for friluftslivet, tas med.
- Konsekvenser for landskapsbildet, tas med.
- Konsekvenser for grunnforhold, byggegrunn og områdestabilitet stabilitet, tas med.
- Konsekvenser for natur og miljø (naturmangfoldet), tas med.
- Samiske interesser, tas ikke med.
- Trafikkforhold, Teknisk infrastruktur, tas med
- Universell utforming, tas ikke med.
- Uterom og grønnstruktur, tas med.
- Verneverdier, tas ikke med.
- Trafikkstøy, tas med.

Som følge av gjennomgang av de ulike punktene over i dette planprogrammet vil det framkomme hvilke av temaene som skal konsekvensutredes og hvilke som kun skal inngå som en del av den ordinære planbeskrivelsen.

I forskriftens vedlegg IV punkt b er det ført opp punkter som også skal vurderes utover de punktene som allerede er avklart skal vurderes.

- Kulturminner og kulturmiljø – Inngår i punktene over.
- Naturmangfold – Inngår i punktene over.
- Friluftsliv – Inngår i punktene over.
- Landskap – Inngår i punktene over.
- Forurensning – Området er ubebygd. Det er heller ikke gjort inngrep i områdene slik at området ikke kan ha fått tilført forurensning. Punktet tas ikke med videre.
- Vannmiljø – Kan ikke se at dette punktet er relevant.
- Sikring av jordressurser – Det er ikke landbruksarealer innenfor planområdet eller i nærheten av dette. Arealene er heller ikke egnet til landbruksvirksomhet.
- Samisk kultur- og naturgrunnlag – Inngår allerede i punktene over.
- Transportbehov, energiforbruk og energiløsninger – Trafikkforhold inngår i punktene over. Energiforbruk og løsninger er punkter som en del av konsekvensutredningen, men vil inngå i den ordinære planbeskrivelsen.
- Beredskap og ulykkesrisiko – Det vil utarbeides en egen enkel analyse som vil følge med som en del av planbeskrivelsen. Området ligger ikke slik til at dette skal være med som ett punkt som skal konsekvensutredes.
- Havnivåstigning, stormflo, flom og skred – Området ligger slik til at ingen av disse temaene tas med i konsekvensutredningen.

- Helse og helsefordeling i befolkningen – Etablering av en ny skole med gode og varierte uteområder, samt et skolebygg som tar høyde for universell utforming anser vi ikke til å innebære en endring i befolkningens helse eller helsefordeling. Punktet tas ikke med videre.
- Tilgjengelighet for alle til uteområder og gang- og sykkelvegnett - Punktet om uteområde inngår i punktene over. Planprosessen legger opp til at det skal etableres fortau i Nybrottsveien.
- Barn- og unges oppvekstsvilkår – Inngår i punktene over.
- Kriminalitetsforebygging – Vi kan ikke se at det å etablere en ny skole skulle få noen innvirkninger på dette punktet. Tas ikke med videre.
- Arkitektonisk redegjørelse – Punktet tas med i planbestemmelsene, men ikke som et eget punkt i konsekvensutredningen.
- Påvirkning av konkurranseforholdene – Etablering av en ny skole påvirker ikke dette punktet og tas da heller ikke med videre.

Plantype

Reguleringsplanen skal utformes som en kommunal detaljreguleringsplan etter plan- og bygningsloven § 12-4.

Reguleringsplanen vil følge en ordinær planprosess jf. plan- og bygningsloven § 12-8, tom § 12-12.

Framdrift, informasjon og medvirkning

Planprosessen vil følge en ordinær planprosess som angitt i plan- og bygningsloven kapittel 5: «Medvirkning i planleggingen».

I forkant av varsel om planoppstart har det vært avholdt to møter mellom Sør-Varanger kommune og stein hamre arkitektkontor as.

Faser i planarbeidet	Samarbeid og medvirkning	Politisk behandling	Framdrift
Folkemøte i Sentralhallen i Bjørnevatn	Avholdt møte for å informere om arbeid med bygging av ny felles skole for Bjørnevatn og Sandnes. Det ble orientert om valg av tomt og hvorfor denne lokaliseringen (geoteknikk).		13.04.16
Oppstartsmøte med Sør-Varanger kommune			27.06.16
Kunngjøring av planoppstart og høring og off. ettersyn av planprogram	Sendes til: Regionale myndigheter - Naboer og berørte parter - Evt. Lag for foreninger Annonseres i Sør-Varanger avis.		Vedtak 11.10.16 Høringsfrist 16.12.16.
Folkemøte i Sentralhallen i Bjørnevatn	Møte med naboer og berørte parter i løpet av perioden for varsel om planoppstart		15.11.16
Bearbeiding av planprogram (behandling av innkomne merknader)	20.01.17 ble det avholdt møte med oppdragsgiver, planavdelingen i kommune n		Uke 2 – 4 i 2017

	og rådgiver. Tema var gjennomgang av innkomne merknader.		
Fastsetting av planprogram gjøres av kommunestyret i Sør-Varanger kommune			15.02.17
Utarbeiding av planforslag og konsekvensutredning	<ul style="list-style-type: none"> - Innsamling av kunnskap - Bearbeide innkomne merknader ved planoppstart - Drøfting med kommunen og berørte parter 		
Grunneiermøte	Det skal avholdes møter med berørte grunneier langs Nybrottsveien.		Uke 13/14
1. gangs behandling av planforslag og KU			
Høring og offentlig ettersyn av planforslag inkl. KU	Sendes til: <ul style="list-style-type: none"> - Regionale myndigheter - Berørte parter - Evt. Lag for foreninger Annonseres i Sør-Varanger kommunens hjemmeside.		(minst 6 uker)
Bearbeide planforslag (behandling av innkomne merknader)			
Sluttbehandling av planforslaget			

Merknadsbehandling - Offentlig ettersyn av planprogram og varsel om planoppstart

Sør-Varanger kommune ved utvalg for plan og samferdsel vedtok den 11.10.16 og legger forslag til planprogram ut på offentlig ettersyn og varsle oppstart av arbeid med en detaljreguleringsplan for skole 9910. Frist for å komme med innspill var satt til 16.12.16. Det er mottatt 7 innspill. Under følger ett utdrag av disse og våre og Sør-Varanger kommunes kommentarer til disse. I tillegg tas det ned merknader/innspill som framkom under folkemøtet som ble avholdt 15.11.16 i forbindelse med offentlig ettersyn av planprogrammet.

Part	Utdrag av merknad	Behandling
Varanger kraft, datert 28.10.16	Ønsker å bli tatt med i den videre planprosess slik at nødvendig infrastruktur for strømforsyning blir ivaretatt. Arealer for nettstasjon og annen infrastruktur må avklares på et tidlig tidspunkt, VKN AS vil foretrekke at det avsettes areal på bakkeplan for plassering av en nettstasjon i skolebygget.	Varanger kraft vil bli tatt med i det planarbeidet i forbindelse med lokalisering av nettstasjon.
Mattilsynet, datert 07.11.16	Mattilsynet Avd, Finnmark ser ikke at vi har noen innspill å komme med i forbindelse med etablering av ny skole til Sandnes/Bjørnevattn.	Merknaden tas til orientering.
Finnmark fylkeskommune, datert 23.11.16	<p>Planfaglig Planen omfattes av kravet til konsekvensutredning i forskrift om konsekvensutredning, samt plan- og bygningsloven § 4-2 andre ledd. Finnmark fylkeskommune er fornøyd med de tema som vil bli behandlet i konsekvensutredningen. Det opplyses at det tas sikte på at det vil bli etablert fortau i planområdet. Fylkeskommunen vil be kommunen å vurdere muligheten for å etablere gang- og sykkelvei da det erfaringsvis er en del sykkeltrafikk inn mot skoler.</p> <p>Kulturminnefaglig innspill - arkeologi Finnmark fylkeskommune kjenner ikke til automatisk freda kulturminner i det aktuelle området. Vi har derfor ingen særskilte kulturminnefaglige merknader til reguleringsplanarbeidet.</p> <p>Vi minner imidlertid om aktsomhetsplikten, som bør tas med i reguleringsbestemmelsene. Vi foreslår følgende formulering: «Kulturminner og aktsomhetsplikt: Skulle det under arbeidet i marka komme fram gjenstander eller andre spor som indikerer eldre tids aktivitet i området, må arbeidet stanses omgående og melding sendes Finnmark fylkeskommune og Sametinget, jf. Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (Kulturminneloven) § 8 andre ledd. Denne meldeplikten må formidles videre til de som skal utføre arbeidet.»</p>	<p>Den videre prosess vil vise om det vil bli etablert fortau eller gang- og sykkelveg fram til skolen.</p> <p>Merknaden tas til følge ved at foreslått ordlyd skal innarbeides i reguleringsbestemmelsene.</p>
Statens vegvesen, datert 12.12.16	Vår vurdering begrenser seg til den delen av planprogrammet hvor Vegvesenet har sektoransvar, og særlig mht. trafikksikkerhet. Kommunen viser i planprogrammet til at	

	<p>Nybrottsveien i dag ikke har fortau. For å få til en trafiksikker skoleveg er det behov for fortau. På grunn av vegbredden og eksisterende bebyggelse er det kun mulig å bygge fortau på den ene siden. Trafiksikker adkomst vil inngå som tema i konsekvensutredningen.</p> <p>Kommunen bør vurdere å gjennomføre en trafikk telling på Nybrottsveien, særlig i periodene rundt skolestart og skoleslutt. Det bør også vurderes hvordan situasjonen er for de elevene som må krysse fv. 885 på skoleveien.</p> <p>Statens vegvesen er fornøyd med at trafiksikkerhet blir et eget tema. Vi har egne ressurser som kan bidra til å vurdere hvordan løsninger skal utformes for å gi best mulig trafiksikkerhet, og vil gjerne bli involvert i denne prosessen.</p>	<p>Det vil bli gjennomført en trafikk telling som beskrevet i merknaden. Krysningspunkt av fylkesveger vil bli omtalt i planbeskrivelsen, selv om disse ligger utenfor planområdet.</p> <p>Det vil bli gjort en vurdering i løpet av prosessen om Statens vegvesens kompetanse skal tas med i planarbeidet.</p>
Sametinget, datert 14.12.16	<p>Planarbeidets forhold til samiske kulturminner. Sametinget befarte planområdet sommeren 2016 uten at det ble registrert automatisk freda samiske kulturminner i det aktuelle området. Vi har derfor ingen kulturminnefaglige merknader til planarbeidet.</p> <p>Vi minner imidlertid om den generelle aktsomhetsplikten. Dette bør fremgå av reguleringsbestemmelsene og vi foreslår følgende tekst når det gjelder dette: «Kulturminner og aktsomhetsplikten. Skulle det likevel under arbeid i marken komme fram gjenstander eller andre spor som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget og Finnmark fylkeskommune omgående, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd.»</p> <p>Kulturminnemyndighetene forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken. Vi minner også om at alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk freda ifølge kulturminneloven § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være hustufter, gammetufter, teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrif eller husdyrhold, graver, offerplasser eller steder det knytter seg sagn til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. kulturminneloven §§ 3 og 6.</p>	<p>Merknaden tas til orientering.</p> <p>Foreslått ordlyd tas med i bestemmelsene.</p> <p>Formidling til utførende i forbindelse med markarbeid, anser vi som tilstrekkelig ved at ordlyd om kulturminner tas med i bestemmelsene.</p>
Fylkesmannen i Finnmark, datert 02.12.16	Fylkesmannen kan ut fra foreliggende kunnskaper om området ikke se at planarbeidet kommer i konflikt med nasjonale	Merknaden tas til orientering,

	<p>eller viktige regionale hensyn.</p> <p>Planprogrammet må utformes slik at det kan tas stilling til om utredningsarbeidet er gjennomført i samsvar med programmet.</p> <p>Konsekvensutredningen må foreslå avbøtende/konfliktdependende tiltak.</p> <p>Nasjonale forventninger De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging ble vedtatt den 12. juni 2015, se www.planlegging.no. Forventningene skal legges til grunn i arbeidet med planer etter plan- og bygningsloven. Se også plan- og bygningsloven § 3-1 Oppgaver og hensyn i planleggingen etter loven. Vi ber om at de nasjonale forventningene nevnes i planprogrammet.</p> <p>Utredningstemaer Følgende temaer skal utredes, jmfør punkt 7 i planprogrammet: Barn og unges oppvekstvilkår, friluftsliv og natur og miljø.</p> <p>I veileder T-1493 heter det på side 11: "For å sikre åpenhet om utredningene, skal planprogrammet alltid angi hvordan eksisterende kunnskap skal benyttes i konsekvensutredningen for de miljø- og samfunnstema som anses aktuelle. Kilder til og kvaliteten på datagrunnlaget bør kommenteres."</p> <p>Metode I Klima- og miljødepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet sin veileder "Konsekvensutredninger: anerkjent metodikk og databaser for innlegging av data – oversikt pr. 8. juli 2015" gis det en oversikt over hva som anses som anerkjent metodikk.</p> <p>Støy <i>Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging</i>, T-1442/2012, skal legges til grunn ved arealplanlegging og behandling av enkeltsaker etter plan- og bygningsloven i kommunene og</p> <p>Støy er ikke et tema i planprogrammet.</p> <p>Atkomstvegen til skolen går gjennom boligbebyggelsen, hvor det vil bli en betydelig økning av trafikk i anleggsperioden, og trolig også når skolen tas i bruk. Kommunen må ut</p>	<p>Dette vil bli gjort.</p> <p>Konsekvensutredningen skal foreslå avbøtende/konfliktdependende tiltak.</p> <p>Nasjonale forventninger vil nevnes i planprogrammet.</p> <p>Merknaden tas til følge.</p> <p>Merknaden tas til følge ved at utredninger som omtales i veilederen skal følge veilederens metodikk.</p> <p>Støykrav vil bli tatt inn i bestemmelsene.</p> <p>Støy tas med som et tema som skal konsekvensutredes. Dette</p>
--	---	--

	<p>fra dette vurdere om støy er et aktuelt tema i planarbeidet, og om støy skal konsekvensutredes.</p> <p>Naturmangfold Konsekvensutredningen må være av en slik karakter at den kan danne et tilfredsstillende grunnlag for vurdering og vektlegging etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper. Det bør også synliggjøres hvordan muligheten til å nå forvaltningsmålene for naturtyper og arter i naturmangfoldloven §§ 4 og 5 blir påvirket. Vi ber om at disse føringene blir synliggjort i planprogrammet på egnet sted. Dette innebærer bla at det må beskrives hvilke virkninger planen kan få for prioriterte arter, arter i Norsk rødliste for arter 2015, for regionalt og nasjonalt viktige naturtyper etter Norsk rødliste for naturtyper 2011 mv. Påvirkningen på disse artene og naturtypene skal vurderes ut fra den samlede belastningen de er eller vil bli utsatt for.</p>	<p>vil gjelde vegtrafikkstøy. Dette vil bli gjort som en ren støyutredning.</p> <p>Utredning av konsekvenser for naturmangfoldet vil bli gjort av fagkyndige. Dette innebærer at alle Fylkesmannens merknader vil bli omtalt.</p>
<p>Bjørnevatn FAU og Sandnes FAU, udatert (FAU 9910)</p>	<p>FAU 9910 er meget bekymret for å bruke Nybrottsveien som adkomstvei til skole 9910.</p> <p>Ved en bygging av skole 9910 er det varslet utbedring av veien med tilpassing av gangfelt fra krysset Sandnesveien/Nybrottsveien til Nybrottsveien/Grubeveien. FAU mener dette ikke er tilstrekkelig for å sikre trygg skolevei. Det er en betydelig trafikk i dag til eksisterende skoler og spesielt i Bjørnevatn. Ved en felles skole for bygdene vil trafikkbelastningen øke dramatisk og bli problematisk i forhold til alle trafikanter og beboere langs den tettbebygde veien.</p> <p>Ulempen med å legge skole 9910 til så tett bebyggelse er foruten uteområde, mer eller mindre knyttet opp mot hvor man ønsker, eller det er mulig, å lede trafikken.</p> <p>Nybrotts/Bergtoppen er best kartmessig for de to bygdene og anslagsvis med tanke på grunnforholdene. Siden politisk ledelse og administrasjonen har arbeidet fort og avklart tomtevalget uten bred høring, bør man legge betraktelig vekt på trafikkbildet. Ikke bare for adkomst til skolen, men ellers på Sandnes og i Bjørnevatn for å skape minst mulig fare og</p>	<p>Det er kun Nybrottsveien som er aktuell som kjøreadkomst til skolen. Av de vegene som omkranser planområdet er det Nybrottsveien som har en overordnet funksjon, de øvrige vegene er adkomstveier mens Nybrottsveien er en samleveg.</p> <p>Ett av hovedpunktene i dette planprogrammet er å sikre trygg skolevei.</p> <p>Valg av tomt er gjort på bakgrunn av ønske om en lokalisering som er sentralt mellom Bjørnevatn og Sandnes. Her er gode uteområder, og et veisystem som tåler denne økte belastningen.</p> <p>Trafikksituasjonen vil være et viktig tema i den videre prosessen.</p>

	<p>påvirkning for beboerne.</p> <p>Alternative løsninger for å trygge veien er å anlegge hovedinnsfartsåre til skolen fra Lukassen jordnet, sågar fra Sandnes/Håbethveien med avkjørsel ved bussholdeplassen ved Håbeth. Dette medfører fartsgrense 30 eller 40 fra Langfjordkrysset til Håbeht krysset med opphøyde gangfelt ved bussholdeplassene. Om dette ikke lar seg gjennomføre må det fra Solstad til Håbethkrysset, og fra Håbethkrysset til Lukassenveien etableres gangfelt med opphøyde overganger og redusert fartsgrense. Uansett alternativ må Nybrottsveien sikres som planlagt.</p> <p>På skolens uteområde må det på de bratteste partiene mot Bergveien, Lundgrenveien, Solstad og Lukassenveien etableres gjerder som hindrer ferdsel.</p> <p>Det er ønskelig at prosjekt Skole 9910 tar hensyn til bortfall av uteområde i Bjørnevatn, og sikring av uteområde på Sandnes. Det foreslås og sette av 4 millioner i prosjektet med fordeling på to millioner på hver side for oppgradering og avklaring/sikring på Sandnes, og til prosjektgjennomføring av andedammen i Bjørnevatn.</p> <p>I forbindelse med utbedring av Nybrottsveien må det anlegges ordentlige busslommer der det er holdeplass for rutebuss i dag. Spesielt i området Rallaren Barnehage.</p>	<p>Det er vurdert alternative adkomstløsninger for kjøretøy. Det viser seg at det kun er Nybrottsvegen som er aktuell.</p> <p>Hastighetsreduserende tiltak vil bli omtalt i den videre planprosess. De eksakte detaljene vil framkomme i detaljprosjekteringen.</p> <p>Detaljene på uteområdene vil framkomme i utomhusplan.</p> <p>Hvorvidt det settes av midler til sikring av uteområdene i Sandnes og Bjørnevatn vil ikke dette planprogrammet ta stilling til.</p> <p>Planprosessen vil vise om det reguleres inn busslomme ved barnehagen.</p>
<p>Folkemøte avholdt 15.11.16</p>	<p>Det ble opplyst i starten av møtet at konkrete merknader/innspill til planprogrammet og oppstart regulering måtte sendes av den enkelte eller samlet til kommunen. Vi vil allikevel omtale noen av de viktigste spørsmålene som ble stilt.</p> <p>Hva er det største problemet med å bygge på denne tomta?</p> <p>Det ble stilt spørsmål om utfordringer med mange grunneiere langs Nybrottsveien er mindre krevende enn de dårlige grunnforholdene på de forkastede alternativene (Selskapsjordnet og Lukassenjordnet)</p> <p>Hvilke planer er det for dages skoler – etterbruk.</p>	<p>Tomta har en god byggegrunn slik at det er ingen problemer med selve tomta. Utfordringen vil være adkomst og utbedring av Nybrottsveien.</p> <p>De geotekniske forholdene på disse to alternativene er så dårlig at man er usikker på om det i hele tatt lar seg gjøre å bygge der. Vi anser ikke forholdet til de mange grunneiere langs Nybrottsveien som utfordrende.</p> <p>Bjørnevatn skole tenkes revet. Sandnes skole planlegges</p>

	<p>Det ble påpekt at det må settes av gangadkomster til skoletomta fra omkringliggende boligområder, herunder ble Gartnerjordet og Solstad nevnt.</p> <p>Det ble stilt spørsmål om det skal tilrettelegges for gangvei fra Håbet. Det er ønske om trygg skolevei fra boliger der.</p>	<p>bevart. Kan brukes til annen type for undervining.</p> <p>Det planlegges å sette av areal til gangadkomst fra områdene rundt den nye skolen. Disse blir ikke nødvendigvis opparbeidet og brøytet.</p> <p>Etablering av gangvei fra Håbet vil ikke bli tatt med i dette prosjektet.</p>
--	---	---

5. PLANSTATUS OG RAMMEBETINGELSER

Loen

- Plan- og bygningsloven

I § 3-1 i plan- og bygningsloven er det gitt noen føringer for hvilke oppgaver og hensyn planleggingen skal hensyn ta.

- a) Sette mål for den fysiske, miljømessige, økonomiske, sosiale og kulturelle utviklingen i kommuner og regioner, avklare samfunnsmessige behov og oppgaver, og angi hvordan oppgavene kan løses.
- e) Legge til rette for god forming av bygde omgivelser, gode bomiljøer og gode oppvekst- og levekår i alle deler av landet.

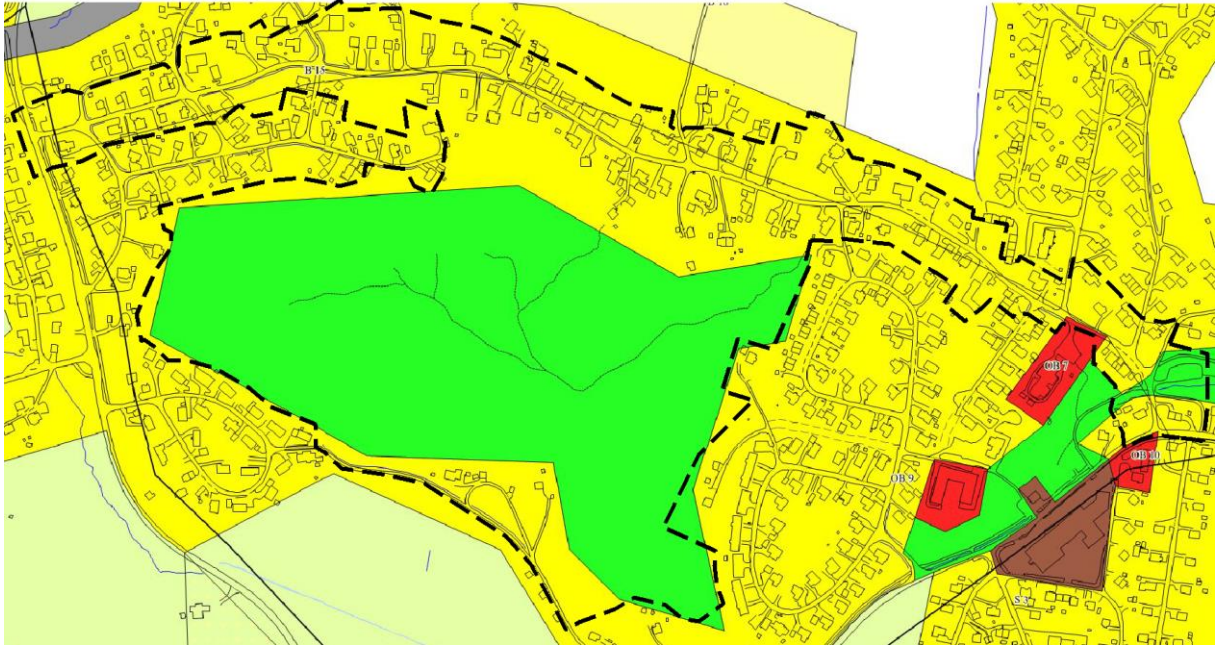
Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging

- Fylkeskommunene og kommunene baserer planforslag og beslutninger på et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag, og ivaretar nasjonale og viktige regionale interesser. Fylkeskommunene og kommunene sikrer samtidig tidlig medvirkning og involvering av allmennheten, berørte myndigheter, parter og interesseorganisasjoner.
- Fylkeskommunene styrker regionalt planforum som arena for tidlig avklaring av interesser og konflikter i plansaker, slik at viktige hensyn ivaretas og innsigelser begrenses. Kommunene bruker regionalt planforum aktivt. Fylkesmannen, andre statlige myndigheter, fylkeskommunen og Sametinget prioriterer deltakelse i planforum, og kommer med tydelige signaler om hva som er nasjonale og viktige regionale interesser i den enkelte sak.
- Fylkesmannen, andre statlige myndigheter, fylkeskommunene og Sametinget vektlegger det lokale selvstyret. Innsigelse fremmes kun når det er nødvendig for å sikre nasjonale og viktige regionale interesser, og når tidlig dialog ikke har ført frem.
- Kommunene tar i bruk mulighetene som ligger i plan og bygningsloven for prioriteringer og forenklinger. Kommunene oppdaterer overordnede planer, unngår flere plannivåer enn nødvendig, sørger for hensiktsmessig detaljering og tar i bruk mulighetene for parallell plan- og byggesaksbehandling.
- Kommunene sikrer effektiv behandling av private planforslag, og bidrar til god plankvalitet ved å gi tidlige, tydelige og relevante krav til utredninger og dokumentasjon.
- Fylkeskommunene og kommunene sikrer enkel tilgang til digitale plandata gjennom bruk av digitalt planregister, og tar i bruk verktøy for digital plandialog og plan- og byggesaksbehandling.

Gjeldende kommuneplan

Kommuneplan for Sør-Varanger kommune vedtatt 5/10-2005. Her er områdene som ligger innenfor forslag til planavgrensning avsatt til friområde, boligformål og offentlige områder.

Figur 3 Gjeldene kommuneplan med forslag til planavgrensning

Figur 3 viser utsnitt av gjeldene kommuneplan med forslag til planavgrensning.

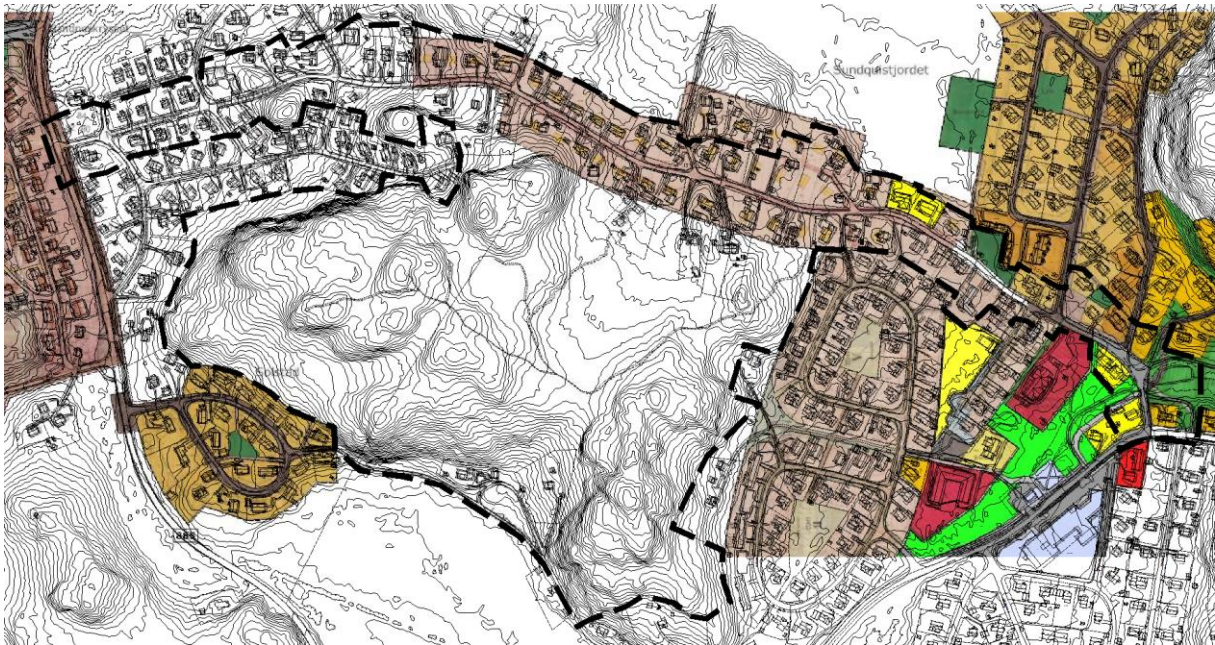
Sør-Varanger kommune har utarbeidet forslag til ny kommuneplan der dette området inngår. Hele det arealet som er avsatt til friområde foreslås endret til offentlig tjenesteyting.

Gjeldende reguleringsplaner

Innenfor forslag til planavgrensning finnes det flere eldre reguleringsplan. Følgende reguleringsplaner vil bli berørt av planforslaget:

Plannavn	Vedtatt dato	Plan ID
Sandneskrysset – vest	30.06.1971	1971101
Nybrottsveien	02.09.1969	1969102
Del av Nybrottsveien, Bjørnevatn	01.09.2009	2030_2008101
Gartnerjordet	29.03.1971	1971103
Sundquistjordet	02.09.1976	1976101
Rallarparken	29.03.1993	1993103
Bjørnevatn sentrum	23.04.1996	1996104

Dette planforslaget vil oppheve de deler av gjeldende planer som ligger innenfor planavgrensningen. Figur 4 viser gjeldende reguleringsplaner samt forslag til plangrense.

Figur 4 Utsnitt av gjeldende reguleringsplan

6. BESKRIVELSE AV ALTERNATIVENE

I en konsekvensutredning skal de ulike alternativene vurderes opp mot et 0-alternativ som en referanse.

0-Alternativ

Dette vil være dagens situasjon, dvs å beholde dagens skolestruktur, Sandnes barneskole og Bjørnevatn barne- og ungdomsskole. Området sør for Nybrottsveien forblir et friområde.

Ny barne- og ungdomsskole

Dette innebærer at det bygges en ny felles barne- og ungdomsskole for Sandnes og Bjørnevatn. Dette innebærer at deler av friområdet sør for Nybrottsveien benyttes til skoletomt. Resten av friområdet vil være tilgjengelig som uteområdet for skolen. Det vil også kunne benyttes av lokalbefolkningen som et nærturområde, som i dag. Det må forventes en økning i trafikken i Nybrottsveien ved åpning av ny skole. Dette gjelder både biler og myke trafikanter. Som følge av økt trafikk langs denne veien omfatter også planområdet hele Nybrottsveien. For å kunne opparbeide ensidig fortau langs veien, uten å beslaglegge for mye privat eiendom, må veien sideforskyves nordover. Det tas sikte på å etableres en kjørevei med en veibredde på 5 meter (2,5 meter pr felt), 0,25 meter skuldre på hver side og 2,5 meter fortau sør for veien.

7. BESKRIVELSE AV PLANOMRÅDET

Planens avgrensning

Figur 5 Forslag til planavgrensning

Skoletomta ligger sør for Nybrottsveien sentralt på figur 5. Planområdet omfatter også hele Nybrottsveien og boligene som grenser til denne. Den tar også med seg hele friområdet mellom Lukassenveien og Nybrottsveien.

Slik som planavgrensningen nå er satt så omfatter planområdet boligtomter som grenser til Nybrottsveien. Den tar også med seg boligtomter nord for Lukassenveien. Den videre planprosess vil avklare hvorvidt boligtomtene vil inngå i det endelige planforslaget. Dersom de tas med vil det bli utarbeidet bestemmelser for disse områdene som er i tråd med de gjeldene reguleringsplanene samt føringer som ligger inne i kommuneplanen. Det som er avklart er at Nybrottsveien tas med i det endelige planforslaget.

Barn og unges oppvekstvilkår

Dagens situasjon

I dag er det en skole på Sandnes (barneskole) og en skole i Bjørnevattn (barne- og ungdomsskole). Ved en samlokalisering av disse forsvinner et viktig samlingspunkt for ungene som sokner til de to skolene. Uteområdene benyttes ikke bare i skoletiden, men er et viktig supplement til lekeplasser i nærmiljøet. En samlokalisering av skolene vil medføre at uteområdene til skolen nok ikke vil bli brukt i så stor grad utenom skoletiden som i dag.

I følge gjeldene reguleringsplaner for Sandnes og Bjørnevattn er det regulert inn noen lekeplasser. Ved å sjekke disse opp mot flyfoto ser man at det er svært få av disse som er opparbeidet. Dette er ikke noe som er særegent for Sør-Varanger med er en trend over hele landet. Lekeplassene er blitt erstattet av leke i egen hage. Svært mange har sandkasser, husker og trampoliner i egne hager, noe som også kommer fram på flyfotoene over området.

Det kan derfor være viktig for et lokalsamfunn å beholde de arealene som er opparbeidet som lekeplasser. Her har skolegårdene en viktig funksjon. Slik som dagens to skoler er lokalisert ligger de til slik at naboer og forbigående kan ha oversikt over hva som foregår rundt skolen utenom skoletiden, noe som er en trygget for de som oppholder seg der.

Ny situasjon

En ny skole med denne lokaliseringen som her planlegges innebærer at noen elever får noe lenger veg til skolen, mens andre igjen får en kortere skolevei. Fra brua over Lillestrømmen fram til skolen er det ca 2,2 km. Dette innebærer at det er svært få av elevene fra Sandnes som vil ha krav på skoleskyss. Boligområdene i Bjørnevatn ligger noe nærmere den nye skole enn de i Sandnes slik at det heller ikke fra Bjørnevatn vil det være et stort behov for skoleskyss.

Dersom de to skolenes uteområder som legges ned også tas bort, vil avstanden til opparbeidet uteområder bli noe større enn i dag. For de yngste elevene vil nok det innebære at de vil oppholde seg mer i nærheten til egen bolig, all den tid det ikke er opparbeidet andre gode uteområder. De eldre elevene vil nok kunne ta i bruk uteområdene til den nye skolen.

Tomta til den nye skolen ligger slik til, i dagens friområde, at uteområdene ikke vil synes fra omkringliggende boliger. Forbipasserende på Nybrottsveien har heller ikke mulighet til å få en oversikt over hva som foregår på skolens uteområde.

Barn og unges oppvekst vilkår vil være et tema som skal inngå i konsekvensutredningen.

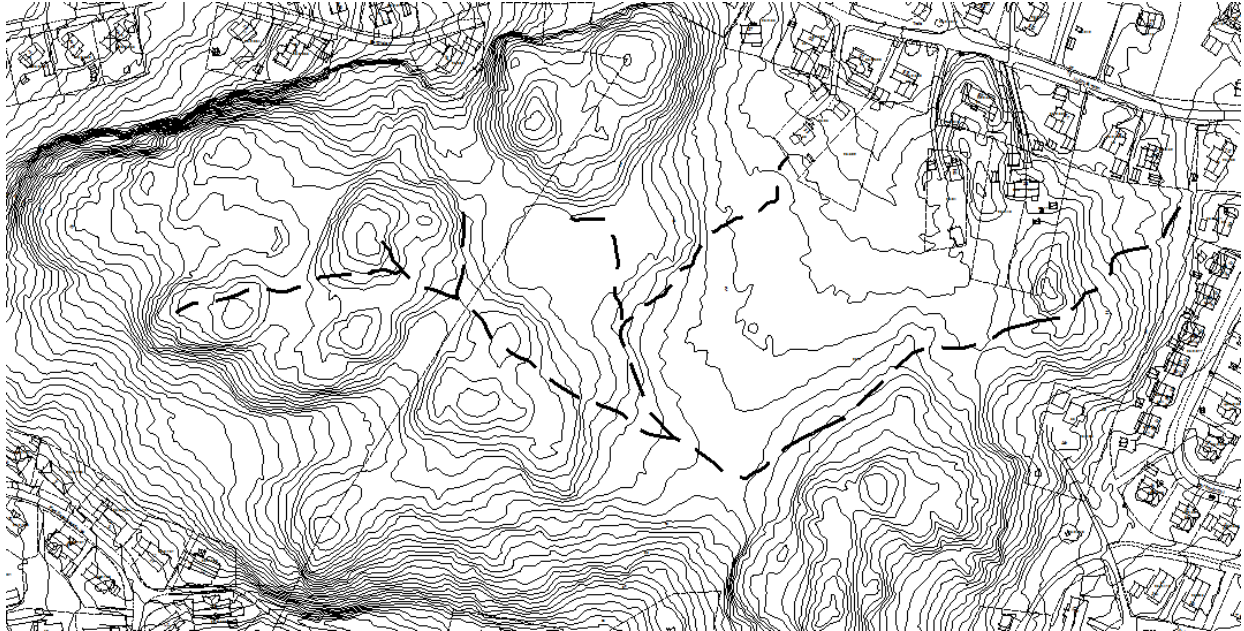
Byggeskikk og estetikk

Det vil bli satt krav om arkitektonisk redegjørelse i forbindelse med byggesøknad for den nye skolen, j.fr. krav i plan- og bygningsloven. Det legges ikke opp til en felles behandling av plan og byggesak for dette prosjektet, noe som innebærer at plan og bestemmelser vil være litt «runde» når det gjelder utforming av skolebygget. Det er dermed viktig at arkitekt utarbeider en redegjørelse for det nye bygget, hvordan dette forholder seg til en omkringliggende bebyggelse og naturen.

Dette temaet tas ikke med i konsekvensutredningen.

Friluftsliv

Planområdet ligger innenfor Kirkeneshalvøya dyrelivsfredning. Dette innebærer at det er jaktforbud på alt dyreliv hele året. Det ligger ingen registreringer at dette området er viktig for utøvelse av friluftslivet i offentlige tilgjengelige kartdatabaser (www.nordatlas.no). Dette betyr ikke at området ikke innehar viktige funksjoner som et nærturområde. Nærområdet bruker disse arealene som rekreasjonsområde, noe som også framkommer av kartgrunnlaget, der turstier er inntegnet (svart stiplet linje), se figur 6. Det er en målsetning om at prosjektet skal prøve å unngå å bygge ned disse.

Figur 6 Turstier

En konsekvens av at skolen legges til dette området er at det nok vil benyttes mer enn i dag. Skolen vil kunne etablere nye stier/turveier som kan benyttes i undervisningen både sommer og vinter. Det vil være mulighet til å etablere en kort lysløype som kan benyttes av områdets befolkning. En slik løype vil være positivt for de yngste klassene. For de eldre elevene vil man kunne benytte eksisterende lysløype som går fra Jernbaneveien.

Friluftsliv vil være et tema som skal inngå i konsekvensutredningen.

Landskap

Områder som planlegges brukt til ny skole er ubebygde. Som det framkommer av flyfoto over området er det noe berg i dagen i området. Området er også bevokst med skog samt noe myr.

Figur 7 Flyfoto over området

Figur 8 Bilder fra området

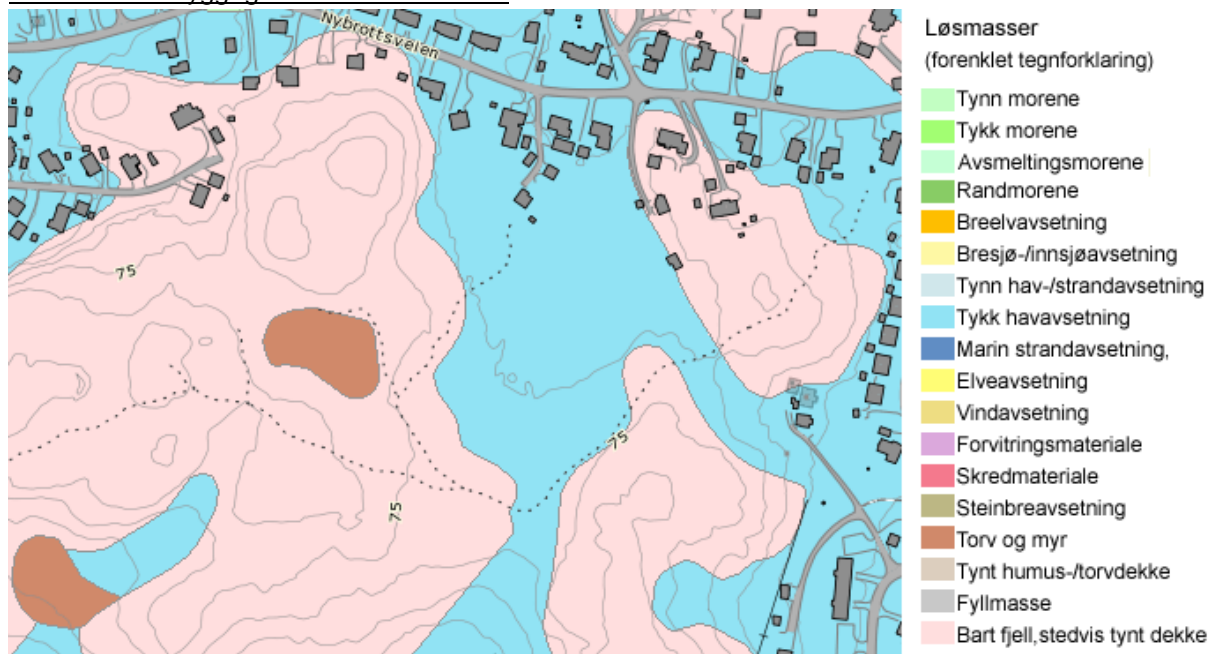

Figur 9 Bilder fra området

Figur 8 og 9 viser hvordan terrenget og landskapet er i området. Lave koller med bart fjell vil omkranse den nye skolen. Området er ellers bevokst med lav bjørkeskog.

Konsekvenser for landskapet tas med i konsekvensutredningen.

Grunnforhold/byggegrunn/områdestabilitet

Figur 10 Løsmassekart, (kilde: ngu.no/kart)

Som det framkommer av figur 10 består området, der skolen tenkes plassert, av «tykk havavsetning». I slike områder kan det fremkomme kvikkleire. Sør-Varanger kommune har bestilt geoteknisk undersøkelse av området. Geoteknisk rapport forventes ferdigstilt i løpet av høsten 2016. Dersom denne rapporten legger føringer for reguleringsplanen vil disse bli tatt med i reguleringsbestemmelsene og eventuelt i plankartet.

Grunnforhold vil være et tema som skal inngå i konsekvensutredningen.

Natur og miljø

Sør-Varanger kommune har bestilt en naturmangfoldundersøkelse av området. Rapport skal foreligge i løpet av september 2016. Denne vil kunne gi føringer for det videre arbeide med planforslaget. Planområdet ligger inne i dyrelivsfredning. Det er gitt en egen forskrift om dette som heter: «Forskrift om fredning av pattedyr og fugler, Kirkeneshalvøya. Sør-Varanger kommune, Finnmark.»

Sjekkliste som har fokus på naturmangfoldloven er gjennomgått og følger vedlagt.

Natur og miljø vil være et tema som skal inngå i konsekvensutredningen.

Samiske interesser

Planområdet ligger innenfor Pasvik reinbeitedistrikt. I følge reindriftskartene benyttes ikke planområdet i reindriftssammenheng, noe som er naturlig da område ligger i bebygd område. Sametinget har foretatt samisk kulturminnebefaring av området den 02.06.16. Under følger utdrag av befaringsrapporten, datert 10.06.16

Sametinget ved Thor-Andreas Basso foretok befaring av det omsøkte tiltaket den 02.06.2016. Det ble under befaringen ikke påvist automatisk fredete samiske kulturminner som skulle være til hinder for tiltaket. Etter befaring samt vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan vi ikke se at det er fare for at tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Sametinget har derfor ingen spesielle kulturminnefaglige merknader til tiltaket.

Vi kan derfor ikke se at det vil være nødvendig med ytterligere utredninger når det gjelder samiske interesser i området.

Trafikkforhold / Teknisk infrastruktur

Teknisk infrastruktur defineres her som kommunalteknikk (veg, vann og avløp), kraftforsyning og ekom (telefon og internett).

- Vann

Det er offentlig vann i utkanten av planområdet, til den eksisterende bebyggelsen rundt. Sør-Varanger kommune må i løpet av planprosessen dokumentere at det kan føres fram vann til tomte og at det også er kapasitet til brannslukking/springkling.

- Avløp

Sør-Varanger kommune må i løpet av prosessen dokumentere at det kommunale avløpsnett har kapasitet til at skolebyggene kan kobles på eksisterende nett.

- Kraftforsyning

Det forventes at det vil kunne føres fram nødvendig strøm til de nye byggene. Det lokale kraftlaget vil få dette planprogrammet på høring. De vil da kunne komme med tilbakemelding om de har nødvendig kapasitet i området og om de ønsker å få innregulert egen trafostasjon innenfor planområdet.

- Ekom

Det forventes at det vil føres fram nødvendigkapasitet på data- og telefonlinjer til den nye skolen.

- Veg

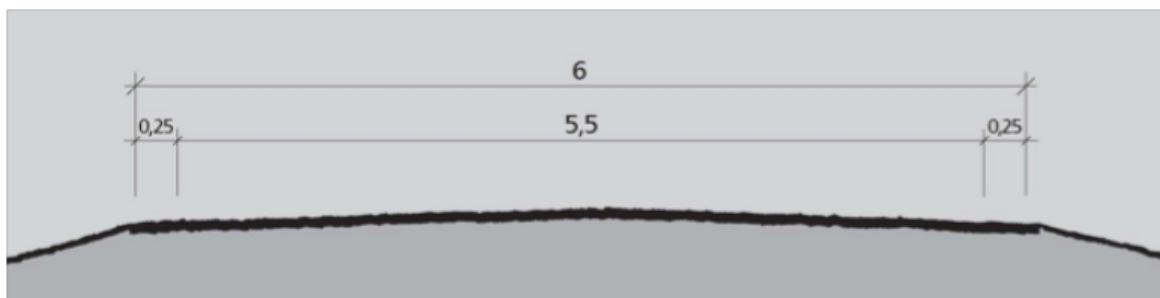
Adkomstvegen til den nye skolen vil være Nybrottsveien. Denne har i dag en bredde på ca 5 meter. Denne vegen defineres som en samlevei i boligområder (Sa1) i Statens vegvesens håndbok 017 – Veg og gateutforming. Under vises utsnitt av håndbok 017 som omhandler Sa1.

Sa1 Samleveger i boligområder, fartsgrense 50 km/t

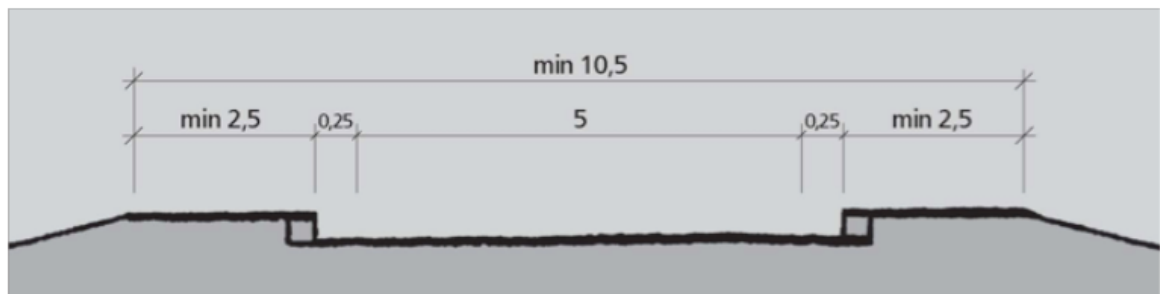
Samleveger i boligområder bør ikke være lengre enn 2 km, og ikke ha en trafikkbelastning på mer enn ÅDT 1 500. Samleveger med ÅDT > 1 500 utformes til standard vist i dimensjoneringsklasse Sa2.

Tverrprofil

Vegen bør bygges med tverrprofil som vist i figur C.14 eller C.15.

Figur C.14: Tverrprofil Sa1 (alternativ 1) 6 m vegbredde (mål i m)

Figur C.15: Tverrprofil Sa1 (alternativ 2) minimum 10,5 m vegbredde inklusive fortau (mål i m)

Figur C.15 er vist med tosidig fortausløsning. I områder med arealknapphet kan en anlegge ensidig fortau.

Figur 11 Samleveg Sa1 Håndbok 017

Nybrottsvegen er i utgangspunktet en boliggate, men er også en skoleveg og adkomstveg mellom Sandnes og Bjørnevatn.

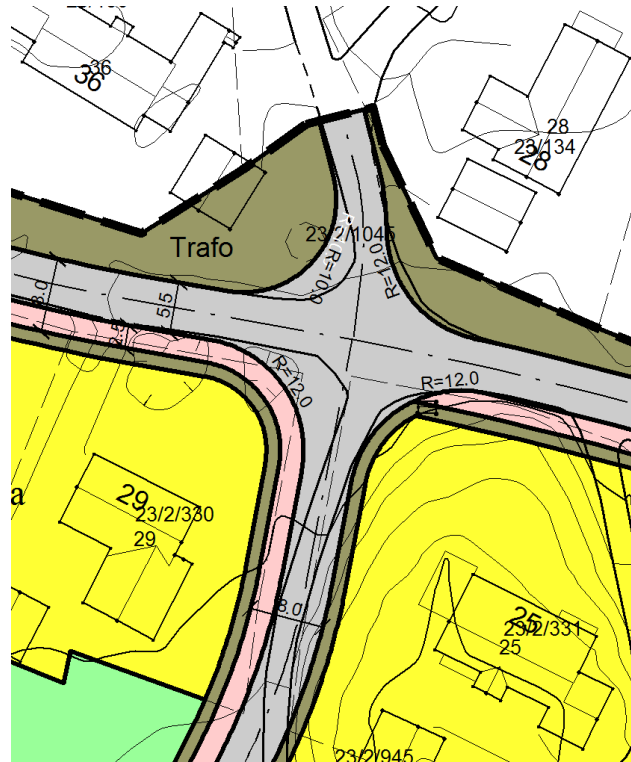
Det er i dag ingen ungdomsskole på Sandnes slik at elver som sokner til Sandnes barneskole flytter over til Bjørnevatn ungdomsskole. De fleste av elevene benytter i dag Nybrottsveien til skolen, som også er den klart korteste vegen til skolen. Alternativ er å benytte Grubeveien og Lukassenveien, men det vil medføre ca 300 meter lenger skolevei. Det er i dag ikke opparbeidet fortau langs Nybrottsvein. Av trafiksikkerhetsmessige hensyn bør det anlegges helst tosidig fortau i Nybrottsveien, men som det

framkommer av figur 11 kan det, der det er arealknapphet, anlegges ensidig fortau. I planforslaget legges det opp til å kunne etablere ensidig fortau, sør for Nybrottsveien.

Det vil måtte etableres en ny avkjøring til skolen fra Nybrottsveien. Denne planlegges lagt mellom Nybrottsveien 25 og 29. I dag er det avkjøringer til to boliger i dette området. En eksisterende bolig og en bolig under bygging. Denne har ikke det nødvendige tverrprofilen som kreves ved bruk som adkomst til skolen. Dagens avkjøring må utbedres.

Som en del av dette temaet skal også adkomstforholdene for myke trafikanter beskrives. Det skal utarbeides en overordnet beskrivelse som omhandler hvordan myketrifikanter tar seg fram til den nye skolen, fra nord, øst, sør og vest.

Det har vært vurdert ulike alternativer for biladkomst til den nye skoletomta. Disse skal beskrives som en del av dette temaet. Det skal også gis en begrunnelse for hvorfor disse ikke ble valgt.

Figur 12 Forslag til kryssløsning

Trafikkforhold/teknisk infrastruktur vil være et tema som skal inngå i konsekvensutredningen.

Universell utforming

De nye skolebyggene som skal føres opp skal naturligvis bygges i tråd med kravene om universell utforming. Kravet til stigning i henhold til Statens vegvesens håndbok V129 – «Universell utforming av vegger og gater» er 5 %. Adkomstvegen er ikke detaljprosjektert med det kan se ut som om kravet til stigning her vil kunne overholdes. Krav om universell utforming tas med i reguleringsbestemmelsene for å være sikker på at dette kravet tas med i senere prosjektering.

Temaet tas ikke med i konsekvensutredningen.

Uterom og grønnstruktur

Planforslaget legger beslag deler av areal avsatt til friområde i gjeldene kommuneplan. I forslag til ny kommuneplan er dette området foreslått avsatt til bygeområder. Dagens stisystem ønsker prosjektet å berøre minst mulig. Ved en etablering av skole i området vil det legges til rette for gode utearealer for elevene. Sør-Varanger kommune vil kunne bygge en skole med et variert uterom.

Dette temaet tas med i konsekvensutredningen.

Verneverdier

Vi har gjort søk i Riksantikvarens database om kulturminner (kulturminnesok.no). Det er ikke registrert kulturminner innenfor planområdet. Det er gjennomført en egen kulturminneundersøkelse når det gjelder samiske kulturminner. Det er ikke funnet samiske kulturminner innenfor planområdet.

Figur 13 Registrerte kulturminner (kulturminnesok.no)

Dette temaet tas ikke med i konsekvensutredningen.

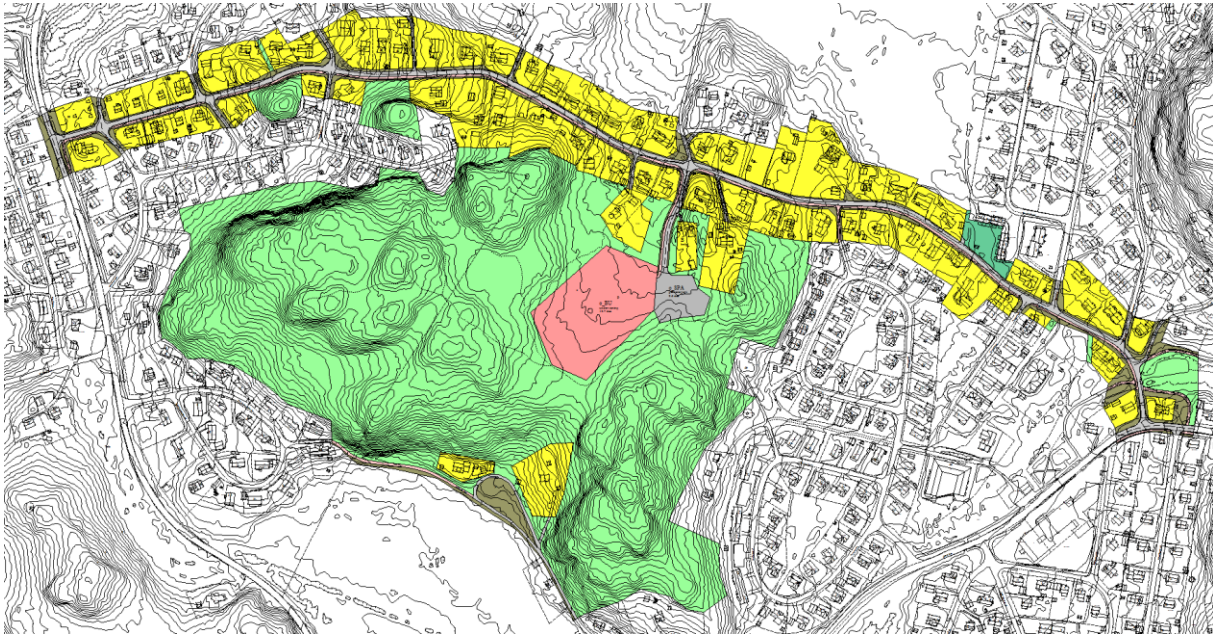
Trafikkstøy

Etablering av ny felles barne- og ungdomsskole innebærer økt trafikk i Nybrotsveien. På bakgrunn av innkomne merknader og egne vurderinger anser vi trafikkstøy å være et tema som skal utredes. Det skal gjøres en støysonekartlegging langs Nybrotsveien som skal tas med i detaljreguleringen.

Dette temaet tas med i konsekvensutredningen.

8. BESKRIVELSE AV PLANFORSLAGET

Under vises et forslag til plankart.

Figur 14 Foreløpig Planforslag

Figur 14 viser forslag til detaljreguleringsplan.

Adkomstvegen til skoletomta vil ligge mellom Nybrottsveien 25 og 29. Endelig plassering av denne vil bli gjort i løpet av planprosessen.

I planskissen på figur 14 er boligene som grenser til Nybrottsveien tatt med. Om disse vil bli tatt med i det endelige planforslaget vil den videre planprosessen vise. Dersom disse blir med vil disse arealene bli regulert til bolig. Alternativt så er det bare Nybrottsveien som tas med, med kjørevei, fortau og grøftearealer. Adkomst og boligtomter langs Lukkassenveien inngår også i planforslaget ved varsel om oppstart. Om disse blir med i det endelige planforslaget vil avklares i planprosessen

Det vil være behov for å kunne bygge et fortau langs Nybrottsveien. Som det framkommer av figur 11 vil det totale veiarealet være 11 meter. Sør-Varanger kommune har eiendomsretten langs veien. Denne har en bredde på mellom 10 og 15 meter. Dagens veg ligger ca sentrisk i denne traseen. For å få plass til et fortau må vegen flyttes noe nordover. Hvordan dette vil påvirke de enkelte grunneierne langs veien vil avklares i løpet av planprosessen. Det vil bli avholdt møter med grunneiere for å informere om mulige konsekvenser. Slike konsekvenser vil kunne være avståelse av areal. De som bor nord for vegen vil få vegen noe nærmere egen eiendom/bolighus mens de som bor sør for vegen vil få et nytt fortau nærmere sin eiendom/bolighus.

Sentralt i planforslaget ligger arealet til den nye skolen. Denne vil bli bygd i dagens friområde. I figur 14 vises et forslag til avgrensning av areal regulert til skole. Det øvrige arealet er foreslått regulert til friområdet. I friområdene vil det i bestemmelsene åpnes for at mindre konstruksjoner (bygg) vil kunne føres opp. Dette kan være gapahuker, lavvoer lekeapparater. Det vil også tillates at det settes opp lyspunkt i området. For å sikre at «snarveier» fra omkringliggende boligområder kan etableres så vil det åpnes for dette i ulike områder innenfor friområdene. Dette kan bli gjort som bestemmelsesområder. Kommunalteknikk vil også bli tillat ført fram over friområdene til skoletomta.

En med detaljert gjennomgang av planforslaget vil bli gjort i forbindelse med planbeskrivelse med konsekvensutredning, med endelig planforslag.

9. UTREDNINGSPROGRAM

Metode

Metodikken som skal brukes er en noe forenklet og tilpasset metode av Statens vegvesen, håndbok 140. Konsekvensutredning skal så langt som mulig basere seg på foreliggende kunnskap og oppdatering av denne. Innhenting av ny kunnskap skal begrenses til de spørsmål som er relevante i forhold til behandlingen av denne planen.

I denne metoden er det tre begreper som står sentralt når det gjelder vurdering og analyse av ikke-prissatte konsekvenser; **verdi**, **omfang** og **konsekvens**:

- Med **verdi** menes en vurdering av hvor verdifullt et område eller miljø er.
- Med **omfang** menes en vurdering av hvilke endringer tiltaket antas å medføre for de ulike miljøene eller områdene, og graden av denne endringen.
- Med **konsekvens** menes en avveining mellom de fordeler og ulemper et definert tiltak vil medføre som en funksjon av verdi og omfang.

I dette tilfellet forholder vi oss kun til ikke-prissatte konsekvenser.

Som det framkommer over er denne metoden utviklet av Statens vegvesen. Denne metoden er best egnet når det er ulike alternativer som skal veies opp mot hverandre og opp mot dagens situasjon (0-alternativet). Dersom det er vedtatt at det skal bygges en ny veg summeres positive og negative konsekvenser av de ulike alternativene. Det vil da bli ulike konsekvenser ved de ulike alternativene. Det naturlige valget blir da det alternativet som kommer best ut av denne oppsummeringen.

I forbindelse med denne konsekvensutredningen er det kun et forslag til lokalisering av ny barne- og ungdomsskole. Dette medfører at det er kun dette alternativet som skal vurderes opp mot 0-alternativet.

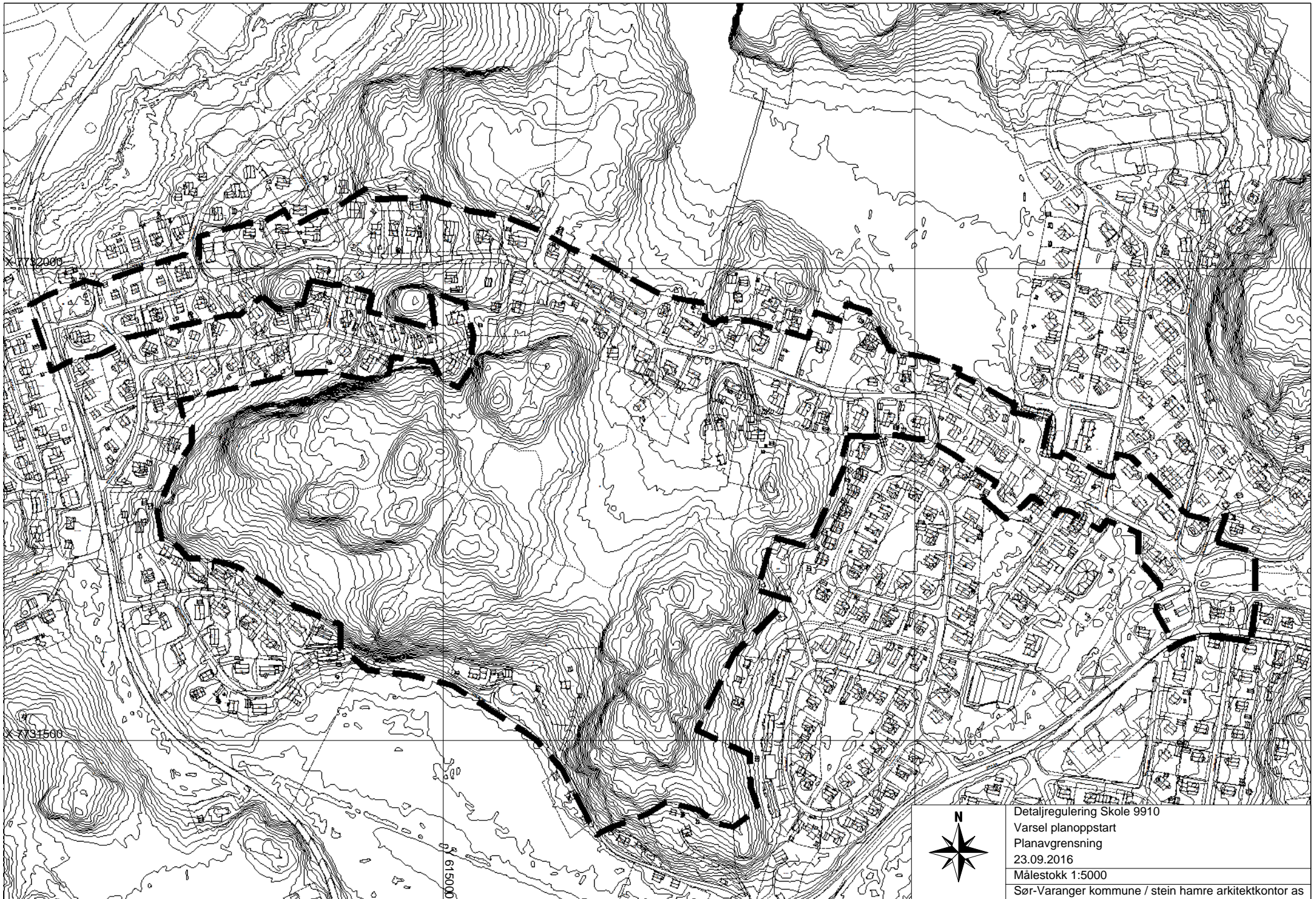
Hvert av de ulike temaene skal plottes inn i KU-vifta. Det vil bli gitt en begrunnelse for hvert temas plassering i denne.

Verdi Ingen verdi	Omfang			Ingen verdi
	Liten	Middels	Stor	
Stort positivt	Meget stor positiv konsekvens (++++)	Stor positiv konsekvens (+++)	Middels positiv konsekvens (++)	Lite positiv konsekvens (+)
Middels positivt	Ubetydelig (0)	Middels negativ konsekvens (- -)	Stor negativ konsekvens (- - -)	Meget stor negativ konsekvens (- - - -)
Lite positivt Intet omfang				
Lite negativt	Middels negativ konsekvens (- -)	Stor negativ konsekvens (- - -)	Meget stor negativ konsekvens (- - - -)	Meget stor negativ konsekvens (- - - -)
Middels negativt				
Stort negativt	Meget stor negativ konsekvens (- - - -)	Meget stor negativ konsekvens (- - - -)	Meget stor negativ konsekvens (- - - -)	Meget stor negativ konsekvens (- - - -)

Utredningstema

I forbindelse med den videre planlegging skal følgende tema utredes:

- Barn og unges oppvekst vilkår
- Friluftsliv
- Landskap
- Grunnforhold byggegrunn og områdestabilitet
- Natur og miljø (naturmangfoldet)
- Trafikkforhold og teknisk infrastruktur
- Uterom og grønnstruktur
- Trafikkstøy

Detaljregulering Skole 9910
Varsel planoppstart
Planavgrensning
23.09.2016
Målestokk 1:5000
Sør-Varanger kommune / stein hamre arkitektkontor as

Sjekklisten er gjennomgått i forbindelse med følgende arealplan: Detaljreguleringsplan for Skole 9910

Sett kryss i "ja" eller "nei"-kolonnen for alle spørsmålene i listen. I kommentarfeltet redegjøres kort for vurderinger og vurderingsgrunnlag (eventuelle nærmere undersøkelser, foreliggende overordnede farekart, skjønnsvurderinger etc.).

Metode

Risiko er et produkt av sannsynlighet for at hendelsen inntreffer og konsekvensen av denne. Det brukes følgende inndeling av sannsynlighet og konsekvens:

Sannsynlighet

Begrep	Forklaring	
	Periodisk hendelse	Enkeltstående hendelse
Lite sannsynlig	Mindre enn en gang i løpet av 50 år	Hendelsen er ikke kjent i tilsvarende situasjoner, men det eksisterer en teoretisk sjanse for at hendelsen inntreffer.
Mindre sannsynlig	Mellom en gang i løpet av 10 år og en gang i løpet av 50 år	Hendelsen kan inntreffe, men det er mindre sannsynlig
Sannsynlig	Mellom en gang i løpet av ett år og en gang i løpet av 10 år.	Det er sannsynlig at hendelsen inntreffer
Meget sannsynlig	Mer enn en gang i løpet av ett år	Det er meget sannsynlig at hendelsen inntreffer, faren er kontinuerlig til stede.

Vurdering av sannsynlighet tar utgangspunkt i historiske data, lokalkunnskap, statistikk, ekspertuttalelser og annen relevant informasjon, og en vurdering av om fremtidige klimaendringer kan påvirke dette bildet.

Konsekvens

Begrep	Forklaring
Ufarlig	Ingen person- eller miljøskade. Kan representere et uvesentlig systembrudd. Ingen økonomiske konsekvenser.
En viss fare	Få eller små personskader. Mindre miljøskader. Mindre skade som følge av et systembrudd. Små økonomiske konsekvenser.
Kritisk	Alvorlig personskade. Omfattende miljøskade med lokale/regionale konsekvenser og restitusjonstid < 1 år. Systemet settes ut av drift over lengre tid. Moderate økonomiske konsekvenser.
Farlig	Personskade i form av en død eller varige mén. Alvorlige miljøskader med lokale/regionale konsekvenser og restitusjonstid > 1 år. Systemet settes varig ut av drift. Store økonomiske konsekvenser.
Katastrofalt	Kan resultere i flere døde. Svært alvorlige og langvarige skader på miljøet, uopprettelig miljøskade. Systemet settes permanent ut av drift. Meget store økonomiske konsekvenser.

Kartlegging av risiko

Hendelser som er aktuelle for planområdet er vist i tabellene under. Det er vurdert både risiko for planområdet/plantiltaket fra omgivelsene, og risiko som plantiltaket kan medføre omgivelsene

Formål med planforslaget

Formål med planforslaget er å legge til rette for bygging av ny barne- og ungdomsskole for Sandnes og Bjørnevatn i Sør-Varanger kommune.

Problemstillinger		Vurdering			
		Ja/Nei	Risiko forårsakes av		Kommentar
	Omgivelser		Tiltaket		
Skred	Er planområdet utsett for snø-, is-, jord-, steinskred eller fjellskred (se Skrednett)?	Nei			
	Er det fare for utgliding av området (ustabile grunnforhold, dårlig byggegrunn), eks. kvikkleire (se NGU, kart og data)?	Nei			Løsmassekartene viser at det er stort sett bart fjell stedvis tynt løsmasse dekke.
	Har det tidligere gått skred i eller nær området, eks er det identifisert skredvifter i området?	Nei			
	Planlegges det tiltak nærmere bratt /masseførende bekk enn 20 meter?	Nei			
Flom	Er planområdet utsett for flom eller flomskred, også når en tar hensyn til økt nedbør som følge klimaendringer (se NVE Atlas)	Nei			
	Problemer med overflatevann, avløpssystem, lukkede bekker, oversvømmelse i kjellere osv?	Nei			
Storflo	Er området utsatt for stormflo, også når en tar hensyn til havnivåstigning som følge av klimaendringer?	Nei			
	Er området utsatt for bølgepåvirkning eller oppstuvning av flomvann (elveutløp) i kombinasjon med stormflo?	Nei			
Vind og nedbør	Er området spesielt utsatt for sterk vind eller store nedbørsmengder eks. snø	Nei			
Skog- og lyngbrann	Er området utsatt for tørke eller spesiell brannrisiko som følge av toglinje, veier, lynnedslag mm?	Nei			

Problemstillinger		Vurdering			
Kritisk infrastruktur / samfunnsfunksjoner		Ja/Nei	Risiko forårsakes av		Kommentar
			Omgivelser	Tiltaket	
Samferdsel / transport	Vil uønskede hendelser på nærliggende transportnett, utgjøre en risiko for planområdet?	Nei			
	Vei, bru, tunell	Nei			
	- Sjø, vann, elv, havneanlegg	Nei			
	- Jernbane	Nei			
	- Flyplass	Nei			
	Kan området bli isolert som følge av blokkert transportnett, eks som følge av naturhendelser?	Nei			
	Er det transport av farlig gods i området?	Nei			
	Er det kjente ulykkespunkter på transportnettet i området?	Nei			
	Er det spesielle farer forbundet med bruk av transportnettet for gående, syklende og kjørende innen området?	Nei			
	- Til skole og barnehage	Nei			
	- Til nærmiljøanlegg, idrettsanlegg mv.	Nei			
	- Til butikker og service	Nei			
	- Til busstopp	Nei			
Vannforsyning	Ligger tiltaket i eller nær nedslagsfeltet for drikkevann eller drikkevannskilde?	Nei			
	Vil planlagt tiltak /virksomhet kunne medføre behov for å styrke /sikre vannforsyningen i området?	Nei			Dette er noe som teknisk drift i Sør-Varanger kommune må svare på.
	Er planlagte tiltak / virksomhet spesielt sårbar for svikt i vannforsyningen?	Nei			Dette må Sør-Varanger kommune svare på.
Avløp	Vil planlagt tiltak /virksomhet kunne medføre behov for å styrke avløpsnettet i området, eks overflatevann og tette flater?	Nei			
	Er utslipp, avfallshåndtering, spillvann, renovasjon osv. ei problemstilling?	Nei			
Kraftforsyning	Er planlagte tiltak /virksomhet spesielt sårbar for svikt i kraftforsyningen?	Nei			
	Vil tiltaket endre (styrke/svekke) forsyningssikkerheten i området?	Nei			
	Er området påvirket av magnetfelt fra høyspentlinjer?	Nei			
Ekom	Er planlagte tiltak /virksomhet spesielt sårbar for svikt i ekom (telefon og internett)?	Nei			
	Vil tiltaket endre (styrke/svekke) forsyningssikkerheten i området?	Nei			

Problemstillinger		Vurdering			
Virksomheter som representerer spesiell fare		Ja/Nei	Risiko forårsakes av		Kommentar
			Omgivelser	Tiltaket	
	Medfører planen etablering av virksomhet (produksjon, lagring eller transport av farlige stoffer) som innebærer spesiell risiko?	Nei			
	Vil uønskede hendelser hos risikovirksomheter utenfor planområdet (industriforetak, lager eller tankanlegg) utgjøre en risiko for planen?	Nei			
	Fare for utslipp av farlige stoffer, kjemikalier, gasser eller væsker?	Nei			
	Fare for brann og eksplosjon?	Nei			
	Faller virksomheten innenfor storulykkesforskriften?	Nei			
	Ligger planområdet innenfor en dambruddssone?	Nei			
	Berøres planområdet av militært eller sivilt skytefelt?	Nei			

Problemstillinger		Vurdering			
Virksomheter med kritiske samfunnsfunksjoner		Ja/Nei	Risiko forårsakes av		Kommentar
			Omgivelser	Tiltaket	
	Medfører planen etablering av samfunnsviktig virksomhet (helse- og omsorgsinstitusjon, skole, barnehage osv.) som er spesielt sårbar for bortfall av kritisk infrastruktur (samferdsel, vann og avløp, kraftforsyning, ekom mm)?	Nei			Planforslaget legger til rette for ny barne- og ungdomsskole, men vi kan ikke se at denne er spesielt sårbar for bortfall av kritisk infrastruktur
	Er planlagt virksomhet sårbar for andre forhold?	Nei			

Problemstillinger		Vurdering			
Farlige omgivelser		Ja/Nei	Risiko forårsakes av		Kommentar
			Omgivelser	Tiltaket	
	Er det regulerte vannmagasin med spesiell fare for usikker is i nærheten?	Nei			
	Er det terrengformasjoner som utgjør spesiell fare (stup etc.)?	Nei			
	Annet (spesifiser)?	Nei			

Problemstillinger		Vurdering			
Er området påvirket eller forurenset som følge av tidligere bruk		Ja/Nei	Risiko forårsakes av		Kommentar
			Omgivelser	Tiltaket	
	Er området påvirket av tidligere virksomhet, eks forurenset grunn /sjøbunn /sediment?	Nei			
	Industrivirksomhet som for eks. avfallsdeponering?	Nei			
	Fare for utslipp av farlige stoffer, kjemikalier, gasser eller væsker?	Nei			
	Gruver: åpne sjakter, steintipper etc.?	Nei			Det er ca 1 km til Sør-Varanger gruber. Anser ikke dette som et problem.
	Militære anlegg: fjellanlegg, piggrådsperringer etc.?	Nei			
	Annet (spesifiser)?	Nei			

Problemstillinger		Vurdering			
Ulovlige virksomheter		Ja/Nei	Risiko forårsakes av		Kommentar
			Omgivelser	Tiltaket	
	Er tiltaket i seg selv et sabotasje-/terrormål?	Nei			
	Finnes det potensielle sabotasje-/terrormål i nærheten?	Nei			

Problemstillinger		Vurdering			
Brann- og ulykkesberedskap		Ja/Nei	Risiko forårsakes av		Kommentar
			Omgivelser	Tiltaket	
	Har området tilstrekkelig slukkevannforsyning (mengde og trykk)?	Ja			Avklares i forbindelse med oppstartsmøtet
	Utrykningstid, spesielle brannobjekt i området?	Nei			
	Har området tilstrekkelig adkomst for utrykningskjøretøy?	Ja			

Vurdering av risiko

På bakgrunn av tabellene over finner vi ingen risiko forbundet med etablering av barne- og ungdomsskole innenfor planområdet.

Avbøtende tiltak

Da det ikke er registrert noen risiko for området vil det heller ikke gjennomføres avbøtende tiltak.

Aktuelle hendelser er plassert i risikodiagrammet under

ROS-diagrammet viser risiko/sårbarhet når avbøtende tiltak er iverksatt/gjennomført – dvs når planen er gjennomført i tråd med tiltakene som beskrevet over.

Sannsynlig	Konsekvens				
	Ufarlig	Mindre farlig	Kritisk	Farlig	Katastrofalt
Lite sannsynlig	Grønn	Grønn	Grønn	Gul	Gul
Mindre sannsynlig	Grønn	Grønn	Gul	Rød	Rød
Sannsynlig	Grønn	Gul	Rød	Rød	Rød
Meget sannsynlig	Gul	Rød	Rød	Rød	Rød

Sjekklista er gjennomgått av Åsmund Rajala Strømnes, dato 17.06.16

SJEKKLISTE NATURMANGFOLDLOVEN §§ 8 – 12

Plannavn: Detaljreguleringsplanen for Skole 9910		
PlanID:		
Formål: Etablere barne- og ungdomsskole innenfor planområdet		
§ 8 KUNNSKAPSRUNNLAGET	JA	NEI
<i>"Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet."</i>		
Sjekket ut:		
Arter (www.artsdatabanken.no) Ingen registreringer som innebærer konflikt med prosjektet.	X	
Verna vassdrag (www.nve.no , vann og vassdrag). Ingen verna vassdrag i området.	X	
Verneområder (www.naturbase.no). Dyrelivsfredning, pattedyr og fugler.	X	
Viktige kulturlandskapsområder (www.naturbase.no), Ingen registreringer når det gjelder kulturlandskapsområder.	X	
Naturtyper (www.naturbase.no) Ingen registreringer når det gjelder naturtyper	X	
Miljøregistreringer i skog – MIS (www.skogoglandskap.no) Område er registrert som uproduktiv skog	X	
Kulturminner (www.askeladden.ra.no) Ingen registreringer innenfor området	X	
Andre utredninger/rapporter. Har ikke kommet over andre rapporter for området.	X	
Er kunnskapen vurdert som god nok? Hvis NEI, bruk § 9 "FØRE VAR"	X	
§ 9 "FØRE VAR"	JA	NEI
<i>"Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak".."</i>		
Fare for irreversibel skade på naturmangfoldet		X
Fare for alvorlig skade på naturmangfoldet		X
Viser "Føre var" behov for handleplikt?		X
§ 10 SAMLET BELASTNING	JA	NEI
<i>"En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for"</i> .		
Vil planforslaget i sum føre til for stor belastning på økosystemet		X
§ 11 KOSTNADER VED MILJØFORRINGELSE	JA	NEI
<i>"Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter"</i> .		
Tiltakshaver dekker merkostnader for å unngå miljøforringelse	X	
§ 12 MIJLFORSVARLIGE TEKNIKKER OG DRIFTSMETODER	JA	NEI
<i>"For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater"</i> .		
Er byggemetoden, byggteknikken, driftsmetoden miljøforsvarlig?. Punktet ikke aktuelt i plansaken.		
Finnes det alternative driftsmetoder eller teknikker for gjennomføring av tiltaket/planen? Punktet ikke aktuelt i plansaken.		
Bør det stilles vilkår om alternative driftsmetoder eller teknikker? Punktet ikke aktuelt i plansaken.		

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Ellen Mari Lindkvist Enhetsleder: Ellen Mari Lindkvist, tlf.	Dato: 01.02.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Gjetmundsen, Bjørnar	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Havnestyret	002/17	09.02.2017
Kommunestyret	022/17	15.02.2017

SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON PÅ PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE SØKER: KIRKENES BASE AS

Vedlagte dokumenter:

SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJONSAVTALE - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

VS: Opsjonsavtale - Prestøya industriområde

VEDRØRENDE SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON- PRESTØYA
INDUSTRIOMRÅDE

VEDRØRENDE SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON- PRESTØYA
INDUSTRIOMRÅDE

FLYFOTO NYTT OPSJONSOMRÅDE PRESTØYA 2017

VS: VEDRØRENDE SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON- PRESTØYA
INDUSTRIOMRÅDE

SV Websak 163393 Vedrørende søknad om forlengelse av opsjon- Prestøya
Industriområde.msg

VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED
TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED
TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED
TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

OPSJONSOMRÅDE TIL KIRKENESBASE AS (REGPLAN).

OPSJONSOMRÅDE TIL KIRKENESBASE AS

UTKAST TIL OPSJONSAVTALE MELLOM CCB AS OG SVK

VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED
TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

Flyfoto nytt opsjonsområde Prestøya 2017.pdf

SV: Websak 16/3393 SV: VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE
Opsjonsavtale med Kirkenesbase AS - 2008

Dokumenter i saken:

2017001731 VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE
2017001225 VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE
2017000713 VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE
2017000641 VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE
2017000609 VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE
2017000071 VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE
2017000040 VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE
2016026462 VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE
2016026079 VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE
2016026073 SVAR VEDRØRENDE SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON- PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE
2016025719 VEDRØRENDE SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON- PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE
2016025513 VEDRØRENDE SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON- PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE
2016025294 VEDRØRENDE SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON- PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE
2016024569 SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJONSAVTALE - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

Kort sammendrag:

Kirkenesbase AS/CCB AS søkte 24.11.2016 om forlengelse av dagens opsjonsavtale som utløpte 31.12.2016, til 31.12.2017. I tillegg søkte de om utvidelse av opsjonsområde til å gjelde et nytt område mellom Kirkenesbase AS og dypvannskaaien.

Faktiske opplysninger:

Opsjonsavtalen mellom Kirkenesbase AS og Sør-Varanger kommune ble inngått 13.05.2008, og skulle gjelde til 31.12.2013. Opsjonsområdet gjaldt tre områder på Prestøya Industriområde som ble kalt 1B, 2A og 3C som til sammen var estimert til 40 dekar. Kirkenesbase AS innløste opsjonen og inngikk i 2009 festeavtale for området 1B. Kirkenesbase AS søkte 20.05.2011 om forlengelse av opsjonen til 31.12.2016, noe som ble innvilget av Formannskapet 12.09.2012. Kirkenesbase AS søkte 24.11.2016 om forlengelse av opsjonsavtalen til 31.12.2017 og utvidelse av opsjonsområde.

Vurderinger:

Kirkenesbase AS ønsker å forlenge blant annet på bakgrunn i at de forbereder seg

på levering av basetjenester i forbindelse med den kommende olje- og gass aktiviteten i Barentshavet sørøst. De ønsker en forlengelse på 1 år på samme betingelser som ble gitt ved inngåelsen i 2008. Det vil si blant annet samme pris og areal, og uten krav om aktivitet før innløsning av opsjonen. Se vedlagt avtale fra 2008.

Rådmann er positiv til å gi Kirkenesbase AS forlenget opsjon. Man ser likevel at forholdene har endret seg siden de først fikk opsjon i 2008. Det er flere aktører nå på banen som ønsker arealer for sin basevirksomhet, samtidig som at dette er per i dag en svært begrenset ressurs i påvente av større utbygginger utenfor sentrumsområdet. Administrasjonen har derfor foreslått for Kirkenesbase AS en noe annerledes opsjonsavtale enn hva man tidligere har hatt, og som er tilsvarende Norterminal AS. Forslaget er sendt dem 10.01.2017 til uttalelse, etter flere forsøk på å ha et møte rundt vårt forslag.

Arealene er begrenset fra dagens 32,6 daa til 20,46 daa, se vedlagt situasjonsplan der områdene er merket A, B og C. Dette skyldes at kommunen ønsker å ha areal å kunne tilby andre søkere også, da man vet at flere er interessert i å posisjonere seg i forhold til den kommende olje- og gassutbyggingen som vil skje nært våre områder. Endringen av areal vil også kunne gi en mer hensiktsmessig fordeling av arealer til ulike aktører. Sør-Varanger kommunen har videre stilt byggefrist 01.02.2018. Det vil si at der må skje en aktivitet/byggevirksomhet på området før Kirkenesbase AS kan innløse opsjonen og inngå festekontrakt for områdene. Dette er ulikt fra tidligere avtale. Rådmannen foreslår at man i likhet med tildelingen av opsjonsareal til Norterminal AS, setter opsjonspremien til 10 % av dagens festeavgift for området, det vil si kr. 8,717 per kvm for område A og B, og kr. 4,068 per kvm for område C, til sammen kr. 119 306,- (kr. 67 643 + kr. 51 663)

I tilbakemeldingen fra Kirkenesbase AS viser de til at de ønsker forlengelse av opsjon fortsatt på uendrede vilkår. De viser til et areal på 40 dekar som var oppgitt i opprinnelig avtale, men dette inkluderer tomten de i dag fester, så resterende er 32,6 dekar. De 10 mål de viser til i e-post datert 16.01.2017 er den tomten de i dag fester. Tomt B er 6,8 dekar, og vi har sendt en forklarende e-post til Kirkenesbase AS rundt dette. Dagens opsjonspremie er kr. 114 100,- for det totale område de til nå har hatt opsjon på, 32,6 dekar.

I tillegg har de søkt om et område estimert til ca 4 400 kvm nær dypvannskaien. Denne søknaden er behandlet administrativt da dette var et nytt område som det er søkt om opsjon på for 1 år. Kirkenesbase AS fikk svar på denne i brev datert 21.12.2016:

Når det gjelder spørsmålet rundt opsjon på kaimønstre arealer, vil Sør-Varanger kommune ved Havnevesenet avslå denne søknaden. Området er regulert til Havneområde – kai, og benyttes i dag av Havnevesenet til blant annet korttidsutleie. Omsøkt område innbefatter også adkomst til dypvannskaia. På bakgrunn av disse momentene ønsker man ikke å privatisere området, og at de forblir under offentlig forvaltning.

I e-post datert 23.12.2016 svarer Kirkenesbase AS på administrasjonens avslag, der de viser til at opsjonsavtalen og eventuell senere utbygging ikke skal forringe adkomsten til dypvannskaia. De viser til Havnevesenets behandling av søknad fra Norterminal AS på havnenæreområder og at kommunen er villig til å akseptere en privatisering av adkomsten til Industrikaia. De viser til at det er samme type virksomhet begge aktører driver.

Administrasjonen vil her påpeke at område som Norterminal AS fikk opsjon til ved industrikaia, og område som Kirkenesbase AS har søkt om er ulikt regulert. Området Norterminal AS søkte på, er avsatt til industriformål hvor det tillates fiskeindustri og lagervirksomhet med tilhørende anlegg som kontor. Søknaden var dermed i tråd med gjeldende plan, samtidig som at adkomst til industrikaia er regulert utenfor dette området. Når det gjelder området som Kirkenesbase AS har søkt opsjon på, er dette området offentlig trafikkområde, regulert til Havneområde – kai, H/K 3. Området er for samlet lasting/lossing, og trafikkområde for personer og kjøretøy. Havnevesenet benytter område i dag til blant annet korttidsutleie, og ønsker ikke at område bortfestes til en privat aktør, da dette område er viktig for havnens virksomhet. En bortfesting av omsøkt område vil også kunne vanskeliggjøre adkomsten til dypvannskaia da man vil måtte krysse bortfestet grunn.

Administrasjonen innstilling er dermed fortsatt negativ til en tildeling av opsjon på omsøkt område ved dypvannskaia.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Det er viktig at Sør-Varanger kommune som en næringsvennlig kommune, gir ulike aktører like muligheter til å sikre seg areal for fremtidige prosjekt. Dette gjelder også de vilkår som gis ved tildeling av opsjon. Rådmannen finner at det foreslåtte tilbudet vil gi størst mulig likebehandling av de ulike aktørene.

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Alternativ 1: Sør-Varanger kommune tilbyr Kirkenesbase AS opsjonsavtale på like vilkår som avtalen i 2008 for hele det omsøkte området, til sammen 32,6 dekar + 4,4 dekar. Avtalen skal gjelde fra kommunestyrets vedtak og ett år fremover.

Alternativ 2: Sør-Varanger kommune tilbyr Kirkenesbase AS opsjonsavtale på like vilkår som avtalen i 2008 for omsøkt området, med unntak av de kaimære områder på ca 4 400 kvm, til sammen 32,6 dekar. Søknaden for de kaimære områder avslås da man ønsker at dette området skal være et offentlig trafikkområde. Avtalen skal gjelde fra kommunestyrets vedtak og ett år fremover.

Forslag til innstilling:

Sør-Varanger kommune tilbyr Kirkenesbase AS en opsjonsavtale for områdene A, B og C, jfr situasjonsplan datert 10.01.2017, for et samlet areal estimert til 20,46 dekar.

Opsjonsavtalen følger dagens vilkår gitt i eksempel sendt søker 10.01.2017. Opsjonspremien utgjør til sammen kr. 119 306,-, som er 10 % av dagens festeavgift på gjeldende områder. Avtalen skal gjelde fra kommunestyrets vedtak og ett år fremover.

Sør-Varanger kommune avslår søknaden på opsjon på havnenært areal på ca 4 400 kvm, da man ønsker at dette område skal være et offentlig trafikkområde, jfr. reguleringsbestemmelsene for området.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Sør-Varanger kommune
Att.: Ordfører
postmottak@svk.no

Kopi:
Rådmann

Ågotnes, 24. november 2016

OPSJONSAVTALE – PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

1. Søknad om forlengelse av opsjonsavtale

Det vises til opsjonsavtale av 13. mai 2008 mellom Kirkenesbase AS og Sør-Varanger kommune som gir Kirkenesbase en rett til inngå festekontrakt for et areal på ca. 40.000 m² på Prestøya industriområde. Avtalen har en løpetid til 31. desember 2016.

Opsjonsarealet består av to parseller og er vist i vedlagte kartutsnitt, **bilag 1**.

Kirkenesbase etablerte seg i Kirkenes i 2006 da selskapet leverte basetjenester i forbindelse med boreoperasjonene på Shtokman-feltet. Siden den gang har Kirkenesbase etablert et kombinert kontor- og lagerbygg på festetomt på Prestøya og tilbudt eiendomsfasiliteter og logistiktjenester.

Kirkenesbase har siden 2012 planlagt for en flytting til et nytt baseområde på Pulkneset. Utkast til reguleringsplan var ute til offentlig ettersyn våren 2015, og det ble tidligere i høst innkalt til mekling om innsigelser til planen fra Sametinget og Fylkesmannen den 30. november d.å. Mekling er imidlertid nå avlyst da Fylkesmannen etter en ny vurdering har funnet det hensiktsmessig at meklingen i stedet blir gjennomført i forbindelse med den pågående rulleringen av kommuneplanens arealdel.

Samtidig pågår en statlig utredning av lokalisering av fremtidig stamnetterminal. Statens vegvesen og Kystverket har i den forbindelse anbefalt å gå videre med Høybukta vest og Pulkneset, og den etterfølgende eksterne kvalitetssikringen har presentert Pulkneset som det mest ambisiøse havnealternativet. En beslutning fra Samferdselsdepartementet vil likevel ikke foreligge før tidligst i februar/mars 2017 og ved et valg av Pulkneset er det sannsynlig at staten vil overta reguleringsansvaret.

Det er dermed fortsatt ikke avklart når det kan bli mulig å flytte basefunksjonene fra Prestøya til Pulkneset.

Kirkenesbase forbereder seg på levering av basetjenester i forbindelse med leteboring i tildelte blokker i Barentshavet sørøst, og Statoil bekreftet denne uken at de i løpet av 2017 vil gjennomføre en leteoperasjon i blokk 859. Forsyningsfunksjonene for denne operasjonen vil

imidlertid bli lagt til Hammerfest, og neste mulighet for forsyning fra Kirkenes vil da først komme i 2018 i forbindelse med leteboring i blokkene 857 og 858.

Med bakgrunn i et behov for å opprettholde vårt nåværende arealtilbud i forbindelse med ovennevnte vil Kirkenesbase herved søke om en forlengelse av opsjonsavtalen frem til 31.12.2017, på ellers uendrede vilkår.

Som nevnt innledningsvis har Kirkenesbase etter gjeldende avtale kun en rett til å inngå festekontrakt for opsjonsarealet, og ved en forlengelse på uendrede vilkår vil Sør-Varanger kommune som hjemmelshaver fortsatt kunne råde over arealene i opsjonsperioden.

2. Mulighetene for kaimære arealer

I forbindelse med at Kirkenesbase utreder en etablering av et anlegg for våt- og tørrbulk og en utfylling i sjø for etablering av kai med bakarealer, er det ønskelig å diskutere mulighetene for å disponere et nytt område mellom Kirkenesbase og dypvannskaia.

I den sammenheng vil det også være hensiktsmessig å diskutere nærmere den videre utvikling av hele industriområdet på Prestøya, herunder en god og sikker trafikkavvikling.

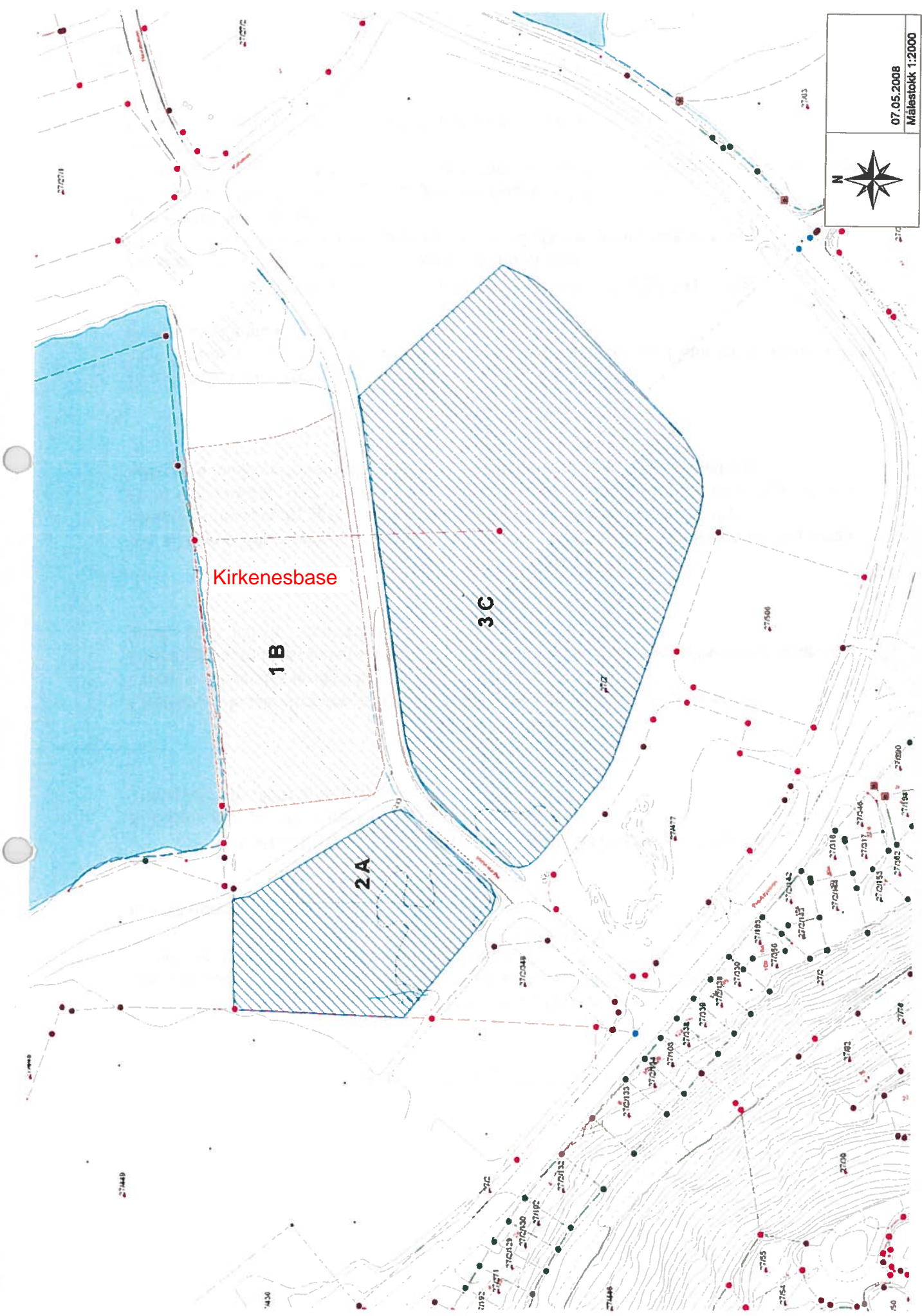
Vi imøteser kommunens snarlige og positive respons på vår søknad om forlengelse og ber samtidig om et møte for å diskutere mulighetene for nye arealer.

Med vennlig hilsen
Kirkenesbase AS

(Sign.)

Cristian Valdes Carter
Daglig leder

M: +47 45 66 34 34
E: cvc@ccb.no

Kirkenesbase

1B

2A

3C

N

07.05.2008
Målestokk 1:2000

Fra: Nina Bordi Øvergaard
Sendt: 25. november 2016 14:44
Til: Postmottak
Emne: VS: Opsjonsavtale - Prestøya industriområde
Vedlegg: Opsjonsavtale - Prestøya industriområde - 24.11.2016.pdf

Til journalføring.

Nina

Fra: Cristian Valdes Carter [<mailto:cvc@ccb.no>]
Sendt: fredag 25. november 2016 10.03
Til: Rune Rafaelsen <Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no>
<<mailto:Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no>>; Nina Bordi Øvergaard
<<mailto:Nina.Overgaard@sor-varanger.kommune.no>>
Emne: Opsjonsavtale - Prestøya industriområde

Hei!

Se vedlagte søknad om forlengelse av opsjonsavtale for tomt på Prestøya. Vi ber samtidig om et møte for diskutere nærmere nytt areal i området.

Best Regards

Kirkenesbase AS <<http://www.coastcenterbase.com/>>

Cristian Valdes Carter

Managing Director

+47 56 31 44 31 / +47 45 66 34 34

cvc@kirkenesbase.no <<mailto:cvc@kirkenesbase.no>> / cvc@ccb.no <<mailto:cvc@ccb.no>>

PB 55 - 5347 Kystbasen Ågotnes

This e-mail with attached documents is for the addressee only. The e-mail and documents may contain confidential information. Any unauthorised use, dissemination of the information or copying of this message is prohibited.

 Please consider your environmental responsibility before printing this e-mail

Fra: Ellen Mari Lindkvist
Sendt: 7. desember 2016 09:32
Til: cvc@ccb.no
Kopi: Postmottak; Nina Bordi Øvergaard; Håvard Lund; Rune Rafaelsen; gma@kimek.com
Emne: Websak 16/3393: Vedrørende søknad om forlengelse av opsjon- Prestøya Industriområde

Hei!

Vi viser til deres søknad datert 24.11.2016, samt epost datert 06.12.2016, vedrørende søknad om forlengelse av opsjon.

Sør-Varanger kommune har mottatt deres søknad, men saken vil kreve politisk behandling før en evt. forlengelse kan gis. Saken vil bli behandlet i Havnestyret og Kommunestyret i løpet av januar 2017.

Kommunen vil samtidig påpeke at i den omtalte saken hvor det ble gitt tilsagn om opsjon til Norterminal AS, var dette innenfor administrasjonens delegasjon da dette gjaldt for 1 år.

I deres sak er det tale om å forlenge en avtale som allerede har vart i 8 år, og vil derfor kreve nærmere vurderinger og politisk behandling da dette er utenfor administrasjonens myndighet. Det må derfor påregnes lengre saksbehandlingstid.

Med vennlig hilsen

Ellen Mari Lindkvist
Eiendomskonsulent

Sør-Varanger kommune
plan- og utviklingsavdelingen

- Se [stedbrosjyra for Kirkenes/Sør-Varanger](http://www.svk.no/brosjyremail) <<http://www.svk.no/brosjyremail>>

Tlf: 78 97 74 97

E-post: Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no
<<mailto:Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no>>

Fra: Cristian Valdes Carter <cvc@ccb.no <<mailto:cvc@ccb.no>>>
Dato: 6. desember 2016 kl. 20.50.55 CET
Til: "rune.rafaelsen@svk.no <<mailto:rune.rafaelsen@svk.no>>" <rune.rafaelsen@svk.no <<mailto:rune.rafaelsen@svk.no>>>, 'Rune Rafaelsen' <Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no <<mailto:Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no>>>, Nina Bordi Øvergaard <Nina.Overgaard@sor-varanger.kommune.no <<mailto:Nina.Overgaard@sor-varanger.kommune.no>>>
Kopi: 'Greger Mannsverk' <gma@kimek.com <<mailto:gma@kimek.com>>>

Emne: SV: Opsjonsavtale - Prestøya industriområde

Hei!

Viser til vårt brev sendt 25. november d.å.

Vi har verken mottatt respons på våre forespørsler i brevet, eller en bekreftelse på om brevet er mottatt. Det er av stor viktighet for Kirkenesbase at vår henvendelse besvares og vi sender derfor en vennlig påminnelse.

Vi tillater oss samtidig å minne om en tilsvarende sak som nylig ble behandlet (kommunestyresak 079/16) i tilknytning til et område på Prestøya. Sør-Varanger kommune la i saken vekt på at kommunen «*ønsker å tilrettelegge for økt næringsaktivitet i kommunen, og gjøre aktører konkurransedyktig i kamp om kontrakter for ny næringsvirksomhet.*»

Som nevnt i vårt brev har ønsket om forlengelse blant annet bakgrunn i at Kirkenesbase forbereder seg på levering av basetjenester i forbindelse med den kommende olje- og gass aktiviteten i Barentshavet sørøst.

I den grad det er nødvendig med en nærmere begrunnelse for hvorfor opsjon/forlengelse bør innvilges er det også relevant å vise til sak 079/16 og notat utarbeidet av Havnevesenet. Fra notatet siteres:

«Sør-Varanger kommune og bedrifter planlegger nye maritime industriarealer med tilpassede havneterminaler på Tømmernesset. Imidlertid inngår planene og utviklingsarbeidet i KVVU for Tømmernesset, og det er usikkert når nye havneterminaler vil kunne realiseres. Mens denne prosessen pågår bør Sør-Varanger (både bedrifter og kommunen) være i stand til å imøtekomme etterspørselen etter gode maritime logistikk-løsninger. Dette kan i en tidlig fase gjøres ved økt utnyttelse av eksisterende næringsarealer og havneterminaler.

Til tross for mulige negative konsekvenser for eksisterende aktivitet er havneadministrasjonen er positive til etablering av forsyningsbase i området. Grunnen til dette er at de antatte positive effektene en slik etablering vil medføre vil være større enn de utfordringene økt aktivitet vil kunne medføre for etablert virksomhet. Etableringen er i tråd med kommuneplanens satsningsområder.»

De «*mulige negative konsekvensene*» som vises til er knyttet til adkomst og bruk av Industrikaia. De samme hensyn vil ikke gjøre seg gjeldende i Kirkenesbase sin sak.

I den aktuelle saken gikk det for øvrig mindre enn 72 timer fra søknad om opsjon ble sendt, til det forelå et såkalt bindende tilsagn fra Sør-Varanger kommune. Søknaden var i mellomtiden også på høring hos Havnevesenet.

Vi er derfor overrasket over den manglende respons fra kommunen og ber igjen om en snarlig tilbakemelding.

Best Regards

Kirkenesbase AS <<http://www.coastcenterbase.com/>>

Cristian Valdes Carter

Managing Director

+47 56 31 44 31 / +47 45 66 34 34

cvc@kirkenesbase.no <<mailto:cvc@kirkenesbase.no>> / cvc@ccb.no <<mailto:cvc@ccb.no>>

PB 55 - 5347 Kystbasen Ågotnes

Fra: Cristian Valdes Carter <cvc@ccb.no>
Sendt: 7. desember 2016 12:55
Til: Ellen Mari Lindkvist
Kopi: Postmottak; Nina Bordi Øvergaard; Håvard Lund; Rune Rafaelsen; gma@kimek.com
Emne: SV: Websak 16/3393: Vedrørende søknad om forlengelse av opsjon- Prestøya Industriområde
Vedlegg: Flyfoto nytt opsjonsområde Prestøya 2017.pdf

Oppfølgingsflagg: 16/3393
Status for flagg: Fullført

Hei!

Takk for svar.

Vedrørende områder innbefattet av eksisterende opsjonsavtale:

Vi er interessert i en transparent prosess og har i utgangspunktet ingen problemer med at søknaden gjennomgår politisk behandling.

Saken er imidlertid ikke mer ekstraordinær enn at Kirkenesbase ber om opsjon på samme område i ett år, og dersom det kan oppnås en raskere saksbehandling ved å kalle det *søknad om ettårig opsjon* i stedet for *forlengelse av opsjon* så er det fint om Sør-Varanger kommune eventuelt og snarlig kan bekrefte dette. Kommunen kan i så tilfelle se på dette som en søknad innenfor administrasjonens delegasjon.

I lys av den siste utviklingen innenfor olje- og gassvirksomhet er det etter vårt syn ingenting som tilsier at vurderingene i vår sak skal skille seg fra vurderingene som er gjort i saken til Norterminal AS. Det har i opsjonsperioden som kjent ikke vært grunnlag for baseaktivitet i Kirkenes, noe som også klart fremkommer når det ikke er blitt søkt om opsjon for planlegging av basevirksomhet før nå, jf. saken til Norterminal AS. Vi viser ellers til det som fremgår av vårt brev vedrørende planprosessene på Tømmerneset. Vi kan da ikke se at det gjør seg gjeldende nye forhold som skulle tilsi andre vurderinger enn de som er lagt til grunn i den omtalte saken.

Vedrørende nytt område mellom Kirkenesbase og dypvannskaia:

Når det gjelder det nye området mellom Kirkenesbase og dypvannskaia, som ikke er omfattet av eksisterende avtale, er det da slik jeg tolker deg uansett mulig å gjennomføre en administrativ behandling av en opsjonssøknad for dette området. **Under forutsetning av at dette er korrekt søker vi herved om en ettårig opsjon på dette området på samme kommersielle vilkår som eksisterende avtaler opsjonsavtaler på Prestøya.** Området er beskrevet med blå farge i [vedlagte](#) kart.

Vi skulle aller helst ha gjennomført et møte først for å se nærmere på en disposisjon av dette området i sammenheng med den totale situasjonen på Prestøya industriområde. Siden vi ennå ikke har mottatt respons på denne henvendelsen søker vi i første omgang om opsjon på dette området, og ber om at det avsettes tid til et senere møte for å diskutere den videre utviklingen av Prestøya.

Det er selvsagt en forutsetning for utbygging av dette området at trafikksituasjonen på Prestøya

forbedres og at tilkomsten til dypvannskaia og Norterminal sin flytekai ikke forringes. Vi tror dette er mulig å få til gjennom god dialog og planlegging og en slik forutsetning kan uansett gjerne utgjøre et vilkår for en opsjon.

Best Regards

Kirkenesbase AS <<http://www.coastcenterbase.com/>>

Cristian Valdes Carter

Managing Director

+47 56 31 44 31 / +47 45 66 34 34

cvc@kirkenebase.no <<mailto:cvc@kirkenebase.no>> / cvc@ccb.no <<mailto:cvc@ccb.no>>

PB 55 - 5347 Kystbasen Ågotnes

Fra: Ellen Mari Lindkvist [<mailto:Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no>]

Sendt: 7. desember 2016 09:32

Til: Cristian Valdes Carter <cvc@ccb.no <<mailto:cvc@ccb.no>>>

Kopi: Postmottak <postmottak@sor-varanger.kommune.no <<mailto:postmottak@sor-varanger.kommune.no>>>; Nina Bordi Øvergaard <Nina.Overgaard@sor-varanger.kommune.no <<mailto:Nina.Overgaard@sor-varanger.kommune.no>>>;

Håvard Lund <Havard.Lund@sor-varanger.kommune.no <<mailto:Havard.Lund@sor-varanger.kommune.no>>>;

Rune Rafaelsen <Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no <<mailto:Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no>>>;

gma@kimek.com <<mailto:gma@kimek.com>>

Emne: Websak 16/3393: Vedrørende søknad om forlengelse av opsjon- Prestøya Industriområde

Hei!

Vi viser til deres søknad datert 24.11.2016, samt epost datert 06.12.2016, vedrørende søknad om forlengelse av opsjon.

Sør-Varanger kommune har mottatt deres søknad, men saken vil kreve politisk behandling før en evt. forlengelse kan gis. Saken vil bli behandlet i Havnestyret og Kommunestyret i løpet av januar 2017.

Kommunen vil samtidig påpeke at i den omtalte saken hvor det ble gitt tilsagn om opsjon til Norterminal AS, var dette innenfor administrasjonens delegasjon da dette gjaldt for 1 år.

I deres sak er det tale om å forlenge en avtale som allerede har vart i 8 år, og vil derfor kreve nærmere vurderinger og politisk behandling da dette er utenfor administrasjonens myndighet. Det må derfor påregnes lengre saksbehandlingstid.

Med vennlig hilsen

Ellen Mari Lindkvist

Eiendomskonsulent

Sør-Varanger kommune

plan- og utviklingsavdelingen

- Se [stedbrosjyra for Kirkenes/Sør-Varanger](#)

<https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.svk.no%2Fbrosjyre%2Femail&data=01%7C01%7Ccv%40ccb.no%7Ce498a8f29f9d4c5aacd108d41e7b73c8%7C29a9b898a2dc4565a143bce9353c1007%7C0&sdata=2wUtdkC8asQUcsJKXmBpqL0lp34iqtxPEc174B3F9NI%3D&reserved=0>

Tlf: 78 97 74 97

**E-post: Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no
<<mailto:Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no>>**

Fra: Cristian Valdes Carter <cvc@ccb.no <<mailto:cvc@ccb.no>>>

Dato: 6. desember 2016 kl. 20.50.55 CET

Til: "rune.rafaelsen@svk.no <<mailto:rune.rafaelsen@svk.no>>" <rune.rafaelsen@svk.no <<mailto:rune.rafaelsen@svk.no>>>, 'Rune Rafaelsen' <Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no <<mailto:Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no>>>, Nina Bordi Øvergaard <Nina.Overgaard@sor-varanger.kommune.no <<mailto:Nina.Overgaard@sor-varanger.kommune.no>>>

Kopi: 'Greger Mannsverk' <gma@kimek.com <<mailto:gma@kimek.com>>>

Emne: **SV: Opsjonsavtale - Prestøya industriområde**

Hei!

Viser til vårt brev sendt 25. november d.å.

Vi har verken mottatt respons på våre forespørsler i brevet, eller en bekreftelse på om brevet er mottatt. Det er av stor viktighet for Kirkenesbase at vår henvendelse besvares og vi sender derfor en vennlig påminnelse.

Vi tillater oss samtidig å minne om en tilsvarende sak som nylig ble behandlet (kommunestyresak 079/16) i tilknytning til et område på Prestøya. Sør-Varanger kommune la i saken vekt på at kommunen «*ønsker å tilrettelegge for økt næringsaktivitet i kommunen, og gjøre aktører konkurransedyktig i kamp om kontrakter for ny næringsvirksomhet.*»

Som nevnt i vårt brev har ønsket om forlengelse blant annet bakgrunn i at Kirkenesbase forbereder seg på levering av basetjenester i forbindelse med den kommende olje- og gass aktiviteten i Barentshavet sørøst.

I den grad det er nødvendig med en nærmere begrunnelse for hvorfor opsjon/forlengelse bør innvilges er det også relevant å vise til sak 079/16 og notat utarbeidet av Havnevesenet. Fra notatet siteres:

«Sør-Varanger kommune og bedrifter planlegger nye maritime industriarealer med tilpassede havneterminaler på Tømmernesset. Imidlertid inngår planene og utviklingsarbeidet i KVV for Tømmernesset, og det er usikkert når nye havneterminaler vil kunne realiseres. Mens denne prosessen pågår bør Sør-Varanger (både bedrifter og kommunen) være i stand til å imøtekomme etterspørselen etter gode maritime logistikk-løsninger. Dette kan i en tidlig fase gjøres ved økt utnyttelse av eksisterende næringsarealer og havneterminaler.

Til tross for mulige negative konsekvenser for eksisterende aktivitet er havneadministrasjonen er positive til etablering av forsyningsbase i området. Grunnen til dette er at de antatte positive effektene en slik

etablering vil medføre vil være større enn de utfordringene økt aktivitet vil kunne medføre for etablert virksomhet. Etableringen er i tråd med kommuneplanens satsningsområder.»

De «mulige negative konsekvensene» som vises til er knyttet til adkomst og bruk av Industrikaia. De samme hensyn vil ikke gjøre seg gjeldende i Kirkenesbase sin sak.

I den aktuelle saken gikk det for øvrig mindre enn 72 timer fra søknad om opsjon ble sendt, til det forelå et såkalt bindende tilsagn fra Sør-Varanger kommune. Søknaden var i mellomtiden også på høring hos Havnevesenet.

Vi er derfor overrasket over den manglende respons fra kommunen og ber igjen om en snarlig tilbakemelding.

Best Regards

Kirkenesbase AS

<<https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.coastcenterbase.com%2F&data=01%7C01%7Ccv%40ccb.no%7Ce498a8f29f9d4c5aacd108d41e7b73c8%7C29a9b898a2dc4565a143bce9353c1007%7C0&sdata=73R3S7eHEsvR50DjJv0MeMN6gahrSVZg%2Fev6KCBvICE%3D&reserved=0>>

Cristian Valdes Carter

Managing Director

+47 56 31 44 31 / +47 45 66 34 34

cvc@kirkenesbase.no <<mailto:cvc@kirkenesbase.no>> / cvc@ccb.no <<mailto:cvc@ccb.no>>

PB 55 - 5347 Kystbasen Ågotnes

This e-mail with attached documents is for the addressee only. The e-mail and documents may contain confidential information. Any unauthorised use, dissemination of the information or copying of this message is prohibited.

Please consider your environmental responsibility before printing this e-mail

27/448

4 400 m2

27/449

27/518

27/436

Fra: Ellen Mari Lindkvist
Sendt: 19. desember 2016 14:45
Til: Postmottak
Emne: VS: VEDRØRENDE SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON- PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE
Vedlegg: SV: Websak 16/3393: Vedrørende søknad om forlengelse av opsjon- Prestøya Industriområde

Kan dere legge denne mailen med vedlegg på sak 16/3393?

Mvh Ellen Mari Lindkvist

Fra: Cristian Valdes Carter [<mailto:cvc@ccb.no>]
Sendt: 19. desember 2016 11:46
Til: Ellen Mari Lindkvist
Kopi: Greger Mannsverk. Kimek AS
Emne: SV: VEDRØRENDE SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON- PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

Hei,

Det er dessverre ikke mulig å få til et møte den 20. desember. Vi gjentar at dersom det kan oppnås en raskere saksbehandling ved å kalle vår henvendelse om 40 mål på Prestøya *søknad om ettårig opsjon* i stedet for *forlengelse av opsjon* så er det fint om Sør-Varanger kommune eventuelt og snarlig kan bekrefte dette. Kommunen kan i så tilfelle se på vår henvendelse som en søknad innenfor administrasjonens delegasjon.

Det er videre fint om vi snart kan få respons på vår søknad om opsjon på nytt område mellom Kirkenesbase og dypvannskaia. Vedlegger for ordens skyld vår e-post av 7. desember.

Best Regards

Kirkenesbase AS <<http://www.coastcenterbase.com/>>

Cristian Valdes Carter

Managing Director

+47 56 31 44 31 / +47 45 66 34 34

cvc@kirkenesbase.no <<mailto:cvc@kirkenesbase.no>> / cvc@ccb.no <<mailto:cvc@ccb.no>>

PB 55 - 5347 Kystbasen Ågotnes

Fra: Ellen Mari Lindkvist [<mailto:Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no>]
Sendt: 14. desember 2016 14:24
Til: Cristian Valdes Carter <cvc@ccb.no <<mailto:cvc@ccb.no>>>
Emne: VEDRØRENDE SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON- PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

Se vedlagte saksdokumenter:

Med vennlig hilsen

SØR-VARANGER KOMMUNE
PLAN- OG UTVIKLING

Kirkenes Base AS

Vår ref.: Saksnr.: 16/3393/7	Deres ref.:	Dato: 21.12.2016
Saksbehandler: Ellen Mari Lindkvist	Telefonnr.:	Epostadresse: postmottak@svk.no

**VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED
TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE**

Vi viser til e-post datert 19.12.2016 vedrørende møte og forlengelse av opsjon på Prestøya Industriområde.

Sør-Varanger kommune har vurdert deres forespørsel om å se på deres søknad som ny søknad og ikke forlengelse av dagens avtale. Kommunen finner at deres søknad er å anse som en søknad om forlengelse av opsjonsavtalen, da man ønsker de samme vilkårene som tidligere. Dersom man skulle se på dette som en ny søknad, ville kommunen først måtte lyse ut områdene på nytt slik at også andre vil ha muligheten til å søke på disse. Bakgrunnen for at vi anser dette som riktig prosedyre, er at dere har hatt opsjon i 8 år uten at andre har hatt muligheten til å søke på områdene. Når nå opsjonen utløper, burde de også få opplysninger om dette og få muligheten å søke. Ved et eventuelt avslag på søknaden om forlengelse, vil område kunne bli lyst ut.

Spørsmålet om forlengelse av dagens avtale må politisk behandles. Kommunen ønsker i den sammenheng et møte med dere for nærmere avklaringer rundt søknaden, og foreslår derfor nytt møtetidspunkt **torsdag 05.01.2017 kl. 10.00** på Rådhuset. Gi gjerne tilbakemelding dersom dere kan komme eller tidspunktet ikke passer.

Når det gjelder spørsmålet rundt opsjon på kaimære arealer, vil Sør-Varanger kommune ved Havnevesenet avslå denne søknaden. Området er regulert til Havneområde – kai, og benyttes i dag av Havnevesenet til blant annet korttidsutleie. Omsøkt område innbefatter også adkomst til dypvannskaien. På bakgrunn av disse momentene ønsker man ikke å privatisere området, og at de forblir under offentlig forvaltning.

Med vennlig hilsen

Ellen Mari Lindkvist
Eiendomskonsulent

Fra: Ellen Mari Lindkvist
Sendt: 2. januar 2017 12:20
Til: Cristian Valdes Carter
Kopi: Postmottak; Greger Mannsverk. Kimek AS; Eivind Gade-Lundlie
Emne: SV: Websak 16/3393 SV: VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

Hei og godt nytt år!

Bakgrunnen for møte er at administrasjonen i utgangspunktet ønsker å tilby dere en forlengelse av opsjon på næringsareal, men med nye betingelser. Vi ønsker i møte å presentere vårt forslag for dere, og ønsker deres innspill til dette før saken sendes til politisk behandling. Havnevesenet som forvalter av området, vil også være tilstede på møte. Kopi av denne mailen sendes til Havnesjef Eivind Gade-Lundlie. Forlengelse av opsjonsavtalen på samme vilkår, eller nye vilkår, forutsetter selvsagt politisk godkjenning.

Kan dere foreslå et tidspunkt det vil passe for dere å møtes?

Med vennlig hilsen

Ellen Mari Lindkvist
Eiendomskonsulent

Sør-Varanger kommune
plan- og utviklingsavdelingen

- Se [stedbrosjyra for Kirkenes/Sør-Varanger <http://www.svk.no/brosjyremail>](http://www.svk.no/brosjyremail)

Tlf: 78 97 74 97

E-post: Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no
<<mailto:Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no>>

Fra: Cristian Valdes Carter [<mailto:cvc@ccb.no>]
Sendt: 2. januar 2017 09:51
Til: Ellen Mari Lindkvist
Kopi: Postmottak; Greger Mannsverk. Kimek AS
Emne: SV: Websak 16/3393 SV: VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

Hei, og godt nytt år.

Fra: Cristian Valdes Carter [<mailto:cvc@ccb.no>]

Sendt: 23. desember 2016 10:26

Til: Ellen Mari Lindkvist

Kopi: Rune Rafaelsen; Rune Rafaelsen; Greger Mannsverk. Kimek AS; Nina Bordi Øvergaard

Emne: RE: VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

Hei Ellen Mari,

Vi tar Havnevesenet sine vurderinger til etterretning og ber om at begge søknader behandles politisk.

Nedenfor følger noen tilleggskommentarer som vi ber Havnevesenet inkludere i saksdokumentene sammen med øvrig korrespondanse.

Søknad om forlengelse av opsjonsavtale på Prestøya industriområde

Dersom Sør-Varanger kommune avslår Kirkenesbase sin søknad vil det medføre en konkurransevridning ved at Kirkenesbase ikke blir i stand til å tilby næringsarealer til oljeselskaper på samme måte og i tilsvarende omfang som Norterminal/ASCO. Norterminal/ASCO vil da i praksis stå igjen som eneste selvstendige tilbyder fra Kirkenes, noe som også vil være i brudd med uttalte politiske ønsker om økt konkurranse og mangfold i tilbudet til oljeselskapene.

Søknad om opsjon på nytt område mellom Kirkenesbase og dypvannskaia

Havnevesenet begrunner sitt avslag med at en opsjon vil medføre en privatisering av området. Vi finner det nødvendig å gjenta det som følger av vår e-post av 7. desember, nemlig at en opsjonsavtale eller eventuell senere utbygging ikke skal forringe tilkomsten til dypvannskaia.

Videre vil vi nok en gang gjøre Havnevesenet oppmerksom på sin saksbehandling i sak 079/16 (Norterminal). Her har Havnevesenet vurdert hensynet bak søknaden (basevirksomhet) som så vidt viktig for kommunen at det er villig til å akseptere en privatisering av tilkomsten til Industrikaia.

Vår søknad er sendt inn ca. 5 mnd etter søknaden fra Norterminal AS og vi kan ikke se at det i mellomperioden er oppstått forhold som skulle tilsi en endret praksis. Sakene er videre like med hensyn til type virksomhet (bortsett fra at Kirkenesbase AS faktisk er et baseselskap - og samtidig registrert under næringskode 52.223 «Forsyningsbaser»).

Havnevesenets behandling representerer følgelig et klart brudd på prinsippet om likebehandling.

Generelle kommentarer til saksbehandlingen

Vi opplever at det i sakene konstrueres problemstillinger og at Sør-Varanger kommune/Havnevesenet ikke oppfyller sin veiledningsplikt. Dette representerer en forskjellsbehandling sammenlignet med sak 079/16 som så langt har resultert i at vi ikke får nødvendige avklaringer som planlagt før årsskiftet.

Slik opptrer ikke en næringsvennlig kommune.

Best Regards

Kirkenesbase AS

<https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.coastcenterbase.co>

m%2F&data=01%7C01%7Ccv%40ccb.no%7Ce0cc349133a340193cd908d42f17777d%7C29a9b898a2dc4565a143bce9353c1007%7C0&sdata=h0gXeWAXAwJsOQ74nr%2FXOAYkiRyLfsyil9vpQx3o5w0%3D&reserved=0>

Cristian <<mailto:cvc@ccb.no>> Valdes Carter

Managing Director

+47 56 31 44 31 / +47 45 66 34 34

cvc@ccb.no

<<https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=cvc%40ccb.no&data=01%7C01%7Ccv%40ccb.no%7Ce0cc349133a340193cd908d42f17777d%7C29a9b898a2dc4565a143bce9353c1007%7C0&sdata=xh%2BruJZte9jTMwrO%2BD7LI9Sy%2F6Jt9Wopfc8EtVL6QA%3D&reserved=0>>

PB 55 - 5347 Kystbasen Ågotnes

From: Ellen Mari Lindkvist [<mailto:Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no>]

Sent: 21. desember 2016 09:07

To: Cristian Valdes Carter <cvc@ccb.no <<mailto:cvc@ccb.no>>>

Subject: VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

Se vedlagte saksdokumenter:

Med vennlig hilsen

Ellen Mari Lindkvist

Eiendomskonsulent

*Sør-Varanger kommune
plan- og utviklingsavdelingen*

- Se [stedbrosjyra for Kirkenes/Sør-Varanger](#)

<<https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.svk.no%2Fbrosjyre%2F&data=01%7C01%7Ccv%40ccb.no%7Cc6bb2cf5f44f4fc611ba08d4297869c8%7C29a9b898a2dc4565a143bce9353c1007%7C0&sdata=YCpLxHI%2B%2FF7Qg%2FiZ%2BFexWv19qQe3SXYWWwOI9ZqyLXI%3D&reserved=0>>

Tlf: 78 97 74 97

E-post: Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no
<<mailto:Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no>>

This e-mail with attached documents is for the addressee only. The e-mail and documents may contain confidential information. Any unauthorised use, dissemination of the information or copying of this message is prohibited.

Fra: Cristian Valdes Carter <cvc@ccb.no>
Sendt: 16. januar 2017 16:42
Til: Ellen Mari Lindkvist
Kopi: Postmottak; Greger Mannsverk. Kimek AS; Eivind Gade-Lundlie; Håvard Lund; Rune Rafaelsen
Emne: RE: Websak 16/3393 SV: VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE
Vedlegg: Flyfoto nytt opsjonsområde Prestøya 2017.pdf

Hei,

Vi har gjennomgått avtaleutkastet og har følgende kommentarer:

Vi har bedt om forlengelse av opsjonsavtalen med 1 år på uendrede vilkår. I alle tilfelle har vi bedt om opsjon på de samme områder som inngikk i den forrige opsjonsavtalen, totalt 40 mål fordelt på to parseller på hhv. 10 og 30 mål. Forslaget deres er ikke i tråd med det som er omsøkt.

Vi forstår at avtalepraksisen, herunder de generelle avtalevilkårene, er endret siden Kirkenesbase i 2012/2013 fikk innvilget forlengelse av avtaleperioden. Vi finner imidlertid ikke noe forklaring på hvorfor det totale opsjonsarealet er halvert fra 40 mål til 19,5 mål. Det er det omsøkte arealet på 40 mål som skal være gjenstand for politisk behandling.

Område «A» i deres forslag er ikke omsøkt. Det er derimot område mellom Kirkenesbase og dypvannskaia og vi ber igjen om at søknaden for dette området behandles politisk. Vedlegger for ordens skyld kartet som viser området.

For øvrig ber vi om at kommunen klargjør arealstørrelsen på område «B». Området virker å være nøyaktig det samme som det som inngikk i den forrige opsjonsavtalen (der kalt område «2A»), men nå bare oppgitt å være ca. 6,8 mål stort. Vi minner om at Kirkenesbase i over 8 år har betalt opsjonspremie basert på 10 mål (areal oppgitt av Sør-Varanger kommune).

Best Regards

Kirkenesbase AS <<http://www.coastcenterbase.com/>>

Cristian <<mailto:cvc@ccb.no>> **Valdes Carter**

Managing Director

+47 56 31 44 31 / +47 45 66 34 34

<cvc@ccb.no>

PB 55 - 5347 Kystbasen Ågotnes

From: Ellen Mari Lindkvist [<mailto:Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no>]

Sent: 10. januar 2017 14:06

To: Cristian Valdes Carter <cvc@ccb.no <<mailto:cvc@ccb.no>>>

Cc: Postmottak <postmottak@sor-varanger.kommune.no <<mailto:postmottak@sor-varanger.kommune.no>>>; Greger Mannsverk. Kimek AS <gma@kimek.com <<mailto:gma@kimek.com>>>; Eivind Gade-Lundlie <Eivind.Gade-Lundlie@sor-varanger.kommune.no

<mailto:Eivind.Gade-Lundlie@sor-varanger.kommune.no>>; Håvard Lund
<Havard.Lund@sor-varanger.kommune.no <<mailto:Havard.Lund@sor-varanger.kommune.no>>>
Subject: SV: Websak 16/3393 SV: VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

Hei!

Vi har dessverre ikke anledning til et møte på torsdag. Hva med neste torsdag, 19.01.2017?

Vedlagt følger vårt **utkast** til opsjonsavtale med kart. Denne må godkjennes politisk før den er bindende fra vår side.

Dette er en generell opsjonsavtale på lik linje med andre opsjonsavtaler vi har inngått den senere tid. Det vil kunne komme nye momenter i avtalen etter samtale med dere, og etter politisk behandling.

Med vennlig hilsen

Ellen Mari Lindkvist
Eiendomskonsulent

Sør-Varanger kommune
plan- og utviklingsavdelingen

- Se [stedbrosjyra for Kirkenes/Sør-Varanger](#)

<https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.svk.no%2Fbrosjyre%2Femail&data=01%7C01%7Ccv%40ccb.no%7C3176877e57424490414b08d439596038%7C29a9b898a2dc4565a143bce9353c1007%7C0&sdata=2jqzYD9PfnJea3s84XKCVi3M7dcsLZOVSWoXx7LWvo%3D&reserved=0>

Tlf: 78 97 74 97

E-post: Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no
<<mailto:Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no>>

Fra: Cristian Valdes Carter [<mailto:cvc@ccb.no>]

Sendt: 10. januar 2017 08:45

Til: Ellen Mari Lindkvist

Kopi: Postmottak; Greger Mannsverk. Kimek AS; Eivind Gade-Lundlie

Emne: SV: Websak 16/3393 SV: VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

God morgen,

Viser til e-post. Har dere et avtaleutkast som dere kan oversende? Greger har anledning til å stille i møte førstkomende torsdag.

Best Regards

Kirkenesbase AS

<<https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.coastcenterbase.com%2F&data=01%7C01%7Ccv%40ccb.no%7C3176877e57424490414b08d439596038%7C29a9b898a2dc4565a143bce9353c1007%7C0&sdata=MGO8D8S7xQo46JzkD%2BZW7BSFxTVzyq3YK51HR94W78A%3D&reserved=0>>

Cristian Valdes Carter

Managing Director

+47 56 31 44 31 / +47 45 66 34 34

cvc@kirkenesbase.no <<mailto:cvc@kirkenesbase.no>> / cvc@ccb.no <<mailto:cvc@ccb.no>>

PB 55 - 5347 Kystbasen Ågotnes

Fra: Cristian Valdes Carter

Sendt: 6. januar 2017 16:45

Til: 'Ellen Mari Lindkvist' <Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no>
<<mailto:Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no>>>

Kopi: Postmottak <postmottak@sor-varanger.kommune.no>
<<mailto:postmottak@sor-varanger.kommune.no>>>; Greger Mannsverk. Kimek AS <gma@kimek.com>
<<mailto:gma@kimek.com>>>; Eivind Gade-Lundlie <Eivind.Gade-Lundlie@sor-varanger.kommune.no>
<<mailto:Eivind.Gade-Lundlie@sor-varanger.kommune.no>>>

Emne: SV: Websak 16/3393 SV: VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

Hei,

Jeg får ikke til å reise til Kirkenes de neste ukene, men det er mulig Greger Mannsverk kan stille i et fysisk møte. Vi avklarer internt og kommer tilbake til dere så snart som mulig. I mellomtiden, og i den grad dette foreligger, hadde det vært av verdi å få oversendt deres forslag til avtalebetingelser.

God helg.

Best Regards

Kirkenesbase AS

<<https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.coastcenterbase.com%2F&data=01%7C01%7Ccv%40ccb.no%7C3176877e57424490414b08d439596038%7C29a9b898a2dc4565a143bce9353c1007%7C0&sdata=MGO8D8S7xQo46JzkD%2BZW7BSFxTVzyq3YK51HR94W78A%3D&reserved=0>>

Cristian Valdes Carter

Managing Director

+47 56 31 44 31 / +47 45 66 34 34

cvc@kirkenesbase.no <<mailto:cvc@kirkenesbase.no>> / cvc@ccb.no <<mailto:cvc@ccb.no>>

PB 55 - 5347 Kystbasen Ågotnes

Fra: Ellen Mari Lindkvist [<mailto:Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no>]

Sendt: 2. januar 2017 12:20

Til: Cristian Valdes Carter <cvc@ccb.no <<mailto:cvc@ccb.no>>>

Kopi: Postmottak <postmottak@sor-varanger.kommune.no>
<<mailto:postmottak@sor-varanger.kommune.no>>>; Greger Mannsverk. Kimek AS <gma@kimek.com>
<<mailto:gma@kimek.com>>>; Eivind Gade-Lundlie <Eivind.Gade-Lundlie@sor-varanger.kommune.no>
<<mailto:Eivind.Gade-Lundlie@sor-varanger.kommune.no>>>

Emne: SV: Websak 16/3393 SV: VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

Hei og godt nytt år!

Bakgrunnen for møte er at administrasjonen i utgangspunktet ønsker å tilby dere en forlengelse av opsjon på næringsareal, men med nye betingelser. Vi ønsker i møte å presentere vårt forslag for dere, og ønsker deres innspill til dette før saken sendes til politisk behandling. Havnevesenet som forvalter av området, vil også være tilstede på møte. Kopi av denne mailen sendes til Havnesjef Eivind Gade-Lundlie. Forlengelse av opsjonsavtalen på samme vilkår, eller nye vilkår, forutsetter selvsagt politisk godkjenning.

Kan dere foreslå et tidspunkt det vil passe for dere å møtes?

Med vennlig hilsen

Ellen Mari Lindkvist
Eiendomskonsulent

Sør-Varanger kommune
plan- og utviklingsavdelingen

- Se [stedbrosjyra for Kirkenes/Sør-Varanger](#)

<<https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.svk.no%2Fbrosjyre%2Fdata=01%7C01%7Ccv%40ccb.no%7Cf136583e424b4f9203b108d433014cd6%7C29a9b898a2dc4565a143bce9353c1007%7C0&sdata=XRJ6Ew4%2BLAhsRW5UZ5NM99kHqjJUKby1GwtZrWRsBxc%3D&reserved=0>>

Tlf: 78 97 74 97

E-post: Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no
<<mailto:Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no>>

Fra: Cristian Valdes Carter [<mailto:cvc@ccb.no>]

Sendt: 2. januar 2017 09:51

Til: Ellen Mari Lindkvist

Kopi: Postmottak; Greger Mannsverk. Kimek AS

Emne: SV: Websak 16/3393 SV: VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

Hei, og godt nytt år.

Både undertegnede og Greger Mannsverk er i Oslo den 5. januar og vi må da eventuelt finne en senere dato. Kan dere forresten klargjøre agendaen for et møte, herunder hvilken avklaringer dere har behov for?

Best Regards

Kirkenesbase AS

<<https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.coastcenterbase.com%2F&data=01%7C01%7Ccv%40ccb.no%7Cf136583e424b4f9203b108d433014cd6%7C29a9b898a2dc4565a143bce9353c1007%7C0&sdata=h2QA24BERhclnOekwdjmxcllyE7uuShrt0hD5lJwLc%2B4%3D&reserved=0>>

Cristian Valdes Carter

Managing Director

+47 56 31 44 31 / +47 45 66 34 34

cvc@kirkenesbase.no <<mailto:cvc@kirkenesbase.no>> / cvc@ccb.no <<mailto:cvc@ccb.no>>

PB 55 - 5347 Kystbasen Ågotnes

Fra: Ellen Mari Lindkvist [<mailto:Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no>]

Sendt: 28. desember 2016 12:49

Til: Cristian Valdes Carter <cvc@ccb.no <<mailto:cvc@ccb.no>>>

Kopi: Postmottak <postmottak@sor-varanger.kommune.no
<<mailto:postmottak@sor-varanger.kommune.no>>>

Emne: Websak 16/3393 SV: VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

Hei!

Deres innspill vil bli registrert i saken.

Administrasjonen ønsker en avklaring om dere kan stille på møte 05.01.2017 som foreslått i brev av 21.12.2016?

Med vennlig hilsen

Ellen Mari Lindkvist

Eiendomskonsulent

*Sør-Varanger kommune
plan- og utviklingsavdelingen*

- Se [stedbrosjyra for Kirkenes/Sør-Varanger](#)

<<https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.svk.no%2Fbrosjyre%2F&data=01%7C01%7Ccv%40ccb.no%7Ce0cc349133a340193cd908d42f17777d%7C29a9b898a2dc4565a143bce9353c1007%7C0&sdata=Xl7rMP0hsaMH5T72Dv%2B0HGSw9MicoCyuaqabs5b9CF8%3D&reserved=0>>

Tlf: 78 97 74 97

E-post: Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no
<<mailto:Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no>>

Fra: Cristian Valdes Carter [<mailto:cvc@ccb.no>]

Sendt: 23. desember 2016 10:26

Til: Ellen Mari Lindkvist

Kopi: Rune Rafaelsen; Rune Rafaelsen; Greger Mannsverk. Kimek AS; Nina Bordi Øvergaard

Emne: RE: VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

Hei Ellen Mari,

Vi tar Havnevesenet sine vurderinger til etterretning og ber om at begge søknader behandles politisk.

Nedenfor følger noen tilleggskommentarer som vi ber Havnevesenet inkludere i saksdokumentene sammen med øvrig korrespondanse.

Søknad om forlengelse av opsjonsavtale på Prestøya industriområde

Dersom Sør-Varanger kommune avslår Kirkenesbase sin søknad vil det medføre en konkurransevridning ved at Kirkenesbase ikke blir i stand til å tilby næringsarealer til oljeselskaper på samme måte og i tilsvarende omfang som Norterminal/ASCO. Norterminal/ASCO vil da i praksis stå igjen som eneste selvstendige tilbyder fra Kirkenes, noe som også vil være i brudd med uttalte politiske ønsker om økt konkurranse og mangfold i tilbudet til oljeselskapene.

Søknad om opsjon på nytt område mellom Kirkenesbase og dypvannskaia

Havnevesenet begrunner sitt avslag med at en opsjon vil medføre en privatisering av området. Vi finner det nødvendig å gjenta det som følger av vår e-post av 7. desember, nemlig at en opsjonsavtale eller eventuell senere utbygging ikke skal forringe tilkomsten til dypvannskaia.

Videre vil vi nok en gang gjøre Havnevesenet oppmerksom på sin saksbehandling i sak 079/16 (Norterminal). Her har Havnevesenet vurdert hensynet bak søknaden (basevirksomhet) som så vidt viktig for kommunen at det er villig til å akseptere en privatisering av tilkomsten til Industrikaia.

Vår søknad er sendt inn ca. 5 mnd etter søknaden fra Norterminal AS og vi kan ikke se at det i mellomperioden er oppstått forhold som skulle tilsi en endret praksis. Sakene er videre like med hensyn til type virksomhet (bortsett fra at Kirkenesbase AS faktisk er et baseselskap - og samtidig registrert under næringskode 52.223 «Forsyningsbaser»).

Havnevesenets behandling representerer følgelig et klart brudd på prinsippet om likebehandling.

Generelle kommentarer til saksbehandlingen

Vi opplever at det i sakene konstrueres problemstillinger og at Sør-Varanger kommune/Havnevesenet ikke oppfyller sin veiledningsplikt. Dette representerer en forskjellsbehandling sammenlignet med sak 079/16 som så langt har resultert i at vi ikke får nødvendige avklaringer som planlagt før årsskiftet.

Slik opptrer ikke en næringsvennlig kommune.

Best Regards

Kirkenesbase AS

<<https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.coastcenterbase.com%2F&data=01%7C01%7Ccv%40ccb.no%7Ce0cc349133a340193cd908d42f17777d%7C29a9b898a2dc4565a143bce9353c1007%7C0&sdata=h0gXeWAXAwJsOQ74nr%2FXOAYkiRyLfsyil9vpQx3o5w0%3D&reserved=0>>

Cristian <<mailto:cvc@ccb.no>> Valdes Carter

Managing Director

+47 56 31 44 31 / +47 45 66 34 34

cvc@ccb.no

<<https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=cvc%40ccb.no&data=01%7C01%7Ccv%40ccb.no%7Ce0cc349133a340193cd908d42f17777d%7C29a9b898a2dc4565a143bce9353c1007%7C0&sdata=xh%2BruJZte9jTMwrO%2BD7LI9Sy%2F6Jt9Wopfc8EtVL6QA%3D&reserved=0>>

PB 55 - 5347 Kystbasen Ågotnes

From: Ellen Mari Lindkvist [<mailto:Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no>]

Sent: 21. desember 2016 09:07

To: Cristian Valdes Carter <cvc@ccb.no <<mailto:cvc@ccb.no>>>

Subject: VEDRØRENDE MØTE OG SØKNAD OM FORLENGELSE AV OPSJON MED TILLEGGSAREAL - PRESTØYA INDUSTRIOMRÅDE

Se vedlagte saksdokumenter:

Med vennlig hilsen

Ellen Mari Lindkvist

Eiendomskonsulent

*Sør-Varanger kommune
plan- og utviklingsavdelingen*

- Se [stedbrosjyra for Kirkenes/Sør-Varanger](#)

<<https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.svk.no%2Fbrosjyre%2F&data=01%7C01%7Ccv%40ccb.no%7Cc6bb2cf5f44f4fc611ba08d4297869c8%7C29a9b898a2dc4565a143bce9353c1007%7C0&sdata=YCpLxHI%2B%2FF7Qq%2FiZ%2BFexWv19qQe3SXYWWwOI9ZqyLXI%3D&reserved=0>>

Tlf: 78 97 74 97

E-post: Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no
<<mailto:Ellen.Lindkvist@sor-varanger.kommune.no>>

27/448

4 400 m2

27/449

27/518

27/436

OPSJONSAVTALE

§1

Partene og tomta

Sør-Varanger kommune som eier av en del av Prestøya industriområde i Sør-Varanger kommune, Finnmark fylke, gir hermed

Kirkenesbase AS Org.nr. 989 763 717

opsjon på næringstomt stor ca 40000 m² av eiendommen, med rett til å inngå festekontrakt på samme vilkår som for annen festegrund opsjonstaker har på Prestøya industriområde.

§2

Opsjonstid

Opsjonstiden skal vare frem til 31.12.2013, med rett til å inngå festekontrakt for hele eller deler av tomta før dette tidspunkt.

Ved opsjonstidens utløp, uten at festekontrakt er inngått, faller tomta tilbake til kommunen.

Opsjonen faller bort med øyeblikkelig virkning dersom opsjonstaker ikke betaler avtalt årlig opsjonspremie, etter påkrav fra kommunen.

Opsjonen faller også bort dersom opsjonstaker frasier seg festekontrakt på gnr xx, bnr xx, fir xx i Sør-Varanger kommune, eller mister festeretten i henhold til denne festekontrakt dersom byggefrist ikke overholdes.

§3

Nærmere bestemmelse og beskrivelse av tomta

Tomtas beliggenhet og størrelse er beskrevet i vedlagte kartutsnitt, datert 07.05.2008.

I opsjonstiden kan opsjonstaker ikke bearbeide tomta, oppføre bygg eller anlegg, eller benytte den som lagerplass, uten etter skriftlig samtykke fra kommunen.

Ved opsjonstidens utløp, uten at det er inngått festekontrakt for hele tomta, kan kommunen kreve det resterende areal tilbakeført som råtomt, eller overta eventuell privat infrastruktur eller andre installasjoner og anlegg vederlagsfritt.

§4

Opsjonspremie

Den årlige opsjonspremie pr. m² settes til 10% av den festeavgift som gjelder for opsjonstakers festetomt(er) i Prestøya industriområde, kr. 3.50, samlet beregnet til kr. 140.000,-. Premien betales forskuddsvis hvert år 1. mars. For året 2008 betales halv årspremie.

Ved for sen betaling skal det svares rente i henhold til bestemmelsene i morarenteloven. Rentesatsen fastsatt i henhold til lovens § 3 skal legges til grunn.

§5

Overdragelse av opsjonsretten

Denne avtale kan bare overdras eller pantsettes av opsjonstaker, uten kommunens samtykke, til selskap hvor opsjonstaker er ene- eller majoritetseier.

4

638

§6
Ikraftreden

Denne avtale trer i kraft 01.06.2008.

Kontrakten, vedlagt kartutsnitt signert av partene, er utferdiget i to eksemplar, hvorav kommunen og opsjonstaker beholder hver sitt.

For SØR-VARANGER KOMMUNE

Som opsjonstaker: KIRKENESBASE AS

Kirkenes, den 13. mai 2008

Hinda Beate Rønnevik

Org.nr. 942 110 286

Jan M. Lunde

Org.nr. 989 763 717

A

07.05.2008
Malesstokk 1:2000

LBR

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Trasti, Vegar Nilsen Enhetsleder: Trasti, Vegar Nilsen, tlf. 78 97 74 91	Dato: 27.01.2017
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Wartiainen, Ingvild	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Havnestyret	001/17	09.02.2017
Utvalg for plan og samferdsel		
Kommunestyret	023/17	15.02.2017

PLANLEGGING OG UTVIKLING AV EN FRAMTIDIG STAMNETTERMINAL (HOVEDHAVN) I SØR-VARANGER

Vedlagte dokumenter:

Videre utvikling av transportsystemet i Kirkenesområdet - SD 16.12.16.pdf

Dokumenter i saken:

- 2017000165 KVU E6 HØYBUKTMOEN - KIRKENES - MULIG NY HAVN I KIRKENES
- 2016026075 VIDERE UTVIKLING AV TRANSPORTSYSTEMET I KIRKENESOMRÅDET
- 2016025975 VEDRØRENDE KVU KIRKENES OG MULIG NY HAVN
- 2016020023 UTTALELSE TIL KS1 AV KVU E6 HØYBUKTMOEN- KIRKENES
- 2016016488 UTTALELSE VEDRØRENDE KILA OG KVU E6 HØYBUKTMOEN - KIRKENES
- 2016016404 INNSPILL TIL KS 1 AV KVU E6 HØYBUKTMOEN - KIRKENES
- 2016015827 KVU KIRKENES - MØTE I SAMFERDSELSDEPARTEMENTET 22.08.2016
- 2016015017 KOMMENTAR TIL VIDERE ARBEID MED KVU FOR E6 HØYBUKTMOEN - KIRKENES
- 2016007845 KOPI HØRINGSINNSPILL TIL KONSEPTVALGUTREDNING(KVU) KIRKENES
- 2016004772 KVU E6 HØYBUKTMOEN - KIRKENES
- 2016004479 Spørsmål om presisering av reguleringer
- 2016003643 KOPI HØRINGSINNSPILL KVU E6 HØYBUKTMOEN KIRKENES
- 2016003494 FORSLAG FRA SV ANGÅENDE KVU - SAK 016/16
- 2016003454 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 17.02.16 -

- HØRINGSUTTALELSE TIL KONSEPTVALGUTREDNING FOR E6
HØYBUKTMOEN - KIRKENES
- 2016003396 OVERSENDELSE: HØRINGSUTTALELSE TIL KONSEPTVALGUTREDNING
FOR E6 HØYBUKTMOEN - KIRKENES
- 2016003217 HØRINGSUTTALELSE TIL KONSEPTVALGUTREDNING FOR E6 -
TILLEGGSFORSLAG
- 2016003058 FORSLAG FRA ARBEIDERPARTIET HØRINGSUTTALELSE KVV
- 2016002667 KOPI AV BREV TIL STATENS VEGVESEN
- 2016002121 KOPI AV BREV TIL STATENS VEGVESEN
- 2016001723 KOPI AV BREV TIL STATENS VEGVESEN -
2016000044 TØMMERNESET
- 2016000015 UTSATT HØRINGSFRIST KVV E6 HØYBUKTMOEN - KIRKENES. HØRING.
- 2015028100 REFERAT MØTE 9. DESEMBER 2015 SENDT FRA STATENS VEGVESEN
- 2015027898 KVV E6 HØYBUKTMOEN - KIRKENES. NY HØRINGSFRIST.
- 2015027295 VEDR. UTTALELSE TIL KVV - JAKOBSNES UTVIKLING AS
- 2015026780 UTTALELSE TIL KONSEPTVALGUTREDNING FOR E6 HØYBUKTMOEN-
KIRKENES
- 2015026529 KOPI AV UTTALE TIL KVV E6 HØYBUKTMOEN - KIRKENES
- 2015026165 MELDING OM VEDTAK FRA KOMMUNESTYRET 18.11.15:
HØRINGSUTTALELSE TIL KONSEPTVALGUTREDNING FOR E6
HØYBUKTMOEN - KIRKENES
- 2015025516 HØRINGSFRISTEN UTSETTES FOR KVV E6 HØYBUKTMOEN -KIRKENES
- 2015022902 NY HØRINGSFRIST SATT TIL 19.11.2015 - KVV HØYBUKTMOEN -
KIRKENES
- 2015021130 HØRING KONSEPTVALGUTREDNING - KVV E6 HØYBUKTMOEN -
KIRKENES
- 2015009126 KVV - KIRKENES
- 2015006307 KOMMENTARER TIL KVV E6 HØYBUKTMOEN - KIRKENES
- 2015003727 UTFORDRINGSNOTAT KVV E6 HØYBUKTMOEN - KIRKENES
- 2014008717 UTTALELSE TIL UTFORDRINGER FOR KVV E6 HØYBUKTMOEN -
KIRKENES
- 2014006109 INNSPILL TIL OPPSTART AV KONSEPTVALGUTREDNING (KVV) E6
KIRKENES - HØYBUKTMOEN
- 2014003746 OPPSTART KONSEPTVALGUTREDNINGER (KVV) E6 KIRKENES -
HØYBUKTMOEN
- 2016000036 HØRINGSUTTALELSE TIL KONSEPTVALGUTREDNING FOR E6
HØYBUKTMOEN - KIRKENES
- 2015024113 HØRINGSUTTALELSE TIL KONSEPTVALGUTREDNING FOR E6
HØYBUKTMOEN - KIRKENES
- 2015022559 HØRINGSUTTALELSE TIL KVV E6 HØYBUKTMOEN - KIRKENES

Kort sammendrag:

Samferdselsdepartementet har i pressemelding 16.12.16 gjort en beslutning om statens prefererte alternativ for en framtidig stamnetterminal i Sør-Varanger.

Det videre arbeidet med stamnetterminalen legges her fram for behandling i kommunestyret.

Faktiske opplysninger:

På oppdrag fra Samferdselsdepartementet har Statens vegvesen sammen med Kystverket, Avinor og Jernbaneverket utarbeidet en konseptvalgutredning (KVV) for

transportinfrastruktur i Kirkenes-området:

KVU for E6 Høybukta – Kirkenes (KVU Kirkenes).

Samferdselsdepartementet kunngjorde i pressemelding/brev 16.12.16 sin beslutning:

«Det er besluttet at følgende hovedlinjer for videre utvikling av transportsystemet i Kirkenesområdet skal legges til grunn for videre planlegging:

- Utbygging av eventuell ny havn i Kirkenes må finansieres av lokale myndigheter i samarbeid med private aktører, og lokale interesser må derfor vektlegges i valg av konsept. Statens bidrag til ny havn vil være begrenset til investeringsmidler til adkomstveg som er betinget av at ny havn kommer på plass.
- I videre kontakt med lokale myndigheter legges Høybukta vest til grunn som statens prefererte lokaliseringalternativ. I den grad staten skal vurdere mer kostnadskrevende alternativer for adkomstveg av hensyn til særskilte næringsinteresser, forutsettes det lokale bidrag til vegutbyggingen. Forsvarets interesser hensyntas så langt som mulig i det videre arbeidet.
- Ettersom det i KVU Kirkenes ikke er konseptuelle alternativer for utbedring av E6 Hesseng – Høybukta og tiltak i sentrum, legges det til grunn at enkeltprosjektene vurderes løpende over tid på ordinær måte. Planleggingsprosessen må ta høyde for at KVUens mål om et effektivt transportsystem i regionen i 2062 kan oppnås. Nedskalering av prosjektene for å redusere ulønnsomheten, i tråd med kvalitetssikrers anbefaling, vurderes i det videre arbeidet.
- Samferdselsdepartementet vil videreføre konsultasjonene med Sametinget og berørte reinbeitedistrikter når saken har kommet lengre mht. planlegging.»

Sør-Varanger kommunestyre har i tidligere saker behandlet spørsmål om stamnetterminal, her nevnes:

- Kommunestyrevedtak i sak 016/16, 17.02.16
- Kommunestyrevedtak i sak 015/13, 27.02.13

Lokaliteter som tilfredsstillere kravene til en stamnetterminal er:

- Høybukta vest
- Pulkneset
- Leirpollen

Utdrag fra plan- og bygningsloven; § 6-4. Statlig arealplan

«Når gjennomføringen av viktige statlige eller regionale utbyggings-, anleggs- eller vernetiltak gjør det nødvendig, eller når andre samfunnsmessige hensyn tilsier det, kan departementet henstille til vedkommende kommune om å utarbeide arealdel til kommuneplan eller reguleringsplan etter lovens kapittel 11 og 12.

På samme vilkår kan departementet selv utarbeide og vedta slik plan. Departementet trer da inn i myndigheten til kommunestyret. Vedkommende kommune plikter å gi departementet nødvendig bistand i arbeidet. ...»

Rådmannens vurderinger:

Samferdselsdepartementet (SD) presiserer at statens bidrag til en framtidig stamnetterminal er begrenset til en atkomstvei. Det vil derfor være kommunen, eventuelt i samarbeid med private aktører, som må bygge havne- og industriarealer med annen tilhørende infrastruktur. Det vil også være kommunen (evt. i samarbeid med private aktører) som må erverve grunn og andre rettigheter til område før dette kan bygges ut.

Videre er statens bidrag til atkomst fortrinnsvis forbeholdt en etablering i Høybukta vest. Statens bidrag til atkomst for et eventuelt lokaliseringalternativ forventes å være begrenset til en sum tilsvarende veikostnadene til Høybukta vest. Dette innebærer at kommunen (evt. i samarbeid med private aktører) må dekke overskytende veikostnader ved en alternativ lokalisering. Rådmannen mener dette må vektes opp mot andre kostnader.

Det følger av SD sin beslutning at det ikke følger midler til hverken utbedring av E6 mellom Høybuktmoen og Kirkenes (Hesseng) eller bytiltak i Kirkenes. Dette må eventuelt innarbeides i NTP i seinere periode eller innenfor allerede avsatte rammer i ordinær budsjettbehandling. Rådmannen forstår det slik at den såkalte «Kirkenespakken» ikke lenger er aktuell.

Lokaliteten Høybukta vest er anbefalt av SD, men denne lokaliteten har ikke tidligere vært fremmet som aktuelt havne-/industriområde, hverken av kommunen eller aktuelle næringsaktører.

Rådmannen opplever at det er forskjellige utfordringer på de lokalitetene som har vært vurdert gjennom prosessen. Konfliktnivået i Høybukta vest virker å ligge utenfor kommunestyrets myndighetsnivå når det kommer til planlegging. For å få klarlagt arealbruken for området, vurderes det nødvendig å søke planmyndigheten overført til Kommunal og Moderniseringsdepartementet som en statlig arealplan.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Satsingsområdene er ikke vurdert særskilt i denne sak, det vises til vurderinger til kommunestyrets sak 016/16, 17.02.16 og sak 015/13, 27.02.13.

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Sør-Varanger kommunestyre tar til etterretning Regjeringens vedtak om å etablere en ny stamnetterminal i Høybukta vest. Vi ønsker å utvikle en stor internasjonal Barentshavn. Den nye stamnetterminalen skal på sikt samle industriell havnevirksomhet i kommunen.

- Det igangsettes en prosess for å kartlegge private aktørers interesse for å utvikle nytt havneområde i Høybukta vest sammen med Sør-Varanger kommune / Havnevesenet.
- Dersom det er tilstrekkelig interesse fra private aktører skal det igangsettes en planprosess for stamnetterminal ved Høybukta vest. Kommunestyret forutsetter at dette skjer gjennom en statlig arealplan.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

15/3008-

16.12.2016

Videre utvikling av transportsystemet i Kirkenesområdet - rammer for videre planlegging etter gjennomført KVU/KS1

På oppdrag fra Samferdselsdepartementet har Statens vegvesen sammen med Kystverket, Avinor og Jernbaneverket utarbeidet en konseptvalgutredning (KVU) for transportinfrastruktur i Kirkenes-området: KVU for E6 Høybuktmoen – Kirkenes i Sør-Varanger kommune i Finnmark (KVU Kirkenes).

Statens vegvesen har stått for alminnelig lokal høring av KVU-en, og den har vært til ekstern kvalitetssikring KS1. Samferdselsdepartementet har gjennomført administrative konsultasjoner med berørte reinbeitedistrikter og Sametinget, samt hatt møter med Sør-Varanger kommune og næringsinteresser. Samferdselsdepartementet har også gjennomført politiske konsultasjoner med Sametinget.

Det er besluttet at følgende hovedlinjer for videre utvikling av transportsystemet i Kirkenes-området skal legges til grunn for videre planlegging:

- Utbygging av eventuell ny havn i Kirkenes må finansieres av lokale myndigheter i samarbeid med private aktører, og lokale interesser må derfor vektlegges i valg av konsept. Statens bidrag til ny havn vil være begrenset til investeringsmidler til adkomstveg som er betinget av at ny havn kommer på plass.
- I videre kontakt med lokale myndigheter legges Høybukta vest til grunn som statens prefererte lokaliseringalternativ. I den grad staten skal vurdere mer kostnadskrevende alternativer for adkomstveg av hensyn til særskilte næringsinteresser, forutsettes det lokale bidrag til vegutbyggingen. Forsvarets interesser hensyntas så langt som mulig i det videre arbeidet.
- Ettersom det i KVU Kirkenes ikke er konseptuelle alternativer for utbedring av E6

Hesseng – Høybukta og tiltak i sentrum, legges det til grunn at enkeltprosjektene vurderes løpende over tid på ordinær måte. Planleggingsprosessen må ta høyde for at KVUens mål om et effektivt transportsystem i regionen i 2062 kan oppnås. Nedskalering av prosjektene for å redusere ulønnsomheten, i tråd med kvalitetssikrers anbefaling, vurderes i det videre arbeidet.

- Samferdselsdepartementet vil videreføre konsultasjonene med Sametinget og berørte reinbeitedistrikter når saken har kommet lengre mht. planlegging.

Med hilsen

Ingun Hagesveen (e.f.)
avdelingsdirektør

Jan Reidar Onshus
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Adressliste

Avinor AS	Postboks 150	2061	GARDERMOEN
Jernbaneverket	Postboks 4350	2308	HAMAR
Kystverket hovedkontoret	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Vegdirektoratet	Postboks 8142 Dep.	0033	OSLO